

Ningú no farà més pels catalans

MONTILLA PRESIDENT

la Catalunya social

PSC

Programa electoral

ÍNDEX

Capítol 1.

UNES INSTITUCIONS FORTES AL SERVEI DELS CIUTADANS

1. El nou Estatut d'Autonomia: Un èxit per Catalunya.....	7
2. Una bona administració pública, la millor eina per a la governança.....	13
3. Un Govern més responsable davant dels ciutadans.....	19
4. Mitjans de Comunicació: pluralitat i servei públic.....	23
5. L'organització territorial.....	27
6. Ara és l'hora dels governs locals.....	30
7. El dret a la seguretat.....	38
8. La justícia: eficiència, transparència i proximitat.....	47
9. La immigració, un repte i una oportunitat.....	55
10. Una nova política lingüística per a uns escenaris nous.....	64
11. Catalunya a la Unió Europea.....	71
12. Catalunya al Món.....	76
13. Catalunya per la pau, la solidaritat i la cooperació al desenvolupament	80

Capítol 2.

MÉS POLÍTIQUES SOCIALS: MÉS LLIBERTAT I MÉS IGUALTAT D'OPORTUNITATS

Introducció	89
1. Educació, Educació... i més Educació.....	93
2. La Salut, valor social.....	121
3. Els serveis socials: un dret.....	155
4. L'Atenció a la Dependència: una garantia.....	180
5. Un país ple d'opcions pels joves.....	186
6. Drets de les Dones i igualtat d'oportunitats.....	192
7. Conciliació i nous usos del temps: el temps com un dret de ciutadania.....	200
8. La Cultura és un dret.....	203
9. Gais, lesbianes, bisexuals i transsexuals: cap a la igualtat plena.....	219
10. El compromís socialista amb l'esport català.....	221
11. La política penitenciària i de justícia juvenil com a política social.....	225

Capítol 3. UN TERRITORI ENDREÇAT, BEN COMUNICAT I SOSTENIBLE

TERRITORI

1. Planificació Territorial.....	229
2. Planejament Territorial.....	230
3. Política de Sòl.....	230
4. Urbanisme.....	231
5. Barris.....	232
6. Habitatge.....	233
7. Suport als Ajuntaments i formació dels ciutadans.....	238
8. Paisatge.....	238
9. Informació Geogràfica.....	239
10. Prevenció de riscos geològics i prevenció de riscos naturals.....	240
11. Més vertebració territorial pel món rural i més cohesió social.....	241

TRANSPORT I MOBILITAT: INFRAESTRUCTURES

12. Mobilitat: més accessibilitat amb menys impactes.....	243
13. Els aeroports, el territori i l'estratègia econòmica.....	244
14. Els ports i l'estratègia econòmica.....	246
15. Competències en la gestió del litoral.....	249
16. Logística.....	249
17. Transport de mercaderies.....	251
18. Transport de viatgers.....	252
19. Més recursos econòmics per les infraestructures.....	255
20. Desplegament del Pla d'Infraestructures del Transport de Catalunya.....	256
21. Impuls del sector econòmic d'infraestructures català.....	268

MEDI AMBIENT

22. Aigua.....	270
23. Residus.....	274
24. Espais naturals.....	276

ENERGIA I TELECOMUNICACIONS

25. Una economia energèticament sostenible.....	283
26. Tecnologies de la informació i comunicació.....	287

Capítol 4.

UNA ECONOMIA COMPETITIVA I SOCIALMENT COHESIONADA

Introducció	293
1. Una economia basada en el coneixement:	
innovació, creativitat i capacitat emprenedora.....	302
2. Una economia fortament internacionalitzada.....	328
3. La transformació dels sectors econòmics.....	336
4. El finançament que Catalunya necessita.....	361
5. Ocupació i treball.....	368

CAPÍTOL 1. UNES INSTITUCIONS FORTES AL SERVEI DELS CIUTADANS

1. EL NOU ESTATUT D'AUTONOMIA: UN ÈXIT PER A CATALUNYA

L'aprovació de l'Estatut d'autonomia representa un fet històric per a Catalunya. El procés ha estat llarg i difícil, però el resultat ha merescut el gran esforç i ha superat amb escreix les expectatives de les forces polítiques catalanes que l'any 2003 vàrem fer de la reivindicació d'un nou Estatut d'autonomia un dels principals eixos dels nostres programes.

Malgrat l'oposició de la dreta espanyola, fonamentalista i intolerant, avui Catalunya té un nou Estatut, gràcies al qual s'ha convertit en la comunitat nacional europea que gaudeix de més autonomia política, respecte de l'Estat del qual forma part, cosa que és garantia tant de la conservació i l'enfortiment de la seva identitat nacional, com de la disposició d'un govern plenament i exclusivament responsable davant dels seus ciutadans.

Avui, Catalunya té més poder que mai i més capacitat que mai per decidir el seu futur, i és així gràcies, principalment, a la voluntat política demostrada pel Govern del president Maragall amb el suport del seu partit, el PSC.

Sense el Partit dels Socialistes de Catalunya, que ha estat la principal força del Govern català dels darrers anys, no hi hauria Estatut. Sense la visió i l'encert polític del president Maragall i el compromís del president Rodríguez Zapatero, l'Estatut solament seria un reclam de propaganda política, com ho era durant el govern de CiU, però no seria una realitat.

Noves competències. Noves oportunitats per a Catalunya

El nou Estatut incorpora unes 180 noves competències i les perfila i garanteix millor. Catalunya gaudeix de competències exclusives, entre d'altres, en cultura, llengua, indústria, turisme, cooperatives, habitatge, agricultura, serveis socials, urbanisme, pesca, consum, esports, xarxa viària i ferroviària (no estatal), educació, a banda d'un bon nombre més de competències executives i d'altres compartides amb l'Estat. Això significa que el Govern català és un Govern amb majúscules. Un Govern ple i amb tota la potència i la capacitat per actuar i transformar el nostre país.

Les noves capacitats i competències estan garantides en l'àmbit econòmic per un finançament, ara sí, suficient, el qual, sense trencar la solidaritat entre territoris i comunitats, permetrà que Catalunya disposi dels recursos que necessita per al seu desenvolupament. Catalunya gaudirà de la seva pròpia Administració tributària, consorciada amb l'Estat, i repararà un dèficit històric que ha tingut un pes negatiu sobre la capacitat d'actuació de la Generalitat.

Governar per a Catalunya. Governar per als catalans

El nou Govern que els catalans decidiran a les properes eleccions disposarà dels instruments necessaris per millorar la vida dels catalans. El nou Estatut d'autonomia posa en mans del Govern català unes possibilitats mai vistes, però que poden ser desenvolupades i exercides des de posicions i prioritats polítiques molt diferents. L'Estatut és de tots els catalans, però el seu desenvolupament i la seva aplicació seran molt diferents si governa la dreta que CiU representa, o si governa el PSC.

La dreta catalana ha donat suport a l'Estatut únicament en el darrer moment, després de jugar d'una manera oportunista al radicalisme més absurd, fins que va veure clar que el poble català no entendria que el projecte naufragués a causa de la seva ambició de recuperar el Govern, al preu que fos, fins i tot pagant el preu de fer fracassar l'Estatut.

Per això, i per l'enfocament conservador amb què plantejaria el seu desenvolupament, la dreta catalana no mereix formar part del Govern que el desenvolupi. Pels socialistes l'Estatut representa una oportunitat de millora de la salut pública, l'educació i les polítiques socials, amb el desenvolupament de noves polítiques d'atenció a la gent gran, els infants, les famílies i les persones dependents. Per la dreta, en canvi, la prioritat no són les polítiques socials sinó mantenir el seu entramat de poder territorial i econòmic, arribant -com ja va fer- a la més escandalosa arbitrietat i favoritisme en l'administració dels recursos públics, en favor dels col·lectius i interessos econòmics que li són afins i en detriment de la majoria. Governar d'esquena als ciutadans i a favor dels interessos dels sectors més benestants ha estat l'estil dels governs de dreta de CiU i el PP, que durant molts anys es varen prestar suport mutu a Catalunya i Espanya i aquest tornaria a ser el seu estil en cas de formar govern a Catalunya.

Un govern fort per aplicar l'Estatut

El nou Estatut no és un punt d'arribada, és un formidable punt de partida. Els objectius del catalanisme polític han entrat en una fase nova que lògicament també tindrà dificultats pròpies. Desenvolupar l'Estatut no serà una tasca fàcil, ja que la negociació permanent és consubstancial als models federals, però ara tenim millors eines i més capacitat de concertació i decisió per superar-los. Caldrà redactar i fer aprovar noves lleis i aplicar-les, introduir canvis en la legislació estatal i sobretot capgirar inèrcies.

Aquesta és la tasca que ha de desenvolupar un govern fort, que cregui en l'Estatut, que sigui catalanista, amb voluntat de fer polítiques socials, amb suport entre els treballadors i les classes mitjanes; que representi, en definitiva, el corrent central de la societat catalana, que ha dit clarament que no creu en radicalismes nacionalistes i que desitja una societat oberta, cohesionada gràcies a polítiques socials avançades i capaç de garantir oportunitats de progrés personal a tots els ciutadans.

Avui és el Partit dels Socialistes de Catalunya la força que millor representa els corrents polítics centrals de la societat catalana. Per aquest motiu pot i ha de ser la força vertebradora del proper Govern de la Generalitat, per aplicar una política catalanista i socialment avançada, per impulsar el desenvolupament econòmic, per prendre les decisions que Catalunya necessita per construir noves infraestructures energètiques i de comunicacions, per garantir oportunitats per a tothom i per

desenvolupar les polítiques socials redistributives que facin possible que cada ciutadà de Catalunya se senti orgullós de ser-ho i de pertànyer a una comunitat que té en compte les necessitats de cada un dels seus membres, que mai no deixa les famílies ni les persones més dèbils soles davant l'infortuni.

Una nova relació entre Catalunya i Espanya

L'Espanya plural i integradora de les diverses realitats polítiques que la constitueixen ha estat possible gràcies als socialistes catalans i als de la resta de comunitats autònomes d'Espanya, que estem impulsant conjuntament un procés de modernització social i política de molt llarg abast.

Fruit d'aquest procés, l'Estat ha redefinit les seves funcions en un sentit federal i ha quedat encarregat de garantir les bases de la legislació, la política econòmica general, la defensa i la política exterior, mentre que el gruix de les capacitats decisòries i executives, en les polítiques que més afecten la vida quotidiana dels ciutadans, com la salut o l'educació, queden, amb diferents graus i intensitats, en mans dels governs autonòmics. Aquesta orientació federal significa més lleialtat institucional mútua, coresponsabilitat i major capacitat de codecisió en les polítiques que afecten Catalunya. L'Estat de les autonomies és ara, després de l'Estatut, un Estat més adequat i més flexible davant les nostres realitats noves i canviant, sens perjudici de la necessària i pendent reforma del Senat com a cambra territorial o de la necessitat d'establir els mecanismes de participació de les comunitats autònomes en els processos de designació de membres d'altres òrgans de l'Estat, com el Tribunal Constitucional, el Consell General del Poder Judicial o el Tribunal de Comptes.

L'èxit indiscutible de la nova concepció d'Espanya, que va significar el desenvolupament de les comunitats autònomes, és el que millor justifica que s'aprofundeixi en la direcció d'una Espanya federal, com la millor garantia d'una unitat compatible amb la llibertat de cadascú.

Gràcies al nou Estatut les regles del joc institucional entre Espanya i Catalunya han canviat de manera significativa i estable, malgrat l'oposició del PP que voldria tornar enrere, i malgrat també els que viuen de dir sempre que no n'hi ha prou i prefereixen escampar de manera permanent el sentiment d'una Catalunya sotmesa abans que aprofitar, amb realisme i eficàcia, les oportunitats que per a Catalunya representa el seu nou marc institucional i la nova realitat d'un Govern espanyol que té la voluntat de caminar cap al federalisme.

Un catalanisme amb veu pròpia

Cal impulsar, des del socialisme català, un catalanisme amb veu pròpia: un projecte compartit amb els catalans desenvolupant i exercint l'autogovern de Catalunya des d'una Espanya i una Europa en xarxa, que alliberi i aprofiti al màxim el potencial de la seva gent, el seu territori, el seu paisatge, la seva cultura i la seva creativitat per fer front als reptes d'una societat global i canviant, revertint-ho en una millor qualitat de vida de la gent i del mateix territori i per projectar-nos al món pel que som, pel que fem i pels valors que aportem.

Un projecte en el qual l'àrea d'influència és l'euroregió, que mira alhora a Espanya, a Europa i a la Mediterrània, i que fa front als reptes de la globalització superant les tradicionals fronteres des del treball dels projectes compartits. Que proposa compartir amb Espanya, coresponsabilitzant-se del seu futur i dels ciutadans i pobles que la formen, des d'una igualtat d'oportunitats bàsica, la proximitat dels serveis i la llibertat de gestió, així com la cogestió i el colideratge d'una estratègia compartida.

El catalanisme ha de ser vist per tots els ciutadans de Catalunya com un projecte que, a més de les institucions, els símbols i la llengua, vol ser i és un instrument al servei del benestar de les persones. Un projecte en el qual som lliurement catalans i alhora espanyols, europeus i ciutadans del món, en una nació de nacions, on els drets i deures de ciutadania són l'eix vertebrador d'una cultura i una nació que, amb arrels pròpies, s'ha escrit i s'escriu amb l'empremta que deixa la seva gent, que vol ser i sentir-se partícip d'aquest projecte, incorporant-hi els que vénen.

El catalanisme progressista impulsat des del PSC ha de tenir veu pròpia perquè l'Espanya en xarxa, de caire federal, vol que se sentin les veus de qui té un projecte propi i compartit que va superant finalment la vella dicotomia entre nacionalismes tot i preservant la seva trajectòria i cultura pròpies, la seva condició de nació. Un catalanisme que afirma clarament la vigència del projecte federal per a la reforma de l'Estat, fent compatible la igualtat de drets individuals fonamentals amb la garantia del dret a la diferència entre les comunitats polítiques que formen part del mateix projecte. Una veu pròpia que ha de poder convidar tots aquells que hi vulguin participar.

Desenvolupar el nou Estatut

L'exercici de les noves competències i el desenvolupament ple de la nova relació amb l'Estat fan necessària la immediata posada en marxa dels mecanismes, comissions i acords que facin més ràpid el desenvolupament estatutari. Per aquest motiu proposem que de manera immediata:

1. Es creï una oficina de desenvolupament i coordinació de l'acció legislativa per al desplegament dels nous àmbits competencials que reconeix el nou Estatut i l'adaptació de les institucions polítiques de Catalunya.
2. Es constitueixi la Comissió Bilateral Generalitat-Estat que serà el marc general i permanent de relació entre el Govern de la Generalitat i el Govern de l'Estat a l'efecte d'assegurar la participació i la col·laboració de la Generalitat en l'exercici de les competències estatals que afectin l'autonomia de Catalunya i l'intercanvi d'informació i l'establiment, quan escaigui, de mecanismes de col·laboració en les respectives polítiques públiques i els assumptes d'interès comú.
3. Es constitueixi la Comissió Mixta d'Afers Econòmics i Fiscals, de caràcter paritari Estat-Generalitat, com a òrgan encarregat del desenvolupament del títol de finançament de la Generalitat de Catalunya.
4. Es constitueixi la Comissió d'infraestructures, amb representació de les administracions estatal, catalana i local, que haurà de garantir que la inversió en infraestructures a Catalunya s'equipari amb la seva participació en el PIB.

5. Es constitueixi amb l'Estat el Consorci Tributari de Catalunya.
6. S'iniciï la negociació dels mecanismes d'anivellament del finançament de la Generalitat previstos a l'Estatut.

L'Estatut: un instrument per al benestar social

El nou text estatutari es compromet amb els valors per respondre als reptes emergents del segle XXI. És l'instrument que permetrà construir una Catalunya de benestar, basada en la cohesió social, ja que el text defineix el model de societat que es vol per a Catalunya: una societat orientada, bàsicament, a garantir el benestar de les persones.

En aquest sentit, una de les principals novetats del nou Estatut és la incorporació, per primera vegada, d'un títol (Títol I. Drets, deures i principis rectors) que recull una extensa declaració de drets i deures, així com de principis rectors, que doten el nou text de sensibilitat ciutadana.

Així, el títol I del nou text estatutari representa el compromís dels poders públics de Catalunya amb els seus ciutadans i ciutadanes. Converteix l'Estatut en un pacte social, que s'expressa a través de la voluntat de treballar per un conjunt ben definit de valors col·lectius i de drets individuals.

L'aspecte més característic del pacte social que representa el nou Estatut és el seu compromís amb determinats col·lectius. Col·lectius sovint vulnerables i que necessiten un compromís explícit amb polítiques públiques per garantir-los la plena ciutadania i dignitat. D'aquesta manera, el nou text estatutari proclama la voluntat dels poders públics de Catalunya per garantir la plena integració social, la igualtat de tota la ciutadania independentment de la seva procedència o orientació social i l'exercici, en condicions d'igualtat, de tots els drets de ciutadania a:

1. Les famílies: els reconeix el dret a rebre ajuts per suportar càrregues, per descendència, per ser família nombrosa o per conciliar la vida laboral amb la familiar.
2. Les persones amb discapacitats: aposta per la seva plena integració social, econòmica i laboral.
3. La gent gran: es compromet al respecte, la protecció i la plena integració i participació de la gent gran.
4. Els joves: aposta per la seva emancipació i l'accés a la plena ciutadania.
5. Les dones: garanteix la igualtat d'oportunitats entre homes i dones, entre d'altres, amb una representació equilibrada en l'àmbit públic i en el privat.
6. Els infants: els protegeix davant situacions de maltractament, abandonament i pobresa.

7. Les persones que viuen en situació de pobresa: ofereix l'accés a rendes de suport als que la pateixen i vetlla per la integració dels que es troben en risc d'exclusió social.

El nou Estatut, a banda de centrar-se en les persones, se centra també en el disseny dels sistemes de protecció social que han de garantir i promoure el benestar del conjunt dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya. Concretament, el nou text fa referència als pilars d'un Estat i una societat de benestar, entre d'altres, en els àmbits següents:

1. Les famílies: reconeix i protegeix la diversitat de formes familiars que existeixen en la nostra societat.
2. La sanitat: garanteix els drets de les persones en l'àmbit de la salut, així com a viure el procés de la pròpia mort amb dignitat. A més a més, detalla competències concretes (salut en el treball, salut esportiva, la regulació de les activitats industrials que puguin tenir impacte en la salut, la formació sanitària especialitzada, etc.) i hi aprofundeix.
3. L'educació: aposta per una educació de qualitat, igualitària, gratuïta i que incorpori tant la formació en valors com el compromís de les famílies i del conjunt del seu entorn social, i estableix la possibilitat de crear i gestionar un model educatiu propi de Catalunya.
4. L'habitatge: adopció, per part dels poders públics, de mesures per facilitar l'accés a l'habitatge, prenent en especial consideració les persones o els col·lectius amb més dificultats, com ara els joves, i apostant per sistemes públics de lloguer a preus assequibles.
5. Els serveis socials: es compromet amb la cohesió social i preveu els instruments i la xarxa de serveis socials per aconseguir-ho.
6. El nostre compromís davant dels ciutadans és aprofitar a fons les potencialitats que ofereix l'Estatut per desenvolupar una política social avançada d'acord amb les noves necessitats socials.

2. UNA BONA ADMINISTRACIÓ PÚBLICA, LA MILLOR EINA PER A LA GOVERNANÇA

Que l'Administració pública sigui una eina útil per a la governança vol dir que ha de facilitar al Govern fer amb eficàcia allò que li pertoca fer i fer-ho amb la màxima legitimitat.

Els canvis socials, econòmics, culturals i tecnològics que albira el nou segle, requereixen una Administració pública amb capacitat per atendre els problemes reals dels ciutadans i respondre a les noves realitats de govern d'avui, com poden ser la correcció de les desigualtats, la recerca de la igualtat d'oportunitats, la generació d'ocupació o la innovació en la societat del coneixement. Això es pot obtenir mitjançant la generació de nous paradigmes de legitimitat centrats en l'existència d'un lideratge social efectiu, la transparència, la confiança en el teixit social i, en especial, construint una xarxa de serveis públics centrats en el treball a favor de les persones i en la qualitat de les prestacions als ciutadans i ciutadanes.

En el darrers tres anys, gràcies al Govern catalanista i d'esquerres, s'ha definit mitjançant el nou Estatut el marc general del que ha de fer el Govern (drets i principis rector) així com les competències que té per fer-ho.

Dins del marc del nou Estatut i de la Constitució, els Socialistes de Catalunya proposem unes polítiques –que es troben descrites en aquest programa– que s'orienten a fer compatible la competitivitat del teixit productiu del país amb un desenvolupament sostenible i amb uns serveis característics d'un Estat d'elevada qualitat social (Estat del benestar avançat). Per fer de manera eficaç aquestes polítiques, cal disposar d'una Administració àgil en el funcionament i sensible al seu entorn social. I això exigeix un vigorós procés de reformes per tal d'adaptar l'Administració als reptes de la societat en què vivim, que possibiliti el desplegament de totes les potencialitats que permet el nou Estatut.

Una Administració eficaç ha de situar el ciutadà en el centre d'atenció. Això exigeix una profunda reforma dels serveis públics que els orienti clarament al ciutadà mitjançant la innovació permanent, la qualitat, l'autonomia de gestió dels centres prestadors dels serveis i el consegüent retiment de comptes. Cartes de serveis, models de gestió de qualitat, un sistema integrat de consultes, queixes i suggeriments, lliure elecció del proveïdor, avaluació periòdica de la qualitat dels serveis i consells d'usuaris, són alguns dels instruments necessaris per fer efectiva aquesta reforma.

Avui, en l'arquitectura organitzativa de l'Administració de la Generalitat no es distingeix nítidament la funció política de la pròpia gestió ordinària. Aquesta manca de distinció, així com d'una clara definició de les relacions entre ambdues funcions, no és bona ni per a la política ni per a la gestió pública. Distingir ambdues funcions, així com les seves relacions, no respon a un exercici de puritat organitzativa sinó al fet que el Govern pugui fer amb eficàcia allò que li pertoca fer. D'aquesta manera, la funció política es pot concentrar a detectar necessitats de l'entorn econòmic i social; i l'anticipació, i la funció gerencial, a aconseguir resultats concrets de manera eficaç i eficient. Per garantir que aquesta detecció i la seva resposta s'ajusta a les necessitats

ciutadanes, cal establir una articulació adequada dels mecanismes de participació ciutadana i associativa, factors necessaris per millorar la qualitat democràtica i millorar la qualitat dels serveis.

L'Administració pública ha d'aspirar a seleccionar els millors professionals per al servei públic de Catalunya i, al mateix temps, a augmentar les seves possibilitats de carrera.

El sector públic català ha d'aconseguir integrar els millors professionals existents en el mercat de treball i garantir-los una carrera fonamentada en la seva contribució al servei públic. No es tracta d'oferir una ocupació segura sinó una ocupació basada en una actitud de vocació de servei, en la motivació per treballar en benefici de la nostra comunitat de ciutadans. Aquesta selecció ha de respectar el principi de mèrit, ha de tenir en compte les competències personals necessàries per desenvolupar correctament la funció i s'ha d'instrumentar mitjançant procediments àgils i transparents. Un cop s'hagin integrat les persones a l'Administració, la retribució i la carrera s'ha de vincular a les condicions de treball, a la dedicació i a la millora del servei. Una reforma de la legislació d'ocupació pública de Catalunya que tingui en consideració aquestes directrius es considera inajornable i ha de formar part de les nostres prioritats de govern. El material reunit en el llibre blanc de la funció pública catalana i l'ampliació de les competències derivades de l'aprovació del nou Estatut permeten abordar aquesta reforma amb les garanties necessàries.

Entre les figures del polític i del treballador públic cal distingir avui la figura del directiu públic professional, encarregat de la gestió especialitzada de les capacitats financeres, materials i humanes de les organitzacions públiques per obtenir resultats concrets. Si la figura del directiu és avui universalment reconeguda en totes les organitzacions privades, no té sentit la manca de reconeixement en les organitzacions públiques, sobretot si tenim en consideració que l'absència de mercat ha de fer encara més curosa la gestió de les organitzacions públiques, ja que utilitzen recursos econòmics detrets dels particulars. L'article 150 del nou Estatut d'autonomia atorga a la Generalitat la competència exclusiva sobre els directius públics. Escau, per tant, dotar aquesta figura d'un estatut propi en el qual s'ha d'incloure la seva autonomia de gestió juntament amb el consegüent control dels resultats.

Les tecnologies de la informació i la comunicació es configuren avui com una eina fonamental per a la governança, ja que influeixen en els seus dos factors bàsics: la legitimitat i l'eficàcia. En la legitimitat, mitjançant la millora de la transparència dels assumptes públics, així com de la participació ciutadana. I en l'eficàcia de l'acció pública, mitjançant la millora de l'eficiència organitzativa, les relacions interadministratives i les relacions de l'Administració amb els ciutadans, les empreses i les organitzacions.

Tot i que les administracions catalanes han avançat considerablement en l'ús d'aquestes tecnologies, encara estem lluny del que es pot considerar una situació òptima. A més, les inversions en aquestes tecnologies són estratègiques, econòmicament costoses i tenen un temps de maduració llarg. Tot això significa que les actuacions públiques per a un ús òptim d'aquestes tecnologies han de ser estratègicament encertades i persistents en el temps.

Finalment, cal tenir en consideració que sobre el territori de Catalunya operen diferents nivells d'Administració pública. Un cop establert el nou mapa competencial, amb l'aprovació de l'Estatut, i d'acord amb el principi bàsic de posar el ciutadà en el centre d'atenció, escau una coordinació efectiva entre tots els nivells de l'Administració que interactuen amb els ciutadans i empreses de Catalunya per tal d'optimitzar la prestació global dels serveis.

D'acord amb aquest diagnòstic, cal fer evolucionar l'Administració que fins ara tenim cap al model d'Administració que necessitem, amb l'objectiu de posar al servei dels ciutadans una Administració pública:

- Eficaç
- Sotmesa a controls efectius de resultats i d'eficiència que incorporin la publicitat dels resultats
- Amb participació ciutadana
- Integrada en l'entorn social, econòmic i cultural del país.

Objectius

1. Assolir la prestació òptima dels serveis públics, introduint el compromís de l'Administració i la veu dels usuaris, mitjançant la universalització de les cartes de serveis, la incorporació d'un sistema corporatiu de consultes, queixes i suggeriments, la lliure elecció del proveïdor, sempre que sigui econòmica i socialment viable, l'avaluació periòdica de la qualitat dels serveis i la participació de consells d'usuaris.
2. Avançar cap a una estructura organitzativa que distingeixi les funcions polítiques i les de gestió, i que estableixi de forma clara la relació necessària entre una i altra. Aquesta configuració ha de comportar millores substancials en l'eficàcia, l'eficiència i la qualitat dels serveis i les prestacions públiques en fer possible la individualització de les responsabilitats polítiques i de gestió.
3. Adaptar l'Administració de la Generalitat als requeriments del món d'avui, dotant els òrgans polítics dels mitjans de suport necessaris per a l'exercici eficaç de la seva funció, introduint noves formes més flexibles i econòmiques d'organització de la prestació dels serveis i establint òrgans de participació ciutadana i associativa que facin real i efectiva la implicació dels ciutadans en el contingut i abast de les polítiques públiques.
4. Establir procediments públics i efectius d'avaluació de les polítiques públiques com a instrument per garantir-ne l'eficàcia, millorar-ne l'eficiència i verificar-ne l'adequació a les finalitats que varen determinar el seu establiment.
5. Impulsar una renovació profunda de la funció pública catalana fonamentada en la vocació de servei, amb una clara orientació als resultats del servei públic i al creixement professional dels treballadors i amb la incorporació dels procediments d'accés a l'ocupació pública i de les formes de gestió dels

recursos humans més idonis per assolir la qualitat màxima del servei i la satisfacció de les demandes socials.

6. Institucionalitzar la figura del directiu públic, determinant l'abast de la seva activitat, les seves funcions i el seu entorn de drets, deures i responsabilitat.
7. Impulsar en les organitzacions públiques un ús òptim de les tecnologies de la informació i la comunicació orientades a la millora de la prestació dels serveis, a l'eficiència i a la participació ciutadana.
8. Promoure la coordinació entre tots els nivells de l'Administració que interactuen amb els ciutadans i les empreses de Catalunya per tal d'optimitzar la prestació global dels serveis.
9. Promoure la implantació de la finestra única i agilitar l'obtenció de la signatura electrònica per millorar la relació entre la ciutadania i l'Administració.
10. Fomentar la gestió de residus i l'estalvi energètic dins de les administracions públiques.

Mesures

Establir la universalització de les cartes de serveis en les organitzacions públiques, especificant-hi els estàndards del servei, els indicadors de seguiment, les possibles compensacions per incompliment i la participació dels usuaris.

Impulsar l'ús de sistemes de gestió integrada per tal d'avaluar la gestió, aconseguir una millora contínua i reduir el consum de recursos i la generació de residus.

Establir codis ètics i guies de conducta dels alts càrrecs i els treballadors públics que orientin la seva actuació cap als valors constitucionals i estatutaris, els propis de l'aprofundiment democràtic i els d'una bona administració que s'exerceixi amb rigor, dedicació i sota el principi de limitació de les despeses pròpies de les activitats de representació.

Impulsar l'aprovació d'una Llei d'organització de l'Administració de la Generalitat que:

- Simplifiqui i reguli la diversitat d'entitats instrumentals que integren el sector públic i estableixi una clara relació entre aquestes entitats i els departaments de l'Administració de la Generalitat als quals estan adscrites, mitjançant un contracte de relacions.
- Enforteixi en el Govern i en els departaments de l'Administració de la Generalitat les seves capacitats estratègiques, de disseny i d'avaluació de les polítiques públiques.
- Introdueixi noves figures organitzatives que siguin flexibles i adaptades a les exigències d'avui (directors de projecte, grups de treball no permanents, etc.).
- Estableixi els instruments i procediments de garantia de l'eficàcia i de control de l'eficiència en la utilització dels recursos públics.

- Reguli els òrgans de participació ciutadana i de les seves associacions.

Establir els instruments i procediments necessaris per dur a terme una avaluació progressiva de les polítiques públiques i la qualitat dels serveis.

Avaluar els costos generals de l'Administració de la Generalitat establint un programa progressiu de racionalització de recursos, especialment pel que fa als usos d'oficines públiques i de consum d'energia, treballant per augmentar l'estalvi energètic i la sostenibilitat de l'activitat pública.

Impulsar l'aprovació d'una Llei de l'ocupació pública de Catalunya que:

- Estableixi un sistema d'accés a l'ocupació pública eficaç i eficient.
- Determini una carrera professional vinculada a l'avaluació del desenvolupament en el lloc de treball i que no sigui, necessàriament, de progressió vertical.
- Estableixi un sistema retributiu que aconseguixi captar i mantenir els millors treballadors i treballadores i augmentar el seu rendiment en benefici del servei públic.
- Promogui el desenvolupament professional dels treballadors i treballadores del sector públic garantint la mobilitat entre les diverses administracions de Catalunya.

Impulsar l'aprovació d'una llei que reguli l'estatut del directiu públic, en què es determini l'abast de la seva activitat, funcions i entorn de drets, deures i responsabilitat.

Impulsar l'@-Administració desenvolupant un programa de serveis electrònics adreçats a la ciutadania i a les empreses, amb la finalitat de facilitar la relació amb l'Administració de la Generalitat donant prioritat a la simplicitat en l'accés.

Implantar la infraestructura tecnològica necessària per fer efectiva la interoperabilitat, entesa com l'intercanvi telemàtic d'informació i documentació dins de la pròpia Administració de la Generalitat, entre administracions i entre aquestes i altres institucions, amb la finalitat d'evitar demandes d'informació i documentació als ciutadans i a les empreses.

Desenvolupar un programa de suport i ajut a les administracions locals mitjanes i petites per garantir un desplegament equilibrat de l'Administració electrònica a tot el territori de Catalunya.

Crear un pla d'avaluació tecnològica, des del qual es pugui supervisar l'estat real d'implantació de les noves tecnologies dins de l'Administració i promoure'n la implantació i la formació del personal en l'ús d'aquestes.

Crear un programa de desenvolupament i adaptació de programari per a l'Administració pública, amb la intenció de disminuir costos i ampliar les eines de què disposa. Centres pioners i a l'avantguarda de la innovació tecnològica.

Promoure la creació d'un o més òrgans de coordinació entre les diferents administracions que interactuen amb els ciutadans i empreses de Catalunya per tal de garantir una prestació òptima dels serveis i estimular projectes de millora.

Simplificar els processos de planificació, contractació i gestió d'infraestructures i serveis.

Introduir mesures de reforma del procés d'elaboració de normes. El procés d'elaboració de normes s'ha de regir pels principis de necessitat, claredat i participació social. Així mateix, cal implantar en les administracions públiques, tècniques d'anàlisi de l'impacte normatiu i la consolidació de textos normatius.

Procurar l'accessibilitat de l'acció administrativa, a través de l'elaboració de formularis administratius, manuals de llenguatge administratiu i manuals operatius d'instruccions.

UN GOVERN MÉS RESPONSABLE DAVANT DELS CIUTADANS

Els socialistes entenem que el progrés econòmic i social ha d'anar acompanyat de progrés democràtic. Això significa que les institucions han de ser cada vegada més responsables davant dels ciutadans, més representatives i més transparents en la seva activitat.

Els socialistes desitgem per a Catalunya unes institucions fortes, respectades i eficients, que tinguin en compte el debat i la proposta ciutadana, participatives i, si escau, controlades i equilibrades per una societat formada per individus actius i compromesos en els afers comuns de la societat, una societat formada per individus cívicament responsables i coresponsables.

La qualitat democràtica dels sistemes polítics es fonamenta en la manera d'escollir el Govern i en les característiques de la relació entre el Govern i els ciutadans, que determinen la capacitat efectiva que tenen aquests últims per participar en un grau major o menor en el procés de formació de la voluntat i les decisions polítiques.

Ser ciutadà d'un país democràtic a principis del segle XXI no ha de suposar, des d'un punt de vista polític, limitar-se a tenir dret a votar regularment, per passar a continuació a ser l'objecte passiu de les decisions governamentals.

Per aquest motiu volem que els catalans gaudeixin del que podem anomenar una ciutadania plena, que significa desenvolupar els drets cívics amb la mateixa convicció i profunditat que els drets socials. Per fer efectiva aquesta ciutadania plena cal que existeixin canals de diàleg, participació i obligacions concretes de responsabilitat per part de les institucions. És a dir, una aposta ferma per aprofundir la democràcia amb més participació de la ciutadania.

Els socialistes catalans defensem que les estructures polítiques no siguin alienes a la societat sobre la qual reposen i que expressin el seu pluralisme democràtic. En el nostre primer mandat en el Govern de Catalunya hem contribuït a donar un paper de centralisme al Parlament en la vida política catalana, a través de l'impuls de la reforma del Reglament del Parlament i la reforma de la Llei sobre la iniciativa legislativa popular. Durant aquesta segona legislatura, el PSC treballarà per aconseguir l'aprovació d'una nova Llei electoral, com a principal aposta per a l'enfortiment democràtic de la Generalitat de Catalunya i la representativitat de les seves institucions, i també ens comprometem a desenvolupar plenament les possibilitats d'aprofundiment democràtic que ofereix l'Estatut d'autonomia.

Sense una democràcia representativa més forta i alhora propera i accessible, un Govern fort i dialogant i unes estructures polítiques i administratives més transparents, responsables i participatives, la Generalitat no tindrà la solidesa necessària per cohesionar la societat. I, al mateix temps, sense una nova cultura pública i l'adopció compartida de valors cívics d'arrel democràtica, no podrem garantir els drets i els deures de ciutadania del segle XXI, ni eixamplar els horitzons del catalanisme polític. És el moment, doncs, d'enfortir el vincle entre autogovern i ciutadania: aquesta és la nostra aposta per millorar la qualitat democràtica a Catalunya.

Per aconseguir obrir el poder polític a la societat catalana, també continuarem fent efectiva una governació dialogant amb els agents econòmics i socials. La democràcia no és només un seguit de procediments regulats, sinó que es basa també en hàbits i maneres d'actuar. A més, la seva implicació en el desenvolupament dels grans acords nacionals, com l'Acord Estratègic per la Competitivitat i la Internacionalització de l'Economia i el Pacte Nacional per a l'Educació, ha estat exemplar. Ara és el moment d'estendre-la a altres àmbits clau per al futur de Catalunya, ja que requereixen la implicació i la coresponsabilitat de tota la societat catalana.

Objectius

1. Enfortir la representativitat de les institucions públiques catalanes per aconseguir que no siguin alienes a la societat sobre la qual reposen i que expressin el seu pluralisme polític.
2. Avançar cap a un Govern i una Administració més transparents i responsables, que valorin la ciutadania com a subjecte de drets i estiguin més preparats per reformar-se i atendre les transformacions que experimenta la societat.
3. Facilitar la participació i la coresponsabilitat dels agents socials i econòmics, així com de les organitzacions civils, en la governació de Catalunya; i donar suport i projecció a l'associacionisme.
4. Crear els mecanismes que facilitin la participació individual en els processos de decisió.

Mesures

Amb relació a l'enfortiment de la representativitat de les institucions públiques catalanes:

Proposarem l'aprovació d'una nova Llei electoral catalana que asseguri el vot igual de tots els electors i electores i la representació proporcional de totes les opcions polítiques, l'equiparació de gèneres i l'adequada representació de tots els territoris del país, d'acord amb les previsions del nou Estatut d'autonomia.

En consultes, referèndums i eleccions, s'estudiarà la introducció del vot electrònic, en la mesura que els avenços tecnològics permetin preservar totes les garanties que proporciona l'actual sistema de vot (físic i presencial).

Donarem suport a les iniciatives que impulsi el Govern de l'Estat per millorar l'actual sistema electoral general, en particular en relació amb l'adopció de criteris de paritat.

Promourem l'acostament de la ciutadania a l'activitat parlamentària per tal d'estimular els debats ciutadans respecte dels projectes de llei sotmesos a debat parlamentari així com la presentació d'iniciatives legislatives populars.

Impulsarem el consens necessari per abordar la modificació de la legislació sobre els partits polítics i convertir-los en un instrument atractiu i transparent de compromís i participació.

Proposarem un pacte de caràcter general per dissenyar un nou model de finançament que respongui als principis de suficiència, transparència, publicitat i control, i que limiti les fonts de finançament dels partits a les aportacions públiques, a les de militants i simpatitzants i a les donacions privades. Aquestes darreres tindran una quantia màxima legalment establerta i figuraran en un registre especial subjecte a fiscalització, publicitat i transparència.

Crearem mecanismes estables i avançats que permetin la iniciativa i participació ciutadanes en matèria de millora, innovació i seguiment de l'organització administrativa i de la forma de prestació dels serveis.

Amb relació a facilitar la participació i la coresponsabilitat dels agents socials i econòmics democràtics i de les organitzacions civils en la governació de Catalunya:

Elaborarem conjuntament amb el sector, un pla de foment de l'associacionisme que permeti consolidar i millorar la rica xarxa associativa del país.

Crearem eines de coordinació interdepartamental per tal de millorar la informació existent sobre les associacions a Catalunya i realitzar polítiques efectives de suport al món associatiu.

Resoldrem la fragilitat econòmica que viuen les entitats d'iniciativa privada social, a través d'un pacte polític que estableixi un model de finançament a llarg termini, permeti fer més transparent la seva activitat i estimuli pràctiques d'eficiència, transparència i bona gestió.

Aplicarem un estil de govern que resolgui els grans temes estratègics del país, a través de la implicació dels agents econòmics i socials, les organitzacions ciutadanes interessades, i els representants dels sectors implicats, seguint el model de l'Acord Estratègic per la Competitivitat i el Pacte per a l'Educació.

Posarem en marxa noves iniciatives en l'àmbit de la participació ciutadana per tal de fer el seguiment i l'avaluació de la gestió i l'aplicació de les polítiques públiques de les administracions.

Treballarem per constituir meses de treball i mantenir relacions estables amb la societat civil organitzada i no organitzada, i atorgarem més recursos per impulsar projectes de participació local.

Amb relació a avançar cap a un Govern i una Administració més transparents, responsables i participatius:

Crearem l'Oficina Antifrau, atenent les recomanacions contingudes en el dictamen del Consell Consultiu de la Generalitat, i aplicarem de manera immediata i voluntària a

l'Administració autonòmica els convenis del Consell d'Europa relatius a la lluita contra la corrupció, encara que no hagin estat signats ni ratificats pel Govern de l'Estat, així com el codi de bon govern aprovat per aquest darrer.

Impulsarem una nova Llei de l'empresa pública, la modificació de la legislació reguladora del Síndic de Greuges i la Sindicatura de Comptes per aconseguir que ambdues institucions s'impliquin més activament en el respecte pels interessos generals, i aprovarem una Llei de subvencions, que estableixi criteris objectius en les convocatòries públiques destinades a concedir-les.

Elaborarem i aplicarem un programa concret sobre "bon govern i transparència" administrativa, basat en l'informe ja aprovat pel Govern.

Impulsarem el reconeixement del dret al lliure accés a la informació que garanteixi que tots els poders, autoritats públiques i entitats sostingudes amb fons públics, facilitin activament el lliure accés a qualsevol informació o document oficial, exceptuant únicament el que preveu la legislació de protecció de dades o de secrets oficials.

Garantirem la informació i la transparència dels procediments necessaris per proporcionar seguretat jurídica als ciutadans davant l'actuació de l'Administració, millorant els mecanismes d'informació pública i notificant individualment, sempre que sigui possible, les afectacions als seus drets i propietats.

Garantirem el dret de tots els ciutadans a relacionar-se electrònicament amb l'Administració.

Impulsarem una llei que promogui i faciliti les consultes populars a la Generalitat i als ajuntaments, d'acord amb les previsions del nou Estatut d'autonomia.

Regularem els òrgans de participació ciutadana de la Generalitat a través de l'aprovació d'una Llei d'organització de l'Administració de la Generalitat.

Promourem la realització de processos de participació ciutadana des de cada departament.

Promourem la participació ciutadana mitjançant processos de debat respecte a polítiques concretes per implicar la ciutadania en la definició d'aquestes i promoure propostes per millorar-les.

4. MITJANS DE COMUNICACIÓ: PLURALITAT I SERVEI PÚBLIC

En aquest primer període de govern catalanista i d'esquerres hem treballat amb tres objectius prioritaris:

- Garantir la independència dels mitjans públics.
- Fomentar la transparència en la relació del Govern amb els mitjans privats.
- Avançar en el reforçament del sistema de comunicació català.

S'ha impulsat la reforma de la legislació reguladora del Consell de l'Audiovisual (CAC), per tal d'assegurar millor la seva independència i funcionalitat. I se li han atribuït noves funcions, de manera que la concessió de llicències de ràdio o de televisió ja no depèn d'una decisió política que pugui adoptar un o altre govern.

S'ha elaborat i aprovat la nova Llei de l'audiovisual, i s'ha presentat al Parlament la nova Llei que ha de regular el Govern i el funcionament de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, per tal de garantir encara més la independència de TV3 i de Catalunya Ràdio i, alhora, la seva missió de servei públic.

El govern ha presentat el nou contracte-programa de la mateixa CCRTV, que n'aclareix el finançament, i allibera la Corporació del pes del deute acumulat per anys de mala gestió dels governs de CiU, defineix els seus objectius i prepara els mitjans de la Corporació per a la nova etapa del sector audiovisual condicionada per la generalització de la TDT.

S'ha posat en marxa la nova televisió digital terrestre de caràcter local, que consolida una xarxa pública i privada que ha d'oferir als ciutadans una nova oferta de proximitat i de qualitat de servei.

La política de subvencions per als mitjans de comunicació ha canviat radicalment, passant de l'opacitat i l'arbitrarietat en la distribució de diners públics a una política basada en la transparència i en l'equitat. I, a més, hem augmentat els recursos destinats als ajuts de caràcter automàtic basats en la difusió de la llengua catalana i en dades objectives d'audiència o distribució del mitjà.

Finalment, hem consolidat l'Agència Catalana de Notícies, al servei de la informació més relacionada amb la proximitat i el territori. I hem posat les bases d'un nou instrument de mesura de les audiències que ha de permetre conèixer millor els hàbits d'informació del nostre país i, en conseqüència, disposar de dades més detallades sobre el pes real dels diferents mitjans de comunicació que operen a Catalunya.

Objectius

1. El Govern de la Generalitat ha de prosseguir la seva política orientada a configurar un sistema de comunicació català, en tots els suports, que disposi de prou solvència professional, potència econòmica i empresarial, i qualitat informativa i cultural. Aquest és un propòsit estratègic, no només per garantir el

dret a una informació plural i de qualitat per a tots els ciutadans del país, sinó també, per facilitar la presència de Catalunya en els mercats de la informació i la comunicació espanyol i europeu, en un àmbit en què les tendències dominants estan condicionades per la concentració en grans grups transnacionals i la globalització dels continguts.

2. Aquesta política, basada en tot cas en els principis de la independència dels mitjans públics, i la transparència i equitat en la relació entre el Govern i els mitjans privats, la formulem amb els objectius següents:
3. Reforçar el sistema català de comunicació, que ha de ser capaç d'expressar la llengua i cultura catalanes, i tota la pluralitat i diversitat del país i, alhora, projectar amb força Catalunya en el conjunt d'Espanya i en el context europeu.
4. Reforçar el posicionament dels mitjans públics de comunicació, en un context de major competència i de major segmentació i especialització del sector.
5. Garantir el trànsit a la televisió digital terrestre des de l'actual model de televisions analògiques, posant l'accent en la funció de servei públic i en la millora de la qualitat de l'oferta.
6. Afavorir el sector de la comunicació local i de proximitat, contribuint al seu desenvolupament i a la seva maduració empresarial.
7. Enfortir l'estructura industrial del sector de la comunicació (premsa, audiovisual, publicitat, Internet...), per tal d'assegurar la canalització de la creativitat existent al país, i l'atracció del talent i de les produccions exteriors, que han d'afavorir la internacionalització del sector i el seu creixement com a sector estratègic.

Mesures

Per reforçar el sistema català de comunicació:

Continuar treballant per garantir la qualitat del lideratge dels mitjans de la CCRTV (TVC, Catalunya Ràdio i els portals d'Internet), com a principals instruments del sistema català de comunicació.

Mantenir la política d'ajuts als mitjans de comunicació, definint millor les activitats que cal subvencionar, perquè siguin encara més transparents, augmentant els ajuts automàtics vinculats a difusió i proposant noves fórmules basades en productes financers, capital risc o crèdits reintegrables que vinculin l'ajut públic a la realització de projectes d'interès per al país.

Avançar en la creació dels nous instruments de mesura de l'audiència, per mitjà de l'observatori català, buscant fórmules de col·laboració entre aquests nous instruments de mesura i els ja existents i validats pel mercat.

Proposar mesures per incentivar la lectura de premsa entre la població jove, com a fórmula d'ajut indirecte al desenvolupament dels mitjans de comunicació i les publicacions periòdiques.

Donar suport a les iniciatives dels col·lectius professionals orientades a garantir la independència, el comportament ètic i les condicions laborals dels professionals del sector.

Per reforçar el posicionament del sector públic:

Continuar treballant per garantir la independència, "el pluralisme i la professionalitat" dels mitjans de la CCRTV, tramitant al Parlament la nova Llei de la Corporació, que ja estava en un elevat grau de maduració parlamentària, cosa que significarà una millora sensible dels mecanismes de gestió de l'ens públic.

En la mateixa línia, desenvoluparem el contracte programa entre el Govern i la CCRTV, per facilitar un marc financer estable que resoldrà la llosa de l'endeutament acumulat, limitarà els ingressos per publicitat, garantirà les funcions de servei públic i facilitarà la competitivitat de Televisió de Catalunya i de Catalunya Ràdio en el context de la digitalització i la segmentació del mercat.

Continuarem donant prioritat a la programació de qualitat i de servei públic dels mitjans de la Corporació. Les actuacions ja iniciades, com per exemple el reforçament de la programació cultural a la ràdio, l'emissió de programes infantils i juvenils en anglès a la televisió, o la possibilitat de veure sèries i pel·lícules en versió original subtítolades al català, s'intensificaran.

Establirem les millors fórmules de col·laboració entre l'Agència Catalana de Notícies i les xarxes públiques de TV i ràdio del país, amb el propòsit de facilitar continguts als diversos operadors i de promoure la producció compartida, alhora que accentuarem el seu paper com a agència de notícies cap a l'exterior.

Per facilitar el trànsit a la televisió digital terrestre (TDT):

Intensificarem les accions de divulgació de la nova TDT entre la població, amb l'objectiu de facilitar el trànsit des de tots els domicilis de Catalunya cap a la nova TDT. Reforçarem els mecanismes de col·laboració entre els diversos agents que hi intervenen (antenistes, comercialitzadors, emissors, operadors...) i la mateixa Administració de la Generalitat, per tal d'evitar qualsevol dificultat de penetració de la nova tecnologia.

En aquest sentit, TVC tindrà un paper en la divulgació del nou format de televisió amb la seva pròpia oferta de canals. La televisió pública oferirà set canals en obert: el general (TV3), el de notícies les 24 hores del dia (3/24), l'infantil-juvenil i de pel·lícules (K3-300), el cultural (C33) en una primera fase, i el d'esports, el canal ciutadà (que inclou el Canal Parlament) i el de t-governance (gestions amb les administracions públiques des de casa).

Alhora ens proposem promoure acords amb els sectors industrials per tal de generalitzar la comercialització de televisors amb decodificador integrat.

Col·laborarem amb els ajuntaments en la posada en marxa de les noves TDT locals de titularitat pública, tot impulsant convenis de col·laboració entre els diversos

operadors i potenciant estratègies que permetin la utilitat social i institucional dels nous canals.

Obrirem una línia d'ajuts als operadors privats adreçada a fer viables els costos tecnològics i d'antena.

Desenvoluparem productes de servei públic (informació de servei, tràmits administratius, etc.) capaços d'aprofitar els avantatges de la interactivitat que possibilita la nova tecnologia.

Per afavorir el sector de la premsa local i de proximitat:

Col·laborarem amb les associacions del sector per posar en marxa mesures de maduració de les estratègies empresarials de les diverses capçaleres.

Incrementarem els ajuts que s'atorguin per fomentar la premsa escrita en català, de caràcter automàtic, i relacionats directament amb la difusió.

Per enfortir l'estructura empresarial del sector de la comunicació:

Reforçarem els instruments d'interlocució creats en el marc de l'ICIC per tal de promoure el diàleg entre el sector i el Govern. Dotarem el Govern d'instruments adequats per conèixer l'evolució del sector i també per fer el seguiment dels avenços tecnològics en els sistemes de comunicació que facilitin la implantació i la viabilitat econòmica dels nous formats de televisió.

Millorarem la implicació de Televisió de Catalunya en la indústria audiovisual i el sector cultural català, amb noves figures de col·laboració econòmica i de promoció.

Ampliarem el fons de garantia per a les indústries culturals, amb l'objectiu d'incentivar la producció feta a Catalunya, dedicant atenció especial als nous creadors i emprenedors del sector.

Consolidarem la presència en els circuits i mercats internacionals de la producció audiovisual catalana, tenint en compte la necessitat de produir en altres llengües i/o de crear versions doblades o subtítolades.

Establirem una línia específica de crèdit oficial per als projectes empresarials de gran envergadura en aquest sector, especialment els que facilitin la formació de grups multimèdia.

Establirem un programa específic de formació continuada al servei dels professionals de la comunicació, en especial en el terreny tecnològic.

5. L'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL

L'organització territorial de Catalunya és fruit de diversos orígens i de diferents iniciatives institucionals que s'han succeït al llarg de la història. Existeixen diferents disfuncions que tenen a veure, en general, amb la inexistència d'un model clar i adaptat al nou context històric de la Generalitat i al nou rol dels governs locals.

Les aportacions dels governs de CiU a aquesta qüestió van ser: crear més administracions sense una missió clara (els consells comarcals) i desmembrar el govern de l'àrea metropolitana de Barcelona en un conjunt d'entitats que el temps ha demostrat que no són adequades ni per abordar els problemes del territori metropolità ni el seu finançament. Així mateix va intentar desmuntar les diputacions sense tenir un recanvi per desenvolupar la tasca de cooperació local que aquestes estaven realitzant. A més, els governs de CiU no van creure en els ajuntaments i no van desenvolupar una política de suport al món local. En definitiva, no van abordar els problemes existents i en van crear de nous.

En els darrers tres anys, el Govern de la Generalitat ha impulsat mesures que permeten plantejar una reforma ambiciosa de la nostra organització territorial. Cal posar en relleu les següents:

L'aprovació i entrada en vigor del nou Estatut, que estableix les bases de la nova organització territorial de Catalunya. La vegueria i el municipi són les unitats bàsiques de l'organització territorial de Catalunya. Es reconeix la necessitat d'articular altres unitats funcionals amb diferents rols (les comarques i les àrees metropolitanes). A més, el nou Estatut possibilita la substitució de les diputacions provincials pels consells de vegueria.

En conseqüència, el Govern ha consolidat l'organització de l'Administració de la Generalitat en el territori, sobre la base de les set vegueries, Girona, Barcelona, Catalunya Central, Alt Pirineu-Aran, Lleida, Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre. Per primera vegada, a cada vegueria hi ha un delegació del Govern i s'estan adaptant a les vegueries la pràctica totalitat dels serveis territorials de la Generalitat.

El nou Estatut reconeix l'autonomia dels governs locals i el seu paper institucional a Catalunya. El Govern ha donat un impuls molt important a la transferència de recursos econòmics a l'Administració local, tal com ho posen de manifest l'increment dels ajuts a municipis i comarques, molt pel damunt del creixement dels recursos de la Generalitat, o l'increment de les competències municipals en matèries tan importants com l'urbanisme, l'educació o la sanitat.

S'han resolt la major part dels conflictes que tradicionalment enfrontaven l'Administració de la Generalitat amb els ens locals.

En resum, en matèria d'organització territorial s'ha fet més en aquests darrers tres anys que en els vint-i-tres anteriors. Però encara queda molt per fer.

Objectius

1. Simplificar l'organització territorial, tot clarificant els perfils i responsabilitats de cada divisió i de cada entitat, desenvolupant les previsions del nou Estatut.
2. Promoure una organització territorial més idònia per a la descentralització i per a la col·laboració i la coordinació entre els diferents nivells d'Administració pública, que comporti un reforçament del poder local, mitjançant la potenciació dels governs locals en aplicació del principi de subsidiarietat, i molt especialment amb l'increment de la seva autonomia i suficiència financera.
3. Potenciar l'existència d'entitats territorials representatives de la realitat del territori i de la gent que hi viu, que tinguin capacitat per defensar amb eficàcia els seus interessos col·lectius i per gestionar amb eficiència els seus serveis. Al mateix temps, aquesta nova estructura territorial ha de preservar les característiques històriques, ecològiques i econòmiques dels territoris que en formen part. En aquest sentit, caldrà estudiar per a cada servei públic quin és el nivell territorial adequat per a la seva prestació, atenent alhora el principi de diferenciació.
4. Definir millor les responsabilitats de les diferents administracions públiques, tenint en compte les capacitats respectives, i dotar-les de recursos suficients per atendre-les. S'ha de garantir la no-duplictat en serveis i competències entre les diverses administracions.
5. Consolidar la vegueria en el seu doble vessant de principal entitat territorial intermèdia (el Consell de Vegueria) entre els ajuntaments i la Generalitat per a l'exercici del govern intermunicipal de cooperació local i la gestió territorial, i com a base de la descentralització de l'organització de l'Administració de la Generalitat de Catalunya en el territori.
6. Reorientar les funcions de les comarques, que en general han de ser els àmbits preferents per a la gestió d'infraestructures, serveis i actuacions d'àmbit local i supramunicipal. El Govern de la Generalitat i els consells de vegueria establiran polítiques de foment i incentius, i les dotaran dels recursos suficients perquè es desenvolupin. Impulsar uns ens comarcals més municipalistes, més flexibles i més democràtics. Les comarques, en la mesura que siguin funcionalment necessàries, han de complir sobretot una funció de suport als municipis. Per això, cal assegurar la presència en els seus òrgans de tots els ajuntaments que en formen part, la flexibilitat en l'assignació de competències i la plena proporcionalitat en l'elecció dels seus membres.
7. Reconèixer i potenciar la personalitat institucional de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, tot precisant acuradament les seves responsabilitats, en relació amb les que corresponen als altres governs locals i les que assumirà la vegueria de Barcelona.
8. Desenvolupar la singularitat de la Vall d'Aran, d'acord amb les previsions del nou Estatut.

Mesures

Promulgar, a partir d'un gran acord polític i d'un ampli consens territorial, la Llei de divisió de Catalunya en les 7 vegueries de Girona, Barcelona, Catalunya Central, Alt Pirineu-Aran, Lleida, Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre, tot garantint la participació dels municipis i les comarques en el seu establiment i en la definició dels seus límits.

Organitzar, sobre la base de la divisió en vegueries, tota l'Administració de la Generalitat en el territori, sense excepcions.

Substituir les actuals 4 diputacions provincials pels futurs 7 consells de vegueria, amb la corresponent transferència de serveis, mitjans i recursos.

Promulgació de la Llei de reconeixement, organització institucional, finançament i competències de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Promoure l'adequació de la divisió provincial a la realitat autonòmica i a la divisió en vegueries.

Modificar la legislació vigent en matèria d'organització territorial (Llei municipal i de règim local de Catalunya i Llei d'organització comarcal), d'acord amb els objectius esmentats. Aquesta proposta ha d'anar precedida d'un debat i consens territorial que garanteixi la màxima participació.

6. ARA ÉS L'HORA DELS GOVERNS LOCALS

Catalunya és principalment la seva gent, les famílies, els barris, els seus pobles i les seves ciutats.

Els pobles i les ciutats representen un dels actius fonamentals en el progrés econòmic i social de Catalunya, alhora que esdevenen una peça clau en l'organització col·lectiva de la convivència en el nostre país. Gràcies als seus governs s'han resolt carències importants en infraestructures i equipaments que durant anys ha patit aquest país. S'han desenvolupat polítiques actives de progrés solidari i de benestar, s'ha promogut una cultura democràtica, s'ha generat un urbanisme en què l'espai públic i les zones verdes en són l'eix vertebrador, s'ha incentivat l'activitat cultural i esportiva, amb una bona xarxa de biblioteques i centres cívics i esportius, s'ha dinamitzat l'activitat econòmica, s'ha millorat la inserció laboral.

Els ajuntaments catalans s'han convertit en uns governs essencials per a la millora del país. Han contribuït decisivament a millorar la qualitat de vida dels seus ciutadans, al reequilibri territorial, a la cohesió social i a la recuperació de la nostra llengua. Els ajuntaments catalans estan compromesos amb Catalunya, i treballen per fer efectiu i real l'autogovern.

Els socialistes hem contribuït de manera important a aquesta realitat. Perquè els socialistes fa molt anys que hem apostat, i apostem, pel municipalisme. Els socialistes creiem en la democràcia local com una un eix essencial per millorar la nostra societat i pensem que Catalunya necessita un governs locals forts per a ser forta i pròspera. Tot això ho assolirem potenciant l'autonomia i els recursos dels governs locals. Això ens diferencia d'altres forces polítiques que veuen el municipalisme amb desconfiança, i que no han fet res per solucionar els seus problemes estructurals.

Tanmateix, els municipis s'enfronten diàriament a nous reptes, noves demandes de serveis, noves necessitats, noves realitats socials i econòmiques: la integració dels immigrants, l'envelliment de la població, l'emancipació dels joves, la deslocalització, el civisme i la seguretat, entre d'altres. Són els governs locals els primers a rebre aquestes demandes i els primers que han de donar respostes.

El govern local és per als socialistes catalans un dels eixos vertebradors del nostre projecte de país. I en conseqüència la nostra acció política al govern de la Generalitat i als ajuntaments durant els últims anys ha estat encaminada al reforçament de les governs locals i de les seves polítiques.

Ho hem fet des del convenciment de que els ajuntaments catalans formen part del entramat institucional de Catalunya, i que al mateix temps son també una administració que té caràcter propi, i independent que vol el màxim respecte a la seva autonomia reconeguda a la Constitució Espanyola i a la Carta Europea de l'Autonomia Local.

Des del govern de la Generalitat hem treballat en dues perspectives, ambdues necessàries. D'una banda, aquests darrers tres anys, hem recolzat els projectes

locals, de cooperació institucional, en definitiva, de sensibilitat municipalista i en un context de racionalització de la hisenda de la Generalitat hem destinat progressivament més recursos als governs locals. Hem treballat colze a colze, des del govern, amb els alcaldes i alcaldesses.

D'altra, els socialistes som els protagonistes principals del reconeixement i de l'impuls que el nou Estatut d'autonomia fa dels governs locals. En el seu articulat s'enforteixen els governs locals, es preveuen i amplien les seves competències, per ser exercides amb plena autonomia, i s'estableixen les bases necessàries per garantir la suficiència financera dels ajuntaments amb mecanismes adequats. Es tracta, sens dubte, d'un nou marc que certifica la majoria d'edat del municipalisme català i del que els socialistes estem orgullosos d'haver impulsat.

Ara és l'hora d'un desenvolupament estatutari que signifiqui un impuls definitiu cap a la descentralització i desconcentració de competències i de recursos en favor dels governs locals. Ara és l'hora d'impulsar les polítiques municipalistes d'aquests últims tres anys, dotar als municipis de les eines necessàries per a que puguin prendre les decisions sobre tots aquells aspectes i competències que puguin prestar amb efectivitat. Incrementar les dotacions pressupostàries de cara a que els municipis puguin gaudir de suficiència i autonomia financera que impliqui una veritable autonomia local.

Ara és el moment d'assentar les bases definitives que assegurin que l'administració local disposarà de les capacitats i els recursos necessaris per a poder exercir les capacitats pròpies, tant les actuals com aquelles que els siguin atorgades en el desenvolupament de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, per fer front a les noves necessitats i exigències de la societat. Ara és l'hora de les polítiques de proximitat, ara és el moment dels governs locals.

Objectius

1. Els socialistes impulsarem una millora del finançament local que suposi per als governs locals una autèntica autonomia local.

El reconeixement de l'autonomia local ha d'anar acompanyat d'una millora del marc financer dels governs locals. Volem manifestar la necessitat d'avançar en paral·lel en la millora del marc legislatiu i del financer. Sense recursos suficients l'autonomia local no és plena.

El nou Estatut estableix el principi de suficiència financera dels governs locals i contempla diferents aspectes que tenen per objectiu garantir-la, entre d'altres:

El reconeixement de l'autonomia pressupostària i de despesa en l'aplicació dels seus recursos dels governs locals, incloent les participacions que percebin de la Generalitat i de l'Estat, de les quals hauran de poder disposar lliurement en l'exercici de les seves competències.

El reconeixement als governs locals de capacitat normativa per regular les seves pròpies finances en el marc de la llei i que les modificacions d'aquest marc per altres instàncies comporti l'obligació d'establir les compensacions necessàries.

Els ajuntaments hauran de disposar de recursos necessaris per finançar la despesa vinculada als serveis que no els atribueixin les lleis i que responguin a necessitats socials consolidades i no ateses per altres administracions.

La garantia de que qualsevol nova atribució de competències als governs locals que provingui de la Generalitat estigui acompanyada de l'assignació de recursos necessaris, d'acord amb el principi de suficiència financera.

Ara bé, per avançar en la millora del finançament local i concretar un nou finançament local cal ser conscients d'on som. Les administracions locals han patit una insuficiència financera crònica que s'ha agreujat amb el temps per la pressió de les noves demandes ciutadanes i per les polítiques neoliberals desenvolupades durant 8 anys pel govern del PP a Espanya i per 23 anys del govern d'esquena als ajuntaments de CiU a Catalunya. Durant les darreres dues dècades el percentatge de la participació dels ens locals en el conjunt de la despesa pública s'ha mantingut pràcticament congelada, en el 13%. La comparació amb altres països europeus destaca el baix nivell de descentralització de la despesa a nivell local a Espanya.

Els socialistes defensem un model de finançament local basat en la participació en els ingressos de l'Estat, en els ingressos de la Generalitat, i en els tributs propis.

En primer lloc, i com a qüestió prèvia, cal resoldre el finançament de la despesa no obligatòria que estan realitzant els ajuntaments, no vinculada a obligacions competencials. Aquesta qüestió suposa una problemàtica de base que han de solucionar la Generalitat i l'Estat de manera proporcional a la competència dels seus respectius governs en aquells serveis seus que els ajuntaments estan suplint. Els socialistes volem que el finançament d'aquests serveis consolidats es resolgui progressivament en un termini de 10 anys. La resolució d'aquest dèficit estructural és una condició imprescindible perquè els ajuntaments catalans puguin estar en condicions d'acceptar l'assumpció de noves competències delegades per la Generalitat o l'Estat. Aquesta despesa obligatòria ha anat generant tot un deute en els últims anys, que els ajuntaments juntament amb l'Administració de l'Estat i la Generalitat de Catalunya haurien de quantificar i buscar una forma de saldar aquest deute històric.

Una vegada plantejada aquesta important qüestió, els socialistes pensem que, en segon lloc, cal dotar els governs locals de suficiència i estabilitat financera, mitjançant mecanismes de participació estables en els tributs de l'Estat i en els de la Generalitat.

Respecte a la participació en els ingressos de l'Estat, el sistema actual de participació en la "cistella d'impostos" és millorable i cal aprofundir-hi. Caldrà augmentar els percentatges de cessió i generalitzar aquest sistema progressivament al màxim de municipis, creant un fons d'anivellament per als municipis més petits.

Respecte a la participació en els ingressos de la Generalitat, el nou Estatut dona contingut a l'obligació constitucional que té el govern de Catalunya de garantir l'autonomia i la suficiència financera del governs locals. Actualment el conjunt de transferències del pressupost de la Generalitat cap als ens locals representa en l'any 2005 el 3,7% de la despesa consolidada d'aquest govern.

Aquesta xifra, a la que s'ha arribat mitjançant l'impuls del govern catalanista i de progrés que creu en el municipalisme, ens dona idea del camí que encara s'ha de recórrer per tal de millorar el finançament i la prestació de serveis a nivell local.

Els socialistes pensem que un increment decidit i sostingut d'aquest percentatge situarà als ajuntaments catalans en condicions d'afrontar els reptes de futur. Per això, el que proposem és que els governs locals participin en els ingressos tributaris de la Generalitat. Aquesta participació haurà de ser de caràcter incondicionat i consistirà en un percentatge del total dels seus ingressos.

Per això, tal com diu el nou Estatut d'Autonomia, es crearà un fons de cooperació local a partir dels ingressos de la Generalitat, tenint aquest fons caràcter incondicionat. El seu import ha de continuar creixent, igual que en els últims anys, per damunt de la mitjana de creixement dels pressupostos de la Generalitat.

2. El nou Estatut suposa l'aplicació del principi de subsidiarietat a Catalunya. Els socialistes ens comprometem a que aquest procés serveixi per millorar la prestació de serveis als ciutadans i crear més benestar i més cohesió.

L'objectiu últim és generar més benestar, més riquesa i més cohesió a nivell local. Els socialistes estem convençuts de que és necessari - una vegada es resolguin els dèficits històrics de finançament local- plantejar un traspàs de determinades competències i serveis cap a l'esfera local. Aquests processos apropiaran els serveis al territori, implicaran els usuaris en la seva prestació i milloraran la seva qualitat.

En la majoria dels serveis a què ens referim (educació, ocupació, habitatge, immigració, etc.) els governs locals no tenen, actualment, competències. L'Estatut, per tant, haurà de possibilitar un marc per a que els governs locals puguin estar en condicions en el futur de prestar aquests serveis.

L'acceptació del principi de subsidiarietat s'ha de combinar amb l'establiment de mesures destinades a dotar als petits municipis, i als de menor capacitat de gestió, de recursos específics que permetin una òptima qualitat dels serveis públics locals.

Per tant, els socialistes ens proposem endegar aquest procés de resituació a nivell local de serveis, tal com succeeix en altres països europeus, amb l'objectiu de fer possible la redistribució de la despesa pública cap als ajuntaments. La inclusió del principi de diferenciació al nou Estatut, així com la consideració com a governs locals de les vegueries, permetrà una assignació flexible de competències en cada nivell de govern local, garantint que tots els ciutadans independentment d'on visquin puguin gaudir del mateix nivell de serveis.

Aquest procés ha de tenir en compte l'existència de les EMD per tal d'assolir l'aplicació efectiva del principi de subsidiarietat.

Així mateix, el marc general és l'adequat per reforçar la figura de l'Alcalde, tant des del punt de vista institucional (primera autoritat municipal, representant de la Generalitat, etc.) com des de la seva autoritat davant de les activitats i esdeveniments que es desenvolupen al seu municipi.

3. El nou Estatut garanteix el principi d'autonomia per als governs locals en l'exercici de les seves competències. Els socialistes impulsarem les iniciatives legislatives per transferir competències que permetran als governs locals fer veritables polítiques públiques.

L'autonomia local ha de partir de la base d'eliminar tuteles, encara que siguin genèriques, perquè els ens locals precisen capacitat d'acció per gestionar els interessos de la comunitat veïnal.

L'autonomia local serveix bàsicament per això, per gestionar els seus propis interessos, tècnicament es cristalitza amb el concepte jurídic de competència.

El sistema competencial espanyol local és insuficient per satisfer el mínim d'expectatives, a Europa es comenta pels experts que del total de despesa pública els ens locals haurien de gestionar el 30%, no com actualment en què no s'arriba al 15%, l'expressió 40-30-30 seria un bon punt de partida de progrés descentralitzador i d'autonomia política, entre Estat, Generalitat i Administració Local, això ho demana la realitat social. Només cal tenir present l'increment de serveis socials a tots nivells, i com a cota màxima de l'estat del benestar el servei social de persones depenents, l'educació d'adults, les unitats d'escolarització especial, les escoles de música, les escoles de civisme i principis democràtics, la immigració, els serveis culturals, l'oci, la seguretat.

Les tècniques clàssiques de l'atorgament de convenis, haurien de substituir-se per transferències legislatives de competències, deixant les delegacions competencials i les comandes de gestió per serveis menys consolidats o demandes socials que la ciutadania reivindica constantment als seus municipis.

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya defineix el municipi com l'ens local bàsic de l'organització territorial de Catalunya i el mitjà essencial de participació de la ciutadania en els afers públics, garantint el principi d'autonomia per a l'exercici de les seves competències i la defensa dels interessos de la col·lectivitat que representa. També estableix dins la capacitat de gestió municipal, el principi de subsidiarietat, el principi de diferenciació, així com el de suficiència financera. Aquesta realitat vol dir que la normativa bàsica de règim local ha de recollir de forma pràctica aquests principis.

Davant les mancances competencials en les regulacions estatal i autonòmica, i atès el nucli de competències pròpies, garantit per l'Estatut d'Autonomia, que han d'ésser exercides pels ens locals amb autonomia, subjecte només a control de constitucionalitat i legalitat, conforme a les lleis que així ho determinin, i per tal de garantir aquest principi de plena autonomia local, els socialistes farem efectiva la transferència de les competències que calgui a favor de l'Administració Local. És necessari potenciar les competències de les administracions locals, com a representants administratius de la Generalitat de Catalunya en el seu municipi.

4. Els socialistes impulsarem el Consell de Governos Locals com a punt de trobada i coordinació dels ajuntaments amb la Generalitat.

Les relacions entre els governs han d'estar presidides per la lleialtat institucional, la confiança mútua i el respecte a l'autonomia de cadascuna de les administracions. Els socialistes promourem la coordinació dels diferents governs que actuen a Catalunya.

La inclusió en el nou Estatut de la figura del Consell de Governos Locals, a proposta dels socialistes, és l'oportunitat per a que Catalunya es doti d'un òrgan on els governs locals i la Generalitat es coordinin des de la fase legislativa. Els socialistes proposem, a més, que s'aprofiti com a únic i potent espai de representació de cara a la gestió dels serveis públics en els que participen tot dues administracions, superant la miscel·lània de comissions i òrgans que actualment existeixen en els que els governs locals tenen una posició molt feble.

5. La nova organització territorial que preveu el nou Estatut: una oportunitat per al reconeixement de la nostra realitat territorial i per al reforçament dels governs locals catalans.

Els socialistes desenvoluparem les previsions estatutàries amb l'objectiu d'acostar els serveis als ciutadans i millorar l'eficiència en la seva prestació.

La nova organització territorial que es deriva del nou Estatut permet que el govern de Catalunya tingui una organització pròpia en el territori i ofereix una oportunitat per a racionalitzar l'administració de la Generalitat i apropar-la a tots els territoris i a tots els ciutadans.

La reforma de les lleis territorials ha de servir, a més, per reforçar els governs locals catalans, aprofitant la seva experiència de gestió i millorant la seva posició institucional. En aquest sentit la creació de governs locals de segon grau, els Consells de Vegueria, sobre la base de la reforma de les actuals diputacions és una oportunitat per establir un nivell intermedi de govern local que permeti millorar els serveis locals i la gestió del territori treballant concertadament amb la xarxa de municipis.

Aquest procés ha de tenir en compte l'existència de la EMD per tal d'assolir l'aplicació efectiva del principi de subsidiarietat.

Així mateix els socialistes pensem que la reforma dels Consells Comarcals ha d'anar en la línia de convertir-los en ens clarament locals per a la mancomunació voluntària de serveis municipals. En aquests sentit, i com a ens instrumentals, podran desenvolupar funcions diferenciades en funció del territori i de les voluntats dels municipis que els formin.

D'altra banda, els socialistes defensem la creació de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, restituint una institució de govern local en aquest àmbit amb competències de gestió en diferents serveis locals que en aquesta àrea tenen un caràcter supramunicipal. El nou organisme metropolità ha de ser un únic ens estrictament local amb caràcter institucional, i s'ha de basar en els prop de quaranta municipis de la conurbació barcelonina que ja s'integren en alguna de les actuals entitats, a més d'altres que ara no hi són, però la realitat dels quals és bàsicament metropolitana. El futur govern metropolità ha de concentrar les competències i funcions de les actuals institucions metropolitanes i incorporar aquelles que siguin lògiques per aplicació del principi de subsidiarietat i els criteris de coordinació, economia i eficàcia en la prestació

dels serveis públics; així mateix haurà de disposar dels recursos suficients per a dur-les a terme. Aquestes facultats han d'incloure, necessàriament, la mobilitat i els transports, el cycle de l'aigua i el tractament de residus, les infraestructures i serveis, l'habitatge, les actuacions conjuntes en matèria de medi natural, i l'ordenació urbanística.

Mesures

- Desenvolupar el marc normatiu previst a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya per a dotar de les competències i els recursos que es reconeixen els governs locals, establint els continguts i l'abast de les competències locals en funció de la capacitat per al seu exercici (recursos disponibles), la tipologia de l'ens, la seva demografia, i altres elements que puguin determinar-ne la particularitat:
- Nova llei municipal i comarcal, que ha d'actualitzar el nostre règim local resituant els Consells Comarcals en l'esfera local com a ens de gestió supramunicipal de serveis locals, flexibilitzant el seu mapa i les seves funcions.
- Llei de hisendes locals de Catalunya, que desenvolupi la previsió estatutària de millora del finançament incondicionada dels governs locals a partir de la participació en els tributs de la Generalitat, i estableixi un marc estable per al finançament local.
- Impulsar la reforma de l'organització territorial de Catalunya, que racionalitzi l'estructura administrativa de la Generalitat, l'enfortiment dels governs locals i la millora de la capacitat de control democràtic per part dels ciutadans:
- Llei de creació i règim jurídic de les vegueries. Aquestes seran àmbits de descentralització del govern de la Generalitat per una banda. D'altra, el Consells de vegueria seran governs locals intermedis de cooperació local i substituiran a les diputacions.
- Llei de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, per a la restitució de la institució de govern local de l'Àrea metropolitana de Barcelona.
- Elaborar la Llei que reguli la composició, organització i funcions del Consell de Governos Locals, com a eina bàsica en les relacions institucionals entre el món local i la Generalitat.
- Devolució als ajuntaments d'aquells equipaments i serveis locals que encara romanen en l'administració de la Generalitat, amb els recursos econòmics corresponents.
- Transferir als governs locals totes aquelles competències, i els recursos econòmics necessaris, que els permeti exercir veritables polítiques públiques.
- Afavorir des del Govern de la Generalitat l'associacionisme municipal i la mancomunació de serveis per a dotar el sistema local de més força per a representar els seus interessos i per a millorar la gestió dels serveis, tot respectant la identitat de cada municipi.

- Continuar l'esforç pressupostari i dotar els governs locals de finançament per incentivar la participació ciutadana com un nou model de gestió municipal, més proper a la gent, que afecti de manera transversal totes les àrees dels ajuntaments i tots els agents que formen part en els processos de participació.
- Implementar les mesures per a desplegar de manera àgil i eficaç la Carta Municipal de Barcelona, atès el paper de Barcelona com a Capital de Catalunya, reconegut en l'Estatut, esmerçant el màxim recolzament des de la Generalitat a la posta en marxa de les competències i institucions que se'n deriven de la seva plena aplicació.
- Continuar l'esforç pressupostari per finançar processos de renovació urbanística: remodelació i rehabilitació de barris degradats, i foment de l'espai públic, per tal d'aconseguir una qualitat urbana similar en les diferents zones dels nostres municipis.
- Implementar polítiques d'habitatge públic, amb la participació activa dels municipis, que incorporin mesures incentivadores de la producció d'habitatges, tant en les modalitats del règim de protecció pública, com en règim de lloguer; adreçades principalment als col·lectius potencials amb una marcada dificultat d'accés al mercat de l'habitatge.
- Afavorir la incorporació de criteris de sostenibilitat en la gestió quotidiana dels ens locals mitjançant la implantació de sistemes de gestió ambiental integrals en els serveis, l'elaboració de plans municipals d'estalvi energètic, i la implantació de les Agendes 21 locals.
- Promoure la preservació, millora, i coneixement per part de la ciutadania, de l'estructura paisatgística de Catalunya i els seus municipis, valoritzant els espais d'interès natural i el patrimoni històricocultural dels municipis, com a conglomerat de la riquesa del país:
 - Promoure una millora continuada de la qualitat turística, potenciant com a recursos les rutes ecoturístiques i enoturístiques històricoculturals i industrials, els elements patrimonials dels municipis.
 - Destinar recursos als ens locals per a la promoció i millora dels serveis turístics

7. EL DRET A LA SEURETAT

Un dels objectius principals d'una societat democràtica ha de ser garantir el dret de tot ciutadà a la seguretat, per tal d'exercir els seus drets i llibertats en igualtat de condicions. L'aplicació de mesures per assolir aquest objectiu ha de ser una de les prioritats d'un govern de progrés, en la mesura que la seguretat genera una societat més justa i solidària, on cadascú pot desenvolupar les seves potencialitats. També en una societat segura els col·lectius amb més dificultats tenen més oportunitats de millorar i de poder rebre el suport solidari de la resta de la comunitat.

Al llarg dels últims anys ha augmentat la demanda de seguretat per part de la nostra societat. Aquesta demanda de seguretat depèn tant de la percepció d'inseguretat com d'una major aspiració a viure segurs a mesura que s'incrementa el nivell de benestar social. Però respon també a l'acceleració dels canvis socials, que han incrementat la segmentació social generant incertesa i inseguretat, i han provocat que sovint la policia sigui percebuda com l'únic instrument eficaç de control social.

Responent a aquesta realitat ens proposem impulsar polítiques que superin la simple demanda de mesures de control i que garanteixin la convivència recuperant valors com el respecte i promovent una cultura cívica basada no només en els drets sinó també en els deures. En aquest sentit, també ens proposem reforçar el principi d'autoritat democràtica que, en la seva funció social, té una clara missió de reforçament de la convivència i dels valors de ciutadania, que és irrenunciable en un Estat de dret i democràtic.

En una societat complexa en la qual a vegades les responsabilitats queden difuminades, pensem que s'ha de produir un compromís col·lectiu de tots i cadascun dels membres que la integren, els quals han d'estar disposats a renunciar a conductes irresponsables. Garantir la convivència és un dret i és un deure de tots i cadascun dels ciutadans, de tots i cadascun dels col·lectius en què s'organitzen i de totes i cadascuna de les institucions que els representen.

La seguretat, doncs, s'ha de configurar com un servei públic, la responsabilitat del qual recau en les administracions públiques amb la coresponsabilitat dels ciutadans. Crearem, per tant, un sistema de seguretat integral, que garanteixi que tothom rebi les mateixes prestacions bàsiques en matèria de seguretat, per portar a terme el principi constitucional d'igualtat legal de drets i deures ciutadans independentment de la seva localització geogràfica o les especificitats del territori.

El Govern de progrés ha fet molts esforços en la creació d'un sistema de seguretat. La definició de la seguretat com a sistema integral obliga a incloure aspectes força diferents dels que tradicionalment s'han tingut en compte.

El Govern catalanista i de progrés ha posat en marxa polítiques de seguretat que s'han de continuar durant les pròximes legislatures, ja que en 23 anys de govern nacionalista conservador no havien definit un sistema de seguretat de Catalunya (la Llei 4/2003, d'ordenació del sistema de seguretat pública de Catalunya, la va presentar CiU per les diverses proposicions no de llei del PSC i va ser aprovada per unanimitat del Parlament), més enllà de la voluntat de tenir un cos de policia propi de

manera inadequada i poc eficient, sense preveure els efectes negatius de la reducció progressiva dels efectius de les FCSE i l'exclusió de la integració en els Mossos d'Esquadra del seus efectius. La continuïtat d'un govern de progrés farà possible la concreció de totes les polítiques ja començades que defineixen la construcció d'un sistema de seguretat integral.

El Govern de progrés ha avançat el desplegament del Mossos d'Esquadra per al 2008; l'1 de novembre del 2005 van arribar a Barcelona i ja donen servei a més de quatre milions de persones. L'arribada dels Mossos d'Esquadra a la capital catalana ha suposat una fita històrica per a l'autogovern de Catalunya, tant pel caràcter simbòlic de la ciutat com per les xifres que porta associada. Ara, la policia de la Generalitat ha passat a ser present en el 74,9% del territori i a prestar servei a 4,4 milions de ciutadans: és a dir, a cobrir el 64,5% de la població de Catalunya. Per garantir una bona implantació a la ciutat de Barcelona, el Govern ha invertit 130 milions d'euros, que s'han destinat a la construcció i adequació de deu comissaries, una per districte, i a l'equipament de tots els mitjans necessaris. S'ha començat a crear un nivell de coordinació amb la Guàrdia Urbana a tots nivells segons els protocols signats per les dues administracions.

També ha incrementat els efectius al Camp de Tarragona i a les Terres de l'Ebre com a preparació prèvia al desplegament definitiu en aquestes zones el 2008, any en què finalitzarà el procés.

Per oferir un servei de qualitat als ciutadans hem creat un mateix sistema de bases de dades entre la Policia de la Generalitat i quasi el 90% de les policies locals, i s'ha creat una xarxa digital de radiocomunicacions de seguretat i emergències que integra i facilita la coordinació dels Mossos d'Esquadra i els Bombers de la Generalitat amb altres cossos.

En relació amb la seguretat viària, les mesures que el Govern ha posat en pràctica durant aquesta legislatura han servit per reduir el nombre d'accidents de trànsit a Catalunya i han suposat una gran inversió per part del Servei Català de Trànsit. Com a resultat, el nombre de morts en accidents de trànsit a les carreteres catalanes ha minvat sensiblement.

Una de les accions més destacades en matèria de trànsit és el Pla integral contra la velocitat excessiva, engegat el desembre del 2004. El pla preveu la instal·lació de radars a les carreteres on es produeixen més sinistres i en aquelles on la velocitat és la causa principal dels accidents. Gràcies a aquestes mesures s'ha aconseguit rebaixar la velocitat i el nombre d'infractors.

En relació amb emergències i seguretat civil, s'ha incrementat el pressupost gairebé un 60% en dos anys, i s'ha destinat bona part d'aquesta inversió a un pla de xoc per reformar, ampliar i millorar les instal·lacions de diversos parcs de bombers de tot el territori.

Finalment, cal destacar que en el nou Estatut es reconeix l'assumpció de l'autoritat del Govern de la Generalitat en matèria de seguretat pública. El president de la Generalitat de Catalunya presideix la Junta de Seguretat de Catalunya amb composició paritària entre la Generalitat i l'Estat. S'han incrementat les competències

de la Policia de la Generalitat: seguretat ciutadana i ordre públic; policia administrativa; policia judicial; investigació criminal (crim organitzat, terrorisme, etc.). S'incorporen les competències de control i vigilància del trànsit. Es garanteix la participació de la Generalitat en les activitats policials que tinguin efectes fora del territori de Catalunya i en l'activitat dels cossos policials de l'Estat a Catalunya; i es reconeix la intervenció autonòmica sobre l'activitat de seguretat privada (empreses, persones i establiments), competències exclusives en matèria de protecció civil i competències d'execució en matèria de seguretat nuclear. Mai fins ara no havíem tingut aquest marc de reconeixement en matèria de seguretat.

Objectius

Els socialistes modificarem la legislació del sistema de seguretat per tal que es recullin les bases en les quals creiem que s'ha d'assentar el sistema de seguretat de Catalunya, tot superant la visió tradicional de la seguretat, és a dir, la regulació organitzativa i normativa sobre els cossos de seguretat i les seves atribucions.

Aquesta modificació haurà de preveure, com a mínim, les prestacions a què en matèria de seguretat tenen dret els ciutadans i ciutadanes de Catalunya; el principi d'intervenció mínima obligatòria per part dels serveis que intervenen en el sistema de prevenció i seguretat, la participació efectiva dels ciutadans i ciutadanes en la definició de les polítiques de seguretat pública; la prevenció com a principi que pretén evitar els conflictes, minimitzar els riscos i recuperar socialment les víctimes i també els autors de les accions il·lícites; la transversalitat de l'acció pública; i la coordinació amb les administracions locals per desenvolupar plans de prevenció i seguretat integrats en el marc de les polítiques generals.

Des del Govern de la Generalitat els socialistes hem de posar tots els elements a l'abast per tal de construir un sistema de seguretat pública que afronti els reptes i les mancances actuals. Convençuts que les polítiques de prevenció i desenvolupament social són les que permeten construir comunitat i, per tant, seguretat, i que la proximitat és clarament l'element fonamental per al seu èxit; els socialistes promourem línies de col·laboració activa amb els municipis i els seus barris, amb l'escola, la justícia, el comerç i les associacions cíviques, prioritzant l'educació i el civisme com a eix de la prevenció, i la proximitat com a objectiu de l'actuació policial.

Les polítiques de seguretat a Catalunya han de centrar-se en els grans objectius següents:

1. Completar i consolidar el sistema de seguretat pública per tal de dur a terme polítiques de seguretat homogènies per a tot el territori que facilitin la coordinació, la coresponsabilització i l'actuació integrada, eficaç i lleial dels diversos serveis i administracions.
2. Promoure i consolidar una nova cultura de la mobilitat que faciliti la mobilitat segura dels ciutadans, la prevenció dels accidents, i la reducció del seu impacte.

3. Millorar els instruments de prevenció i repressió de les conductes delictives per augmentar-ne l'eficàcia.
4. Millorar els instruments de prevenció i reacció davant dels riscos de gran dimensió que generen un perill greu per a la seguretat de les persones i els béns, tant si provenen d'activitats privades o industrials com d'accidents naturals, posant especial èmfasi en la protecció de les estructures i recursos clau.
5. Promoure la convivència ciutadana seguint la màxima: més comunitat, menys delinqüència. La seguretat necessita la participació de tots els actors socials implicats. En aquest sentit, les intervencions promogudes per la Llei de barris, posada en marxa pel Govern, generen polítiques horitzontals que esdevenen un instrument principal de la política de seguretat aplicada pels socialistes, ja que més comunitat, significa més capacitat per crear un model d'espai públic integrador i generador de capital social.
6. Promoure i consolidar una nova cultura del lleure en llibertat que garanteixi la seguretat i els drets de tothom, impulsant una nova política d'intervenció administrativa integral sobre el conjunt d'aquestes activitats que garanteixi que l'oci es desenvolupa en condicions saludables i de seguretat i vetllant per la qualitat de vida de tots els ciutadans (especialment pel que fa a sorolls i horaris).
7. Promoure la transparència i la participació en les polítiques de seguretat pública dels ciutadans i les associacions en la decisió de les prioritats de les polítiques de seguretat i en els organismes de supervisió i control dels operadors de la seguretat:

Mesures

Per completar i consolidar el sistema de seguretat pública:

- Aprovar i posar en marxa la llei del sistema de policia per tal de delimitar amb claredat i definitivament el nivell de responsabilitat de cada administració territorial pel que fa a la seguretat, i establir la coordinació entre els diversos cossos policials.
- Implantar i garantir prestacions estàndards comparables i homologables arreu de Catalunya, tot superant tots els desequilibris actuals; i en aquest sentit estimular l'aprovació de cartes de serveis per als cossos de seguretat.
- Finalitzar el desplegament del Cos de la Policia de la Generalitat el 2008 i establir les bases i els principis de funcionament del sistema de policia de Catalunya, incloent-hi la determinació dels efectius necessaris perquè funcioni d'una manera eficaç.
- Incloure la màxima aplicació de criteris d'integració en el Cos de Mossos d'Esquadra dels membres dels cossos i forces de seguretat de l'Estat residents a Catalunya.

- Definir espais d'anàlisi i coordinació a les conurbacions urbanes existents.
- Renegociar amb l'Estat les dotacions finals PG-ME a causa de les noves realitats de la nostra societat i dissenyar protocols de col·laboració amb les FCSE, així com fer efectiva la participació de la PG-ME en els organismes internacionals i transfronterers.
- Revisar el model territorial de les regions policials, incorporant una nova visió de l'àmbit metropolità.
- Posar en marxa el pla de carrera professional de la policia de Catalunya.
- Racionalitzar les actuacions i la coordinació en relació amb la supervisió de la seguretat privada, i integrar-la en el sistema de seguretat pública.
- Posar en marxa la Llei de l'Institut de Seguretat de Catalunya.
- Connectar el sistema d'assistència telefònica a les dones i a totes aquelles persones que pateixen situacions de violència amb el telèfon únic d'emergències 112, fent viable l'assistència i protecció de les víctimes potencials d'aquest tipus de violència de gènere.

Per promoure i consolidar una nova cultura de la mobilitat:

- Promoure la planificació i prevenció dels accidents de trànsit en l'àmbit local mitjançant la confecció dels plans locals de seguretat viària per part dels ajuntaments i el Servei Català de Trànsit, els quals hauran de fixar l'anàlisi d'accidentalitat, i les causes i mesures preventives que cal adoptar, i potenciar les campanyes divulgadores entre la població.
- Promoure una major disciplina viària que afavoreixi la conducció a velocitats adequades, per tal d'aconseguir moderar la velocitat als carrers de les ciutats i els pobles, i reduir 5 km/h la velocitat mitjana a les carreteres.
- Promoure la moderació de la circulació urbana tot i senyalitzant les vies més importants a 50 km/h i fomentar pels indrets més concorreguts les zones 30.
- Establir mesures que millorin la mobilitat dels ciutadans, per tal de disminuir els riscos d'accidents de trànsit, d'acord amb les pautes establertes al Pla de seguretat viària.
- Propiciar mesures d'ampliació dels mitjans de transport alternatius i públics i reduir la demanda de trànsit en vehicle particular per mitjà de la promoció de l'ús de vehicles d'alta ocupació.
- Fomentar l'educació i formació viàries. Incorporant a la nova matèria escolar anomenada "educació per a la ciutadania", els coneixements, les habilitats i els procediments de seguretat viària des del concepte bàsic de la convivència, la responsabilitat i la solidaritat, i que abasti tota l'educació regulada.

- Involucrar tots els nivells de l'Administració i la societat civil en la promoció i consolidació d'una nova cultura de la mobilitat, i crear el Consorci de Seguretat Viària de Catalunya, format per la Generalitat i els ajuntaments.
- Combatre amb rigor les conductes de risc en la conducció, especialment les associades al consum d'alcohol i altres substàncies, la velocitat excessiva i conduccions temeràries, i en concret en l'àmbit laboral, el control del temps de treball i de descans. S'organitzaran també campanyes d'informació i educació sobre aquests temes.
- Assumpció de totes les competències en matèria de trànsit i seguretat viària per la via de l'article 150.2 de la Constitució espanyola, així com les competències en permisos i llicències de conduir i la suspensió corresponent.
- Establir mesures de protecció i millora de l'atenció, ajuda i reconeixement a les víctimes dels accidents de trànsit.
- Establir que el Servei Català de Trànsit (SCT) tingui la responsabilitat de controlar els centres que realitzin els cursos de sensibilització i reeducació per a la recuperació parcial del permís per punts.
- Establir que el Servei Català de Trànsit tingui la responsabilitat de controlar els centres i matèries on s'imparteixen els cursos de sensibilització i reeducació per a la recuperació total o parcial de punts del permís de conduir.

Per millorar els instruments de prevenció i repressió de les conductes delictives:

Centrar els esforços en accions que vagin adreçades a:

- Reduir l'impacte dels delictes en les víctimes, amb un tractament preventiu específic dels col·lectius amb un risc especial.
- Establir models de gestió policial de proximitat, per tal de millorar l'eficàcia en la prevenció de les conductes delictives.

Potenciar serveis i combatre activitats delictives que:

- Es produeixin amb una freqüència alta en situacions i moments concrets i reiterats.
- Impliquin l'ús de violència contra les persones.
- Representin un atac frontal a la dignitat humana com, per exemple, la violència domèstica i el tràfic de persones, especialment els que afecten la prostitució, els immigrants, les adopcions il·legals i el tràfic d'òrgans.
- Impliquin un desafiament frontal als moderns estats democràtics de dret, tant per les seves activitats il·legals com per l'intent de substituir les estructures de poder de

l'Estat. Cal incloure-hi tant el terrorisme intern i internacional com la delinqüència organitzada.

- Millorar els protocols policials en matèria de violència de gènere, facilitant una atenció i tractament especialitzats que eviti una segona victimització, i que necessàriament s'hauran de desenvolupar de manera transversal i interdepartamental.

- Desenvolupar i aplicar accions adreçades a la persecució de les activitats criminals de caràcter organitzat, i millorar i elaborar indicadors, fruit de la recerca, que puguin ajudar a prevenir i afrontar aquesta tipologia de conflictes.

Per millorar els instruments de prevenció i reacció dels riscos de gran abast i dimensió que generen un perill greu per a la seguretat de les persones i els béns:

- Exigir l'adequació del plans d'emergències locals o comarcals amb control efectiu de la Generalitat.

- Analitzar l'estat de la previsió, prevenció, planificació, intervenció i informació sobre riscos, i de les possibles responsabilitats que se'n derivin, i fer propostes de millora que garanteixin un sistema fluid i eficaç de les informacions a la població i entre els actors de control de riscos, i que permetin impulsar accions que tinguin continuïtat en el temps.

- Identificar els actors que han de desenvolupar les mesures preventives, el moment en què han de fer-ho, i l'òrgan que les ha d'implementar, i que s'impulsin alhora els mecanismes de coordinació necessaris per fer front a les situacions tant de risc quotidià com excepcional.

- Continuar desenvolupant i millorant la xarxa del servei de prevenció i extinció d'incendis en tot el territori, amb especial atenció als serveis especialitzats i al col·lectiu de bombers voluntaris, dotant-los de la tecnologia i parcs de vehicles necessaris.

- Aprofundir en la definició de gestió de les emergències i de les catàstrofes en termes globals de seguretat i protecció civil potenciant-ne els mecanismes coordinadors.

- Promoure la participació ciutadana en les tasques de protecció civil, mitjançant les diferents organitzacions de voluntaris existents, situant la seva activitat en el marc de la planificació local de les emergències.

- Incrementar les mesures preventives d'incendis forestals i dissenyar estratègies que a mitjà i llarg termini redueixin els accidents i emergències, disminuint l'afectació territorial dels diferents riscos.

- Identificar i posar en marxa estructures estables de gestió de la protecció civil de manera integrada i transversal, especialment pel que fa a la seva estructura territorial i al Centre d'Emergències de Catalunya, així com potenciar el telèfon únic d'emergències 112 d'acord amb la iniciativa ja endegada en la legislatura anterior.

- Impulsar la millora del coneixement del risc per part dels ciutadans i ciutadanes, i fomentar la millora global del Pla de gestió d'emergències de tots els riscos a Catalunya. Aquest pla ha de coordinar l'acció del govern autonòmic amb la de tots els municipis i ha de preveure el personal professional necessari a totes les zones de Catalunya.

Per promoure la convivència ciutadana en un model d'espai públic obert:

- En aquest sentit, les activitats i programes de formació de la Policia de Catalunya incorporaran àmbits referits a la gestió del conflicte social i les diferents apreciacions i usos socials que hom fa de l'espai públic.

- Conjuntament amb els departaments de Benestar i Família, Salut, Justícia, i Educació, elaborarem un programa de prevenció de la violència, especialment adreçat als joves i adolescents.

En col·laboració amb els departaments de Justícia, Educació, Benestar i Família i el món acadèmic es definiran programes formatius adreçats a aquells professionals que en l'àmbit de la prevenció i la seguretat estan intervenint en la gestió pública de la seguretat. Aquesta formació haurà de permetre configurar nous perfils professionals, avui inexistents però del tot necessaris.

- Identificar les transformacions i els fenòmens socials que poden degenerar en perills per a les persones i béns, amb especial èmfasi en els factors que dificulten la convivència i els seus actors o protagonistes, i incrementar la inversió de recursos en l'estudi i anàlisi de nous fenòmens amb afectació a aspectes de convivència i seguretat.

- Promoure el disseny i la coordinació de polítiques interdepartamentals que permetin generar àmbits de treball cooperatius adreçats a generar espais de reforçament dels valors cívics i de convivència, especialment en l'espai públic.

- Oferir el suport policial necessari per al desenvolupament de les estratègies de les campanyes per promoure el civisme.

- Fomentar l'educació i formació cívica incorporant la nova matèria escolar anomenada "educació per a la ciutadania".

- Reforçar a través de tots els mitjans possibles el principi d'autoritat democràtica i dels seus agents.

Per promoure i consolidar una nova cultura del lleure en llibertat que garanteixi la seguretat i els drets de tothom:

- Afavorir la diversificació de les activitats de lleure i la combinació d'horaris i espais per tal de fer efectiva una pluralitat d'opcions d'oci segures en el seu exercici i en el desplaçament cap a aquestes, saludables i sense haver de molestar tercers.

- Promoure l'acció coordinada de totes les administracions amb competències en l'autorització, intervenció, inspecció i control de les activitats de lleure i oci, de manera que s'exigeixi amb rigor l'adequació dels operadors del sector a la normativa vigent.
- Reformar la legislació vigent i, en aquest sentit, elaborar, aprovar i posar en marxa:
 - Una llei que instauri un nou model d'intervenció sobre les activitats de lleure i oci, adaptat a les noves realitats i que derogui la Llei sobre policia de l'espectacle, les activitats recreatives i els establiments públics. Aquesta llei haurà de permetre adoptar mesures àgils, contundents i efectives contra els infractors, especialment quan facin referència als sorolls i els horaris, i preveure la modificació del règim de llicències.
 - Un nou catàleg d'espectacles, activitats recreatives i establiments públics, que no deixi buits legals i que permeti regular els fenòmens canviants d'aquest sector econòmic (com ara els locutoris, les sales d'Internet o els cibercafès).
 - Una nova ordre d'horaris que permeti regular unitàriament per a tot el territori de Catalunya aquesta qüestió, de manera que a través de la delimitació horària es respecti la qualitat de vida dels ciutadans.

Per a la promoció de la transparència i la participació en les polítiques de seguretat pública:

- Afavorir la millora dels serveis de seguretat mitjançant l'assumpció de compromisos de qualitat del servei per part de tots els operadors.
- Establir un circuit clar que permeti als ciutadans dipositar les seves queixes i suggeriments en relació amb els serveis de seguretat públics.
- Preveure que els alcaldes siguin l'autoritat de seguretat en el seu municipi.
- Promoure la difusió de la informació sobre els mecanismes de protecció i de reacció existents.
- Incorporar el teixit associatiu i els diversos sectors professionals i institucionals en l'ordenació i planificació de la seguretat.

8. LA JUSTÍCIA: EFICIÈNCIA, TRANSPARÈNCIA I PROXIMITAT

La situació de l'Administració de Justícia de Catalunya i el conjunt d'Espanya provoca la insatisfacció d'una part important de l'opinió pública i dels mateixos professionals que en són responsables. Els progressos realitzats des del període de la transició democràtica no han estat suficients per transformar eficaçment aquest servei públic i adaptar-lo a les condicions socials, econòmiques i culturals del nostre país perquè respongui als requeriments de qualitat exigibles a qualsevol servei públic en una societat complexa i avançada com és la nostra.

Les recomanacions del llibre verd sobre l'Administració de Justícia a Catalunya, aprovades pel Consell de la Justícia el gener del 2006, responen a un diagnòstic àmpliament compartit que ha de ser pres en consideració. En aquestes recomanacions es donen pautes i es formulen criteris per superar les greus carències actuals.

Aquesta situació deficient és en part imputable a la manca de recursos: per exemple, a una dotació insuficient quant a personal o a una manca d'aplicació decidida de les tecnologies de la informació i comunicació. Malgrat això, les deficiències existents són, sobretot, el resultat d'una organització obsoleta i desfasada i d'una distribució competencial que no ha tingut en compte la descentralització i la desconcentració aplicades a altres funcions de l'Estat democràtic. Aquest defecte estructural es reflecteix en una cultura organitzativa, resistent al canvi i a la transparència, que fa més difícil transformar el servei.

En aquest context, les condicions referides al personal que actua en l'Administració de Justícia adquireixen una gran importància, com succeeix en qualsevol organització de serveis. Pel que fa a la judicatura i la fiscalia, és necessari introduir mesures que limitin la inestabilitat excessiva dels titulars dels òrgans, ja que perjudica molt el seu bon funcionament. Quant al personal de suport, convé que les disposicions de l'Estatut siguin operatives al més aviat possible, per atorgar a la Generalitat les competències normatives i executives que s'hi preveuen.

Amb relació a l'advocacia, que és un operador necessari per garantir el dret a la tutela judicial efectiva, i el professional que intervé entre l'Administració de Justícia i el ciutadà, és necessari fer una reflexió sobre les actuals condicions d'exercici de la professió, sobretot en la seva intervenció en relació amb el servei públic de la justícia.

D'altra banda, no hi pot haver justícia sense una advocacia independent i de qualitat. Partint del reconeixement generalitzat de la professionalitat de l'advocacia catalana, avui dia cal endegar una reflexió sobre les modificacions necessàries de les actuals condicions d'accés, formació i exercici de la professió, sobretot en la seva intervenció en la relació al servei públic de la justícia.

Aquesta reflexió ha de tenir en consideració que l'exercici de l'advocacia està experimentant dos fenòmens antagònics: d'una banda, una evident precarització d'un sector dels professionals, conseqüència d'una certa massificació de la professió; i, d'una altra banda, un tractament empresarial dels grans despatxos, efecte en part de

la globalització i liberalització de la prestació de serveis. Ambdós fenòmens afecten les condicions d'exercici de la professió i l'anomenat *torn d'ofici*.

Catalunya té un mapa judicial prou adequat, si bé en alguns territoris la seva excessiva fragmentació afebleix les capacitats a l'hora de prestar un bon servei a la ciutadania. En alguns territoris i jurisdiccions el nombre d'òrgans judicials (planta) és insuficient, cosa que provoca retards en la prestació del servei públic de la justícia. Per això, en el període 2004-2006 s'hauran posat en marxa 46 nous jutjats (amb 51 jutges), amb alguns òrgans especialitzats en violència contra la dona i en assumptes mercantils. Irresponsablement, els governs de CiU van generar expectatives de creació de partits judicials propis en aquelles comarques que fins ara els comparteixen. Però, per tal d'establir un mapa eficient que serveixi de manera efectiva els interessos dels ciutadans amb relació a l'Administració de Justícia, cal actuar amb racionalitat i eficiència, planificant la planta d'acord amb els criteris que es determinin, i establint un estudi tècnic de demarcació i planta en l'horitzó del 2010.

El Govern de la Generalitat, basant-se en els canvis legislatius amb relació a l'oficina judicial, és el responsable de definir la nova estructura administrativa en els òrgans judicials i de posar-la en pràctica, de manera que té a les seves mans la millora de la qualitat del servei de la justícia als ciutadans, actualitzant els mitjans personals i materials que serveixen de suport per a l'activitat jurisdiccional de jutges i tribunals.

Finalment, pel que fa a les infraestructures, és necessari continuar la tasca de renovació dels edificis i l'aplicació decidida de les TIC (tecnologies de la informació i la comunicació), iniciada en la legislatura 2003-2006. La inacció dels governs de CiU havia deixat en condicions molt precàries les instal·lacions de la gran majoria dels partits judicials de Catalunya. El Pla d'inversions judicials en curs posarà fi a aquesta situació. Igualment, l'obsolescència de la infraestructura tecnològica constitueix un gran obstacle per a la modernització del servei. També en aquest punt, l'acció del Govern Maragall ha impulsat una transformació radical del parc informàtic i dels programes, que s'ha de completar en la nova legislatura.

L'ús de les llengües oficials

El tractament de l'ús de les llengües oficials és important pel que fa als drets dels ciutadans quan es relacionen amb la justícia així com per la plenitud de la tutela judicial efectiva. En aquest sentit, l'Administració de Justícia és un dels àmbits de la nostra societat menys permeables a l'ús del català. Les raons són diverses: el desconeixement de la llengua per part de molts jutges, fiscals i cos de funcionaris que majoritàriament vénen de fora de Catalunya, un marc juridicolingüístic advers, la inèrcia en l'ús del castellà per part dels diferents operadors, la insuficiència de textos legals en català, així com la manca de coneixement de llenguatge tècnic suficient, entre d'altres. Hi ha, però, un marge per superar la situació heretada a partir de canvis legislatius i una utilització dels recursos adequada i encaminada a garantir els drets lingüístics de la ciutadania.

Des del Govern de la Generalitat s'ha definit una política integral de foment del català a l'Administració de Justícia i de capacitació del seu personal. Ara, el nou Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que els magistrats, jutges i fiscals i el personal de l'Administració de Justícia que ocupin una plaça a Catalunya hauran d'acreditar un

coneixement adequat i suficient de català per fer efectius els drets lingüístics dels ciutadans. A la Generalitat correspondrà posar els mitjans per fer-ho possible així com per facilitar l'ús de l'aranès en el seu àmbit territorial.

Dret civil català

Finalment, caldrà dur a terme el ple desenvolupament del dret civil català, que és un instrument clau al servei de la ciutadania de Catalunya que, com a societat moderna, necessita un marc jurídic adaptat a la realitat d'avui per tal de satisfer les necessitats i situacions quotidianes dels ciutadans. El dret civil català és també un element d'identificació nacional i un instrument de cohesió social. En aquest sentit, la tasca i l'impuls de l'actual Govern en la direcció de la codificació del dret civil ha estat importat i, amb excepció del llibre relatiu a obligacions i contractes, posposat per raons d'harmonització europea, ens podem sentir satisfets amb la feina feta. S'ha desenvolupat el dret civil adaptant la normativa a les noves exigències socials en matèria de drets reals, de col·legis professionals i en matèria d'adopció i tutela, entre d'altres.

Objectius

1. Transformar l'Administració de Justícia en un servei públic de qualitat, eficient, pròxim i transparent, desplegant les competències que atorga l'Estatut del 2006 a la Generalitat en matèria d'organització, personal i mitjans materials, i treballant per la consecució d'un mapa judicial que tingui en compte la futura organització territorial en vegueries i l'eficiència en la prestació del servei.
2. Dotar l'Administració de Justícia dels edificis i de les tecnologies adaptades a les necessitats de la societat catalana actual, completant el Pla d'inversions judicials i el Programa e-justicia.cat de modernització tecnològica.
3. Potenciar la presència del català com a llengua cooficial en totes les actuacions de l'Administració de Justícia.
4. Millorar el servei d'assistència jurídica gratuïta, desplegant les facultats normatives i executives que l'Estatut atribueix a la Generalitat, en benefici dels ciutadans amb menys recursos econòmics.
5. Completar l'elaboració del Codi civil de Catalunya, amb l'aprovació dels llibres pendents de tramitació parlamentària.
6. Protegir els drets dels ciutadans com a usuaris de serveis professionals.
7. Donar suport a les iniciatives socials en matèria de fundacions i associacions.

Mesures

En relació amb el TSJC i el Consell de Justícia:

- Promoure les reformes de la LOPJ i de les lleis processals corresponents que permetin desplegar totes les noves competències del TSJC, convertint-lo de forma

efectiva en l'última instància jurisdiccional de tots els processos iniciats a Catalunya i de tots els recursos que es tramitin en el seu àmbit territorial.

- Promoure les reformes legislatives necessàries per definir la composició i les funcions del Consell de Justícia de Catalunya com a òrgan desconcentrat del Consell General de Poder Judicial, amb l'objectiu d'aproximar el govern del poder judicial a les necessitats i demandes de la situació catalana.

Amb relació als mitjans personals:

- Promoure la reforma de la LOPJ per garantir, d'acord amb el nou Estatut, la competència normativa i executiva de la Generalitat sobre el personal no judicial, mitjançant un nou model de selecció, carrera i valoració i respectant els drets adquirits dels funcionaris actuals.

- Continuar aproximant les condicions de treball dels funcionaris de justícia amb les del personal de la Generalitat, treballant per reduir-ne el caràcter itinerant i impulsar el seu reconeixement social. Assegurar la possibilitat que els funcionaris de justícia puguin ocupar llocs en els futurs jutjats de proximitat.

- Incentivar l'opció cap a la carrera judicial, fiscal i de secretari judicial entre els estudiants de les universitats catalanes i impulsar el programa de preparació d'oposicions endegat pel Centre d'Estudis Jurídics del Departament de Justícia. Promoure el "quart torn" per facilitar la incorporació a llocs de jutge i fiscal de professionals amb experiència i prestigi.

- Estimular l'arrelament a Catalunya i la permanència en el mateix òrgan judicial de jutges, secretaris i funcionaris, amb accions de suport.

- Promoure la revisió del sistema de selecció, preparació i carrera de jutges i fiscals, per millorar l'adequació dels seus perfils a les necessitats d'una societat avançada.

Amb relació als mitjans materials:

- Continuar la modernització tecnològica de l'Administració de Justícia, amb l'execució del Programa E-Justícia.cat 2005-2008 amb un import total de 125 M€. Aquest programa inclou les aplicacions necessàries per permetre la interconnexió dels ciutadans i dels professionals amb l'Administració de Justícia en benefici de la millora del servei públic de la justícia. Una "oficina judicial sense papers, oberta al ciutadà" ha de ser el resultat final del procés.

- Executar el Pla d'inversions en edificis judicials 2004-2010 i continuar amb la substitució de les instal·lacions inadequades en tot el territori de Catalunya, en benefici del 70% dels partits judicials de Catalunya i amb la posada en marxa de 33 edificis, a més de la Ciutat de la Justícia de Barcelona i l'Hospitalet, per un import total de 520 M€.

- Impulsar les reformes legals necessàries per tal que la participació de la Generalitat en la gestió dels comptes de dipòsits i consignacions judicials i en llurs rendiments sigui efectiva i permeti finançar millor els mitjans materials al servei de l'Administració

de Justícia, així com exercir les competències pròpies i d'execució en matèria de taxes.

Amb relació a la justícia de pau i la justícia de proximitat i els mecanismes de resolució alternativa de conflictes:

- Atorgar a la justícia de pau el reconeixement institucional que mereix, garantint per als jutges de pau un paper adequat en la interlocució amb els cossos policials i les administracions territorials.

- Posar en marxa un sistema de suport als jutges de pau, amb protocols d'actuació, consultors de suport i espais per a l'intercanvi d'experiències que facilitin les seves tasques i reforcin les seves capacitats per a la mediació en la millora de la convivència ciutadana.

- Completar el procés d'informatització dels jutjats de pau, la connexió a la xarxa informàtica judicial i la interconnexió amb les administracions públiques amb què manté relacions, d'acord amb el Conveni signat pel Departament de Justícia i el Ministeri d'Indústria per al període 2007-2009 (import: 4,5 M€).

- Completar l'agrupació de secretaries fins a assegurar que tots els jutges de pau disposen d'un aparell administratiu de suport mínim adequat.

Reforçar el programa de formació continuada dels jutges, secretaris i funcionaris dels jutjats de pau, d'acord amb els ajuntaments i l'associació de jutges de pau.

- Impulsar una justícia de pau per a grans poblacions que no siguin seu de partit judicial, que enforteixi les seves capacitats d'acord amb els volums de servei a prestar i que millori especialment els serveis de registre civil que es presten a la ciutadania en aquelles demarcacions.

- Continuar impulsant la justícia de proximitat entesa com un model específic que, dins la unitat de jurisdicció, contribueixi a resoldre els nous conflictes que es generen fonamentalment en l'àmbit urbà. Aquest model ha d'anar lligat a una idea integral de seguretat i convivència, entesa com una justícia amb els ciutadans i amb participació de les ciutats que vol recuperar el civisme i mantenir la qualitat de les relacions del teixit social. Es tracta d'un canvi de cultura en l'àmbit de la justícia convencional lligat al procés de canvi social i a l'adaptació de la resposta i funció judicial.

- El Govern fomentarà, en tots els àmbits d'actuació, el desenvolupament de fórmules de mediació i d'arbitratge civil, mercantil i en l'àmbit del consum, que ofereixin als ciutadans i a les empreses mecanismes simples, ràpids i efectius de resolució de conflictes, per tal d'evitar judicialitzar quan no sigui necessari. Fomentar l'arbitratge incloent clàusules d'acceptació de sistemes arbitrals en els concursos públics.

Amb relació a la llengua i la justícia:

- L'objectiu és garantir els drets dels ciutadans a relacionar-se oralment i per escrit amb l'Administració de Justícia en les llengües cooficials i desplegar les previsions del nou Estatut en aquest aspecte. En aquest sentit, les propostes són les següents:

- Establir les reformes normatives i les mesures de suport adequades que promoguin el coneixement de les llengües cooficials per part de tots els professionals que presten els seus serveis en l'Administració de Justícia i garantir que siguin els ciutadans implicats els que triïn la llengua o llengües en què es desenvoluparà el procediment.
- Continuar dotant de noves eines les oficines judicials per facilitar l'ús del català i aprofundir-hi, com ara el Projecte LexCat per a la traducció i publicació via web i intranet de les lleis, el traductor automàtic, els diccionaris en línia, etc. Reforçar el pla de formació personalitzada en llengua catalana del personal judicial i de suport, així com el programa de preparació d'oposicions. Nou rol dels tècnics lingüístics dels jutjats. Definició dels llocs de treball amb perfils lingüístics a la RLT (relació de llocs de treball) de la nova oficina judicial. Noves mesures de foment de l'ús del català amb relació als titulars dels òrgans judicials i impuls del compliment de la Carta de Drets Lingüístics dels Ciutadans en l'àmbit de la justícia. Considerar les mesures necessàries per facilitar l'ús de l'aranès en el seu àmbit territorial.
- Facilitar els instruments de traducció i interpretació necessaris per assistir els estrangers que no coneixen les llengües cooficials.

Amb relació a l'Oficina Judicial:

- D'acord amb el nou Estatut, incrementar la capacitat d'actuació de la Generalitat de Catalunya en el funcionament de l'Oficina Judicial.
- Aprovar les RLT de l'Administració de Justícia, ordenant l'activitat professional i la integració del personal en les unitats de l'Oficina Judicial, amb la participació dels treballadors i dels seus representants, d'acord amb el marc legal vigent.
- Iniciar el desplegament i la implantació de la nova Oficina Judicial durant el 2007 a través de l'establiment d'experiències pilot que comptaran amb el suport de les unitats administratives del departament per facilitar-ne el funcionament eficient.

Amb relació al mapa judicial:

- Revisar la demarcació i planta judicial i l'estructura de la Fiscalia a partir d'un plantejament global que tingui en compte la futura organització territorial de Catalunya, l'evolució de factors socioeconòmics i normatius, l'organització eficient de l'Administració de Justícia, i la relació territori-usuari i que prevegi l'impacte del desplegament de la justícia de proximitat.
- Establir la proposta de demarcació i planta de manera dialogada amb les autoritats i agents socials del territori, establint mecanismes de consulta periòdica.
- Modular el desplegament d'òrgans judicials a partir de l'impacte de la posada en marxa de la justícia de proximitat.
- Posar en marxa fórmules a mida que millorin l'accés a la justícia en situacions específiques, com ara municipis turístics o territoris de muntanya, sobre la base de l'atenció telemàtica i de jutjats desplaçats en moments puntuals.

- Tractar amb atenció particular la distribució de jutjats especialitzats, especialment pel que fa als jutjats de violència domèstica en aquells territoris on l'acció judicial sobre aquests delictes repercuteix negativament sobre l'activitat dels jutjats ordinaris.

Amb relació a l'assistència al ciutadà en les seves relacions amb l'Administració de Justícia:

- Promoure la revisió dels criteris per accedir a la justícia gratuïta i a la mediació familiar, i dels mecanismes que contribueixen a acreditar o no el dret.

- Modernitzar la gestió del servei públic de l'assistència jurídica gratuïta, d'acord amb les previsions de l'Estatut i de la llei, amb la participació de les entitats i col·legis implicats, per tal de garantir un servei de defensa digne i millorar la seva qualitat i eficiència.

- Reforçar el servei d'atenció i orientació a les víctimes de delictes perquè garanteixi un tractament personalitzat i un seguiment efectiu de la seva situació, assegurant una cobertura territorial adequada, augmentant el nombre de professionals i millorant la seva formació i establint els protocols per assegurar la coordinació interinstitucional necessària.

- Impulsar el coneixement i la formació jurídica dels ciutadans, divulgant nocions bàsiques de dret i de justícia, per millorar la seguretat de les persones en les seves relacions jurídiques quotidianes.

En l'àmbit del dret civil de Catalunya:

Continuar una política que doni preferència a institucions jurídiques que responguin a exigències de canvi social, que protegeixin millor els interessos dels individus i dels grups més febles o discriminats i que tinguin en compte els processos comunitaris de la UE i les dinàmiques internacionals.

- Impulsar la tramitació parlamentària dels projectes de llei aprovats pel Govern en el període 2003-2006, corresponents als llibres del Codi civil relatiu a persona i família, persona jurídica i successions, per tal de completar la redacció del Codi civil de Catalunya.

- Promoure el coneixement, la difusió i l'aplicació del dret propi de Catalunya, en col·laboració amb els col·legis professionals, les universitats i els professionals de la magistratura.

Amb relació a la protecció dels drets dels ciutadans com a usuaris de serveis professionals:

- El Govern desplegarà reglamentàriament la Llei 7/2006, de professions titulades i col·legis professionals, aprovada en la darrera legislatura. El reglament ordenarà l'exercici de les professions titulades, vetllant per l'interès general i garantint el dret dels ciutadans a serveis professionals amb qualitat tècnica i rigor ètic, i alhora protegirà els interessos legítims dels professionals i dels seus col·legis i associacions.

Es posaran en marxa els registres previstos en la Llei per permetre informatitzar els processos i digitalitzar la documentació corresponent a aquestes activitats.

Amb relació al suport a les iniciatives socials en matèria de fundacions i associacions:

- Agilitar la gestió dels registres corresponents simplificant la tramitació administrativa en benefici del servei públic.

- Donar suport i assessorament previ als promotors d'iniciatives fundacionals i/o associatives, fomentant l'atenció personalitzada de consultes relatives als tràmits que les entitats han de complir amb els registres d'entitats jurídiques.

- Promoure l'actuació del Consell Català d'Associacions com a òrgan encarregat de potenciar les associacions en l'àmbit social.

- La definició de persones jurídiques de naturalesa pública alternatives a la fundació, per tal que no es desvirtuï la figura fundacional i s'ompli el buit legal que significa l'absència d'una regulació específica sobre les fundacions del sector públic i d'institucions similars.

9. LA IMMIGRACIÓ, UN REPTE I UNA OPORTUNITAT

La immigració forma part del nostre entorn com un realitat inqüestionable. Ha deixat de ser un factor conjuntural per convertir-se en un fet estructural i, com a tal, cal afrontar-ho. Una nova realitat social, determinada ara per la presència estable de persones immigrades arribades de diversos països, està transformant el nostre país i modificant la configuració de la societat catalana.

Durant els darrers quatre anys el nombre d'estrangers residents a Catalunya ha crescut en un 145%, en passar dels 382.067 estrangers empadronats com a residents a Catalunya l'any 2002 als 939.253 l'1 de gener del 2006. Hem passat de la Catalunya dels sis milions a la Catalunya dels set milions, una Catalunya diferent, més plural, més diversa.

L'arribada de persones amb costums i cultures diferents fa necessari reflexionar sobre els elements i els instruments de convivència ciutadana i sobre com es pot gestionar el respecte a la diferència i garantir el dret a la igualtat i a la cohesió social. Això ens exigeix orientar d'una manera diferent part de l'acció de govern que s'impulsa des de la Generalitat en aquest àmbit.

Estem davant un nou escenari que requereix un canvi de perspectiva en l'abordatge de les polítiques d'integració. Aquestes han de promoure la mobilitat social, la responsabilització dels assumptes col·lectius, la igualtat real d'oportunitats i la *vertebració* social, així com l'intercanvi i el respecte a la diversitat com a fet enriquidor de qualsevol societat.

És a dir, el repte que la immigració planteja avui a la societat catalana va més enllà de la millora dels mecanismes d'inserció social i laboral. Aquest repte implica reforçar els elements que permetin mantenir la cohesió social i enfortir el sentit de ciutadania, de manera que més enllà del compliment de drets i deures o l'assumpció d'una sèrie de normes de comportament, es fomenti la capacitat d'implicar-se, participar activament i sentir-se coresponsable del present i el futur de la nostra societat.

Implica també la necessària defensa dels drets i deures dels estrangers residents a Catalunya i de la seva participació política com a valuós instrument d'integració als pobles i ciutats. I de manera especial implica treballar per a una plena integració social com a ciutadans de ple dret de les generacions de fills i filles dels ara considerats immigrants.

Els socialistes hem optat sempre per una societat inclusiva i, com hem dit en els nostres documents, treballem per una societat plural i no per una pluralitat de societats. Amb aquest objectiu, posarem els mitjans perquè les persones immigrades participin de manera activa i s'impliquin en la vida del país on viuen, com a millor manera d'assumir els valors i els elements que caracteritzen la nostra societat.

En aquest sentit, la nostra cohesió com a societat ha d'estar basada en un compromís de drets i deures acceptat per tots els ciutadans i residents. En sentit estricte, els únics deures específics per als estrangers són aquells que deriven de les normes

administratives d'estrangeria. Per a la resta, estan sotmesos als deures, obligacions i prohibicions que estableixen les nostres lleis i que són exigibles tant a nacionals com a estrangers.

Si parlem d'altres tipus d'obligacions, no es tracta tant del fet que assumeixin el nostre sistema de valors sinó que el respectin, amb això cal ser molt clar i exigent. Aquesta coresponsabilitat és també l'única cosa que s'exigeix a tots els ciutadans.

Però perquè també els assumeixin i vulguin considerar com a propi el sistema de valors que fonamenta la nostra societat, perquè assumeixin la llengua, tot això que forma part del "procés" d'integració i element també de la cohesió -i que és del tot prioritari per als socialistes- cal, en primer terme, un discurs públic de ciutadania, d'exigència, de responsabilitat i lleialtat mútua però no de rebuig. Des del rebuig és difícil afavorir la integració.

La societat catalana viu també com a conseqüència de la immigració una profunda transformació del fet religiós, amb la constatació del notable increment del pluralisme religiós. Estem convençuts que la democràcia proporciona el millor marc per a la llibertat de consciència, l'exercici públic de la fe i l'expressió d'aquest pluralisme religiós. I que les religions, pel seu compromís moral i ètic, tenen un paper positiu en la integració social, en la solidaritat i en la defensa de la cultura democràtica.

Gràcies a la Constitució, l'espai públic és laic i s'identifica amb els valors cívics i democràtics, també la Constitució empara el dret fonamental a la llibertat religiosa i de consciència i no és, per tant, indiferent al fet religiós.

En el context tot just descrit, es fa del tot necessari potenciar els mecanismes de coordinació i coresponsabilitat entre els diferents àmbits institucionals i la participació activa de totes les administracions implicades en la gestió del fet migratori (ajuntaments, Generalitat, Administració General de l'Estat i Unió Europea) dotant-los de més recursos per a una gestió eficaç (com prova la Llei de barris del 2004, aquesta coordinació i col·laboració es pot abordar quan existeixen les garanties suficients).

Des de la responsabilitat de govern, a partir de la definició d'una política específica d'afers religiosos, els socialistes contribuirem a avançar en el desenvolupament de la laïcitat de les institucions públiques i garantirem l'exercici de la llibertat religiosa en tots els àmbits de la societat. Així mateix, a fi de consolidar un espai públic cívic, fomentarem el diàleg de les religions amb la societat per tal de construir un marc ètic cívic compartit i vetllarem pel respecte a la llibertat religiosa i pel seu reconeixement com a signe de la maduresa democràtica de la societat catalana.

El Govern de la Generalitat ha de reconèixer les aportacions positives fetes per les diferents confessions religioses en la cohesió de la societat catalana, així com les seves aportacions en el camp dels significats i valors. Per això, en l'acció de govern s'ha de cooperar activament amb les diferents confessions religioses a fi de garantir que el pluralisme religiós contribueixi a vertebrar la societat i construir el sistema de valors cívics compartits que permetin avançar cap una societat més justa, igualitària i fraterna. No obstant això, des de l'acció de govern s'ha d'evitar l'acció de moviments religiosos fonamentalistes de qualsevol signe que puguin suposar una amenaça a la llibertat, a la convivència i als drets humans.

A l'Administració de la Generalitat li correspon millorar i incrementar les tasques de suport i coordinació amb el món local. És l'Administració local la que rep, en major mesura, l'impacte dels canvis esdevinguts en la nostra societat derivats del fet migratori. És just reconèixer que la manca de títols competencials o de recursos no ha estat obstacle perquè les administracions locals hagin afrontat, amb moltes dificultats, les demandes urgents del conjunt de la ciutadania resident al seu territori, i també dels ciutadans provinents de la immigració. Cal que aquest suport i col·laboració de la Generalitat envers el món local no es limiti a ser econòmic o tècnic sinó que fomenti, al mateix temps, les bones pràctiques i experiències, i aprofundeixi en la millora dels instruments de gestió eficaç del fet migratori.

Per a una acomodació amb garanties, cal que la ciutadania percebi l'impacte de la immigració com una incorporació natural a la societat catalana i també com una oportunitat i no pas un problema. Hem de destacar els efectes positius de la incorporació de nous ciutadans, la socialització d'aquests beneficis. Així mateix, és necessari que el reconeixement i respecte mutu, la convivència en definitiva, siguin concebuts com a valors essencials de la nostra societat. Els discursos buits de continguts, els extremistes en un o altre sentit, i els populistes, són totalment estèrils i solament condueixen a la crispació, sense resoldre els problemes. La ciutadania vol que els seus governants actuïn de forma responsable tant en el fons com en les formes, que prenguin les decisions que més s'ajustin a la realitat del fet migratori i a les necessitats del conjunt de la societat. La diferència no està en l'existència o no de conflictes, d'insuficiències o disfuncions, la diferència rau en la manera com es gestionen els conflictes per resoldre'ls.

Des del Govern, les polítiques d'immigració han estat un tema prioritari. S'ha aprovat el Pla de ciutadania i immigració 2005-2008, que preveu millorar la qualitat i els recursos en les àrees més deficitàries en matèria d'atenció social a la ciutadania (en especial educació, salut i habitatge), donant prioritat a les dones i els joves. Igualment, s'ha impulsat la formació dels professionals dels serveis públics per adequar-los a la diversitat cultural dels usuaris. Però també s'han dut a terme altres mesures com:

Un increment del 21% dels recursos (16 M€) que es destinen als programes d'acollida i integració d'immigrants, i a potenciar els serveis públics del món local.

Un servei d'atenció diürna per a menors estrangers (La Riereta, amb 24 places) i un recurs de primera acollida de menors estrangers (El Castell, amb 14 places) amb la finalitat d'atendre el col·lectiu dels menors immigrants no acompanyats que arriben a Catalunya.

Un nou espai de participació ciutadana en substitució del Consell Assessor d'Immigració que és la Taula Cívica de la Ciutadania, per tal de fer front a la nova arribada de població a Catalunya.

El Programa de retorn voluntari, que s'adreça a aquells immigrants que no han vist complertes les seves expectatives, que es troben en situació de vulnerabilitat social i que volen retornar voluntàriament al país d'origen. L'oficina de l'Organització Internacional per a les Migracions (OIM), amb seu a la Secretaria per a la Immigració, gestiona el programa oferint atenció i ajuts per fer possible el retorn.

Aquest seguit d'actuacions s'ha de completar i consolidar per poder afrontar les qüestions plantejades i anar més enllà.

En aquest sentit, els socialistes volem liderar un model propi, fruit de la nostra experiència històrica, social, cultural i política. Un model que a Catalunya tingui com a objectiu la integració tot reconeixent la diversitat cultural com un patrimoni comú, inseparable de la dignitat de la persona, emfatitzant la igualtat en drets i deures, un model català basat en la democràcia intercultural, amb l'objectiu de fer compatibles el respecte als drets humans i l'assegurament de la cohesió social, amb l'existència d'un espai per a la interacció de les diferents cultures, posant en el centre de la convivència una sèrie de valors comuns basats en el respecte, la llibertat i la igualtat d'homes i dones.

El país que volem definir, Catalunya, es juga el futur en la seva capacitat d'integració, i nosaltres, el Partit dels Socialistes de Catalunya, tant ara com en el passat, som la garantia de la construcció d'una Catalunya cohesionada i vertebrada en la seva diversitat i pluralitat.

Objectius

El desplegament de l'Estatut de Catalunya en matèria d'immigració.

El principal objectiu dins del proper mandat és, sense cap mena de dubte, avançar en el desplegament de l'Estatut de Catalunya, tenint en compte que és un instrument que permet fer front als reptes que en els propers anys té Catalunya en matèria d'immigració. Així, per tal de fer efectiva la voluntat d'acollida i integració que l'Estatut atribueix a la Generalitat de Catalunya cal:

Impulsar la política d'acollida, especialment de primer acolliment, mitjançant l'establiment per llei d'un marc de referència per a l'acolliment i la integració de les persones immigrades.

Fomentar els instruments i mecanismes necessaris per garantir la integració i acomodació social i econòmica de les persones immigrades i de la societat catalana.

Donar suport al paper del teixit associatiu com a element de cohesió, l'intercanvi i la participació de les associacions d'immigrants i altres entitats ciutadanes en els processos d'integració i de coneixement de l'àmbit local i ciutadà.

Promoure la integració de les persones retornades, l'ajut i l'impuls de les polítiques i les mesures pertinents que facilitin el retorn a Catalunya.

En l'àmbit laboral, el nou Estatut preveu un conjunt de competències per a la Generalitat, essencials per ajustar millor l'oferta i la demanda del nostre mercat laboral amb relació als treballadors immigrants, com ara la tramitació de l'autorització inicial del treball, la participació en la determinació del contingent de treballadors estrangers amb destinació a Catalunya, o la inspecció de treball. Caldrà també la participació eficient i compromesa dels empresaris a través de les seves organitzacions més representatives i dels sindicats de treballadors.

En particular, cal desplegar la normativa, impulsar les transferències i adequar els organismes que permetin exercir a la Generalitat les respectives competències en matèria de tramitació i de resolució d'autoritzacions de treball; de tramitació i resolució dels recursos relatius als expedients en matèria d'autoritzacions de treball dels estrangers, la relació laboral dels quals es desenvolupi a Catalunya; i en l'aplicació del règim d'inspecció i sanció.

Impulsar la política de ciutadania i de cohesió social.

Tenint en compte que totes les persones que viuen a Catalunya són titulars de drets civils i socials, i de deures respecte a la societat, cal lluitar per garantir el seu reconeixement i la seva efectivitat, especialment la igualtat d'oportunitats i l'accés a prestacions i ajuts que permetin la seva acomodació social i econòmica i fomentin la seva participació en els afers públics.

Les polítiques d'immigració enteses com a polítiques de ciutadania s'adrecen al conjunt de la societat. No es limiten a l'àmbit de l'acollida i la integració de les persones immigrades, sinó que tenen una forta càrrega de promoció i de desenvolupament d'actuacions que reforcen la convivència i la cohesió de la societat i suposen un tractament transversal de la immigració en les diverses polítiques generals i sectorials.

Els objectius estratègics d'aquesta política són: garantir la igualtat de drets i deures, promoure la mobilitat social, promoure la igualtat d'oportunitats, coresponsabilitzar la ciutadania de la convivència, incorporar plenament les persones nouvingudes a la societat d'acollida utilitzant la participació política com a eina que també pot conduir a la seva integració, i mantenir la qualitat dels serveis públics, entre d'altres. Es tracta d'objectius també extensius per al conjunt de la societat.

Una política de ciutadania envers les persones immigrades i envers el conjunt de la societat que busqui la cohesió requereix, des d'un punt de vista qualitatiu, no descuidar el desenvolupament d'accions que promoguin i fomentin les relacions interculturals, el respecte a la diversitat de creences i conviccions, i el coneixement i el reconeixement mutu, en el marc i el respecte dels valors i les normes sobre les quals se sustenta la nostra societat.

Un pacte nacional per a la immigració.

La configuració d'una societat on la presència immigrant és cada vegada més àmplia exigeix estar, tant des de l'àmbit polític com des del social, mobilitzats permanentment en la recerca del consens, respectant l'autonomia de totes les parts implicades, esmerçant esforços a favor del diàleg permanent, i defugint la confrontació política.

Volem impulsar un acord nacional entre tots els agents implicats en matèria d'immigració: societat civil, agents socials, mitjans de comunicació, partits polítics, etc., per tal de recollir totes les sensibilitats al voltant d'aquesta matèria i canalitzar-les d'una manera ordenada sobre la base del respecte mutu, evitant els espais de confrontació o reduint-ne l'impacte.

La construcció d'una Catalunya cohesionada sobre la base del respecte dels drets i llibertats de tots els que resideixen en el territori de Catalunya en el marc d'un Estat democràtic de dret, requereix fer un esforç especial per tal d'estar a l'altura de les circumstàncies i poder afrontar l'actual etapa d'integració de la població nouvinguda amb garanties d'èxit per a la convivència del conjunt de la ciutadania.

Mesures

De caràcter general

- Impulsar la política d'acollida, especialment la de primer acolliment, mitjançant l'establiment per llei d'un marc de referència per a l'acolliment i la integració social, cultural, i en l'entorn laboral de les persones immigrades.
- Fomentar els instruments i mecanismes necessaris per garantir la integració i acomodació social i econòmica de les persones immigrades i de la societat catalana.
- Promoure la integració de les persones retornades, l'ajut i l'impuls de les polítiques i les mesures pertinents que facilitin el retorn a Catalunya.
- Desplegar la normativa, impulsar les transferències i adequar els organismes que permetin a la Generalitat exercir les respectives competències en matèria de tramitació i resolució d'autoritzacions de treball; tramitació i resolució dels recursos relatius als expedients en matèria d'autoritzacions de treball dels estrangers, la relació laboral dels quals es desenvolupi a Catalunya; aplicació del règim d'inspecció i sanció, i creació de les taules de concertació amb els agents socials més representatius de tots els sectors implicats.

Amb relació a la infraestructura de la convivència i la integració

- Enfortir el sistema educatiu com a instrument d'acollida i integració de la població escolar immigrada per mitjà del reforç a les escoles, i incrementar la qualitat del conjunt del sistema públic. Vetllar per evitar que es desenvolupi un sistema dual en l'educació pública.
- Incrementar els recursos específics del sistema sanitari per garantir la quantitat i la qualitat del conjunt del sistema públic. Impulsar la creació del cos de "mediadors interculturals de salut" com a eina per als centres sanitaris.
- Ampliar la política d'inserció social i professional dels joves, així com una política d'equipaments juvenils per a la integració. Dissenyar i posar en marxa polítiques de previsió amb relació a segones i terceres generacions d'immigrants.
- Dissenyar, implementar i consolidar programes per a la integració laboral dels immigrants amb la participació dels sindicats i dels empresaris que els contracten.
- Vetllar per la no-discriminació en les relacions laborals per raons d'origen, garantir en igualtat de condicions que a la resta de treballadors la conciliació de la vida laboral personal i familiar, la formació contínua i l'adaptació tecnològica i l'accés als

programes d'investigació i desenvolupament, així com a les accions de foment de la capacitat emprenedora.

- Afavorir la responsabilitat social corporativa a les empreses i als sindicats pel que fa a la participació dels immigrants, estimulant la seva participació activa i directa en les organitzacions ja existents.

- Promoure la formació dels professionals que treballen en el camp social de la immigració com a agents de la relació i comunicació intercultural i de les polítiques orientades a aquesta finalitat.

- Enfortir i desenvolupar polítiques de gestió territorial i d'habitatge per evitar la tendència del mercat de concentracions marginals en determinades àrees urbanes amb parcs d'habitatge i serveis deficitaris.

- Agilitar al màxim els tràmits administratius en matèria d'estrangeria aprofitant la xarxa existent d'oficines de treball en el territori, redefinint els objectius, i millorant la capacitat i formació dels funcionaris i personal d'aquestes oficines, així com la concertació amb sindicats i xarxa social amb la mateixa finalitat.

- Garantir les expressions religioses tant individuals com col·lectives en el marc constitucional d'un Estat no confessional, adoptant les mesures pertinents a aquest efecte.

- Impulsar polítiques de representació pública de les persones immigrants, d'acceptació de la nova població per mitjà d'una visibilitat positiva als mitjans de comunicació públics, en particular ràdio i televisió, de manera que contribueixin a la normalitat de la diversitat i pluralitat social.

- Promoure i facilitar l'aprenentatge de les llengües oficials a la població nouvinguda, atès que la llengua és un fort element d'integració.

- Crear un Observatori per a la Immigració a Catalunya, com a instrument d'observació i auscultació de la ciutadania; previsió i planificació dels serveis públics depenent de les noves necessitats socials; i formulació d'un Anuari de la Immigració a Catalunya, amb observatoris sectorials per conèixer les necessitats a curt i llarg termini per poder definir estratègies d'actuació.

- Reorientar la Secretaria per la Immigració com a coordinadora d'una estratègia interdepartamental i impulsora d'un enfocament més ampli de polítiques de ciutadania, no limitat a l'acolliment i orientat a l'acomodació i cohesió social.

Amb relació a la formació de ciutadanes emergents entre la població immigrada i la seva participació social i política

- Assegurar la dotació de recursos i infraestructures per a entitats que comptin amb la participació de població immigrada per tal que puguin iniciar processos associatius, assegurant alhora la formació de dirigents i responsables d'associacions.

- Afavorir el desenvolupament de les entitats que incorporin la nova població a les seves activitats.
- Identificar les potencialitats i les línies d'actuació per optimitzar els importants recursos humans que aporta la immigració, promovent-les i estructurant de manera activa la seva integració i rendibilitat humanística, intel·lectual, cultural i social.
- Garantir la presència política, institucional, i de diàleg entre els col·lectius emergents d'immigrants, assegurant espais de participació i d'expressió de les seves demandes i expectatives socials i ciutadanes.
- Afavorir la participació de la immigració en les entitats sindicals i empresarials, els partits polítics, les associacions cíviqües, culturals i esportives, les AMPA, etc.
- Estudiar les condicions en què es podria fer efectiu el dret a vot d'una part dels immigrants en els termes que estableixi el Govern de l'Estat i les Corts Generals, donant suport a les iniciatives legislatives corresponents.
- Assegurar una interlocució institucional de les noves associacions per al seu propi desenvolupament, i els mecanismes de suport per a la seva consolidació, més enllà de la interlocució per a la seva pròpia finalitat amb la Secretaria d'Immigració i altres instàncies públiques de govern, tant local, com nacional i estatal.
- Facilitar la integració de la població immigrada a través de la pràctica esportiva. Impulsar el coneixement de les seves pràctiques esportives i les seves condicions físiques. Realitzar activitats conjuntes que promoguin la identificació amb el nostre país.

Amb relació al suport als ajuntaments en les polítiques de gestió de la diversitat i de la integració de la immigració

- Consolidar el fons, concertat amb l'Estat, per finançar el cost local de la gestió de la diversitat i no només de l'acollida. És a dir, les despeses originades per l'adaptació dels serveis, infraestructures i polítiques públiques locals de promoció de la integració i les polítiques d'equitat, de cohesió social i de convivència als municipis.
- Impulsar un debat interinstitucional sobre el "model català" d'integració i els àmbits de responsabilitat dels diferents nivells de l'Administració en aplicació de les noves competències estatutàries. Establir els criteris generals que han de regir els plans d'acollida i d'integració municipals. En aquest sentit convindrà recollir especialment l'experiència de la Diputació de Barcelona, també en la definició de les polítiques locals de gestió de la immigració, la diversitat i la ciutadania.
- Crear una xarxa catalana d'oficines per a l'assessorament jurídic i la tramitació en matèria d'estrangeria, com una competència de primera acollida que ara ens atorga el nou Estatut i, per tant, sostreure aquesta despesa de l'àmbit municipal.
- Assumir el finançament total dels programes d'aprenentatge del català que els ajuntaments realitzen amb el Consorci per a la Normalització Lingüística.

- Establir els mecanismes de coordinació permanents amb els ajuntaments en la gestió de conflictes, acompanyant-los en la gestió del fet religiós.
- Impulsar accions que garanteixin el foment de la convivència. Utilitzant la mediació com a instrument útil per resoldre conflictes en l'àmbit sanitari, educatiu, familiar, habitatge, conflictes ciutadans... En aquest sentit caldrà recollir especialment l'experiència de molts ajuntaments catalans.
- Donar suport als ajuntaments que per raons econòmiques i laborals acullen temporalment un gran nombre d'immigrants (collites, etc.), en les tasques de contractació en origen, allotjament, qualitat de les relacions laborals, inspecció, etc.
- Desplegar un sistema propi concertat amb els ajuntaments de lleure per a infants i joves, esports, casals i animació social i cultural que asseguri la integració i la socialització més enllà dels horaris escolars. També és una mesura de formació de ciutadania activa entre els joves i fins i tot un recurs per a noves organitzacions del temps familiar i personal.

Amb relació a contribuir a l'ordenació dels processos migratoris

- Establir mecanismes de coordinació permanents amb l'Estat i els ens locals per abordar d'una manera conjunta la immigració.
- Participar, d'acord amb les competències que ens atorga l'Estatut, en la definició dels contingents de treballadors d'acord amb les necessitats laborals i socials del nostre territori.
- Desenvolupar una política de cooperació en el desenvolupament i de promoció dels drets humans per tal de millorar la situació dels països en vies de desenvolupament, origen de la immigració.
- Reconèixer la pressió en l'estructura social d'alguns barris i municipis de Catalunya, motivada per una elevada concentració de població nouvinguda, i establir els mitjans i les polítiques de cohesió, integració, reequilibri i reforç dels serveis públics.

10. UNA NOVA POLÍTICA LINGÜÍSTICA PER A UNS ESCENARIS NOUS

Catalunya ha viscut canvis importants en els darrers anys. De l'anterior legislatura a aquesta l'escenari català s'ha transformat de manera significativa. Canvis per fenòmens externs, deguts a la seva ubicació en un món globalitzat, i canvis provocats per la mateixa dinàmica interna. L'arribada d'immigracions comunitàries i extracomunitàries ha canviat també la realitat lingüística del país, i d'una societat amb dues llengües, s'ha passat a una societat multilingüe. El canvi en aquesta legislatura ha modificat substancialment el pes de la política lingüística en el conjunt de les actuacions i prioritats del Govern, fent-la transversal i situant-la en primera línia. Per primera vegada, el Govern de l'Estat, també socialista, s'hi ha implicat, fent aportacions importants de recursos econòmics en el desplegament de polítiques estratègiques concretes.

Fruit de l'acció del Govern, i especialment del treball dels socialistes, tant a Catalunya com a Madrid, s'ha aconseguit una de les apostes de canvi amb vista al futur més important de la legislatura, també en l'aspecte lingüístic, que és l'Estatut de Catalunya. Aquest és el marc que ha d'orientar les actuacions en política lingüística d'aquesta nova etapa.

Un Estatut que proclama la no-discriminació per raó de llengua, i alhora la igualtat del català i el castellà, i els drets i deures lingüístics dels ciutadans, d'opció i disponibilitat lingüística. Un Estatut respectuós amb la ciutadania i les llengües de Catalunya, que aposta per la garantia dels drets de les persones, per la garantia de les obligacions de les organitzacions i institucions, per la cohesió social i la convivència.

Catalunya té una llengua pròpia, el català, i també l'aranès a la Vall d'Aran, i dues llengües oficials, el català i el castellà, que tenen per primer cop en la història, a partir del que prescriu l'actual Estatut de Catalunya, igualtat d'estatus. El català i el castellà, i l'aranès a la Vall d'Aran, formen part de la realitat catalana estructural, són les llengües compartides dels seus ciutadans, tot i que en la pràctica la seva situació – tant pel que fa el coneixement com a l'ús– és desigual. Al mateix temps, conviuen amb el conjunt nombrós de llengües amb què arriben les persones que vénen a Catalunya –per una estada temporal o permanent– des de diferents procedències.

En aquest context multilingüe hi ha quantitats no petites de persones que viuen i treballen aquí, que no entenen ni el català ni el castellà. Hi ha també percentatges significatius de persones que no entenen el català i en canvi entenen el castellà i el poden usar. El coneixement de les llengües oficials que es parlen en un territori és un element bàsic per a la cohesió social i la construcció de la societat inclusiva i integradora, fonamentada en la igualtat d'oportunitats que volem els socialistes. La segregació social de col·lectius sense accés real al català augmenta el risc de fragmentació social.

En aquest sentit, els immigrants són un sector vulnerable. Cal garantir el seu accés a l'ensenyament de les llengües oficials i garantir especialment el seu accés al coneixement de la llengua catalana com a mecanisme important d'integració, de

referència amb l'entorn i de garantia de la igualtat d'oportunitats entre tots els habitants de Catalunya.

Tanmateix, no només els immigrants són un sector de població que està en desavantatge respecte del coneixement i l'ús del català. Pel que fa a la resta de població, els estudis sobre la situació d'aquesta llengua i el seu ús mostren que la igual competència en les dues llengües oficials a Catalunya no és un fet aconseguit ni està garantida. El coneixement, l'ús i la presència del català no és igual al coneixement, l'ús i la presència del castellà.

Es constata una manca de necessitat de coneixement i d'ús del català en determinats segments generacionals –especialment entre els joves– i socials, i en moltes activitats socioeconòmiques. Hi ha dèficits especialment en els treballadors de les professions i els nivells menys qualificats. I la política lingüística ha d'anar dirigida a pal·liar aquests dèficits.

Els socialistes estem convençuts que cal que construïm entre tots una societat de persones, com a mínim bilingües, que se sentin orgulloses de ser-ho. La llengua castellana és també una llengua de Catalunya. La seva presència i avanç no ha de ser vist com un impediment per al català. De la mateixa manera, el suport i l'avenç del català no ha de ser vist com una lesió al castellà.

En aquest sentit, i a conseqüència del fet que el Govern d'Espanya és socialista, s'han aconseguit importants acords i inversions que han permès desenvolupar projectes tecnològics de suport a la planificació, la gestió i la formació lingüística; i ampliar molt significativament les possibilitats d'acollida lingüística en català per a les persones immigrades, en col·laboració amb les administracions locals. D'aquesta manera, s'han aconseguit complementar les inversions del Govern de la Generalitat i donar resposta, per primer cop, a tota la demanda de formació de llengua catalana que ha arribat als centres de normalització lingüística.

Paral·lelament, treballarem també per aconseguir que els elements i documents simbòlics d'abast estatal i altres elements de relació amb l'Estat i amb els ciutadans siguin plurilingües, incorporant-hi les llengües de l'Estat diferents del castellà.

En el nou escenari en què es troba Catalunya continuem veient-hi, i ara més que mai, l'Estat com una gran oportunitat. Cal que l'Estat espanyol actuï també com a Estat a favor del català, de manera que el compromís de l'Estat es converteixi en garantia de futur per al català.

Objectius

Cal replantejar el concepte de normalització lingüística, ara poc útil i imprecís, i parlar de política lingüística. Una política pública transversal, que ha d'estar situada en les agendes de les diferents administracions al mateix nivell que la resta de polítiques públiques, i que és un element important del benestar de les persones.

Una política lingüística que es fonamenta en el marc establert per l'Estatut, especialment en l'apartat de drets i deures, i que traça un gran principi polític:

Que la llengua catalana i l'aranès, en el seu territori d'ús, assoleixin els nivells de presència, coneixement i ús que té la llengua castellana a Catalunya; que es consolidin com un instrument de prestigi, d'identificació col·lectiva, de patrimoni comú i de llengua de cultura i de futur, així com una eina útil de comunicació en tots els àmbits i de cohesió social en el marc d'una realitat plurilingüe, en la qual ni el castellà, llengua també de Catalunya, ni les altres llengües que s'hi parlen han de ser considerades com a problema, sinó com un valor i patrimoni col·lectiu de la nostra societat.

Aquest principi es concreta en diferents objectius estratègics:

Establir programes, accions i mesures, i alhora destinar els recursos necessaris per tal que es compleixin les obligacions que l'Estatut posa als poders públics, a les empreses i a les organitzacions en matèria de disponibilitat lingüística i protecció del dret de l'opció lingüística dels individus.

Garantir els drets lingüístics i equilibrar la situació de desnivell que pateix el català. Protegir-lo amb accions de sensibilització, comunicació i foment del coneixement, l'ús i la presència en el marc de les prescripcions de l'Estatut, ja que:

El català és la llengua històricament subordinada i cal contrarestar els efectes d'aquesta subordinació històrica. El català no és conegut ni usat per tothom.

El català és una llengua minoritària i minoritzada que es troba en inferioritat de condicions respecte al castellà. Només una política d'acció afirmativa pot posar-les en situació d'igualtat com garanteix l'Estatut (garantia d'opció lingüística, deure de disponibilitat lingüística, no-discriminació per raó de tria de la llengua d'ús), de manera que les persones que optin per comunicar-se en català no resultin perjudicades amb relació a aquelles que optin per comunicar-se en castellà.

El català, així com el castellà (però aquest no està amenaçat), és un patrimoni cultural que cal preservar per a les generacions futures.

El català és llengua oficial i d'ús en contextos significatius de la vida quotidiana, social i política a Catalunya. El seu coneixement és imprescindible per garantir la igualtat d'oportunitats i minimitzar el risc d'exclusió social de grups de població determinats.

Arbitrar mesures de protecció de la llengua catalana amb la col·laboració de l'Estat espanyol en la mesura que sigui competència seva en els sectors estratègics més deficitaris com ara noves tecnologies i mitjans de comunicació.

Dissenyar mesures eficaces, amb la implicació de les administracions locals, entitats i empreses, per tal de crear un ambient favorable a l'aprenentatge del català en la mesura que la sensibilització sobre els beneficis de saber català minimitzin l'esforç d'aprendre'l.

Aconseguir que les persones que visquin a Catalunya puguin usar en tots els contextos amb total normalitat les dues llengües oficials, sense que ningú se senti discriminat per fer-ho, ni des de dins de Catalunya ni des de fora.

Garantir l'accés al coneixement de les llengües oficials, suficient per a les seves necessitats i desitjos, de totes les persones arribades de fora de Catalunya que vinguin aquí a treballar o a viure. Treballar perquè les persones que arriben a Catalunya, tant de l'estranger com de l'Estat espanyol, percebin l'aprenentatge del català com un aprenentatge imprescindible per al seu benestar i per a les seves perspectives de mobilitat social.

Treballar per aconseguir que el desenvolupament de les polítiques lingüístiques no sigui una tasca exclusiva de les administracions, buscant els acords i els incentius necessaris per incorporar-les amb normalitat a les empreses i els sectors econòmics; de manera que la formació de la llengua catalana i l'ús del català siguin una realitat en aquests sectors tan estratègics des del punt de vista de la integració i la cohesió social.

Treballar per la implicació de l'Estat en la política lingüística de Catalunya, fent-lo aprofundir en el reconeixement del caràcter plural d'Espanya i en la difusió arreu del coneixement d'aquesta pluralitat lingüística. Aquesta tasca ha d'avançar paral·lelament al reconeixement de la unitat de la llengua catalana.

Mesures

Mesures d'estratègia general

L'anàlisi de la realitat i la planificació, d'una banda, i la coordinació, la col·laboració i el treball en xarxa, entre el Govern de la Generalitat, els ens locals, les entitats, les associacions i les empreses, de l'altra, han de ser els eixos de la política lingüística.

La consolidació del caràcter de política transversal de la política lingüística, mantenint la seva dependència de la Conselleria Primera o de la Presidència per tal de poder treballar amb els diferents departaments del Govern.

La previsió i planificació de les inversions necessàries. Cap política no pot aconseguir els seus objectius sense destinar-hi els recursos necessaris i sense preveure i establir els marcs adequats de planificació, negociació i coordinació i, alhora, les necessàries eines i estratègies d'execució, gestió i seguiment. Tampoc la política lingüística.

L'aprofitament de l'Institut Ramon Llull per aconseguir liderar projectes conjunts amb la resta de territoris de parla catalana i de l'Institut Cervantes per fomentar i projectar la llengua catalana i les seves varietats.

L'aprofitament del potencial del projecte Linguamón-Casa de les Llengües perquè sigui també un marc de trobada, canalització i difusió mundial del saber científic acumulat pels departaments universitaris i entitats especialitzades, per tal d'aprofundir en el coneixement de les llengües del món, de les polítiques lingüístiques, i desenvolupar projectes conjunts d'investigació i investigació-acció.

Completar la reforma del Consorci per a la Normalització Lingüística per tal de garantir-ne el finançament i la flexibilitat de gestió suficient per al desenvolupament de

les seves dues funcions principals: l'ensenyament de la llengua catalana a les persones adultes i la promoció de l'ús en l'àmbit general i local.

La planificació i consolidació d'una àmplia oferta de possibilitats de formació permanent i d'activitats d'acollida, sensibilització i dinamització, adequada a la demanda i a les necessitats, dotada de suficients recursos, que permeti a les persones que arribin a qualsevol lloc de Catalunya, sigui quin sigui el seu origen, cultura o competència en llengües, poder aprendre les llengües oficials de Catalunya i desenvolupar-s'hi. En el cas de la necessària planificació de formació en llengua castellana que el Govern de la Generalitat també ha de garantir, cal comptar amb l'actuació de les escoles d'adults, les quals han de programar una oferta suficient per tal de cobrir la necessitat d'aprenentatge de la llengua castellana que existeix.

La concertació amb els sindicats, organitzacions d'empresaris i comerciants i patronals, de les polítiques per fomentar que el català esdevingui llengua d'ús habitual en l'activitat comercial i llengua de treball. Per aconseguir garantir també el deure de disponibilitat lingüística que garanteix l'Estatut.

L'establiment d'acords amb les empreses per concertar mesures incentives perquè incorporin de manera decidida l'oferta de la llengua catalana en els seus plans de formació i garanteixin l'accés a l'aprenentatge del català, i del castellà si escau, als treballadors en horari laboral, en especial als que acabin d'arribar de fora de Catalunya.

Promourem l'aprovació d'una Llei de llengües per part de les Corts Generals que incorpori les llengües pròpies i oficials diferents del castellà, d'acord amb els seus estatuts d'autonomia, en documents simbòlics i oficials d'abast estatal, i en reconegui l'ús, tant en el funcionament de les institucions de l'Estat com en la relació dels ciutadans amb aquestes institucions.

Mesures sectorials

Educació

- Farem una anàlisi real de la competència en llengua catalana del professorat de secundària i planificarem programes de reciclatge permanent que la garanteixin, independentment del fet que tinguin un certificat que l'acrediti teòricament.

- Donarem suport a les propostes educatives que, com es va fer amb el programa d'immersió lingüística, tenen com a objectiu conèixer el català i el castellà i garantir la no-discriminació o segregació d'alumnes en classes separades per motius lingüístics. El programa d'immersió s'ha d'aplicar en la seva totalitat i s'han d'evitar actituds que puguin posar en qüestió el conjunt del programa.

- La immersió va ser molt positiva per a un moment determinat, amb un model de societat determinat. En la situació actual hi ha d'haver, però, propostes afegides per a l'ensenyament. El català ha de continuar sent la llengua vehicular de l'escola, però en l'ensenyament ha d'haver-hi una proposta plurilingüe on no passi tot pel català o el castellà. Cal tenir present el fet que l'escola és una via per al coneixement del català, però no l'única. L'escola "veritable" és l'entorn i el lleure.

- L'escola ha de reconèixer i protegir l'ús de les llengües originàries dels alumnes, fent de l'escola un espai clau en la protecció del multilingüisme. Catalunya hauria de fer del reconeixement i la protecció de totes les llengües dels seus ciutadans un símbol del país. Cal afavorir la valoració de les llengües de l'Estat espanyol amb el coneixement d'algunes de les característiques més rellevants d'aquestes llengües.

Cultura

- No-discriminació per motiu de la llengua emprada, en el suport a la creació.
- Igualtat d'oportunitats per a la cultura feta en llengua catalana, garantint un alt nivell de difusió.
- Propostes educatives que tinguin en compte la cultura tradicional catalana i, en especial, la lectura i interpretació de textos literaris catalans adequats a cada edat escolar, amb la voluntat de desenvolupar les competències del lector literari.

Immigració

- Facilitar l'aprenentatge del català, i del castellà, en el lloc de treball. Implicació dels sectors empresarials en la formació dels seus treballadors, per la via de l'aprofundiment en els recursos ja existents i/o per la via de l'establiment d'ajudes econòmiques per assumir els costos de la formació, especialment en sectors estratègics com ara la restauració, els serveis, i/o en empreses de dimensions petites i mitjanes.
- Per als desocupats, garantir una oferta d'aprenentatge a través de les administracions i les entitats.

Treball

- Les empreses han d'internalitzar progressivament els serveis lingüístics, i els convenis laborals han d'incloure clàusules lingüístiques funcionals i no merament declaratives.
- Fer avançar el català com a llengua vehicular de les empreses, a més del castellà que ja ho és de manera quasi exclusiva, a fi d'aconseguir que ambdues llengües puguin ésser vehiculars.
- Incorporar l'exigència del coneixement del català i del castellà en la formació ocupacional, i garantir formació lingüística continuada en horari laboral.

Mitjans de comunicació

- Oferta lingüísticament plural d'operadors, augmentant i consolidant operadors de màxim nivell i potència, públics i privats, en llengua catalana.
- Oportunitats de les noves tecnologies: doblatge i subtitulació.

- Evitar la dicotomia operador públic en català - operador privat en castellà.
- Garantir la qualitat lingüística dels mitjans de comunicació.

11. CATALUNYA A LA UNIÓ EUROPEA

Catalunya és un país d'Europa, i com a tal, part del projecte polític més important i transformador de la comunitat internacional. Un projecte de pau i de progrés que supera les lògiques estatals, i les seves conseqüències històriques de guerra i confrontació. La Unió ens ofereix la possibilitat de construir i adquirir una nova substancialitat política.

Europa és un àmbit polític i administratiu més, que hem de sentir com a propi i en el qual participem de ple dret i, per tant, forma part del nostre ordenament jurídic i polític, al mateix nivell que l'Estat. Necessitem definir, doncs, quina Europa volem i quin paper hi volem tenir.

Europa, com a projecte de construcció d'un ordre polític supranacional, que supera les limitacions de l'orde estatal, ofereix a les unitats nacionals com la catalana la possibilitat de ser subjectes polítics amb una personalitat nacional reconeguda, inserida en un sistema federal complex, basat en la lleialtat i la subsidiarietat.

L'acció del Govern de la Generalitat a Europa s'ha incrementat notablement amb la creació de la Delegació del Govern davant de la Unió Europea, i amb la presència directa dels consellers en el Consell de Ministres de la UE al costat dels governs dels estats membres –a causa, en bona part, de l'arribada d'un Govern socialista a Espanya d'ençà el 2004– que ha anat acompanyada de l'ús del català per part de tots els consellers del Govern català a l'hora de fer les seves intervencions, i també per part del que va ser ministre català del Govern espanyol, José Montilla.

En aquests tres darrers anys, el Govern ha aconseguit que el català es pugui utilitzar a les institucions de la UE. És el primer pas que permetrà que la ciutadania pugui emprar aquesta llengua en les seves comunicacions escrites amb el PE, i en les intervencions orals en el Consell de la UE, en el Comitè de Regions i en el Comitè Econòmic i Social.

També s'ha aconseguit introduir la possibilitat de traduir al català les pàgines web oficials de les institucions europees. Arran d'aquesta decisió, el passat 3 d'abril la Comissió Europea va obrir per primera vegada en les seves pàgines web un espai en català –fòrum de debat europeu.

Tot plegat, amb l'aprovació del nou Estatut aquestes noves pràctiques i assoliments del Govern català en la seva representació a la Unió Europea quedaran "blindades" i, per tant, s'obren noves perspectives de cooperació bilateral del Govern de la Generalitat amb el Govern de l'Estat en l'àmbit europeu.

En el marc europeu més proper, el Govern de la Generalitat ha liderat la creació de l'euroregió Pirineus-Mediterrània, l'octubre del 2004, un objectiu estratègic de primer ordre per a Catalunya. L'euroregió, que suma més de 14 milions d'habitants, representa el 17% de la població conjunta d'Espanya i França, el seu PIB és pràcticament el 14% del total d'aquests dos països i proporciona un volum d'ocupació superior als 7 milions de llocs de treball (el 18% del conjunt francoespanyol).

L'euroregió no només ha definit ja els eixos de cinc dels principals projectes que es desenvoluparan (el Portal Cultura, l'Observatori Socioeconòmic, l'EuroBIOregió, el Centre d'Investigació en Turisme i la Xarxa de Cambres de Comerç) sinó que ha aconseguit posar la regió en el centre de les relacions hispanofranceses. Gràcies al rol de lideratge de l'euroregió, les dues darreres cimeres bilaterals s'han celebrat en aquest territori, la primera a Saragossa i la segona a Barcelona, i han comptat amb la participació dels governs autonòmics i, per tant, del Govern de la Generalitat.

Finalment, el nou Estatut aprovat el 18 de juny atorga noves competències al Govern de la Generalitat i reconeix institucionalment el seu rol en l'àmbit europeu:

Garanteix jurídicament la participació de la Generalitat en els afers europeus que afectin les seves competències o els seus interessos.

Possibilita la participació en la delegació espanyola pel que fa als processos de revisió i negociació dels tractats en les matèries que afectin competències exclusives de la Generalitat.

Atorga un paper determinant a Catalunya davant d'una proposta europea que es trobi en fase de debat si aquesta comporta un impacte financer o administratiu per al nostre país.

Solemnitza la presència catalana a les institucions europees, com en el cas del Consell.

Transfereix a la Generalitat la gestió dels fons comunitaris territorialitzables.

Planteja l'accés autonòmic al Tribunal de Justícia de la UE quan la normativa europea així ho permeti.

Formalitza la creació d'una Delegació del Govern davant la UE per defensar millor els seus interessos.

Objectius

1. Assegurar la representació institucional europea de Catalunya, i continuar reforçant la dimensió europea de totes les polítiques del Govern de la Generalitat.
2. Situar Catalunya al capdavant de polítiques comunitàries d'alt interès i valor estratègic en el marc de la Unió Europea.
3. Organitzar i ampliar la nostra influència a Europa a través de la cooperació entre agents polítics i socials catalans i europeus.
4. Prosseguir en l'impuls d'una ciutadania europea informada i activa.

Mesures

Amb relació a assegurar la representació institucional europea de Catalunya

Reforçar l'estructura del Govern en l'àmbit dels afers europeus aprofundint la coordinació interdepartamental per tal d'impulsar, promocionar i coordinar la política europea catalana i la dimensió europea de les polítiques sectorials, tot assegurant la participació en la formulació de la política europea de l'Estat i vetllant per l'aplicació de les polítiques de la Unió.

- Impulsar la participació del Govern de la Generalitat en la formulació de posició de l'Estat espanyol en el Consell de Ministres de la UE, i influir prop del Ministeri d'Administracions Públiques per tal que l'abast d'aquesta participació s'ampliï.

- Impulsar la reforma del Senat per tal que permeti la participació de les comunitats autònomes en les decisions normatives estatals que es projectin en l'àmbit dels afers europeus.

Involucrar amb més força el Parlament de Catalunya en els afers comunitaris, especialment en el seguiment de les principals iniciatives normatives europees i d'acció del Govern en els assumptes de la Unió. En aquest sentit promourem la compareixença parlamentària dels consellers del Govern de la Generalitat quan participin en els consells de ministres de la UE.

Desenvolupar comissions parlamentàries mixtes entre els diputats al Parlament de Catalunya amb els del Parlament Europeu, i també entre els diputats i els senadors catalans a la Comissió Mixta de la UE del Congrés i Senat amb els del Parlament Europeu, per tractar temes sectorials que siguin d'interès per a Catalunya en el marc de la UE.

- Impulsar a fons la posició de Catalunya en els treballs del Comitè de les Regions, des de l'inici del procés consultiu i d'elaboració de dictàmens, garantint sempre que es respongui als interessos sectorials i generals del Govern de Catalunya.

- Enfortir la participació del Govern de Catalunya en els comitès consultius de la Comissió Europea i en els grups de treball sectorials del Consell de Ministres de la UE, així com en els intergrups informals existents.

- Potenciar l'euroregió Pirineus-Mediterrània, així com la Comunitat de Treball dels Pirineus, i posar en comú mitjans tècnics i materials en tecnologia, cultura, turisme i, molt especialment, en infraestructures, transports i recursos naturals; tenint en compte sobretot la seva dimensió social i ciutadana.

- Fer de Catalunya l'eix de l'espai euromediterrani, i impulsar el relançament de la política mediterrània de la UE.

Amb relació a situar Catalunya al capdavant de polítiques comunitàries d'alt interès i valor estratègic en el marc de la Unió Europea

Assegurar la plena vigència i bon funcionament dels mecanismes europeus de regulació de la protecció mediambiental a Catalunya.

Fer de Catalunya una regió europea líder en recerca, desenvolupament i innovació, entre altres coses amb l'aprofitament de les oportunitats europees en aquestes matèries.

Influir decisivament prop de la Unió Europea amb relació a les seves decisions en matèria de xarxes de transport transeuropees.

Fer de Catalunya una regió innovadora i de referència en matèria de desenvolupament rural a Europa.

Amb relació a organitzar i ampliar la nostra influència a Europa a través de la cooperació entre agents polítics i socials catalans i europeus

- Ajudar els departaments de la Generalitat a establir relacions de més qualitat amb la seva xarxa d'actors sectorials a través de processos de cooperació en matèria europea.

- Mantenir i enfortir les relacions de col·laboració i de representació que manté la Delegació a Brussel·les amb les oficines regionals d'altres estats membres. Amb tot, es vetllarà per intensificar les relacions amb les regions amb interessos afins a Catalunya o amb aquelles amb les quals Catalunya mantingui acords de cooperació bilateral.

- Millorar el seguiment dels treballs d'organitzacions regionals europees on participi Catalunya, siguin d'àmbit general i polític o d'àmbit específic o sectorial.

- Desenvolupar una àmplia estratègia de concertació amb el món local, amb relació a Europa, per tal que, tot respectant els diversos actors institucionals, tots els municipis catalans estiguin en les millors condicions d'accés a la informació i oportunitats europees.

- Promoure la participació oberta i transparent dels experts i investigadors catalans en la prospectiva, l'elaboració i el seguiment de les polítiques europees.

- Enfortir la relació que el Govern manté, en nivells diferents, amb la resta de comunitats autònomes sobre la Unió Europea; unes relacions que són necessàries per intercanviar experiències o per cooperar en els afers europeus afectats.

Amb relació a prosseguir impulsant una cultura de ciutadania europea informada i activa

- Continuar amb la tasca cabdal d'impulsar el reconeixement de l'ús del català en les institucions de la UE.
- Contribuir al coneixement i la sensibilització general sobre qüestions europees, reforçant la participació de les administracions, les empreses, les universitats, les escoles, les organitzacions i els ciutadans en general, en programes i iniciatives europees.
- Promoure la ciutadania europea a l'escola introduint formació específica sobre la història, els objectius i el funcionament de la Unió Europea l'assignatura "educació per a la ciutadania" prevista en la nova Llei orgànica d'educació.
- Promoure programes d'intercanvi escolar i universitari entre la Generalitat i altres regions europees per tal d'ajudar a consolidar un sentiment de ciutadania europea.
- Continuar impulsant la xarxa de punts d'informació europea creada en el marc del projecte de la Comissió Europea, Europe Direct, i que ha aconseguit sumar 350 punts d'informació europea arreu de Catalunya.

12. CATALUNYA AL MÓN

Catalunya és un país plenament immers en un context internacional que té implicacions directes en la nostra governabilitat. Això no només passa a casa nostra: arreu del món, la globalització territorialitza localment els efectes de les tendències mundials. Per això les regions i les ciutats desenvolupen estratègies, sovint amb un component econòmic important, per inserir-se de manera adequada en el nou marc global.

Els catalans i el nostre Govern volem, amb els nostres propis mitjans, ser un factor de canvi positiu al món. Volem exercir la solidaritat activa, implicar-nos en els processos de desenvolupament, de resolució de conflictes i de promoció dels drets humans, i esdevenir un referent internacional de contribució positiva a una conducció més justa dels afers públics mundials.

Volem construir un posicionament i una identitat internacional propis. Una identitat que generi el reconeixement necessari per accedir a tots els nivells de diàleg institucional, i que ens faci ser coneguts i reconeguts pel que som i pel que volem ser.

Per tot això, un dels objectius principals d'un programa socialista per al Govern de Catalunya ha de ser desenvolupar una estratègia pròpia, potent i de país, en matèria d'acció exterior. Tot i que som conscients de les nostres limitacions competencials, sovint ha semblat que l'estratègia havia de consistir únicament en la lluita pel reconeixement polític i per la reforma normativa.

Avui podem estar d'acord amb l'afirmació que Catalunya no ha trobat encara el seu "encaix", una manera legitimada d'estar i actuar al món en termes d'estatus internacional, de reconeixement, de representació, però el nou Estatut assenyala algunes àrees d'avenç competencial. El nou Estatut reconeix la capacitat d'acció exterior de la Generalitat i li permet: projectar més enllà del seu territori les activitats relacionades amb les seves competències, estar present i tenir veu en institucions internacionals, obrir oficines a l'exterior, ser informada i participar en la negociació de tractats i convenis internacionals, i treballar per a la seva projecció internacional.

Finalment, i en relació amb les comunitats catalanes de l'exterior, l'article 13 del nou Estatut estableix que la Generalitat ha de fomentar els vincles socials, econòmics i culturals amb les comunitats catalanes a l'exterior i els ha de prestar l'assistència necessària. Amb aquesta finalitat podrà formalitzar acords de cooperació amb les institucions públiques i privades dels territoris i els països on es troben les comunitats catalanes a l'exterior i sol·licitar a l'Estat la subscripció de tractats internacionals sobre aquesta matèria. Seguint aquest mandat de l'Estatut, els socialistes considerem que el Govern de la Generalitat haurà de donar suport, d'una manera activa i plural, a les activitats de les entitats que agrupen els catalans de l'exterior, fomentant, amb la seva cooperació, la projecció exterior de Catalunya.

Objectius

1. Dotar Catalunya d'una estratègia en matèria de projecció exterior que ens permeti un posicionament efectiu en el món i ens doti d'una identitat internacional comuna, reconeguda, prestigiosa i potent.

2. Assegurar per al país i per al seu Govern els nivells de presència institucional adequats, amb relació a l'acció exterior de l'Estat, la representació prop dels organismes internacionals governamentals, i les associacions d'autoritats subestats.
3. Convertir Catalunya en l'eix de l'espai euromediterrani, mantenint la Mediterrània com a àrea prioritària de l'acció exterior de Catalunya.
4. Enfortir la nostra presència i actuació en regions d'interès principal de Catalunya, com Àsia, l'Amèrica Llatina i l'Àfrica subsahariana.
5. Ampliar el suport administratiu, tècnic i financer a les comunitats catalanes de l'exterior, redefinint l'acció del Govern de Catalunya envers les entitats catalanes de l'exterior.
6. Establir un sistema d'ajuts per a les persones i famílies catalanes residents a l'exterior en situació de pobresa i d'altres que requereixin la intervenció de les administracions públiques.

Mesures

Amb relació a l'estratègia en matèria de projecció exterior:

Avançar en la definició d'una política exterior pròpia del Govern de la Generalitat de Catalunya.

Promoure un pla estratègic per a l'acció exterior de Catalunya, on els actors socials i institucionals principals comparteixin una diagnosi i un pla d'acció.

Promoure la creació d'oficines de representació de la Generalitat a l'exterior, amb l'objectiu de desenvolupar internacionalment les polítiques sectorials del Govern de la Generalitat en el marc de les seves competències, i contribuir a fomentar les relacions entre els representants polítics, econòmics, socials i culturals dels respectius països d'establiment i la Generalitat de Catalunya.

Elaborar una política de difusió internacional sobre la realitat catalana, i crear mecanismes permanents d'informació d'àmbit mundial.

En aquest sentit, cal seguir impulsant l'Institut Ramon Llull en l'àmbit de la promoció de la llengua catalana i de la cultura expressada en català, per tal que contribueixi a la promoció de càtedres catalanes en universitats estrangeres i a l'organització d'esdeveniments culturals, en col·laboració amb les altres comunitats autònomes de parla catalana.

Impulsar la creació de l'Institut Català Internacional per la Pau, que donarà resposta a la demanda de l'important moviment per la pau del nostre país, i al compromís de la nostra societat i el nostre govern autonòmic i local, avalat per l'article 51 del nou Estatut, que marca com un dels principis rectors de l'acció de la Generalitat el fet de promoure la cultura de la pau i les accions de foment de la pau al món.

Pel que fa a assegurar uns nivells de presència institucional exterior adequada:

Activar i potenciar que el contacte, la cooperació, la coordinació i la participació en les organitzacions internacionals governamentals sigui efectiu i eficaç. En paral·lel, cal avançar cap a noves fites participant en les delegacions estatals i fins i tot de manera directa en altres organitzacions governamentals, com la UNESCO.

Explorar noves accions en àmbits de competència de la Generalitat i fomentar la cooperació en els àmbits de les noves tecnologies, educació, i recerca, tant amb els organismes multilaterals com amb aquelles regions d'especial interès per a Catalunya, així com la relació amb els organismes financers multilaterals i els bancs internacionals de desenvolupament.

Iniciar els contactes per trobar socis interessats en el treball des de l'interior de les organitzacions regionals, amb l'objectiu de bastir una nova arquitectura de xarxes regionals, simplificada i més funcional, que costi menys recursos a les regions i que estigui articulada amb les xarxes de ciutats i amb els organismes internacionals.

Pel que fa a fer de Catalunya l'eix de l'espai euromediterrani, mantenint la Mediterrània com a àrea prioritària de l'acció exterior de Catalunya:

Consolidar la capitalitat de Barcelona del procés Euromed, donant un nou impuls a l'Institut Europeu de la Mediterrània amb noves àrees d'activitat (governança, ensenyament de llengües, cercle de negocis, etc.) i incrementar la proporció d'ajuda al desenvolupament del Govern destinada als països de la Mediterrània.

Consolidar un espai transfronterer mediterrani, tant pel que fa a infraestructures i serveis com a intercanvis econòmics i humans, que reforci la centralitat de Catalunya en la Mediterrània, i també el pes i les potencialitats d'aquest territori en el conjunt de la Unió Europea. En aquest sentit, s'hauria de potenciar l'Arc Mediterrani –territori comprès entre el Laci (Roma) i Andalusia (Algesires)– com un espai de cooperació regional interfronterera.

Treballar en la millora de les relacions polítiques, econòmiques i culturals amb el Magrib, en totes aquelles iniciatives que treballin a favor de la pau i la resolució pacífica dels conflictes en l'àrea de la Mediterrània.

Pel que fa a enfortir la política de la Generalitat amb relació a l'Amèrica Llatina, Àsia i l'Àfrica subsahariana:

Avançar en les relacions econòmiques i de cooperació al desenvolupament amb l'Amèrica Llatina, receptora de gairebé la meitat dels fons destinats a projectes de cooperació al desenvolupament, de bona part de les inversions a l'estranger i d'un volum comercial considerable, i emissora d'una part important del flux migratori cap al nostre país.

Continuar desenvolupant una política potent amb relació a Àsia, mantenint la bona coordinació establerta amb la Casa Àsia per treballar en la reflexió i recerca sobre la situació política, econòmica, social i cultural; en l'establiment de vincles per a un millor

coneixement mutu i aprofitament de les relacions; en el reforçament de la presència de les empreses catalanes a la regió; i en l'increment de les inversions a Catalunya. Tota aquesta activitat cal desenvolupar-la en coordinació amb el Pla Àsia dissenyat pel Ministeri d'Indústria del Govern espanyol.

Impulsar les relacions bilaterals amb diversos països de l'Àfrica subsahariana, especialment amb les zones d'origen dels immigrants que resideixen a Catalunya, tant en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament, com amb relació als fluxos migratoris. Una relació més estreta amb els governs d'aquests països hauria de permetre gestionar d'una manera digna i ordenada l'arribada i l'acollida d'aquests immigrants, en el ple respecte dels drets humans.

Amb relació a ampliar el suport administratiu, tècnic i financer a les comunitats catalanes de l'exterior, redefinint l'acció del Govern de Catalunya envers les entitats catalanes de l'exterior:

Revisar la Llei 18/1986, de 27 de desembre, de relacions amb les comunitats catalanes de l'exterior, per actualitzar-ne el contingut després dels primers deu anys d'aplicació, impulsant l'adaptació dels casals catalans a l'exterior als nous reptes de futur.

Crear un fons específic de beques per a catalans residents a l'exterior, tant per a la formació professional, artística, esportiva, universitària i postuniversitària, com per a la recerca, investigació i especialització professional, que possibiliti la formació al país dels membres de la col·lectivitat catalana a l'exterior. En aquest sentit, fomentarem programes d'intercanvi d'estudiants en xarxes universitàries llatinoamericanes amb la finalitat d'establir un programa de mobilitat catalanoamericà en l'àmbit de l'ensenyament universitari.

Amb relació a establir un sistema d'ajuts per a les persones i famílies catalanes residents a l'exterior en situació de pobresa i d'altres que requereixen intervenció de les administracions públiques:

Crear un fons de suport per als membres i per a les famílies de la col·lectivitat catalana a l'exterior que requereixin assistència sanitària, educativa o de subsistència, i dotar-lo d'una quantitat inicial, ampliable si escau, depenent de l'anàlisi de la demanda rebuda.

13. CATALUNYA PER LA PAU, LA SOLIDARITAT I LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

Catalunya ha d'apostar per desenvolupar una política potent de solidaritat i cooperació. Durant els vint-i-tres anys del Govern de CiU, a la Generalitat no va existir una política pública, pròpiament dita, de solidaritat i cooperació al desenvolupament. El Govern de CiU va declinar la responsabilitat d'impulsar una actuació solidària permanent i estratègicament planificada que fomentés el desenvolupament dels països del Sud. La seva acció de govern es va circumscriure a una sèrie d'iniciatives disperses, mancades d'una lògica estratègica de lluita contra la pobresa. Erròniament va delegar aquesta responsabilitat en la societat civil.

Durant vint anys no va destinar pràcticament recursos econòmics a aquesta política, i només al final del darrer mandat, a causa de la pressió de la societat civil i de l'oposició d'esquerres, el Parlament va poder aprovar la Llei catalana de cooperació, la creació de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, i el Pla director de desenvolupament 2003-2006, i va fer un petit esforç per incrementar la partida destinada a la política de solidaritat internacional.

La dimensió més important de l'expressió dels nostres valors solidaris arreu del món és l'activitat de cooperació al desenvolupament que realitzen les institucions públiques i privades de Catalunya. Des del 2003, la política de solidaritat i cooperació del Govern catalanista i d'esquerres ha avançat tan quantitativament com qualitativament. El Govern de la Generalitat va explicitar el seu compromís de crear una política pública de solidaritat i cooperació al desenvolupament orientada a fomentar la pau i a contribuir a un desenvolupament humà sostenible, actuant sobre les causes que originen la pobresa i l'exclusió social del 80% de la població del planeta. Els avenços han estat significatius:

Increment substancial del pressupost de cooperació que ha passat de 25 M€ el 2003 (0'23%) a 57 M€ el 2006 (0'36%).

Revisió del Pla director 2003-2006 per convertir-lo en una eina eficaç de la cooperació catalana.

Millora de la coordinació de tots els agents de la cooperació, sobretot de la coordinació interdepartamental en el si de la Generalitat, avançant en el reconeixement i el treball conjunt amb les administracions locals i la cooperació descentralitzada.

Sensibilització i foment de la cultura de la pau.

Reconeixement del paper legislatiu i de control del Parlament, vers la política de solidaritat i cooperació al desenvolupament del Govern de Catalunya.

El dret a la pau, a la llibertat, a la igualtat d'oportunitats i al desenvolupament humà sostenible, són valors irrenunciables del nostre compromís polític amb la nostra societat i amb el món. L'acció de govern inclourà amb claredat el combat contra la

pobresa, la injustícia i l'exclusió social per motiu de gènere, religió o pertinença ètnica.

Els objectius de la política de solidaritat i cooperació són objectius a mitjà i llarg termini. Pretenen incidir i corregir les causes estructurals i les regles de joc del sistema internacional que originen i perpetuen els desequilibris econòmics i socials, agreujats per l'actual societat de la globalització i les noves tecnologies. La societat del segle XXI pot estar plena d'oportunitats. El planeta genera suficients recursos naturals que, si es gestionen des d'una perspectiva de solidaritat, farien possible una vida digna per a tota la humanitat, així com la construcció d'un món millor i més sostenible per a les generacions futures.

El nostre compromís amb la societat és incidir des del Govern de Catalunya en tots els àmbits institucionals, econòmics i socials al nostre abast, per tal de contribuir a l'esforç compartit per construir un món millor, més just i més sostenible. Donarem una orientació transversal als programes de cooperació, presidits per la coordinació, la coherència i la complementarietat dels diversos departaments i polítiques. La lluita contra la pobresa al món necessita polítiques públiques compartides entre el nord i el sud. Al nord, de complicitats i polítiques compartides entre els diferents agents institucionals, i consensuades per la societat civil.

El Govern de Catalunya continuarà enfortint la seva presència i actuació en els sectors i les regions de principal interès de Catalunya, amb la Mediterrània i l'Amèrica Llatina en primer lloc, però sense deixar de banda les regions de l'Àfrica subsahariana.

El Govern de Catalunya renovarà i actualitzarà els principals instruments rectors de la cooperació catalana per al desenvolupament, a partir d'una concepció integral del desenvolupament humà sostenible que situï les persones, les comunitats i els pobles, i els territoris, com a subjectes de la seva acció solidària.

L'Institut Català Internacional per la Pau, serà un centre de referència que vol respondre a la demanda de l'important moviment per la pau del nostre país, i al compromís de la nostra societat i el nostre govern autonòmic i local, referendat per l'article 51 del nou Estatut, que estableix que un principi rector de l'acció de la Generalitat és promoure la cultura de la pau i les accions de foment de la pau al món.

Objectius

La política de solidaritat, cooperació i foment de la pau del Govern català conjuguarà les estratègies sectorials i territorials amb una visió transversal de les seves actuacions, per tal de generar sinergies entre el conjunt de polítiques, garantir la coherència, la complementarietat i l'eficàcia, per aconseguir els objectius següents:

1. Fomentar la cultura de pau i l'educació en els valors de la convivència, el diàleg i la resolució de conflictes, així com la construcció de la pau en escenaris postconflicte armat.

Promocionar i protegir els drets humans i els drets polítics, econòmics, socials i culturals inherents a les persones i els pobles.

2. Contribuir a eradicar la pobresa, donant un suport especial als “objectius del mil·leni” promoguts per les Nacions Unides i al conjunt de l'agenda internacional de desenvolupament, i a tots els acords i tractats internacionals promoguts per les Nacions Unides.
3. Fomentar el desenvolupament econòmic local amb generació de treball digne per poder assolir una redistribució més justa de la riquesa.
4. Incorporar els principis transversals d'igualtat d'oportunitats per raó de gènere, pertinença ètnica, religiosa o sector social a les polítiques de cooperació al desenvolupament.
5. Donar suport als processos que promoguin la solució pacífica i justa dels conflictes armats, la instauració i consolidació de sistemes democràtics, la creació de l'Estat de dret, el bon govern, la promoció de la societat civil i l'enfortiment institucional.
6. Donar suport a les iniciatives solidàries i de cooperació al desenvolupament de la societat civil catalana.
7. Incrementar la sensibilització, el compromís i l'educació en valors solidaris i de cooperació.
8. Promoure nous eixos de la política catalana de solidaritat i cooperació al desenvolupament.
9. Donar suport a les polítiques de solidaritat i cooperació dels ajuntaments.
10. Incrementar pressupostàriament i millorar els instruments legislatius i de gestió.

Mesures

Mesures per fomentar la cultura de la pau i l'educació en els valors de la convivència, el diàleg i la resolució de conflictes

- Fer de la política de foment de la pau un eix transversal present en tota l'acció del Govern de Catalunya, i de manera molt especial en la política de cooperació al desenvolupament.

- Donar suport i establir programes que fomentin la cultura de la pau i els valors de la convivència, el diàleg i la resolució pacífica de conflictes, principalment dirigits als joves i als infants.

Promoure programes que treballin el valor del diàleg i la solidaritat nord-sud, mitjançant projectes comuns en els àmbits de l'esport, el lleure, la cultura i l'educació, i el foment dels intercanvis.

Promoure la diplomàcia local per a la solució dels conflictes: l'impuls cap a un diàleg civil, amb la creació de xarxes d'intercanvi d'experiències entre municipis i regions que, allà on els estats tinguin dificultats per arribar, fomenti la confiança i assenti les bases de la pau.

Aprovar de manera immediata al Parlament el projecte de Llei de l'Institut Català Internacional per la Pau, i dotar-lo pressupostàriament de forma suficient perquè comenci a funcionar tot seguit.

Promoure la creació d'un gran centre i museu internacional per la pau que fomenti els valors i la cultura de la pau, coordini en xarxa les diferents iniciatives i equipaments dedicats al foment i la divulgació de la pau a Catalunya.

Mesures per a la promoció i protecció dels drets humans, i dels drets polítics, econòmics, socials i culturals inherents a les persones i els pobles

Fomentar el coneixement dels drets humans i dels "objectius del mil·lenni", principalment a les escoles –en particular per als alumnes d'ESO i Batxillerat–, promoure intercanvis, agermanaments i programes compartits de treball entre els centres d'educació i aprenentatge del sud i el nord, així com estimular el partenariat i el treball permanent en xarxa.

- Promoure programes de formació, principalment dirigits als treballadors de la funció pública, per capacitar-los com a agents actius del foment i la preservació dels drets fonamentals de les persones.

Donar suport als programes que fomentin la interculturalitat com a exponent de convivència i respecte mutu de les diferents comunitats culturals i la integració en la comunitat d'acollida.

Crear iniciatives que posin en relleu i prestigiïn socialment els actes de respecte i defensa dels drets humans i el treball filantrop en benefici de la comunitat.

Participar en els organismes i iniciatives internacionals que fomentin la divulgació i el compliment dels drets humans.

Donar suport a les accions destinades a preservar les llibertats individuals, lluitar contra la tortura i les detencions de persones fora del marc legal internacional.

Mesures per contribuir a eradicar la pobresa, donant un suport especial als "objectius del mil·lenni" promoguts per les Nacions Unides, i el conjunt de l'agenda internacional de desenvolupament

Contribuir als programes contra la fam i la desnutrició, principalment dels infants, per tal de garantir-los el dret a l'alimentació. Donar suport al Programa Fam Zero de les Nacions Unides.

Donar prioritat a l'estratègia de gestió integral de l'aigua, per tal de facilitar l'accés a l'aigua potable i la correcta gestió de les aigües residuals, indispensable per aconseguir un desenvolupament humà sostenible.

Donar suport a programes d'eradicació de l'analfabetisme, i de foment de l'educació i la capacitat, posant especial interès en el compliment del principi d'igualtat d'oportunitats per raó de gènere i de pertinença ètnica.

Gestionar programes de salut i lluita contra les malalties i les pandèmies, principalment dirigits a la població de la regió de l'Àfrica subsahariana. Incentivar la participació de la Xarxa Catalana de Salut Pública en programes de col·laboració amb les autoritats sanitàries dels països receptors de l'ajut.

Impulsar l'Oficina del Mil·lenni de les Nacions Unides oberta a Barcelona, mitjançant un conveni entre la Generalitat i l'organització mundial, la qual ha reforçat Catalunya com a referent europeu de la cooperació al desenvolupament.

Mantenir la cooperació multilateral mitjançant la col·laboració del Govern de la Generalitat amb organismes del sistema de les Nacions Unides als quals l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament aporta quantitats molt importants, destinades a projectes arreu del món.

Mesures per fomentar el desenvolupament econòmic local amb generació de treball digne per poder assolir una redistribució més justa de la riquesa

Potenciar programes de desenvolupament econòmic local de sectors estratègics, que fomentin l'economia productiva de la petita i mitjana empresa, donant suport a la creació d'iniciatives emprenedores i d'economia productiva, amb la implementació d'instruments de col·laboració tècnica en l'àmbit de la capacitat i suport logístic. Donarem suport a la creació de línies de microcrèdits que donin viabilitat econòmica a les iniciatives.

Donar suport a les entitats representatives de les finances socials a Catalunya que gestionin projectes dirigits a la creació d'institucions microfinanceres als països del sud i fomentar les experiències relacionades amb la banca ètica i els fons solidaris.

- Posar en relleu el capital humà dels immigrants i impulsar programes de codesenvolupament, destinats a la creació d'economia local productiva en les seves comunitats d'origen. Impulsarem el paper que poden tenir les persones immigrades com a agents de cooperació al desenvolupament en els països de procedència, així com els dels actors socials dins la societat catalana, d'acord amb els eixos de l'actual Pla de ciutadania i immigració. Donarem suport a iniciatives que fomentin destinar les remeses de divises dels immigrants a la creació d'economia productiva a les seves comunitats d'origen per fomentar la seva autosuficiència.

Donar suport a programes que fomentin una agricultura sostenible i econòmicament viable, adaptada al territori, que respecti la biodiversitat i que modernitzi les tècniques d'explotació agrícola i comercialització dels productes, i garanteixi la seguretat i la sobirania alimentària dels països en vies de desenvolupament.

Fomentar la difusió i el consum de productes de Comerç Just, donant suport tècnic i institucional a les xarxes de Comerç Just a Catalunya que ajudin a implantar-lo en el teixit de distribució comercial del nostre país.

Mesures per incorporar els principis transversals d'igualtat d'oportunitats per raó de gènere, pertinença ètnica, religiosa o sector social a les polítiques de cooperació al desenvolupament

Donar suport a les iniciatives institucionals i civils d'apoderament de dones, i del seu accés als sectors estratègics de decisió i poder en els països socis.

Fomentar l'eradicació del treball infantil, cercant en paral·lel iniciatives que assegurin la capacitat econòmica de les famílies.

Impulsar, principalment a l'Amèrica Llatina, programes de cooperació econòmica i cultural amb les poblacions indígenes, que fomentin el respecte a les diferents identitats culturals i reforcin les seves capacitats d'interlocució social i política i facin possible la seva presència en els àmbits de la governació de l'Estat.

Impulsarem programes de formació i capacitació que fomentin l'accés de les dones a l'esfera pública i la seva participació en els àmbits de decisió econòmics, socials i polítics.

Mesures per donar suport als processos que promoguin el respecte dels drets humans, l'Estat de dret, i la bona governança

Col·laborar amb processos que promoguin l'Estat de dret, la governança i el bon govern, i l'enfortiment institucional dels governs democràtics locals, regionals i nacionals. Treballar en programes de capacitació, suport tècnic i transvasament d'actius immaterials a les administracions locals i regionals.

Donar suport, juntament amb el municipalisme català, als processos de coordinació, intercanvi d'experiències i enfortiment del municipalisme democràtic dels països del sud.

Col·laborar en programes comuns que fomentin l'aprofundiment democràtic, l'enfortiment dels governs locals i l'apoderament de la societat civil, millorant la interrelació entre les institucions i la ciutadania.

Mesures de suport a les iniciatives de foment de la pau, solidaritat i cooperació de la societat civil catalana

Enfortir els programes de suport a les iniciatives solidàries de la societat civil, promovent sinergies entre les iniciatives ciutadanes i les polítiques públiques de cooperació al desenvolupament que permetin construir estratègies de col·laboració mútua a mitjà i llarg termini.

Fomentar l'estabilitat del treball de les entitats del tercer sector que es dediquen o promouen la solidaritat amb els països del sud, i incrementar les actuacions i els

instruments de concertació plurianuals, entre la iniciativa pública i el sector privat sense ànim de lucre. Promoure convenis de col·laboració amb les federacions i associacions de segon nivell, per tal de contribuir a l'enfortiment del treball associatiu, a la difusió de l'ideari solidari.

Reconèixer la diversitat d'agents de la cooperació descentralitzada i fomentar llur coordinació, complementarietat i treball en xarxa, tant dels actors públics com dels privats.

Millorar els instruments de participació ciutadana en l'àmbit de la política pública de la cooperació catalana i reforçar una planificació estratègica participativa.

Mesures per fomentar la sensibilització i l'educació en valors solidaris i cooperants

Incrementar els programes i les accions de sensibilització ciutadana i crear una oferta de qualitat de productes d'informació, difusió i educació solidària, dirigits als diferents segments de la població.

Concertar amb el sector educatiu programes permanents de sensibilització de les diferents realitats polítiques i socials dels països del sud, amb l'objectiu de fomentar el coneixement i respecte d'altres cultures, i l'educació en valors solidaris.

Promoure l'adequada formació i capacitació tècnica dels professionals i experts dedicats a la cooperació internacional.

Mesures per impulsar nous eixos de la política catalana de solidaritat i cooperació al desenvolupament

Incrementar l'eficàcia i la coordinació de l'acció humanitària, com una de les tres línies estratègiques de la cooperació catalana, i enfortir la funció del Comitè Català d'Ajut Humanitari i d'Emergència com a instrument dinamitzador i coordinador de tots els agents públics i privats.

Donar suport a les polítiques de condonació total o parcial del deute extern dels països en vies de desenvolupament, condicionada a la inversió en la creació de serveis socials bàsics per a la ciutadania, principalment en matèria de salut i educació.

Difondre i donar suport institucional a iniciatives dirigides a lluitar contra la pobresa, com ara la preservació de la biodiversitat i el foment de la sobirania alimentària.

Impulsar programes de cooperació cultural que fomentin l'intercanvi i el respecte de totes les cultures. Contribuir a enfortir les identitats culturals, a partir de l'educació intercultural i, si s'escau, l'educació plurilingüe.

Mesures per donar suport a les polítiques de solidaritat i cooperació dels ajuntaments, tot i respectant la seva autonomia, i al Fons Català de Cooperació al Desenvolupament com a agència municipalista de cooperació

- Reforçar des de la Generalitat el paper dels municipis en el desenvolupament, impulsant la cooperació descentralitzada municipal com una de les maneres més adequades d'implicar la ciutadania en el procés del desenvolupament i de posar en marxa dinàmiques transformadores en les societats destinatàries de l'ajut.
- Fomentar la informació entre ajuntaments sobre les iniciatives de solidaritat i cooperació realitzades per aquests.
- Donar suport i impuls a la coordinació de les actuacions directes en la cooperació internacional dels ajuntaments.
- Donar suport als governs locals en la relació d'aquests amb les entitats de solidaritat i cooperació dels seus territoris aplicant el principi de subsidiarietat.

Mesures per a l'increment pressupostari i la millora dels instruments legislatius i de gestió

- Augmentar gradualment els pressupostos destinats a cooperació internacional per tal de garantir el compliment del Pla director 2007-2010, la qual cosa suposarà incrementar més del doble el pressupost 2007 de cooperació abans del final de la legislatura, amb l'objectiu d'arribar en l'horitzó que estableixi la llei al 0,7% dels ingressos propis incondicionats.

Aprovar el Pla director de la cooperació catalana 2007-2010, així com els plans anuals i sectorials per al seu desenvolupament, instruments fonamentals de la cooperació catalana.

Elaborar un pla estratègic de la política pública de cooperació catalana, amb la participació de tots els actors públics i privats de la cooperació, que estableixi els objectius i les estratègies que cal dur a terme durant la propera dècada per tal d'incidir en els canvis estructurals necessaris per eradicar la pobresa i fer perdurables els seus impactes.

- Reformar la Llei catalana de cooperació al desenvolupament i, per tant, el conjunt de lleis i normes que se'n deriven, adaptant-la als nous objectius i a les noves realitats, i donant el reconeixement que correspon a la cooperació dels governs locals.

Consolidar el paper de lideratge de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament en el conjunt de la cooperació catalana i impulsar la seva capacitat d'interlocució política, així com les seves capacitats i mitjans tècnics, humans i materials.

- Impulsar un gran projecte d'utilització de la comunicació en línia, principalment les aules virtuals i les videoconferències, per fer realitat un programa integral permanent d'intercanvi, formació i capacitació a distància, així com d'assessorament i acompanyament en la gestió de projectes, que incrementi la cooperació tècnica,

millori la qualitat i l'eficàcia de la cooperació, i permeti utilitzar amb eficiència els recursos econòmics i humans. Concertar amb les universitats i altres agents de la cooperació catalana la seva participació en aquest programa, i posar a disposició dels diferents agents aquests nous instruments.

- Enfortir la vinculació de Catalunya amb els diferents agents públics del desenvolupament, incloent-hi l'Administració local catalana, i els organismes competents espanyols, europeus, i del sistema de les Nacions Unides, per tal de garantir la coherència, la complementarietat i l'eficàcia entre totes les polítiques de cooperació al desenvolupament.

Situar Catalunya a l'avantguarda de les regions del món amb relació a l'activisme, la producció científica i la capacitat humana en el camp de la cooperació i del treball per la pau, incrementant el pressupost dedicat a aquest punt per part de la Generalitat.

CAPÍTOL 2: MÉS POLÍTIQUES SOCIALS: MÉS LLIBERTAT I MÉS IGUALTAT D'OPORTUNITATS

Els pilars essencials i tradicionals de l'Estat del benestar de les socialdemocràcies europees són la salut, l'educació, els serveis socials i les pensions. Aquests aspectes fonamentals de l'Estat del benestar es van consolidar de manera progressiva a les societats europees durant la segona meitat del segle XX.

En canvi, a Catalunya i a Espanya aquest procés va ser molt més accelerat. La Constitució Espanyola del 78 i la legislació posterior van determinar que la sanitat i l'educació eren competències compartides entre l'Estat i les comunitats autònomes, i van atorgar a l'Estat l'ordenació dels drets bàsics i la gestió a les comunitats autònomes. En canvi, els serveis socials són competència exclusiva de les comunitats autònomes i dels ajuntaments. Les pensions i les prestacions econòmiques contributives i no contributives són competència estatal, encara que la gestió en l'atorgament de la prestació pot ser, en alguns casos, autonòmica.

Podem afirmar que, tenint en compte les condicions de partida desfavorables (Administració pública obsoleta, burocràtica i poc democràtica, pocs recursos humans qualificats i un subfinançament crònic, sobretot en sanitat), el nivell de desenvolupament que hem assolit és més que acceptable. Ara bé, no podem caure en l'autocomplaença.

Precisament, l'arribada del PSC al Govern de la Generalitat ens ha permès avançar i aprofundir en el nostre Estat del benestar, amb la implementació de polítiques públiques que generen igualtat d'oportunitats per tal que els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya, lliures, coresponsables i participatius, puguin exercir el seu rol i gestionar els seus projectes vitals amb la màxima llibertat. Sense salut, accés a l'educació i a la cultura, entre d'altres (treball, habitatge, etc.), hi ha poques possibilitats de tenir una vida digna.

Així, hem obert una nova etapa no només en la manera de governar, sinó també en la construcció d'un nou projecte social per a Catalunya que doni resposta a la demanda ciutadana per a l'extensió quantitativa i qualitativa no només en els àmbits tradicionals de l'Estat del benestar, sinó també en àmbits nous com a conseqüència de l'aparició de nous riscos/noves situacions a protegir durant el cicle vital de les persones (associats per exemple a canvis en el model de família com a conseqüència de l'evolució de la societat; canvis demogràfics, com l'envelliment progressiu de la població; canvis en la composició cultural de la nostra societat com a conseqüència del fet migratori; canvis en el mercat laboral fruit de la globalització de l'economia, etc.).

El nou escenari polític ens ha donat l'oportunitat d'aplicar, des de la Generalitat i a d'altres àmbits de govern, el programa catalanista i d'esquerres teixit durant anys pel PSC i enriquit amb l'experiència en els diversos àmbits de responsabilitat política en què ha participat i participa el nostre partit. En aquesta direcció, el Govern ha emfatitzat la proximitat com a valor i ha demostrat la seva voluntat de compartir les polítiques socials amb els municipis (salut, educació, benestar social, interior, etc.), els diferents sectors socials i la societat civil organitzada, i de promoure la seva participació.

A més a més, en aquest marc cal tenir en compte que la inversió en polítiques socials genera valor afegit per a la societat: riquesa i ocupació. Així, són un important jaciment d'ocupació que pot permetre l'accés al mercat laboral a professionals i a persones que tenen dificultats per accedir-hi i, alhora, aflora l'economia submergida que hi ha en aquest sector i la converteix en ocupació estable i creixent.

El Govern ha treballat per donar resposta a velles i a noves necessitats. Entre les diferents polítiques implementades volem destacar:

En l'àmbit de la salut: la millora del finançament de la sanitat i l'increment del pressupost dedicat a salut; el rigor pressupostari i l'eliminació del dèficit; l'augment de l'esforç inversor i distribució territorial de les inversions; la contractació de més professionals i la millora de les seves condicions laborals i professionals; la millora de l'assistència sanitària –menys esperes, més accessibilitat, etc.–; la prioritització de la salut pública, l'atenció a les malalties cròniques (també a la salut mental) i les noves tecnologies aplicades a la salut; la creació de nous centres de recerca en ciències de la salut i la vida; el govern conjunt amb els ajuntaments en l'àmbit de la salut i l'avanç cap a una nova organització territorial, entre d'altres.

En l'àmbit de l'educació: la signatura d'un Pacte Nacional per a l'Educació; l'augment del pressupost dedicat a educació; l'increment de la inversió en equipaments escolars; l'augment del nombre de professors, professores i mestres, i la millora de les seves condicions laborals; la creació de noves places d'escola bressol, aules d'acollida i de formació professional; la introducció de programes d'innovació educativa, entre d'altres.

En l'àmbit dels serveis socials: la “segona generació” de lleis de serveis socials – l'aprovació de la Llei de prestacions assistencials i el Projecte de Llei de serveis socials; l'augment de les prestacions a les famílies i més famílies beneficiàries d'aquests ajuts; la potenciació de l'acolliment familiar, l'increment del nombre de places residencials per a la gent gran i per a persones amb dependència, entre d'altres.

En l'àmbit de l'habitatge: la creació de més habitatge assequible de lloguer i compra; la introducció d'actuacions integrals a barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial.

En l'àmbit de les dones: la millora de la participació i representació de les dones en la societat; nous serveis i jutjats per atendre les dones víctimes de la violència de gènere, entre d'altres.

En l'àmbit de la joventut: la creació dels crèdits d'emancipació juvenil; més suport a l'associacionisme juvenil; més habitatges de lloguer per a les persones joves, entre d'altres.

En l'àmbit de la cultura: més pressupost per a la cultura; més inversió en equipaments culturals; el suport a la creativitat i el pensament contemporani; el foment de les indústries culturals, entre d'altres.

En l'àmbit de la immigració: la implementació de polítiques d'acollida (per exemple, aules d'acollida), d'igualtat i d'acomodació, entre d'altres.

En l'àmbit de l'esport: l'increment i la millora de la xarxa d'instal·lacions i d'equipaments esportius a Catalunya; el desenvolupament de programes transversals (salut, educació, immigració), com per exemple la prescripció d'activitat física com a instrument de prevenció i terapèutic, entre d'altres.

En l'àmbit de la política penitenciària i de la justícia juvenil: la rehabilitació i la reinserció social i laboral de les persones sotmeses a mesures d'execució penal mitjançant l'impuls del treball als centres penitenciaris com a mesura principal; l'aposta per les mesures penals alternatives; més equipaments per fer front a la població reclusa i impulsar la reinserció; la implementació de mesures de compensació per als municipis on s'ubicaran els nous centres penitenciaris, i l'increment de les places de justícia juvenil, entre d'altres.

En definitiva, un ambiciós projecte de reforma social i de desenvolupament econòmic i territorial que requereix una nova legislatura per consolidar les nombroses fites assolides i avançar en d'altres (per exemple, fer un esforç pressupostari d'inversió i de convergència amb Europa en la despesa pública del PIB en polítiques socials, salut i educació), especialment en el marc del flamant Estatut que es va aprovar abans de l'estiu i en el qual els i les socialistes hem tingut un paper destacat.

El nou Estatut ens permet consolidar i aprofundir en el nostre sistema d'autogovern; l'Estatut és l'instrument identitari principal i primordial per aconseguir aplicar el nostre projecte social i de benestar i construir així una Catalunya de benestar, basada en la cohesió social.

Aquest nou Estatut, que es compromet amb els valors del segle XXI, és l'Estatut de la Catalunya ciutadana, basada en l'extensió dels drets civils (de les persones, de les famílies), socials (en els àmbits de la sanitat, de l'educació, dels serveis socials, etc.), polítics i administratius (a la participació o a l'accés als serveis públics), lingüístics (davant de les administracions, dels consumidors i usuaris, etc.) i, en definitiva, el benestar a tots els ciutadans, indispensable perquè el Govern, en una segona legislatura, pugui avançar encara més en l'àmbit de les polítiques socials, implementant-ne de concretes que desenvolupin el nou Estatut i n'aprofitin les seves enormes potencialitats.

Precisament, el nou Estatut formula en el seu articulat un pacte social i un compromís amb determinats col·lectius, sobretot els més fràgils i/o vulnerables –gent gran, famílies, persones amb discapacitats i/o malalties mentals, infants, dones, joves,

persones que viuen en situació de pobresa, etc.– i determinades polítiques innovadores en el marc de l'Estat del benestar (possibilitat de crear i de gestionar un model educatiu propi de Catalunya; dret a viure el procés de la pròpia mort amb dignitat, etc.).

El desplegament del nou Estatut ha de ser el punt de partida de les polítiques socials del Govern la propera legislatura per continuar apostant per un Estat del benestar potent que combini perfectament mercat i sector públic, esperit de risc i solidaritat, creixement i redistribució, cohesió social i estímul a la llibertat.

Per continuar liderant la implementació del nostre projecte social i de desenvolupament econòmic i territorial. Un espai comú d'identificació col·lectiva on la cohesió social es converteixi en un símbol identitari d'aquest govern i del país.

1. EDUCACIÓ, EDUCACIÓ... I MÉS EDUCACIÓ

Introducció

L'espina dorsal de l'educació a Catalunya és el servei públic d'educació i cal que compleixi la seva funció social –garantir la cohesió i el desenvolupament i la igualtat d'oportunitats; que incorpori la diversitat social i cultural de la nostra societat i mantingui el seu caràcter universal, gratuït, laic, democràtic, coeducatiu, científic, integrador i compensador de les desigualtats, en el benentès que l'educació ha de ser una eina més per aconseguir anular els efectes dels desequilibris socials. En aquest sentit, és imprescindible implicar la societat i la ciutadania en l'educació ètica i ciutadana (el món local, en el marc de Ciutats Educadores, les famílies, el professorat, les escoles finançades amb fons públics, la comunitat educativa i fins i tot els mitjans audiovisuals), que fomenta els valors democràtics i de civisme.

L'educació és un dret bàsic de tota persona. El seu exercici li ha de permetre gaudir de tota la resta de drets i deures. Per fer realitat aquest dret s'articulen, als diferents països, sistemes educatius que han de fer arribar l'educació a tots els grups humans i que s'han d'adequar a les característiques de cada persona i col·lectiu.

Per això caldrà, a partir de la nova Llei d'educació catalana, estructurar de nou el sistema educatiu a casa nostra, i adequar l'Administració educativa en els seus diferents àmbits, fent-la més àgil, moderna i adequada a les nostres necessitats, en el marc de Ciutats Educadores.

L'educació com a dret és també una estratègia prioritària per garantir un progrés social i econòmic dins d'un context cada vegada més exigent a escala mundial, fruit de la dinàmica de globalització i l'entrada en una nova societat de la informació, que suposa noves oportunitats i reptes per a l'educació, la formació i la capacitació i l'accés al mercat laboral.

Per als i les socialistes, l'educació és una de les nostres banderes distintives i creiem que, en el marc de la societat del benestar i de la igualtat d'oportunitats, cal un sistema educatiu adequat als reptes que ara mateix tenim plantejats com a país, entre d'altres: aprofundir en els valors democràtics i de ciutadania, i garantir la qualitat i la permanència en el sistema educatiu. És a dir, primer formar ciutadans i ciutadanes cultes, amb valors cívics per poder participar en una societat democràtica. Segon, la necessitat de proporcionar una educació de qualitat a tota la ciutadania de Catalunya, en tots i cadascun dels nivells educatius i durant tot el cicle vital de la persona. Tercer, la necessitat de garantir la permanència dins del sistema educatiu –una font rellevant de desigualtat són precisament els diferents graus de permanència en el sistema–, més enllà de les característiques socioeconòmiques de l'alumnat i/o de les seves famílies.

Des del PSC reiterem el nostre compromís de sempre amb la renovació del sistema educatiu que s'ha iniciat aquesta legislatura amb la signatura del Pacte Nacional per a l'Educació i que caldrà materialitzar la propera legislatura amb la implementació dels acords adoptats. Un compromís que s'ha de traduir en una veritable política educativa de país, per respondre al dret a l'educació i a la formació per a tothom durant tota la vida. Una política en què el sistema educatiu reglat ha de ser el centre nuclear sense

oblidar la complementarietat imprescindible de la resta d'activitat educativa en qualsevol de les seves dimensions. La reforma del pilar educatiu ha d'anar ajustant la concepció d'ensenyament al cicle vital complet de l'individu, abraçant des de l'etapa infantil a les escoles bressol fins a la vellesa. Precisament, les escoles d'adults municipals han estat una eina bàsica per garantir la igualtat d'oportunitats a l'hora d'accedir al sistema educatiu a totes aquelles persones que en el seu dia no van poder fer-ho. Per aquesta raó el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya ha de finançar totes les escoles d'adults municipals en igualtat de condicions.

A més a més, amb el nou Estatut del 2006, amb la futura Llei catalana d'educació i amb el desplegament de la LOE, s'incrementarà el paper decisiu i d'autogovern de Catalunya. En aquest marc, una aposta per la descentralització suposa apropar la presa de decisió a l'espai on es produeix l'activitat, on es generen les demandes i les necessitats, on els agents estan directament implicats en el fet educatiu, és a dir, la proximitat entre la provisió d'un servei i els ciutadans que en són usuaris. L'experiència dels socialistes en governs de proximitat és un valor afegit per a les polítiques educatives des del govern autonòmic. En aquesta mateixa línia, l'autonomia dels centres educatius es pot exercir a partir de cedir capacitat de decisió en àmbits que competeixen al funcionament del propi centre i adaptant-lo a les necessitats del territori on està inserit. Cal avançar, doncs, en la descentralització de la gestió en base al criteri de proximitat en el lloc de l'acció per tal d'atendre les necessitats i demandes pròpies que es produeixen en el territori. I per això s'ha de tendir a incrementar progressivament les competències de l'Administració local en matèria educativa.

Així doncs, endegarem un gran procés que ens conduirà a implantar un model educatiu basat en la responsabilització i el compromís de tots els agents educatius, fonamentat en la descentralització com a concreció de les polítiques de proximitat, amb el doble objectiu de qualitat i d'equitat, i finalment amb la inclusió com a principi fonamental i per tant amb un clar impuls cap a l'escola inclusiva.

Per això ens plantegem una vertadera política educativa de país, dintre de la qual el sistema educatiu reglat és el centre de la nostra proposta, però amb la imprescindible complementarietat de la resta d'activitat educativa en qualsevol de les seves dimensions. Ens encaminem així, de manera clara, a organitzar una Administració educativa que garanteixi el desenvolupament d'una Catalunya Educadora.

L'escola bressol, un servei socioeducatiu

És ben reconeguda la importància bàsica que els primers anys de vida tenen per al desenvolupament psicològic dels infants. Com a conseqüència, i per altres causes – principalment la incorporació de la dona al mercat laboral –, la demanda d'educació preescolar ha augmentat a tots els països de la Unió Europea. A més a més, també hi ha un consens en els organismes internacionals a favor de l'educació els primers anys de vida i la necessitat de garantir el "dret a l'educació", entre d'altres drets socials, dels infants entre els 0 i els 3 anys (per exemple, el Fons Internacional de les Nacions Unides per l'Ajuda Urgent als Infants –Unicef– proclama que «les decisions que es prenen i les activitats que es realitzen en nom dels infants durant aquest període

fonamental influeixen no només en la manera com els infants es desenvolupen sinó també en la manera com els països progressen»). Per tot això, l'escola bressol com a servei socioeducatiu ha de tendir a tenir un caràcter universal, laic, democràtic, integrador i compensador de les desigualtats.

Per als i les socialistes, l'escola bressol és un servei educatiu, no estrictament escolar, que ha de ser capaç d'integrar els aspectes educatius, socials i assistencials amb els corresponents estàndards de qualitat escolars. L'educació dels infants de 0 a 3 anys és una responsabilitat compartida entre les famílies (pares i mares), els professionals de l'educació (mestres i educadors), els agents socials (sindicats i moviments de renovació pedagògica) i les administracions públiques (Administració educativa, Administració local).

La situació en què vam trobar l'educació 0-3 quan vam arribar al Govern demostrava que l'Executiu anterior no havia abordat amb compromisos fefaents la construcció de les 30.000 places d'escola bressol que havia promès al llarg de la legislatura.

L'actual Govern ha estat més ambiciós i ha treballat tant per la quantitat –ampliar l'oferta pública d'escoles bressol de Catalunya, amb el Mapa de Llars d'Infants de Catalunya (2004-08) tot garantint-ne la sostenibilitat, donant així compliment als compromisos adquirits quan era a l'oposició, descurats reiteradament pels governs anteriors–, com per la qualitat de les escoles bressol –aprovació del Decret de regulació de l'educació de 0 a 3 anys que contempla, entre d'altres temes, l'increment d'educadors, la flexibilitat horària que afavoreixi la conciliació de la vida laboral i familiar, i les llars d'infants rurals–, en compliment de la Llei 5/2004, de 9 de juliol, de creació de llars d'infants de qualitat (DOGC núm. 4175, 15.07.04).

Val a dir que amb el Mapa de Llars d'Infants de Catalunya (2004-2008), amb un import assignat de 150 M€ per a la creació de noves places i pel manteniment de les ja existents, s'ha realitzat, per primera vegada, una planificació per comarques i municipis amb la finalitat de donar resposta a aquesta necessitat social. Fins ara, més de 250 (283) ajuntaments de Catalunya s'han compromès a crear un total de 23.938 places més, cosa que representa un 79,8% de les 30.000 previstes.

Les societats modernes, com la catalana, han canviat d'una manera accelerada i exigeixen respostes, estructures i compromisos nous. Cal tenir en compte que Catalunya té una realitat geogràfica, territorial i de distribució demogràfica heterogènia, que obliga necessàriament a impulsar un servei d'escoles bressol diversificat, però que contingui els objectius comuns de respondre a les demandes socials del seu entorn atorgant el finançament necessari als ajuntaments i grups municipals mancomunats. El principal objectiu del Govern de la Generalitat per a la propera legislatura en aquest àmbit és continuar incrementant en quantitat el nombre de places de titularitat pública i garantir-ne la màxima qualitat.

L'educació obligatòria

Actualment les necessitats d'escolarització ja no són les mateixes que fa 21 anys: escolaritzar els alumnes en tota l'etapa obligatòria. Per fer-ho, aleshores era necessària la implicació dels centres privats i es va establir el règim de concerts amb

l'objectiu principal de crear una oferta suficient de places escolars. Ara, en canvi –a banda de revisar i/o transformar les condicions d'aquests concerts–, amb una oferta educativa del 100% al segon cicle d'educació infantil, l'educació bàsica i la postobligatòria, cal atendre la diversitat, l'alumne nouvingut i incrementar l'èxit escolar, i tot això des d'un servei de qualitat, d'accés a l'educació de manera equitativa i amb igualtat d'oportunitats per a tothom, que garanteixi la cohesió social i la formació de l'alumnat en els elements clau del coneixement: noves tecnologies, llengües estrangeres, àrees instrumentals (com matemàtiques i llengua), educació artística.

La biblioteca escolar és també part integrant del sistema educatiu i el seu component de node de connexió i documentació amb l'exterior del centre educatiu esdevé cabdal. En aquesta línia, la biblioteca escolar és un component essencial de qualsevol estratègia a mig i llarg termini.

I allò que és del tot imprescindible és poder comptar amb centres educatius amb una autonomia de funcionament que els permeti créixer com a organitzacions professionals en l'assumpció de responsabilitats i dotats del reconeixement i dels instruments necessaris per exercir una veritable autonomia curricular, organitzativa i de gestió econòmica.

A l'etapa de l'educació obligatòria també cal avançar en la millora de l'ús dels recursos tecnològics, en la millora de la pràctica esportiva, en l'organització d'activitats extraescolars que puguin complementar la formació reglada i amb activitats que afavoreixin la integració.

Aquests reptes requereixen respostes ràpides, àgils i eficients per part de l'Administració pública.

En definitiva, des del socialisme català creiem que aquests nous centres educatius, a causa de l'augment de la diversitat de l'alumnat, haurien de veure incrementats els recursos destinats a millorar la qualitat educativa tant a dins com a fora de l'aula. Així mateix, considerem oportú que, per tal d'afavorir la cohesió social, seria necessari evitar la concentració a determinats centres d'alumnes d'una mateixa realitat.

Centres de titularitat pública

La situació en què vam trobar el sistema educatiu l'any 2003, en arribar al Govern, era certament preocupant i es caracteritzava per: primer, un dèficit important a escala estructural, amb un parc d'infraestructures i d'equipaments escolars molt deficient. Segon, l'oblit i el desaprofitament del professorat. Tercer, la pèrdua de centralitat de l'escola pública com element de cohesió i de democratització. Quart, un alt nivell de fracàs escolar, que explicava, en part, el problema de la baixa escolarització dels joves en l'etapa postobligatòria i que constituïa un greu problema, que hauria agreujat el dèficit de treballadors qualificats previst per als propers anys. Cinquè, nivells educatius que, tot i haver millorat, no eren comparables als de les regions més avançades d'Europa en llengües estrangeres i tecnologies de la informació i la comunicació. Sisè, la no-generalització del català com a llengua vehicular, tot i l'esforç realitzat pel sistema educatiu en el coneixement d'aquest. Setè, la massiva escolarització d'immigrants a l'escola pública sense que s'hi destinessin els recursos

imprescindibles per fer front a l'esforç que requereix la integració en el nostre sistema educatiu, afavorint una situació de desigualtat pel que fa a l'escola concertada, amb un índex inferior d'escolarització d'alumnes d'altres nacionalitats.

En aquest marc, el nou Govern va fer un cop de timó en política educativa per sortir d'una inèrcia de deserció, desconfiança i immobilitat. Primer, va fer de l'educació una de les seves prioritats, amb un increment del pressupost que s'hi destinava (un 15% de mitjana enfront del 8% de l'anterior legislatura), una millora dels centres educatius i dels seus equipaments (1.500 M€ per a construccions escolars), així com de les condicions laborals i professionals del professorat (4.200 nous mestres, professors i altres professionals, en la legislatura).

Segon, va consensuar un Pacte Nacional per a l'Educació amb el sector educatiu (que suposa una inversió de 1.200 M€ fins al curs 2008-09) que, entre d'altres mesures, preveu la implantació a l'escola pública de la sisena hora a l'educació primària, que es destinarà a desenvolupar habilitats que afavoreixen l'assoliment de les competències bàsiques (lectura, comunicació oral, estratègia matemàtica i sensibilitat artística), i que ha suposat la incorporació aquest curs de 2.827 nous mestres per tal d'afrontar-la.

Tercer, cooperar amb els ajuntaments en l'educació de la ciutadania (oficines municipals d'educació) i impulsar una gestió autònoma i eficaç dels centres.

Finalment, millorar l'acció educativa i instructiva, amb actuacions innovadores com les aules d'acollida (1.050 aules d'acollida el curs 2006-07), Unitats de Suport a l'Educació Especial (57 USEE), plans educatius d'entorn (amb un pressupost de 2,4 M€) i els programes d'innovació educativa o de reutilització de llibres de text tendint cap a la seva gratuïtat.

El nou Govern de la Generalitat oferirà més i millor educació en les etapes obligatòries i postobligatòries mitjançant l'ampliació del concepte de política educativa de la Generalitat de Catalunya; més i millor oferta educativa, i la realització d'un esforç econòmic més gran en tots els àmbits educatius. Per això caldrà desenvolupar la transversalitat de les polítiques concretes com a característica imprescindible ja que pretenem anar més enllà del que entenem pròpiament com a sistema educatiu, per contextualitzar-lo en el marc dels fluxos educatius escolars i els no escolars. Així, les escoles d'educació infantil, primària i secundària han de mantenir una estreta coordinació.

I finalment, en relació amb els batxillerats, val a dir que hi ha dos factors clau, en la nostra societat, que determinen el tipus de formació que considerem essencial en els batxillerats. Són els factors culturals i tècnics, que estan evolucionant acceleradament i que necessiten, doncs, uns batxillerats marcadament polivalents, integradors i flexibles, que proporcionin una formació integral, tant humana com intel·lectual, amb nous sabers i habilitats. Aquest caràcter dels batxillerats ha de proporcionar a l'alumnat coneixements fonamentals del món actual, així com les habilitats bàsiques per accedir a estudis posteriors, tant de tipus professional –cicle de grau superior–, com universitaris, ambdós homologats al nou entorn europeu i per a la vida laboral.

La formació professional i la formació continuada

A Catalunya falten treballadors amb qualificació adequada a les demandes del mercat laboral, mancança que sovint s'ha vist mitigada per la contractació de persones amb estudis universitaris per a llocs on el perfil professional demanava una qualificació no universitària.

En aquest marc, la formació professional és una bona oferta professionalitzadora (més del 70% de l'alumnat troba feina en menys de 6 mesos i la resta opta per continuar estudiant), dóna resposta a les necessitats del teixit productiu i de serveis del nostre país, és una bona eina per afavorir l'equilibri territorial i estimula l'esperit emprenedor.

Els canvis tecnològics comporten una actualització permanent de la nostra formació i de les nostres competències professionals, de manera que d'aquesta necessitat se n'ha de desprendre el dret que totes les persones puguin accedir a la formació que necessiten al llarg de tota la seva vida, com a garantia per poder continuar progressant en el seu treball i com a garantia, també, del progrés que necessitem com a país.

Una formació professional de qualitat és una característica principal dels sistemes educatius més desenvolupats d'Europa i esdevé un dels nostres objectius primordials. Hem de potenciar una formació professional de qualitat, adequada a les demandes que es fan des del sector econòmic i a les necessitats presents i de futur del territori. El Partit dels Socialistes de Catalunya aposta per una formació professional que suposi un accés sense dificultats a un treball de qualitat i que garanteixi una millora de la productivitat i de la innovació.

L'oferta de formació professional a Catalunya era erràtica, depenia molt de l'oferta privada i tenia poca connexió amb les empreses. En definitiva, una manca d'adequació entre les demandes de les empreses i la política formativa, a causa de la poca sensibilitat que tenia l'anterior Govern de Convergència i Unió en el camp de la formació professional i la formació continuada.

A més a més, no s'havien posat a punt els sistemes d'entrada de la innovació tècnica a les escoles, ni s'ha desenvolupat la formació permanent d'una manera organitzada que permeti una formació professional constantment renovada i posada al dia pel que fa als desenvolupaments tècnics.

En l'àmbit de la formació professional calia un redreçament urgent, per millorar-la, flexibilitzar-la i facilitar la relació amb l'estructura productiva i coordinar la formació reglada, ocupacional i contínua.

Des del Govern s'ha fet un esforç considerable en la potenciació i l'extensió de la formació professional. En el marc de l'Acord Estratègic per a la Competitivitat de l'Economia Catalana s'han creat 4 centres integrals d'FP (Manresa, Olot, Tarragona i Sant Feliu de Llobregat).

D'altra banda, amb l'objectiu d'incrementar la demanda d'aquesta oferta formativa, s'ha elaborat el Decret de mesures de flexibilització de l'accés a l'FP específica (matrícula per crèdits, horaris i entorns adaptats, etc.) i s'ofereix, experimentalment, estudiar determinats cicles formatius a distància (de les 328 places que es van implantar el gener del 2006, s'ha passat, aquest curs, a una oferta de 3.600 places).

A més a més, s'han adoptat mesures per fer l'FP més atractiva: correspondència entre cicles formatius de grau superior i la universitat; oferta de cursos pont de preparació per accedir a la universitat a 30 centres; acreditació de competències per a persones amb experiència laboral, però sense reconeixement oficial.

I finalment, i amb l'objectiu d'incrementar la qualitat de l'FP, s'ha invertit en equipaments i s'ha implementat el Programa de Qualitat i Millora Contínua.

Cal continuar en la línia marcada pels avenços fets aquesta legislatura en l'àmbit de la formació professional. Línia marcada amb la vertebració d'un sistema integrat de formació professional (reglada, ocupacional i contínua) que ens permeti donar sortida a les necessitats de tots els ciutadans i ciutadanes (estudiants, treballadors/es i empresaris/àries).

Treballarem per concretar el marc de la formació professional a Catalunya, amb l'elaboració d'un nou mapa d'ensenyaments professionals adequat a la realitat actual, que inclogui la participació activa dels municipis i els sectors de producció del territori.

Així mateix, endegarem un gran procés que ens condueixi a fer efectiva la conjunció entre el territori, les empreses i la formació, amb l'objectiu de fer realitat aquest triangle relacional entre els subjectes de la formació professional.

Objectius:

D'acord amb allò que hem exposat i per tal de fer realitat una política educativa de país que abrasi el concepte d'educació en tota la seva dimensió, ens proposem els objectius següents:

1. Ampliar i millorar una oferta educativa atractiva i adequada per als infants i joves d'avui dia, amb hores de classe de qualitat i serveis educatius.
2. Promoure l'assumpció de les responsabilitats educatives corresponents entre l'escola, les famílies i els agents socials, i preveure la representació dels organismes públics als consells escolars dels centres concertats amb fons públics.
3. Afavorir la col·laboració i la participació de tota la comunitat educativa i articular-la arreu del territori mitjançant els diferents consells d'educació.
4. Continuar dotant Catalunya de les places d'escola bressol públiques en col·laboració amb els ajuntaments, que garanteixin una cobertura suficient per a les necessitats de les famílies.

5. Garantir la sostenibilitat econòmica del model d'escoles bressol públiques de titularitat municipal i establir els convenis necessaris amb els ajuntaments i, alhora, dotar-los dels recursos necessaris per poder mantenir aquestes places.

6. Compartir l'assumpció de responsabilitats educatives entre l'escola i altres institucions educatives, les famílies i els agents socials amb la promoció d'un acord amb els mitjans de comunicació per a la formació en els valors del civisme, el respecte i la tolerància.

7. En l'àmbit de la nova llei educativa, cal concebre l'etapa de l'escola bressol com a cicle educatiu no obligatori que, per tant, suposi universalització. Amb competències delegades als ajuntaments, cal establir els convenis necessaris, dotant-los de recursos per oferir escoles bressol flexibles, de dimensió humana, amb personal qualificat, amb instal·lacions adequades i coordinades amb l'etapa 3-6 d'educació infantil i amb la primària per a la millora de la seva qualitat. Ordenar l'oferta d'atenció als més petits no inclosa a l'etapa d'educació infantil.

8. Articular la xarxa pública d'escoles bressol per tal d'assegurar la màxima qualitat. Ordenar la resta de l'espai socioeducatiu de 0-3 anys.

9. Promoure l'excel·lència i combatre el fracàs escolar del nostre sistema educatiu, de manera que millorin els resultats de tots els alumnes en l'ensenyament obligatori i que s'incrementin les taxes de continuïtat i d'èxit a l'ensenyament postobligatori.

10. Continuar amb la política de reutilització de llibres, però tendint a aconseguir com més aviat millor que els llibres siguin gratuïts durant el període d'escolarització obligatòria.

11. Aconseguir una formació professional més completa i adequada a les necessitats de les persones i del món del treball i que estimuli la formació permanent. Adequar la formació professional per impulsar la transició de l'educació a la vida activa, amb la participació de les forces sindicals i organitzacions empresarials.

12. Formar persones en els valors del civisme i la ciutadania, la tolerància i el respecte als altres. Compartir l'assumpció de responsabilitats educatives entre l'escola i altres institucions educatives, les famílies i els agents socials amb la promoció d'un acord amb els mitjans de comunicació per a la formació en els valors del civisme, el respecte, la tolerància, la igualtat, la solidaritat i la ciutadania.

13. Impulsar i aprofundir els processos d'innovació educativa necessaris per poder tractar millor la creixent diversitat i per incorporar i aprofitar satisfactòriament els avenços científics i tecnològics, particularment reforçant una presència més real de les TIC en els diferents ensenyaments.

14. Garantir un vertader domini de les llengües estrangeres ja que són aprenentatges instrumentals imprescindibles per al desenvolupament personal i col·lectiu. Assolir, mitjançant l'educació pública i privada, en matèria d'educació reglada, un mínim de coneixement de les dues llengües oficials a Catalunya, així com donar les eines necessàries per aconseguir aprendre amb les mateixes oportunitats un tercer idioma que faci de la societat catalana, una societat trilingüe.

15. Avançar cap a la definició dels elements d'integració de tots els centres sostinguts amb fons públics (servei públic educatiu) per evitar la dualització del sistema educatiu entre un subsistema per als més capacitats i amb més recursos i un subsistema per als menys capacitats i amb menys recursos. Tots els centres sostinguts amb fons públics han d'oferir un servei públic d'educació sense cap discriminació i amb un nivell de qualitat òptim. Es farà un nou plantejament del paper que han de desenvolupar les oficines municipals d'ecolarització com a òrgans decisius en l'adscripció de l'alumnat del territori.

16. Aconseguir uns centres educatius autònoms i un professorat reconegut socialment i econòmicament, per millorar la gestió del servei educatiu.

17. Modificar la formació inicial del professorat de primària i de secundària perquè, juntament amb la formació acadèmica, es treballin aspectes per impulsar valors d'una societat democràtica i aspectes pedagògics, metodològics i organitzatius per a l'educació del segle XXI. Impulsar una nova política del professorat que li permeti unes expectatives professionals vinculades a les responsabilitats exercides a l'aula i al centre docent perquè sigui reconeguda i valorada socialment la seva feina. Impulsar la formació permanent del professorat i espais per a la reflexió metodològica que permetin incorporar millores en els projectes educatius dels centres i en la pràctica educativa. Promoure plans de formació permanent del professorat de primària i de secundària vinculats a les necessitats dels centres i a les diferents tasques que s'hi desenvolupen, ja siguin docents, de gestió o d'especialitat.

18. Fer més propera l'Administració educativa, atorgant un protagonisme creixent als ajuntaments. En la línia marcada al Pacte Nacional per a l'Educació, endegar un gran procés que condueixi a establir un nou repartiment competencial entre els diferents nivells d'administracions (autonòmica i local). Ajudar a promoure la realització de plans educatius de ciutat als municipis.

19. Establir un model de conselleria més àgil i descentralitzat i articular territorialment aquesta administració en unitats menors: serveis territorials, zones i/o districtes escolars. La Conselleria d'Educació serà competent en totes les modalitats d'Educació, formal i no formal, per tal de garantir el dret a l'educació a totes les persones fins als 18 anys i facilitar a tothom la formació continuada al llarg de tota la vida.

20. Establir les coordinacions necessàries entre el sistema educatiu i l'educació fora de l'escola i la seva articulació en xarxes de coresponsabilitat i col·laboració per tal d'afegir valor a les actuacions educatives individuals.

21. Ampliar i millorar una oferta educativa atractiva i adequada als infants i joves d'avui dia, impulsant la innovació i la renovació pedagògica per millorar els resultats de l'alumnat als ensenyaments obligatoris i incrementar les taxes de continuïtat a l'ensenyament postobligatori.

Mesures:

Mesures per millorar l'educació obligatòria i postobligatòria:

- Garantir (o complir) un Pla de Millora a l'Educació Secundària Obligatòria que millori la convivència als centres educatius, el rendiment de l'alumnat i l'exercici de la docència.

- Ampliar el nombre de centres que oferiran més temps i més serveis, tant escolars com extraescolars, i millorar la qualitat als centres que ja ofereixen aquests serveis.

- Impulsar programes i accions educatives que ajudin a la convivència, al respecte i a la tolerància a les aules, a l'escola i a la societat.

- Garantir la formació de l'alumnat en els elements clau del coneixement, en la línia que estableix l'Estatut de Catalunya del 2006 –noves tecnologies, llengües estrangeres, àrees instrumentals (com matemàtiques i llengua), educació artística–, amb l'ampliació horària de l'alumnat d'educació primària a tots els centres educatius públics, sense perjudici de la necessària autonomia en la seva gestió i programació.

- Impulsar programes i accions educatives que ajudin a la convivència, al respecte i a la tolerància a les aules, a l'escola i a la societat.

- Ampliar l'obertura de centres educatius fora de l'horari escolar, amb una oferta àmplia de serveis educatius, arrelada al territori, per afavorir l'atenció educativa i assistencial als nois i noies i contribuir a la conciliació laboral i familiar. Destinar a aquest fi els recursos econòmics necessaris, ja que un major ús comporta un increment del manteniment de les instal·lacions. Dotar els centres escolars de locals adequats per fer activitats esportives i extraescolars.

Establir ajudes econòmiques per a les famílies amb criatures a educació infantil i primària, que a conseqüència de la implantació de la sisena hora es vegin obligats a utilitzar els serveis extraescolars del centre.

- Elaborar un programa específic per ampliar la xarxa de biblioteques escolars a tots els centres educatius no universitaris i adequar-la a les necessitats del seu entorn.

- Elaborar, conjuntament amb els municipis, una planificació acurada de construcció de nous centres escolars i obres de millora dels centres més antics, com equipaments bàsics que contribueixin a l'equilibri territorial, a la consolidació d'una oferta estable i com a infraestructura i recursos que afavoreixin la qualitat educativa i la cohesió social. Reduir progressivament la instal·lació de mòduls provisionals que han de complir una funció d'escolarització temporal fins a la construcció o remodelació dels centres educatius públics de primària i secundària.

- Establir un calendari per a l'adequació o nova construcció de les escoles que no ofereixen les condicions mínimes per ser un centre educatiu.

- Impulsar mesures per afavorir l'èxit escolar, amb l'objectiu d'adreçar-nos a tota la població escolar i a tots els agents que intervenen en el procés educatiu. Aquestes

mesures suposen crear més recursos a les zones més desfavorides per establir el reequilibri territorial, i atendre de manera més personalitzada l'alumnat i les seves famílies, afavorint el desenvolupament de les seves capacitats, i garantint així la cohesió social i la igualtat d'oportunitats. Reforçar les dotacions per a despeses de manteniment dels centres educatius amb un compromís de millora d'aquí a quatre anys.

- Incrementar la permanència dels i les alumnes a l'ensenyament postobligatori fins al 80%. Cal lluitar contra l'abandonament amb una oferta curricular més atractiva, vinculada a les expectatives de l'alumnat i la sortida al món del treball, incrementant en els territoris la relació entre món educatiu i món laboral, i amb una oferta de beques i d'ajuts que contribueixi a elevar la taxa d'escolarització.

- Assumir el compromís de treballar per establir un calendari d'actuació per reduir a la meitat el nombre de centres amb barreres arquitectòniques.

- Completar el procés de connexió a Internet de tots els centres educatius, al final de legislatura, fins al 100% de centres educatius que tinguin connexió amb banda ampla. Reduir la ràtio d'alumnes/ordinador del 6,7 actual fins als 3-4 alumnes per ordinador, per tendir, al final de la legislatura, a una ràtio d'1-2 alumnes per ordinador, i realitzar una oferta adaptada al professorat en matèria de noves tecnologies.

- Elaborar i implantar el currículum escolar a Catalunya, en el marc de la LOE i de l'Estatut de Catalunya del 2006, incloent-hi continguts d'aprenentatge amb referències culturals, cíviques i democràtiques, tenint en compte la diversitat però amb uns valors comuns que afavoreixin la convivència democràtica per augmentar la cohesió social. Alhora, cal garantir la laïcitat de l'ensenyament públic.

Potenciar el paper del psicopedagog al centre i crear nous serveis educatius específics.

- Establir anualment un percentatge estable d'increment dels pressupostos ordinaris en educació, fins a situar-nos a la mitjana europea de despesa pública educativa, és a dir, al voltant del 5,6 del PIB.

- Adequar l'oferta educativa de les escoles d'adults al seu entorn, coordinant-la amb la resta de centres educatius per tal que pugui arribar amb mitjans suficients a la població adulta per millorar la seva formació permanent.

- Crear un sistema de suport financer per a la compra de llibres que complementi i amplii les ajudes estatals, i promoure mesures de reutilització de llibres.

Mesures per compartir les responsabilitats d'educació amb les famílies i l'alumnat:

- Implementar les mesures establertes al Pacte Nacional per a l'Educació, garantint la millora de la comunicació dels centres educatius amb les famílies.

- Establir un sistema per tal que el centre pugui retre comptes a les famílies, i un "contracte" de voluntats que permeti que el compromís dels centres amb les famílies i

viceversa contribueixi al progrés global de l'alumne/a en els seus vessants educatiu, social i afectiu. Aquest "contracte" recollirà el reconeixement del paper del professorat com a autoritat moral i educativa a l'aula, per tal de potenciar el respecte per la seva tasca.

- Incloure a la programació general anual les activitats de formació de mares i pares, com una activitat més del centre, amb la participació de tota la comunitat escolar, des del vessant que li és propi, afavorint, en especial, els aspectes relacionats amb l'organització familiar, la convivència, la col·laboració mútua centre-família i els aspectes afectius i emocionals. Elaborar campanyes sobre la importància de la bona alimentació infantil.

- Estimular l'associacionisme de pares i mares, així com de l'alumnat, com a instrument de millora de relacions, de comunicació, de participació efectiva en els centres educatius i arrelat als territoris i a les seves institucions.

Mesures per compartir responsabilitats amb els agents socials i per vincular els centres al lleure educatiu:

- Estimular les relacions i crear vincles entre els centres educatius i associacions culturals, socials, de lleure, així com amb l'associacionisme estudiantil, per afavorir la visió de centre comunitari i compromès amb el seu entorn i amb els problemes de la societat. Estimular la participació de pares i mares en l'elaboració, seguiment i aprofundiment del projecte educatiu i les seves mesures de concreció.

- Introduir a les programacions generals de centre les activitats vinculades al territori i que desenvolupen els projectes educatius de territori i de ciutat, tot afavorint els vincles entre els centres i els agents actius del seu entorn.

- Reconèixer les associacions i entitats d'educació en el lleure com a agents educatius, és a dir, com a part integrant de la realitat educativa, especialment aquelles que es mouen en el terreny del voluntariat, ja que disposen d'una llarga tradició educativa.

- Promoure polítiques compensatòries per tal de garantir ajuts econòmics per a famílies amb pocs recursos econòmics per al lleure i les activitats extraescolars.

- Promoure la coordinació i la cooperació de les associacions i entitats d'educació en el lleure amb la resta d'institucions educatives, especialment amb les del sistema d'ensenyament reglat.

- Ampliar l'horari d'obertura de les escoles amb activitats no lectives, adequant els equipaments escolars d'un territori durant l'horari no escolar a les necessitats educatives i socials del territori, entre d'altres les d'associacionisme educatiu o altres centres d'educació no formal. Fomentar l'obertura dels centres els caps de setmana i períodes no lectius per tal de contribuir a la conciliació laboral i familiar, alhora que s'afavoreix l'atenció tan educativa com assistencial dels nois i noies. Dotar els centres dels recursos humans adients per atendre l'ampliació horària.

Mesures per fomentar l'excel·lència i la innovació en l'educació:

- Orientar l'educació a l'alumnat, en les seves dimensions social, emocional i afectiva i relacional, per garantir la seva formació integral més enllà dels aspectes instrumentals i d'adquisició de coneixements.

- Incentivar l'elaboració, l'aplicació i l'extensió a tots els centres educatius de programes que afavoreixin la coeducació, la igualtat d'oportunitats entre dones i homes, la convivència pacífica i la resolució de conflictes. Donar més èmfasi a l'esport en edat escolar. Augmentar les hores d'esport o subvencionar part de les activitats extraescolars esportives.

- Promoure programes que se situïn en termes de competitivitat en el mapa europeu d'una formació avançada i capdavantera, en noves tecnologies, en el foment de la lectura i les llengües estrangeres, àmbits destacats en el nou Estatut de Catalunya i, també, a l'acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana, de febrer del 2005. L'educació –obligatòria i postobligatòria–, adquireix la seva màxima dimensió quan millorem socialment i ens prepara per afrontar el futur en millors condicions.

- Generalitzar, en 4 anys, programes d'innovació educativa a tots els centres educatius públics de Catalunya.

- Atendre la diversitat de l'alumnat, de manera més personalitzada, adaptada a les seves necessitats, tot incrementant els recursos materials, humans, organitzatius, de gestió i de formació per aconseguir-ho. En aquesta línia, s'estendran els programes d'arrelament dels centres amb el seu entorn, les aules d'acollida i les unitats de suport a la convivència.

- Continuar amb el procés d'adequació de plantilles vinculat a aquests nous programes dedicats a la innovació, l'atenció a la diversitat o a la millora educativa. Sobretot posar, en primer lloc, alternatives metodològiques que tinguin en compte el significat dels aprenentatges, l'articulació de les activitats, l'organització del temps en l'atenció simultània de diferents grups, les diferents formes d'agrupament en pro de l'anàlisi de la pròpia pràctica docent com a part de la seva formació i de l'intercanvi amb altres docents.

- En el marc dels serveis educatius integrats, promoure els centres de recursos pedagògics com a espais idonis de formació permanent del professorat i incentivar els programes formatius que contemplin els àmbits afectius, emocionals, de coeducació i de convivència democràtica. Afavorir la formació orientada als problemes socials que apareixen a l'entorn, com ara la violència de gènere, el tabaquisme, l'alcoholisme i altres addicions, els embarassos no desitjats en adolescents o els trastorns alimentaris, entre d'altres. D'altra banda, afavorir la formació, en general, orientada a la promoció d'hàbits saludables.

- Reforçar el treball en xarxa del personal docent amb altres agents que intervenen en el territori i amb els serveis de suport i d'assessorament al professorat (serveis

educatius, serveis de salut i d'atenció a la infància) i també amb les administracions territorials.

- Consolidar i afavorir les zones escolars rurals de Catalunya, afavorint les experiències innovadores de formació i de grups heterogenis com a element clau per a la dinamització sociocultural del poble.

- Ordenar i innovar l'educació especial, que ha de preveure tant la distribució territorial com la dotació i l'àmbit d'influència de la xarxa educativa, de salut i de benestar, així com la creació de nous serveis i recursos específics per a l'escola ordinària.

- Atendre la doble necessitat d'integració social i d'elevació del nivell formatiu de l'important contingent d'immigrants. Per fer-ho, s'incrementarà la necessària coordinació amb els serveis socials municipals, els agents i mediadors culturals i altres professionals que s'ocupen d'aquesta problemàtica des del treball amb les famílies.

- Promoure activitats d'art comunitari que puguin despertar inquietuds artístiques i que garanteixin la integració plena de la ciutadania al seu entorn cultural.

Mesures per desplegar el servei públic educatiu i avançar en els elements d'integració de tots els centres educatius finançats amb fons públics:

- Desplegar el procés endegat mitjançant el Pacte Nacional per a l'Educació, amb l'ampliació, actualització, adequació i revisió dels contractes programa per tal que els centres concertats atenguin les noves necessitats d'escolarització amb la qualitat educativa adequada, en condicions equiparables a les dels centres del seu entorn.

- En el marc constitucional i de la LOE, incloure les noves necessitats d'escolarització de tot l'alumnat i contemplar, en els requisits d'accés als concerts educatius, aquestes noves necessitats, per estendre l'experiència dels contractes programa a tots els centres que hagin de subscriure concert, fent efectiu el principi de gratuïtat i no-discriminació a l'etapa obligatòria.

- Desplegar una gestió amb control social i amb rendició de comptes dels acords establerts. Establir l'aplicació de mesures sancionadores als centres escolars que impossibilitin l'admissió dels alumnes que compleixin amb els requisits establerts per la Llei per obtenir plaça en aquest centre.

- Incorporar a tots els sistemes de planificació, de gestió i de coordinació als territoris, l'oferta pública escolar i d'activitats educatives, dels centres finançats amb fons públics, com una oferta única del servei públic d'educació.

Mesures per apropar la gestió autònoma dels centres educatius i el reconeixement social de la funció docent:

- Crear una comissió d'experts que determini els elements normatius i de regulació que es podran traspasar directament als centres educatius, per tal que aquests desenvolupin les seves normes i mesures de funcionament amb els requisits bàsics a complir. En aquest sentit, s'establiran els recursos econòmics bàsics per tal que

aquest funcionament més autònom sigui gestionat directament des dels centres educatius.

- Establir un pla de reconeixement de les tasques dels docents que no són la docència en el sentit estricto de la paraula.

- Reforçar, donar suport i reconèixer les tasques desenvolupades pels equips directius dels centres educatius ja que són un pilar imprescindible en el desplegament d'un bona gestió i qualitat de l'ensenyament i en l'adquisició de la màxima autonomia de centres.

- Reforçar les funcions directives i promoure i organitzar jornades de trobada entre els equips directius, professionalitzant-les com a tal, sense detriment de les pròpies establertes en la participació, en el control i la gestió dels centres educatius, a través dels consells escolars. Adequar a la realitat i a les necessitats els permisos retribuïts per poder-ne augmentar el nombre en funció de les possibilitats.

- Elaborar un pla de carrera de la funció docent 2007-2015 que contempli la formació inicial i permanent del professorat, les funcions actuals i les requerides futures, per anticipar-nos a les necessitats educatives del futur.

- Millorar el suport legal al professorat pel que fa a aspectes que afectin la seva tasca diària.

Mesures per descentralitzar l'Administració i la gestió educatives:

- Avançar en el procés de descentralització de l'Administració educativa envers els territoris i les seves administracions.

- Adaptar l'Administració educativa a la nova distribució territorial de Catalunya.

- Incrementar el paper dels Serveis Territorials d'Educació i de relació amb els ajuntaments.

- Desenvolupar la coresponsabilitat dels ajuntaments envers l'educació. Reforçar el paper dels ajuntaments en el disseny dels mapes escolars territorials i en la gestió de les competències educatives i dotar-los de més competències pel que fa a la gestió i a la planificació escolar com un dels projectes més rellevants quant a la política educativa del Departament d'Educació. En aquest sentit, la nova Llei d'educació tindrà un apartat d'atribució i de delegació de competències a l'Administració local per tal de determinar les atribucions i responsabilitats de cada administració, guiats sempre pel principi de la subsidiarietat.

Mesures per desenvolupar els ensenyaments artístic, esportiu i d'idiomes:

- Adaptar el sistema de formació inicial i continuada del professorat, així com la contractació d'especialistes.

- Definir el sistema de finançament dels ensenyaments artístics, delimitant quina part n'ha de sufragar la Generalitat, quina part els ajuntaments i quina part els usuaris, i definir el mapa territorial dels ensenyaments artístics.
- Afavorir la interrelació de les diverses arts i dels seus ensenyaments. Promoure l'ensenyament d'idiomes. Ordenar els ensenyaments de règim especial. En el cas dels ensenyaments artístics, es definiran clarament les línies i els nivells que han de tenir en funció de la diversitat d'objectius: professionalització, entreteniment, formació bàsica.
- Afavorir l'autonomia en la gestió. Flexibilitzar els currículums i elements normatius que comporten rigidesa en l'adaptació als territoris. Fomentar els projectes singulars adaptats a aquests territoris.
- Formar, seleccionar i homologar el professorat.
- Implementar les inversions i els programes previstos conjuntament amb els ajuntaments, per tal de desplegar uns ensenyaments de règim especial al servei de les societats on estan implantats.
- Promoure polítiques públiques que garanteixin l'existència d'una autoritat en referència als ensenyaments artístics formada pels diversos departaments competents de la Generalitat i una àmplia representació del sector artístic, cultural i esportiu.

Mesures per optimitzar i garantir la transició entre l'escola i el treball:

- Dissenyar un sistema d'orientació al món laboral que assegurí que tots els i les joves tindran una oportunitat d'ocupació quan deixin el sistema educatiu, fent especial incidència en la integració d'aquells que tinguin discapacitats físiques o psíquiques.
- Per aconseguir-ho, es dissenyarà un sistema que:
 - Doni prioritat a l'orientació personal, acadèmica, laboral i professional als centres de secundària; que promogui la relació entre les associacions professionals d'empresaris i els centres de secundària i de formació professional, per tal de preveure les necessitats d'ensenyaments especialitzats.
 - Estableixi actuacions conjuntes entre els centres de secundària i els serveis locals d'inserció professional.
 - Estableixi una instància única d'orientació i d'acompanyament a la inserció laboral que actuï en l'àmbit local.
 - Impulsi un projecte dissenyat pels joves que tingui en compte que la formació, juntament amb l'habitatge i l'ocupació i la participació, són l'eix fonamental per a l'emancipació del jovent.
- Col·laboració continuada de la Generalitat amb els sindicats majoritaris de joves

estudiants i treballadors i la patronal per tal de definir i modificar, dins de les seves competències en l'àmbit de definició curricular, el cicles de formació segons les necessitats laborals per tal de crear una autèntica sortida al mercat laboral.

- Fomentar la mobilitat internacional entre cicles formatius similars a escala europea creant, entre d'altres mesures, un sistema de beques per fer-ho.

- Potenciar que els programes de garantia social cerquin la reinserció en el sistema educatiu i no només la sortida ocupacional.

Mesures per a la integració dels tres subsistemes de formació professional:

- Crear més centres de formació professional que ofereixin formació reglada, ocupacional i contínua, en la línia dels centres integrats. En aquests centres serà bàsic el paper de prospecció i de coordinació per part de les administracions locals i, especialment, dels ajuntaments, des del seu coneixement de primera mà de les necessitats dels treballadors i de les empreses.

- Fomentar la cooperació amb les empreses de formació no reglada que, a escala local, gaudeixen d'un important bagatge en aquest camp, amb un control adequat.

- Establir un sistema d'articulació i de convalidació dels mòduls de formació ocupacional i els reglats.

- Organitzar la formació permanent de manera que permeti enllaçar la formació reglada i l'ocupacional amb la contínua.

- Reformular el sistema actual de la formació ocupacional pel que fa a l'atorgament de cursos i activitats, cosa que dificulta l'equilibri entre oferta i demanda de cursos de formació.

- Consolidar un sistema que, en qualsevol moment de la vida de les persones, ofereixi una oportunitat d'actualització de les seves competències professionals i garantir que aquesta es pugui fer de manera que la formació contínua sigui compatible, per a homes i dones, amb la seva activitat laboral i la vida familiar.

- Establir un marc per a la valoració i certificació de les competències adquirides pels treballadors durant la seva vida laboral.

Mesures per a la integració local del sistema de formació professional:

- Crear organismes territorials que coordinin l'oferta de formació professional en el marc del seu territori, amb la participació de les administracions locals i dels agents socials. Coordinació amb els centres de formació ocupacional.

- Connectar en xarxa els centres que formen el sistema per aprofitar potencialitats i garantir la cobertura de la demanda.

- Fomentar el paper de la formació com a element per al desenvolupament social i econòmic del món local.

Mesures per a un sistema formatiu obert a la innovació:

- Dotar els centres de formació professional d'una unitat d'innovació i de transferència de tecnologia connectada als centres educatius i als grans centres d'innovació tecnològica i lligada a les necessitats de l'entorn productiu.
- Dotar d'autonomia els centres de formació perquè es puguin adaptar als canvis tecnològics i de producció.
- Capacitar els centres per poder establir contractes amb empreses per impartir formació a les seves instal·lacions.

Mesures en l'àmbit del reciclatge professional i la formació continuada:

- Promoure mecanismes que integrin i coordinin territorialment la formació, les necessitats de les empreses i les polítiques d'ocupació mitjançant una descentralització local adequada d'aquestes competències, molt en particular pel que fa a la formació permanent.

Mesures per adequar el nivell formatiu de les persones discapacitades o amb una malaltia mental. Atendre les necessitats d'adaptació social i d'adequació del nivell formatiu d'aquest col·lectiu a les necessitats del sistema. Aquesta política ha de ser complementària a la de reforç de l'ensenyament obligatori.

Mesures per adequar el nivell formatiu de les persones novingudes:

- Atendre la doble necessitat d'integració social i d'adequació del nivell formatiu de l'important contingent d'immigrants a les necessitats del nostre sistema productiu. Aquesta política ha de ser complementària a la de reforç de l'ensenyament obligatori a les zones o barris amb rendes més baixes, ja que és on es concentra el gruix de la immigració.
- Ampliació i potenciació de les aules d'acollida per a estudiants immigrants que necessitin complementar els seus coneixements abans d'entrar al sistema educatiu català.
- Promoure l'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua catalana entre la població immigrant, per tal d'afavorir i garantir la seva plena integració social i millorar les seves possibilitats d'inserció tant educativa com laboral.

Universitats i recerca

Els darrers 25 anys el sistema universitari català ha experimentat un creixement molt important. Ara Catalunya compta amb 12 universitats (d'entre les quals 7 de públiques), amb una plantilla d'uns 16.000 professors i professores, i d'uns 7.500 treballadors i treballadores d'administracions i serveis. Aquesta importància es

corroborar si tenim present que el seu pressupost conjunt supera els 1.600 milions d'euros. A més a més, el darrer curs acadèmic (2005-2006), unes 210.000 persones estaven cursant estudis universitaris (el 90% a les universitats públiques), la qual cosa significa que prop d'un 40% dels joves d'entre 18 i 25 anys estudien avui dia a la universitat –més de la meitat dels quals, per cert, són dones. En aquest sentit, recordem que prop d'una vintena de ciutats catalanes disposen com a mínim d'un centre universitari (hi ha un total de 255 centres, escoles i facultats disseminades arreu del territori català), la qual cosa posa de manifest la important presència i l'impacte del sistema universitari en el conjunt de Catalunya. La universitat s'ha convertit, doncs, en un element clau del desenvolupament econòmic del país, i en un dels principals focus de generació i difusió de coneixement científic i tecnològic, així com de producció cultural.

Així mateix, les universitats són les principals institucions del sistema de recerca de Catalunya. Juntament amb la recerca que es porta a terme als departaments i centres universitaris, cal remarcar la contribució creixent a la producció científica d'alt nivell dels centres públics de recerca (tant els promoguts per l'Administració autonòmica com els de titularitat estatal), els hospitals i la xarxa de centres vinculats al Departament de Salut, així com dels departaments d'R+D+i de les empreses. La despesa en R+D va assolir, l'any 2004, l'1,4% del PIB català, un 66% del qual correspon, aproximadament, a la inversió realitzada pel sector privat i la resta al sector públic, proporció similar a la mitjana dels països de la UE15. Per tant, la inversió en R+D ha augmentat de manera notable els darrers anys al nostre país, però encara som lluny de la mitjana de despesa en R+D de la UE15, que se situa en el 2% del PIB, i de l'objectiu que es va marcar el Consell Europeu a la seva reunió a Barcelona l'any 2002: arribar l'any 2010 a una inversió en R+D del 3% del PIB.

El creixement del sistema universitari en termes absoluts s'ha vist acompanyat per una millora de la qualitat de les universitats, tant en la funció formativa-educativa com en la investigadora-generadora de coneixement i de transferència-desenvolupament econòmic. La millora en la qualitat s'ha traduït en un major nivell de preparació dels titulats, fet que ha permès a les universitats donar una resposta més adequada a les necessitats dels diferents sectors productius. En l'àmbit de la recerca, la seva expansió qualitativa es fa evident si s'examina tant el volum de publicacions assolit com el de cites rebudes, així com el reconeixement de la investigació realitzada mitjançant l'elevat nombre de trams de recerca aconseguits pel professorat de les nostres universitats, i l'eclosió de grups de recerca i la creació i/o consolidació d'un potent entramat de centres i d'instituts d'investigació del màxim nivell científic. Podem afirmar que les universitats catalanes són líders en activitat investigadora a Espanya, i volem garantir que això continuï essent així perquè Catalunya formi part del grup de països capdavanters en el camp de l'R+D+i.

El sistema universitari català, doncs, ha fet –i està fent– un notable esforç per modernitzar les seves estructures i la seva oferta de titulacions per tal d'adaptar-se a les noves demandes de la societat i adequar-se a l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES), que es fonamenta en l'aplicació dels principis de la Declaració de Bolonya de 1999 i que constitueix el nou horitzó de futur del conjunt de la universitat europea.

Tot i això, gran part d'aquest esforç va ser desenvolupat durant les dues darreres dècades per les universitats catalanes, sense un suport significatiu dels diferents governs de CiU. La manca d'una política universitària definida, sense un pressupost suficient i sense uns objectius estratègics ambiciosos consensuats amb les universitats, va fer especialment difícils aquests esforços, fet que, sens dubte, va acabar agreujant alguns dels problemes estructurals del sistema, entre els quals cal destacar la insuficiència crònica del finançament universitari; la insuficient adequació entre l'oferta de titulacions i la demanda de determinats professionals; la lentitud i les incerteses en el procés d'adaptació a l'EEES; la complicació i la ineficàcia dels sistemes d'accés i promoció del professorat; i la manca d'una política coherent, ambiciosa i amb prou recursos de recerca i d'innovació científica i tecnològica. Aquests problemes es van veure agreujats com a conseqüència de les implicacions que pel món universitari han derivat de l'aprovació de la Llei orgànica d'universitats (LOU), impulsada pel govern del Partit Popular amb el suport de CiU, el desembre del 2001 –fortament contestada per la comunitat universitària– i, en bona mesura, per l'aprovació de la Llei d'universitats de Catalunya (LUC), impulsada pel govern de CiU el febrer del 2003.

En tot cas, la reforma de la LOU, actualment en marxa, impulsada pels socialistes des del Govern de l'Estat, permetrà corregir els aspectes més negatius de la LOU i, especialment, contribuir a potenciar de nou l'autonomia universitària. En el moment de l'arribada al Govern de les forces catalanistes i d'esquerres, la situació del sistema universitari català estava definida, en gran part, per aquest marc legal impropï, per una insuficiència financera crònica i pel repte pendent de l'adaptació a l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior.

Si bé la Llei d'universitats de Catalunya fixava com a objectiu un increment dels recursos destinats al finançament de les universitats en un 30% en termes reals per al període 2004-2010, el govern catalanista i d'esquerres pràcticament ha assolit aquesta fita en només dos anys i mig, ja que entre el 2004 i el 2006 s'ha aconseguit un augment acumulat del 27,3%. A més, especialment significatiu ha estat l'increment registrat en la inversió en recerca, amb un creixement del 47,7% en el mateix període.

Així doncs, el nostre compromís és continuar amb aquest important esforç d'increment dels recursos destinats a les universitats i a les activitats de recerca.

Durant aquesta legislatura el Govern de la Generalitat ha afrontat el repte de l'adaptació del nostre sistema universitari a l'Espai Europeu d'Educació Superior i, per això, ha desenvolupat la seva activitat en una doble estratègia: d'una banda, desplegant una important tasca de difusió i de promoció entre la comunitat universitària del que implica l'EEES i, d'altra, posant en marxa, coordinadament amb les universitats, un ampli programa de plans pilot d'adaptació de les nostres titulacions a la metodologia i les formes d'organització de la docència que promou l'EEES. Alhora, malgrat les incerteses encara existents respecte a les normatives i l'estructuració definitiva dels postgraus, ja estan en marxa els primers màsters i programes de doctorat, ja configurats d'acord amb la metodologia i els principis organitzatius que regeixen l'EEES.

El projecte polític que defensem els i les socialistes es vertebrava des d'un model d'universitat que s'articula, bàsicament, al voltant del sistema públic universitari, i que

parteix de tenir molt clar que els objectius fonamentals que la societat ha conferit a la universitat i al sistema de ciència i tecnologia consisteixen a formar professionals ben preparats en les diverses branques del saber; a produir, transferir i difondre coneixements científics, tecnològics i culturals; a formar ciutadans i ciutadanes en valors i amb esperit crític, i a convertir-se en una eina important de cohesió social i de reequilibri territorial.

Els i les socialistes defensem, des del respecte a l'autonomia universitària, l'establiment d'un conjunt d'objectius estratègics que defineixen la nostra política universitària, i la proposta i implementació d'una sèrie de mesures que facilitin que el sistema universitari català faci un important salt endavant, que li permeti fer front als reptes que té plantejats i que situï Catalunya com un país de referència en els àmbits de la universitat i de la recerca, i en primera línia de la societat del coneixement, gràcies a la millora contínua i coresponsable del seu finançament i de la plena integració a l'Espai Europeu d'Educació Superior.

En efecte, la política d'impuls decidit del sistema universitari i de recerca de Catalunya que els socialistes volem portar a terme és i ha de ser compatible tant amb la coresponsabilitat de les diferents institucions i agents que l'integren, com amb el necessari rendiment de comptes davant del conjunt de la societat. A més a més, i pel que fa a la recerca, cal tenir present la seva dimensió absolutament globalitzada, tant pel que fa als resultats que en deriven com en relació amb la seva realització i també, almenys en part, pel que fa al seu finançament. En aquest sentit, els socialistes vetllarem per l'articulació de les polítiques de recerca de Catalunya amb les polítiques de recerca tant del conjunt de l'Estat com de la Unió Europea, buscant en tot moment la màxima complementaritat en programes, instruments i finançament, per tal de maximitzar els resultats de les activitats de recerca que es porten a terme a Catalunya, així com la seva projecció i presència internacional, no només mitjançant la plena integració a l'Espai Europeu de Recerca, sinó també a escala mundial.

Objectius:

1. Mantenir i potenciar el paper de la universitat com a garant de la cohesió social, mitjançant l'establiment d'un sistema d'accés just i d'un sistema d'ajuts i de beques ampli, potent i equitatiu que faci realitat una veritable igualtat d'oportunitats.
2. Reforçar i aprofundir la tasca de les universitats com a grans centres productors i transmissors de cultura i de coneixements.
3. Definir i implementar una política universitària i de recerca, consensuada amb la comunitat universitària, coherent, rigorosa i ambiciosa, que impliqui, entre d'altres objectius importants: l'establiment del mapa universitari del país; la plena integració a l'Espai Europeu de l'Ensenyament Superior, i la posada en marxa de mecanismes que permetin la millora de les condicions laborals del personal docent i investigador en formació, del conjunt del professorat (funcionari i contractat) i del personal d'administració i serveis; el rejuveniment de les plantilles, així com l'adequat reconeixement del conjunt de les activitats que porta a terme el professorat: docència, recerca, transferència i gestió.

4. Augmentar considerablement el finançament de les universitats, de manera que la propera legislatura els recursos aportats per l'Administració catalana a les universitats s'incrementin en un 50%.
5. Promoure la millora constant de la qualitat docent de les universitats catalanes, tot adoptant les mesures que facilitin la plena integració del sistema universitari català a l'Espai Europeu d'Educació Superior. Això suposa iniciar la posada en marxa de les noves titulacions de grau i de postgrau adaptades als principis de la Declaració de Bolonya; la consegüent assumpció de noves metodologies docents orientades a millorar el procés d'aprenentatge de l'alumnat; la reorganització dels esquemes curriculars, i la vertebració de la coordinació necessària entre el conjunt de les universitats públiques catalanes, així com una major interrelació entre els ensenyaments universitaris i la formació professional de grau superior.
6. Fomentar la participació real i efectiva dels estudiants en tots els àmbits de decisió i de gestió de les universitats i, en particular, en tot allò que faci referència a l'adaptació de la universitat catalana a l'Espai Europeu d'Educació Superior.
7. Intensificar les actuacions encaminades a garantir que tots els egressats universitaris tinguin un bon nivell de coneixements i de competències, amb capacitat de reflexió i esperit crític. Comptar amb les competències transversals necessàries, entre les quals destaca el domini de, com a mínim, una tercera llengua, és un element essencial per a l'empleabilitat dels titulats, així com per al seu futur desenvolupament en el mercat laboral.
8. Incrementar la interconnexió entre universitat i món empresarial, mitjançant la potenciació dels programes de pràctiques a empreses, la codefinició dels perfils formatius de determinats títols universitaris i la realització de recerca per contracte, com a instrument de transferència de coneixement i tecnologia envers els diferents sectors productius. Aquesta major interconnexió ha de facilitar l'adaptació de la formació rebuda pels estudiants a les necessitats, en constant evolució, dels diferents sectors productius, afavorint a més la inserció professional dels titulats. En aquest sentit, cal també promoure una millor valoració de la figura del doctor per part del món de l'empresa.
9. Situar Catalunya al nivell dels països més avançats de la UE en el camp de l'R+D. Per fer-ho possible, cal incrementar la dimensió i la qualitat del sistema de recerca de Catalunya, objectiu que requereix un increment sostingut de les inversions destinades a R+D tant per part de les administracions públiques com del sector privat, i que només serà factible mitjançant la implicació i el compromís del conjunt de la societat.
10. Continuar impulsant el ple desenvolupament d'una veritable "carrera investigadora" que ofereixi possibilitats reals de promoció i reconeixement de la tasca dels investigadors, al llarg de tota la seva trajectòria, i que combini la flexibilitat i la continuïtat amb la necessària avaluació periòdica de les activitats de recerca.

11. Reforçar la connexió entre recerca i innovació, aprofundint en els objectius ja marcats pel Pla de Recerca i Innovació de Catalunya 2005-2008. La rellevància d'aquesta vinculació es posa també de manifest en la importància que s'atorga a la recerca a l'apartat dedicat a l'economia, ponència 4, d'aquest programa: "Una economia competitiva i socialment cohesionada".

Mesures:

Aprovar i implementar el Pla de Millora del Finançament de les Universitats Públiques Catalanes, amb l'objectiu d'incrementar en més de 400 M€ l'esforç pressupostari destinat a les universitats catalanes en el període 2006-2010, la qual cosa implica un augment total superior al 50% al final d'aquest període. Aquest notable esforç pressupostari el fem amb l'objectiu d'apropar-nos a les ràtios de despesa pública en ensenyament superior propis dels països europeus més avançats. La millora forma part de la voluntat de promoure una revisió consensuada del model de finançament de les universitats catalanes, de manera que permeti disposar d'un marc pressupostari estable, coherent i rigorós. Aquest increment de finançament ve condicionat a l'establiment d'uns objectius de millora de la qualitat de la docència, de rejuveniment de les plantilles, d'impuls decidit de la recerca bàsica i aplicada, d'enfortiment del sistema d'indicadors universitaris, així com de millora de l'eficàcia i l'eficiència en la gestió dels recursos per part de les universitats.

Desenvolupar el nou Pla d'Inversions Universitàries (2007-2012), que disposarà d'un finançament total que superarà els 520 M€, és a dir amb un augment de més del 30% en relació amb el pressupost del pla anterior.

Aprovar els nous contractes-programa de les universitats catalanes per al període 2007-2009, orientats a l'assoliment dels objectius prèviament consensuats, de manera que esdevinguin un veritable instrument d'estímul per a la millora del conjunt d'activitats de les universitats (formació, recerca, transferència i relació amb el seu entorn), així com la plasmació del procés de progressiva coresponsabilització entre universitats i Generalitat.

Desplegar i implementar totes les mesures que facilitin la plena integració a l'Espai Europeu d'Educació Superior. La planificació d'aquest procés d'adaptació es concreta en la dotació dels recursos necessaris per dur-lo a terme amb garanties suficients; fomentar programes de formació del professorat, del personal d'Administració i serveis i del propi estudiantat, i a impulsar la reforma de l'actual estructura organitzativa docent, posant en marxa els nous estudis de grau i de postgrau. En aquest context, promourem l'aplicació efectiva de l'actual estatut del becari i la dignificació de la seva feina, i garantirem unes condicions laborals dignes i una remuneració adequada amb cotització a la Seguretat Social des del primer dia.

Reformar el model actual de beques i ajuts, i establir un sistema potent, rigorós i adequadament finançat per garantir, d'una banda, la igualtat de possibilitats d'accés i permanència en el sistema universitari de qualsevol persona indistintament del seu nivell de renda. En aquest marc, i per completar els instruments que garanteixin una veritable igualtat d'oportunitats, es fomentarà una política de crèdits als i les joves de fins a 30 anys, amb un tipus d'interès inferior a l'establert a cada moment pel BCE i en condicions de retorn vinculades al moment en què s'assoleixin uns nivells retributius

superiors al salari mínim. A més, el sistema d'ajuts i beques també ha de fer possible la participació a programes interuniversitaris de màster i de doctorat, tant en l'àmbit català i estatal com a l'estranger. En aquest sentit, promourem l'aplicació de preus públics als nous programes de postgraus i màsters adaptats als principis de la Declaració de Bolonya.

Presentar al Parlament de Catalunya la reforma necessària de la Llei d'universitats de Catalunya, en concordança amb el procés de modificació de la LOU, actualment en marxa, i d'acord amb les competències que l'Estatut de Catalunya atribueix a la Generalitat en matèria d'universitats i de recerca.

Proposar com a eixos fonamentals que cal tenir presents en els processos de reforma de la LOU i de la LUC, els punts següents: la supressió del sistema d'habilitacions i la implementació d'un sistema d'acreditacions; promoure un sistema de concursos d'accés a places dels diferents cossos docents àgil, transparent i que afavoreixi l'exercici de l'autonomia universitària; establir mesures que permetin al professorat destinar temps acadèmic a la recerca de manera plenament reconeguda; fer possible que el professorat pugui desenvolupar tasques de transferència de coneixement i d'innovació; i millorar i clarificar els sistemes de participació, de debat, de gestió i de presa de decisions en el si de les universitats, així com el rendiment de comptes.

Impulsar que la iniciativa de la posada en marxa de qualsevol títol correspongui a la pròpia universitat, previ informe favorable del Govern de la Generalitat sobre la seva viabilitat econòmica i acadèmica, i en el marc del procés de transformació de l'actual "catàleg" tancat en un registre obert de titulacions.

Promoure, difondre i protegir l'ús de la llengua catalana en el nostre sistema universitari. Els socialistes desplegarem des del Govern de la Generalitat una política decidida de promoció, de difusió i de protecció de la llengua catalana a l'ensenyament superior del nostre país, en la línia que recull l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. Aquest és el marc legal per desenvolupar polítiques proactives i decidides de promoció de la llengua catalana a les nostres universitats.

Crear, a partir de l'Agència Catalana de Qualitat Universitària i del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, un Institut Superior de Qualitat i Avaluació del Sistema Educatiu. Aquest organisme independent té com a objectiu essencial donar suport a les polítiques de millora de la qualitat de l'ensenyament superior al nostre país.

Convertir les universitats en un element nuclear de les polítiques públiques de reequilibri territorial. A les ciutats i territoris on s'ubiquen, les universitats juguen un "rol" essencial en el desenvolupament econòmic, social i cultural, i de producció i difusió del coneixement. Per això, el nostre compromís és reforçar i desplegar la potencialitat d'aquests centres universitaris fent servir com a instrument, entre d'altres, la Llei del fons d'acció territorial de l'educació superior aprovada el mes de març del 2006.

Impulsar i donar suport a polítiques innovadores dirigides a potenciar l'aprenentatge al llarg de tota la vida, per tal de donar resposta a les necessitats de formació

continuada, a tots els nivells acadèmics, dels titulats i professionals ja inserits en el món laboral.

Impulsar un Pacte per a l'Educació Superior que serveixi de marc de referència per al procés de millora continuada del sistema d'ensenyament superior, tant pel que fa a la formació dels titulats, com a la recerca i la connexió amb la societat, en compliment dels objectius primordials de les universitats i d'acord amb les necessitats del nostre país.

Incrementar anualment el pressupost de la Generalitat de Catalunya destinat a R+D en més d'un 20%, per tal de fer possible arribar, l'any 2010, a la fita d'un 3% del PIB destinat a R+D, d'acord amb l'objectiu del Consell Europeu de Barcelona de l'any 2002. Aquest esforç del sector públic s'ha de veure acompanyat d'un increment de la inversió en R+D realitzada pel sector privat per tal de, com a mínim, mantenir la proporció actual d'inversió pública/privada en R+D, que a Catalunya actualment és d'un 35/65%. Un dels instruments per fer-ho possible és la posada en marxa d'estructures anomenades de "triple hèlix", és a dir, en què la col·laboració entre la recerca pública, les empreses i l'Administració es dugui a terme d'una manera real i efectiva, com és el cas de BioCat, la ja creada Fundació Bioregió de Catalunya. En aquest sentit, continuarem donant el màxim suport i reforçarem la Bioregió, com a iniciativa integradora i estratègica per a Catalunya, per tal que assoleixi el seu objectiu de cohesionar el sector públic i el privat entorn de l'R+D i la innovació, fent possible l'increment de les activitats empresarials intenses en coneixement.

Continuar potenciant la qualitat de la recerca que es porta a terme a Catalunya, tant la realitzada als departaments i centres universitaris com als centres de recerca. Per fer-ho possible, els contractes programa de les universitats inclouran indicadors vinculats a la recerca i la seva qualitat. Igualment, els contractes programa del centres de recerca amb participació de la Generalitat, així com l'avaluació del seu compliment, han de ser un dels instruments d'estímul de la qualitat de la recerca d'aquests centres.

Posar en marxa un programa específic de suport a la recerca en el camp de les ciències humanes, socials i de l'educació, basat en particular en la creació de xarxes de grups de recerca reconeguts i ja existents, així com en el suport a la formació de grups de recerca emergents en aquests camps.

Dissenyar i implementar mecanismes que afavoreixin l'increment de la mida mitjana dels grups de recerca, reconeguts com a tal per la Generalitat de Catalunya, tot estimulant l'assoliment de la massa crítica que la recerca actual requereix.

Continuar reforçant els programes de mobilitat de professors/es i investigadors/es en totes les etapes de la seva trajectòria professional, com a requisit indispensable tant per a l'actualització permanent dels seus coneixements com per enfortir la projecció i dimensió internacional de la recerca que es porta a terme a Catalunya.

Posar en marxa programes dirigits a promoure la recerca interdisciplinària i en els camps frontera, tenint en compte la importància creixent de la recerca en aquests àmbits, tant pel que fa a la generació de nous coneixements com per a la seva capacitat de transferència cap als sectors productius intenses en R+D i d'alt valor afegit.

Continuar la política d'impuls a la xarxa de centres de recerca de la Generalitat de Catalunya, amb participació de les universitats, en particular en relació amb aquells àmbits del coneixement que, en aquests moments, no estiguin adequadament coberts per grups o centres ja existents, com per exemple en camps frontera. Els criteris que han de regir la seva creació han de ser la qualitat dels investigadors/es que l'integrin i de la recerca que s'hi porti a terme, així com el de la seva autosostenibilitat econòmica, a mig i llarg termini.

Reforçar les polítiques de captació de talent com instrument clau per a la millora de la qualitat de recerca que es porta a terme a Catalunya. L'èxit d'un sistema de ciència i tecnologia rau en la creació d'un capital intel·lectual potent. Els recursos humans destinats a la recerca, desenvolupament i innovació són altament específics. La creació d'una massa crítica de talent requereix unes polítiques rigoroses i perseverants de captació, de manteniment i de retenció dels investigadors. S'han d'introduir els mecanismes d'incentivació i d'avaluació que permetin integrar i recuperar els millors talents. En aquest sentit, entre d'altres actuacions continuarem impulsant el Programa ICREA, que ha donat molt bons resultats en els seus primers 5 anys de vida, potenciant tant l'atracció i contractació d'investigadors ICREA Sènior, com en les modalitats ICREA Júnior i ICREA Empresa.

Promoure una major connexió entre recerca i empresa, tal com requereix l'anomenada "tercera missió" de les universitats. És a dir, la funció de connexió entre universitat i societat mitjançant la transferència de tecnologia i de coneixement, així com la promoció de l'esperit emprenedor als diferents nivells i estaments de la comunitat universitària.

Continuar impulsant els programes de realització de tesis doctorals a les empreses, així com la capacitat d'inserció dels doctors en el diferents sectors productius. La inserció professional adequada dels doctors, a més de ser necessària per garantir el retorn a la societat de la inversió realitzada en la seva formació d'alt nivell, és també un clar instrument de transferència de coneixement i de capacitats envers la societat.

Posar en marxa, per primera vegada, un Pla d'Infraestructures de Recerca (PIR) 2007-2012, l'objectiu del qual és donar continuïtat a la política d'inversions tant en la creació i dotació en equipament de centres de recerca, com en el finançament d'infraestructures de suport a la recerca (serveis científics i tècnics, etc.), que faciliti la seva actualització permanent, així com l'accés dels investigadors del nostre país a la utilització de grans equipaments científics. Aquest pla es coordinarà amb els programes d'infraestructures de recerca estatals (Programa de Instalaciones Científicas Singulares) i europeus (suport a les plataformes tecnològiques o a d'altres programes). Aquest pla disposarà d'un pressupost global superior als 450 M€.

Impulsar un programa de sensibilització de la societat pel que fa a la importància de la ciència i la tecnologia per tal de millorar la percepció i el suport social de l'R+D. Cal que, mitjançant processos de comunicació, de divulgació i de participació, es promogui una cultura moderna de la ciència. La societat ha de percebre la seva importància i cal que es fomenti una cultura del valor de la ciència entre tots els agents socials. Cal impulsar programes de divulgació i de comunicació de la ciència, dirigits al conjunt dels ciutadans, així com, de manera molt particular, al jovent, tenint

en compte la importància de la promoció de vocacions envers les disciplines científiques i tecnològiques. Així mateix, s'impulsaran programes d'incentius al mecenatge i a la participació privada en el cofinançament dels programes científics.

Obrir el procés de debat amb els diferents agents implicats (associacions empresarials, cambres de comerç, sindicats, etc.), que ha de conduir a l'elaboració i posterior aprovació de la Llei de recerca i innovació que Catalunya necessita. Cal una llei transversal que sigui el marc en què es defineixi el model del Sistema de Recerca i Innovació de Catalunya i la garant del compromís del Govern de la Generalitat amb l'impuls sostingut de l'R+D i la innovació com a element clau de la competitivitat del país. La Llei ha de preveure l'existència d'un Consell de Ciència i Tecnologia extern i amb presència internacional. El Pla de Recerca i Innovació de Catalunya, que s'elabora per a períodes de 4 anys, ha de ser l'expressió operativa de la Llei, i haurà de donar resposta als avenços i les necessitats canviants del sistema de ciència, tecnologia i empresa de Catalunya.

Impulsar la creació de l'Agència Catalana de Recerca i Innovació. Cal que l'Agència sigui l'òrgan que impulsi el Sistema Català de Ciència i Tecnologia, des de la seva situació actual a la corresponent a la visió del Govern de la Generalitat, que es basa en la voluntat de promoure l'excel·lència en la producció científica, la generació de riquesa mitjançant la creació d'empreses, i la consecució d'un impacte tangible i valuós de l'R+D i els seus resultats en el conjunt de la societat, contribuint així a la millora de la qualitat de vida de les persones. L'Agència Catalana de Recerca i Innovació serà la responsable del lideratge, de la planificació i del seguiment del Sistema Català de Ciència i Tecnologia, funcions que han d'estar separades de l'execució. Així, l'Agència serà l'instrument principal per al desplegament de la Llei catalana de recerca i innovació i tindrà entre les seves tasques la missió de supervisar el Pla de Recerca i Innovació de Catalunya. En particular, l'Agència participarà en la planificació i definició de les tipologies de les plataformes científiques i tecnològiques bàsiques i de les grans instal·lacions científiques, i impulsarà de manera especial programes de formació de gestors i directius en el camp de l'R+D.

Els i les socialistes creiem que la funció de direcció, de planificació i de supervisió del Sistema de Recerca i Innovació s'ha de portar a terme des de les instàncies més altes del Govern de la Generalitat. A Catalunya, el Sistema de Recerca i Innovació ha de ser una de les competències essencials per al desenvolupament del país. L'avantatge estratègic de les nacions modernes de la tipologia de Catalunya ha de residir en una capacitat per innovar com a font principal de competitivitat. Pel caràcter multidepartamental de les accions clau, els socialistes pensem que la transformació d'aquesta política en una potent acció pública requereix que el lideratge d'aquest impuls recaigui directament en el Consell Executiu del Govern de la Generalitat, a través del Departament de Presidència. D'aquesta manera s'aconseguirà l'alineament dels objectius i actuacions del Sistema Català de Recerca i Innovació amb les estratègies prioritàries del Govern de Catalunya.

Promoure un Pacte Nacional per a la Recerca, el Desenvolupament i la Innovació. El Sistema Català de Recerca i Innovació ha de ser un dels impulsors bàsics de la millora de la competitivitat de Catalunya. Es tracta d'un objectiu nacional que requereix un esforç continuat, més enllà de la durada de les legislatures. Per tant, és necessari aconseguir un pacte de país que comprometi els successius executius del

Govern de Catalunya a la consecució d'unes fites objectivables. La primera fita és assolir una inversió en R+D del 3% del PIB, objectiu establert per a l'any 2010 a la Cimera de la Unió Europea de Barcelona de l'any 2002; la segona, dotar la Generalitat dels instruments legals, polítics i administratius adients que facin realitat la plena participació de Catalunya en el que implica la societat del coneixement.

2. LA SALUT, VALOR SOCIAL

Modernitzar el sistema sanitari català

La salut és l'element de la vida més preuat i més valorat pels ciutadans i ciutadanes i les polítiques públiques són determinants per garantir-la. És un instrument important de cohesió social, a més d'un element generador de riquesa i d'ocupació. Per això aquesta legislatura la política sanitària s'ha convertit en una de les polítiques prioritàries del projecte de reforma social del Govern i ha de continuar essent-ho durant la propera legislatura, amb l'objectiu de garantir el benestar del conjunt de la ciutadania i de fer de Catalunya un país socialment avançat i territorialment més cohesionat.

L'any 2003, quan vam accedir al Govern, la política sanitària es caracteritzava per una pèrdua de la iniciativa i/o el lideratge que tradicionalment havia tingut.

Per corregir les mancances detectades –una forta descapitalització de les grans infraestructures; un Institut Català de la Salut molt rígid i amb poca capacitat de resposta a les noves necessitats; un dèficit acumulat considerable a eixugar; una manca de planificació en la necessitat de recursos humans; un fort desencís i manca de motivació dels professionals del sistema; una forta desigualtat territorial quant a serveis i disponibilitat de mitjans, i en l'àmbit de la salut pública, una pèrdua creixent de confiança per part de la ciutadania pel que fa a la protecció de la salut–, el Govern ha treballat amb rigor i eficàcia, i ha iniciat la implementació d'un nou model de salut basat en el triangle ciutadà, professional i territorial com a principals actors, amb l'objectiu de fomentar la salut pública, millorar l'assistència sanitària i l'atenció a les malalties cròniques, i dissenyar un nou model d'organització i sistema de finançament.

El nou model de salut que es planteja es basa en el ciutadà com a raó de ser del sistema sanitari, emmarcat en el model de societat actual i amb l'objectiu de la millora de la salut i de la qualitat de vida des d'un punt de vista integral, substituint un model basat en la malaltia per un de fonamentat en la promoció, la protecció de la salut i la prevenció. En definitiva, un model que prioritza la salut pública i que persegueix l'objectiu de millorar l'assistència sanitària i l'atenció a les malalties cròniques en el territori.

Un model que vol compartir el govern del sistema de salut amb els ajuntaments, els professionals i la ciutadania garantint una millor integració de serveis en el territori, la continuïtat assistencial i la participació efectiva dels principals actors del sistema (ajuntaments/professionals/ciutadania/proveïdors) i que compta amb tots ells per millorar l'oferta ordenant la demanda.

Un model que continua i reforça el paper de l'atenció primària com a eix central del sistema, i que ha tenir la flexibilitat de poder respondre de manera efectiva als nous reptes que es presenten, com ara la immigració, l'envelliment de la població, l'increment de les malalties cròniques o de tots els problemes de salut que poden aparèixer o anar canviant.

Durant aquesta legislatura ja s'ha començat a caminar per a la consecució d'aquests objectius, basant-nos en la concepció d'un nou model d'organització amb fortes arrels

territorials tenint en compte els escenaris econòmics presents i propers que facin possible assolir-los.

Durant aquests tres anys –i ho podem dir amb rotunditat–, s’ha aconseguit tornar a tenir la iniciativa i el lideratge de la política sanitària que anys enrere s’havia perdut.

Els principis en què ens basem són essencialment els inspiradors de la Llei general de sanitat del nostre company Ernest Lluch. En aquesta llei s’estableix la voluntat d’estructurar un sistema solidari, equitatiu i que abraci un recorregut d’intervencions que van des de la protecció de la salut fins a la seva restauració, passant per la pal·liació dels efectes de la malaltia. Però, tal com dèiem l’any 2003, també són principis bàsics del nou model i continuen essent vàlids ara i aplicats al Sistema Nacional de Salut de Catalunya:

La qualitat: continuarem apostant per la qualitat a tots els àmbits: accés als serveis, assistència, tracte humà i excel·lència tant en l’atenció que reben els ciutadans com en la valoració dels professionals. Establirem i avaluarem el nivell de qualitat de tots els nostres centres.

L’equitat: la distribució de recursos sanitaris segons les necessitats dels ciutadans i la reducció de desigualtats del tipus que sigui, tal com hem fet incrementant el nombre de professionals on era més necessari i iniciant les actuacions sanitàries en aquells barris de Catalunya que han estat d’especial atenció i millora. Però també entenem per equitat la disminució de la variabilitat clínica i assistencial.

L’eficiència: introduir els instruments que reforcen la sostenibilitat del sistema i que permeten assolir l’equilibri financer, aspecte que exigeix inevitablement un fort compromís social. Aquesta major eficiència l’hem estat aconseguint mitjançant els principis de subsidiarietat i de substituïbilitat.

La transversalitat: el desenvolupament de polítiques transversals ha incorporat altres sectors i departaments de la Generalitat directament vinculats als resultats de salut. Alguns exemples han estat la implantació del Programa de Millora Integral de Barris, Àrees Urbanes i Viles que requereixen atenció especial, la creació del Programa de Promoció de l’Autonomia Personal i Atenció a les Persones en Situació de Dependència (ProdeP) i el Programa Salut i Escola.

La integració: la necessitat d’integrar el conjunt de serveis dirigits a les persones, no només des del vessant sanitari, sinó també des del vessant social. Una nova manera de treballar que deixa enrere la fragmentació de la intervenció. La integració dels diferents serveis en un continu assistencial serà possible si s’enfoca a escala territorial, tal com hem fet, i continuarem fent, mitjançant la creació dels governs territorials de salut i la compra de serveis en base poblacional.

La participació: desenvolupar mesures àmplies de participació del ciutadà de manera directa i efectiva, mitjançant polítiques descentralitzadores que l’incorporin a la presa de decisions, tal com hem iniciat en el decret de governs territorials per tal de garantir la presència de moviments cívics, socials i professionals del territori.

La transparència: establiment de sistemes de rendició de comptes entenedors en els diferents àmbits d'actuació, davant dels representants polítics electes, dels professionals i de la ciutadania, mitjançant l'aprovació del decret de transparència de l'Administració.

La subsidiarietat i la substituïbilitat: apropar els serveis al ciutadà. Allò que es pugui fer a un nivell més proper al ciutadà, no es farà a un nivell superior. Allò que es pugui fer a casa, millor que no pas al centre de salut, i millor al centre de salut que a l'hospital; sempre, és clar, que sigui possible. Un exemple de l'aplicació d'aquests principis serien els programes d'hospitalització a domicili que hem potenciat durant la legislatura.

La proximitat: en el territori és on es troba la clau de la relació de confiança, de coresponsabilitat, de codecisió entre ciutadania, professionals, gestors i polítics. Hem de fer més accessible i proper el sistema davant la demanda d'assistència, tant als centres sanitaris com a domicili, tot això aprofitant fórmules més àgils d'atenció i de gestió de la demanda, i amb la incorporació de les noves tecnologies de la informació.

La governabilitat, per tal de compartir els governs amb els ajuntaments com a col·laboradors a escala local, així com poder conèixer quina és l'opinió de la ciutadania i de les organitzacions socials a escala dels governs territorials. Per això, els governs territorials seran fonamentals en la implantació, a escala territorial, de les grans línies d'equitat, accessibilitat i eficiència del sistema.

A aquests principis cal afegir la continua lluita contra les desigualtats en salut, amb un increment de professionals i recursos estructurals allí on sigui necessari, d'acord amb la política de detecció de necessitats que s'ha fet i es continuarà fent mitjançant la planificació sanitària i el treball conjunt amb els professionals de la salut, com a pilar fonamental del sistema: sense ells, res no seria possible. Ens plantejem com a objectiu que les persones que treballen en el sistema sanitari puguin ser informades i que es puguin implicar a les polítiques sanitàries activament mitjançant la participació directa en la presa de decisions. Fer que sigui una realitat el desenvolupament professional continu com una millora de la vida professional i directament de la qualitat de la prestació assistencial.

També és necessària la implementació efectiva de les tecnologies de la informació. La informatització de tota l'atenció primària a Catalunya ha implicat un pas important a fi de poder finalitzar la implantació de la recepta electrònica a Catalunya i desenvolupar el projecte de la Història Clínica Compartida, així com diferents projectes de telemedicina.

En l'àmbit de la recerca, hem iniciat un camí amb l'objectiu de ser capdavanters a escala mundial en la recerca sanitària. Hem de continuar avançant en aquest camp per tal que Catalunya sigui un referent tant pel que fa a recerca bàsica com aplicada.

Així, la consecució d'aquest model que propugnem i les accions necessàries per assolir-lo ens han abocat, durant aquest mandat, a l'inexcusable deure de millorar en la gestió dels recursos i a introduir línies de millora en la racionalització de la despesa, així com a introduir iniciatives que fomentin la complicitat del ciutadà en l'assoliment

d'hàbits de vida saludables i el facin sentir coresponsable de la seva salut i de l'ús correcte del sistema sanitari.

Els serveis sanitaris públics garanteixen uns excel·lents nivells de qualitat i des del Departament de Salut es vetllarà pel nivell de qualitat dels serveis sanitaris privats.

Aquest esforç ha de ser continuat en el futur. Al nou Govern encara li quedarà un llarg camí per recórrer per consolidar el model que propugnem i que hem començat a reformar. En aquest sentit, cal continuar augmentant la despesa pública sanitària, des dels actuals 1.119 euros per persona i any (el 2003, 863 euros per persona i any) fins arribar a xifres semblants a la mitjana europea, per l'assoliment d'una societat més justa i més ben posicionada en la consecució del benestar dels seus ciutadans.

Cal dotar les institucions d'assistència sanitària de finançament públic de la dimensió suficient i de la capacitat i els instruments adequats i homologats per assolir una organització moderna i flexible amb l'objectiu de mantenir uns costos raonables de gestió corporativa, disposar d'informació centralitzada, establir i seguir objectius per centres i publicar-ne els resultats per garantir el control de la ciutadania.

Les institucions han de tenir suficient autonomia de gestió, amb independència de la seva titularitat. Per tot això, s'han de fer les reformes estructurals necessàries en el sistema, en especial a l'Institut Català de la Salut (ICS). En aquest sentit, el Govern de la Generalitat ha presentat al Parlament de Catalunya el Projecte de Llei de reforma de l'ICS, perquè doni una resposta adequada a les necessitats de salut de la ciutadania i, alhora, assoleixi una major eficiència en l'ús dels recursos públics. Així doncs, la Llei de reforma de l'ICS es configura com l'instrument jurídic capaç de fer possible un Institut Català de la Salut àgil, competitiu, adaptable als constants canvis sociodemogràfics, epidemiològics i tecnològics, i proper a la realitat de la població. A més, aquest projecte de Llei comporta la transformació de l'ICS en una empresa pública amb l'objectiu que esdevingui una institució de qualitat, autònoma en la seva gestió i que reti comptes en funció dels seus resultats. Aquesta llei no ha pogut ser aprovada aquesta legislatura i, en conseqüència, la seva aprovació passa a ser un dels objectius inicials de la propera.

També és convenient garantir la implantació de canals de participació directa i efectiva de la ciutadania, a través dels diferents consells participatius territorials de salut que garanteixin la presència activa dels moviments cívics, socials i professionals del territori. Gràcies a la Llei de reforma de l'ICS es podrà garantir una gestió empresarial pública moderna, autònoma, oberta a la comunitat, amb participació dels professionals i una elevada descentralització de la presa de decisions en els àmbits més propers a la ciutadania.

En definitiva, el nou Govern haurà de transformar els instruments heretats del segle XX i alguns del segle XIX per atendre una ciutadania del segle XXI.

Així com el sistema català ha anat evolucionant i canviant al llarg de la història, també ho ha fet la realitat social i epidemiològica de la sanitat. Per tant, cal afrontar els nous reptes de la immigració, l'aparició de noves malalties, l'increment de malalties importades, l'augment d'algunes malalties infeccioses, etc.

Objectius:

1. Actualitzar el model sanitari català partint de noves premisses i per donar resposta a les noves necessitats.
2. Estimular la millora de la qualitat dels serveis de salut i situar l'assistència al nivell més adequat.
3. Millorar l'eficiència i efectivitat del sistema afavorint una gestió més coordinada del sistema sanitari.
4. Coresponsabilitzar els diferents nivells d'atenció, transferint una part del risc als proveïdors.
5. Afavorir la participació real de la ciutadania en les decisions de planificació sanitària.
6. Reduir els tràmits burocràtics.
7. Descentralitzar la presa de decisions.
8. Crear noves formes de relacions amb els usuaris (Internet, telèfon).
9. Crear un espai on es puguin coordinar les competències que té el món local en l'àmbit dels serveis sanitaris i socials.

Mesures:

Redactar una nova Llei de salut de Catalunya per garantir la modernització, la sostenibilitat i els nous instruments de descentralització, de transparència i de participació.

Aprovar la Llei de reforma de l'ICS, que ha de permetre la seva modernització i la gestió de nous centres i serveis, tot afavorint una coordinació efectiva entre l'ICS i les empreses públiques del Servei Català de la Salut.

Redefinir els papers polítics i estratègics dels diferents agents que actuen en el sistema sanitari català mitjançant un ampli procés de diàleg i de participació.

Simplificar el funcionament del sistema sanitari de Catalunya, disminuir costos de transacció i despeses administratives.

Estendre a tot el territori el sistema de compra de serveis de base poblacional.

Desplegar l'Agència de Protecció de la Salut i crear l'Agència de Salut Pública de Catalunya.

Consolidar un gran grup públic de serveis sanitaris de la Generalitat de Catalunya que garanteixi una coordinació efectiva de les empreses públiques assistencials del Departament i de l'ICS, que doni resposta a les prioritats fixades pel Departament de

Salut. Això permetrà una integració tant de les polítiques assistencials com de les eines de gestió, i salvaguardarà l'autonomia de gestió i les estructures de govern dels centres sanitaris al·ludits.

Coordinar el sector d'empreses pròpies de la Generalitat amb les altres empreses públiques vinculades a les administracions locals per garantir la continuïtat assistencial i alhora mantenir l'autonomia de gestió de les parts.

Fer del Pla de Salut l'eix de les actuacions del Govern. Presentar el Pla de Salut al Parlament de Catalunya i explicitar a través seu els compromisos del Govern de la Generalitat pel que fa a la salut dels ciutadans.

Reformular estratègicament la salut laboral: reorientar les actuals Unitats de Salut Laboral (USL), que són punts de suport a l'atenció primària i especialitzada i estan integrades a la xarxa pública, en coordinació amb el Departament de Treball.

Desenvolupar el pla estratègic i d'empresa de l'Institut Català d'Avaluacions Mèdiques (ICAM), organisme encarregat, entre d'altres coses, del control de la inspecció, avaluació i seguiment dels processos mèdics i sanitaris corresponents a les prestacions del sistema de la Seguretat Social en matèria d'incapacitats laborals.

Implantar les gerències territorials de l'ICS a tots els àmbits i establir mecanismes de participació en la seva gestió.

Crear 34 governs territorials de salut (GTS) que, sumats al Consorci Sanitari de Barcelona, han de permetre una major proximitat de les polítiques de salut al ciutadà i al territori.

Introduir un nou mètode de valoració i de validació de les prioritats dels GTS i de les regions per part de la unitat del Departament encarregada de la planificació.

Dotar-se d'un sistema d'informació que se centri en el ciutadà i les persones i no només en la producció de serveis.

Prioritzar els sistemes d'informació per a l'avaluació de la salut i la qualitat dels serveis a escala de Departament, regions sanitàries i GTS.

Revisar i millorar els estàndards de centres d'atenció hospitalària aguda, d'acord amb els resultats obtinguts de l'aplicació del Decret 5/2006 (acreditació de centres).

Ampliar el model d'acreditació a les línies de serveis de salut mental i addiccions, sociosanitaris, de salut pública i assistència primària.

Formalitzar el traspàs de l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona i fer-lo efectiu amb els Pressupostos Generals de l'Estat de 2007.

Construir, conjuntament amb França, l'Hospital Comú Transfronterer de la Cerdanya, que permetrà donar assistència a totes dues bandes de la frontera.

Ampliar i potenciar el paper dels *centres de salut internacional*.

Assegurar la projecció internacional de les nostres institucions de salut afavorint la presència i relacions amb els organismes multilaterals de l'OPS (Organització Panamericana de la Salut), l'OMS (Organització Mundial de la Salut) i l'ORAS (Organisme Andí de la Salut).

Consolidar l'oficina de l'OMS/EURO de Barcelona.

Consolidar l'Euromed Salut com a referent per a la regió euromediterrània i potenciar les accions euroregionals de salut.

Desplegar el nou mapa sanitari, sociosanitari i de salut pública.

Tancar els plans directors vigents i crear-ne tres de nous: el de malalties respiratòries, el de malalties digestives i el de malalties reumatològiques.

Crear l'Institut Nacional del Càncer així com l'Institut Català de Recerca en Salut, com a evolució dels respectius plans directors (Pla Director d'Oncologia i Pla Director de Política Científica).

Construïm salut, per un millor sistema de salut

El nostre sistema de salut ha de fer front a nombrosos reptes associats a multiplicitat de variables canviants, com ara l'augment constant de la demanda, la ràpida i continuada innovació tecnològica i farmacològica, la manca de professionals i la necessitat d'incentius per als professionals, la necessitat de formació continuada, l'envelliment de la població, la immigració, els moviments de població de les grans ciutats cap a les seves àrees perifèriques, el creixement demogràfic i per últim, i no per això menys important, la insuficiència financera.

L'escenari trobat en l'àmbit de l'assistència sanitària l'any 2003 es caracteritzava per una manca de previsió del fort creixement poblacional que funcionava per inèrcia, sense planificació estratègica i sense voluntat ni capacitat política per revisar-lo, ni adaptar-lo a un escenari canviant. A banda d'això, altres reptes heretats eren: un excessiu "hospitalcentrisme" davant d'una atenció primària poc prioritzada i un entramat molt complex, complicat per un excés de burocràcia, amb alts nivells de despesa farmacèutica; un desequilibri, fragmentació i descoordinació entre les diferents línies assistencials (atenció primària, especialitzada, hospitalària, salut mental, salut pública i sociosanitari); una manca creixent de professionals, i una escassa participació de la ciutadania, de la societat civil, dels professionals i, en especial, dels ajuntaments en la identificació de necessitats i el seguiment del funcionament del sistema; uns sistemes d'informació molt heterogenis, no integrats, d'ús no extensiu i poc orientats a la ciutadania. El tradicional model conservador, basat en les institucions i no en les persones, ignorava les desigualtats creixents de diversos sectors de la població del territori en les seves oportunitats de salut.

Per als i les socialistes, és fonamental la defensa d'un model de salut en què les persones es constitueixin com a eix central del sistema. Un sistema sanitari públic universal i equitatiu en l'accés i en la qualitat.

L'actor principal del sistema i la seva raó de ser són les persones, per això entenem que la millora del sistema sanitari català passa, inevitablement, per la seva personalització, major humanització, facilitació d'accés i agilitació, i on les persones amb discapacitats (psíquiques, físiques o intel·lectuals) s'integrin a la societat amb una vida tan normalitzada com sigui possible. És a dir, els serveis sanitaris han de tenir com a principal prioritat l'atenció a les necessitats de les persones. Així, s'ha de garantir una major participació ciutadana en la definició de la carta de serveis, millorar l'accessibilitat a la totalitat dels serveis i augmentar-ne la qualitat. Un nou model de salut que també compti amb els i les professionals tant per la seva participació en el disseny dels serveis oferts com pel que fa a la necessitat de canviar actituds i d'establir incentius per a una millora de l'activitat realitzada.

Cal ser molt receptius a les noves formes d'expressió i de participació ciutadana: les associacions de malalts, els fòrums de pacients, les webs i blogs de malalts, etc. Els nostres pacients són aliats estratègics per a la millora dels serveis. En aquest sentit, és necessari organitzar iniciatives potents per retre comptes amb estratègies ambicioses i innovadores. Hem de fer partíceps els ciutadans en la presa de decisions en matèria de salut i continuar treballant amb el concepte de "ciudadà-persona"; millorar la informació dirigida a l'usuari; personalitzar els serveis prestats als malalts, i ampliar sempre que es pugui la capacitat d'elecció dels pacients. Finalment, ens hem de comprometre a fer pedagogia perquè el ciutadà sigui més responsable de l'ús dels serveis sanitaris i abandonar polítiques paternalistes que no afavoreixen un ús racional dels serveis sanitaris públics.

Així mateix, tenim clar que volem compartir les accions de govern i convidar els municipis a governar, conjuntament, el sistema de salut. Precisament, l'eficàcia i la legitimitat de l'actuació pública es fonamenta en la qualitat de la interacció entre els diferents actors. Hem començat a avançar cap a un sistema més descentralitzat que ha de permetre millorar la governança, que és el sistema de regles formals i informals (normes, procediments, costums), que estableixen les pautes d'interacció i cooperació entre actors en el procés de presa de decisions, entenent com a "actors rellevants" tant els poders públics com els diferents agents socials i econòmics.

Des de la proximitat, en els territoris és on es troba la clau de la relació de confiança, de coresponsabilització, de codecisió entre ciutadans, professionals, gestors i polítics. Cal facilitar a tots els actors implicats en el sistema una atenció més accessible, més àgil, més moderna, més integral, més humanitzada, més participativa i més adaptada a les seves necessitats.

La política de prevenció és fonamental, per això el nostre projecte de govern dóna prioritat a la dotació dels centres d'atenció primària (CAP) de més i millors recursos i personal mèdic amb experiència perquè pugui fer una bona diagnosi, agilitant les proves i les anàlisis per tal de poder tractar la malaltia o derivar el pacient on correspongui amb la màxima eficàcia.

La qualitat dels serveis sanitaris de responsabilitat pública s'ha de basar en una avaluació continuada per tal d'adequar el model al permanent procés de canvi i que permeti adaptar els nous avenços (tecnològics, terapèutics i farmacològics) i els posi al servei dels pacients, dels professionals sanitaris i dels responsables polítics i financers per tal de donar suport a la seva pròpia presa de decisions. Tot això,

propiciant la formalització d'un nou contracte entre els responsables polítics, els professionals i la ciutadania on tingui especial rellevància el principi de transparència i de rendiment de comptes.

Finalment, és necessari que el nou Govern impulsi una política de salut transversal que ens permeti incidir en tots els factors socials i econòmics que també repercuteixen en la salut de la població tot generant desigualtats i que tenen una base originària en el desavantatge social (de gènere, socioeconòmic, per edat, per discapacitat, territorial o per la seva cultura de referència, etc.).

Aquest projecte, que tot just comença a donar els seus fruits (millores en l'atenció, l'accessibilitat, la qualitat i l'equitat; racionalització de la despesa i millora en la gestió dels recursos; lluita contra les desigualtats en salut; major participació ciutadana, dels professionals i del territori; avenç cap a un sistema més descentralitzat que permeti millorar la governança, entre moltes d'altres actuacions), requereix un nou mandat per consolidar les reformes iniciades i continuar donant resposta als nombrosos reptes que tenim plantejats.

Per això el nou Govern haurà de consolidar les reformes iniciades i continuar treballant conjuntament amb els professionals per atendre les necessitats de salut de la ciutadania i les demandes dels territoris.

Objectius:

1. Apostar per la qualitat a tots els nivells: accés als serveis, assistència, tracte humà i excel·lència, tant en l'atenció que reben els ciutadans com en la valoració dels professionals.
2. Millorar l'atenció a persones d'orígens culturals diversos desenvolupant la competència cultural dels professionals i les diferents institucions de salut.
3. Donar al ciutadà confiança amb una resposta àgil, accessible, equitativa i de qualitat.
4. Reduir les desigualtats territorials, socials, econòmiques, de gènere, per raó d'edat, per discapacitat o de qualsevol altre tipus.
5. Introduir instruments que reforcin la sostenibilitat del sistema i que permetin assolir l'equilibri financer.
6. Desenvolupar polítiques transversals que incorporin altres sectors i departaments del Govern de la Generalitat directament vinculats als resultats de salut.
7. Establir mecanismes de rendició de comptes entenedors en els diferents àmbits d'actuació.
8. Apropar els serveis a la ciutadania. Allò que es pugui fer a un nivell més proper al ciutadà, no s'ha de fer a un nivell superior. Allò que es pugui fer a casa, millor que no pas al centre de salut. Potenciar l'atenció domiciliària.

Prestar especial atenció a les persones encarregades de tenir cura de determinades patologies, com l'Alzheimer, que per les seves característiques requereixen atenció especial.

10. Reforçar la percepció del ciutadà com a propietari del Sistema de Salut i, alhora, consumidor i usuari.

11. Dotar tots els ciutadans dels valors i d'informació necessària per tal que es facin coresponsables de la seva salut i del correcte ús i funcionament del sistema.

12. Evitar un paternalisme excessiu de l'Administració, tot i reforçant el paper de la família i de l'entorn en els processos encaminats a assolir una millor salut, autonomia i capacitat de decisió de la societat en general.

13. Garantir la qualitat i el confort de l'atenció hospitalària.

14. Donar resposta integral, sanitària a les necessitats de salut i socials de les persones amb dependència: persones grans, amb discapacitats, malalts mentals i les seves famílies, i malalts crònics i persones amb risc d'exclusió social.

15. Adaptar el sistema sanitari als pacients amb malalties cròniques i/o amb dependència, tant als centres d'atenció primària com als hospitals i serveis sociosanitaris i socials.

16. Incrementar la satisfacció dels i de les professionals sanitaris/àries i potenciar la seva participació en la presa de decisions en els àmbits que els afecten.

17. Crear progressivament un sistema d'informació sobre el funcionament del sistema sanitari que aportí informació precisa i comprensible per als usuaris per tal que aquests puguin prendre decisions de manera autònoma pel que fa a les seves cures de salut i que aquestes siguin respectades.

18. Fomentar la difusió dels drets i deures dels malalts.

Mesures:

Mesures per incrementar l'eficiència del sistema i la capacitat resolutiva dels centres de salut i dels hospitals

Garantir, en cas que sigui necessari, una durada de 10 minuts per visita.

Reduir la pressió assistencial: disminuir la ràtio d'habitants per cada professional: passar a ràtios per sota dels 2.000, amb tendència a arribar a un òptim de 1.500 habitants per metge/metgessa de capçalera i identificar la ràtio òptima en el cas de la infermeria.

Insistir en els mecanismes que permetin l'efectiva integració dels professionals de contingent i zona que encara existeixen.

Aplicar els programes de salut mental, cronicitats, atenció a la dependència i de salut pública des de l'atenció primària.

Adaptar l'atenció primària a les necessitats del territori. Garantir l'atenció espontània.

Garantir l'atenció (no urgent) del metge de família i/o infermeria dels centres de salut en 24/48 hores.

Continuar amb la línia d'oferta de subvencions per a la construcció, reforma i equipament de consultoris locals, tot impulsant línies d'ajut continuades en el temps, àgils en la concessió i flexibles.

Incrementar el nombre de professionals i introduir canvis organitzatius de manera que els serveis d'urgències (hospitals de referència) no es vegin col·lapsats per patologies banals.

Reduir els temps d'espera per a la majoria d'intervencions quirúrgiques a 6 mesos, i l'accés a proves diagnòstiques i visites a l'especialista a 3 mesos.

Fer la corresponent oferta de places a convocar, com a màxim, cada 2 anys.

Desplegar arreu de Catalunya el model de centres d'urgències d'atenció primària (CUAP), com a centres amb major cobertura horària i més capacitat de resolució, coordinat amb el 061.

Implantar el nou model d'atenció a la fibromiàlgia i la síndrome de fatiga crònica centrat en l'atenció primària dins la protocol·lització de l'atenció a les malalties reumatològiques i al dolor crònic.

Fomentar l'estudi de les malalties poc freqüents i garantir l'atenció adequada a la població que les pateix, així com el seu accés a la medicació, tractaments i/o alimentació específica requerida.

Atorgar a la infermeria i als auxiliars d'infermeria un paper rellevant, amb un rol més actiu i resolutiu.

Incrementar de manera progressiva la dotació pressupostària dedicada a l'atenció primària fins assolir el 20% de la despesa en salut.

Estudiar noves fórmules d'accés als serveis d'atenció primària, com ara la telefònica i la xarxa telemàtica, tant per al metge de família com per a la pediatria i la infermeria.

Reforçar les unitats d'atenció als usuaris i usuàries.

Garantir la continuïtat assistencial entre els serveis sanitaris i socials mitjançant la figura de la infermera d'enllaç amb l'hospital, la infermera responsable en els casos dependents, les direccions clíniques territorials i amb la integració dels professionals dels serveis socials i sanitaris als centres de salut

Endegar un debat sobre la possibilitat d'implantar mesures, programes i possibles aportacions econòmiques per evitar usos inadequats o poc responsables del sistema sanitari i que, per tant, ens permetin ordenar la demanda per poder oferir més i millors prestacions.

Implantar la figura del metge internista com a consultor d'enllaç entre la primària, l'hospitalària i el sociosanitari.

Implantar la Història Clínica Compartida i estendre progressivament el model de telemedicina per facilitar el diagnòstic i el tractament.

Completar la informatització i la connectivitat de tots els centres mitjançant banda ampla.

Orientar la compra de serveis cap a la millora de la resolució de l'atenció primària.

Impulsar les direccions clíniques territorials com a eina de millora de la qualitat assistencial.

Potenciar les eines d'informació a la ciutadania i als professionals sobre l'avaluació de la qualitat en la pràctica clínica.

Simplificar els tràmits administratius al ciutadà, en especial els que fan referència a la medicació crònica i comunicats mèdics de confirmació de baixes temporals per contingències comunes.

Continuar avançant en la millora de l'equipament dels centres de salut per augmentar-ne la capacitat de resolució.

Buscar la complicitat dels professionals, ciutadania i proveïdors a l'hora d'establir mecanismes de gestió, de control i d'ordenació de la demanda.

Protocol·litzar la realització de determinades proves diagnòstiques.

Estendre el model de recepta electrònica a tot Catalunya.

Incorporar les noves tecnologies per simplificar la sol·licitud de proves o la recepció dels seus resultats.

Definir un model de desplegament de les tecnologies de la informació i la comunicació que homogeneïtzi els recursos facilitant la interrelació entre els diferents actors del Sistema de Salut.

Continuar avançant en l'optimització dels recursos assignats al transport sanitari.

Emprendre una reforma valenta i moderna de la salut pública.

Continuar amb els programes de salut pública endegats: promoció d'hàbits saludables en l'àmbit de l'atenció primària –exercici físic i cura de l'alimentació–, prevenció de

malalties mentals i addiccions, salut sexual i afectiva, salut laboral, prevenció d'accidents, seguretat alimentària i salut mediambiental, Programa Salut i Escola.

Millorar l'atenció de les persones grans amb la promoció de la pràctica de la geriatría coordinada a tots els àmbits assistencials.

Disposar de recursos humans i materials perquè els consells de salut territorials siguin veritables òrgans de participació ciutadana.

Mesures per una atenció més humanitzada, amb més satisfacció i participació de la ciutadania:

Garantir l'atenció (no urgent) del metge/de la metgessa de família i/o amb l'infermer/a dels centres de salut en 24/48 hores.

Elaborar i posar en marxa un programa d'intervenció per a l'atenció humanitzada de l'infant malalt i hospitalitzat i les seves famílies.

Millorar l'atenció, confort, ajut i informació (acompanyament) a la persona, família i entorn en tot el procés assistencial i en el tram final de la vida (a l'hospital, la residència, a casa), garantint la coordinació entre tots els serveis assistencials que hi han de participar.

Adequar el creixement de recursos a les necessitats detectades (dependència, immigració, mediació, etc.).

Millorar aspectes de l'atenció a malalts de càncer i promoure l'atenció de malalts terminals no oncològics.

Implementar mesures generals d'atenció al final de la vida en àmbits específics.

Desmedicalitzar determinats processos d'atenció sanitària, tot donant més pes al tracte personal sanitari-pacient i reforçant el paper de la família i de l'entorn en el procés de la malaltia.

Desenvolupar, als diferents governs territorials de salut, polítiques integrals d'atenció al final de la vida i afavorir l'accés equitatiu a serveis o mesures en funció de la complexitat de la situació.

Implicar de manera activa els pacients, famílies i associacions de pacients i malalts en el seu propi procés terapèutic.

Millorar la informació que reben els pacients i les seves famílies sobre el seu procés clínic i terapèutic per tal que sigui entenedora.

Flexibilitzar els horaris per adaptar-los als pacients i eliminar tràmits administratius.

Millorar l'atenció global al pacient: millora de la informació i del procés d'acollida, millora de la comunicació amb el personal sanitari responsable, millora del confort hotel·ler.

Evitar l'excés de pràctica mèdica o l'aferrissament terapèutic.

Desenvolupar mecanismes de seguretat clínica integrats a la història clínica.

Estendre l'opció del part natural no medicalitzat a tota la xarxa d'hospitals maternoinfantils.

Reforçar, mitjançant la participació ciutadana, el compromís i la responsabilitat del propi individu cap a la seva salut, fomentar l'autocura i la idea que el ciutadà ha de ser i sentir-se responsable de la seva salut i tan autònom com pugui dels serveis de salut.

Fomentar la creació de serveis de reclamacions als centres privats amb còpia a la sanitat pública, per fer-ne un seguiment i detectar disfuncions.

Millorar els serveis de proves diagnòstiques, humanitzar-lo i procurar el confort del pacient en la seva realització.

Fer el sistema més accessible amb les "4T": Tracte + Taulell + Telèfon + Telemedicina, per tal de facilitar l'accés telefònic i telemàtic i eliminar tràmits administratius i desplaçaments innecessaris.

Mesures per millorar la rehabilitació:

Continuar amb les polítiques de millora dels serveis de rehabilitació, incrementar la cobertura, adequar l'oferta a les necessitats i incorporar noves prestacions.

Arribar a acords amb els ens locals per potenciar la integració, als parcs públics, d'instal·lacions que permetin la rehabilitació preventiva i la pràctica d'activitat física de les persones grans i les persones amb discapacitats.

Mesures per abordar les desigualtats en salut: noves prestacions

Ampliar l'atenció odontològica a infants de 6 a 14 anys, gent gran amb pensions baixes i persones amb nivell baix de renda.

Iniciar proves pilot de balneoteràpia per a malalties respiratòries cròniques.

Oferir ulleres i audiòfons a persones majors de 65 anys amb nivell baix de renda.

Continuar intervenint en les convocatòries, desplegament i implementació dels projectes de plans integrals de salut als barris, dins del programa de govern de millora integral de barris, àrees urbanes i viles que requereixen atenció especial.

Ampliar els programes d'ajut a la deshabitació tabàquica a més àmbits específics de població.

Incloure noves vacunes al calendari de vacunacions (sistemàtiques): papil·loma i varicel·la.

Incloure els tractaments hormonals i psicològics que acompanyen els tractaments de canvi (o reassignació) de sexe i la cirurgia de reassignació de gènere.

Ampliar la cobertura i durada dels tractaments de logopèdia.

Ampliar l'oferta de serveis de psicologia a l'atenció primària.

Mesures per tractar les desigualtats de gènere en salut:

Introduir l'enfocament de gènere en l'impuls de mesures per a la promoció d'estils de vida saludables, especialment adreçades a l'abandonament de l'hàbit tabàquic, la reducció del consum d'alcohol per sota del nivell de risc, la promoció de l'activitat física, l'alimentació saludable, la conducció segura, així com mesures en l'entorn laboral.

Implantar a tot el territori el nou model d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR), amb un reforçament de l'atenció integral de la sexualitat (individual, de parella), així com per donar resposta a les diferents orientacions sexuals.

Implementar de manera progressiva al territori el Pla Estratègic de Reordenació de l'Atenció Maternoinfantil als hospitals de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública (XHUP).

Estendre a tots els hospitals maternoinfantils l'opció del part natural (no medicalitzat).

Aplicar, en l'àmbit de la salut, el Pla d'Acció i Desenvolupament de les Polítiques de Dones i, especialment, difondre i implementar el protocol i circuit per a l'abordatge integral de les violències en l'àmbit de la salut.

Estendre els procediments d'informació i tractament simptomàtic de la menopausa a l'atenció primària evitant excessos de medicalització.

Mesures per reduir les llistes d'espera:

Reduir a 6 mesos els temps d'espera per a les intervencions quirúrgiques que més repercuteixen en la qualitat de vida de les persones.

Monitorar el 100% de la llista d'intervencions quirúrgiques.

Definir els criteris dels nivells de prioritat per a les intervencions quirúrgiques, implantar-los i establir el temps de garantia de cada nivell.

Revisar les proves diagnòstiques a monitorar, establir prioritats i assignar un termini màxim de tres mesos de temps de garantia per a les proves diagnòstiques i visites a l'especialista.

Publicar el decret que establirà els terminis màxims d'accés als diferents tipus de proves diagnòstiques.

Crear centres d'alta resolució per a proves, consultes externes i cirurgia major ambulatoria.

Desplegar a tot el territori el sistema d'informació de llistes d'espera de consultes externes.

Ampliar el programa de diagnòstic ràpid del càncer, endegat l'any 2006 per als càncers de mama, pulmó i còlon, als càncers de pròstata, bufeta, oncologia infantil i hematopoiètica.

Mesures d'atenció específica per a persones amb discapacitats:

Adaptar el sistema sanitari per a la correcta atenció a les persones amb discapacitats.

Donar suport sanitari als centres socioeducatius.

Reserva de places per a persones discapacitades en l'àmbit sanitari.

Millorar la transversalitat i la protocol·lització coordinada de les actuacions sanitàries i socials adreçades a les persones amb discapacitats.

Mesures per garantir la viabilitat econòmica del sistema de salut i millorar-ne la qualitat i eficiència:

Equiparar-nos als nivells de despesa pública sanitària de la resta de països europeus.

Ampliar el sistema d'assignació de recursos als serveis de base poblacional (sistema capítatiu), de manera que es potenciï el reequilibri territorial.

Crear l'Agència de Qualitat (com a evolució de la Central de Resultats) basada en criteris d'eficiència, d'accessibilitat, d'optimització de resultats i de qualitat percebuda, estimulant la comparació en termes d'eficiència econòmica i de resultats clínics dels diferents centres assistencials de responsabilitat pública de Catalunya establint una relació de treball conjunt amb l'Agència d'Avaluació de Tecnologia i Recerca Mèdiques (AATRM).

Desenvolupar un model de gestió de la qualitat en la Salut Pública que faciliti la comparació, la detecció de les millors pràctiques, la seva extensió a la resta del sistema i el reconeixement públic de centres i professionals excel·lents.

Condicionar el pressupost dels proveïdors a les prioritats de planificació de salut (càpita, inversions, etc.).

Assolir un percentatge de despesa de farmàcia sobre la despesa pública total en sanitat més pròxim a la mitjana de l'OCDE (17,76% el 2003).

Endegar un debat sobre la possibilitat d'implantar mesures, programes i possibles aportacions econòmiques per evitar usos inadequats o poc responsables del sistema

sanitari i que, per tant, ens permetin ordenar la demanda per poder oferir més i millors prestacions.

La salut pública, esforç organitzat per promoure i protegir la salut i prevenir la malaltia

La salut pública (SP) fa referència a les condicions que influeixen en la salut d'una població i, per tant, és l'única àrea sanitària que no s'adreça a l'atenció de la salut individual sinó a la col·lectiva. El seu treball no consisteix a guarir o tenir cura de les persones afectades per una malaltia concreta, sinó a prevenir els riscos que afecten la salut del conjunt de la població i promoure hàbits de vida saludables. Per aquest motiu, la salut pública és una disciplina que històricament ha estat impulsada per les institucions públiques.

Inclou actuacions estructurals i sobre l'entorn, sovint multisectorials, així com accions sobre comportaments individuals i col·lectius.

Algunes d'aquestes accions es fan seguint normatives –creixement d'abast europeu– o des de sectors no sanitaris, la qual cosa recalca la importància del lideratge sanitari en la seva posada en marxa i consecució.

Les polítiques de salut pública tenen una perspectiva integradora perquè, a més de qüestions estrictament sanitàries –vacunacions, posem per cas– han de contemplar forçosament aspectes econòmics, socials i fins i tot urbanístics.

Fins a l'any 2003, el Govern tenia una concepció de la salut pública tradicional i sense cap visió de futur, basada en un esquema burocràtic centrat en les actuacions eminentment administratives, a més d'ignorar el paper indispensable de l'acció comunitària en la prevenció i la promoció de la salut. Per tant, la situació de la salut pública era molt precària i la seva presència, heterogènia en el territori, cosa que generava desigualtats. S'havia limitat a gestionar les crisis que sorgien en cada moment i estava poc orientada a la prevenció i a la promoció de la salut, amb una acció molt genèrica i allunyada del territori, en front dels problemes de salut prioritaris (tabaquisme, abús d'alcohol i drogues, obesitat, sida i altres malalties de transmissió sexual, etc.) i riscos emergents (grip aviària, "vaques boges", SARS, bioterrorisme, etc.).

Els i les socialistes tenim el ferm compromís de prioritzar la salut pública com un altre dels eixos bàsics, fent-la present en el conjunt de polítiques de salut i de la qualitat de vida de la població.

Així, la salut pública ha estat un dels principals àmbits d'actuació del Govern aquesta legislatura (el percentatge del pressupost del Departament de Salut dedicat a salut pública ha crescut un 28,7% de mitjana anual). Hem fet importants i tangibles avenços en aquest camp, en la seva reordenació i descentralització, i comptem amb una àmplia participació i consens.

Per tant, el reconeixement de la salut pública com un conjunt de prestacions concretes del sistema sanitari; la implicació dels professionals, amb una reactivació

conceptual i una visió àmpliament compartida; la posada en marxa d'una reforma organitzativa orientada a la qualitat i la proximitat; la implicació dels ajuntaments i ens supralocals, incloent, allà on existeixen, la dels seus serveis de salut pública; un major pes de les polítiques de salut pública en el conjunt de l'acció sanitària; l'abordatge de les desigualtats socials en salut; una millora de la coordinació amb l'atenció primària i amb la xarxa de salut mental; una acció decisiva en àmbits clau de promoció de la salut: escola, treball, barris, indústria alimentària, etc.; l'increment de recursos destinats als serveis i actuacions de salut pública; l'increment de diverses àrees d'activitat; i una major visibilitat social i sanitària de les seves contribucions, són la prova més clara que l'acció de govern ha tret la salut pública del seu tradicional arraconament dins el sistema sanitari, fent-la visible i reconeguda per part de la ciutadania.

Un altre símbol destacat de la prioritització d'aquest tipus de polítiques ha estat, per exemple, el canvi de nom del departament responsable d'aquestes polítiques. Es vol entroncar així amb les polítiques més modernes en l'àmbit de la salut, que tendeixen a invertir més en prevenció (promoció i protecció) per tal d'haver de gastar menys en curació.

D'altra banda, davant l'increment imparable de la demanda de serveis de salut –pels quals no sempre es disposa d'evidència sobre la seva efectivitat real– i de les expectatives dels ciutadans, les actuacions de salut pública cada vegada es fan més rellevants. A més, la globalització dels riscos per la salut i la creixent sensació de vulnerabilitat per molts ciutadans, fan encara més necessari el paper dels serveis de salut pública per generar confiança i seguretat davant de situacions de risc col·lectiu.

El nou Govern haurà de continuar en aquesta línia que ja no té marxa enrere i acabar de desplegar en el territori aquest model amb la col·laboració dels ajuntaments.

Els grans eixos d'actuació de la salut pública han de ser les polítiques intersectorials, la integració preventiva clínica, l'acció comunitària i la participació ciutadana. Per això cal lideratge polític, serveis resolutius i propers, aliances amb la societat, els sectors productius i els mitjans de comunicació, i finançament adequat.

En conjunt, això suposa propiciar un canvi substancial de cultura que posi la salut pública al centre de les polítiques públiques i de l'acció en salut, en què el ciutadà i la comunitat siguin coprotagonistes essencials. Cal doncs recuperar els valors d'autonomia i de solidaritat que defensava Jordi Gol per a la salut individual, però situant-los en un context de responsabilitat i d'implicació col·lectives.

Objectius específics en l'àmbit de la salut pública:

1. Generar confiança i seguretat en la ciutadania (salut ambiental, alimentària, laboral, etc.).
2. Garantir la vigilància de la salut de la població, la promoció de la salut individual i col·lectiva, la prevenció de la malaltia i la protecció de la salut.
3. Adaptar i modernitzar els dispositius de protecció de salut als problemes actuals i previsió dels problemes de futur.
4. Incorporar la salut laboral en el conjunt de polítiques de salut pública.
5. Fomentar els hàbits saludables (alimentació i activitat física).
6. Propiciar la salut comunitària.
7. Estendre l'ús de les noves tecnologies en els processos de control, de vigilància i d'inspecció.
8. Optimitzar la utilització dels recursos físics i humans a l'hora d'intervenir en la protecció, la promoció i la vigilància de la salut.
9. Afrontar els accidents de trànsit com un problema de salut, tenint present que és la primera causa de mortaldat entre els joves.
10. Consolidar el model de salut comunitària, propiciant espais compartits i coordinats entre els serveis de salut pública i l'atenció primària, i oberts a la incorporació de nous proveïdors acreditats de salut pública en el territori.
11. Incrementar els recursos destinats a la salut pública, situant-los per sobre del 3% del pressupost del Departament de Salut, propiciant que les accions de substituïbilitat i eficiència dins del sistema sanitari reverteixin cap a l'acció en salut pública.
12. Impulsar polítiques d'adequació i d'equiparació dels recursos humans de salut pública als de la resta del sistema, incloent-hi l'aprovació de les disposicions transitòries de la Llei de protecció de la salut.
13. Desenvolupar el concepte d'assignació en base poblacional i territorial en matèria de salut pública i vincular-ho a la descentralització i a l'acció des dels GTS.
14. Promoure una cultura de responsabilitat individual i col·lectiva sobre la salut, incloent-hi l'autocura com un element clau d'autonomia personal, així com l'ús responsable dels serveis sanitaris.

Mesures en l'àmbit de la salut pública:

Abordar la regulació dels espais de menys de 100 m² com a espai laboral, amb la participació dels agents socials.

Ampliar els recursos d'ajut a la deshabitació tabàquica, especialment als territoris més desfavorits i poblacions més vulnerables.

Fomentar que les institucions i entitats s'impliquin en la promoció d'estils de vida saludables quan organitzin esdeveniments públics i populars, limitant-hi el consum d'alcohol.

Incloure noves vacunes al calendari de vacunacions sistemàtiques: papil·loma i varicel·la.

Ampliar la cobertura de la vacunació de la grip comuna entre els professionals sanitaris i altres agents clau.

Crear un àmbit específic al Departament de Salut orientat a prioritzar les polítiques de salut pública en el sistema sanitari i a la coordinació de les polítiques interdepartamentals i intersectorials de salut.

Reforçar les accions de diagnòstic precoç, estudi de contactes i tractament directament observat de la tuberculosi, especialment en grups poblacionals i territoris vulnerables.

Implantar el Pla d'Eliminació de la Parotiditis.

Consolidar la xarxa de centres de vacunació internacional i els programes preventius i assistencials de salut internacional.

Consolidar els plans de resposta a emergències en salut pública, incloent-hi el Pla Interdepartamental de Pandèmia Gripal, incloent-hi l'adquisició de nous fàrmacs antivirals i de possibles vacunes, i l'adequació dels equipaments sanitaris de resposta a les emergències de salut pública.

Fer campanyes coordinades i conjuntes de prevenció d'accidents de trànsit entre els ajuntaments i diversos departaments: Educació, Interior, Salut, Joventut, etc. mitjançant plans específics.

Generalitzar el consell sanitari des de l'atenció primària per a la prevenció de les lesions de trànsit, els accidents infantils i de la gent gran, reforçant els instruments d'informació, de sensibilització i de suport als professionals.

Millorar el reconeixement, per part de la població en general i dels professionals sanitaris en particular, de les lesions d'origen no intencionat com a problema de salut que es pot prevenir, i incorporar la prevenció de lesions als programes de promoció de la salut de l'àmbit escolar.

Crear i desplegar l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT) al voltant de l'Agència de Protecció de la Salut, com a agència interdepartamental en col·laboració amb els ajuntaments, consolidant els projectes territorials demostratius en curs i vinculant la gestió de les competències en matèria de seguretat alimentària.

Donar presència de la salut pública als governs territorials de salut compartint l'espai amb el conjunt de proveïdors de salut.

Aprovar la Llei de salut pública que consagri el reconeixement de la salut pública com una prestació clau del sistema de benestar i que doti el sistema públic dels instruments suficients per garantir les prestacions que suposa, incloent-hi una cartera específica de serveis.

Aprovar la modificació de les disposicions transitòries de la Llei de protecció de la salut per tal de regularitzar la situació dels sanitaris locals.

Introduir la prevenció i promoció de la salut als programes curriculars formatius dels agents educadors i professionals de la salut pública.

Crear un espai universitari en el marc de les ciències de la salut, de formació en salut pública i consolidar les iniciatives de formació continuada i de gestió del canvi entre els professionals de la salut pública.

Propiciar la inclusió dels serveis i dels professionals de salut pública als programes de formació i recerca en salut pública, promovent la dedicació parcial a la recerca aplicada de professionals i grups de les institucions proveïdores de serveis de salut pública de provada capacitat investigadora.

Desplegar la tercera fase del Programa Salut i Escola i estendre el model incrementant els recursos d'infermeria referents a centres docents i municipis implicats i la formació dels educadors i dels pares i mares com a agents clau de salut, donant un major nivell de cobertura a l'alumnat.

Ampliar el nombre de centres de salut implicats al Pla d'Implantació Progressiva de la Prescripció d'Activitat Física a l'atenció primària de salut.

Desenvolupar un programa d'avaluació i de control de les actuacions de caràcter sanitari que es realitzen a les empreses pels serveis de prevenció actuant.

Continuar amb les actuacions sectorials del Programa Salut i Barris. Ampliar els programes comunitaris d'atenció a les desigualtats en salut, incloent-hi la consolidació del Programa Salut i Barris, promovent la figura de l'agent de salut comunitari, especialment adreçats a joves i a poblacions amb risc d'exclusió social.

Portar a terme intervencions per combatre l'estigma i la discriminació de les persones afectades pel VIH/SIDA.

Reforçar les accions de diagnòstic precoç de la infecció pel VIH i de les infeccions de transmissió sexual.

Ampliar les accions de monitorització de la infecció pel VIH, incloent la infecció pel VIH entre les malalties de declaració obligatòria individualitzada.

Garantir la prevenció i control de les infeccions de transmissió sexual per a tothom i en especial per als col·lectius de més risc.

Consolidar el programa de dispensació gratuïta d'anticoncepció d'emergència.

Consolidar les accions comunitàries i de sensibilització social al voltant de l'ús del preservatiu masculí i femení, i propiciar les habilitats de negociació en les relacions sexuals.

Consolidar els programes de vigilància i d'avaluació del risc i de l'impacte en salut dels contaminants orgànics persistents als aliments.

Establir una xarxa pública coordinada de laboratoris de salut ambiental i de seguretat alimentària.

Estendre a tota l'activitat alimentària i ambiental l'exigència de crear, mantenir i aplicar sistemes d'autocontrol propiciant la innovació als processos d'anàlisi del risc i d'inspecció i als sistemes d'informació i de comunicació.

Incloure a la inspecció la comprovació del compliment de la normativa sobre etiquetatge de productes al·lèrgics.

Continuació dels programes POCS (Pla d'Actuació per Prevenir els Efectes de l'Onada de Calor sobre la Salut) i PIUC (Pla Integral d'Urgències de Catalunya).

Establir mecanismes per facilitar el treball conjunt entre els equips d'atenció primària i de salut pública.

Reavaluar el model d'autorització i d'inspecció de les instal·lacions de refrigeració, propiciar les auditories a les empreses d'inspecció i promoure els processos de substitució de tecnologies de refrigeració.

Donar un suport integral al procés d'autorització i registre, accessible a través d'Internet, per tal que cobreixi les necessitats dels actors implicats.

Auditar els sistemes de traçabilitat aplicats als establiments alimentaris.

Reforçar la gestió de les taxes en l'àmbit de la protecció de la salut.

Consolidar les accions d'informació en matèria de riscos ambientals per la salut, especialment en relació amb aliments, aigües, aire, plaguicides i soroll.

Promoure la salut mental i prevenir les addiccions

Les dades ens diuen que al llarg de la vida, el 27% de les dones i el 20% dels homes de Catalunya tenen possibilitat de patir un trastorn mental. D'altra banda, l'ansietat, els trastorns depressius i el trastorn mental, en general, són les primeres causes de dies de treball perduts.

Així mateix, quan parlem de mortalitat cal remarcar l'augment de l'esperança de vida, la qual cosa està comportant un augment dels trastorns mentals.

La situació de la salut mental l'any 2003 era precària i girava més al voltant de les necessitats dels centres que no pas de les dels malalts i els seus familiars. A més a més, el nostre model tenia (té) dos elements diferencials: Catalunya és la Comunitat que disposa de més recursos comunitaris, de més llits d'aguts i de subaguts; però alhora manté una llarga estada molt important.

El Govern ha estat treballant per implantar un nou model comunitari i proactiu d'atenció en salut mental que garanteixi una resposta integral i de qualitat. L'objectiu és potenciar la coordinació i complementarietat de la xarxa de salut mental i addiccions en el territori, en col·laboració amb l'atenció primària.

En aquesta línia, els principals programes i actuacions han estat orientats a l'increment de l'oferta d'atencions psicoterapèutiques, atenció domiciliària i programes psicoeducatius adreçats a les famílies.

El nou Govern haurà de fer que, a banda de la integració de la xarxa de salut mental i addiccions –que ja ha començat–, hi hagi un treball conjunt amb la resta de la xarxa sanitària. L'atenció primària ha de ser més resolutiva en l'àmbit de la salut mental i les addiccions i ha de tenir el suport que sigui necessari de l'atenció especialitzada, però tenint en compte que una part important d'aquests problemes s'han de resoldre en l'àmbit comunitari.

El nostre partit és especialment sensible als problemes d'anorèxia, bulímia i altres trastorns de l'alimentació que afecten, sobretot, el nostre jovent, a vegades amb conseqüències tràgiques. En aquest sentit, cal buscar acords i complicitats en tots els àmbits (sector de la moda, etc.) i executar les polítiques necessàries, a l'altura de la gravetat del problema.

Objectius específics en l'àmbit de la salut mental i les addiccions:

1. Millorar la qualitat assistencial dels serveis d'atenció psiquiàtrica, psicològica i de salut mental.
2. Fomentar les polítiques d'inserció i d'adaptació a la comunitat.
3. Assolir un model integral d'atenció interdisciplinari i intersectorial.
4. Millorar l'atenció dels trastorns mentals i de les addiccions a l'atenció primària de salut.
5. Incrementar la participació i la satisfacció dels professionals que treballen en l'àmbit de la salut mental.
6. Avançar cap a un model comunitari i proactiu des de la xarxa especialitzada.
7. Reconvertir els actuals hospitals psiquiàtrics monogràfics.
8. Potenciar els recursos preventius en matèria de drogues, adreçats a la comunitat educativa (professorat, psicopedagogs, alumnat, pares i mares).

9. Promoure les aliances estratègiques i unitats integrades de la xarxa de salut mental i les addiccions.
10. Millorar l'atenció especialitzada a poblacions vulnerables: estrangers, sense sostre, violència de gènere i discapacitats intel·lectuals.
11. Desenvolupar les actuacions aprovades al Pla Integral de Salut Mental, conjuntament amb els ajuntaments, els governs territorials de salut i la resta de departaments implicats.
12. Portar a terme la reconversió de llits psiquiàtrics.
13. Consolidar els processos i instruments de suport a la planificació en matèria de promoció de la salut mental i prevenció de les addiccions.
14. Millorar els serveis de salut mental adreçats a infants i adolescents, generalitzant-ne l'accessibilitat.
15. Orientar la cartera de serveis cap a les necessitats reals dels usuaris i les usuàries de la xarxa de salut mental i addiccions.

Mesures:

Millorar l'atenció a les urgències domiciliàries psiquiàtriques a tot Catalunya.

Incrementar el nombre de places de psicòlegs clínics.

Tenir una atenció especialitzada per a la dependència a la cocaïna, pel seu comportament de patologia dual importantíssima.

Implantar programes de suport individual i de rehabilitació comunitària desplegats arreu del territori.

Potenciar els centres de referència amb personal especialitzat en malalts amb trastorn límit de la personalitat i de comportament alimentari, ludopaties i socioaddiccions. Donar suport a les famílies d'aquests malalts.

Implantar i generalitzar els recintes oberts que integrin diferents xarxes i serveis d'atenció amb l'oferta de serveis socials i sanitaris alternatius a l'internament psiquiàtric.

Crear més unitats especialitzades per a casos de complexitat gran (mesures penals, discapacitats intel·lectuals amb trastorn mental i/o de conducta), amb la seva adequació funcional i física com a element clau del procés de reordenació dels serveis de salut mental.

Elaborar una guia d'activitats preventives de trastorns mentals en gent gran i en l'àmbit laboral.

Incrementar l'oferta d'atencions psicoterapèutiques en el territori.

Impulsar la integració funcional, organitzativa i clínica de les xarxes de salut mental i les addiccions mitjançant la redacció d'un decret d'unificació de la xarxa de salut mental i d'addiccions.

Crear l'Agència Catalana per a la Inserció Social i Laboral de les persones amb malaltia mental (de caràcter interdepartamental).

Valorar les necessitats dels professionals en l'àmbit de la salut mental.

Reconèixer la categoria professional de la infermeria especialitzada en salut mental.

Invertir en la construcció de nous equipaments de salut mental i en reformes a centres ja existents.

Incrementar el nombre de professionals dels CAS (Centre d'Atenció i Seguiment) per tal que els malalts rebin una teràpia adequada a les seves necessitats.

Estendre a tot el territori i reforçar els serveis d'atenció en psiquiatria i psicologia als infants i adolescents.

Millorar els sistemes de gestió amb la implicació i participació de tots els equips i de tots els proveïdors de la xarxa de salut mental i addiccions.

Finalitzar la informatització de tota la xarxa d'atenció a les drogodependències (XAD).

Desenvolupar la reforma i aplicació de la normativa sobre l'alcohol.

Potenciar l'avaluació de l'eficàcia i l'impacte dels programes de prevenció en drogodependències.

Incorporar a la nova cultura de prevenció de riscos i salut laboral en l'àmbit empresarial el diagnòstic precoç en salut mental i addiccions com un element important de valor afegit.

Intervenir des de la primària en les addiccions prevalents, com ara el consum d'alcohol, de cànnabis i de cocaïna, mitjançant la detecció del consum de risc i efectuant un registre automatitzat i estandarditzat dels consums amb aplicatius que continguin algorismes de presa de decisió, i implementar el Programa Beveu Menys oferint una intervenció immediata i personalitzada en línia a consumidors de risc.

Desenvolupar campanyes que augmentin la informació sobre les substàncies addictives i els riscos derivats del seu consum.

Crear més centres d'ajuda per a les persones drogodependents i fer-ne difusió perquè tothom els conegui.

Promoure la sensibilització social al voltant dels riscos per a la salut de l'alcohol, la cocaïna i el cànnabis.

Elaborar una guia d'activitats preventives en salut mental i addiccions (detecció i consell), incloent-hi les noves addiccions (ludopaties, socioaddiccions, trastorns alimentaris), i promoure la consolidació de la seva integració en les activitats de l'atenció primària i de la xarxa de salut mental i addiccions.

Dissenyar i implantar programes comunitaris de prevenció de la violència, amb especial èmfasi entre els grups (dones, infants, gent gran) i territoris més vulnerables.

Millorar els sistemes de gestió compartida dels proveïdors de la xarxa de salut mental i addiccions, i donar resposta a les necessitats dels seus professionals.

Consolidar la implantació del model d'accés a recursos de baixa exigència per als grups marginals, com a porta d'accés a recursos assistencials normalitzats.

La tecnologia, la recerca i la innovació en salut al servei dels professionals sanitaris, de la ciutadania i del territori

El sector salut és el sector en què les innovacions i les noves tecnologies es relacionen més directament amb un augment del benestar. Des d'aquesta perspectiva, cal promoure iniciatives de recerca i d'implantació de noves tecnologies en salut que siguin científicament rigoroses i socialment útils, com a font d'innovació del sistema sanitari i millora de l'atenció a la salut de les persones.

Les autoritats sanitàries han de vetllar perquè els seus centres hospitalaris i d'atenció primària (centres de salut), així com les unitats pròpies dels departaments de salut i/o altres dispositius sanitaris públics puguin desenvolupar les seves activitats de producció científica, alhora que desenvolupen els seus programes assistencials i de formació.

El caràcter multidisciplinar de la recerca en salut, l'especificitat dels coneixements científics que requereix i la diversitat de centres, tant públics com privats, on aquesta es realitza, fa necessari que aquesta tasca de planificació i de coordinació no es dugui a terme de manera aïllada i unilateral, sinó amb la participació de membres representatius de tots els àmbits i sectors que hi estan implicats. A més a més, cal impulsar la necessària connexió entre recerca – pràctica clínica – docència, per tal que els resultats assolits siguin aplicables a curt termini.

L'especificitat del sistema sanitari català necessita solucions tecnològiques adaptades, per tant és necessari optar per un sistema altament tecnificat i connectat, que garanteixi la millora de l'accessibilitat als serveis sanitaris dels ciutadans (equitat), així com la millor pràctica clínica dels professionals (efectivitat) i la gestió global dels serveis sanitaris (eficiència).

El segle XXI l'Administració més propera al ciutadà serà la més ben connectada.

Els principals destinataris de tots aquests avenços són els professionals del sistema (cal primar la utilitat) i els pacients (cal primar la seguretat, confidencialitat i la interactivitat).

El desenvolupament de les TIC en salut ha de ser un motor de creixement del sector TIC (valor afegit complementari en el sector dels serveis, la tecnologia, la recerca i el desenvolupament), per això els i les socialistes volem un sistema sanitari en permanent procés de canvi. Un sistema que vagi adoptant els nous avanços tecnològics, terapèutics i farmacològics, i els vagi posant al servei dels pacients per a la millora de l'atenció sanitària. Això exigeix un esforç financer i humà que estem disposats a afrontar.

El Govern ha fet una important tasca en aquest àmbit i en relació amb la salut (importants centres de recerca en biomedicina; programes d'innovació en hospitals i atenció primària; projectes TIC –recepta electrònica, història clínica compartida, etc.–). S'han iniciat importants projectes que cal mantenir i fer sostenibles perquè tinguin vigència en el temps. El nou Govern ho haurà de fer possible, ja que aquests són clarament nínxols estratègics pel sector prioritant la recerca en salut i incrementant la despesa pública.

Objectius:

1. Generar nous productes i serveis altament competitius en l'àmbit de la biomedicina i la biotecnologia.
2. Adequar les estructures de govern per al desenvolupament de polítiques de recerca en salut.

Mesures en l'àmbit de la recerca:

Crear l'Institut Català de Recerca en Ciències de la Salut, que aglutinarà tota la recerca biomèdica realitzada a Catalunya i que definirà el marc global d'actuacions en aquest camp, tot i respectant l'autonomia dels diferents centres i garantint una connexió continuada i permanent amb els nodes de recerca de la resta de l'Estat i internacionals.

Impulsar que els contractes programa del Servei Català de la Salut contemplin l'activitat investigadora.

Promoure la recerca en serveis de salut i en salut pública.

Mesures en l'àmbit de les tecnologies de la informació i les comunicacions:

Informatitzar tots els inspectors de salut pública amb eines adaptades a la seva mobilitat.

Dotar de banda ampla tots els centres d'atenció primària de l'ICS.

Permetre l'accés a la Història Clínica Compartida (HCC) de manera organitzada a la informació rellevant necessària per prestar una atenció sanitària adequada i de qualitat, respectant els diferents models d'història clínica i els sistemes d'informació de cada organització sanitària.

Garantir l'accés dels ciutadans a la seva pròpia HCC, així com la privacitat de les seves dades en compliment de la LOPD (Llei Orgànica de Protecció de Dades).

Aconseguir que la Història Clínica Compartida (HCC) sigui plenament operativa a tots els centres assistencials i accessible per Internet per part dels pacients.

Enllaçar l'HCC amb la Història Social del pacient.

Fer l'HCC interoperativa amb la resta de l'Estat i la Unió Europea.

Estendre a tot Catalunya (totes les farmàcies i tots els centres de salut) la recepta electrònica i fer-la interoperable amb la resta de l'Estat.

Estendre la xarxa de telemedicina a tots els centres de salut.

Oferir un nou model de serveis d'imatge digital.

Fer viable la programació de les visites per via telemàtica al 100% dels centres d'atenció primària.

Introduir sistemes automatitzats de suport al diagnòstic.

Introduir sistemes robotitzats d'exploracions i cirurgia remota.

Integrar la informació disponible sobre el voluntariat en salut i sobre la xarxa de donants.

Els professionals sanitaris, el principal actiu

Els professionals són el principal actiu del sistema sanitari català d'utilització pública i un factor imprescindible per generar confiança entre la ciutadania, el sistema sanitari i l'Administració. Per aquest motiu, durant aquesta legislatura el Govern de la Generalitat ha treballat de valent a fi que aquests professionals puguin realitzar les funcions respectives amb un grau més alt de coresponsabilitat i eficiència.

S'ha actuat sobretot per conèixer la demografia de les professions sanitàries, instrument imprescindible per fer una planificació futura dels professionals que necessitarem i amb quins perfils i característiques. D'altra banda, s'han millorat les condicions laborals dels professionals amb l'increment i estabilització de les plantilles, amb la consolidació de la carrera professional i els incentius per objectius i amb l'increment de la capacitat docent, i s'han creat diferents espais per fer efectius mecanismes de participació dels professionals en la decisió dels aspectes que més els afecten (creació de la mesa social per a un acord marc de recursos humans del sistema sanitari català, el Consell de la Professió Mèdica i el Consell de la Professió d'Infermera, la Taula per a l'avenç de la professió infermera a Catalunya).

Així doncs, després de 16 anys s'ha fet el primer intent de donar compliment a l'LLOSC (1990), que ja preveia l'homogeneïtzació de les condicions laborals de tots

els treballadors de la sanitat pública (primària, hospitalària, sociosanitària, salut mental), amb independència de la seva vinculació jurídica o laboral.

Tot i així, encara podem fer i volem fer més per tal de fomentar el sentiment de pertinença al sistema per part dels professionals.

Objectius:

1. Resoldre les diferents condicions de treball existents en el sistema sanitari català.
2. Adequar del nombre de professionals a la població que han d'atendre.
3. Avaluar les necessitats de recursos humans per planificar la formació necessària de professionals de cada especialitat.
4. Fixar les bases per un sistema de relacions laborals modernes, que incentivin l'acompliment, la promoció personal i professional.
5. Promoure l'increment de la productivitat i així generar valor i excedents que es podran reinvertir en millores per als professionals i els usuaris.
6. Definir els criteris de planificació de necessitats de recursos humans a partir de les orientacions del mapa sanitari i els treballs dels consells de les professions mèdica i d'infermeria.
7. Incrementar la satisfacció dels i les professionals sanitaris/àries i potenciar la seva participació en la presa de decisions en els àmbits que els afecten.

Mesures:

Reedició del contracte social entre metges i societat, recuperant el professionalisme.

Fer efectius els acords de la Mesa Sectorial de l'ICS i els convenis col·lectius del sector concertat, i fer efectiu l'acord marc per a l'homogeneïtzació de les condicions laborals dels professionals (xarxa sanitària, sociosanitària i de salut mental).

Donar les mateixes oportunitats als professionals que vulguin fer recerca i una bona docència.

Atorgar a la infermeria i als auxiliars d'infermeria un paper rellevant, amb un rol més actiu i resolutiu.

Crear la carrera professional per a auxiliars d'infermeria.

Incrementar progressivament els ràtios d'infermeria fins arribar als nivells europeus.

Continuar treballant per tal que la infermera, en exercici de les seves competències, pugui prescriure tant autònomament com col·laborativament.

Recuperar la figura de les direccions d'infermeria.

Ampliar la troncalitat de les diferents especialitats perquè en acabar la residència els professionals siguin més polivalents.

Vetllar i fer efectiu l'acord marc per a l'homogeneïtzació dels professionals.

Estudiar nous mecanismes de motivació i incentiu dels professionals que treballen en l'àmbit de l'atenció primària per evitar la fugida de professionals a l'estranger per cercar millors condicions laborals.

Estendre la figura de la infermera enllaç com a garant de la continuïtat assistencial i la d'infermera que assumeix la gestió dels pacients amb elevades necessitats assistencials.

Incentivar la dedicació exclusiva dels professionals sanitaris.

Incloure la formació en gènere i salut dels i les professionals com a mecanisme indispensable de la detecció precoç i prevenció de la violència.

Crear el consell d'acreditació de la formació continuada per a les professions sanitàries.

Crear un registre únic i obert dels professionals sanitaris que contingui informació integrada sobre les característiques sociodemogràfiques de tots els professionals sanitaris per tal de poder generar un instrument que faciliti la planificació de recursos humans.

Impulsar la revisió del model de formació de grau, postgrau i continuada a Catalunya per adaptar-lo a les necessitats actuals de salut de la població.

Planificar de manera rigorosa les necessitats futures, a mig i a llarg termini, de professionals, d'acord amb les recomanacions del Consell de la Professió Mèdica i el Consell de la Professió d'Infermeria.

Insistir en els mecanismes que permetin l'efectiva integració dels professionals de contingent i zona que encara existeixen.

Fomentar la participació dels professionals en la gestió i en els processos de decisió dels centres de salut i de la política sanitària.

Promoure els sistemes de recertificació d'habilitats i coneixements.

Analitzar les càrregues de treball per dimensionar millor els recursos dels serveis sanitaris.

Fomentar una carrera professional i de mèrits desenvolupada de manera global a tota la xarxa, que permeti la promoció professional de tots els estaments sanitaris (carrera professional per als doctors, llicenciats i diplomats i els "no qualificats").

Fer una aposta clara i decidida per polítiques retributives basades en la direcció per objectius com a inici d'un sistema més modern de relacions laborals.

Afavorir, d'acord amb l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, la participació dels professionals de la xarxa de finançament públic en projectes de cooperació de salut fins arribar a invertir el 0,7% de la despesa en recursos humans.

Afrontar els nous reptes dels professionals de la salut, com la feminització, la necessària conciliació de la vida familiar i la preparació de nous models de treball.

Desenvolupar estratègies i programes concrets per prevenir i tractar les situacions d'estrès professional i de violència al lloc de treball.

Potenciar el treball en equip de metges, diplomats d'infermeria, auxiliars d'infermeria, administratius, zeladors, etc.

Facilitar el treball dels professionals, fent que el sistema sigui més àgil i que, ja que l'eix principal són els pacients, els professionals que estan en contacte directe amb ells siguin els qui més se'n beneficiïn.

Prestar atenció especial a la gent que té cura de determinades patologies com l'Alzheimer, que per les seves característiques requereixen atenció especial.

Reduir la pressió assistencial: disminuir la ràtio d'habitants per cada professional: passar a ràtios per sota dels 2.000, amb tendència a arribar a un òptim de 1.500 habitants per metge/metgessa de capçalera i identificar la ràtio òptima en el cas de la infermeria.

Fer la corresponent oferta de places a convocar, com a màxim, cada dos anys.

Política de medicaments

A tots els països desenvolupats la política farmacèutica constitueix un element clau i estratègic dins de les polítiques industrials, de recerca i de salut.

El món dels medicaments i dels productes sanitaris té una incidència molt rellevant en la societat i les persones que la constitueixen, tant en termes socioeconòmics com de salut i benestar.

Per aquest motiu l'acció de govern ha d'impulsar una política farmacèutica que contempli aquesta perspectiva integral del medicament i els productes sanitaris, amb una visió integrada i coherent dels àmbits industrial, de recerca i del sistema sanitari.

Aquesta visió integral i integrada ha de contemplar tota la trajectòria del medicament, des de la seva gestació (disseny químic, recerca preclínica i clínica) fins a la seva

utilització, passant per la prescripció, dispensació i gestió de la prestació que en garanteixi la qualitat, accessibilitat i un ús segur i eficient, així com la sostenibilitat financera del sistema sanitari públic i del sector empresarial (indústria, distribució, farmàcies).

Tradicionalment la despesa farmacèutica ha estat un element que ha contribuït al creixement global de la despesa sanitària, ja que la prestació farmacèutica, des del punt de vista de la utilització de recursos públics, té un elevat cost d'oportunitat i competeix amb la resta de prestacions i de serveis oferts pel sistema sanitari, tant pel seu volum (al voltant del 25% del pressupost sanitari) com pel seu creixement (aproximadament el 9% anual de mitjana els darrers anys, si bé l'any 2004 i el 2005 les mesures adoptades han permès que la despesa hagi crescut un 4,52% i un 4,04%, respectivament, passant a ser el 23% del pressupost sanitari).

En aquest sentit, cal apostar per la introducció de mecanismes de racionalització de la despesa sanitària que ajudin a consolidar un escenari de pressupost equilibrat sense posar en perill, en cap moment, la universalitat i la qualitat del servei públic i plantejar mesures adreçades a millorar l'eficiència d'aquesta prestació, no amb la finalitat d'estalviar sinó de gastar millor, buscant el major benefici per unitat de cost, garantint una prestació de qualitat i accessible, establint el diàleg i la negociació necessaris amb tots els agents del sistema per tal d'obtenir la coresponsabilització en l'assoliment de les prioritats i la sostenibilitat del sistema, assegurant, alhora, la capacitat de recerca i innovació de la indústria farmacèutica.

Això és precisament el que ha fet el Govern durant aquesta legislatura i els resultats obtinguts han estat espectaculars. Des del Partit dels Socialistes de Catalunya creiem que el nou Govern ha de continuar amb la línia iniciada per millorar la gestió dels recursos destinats al sistema sanitari.

Objectius:

1. Garantir una prestació farmacèutica de qualitat, eficient i accessible.
2. Racionalitzar la despesa farmacèutica i fomentar l'eficiència de gestió.
3. Millorar l'ús (racional) dels fàrmacs entre la població, tant des del vessant prescriptiu com en el compliment de la prescripció.

Mesures:

Fer efectiva la separació entre el registre i el finançament públic dels medicaments, tot establint mecanismes de selecció dels medicaments finançats pel Sistema Nacional de Salut sobre la base de criteris d'utilitat terapèutica en termes d'eficàcia, de seguretat i d'eficiència, i tenint en compte els aspectes d'avaluació econòmica (cost-efectivitat).

Diferenciar el preu del medicament del cost de finançament per part del Sistema Nacional de Salut mitjançant l'establiment de mecanismes de negociació de la compra i revisar la construcció actual del preu dels medicaments.

Donar prioritat al Registre d'Especialitats Farmacèutiques Genèriques i potenciar el sistema de preus de referència.

Potenciar la dispensació en dosis unitàries als hospitals i els programes d'atenció farmacèutica que integrin sistemes personalitzats de dispensació.

Redefinir el model de la prestació farmacèutica a les residències geriàtriques, establint experiències pilot de dispensació encaminades a implantar un sistema basat en l'atenció farmacèutica, separant el cost dels medicaments del cost dels serveis.

Implantar la recepta electrònica a la prestació farmacèutica a Catalunya i revisar i optimitzar els programes de prescripció crònica i renovació de receptes dels centres de salut i el d'establiment de criteris comuns mínims de qualitat.

Establir un pla per a la qualitat en l'ús dels medicaments que potenciï la creació de coneixement, basat en la selecció de medicaments, el desenvolupament de sistemes de gestió del coneixement, informació i formació continuada dependents de l'Administració, i l'establiment dels mecanismes i procediments necessaris de suport a la prescripció, per assegurar un ús òptim i segur dels recursos terapèutics.

Potenciar relacions estables i transparents amb la indústria farmacèutica i de suport a l'R+D, així com afavorir els àmbits de recerca preclínica i clínica.

Assolir un percentatge de despesa de farmàcia sobre la despesa pública total en sanitat més pròxim a la mitjana de l'OCDE (17,76% el 2003).

Incorporar criteris d'utilitat terapèutica i estudis cost-efectivitat i d'impacte pressupostari en la selecció de medicaments i la gestió clínica.

Mantenir i millorar l'estratègia emprada (basada en la coresponsabilització, la millora dels serveis, el foment de l'eficiència, la potenciació dels mecanismes d'avaluació i control, i la millora dels sistemes d'informació), atesa la seva capacitat de frenar el creixement de la despesa farmacèutica.

Redefinir el model de concertació de la farmàcia comunitària, orientant-lo cap a un model de reforçament professional de l'activitat del farmacèutic i dels serveis d'atenció farmacèutica, tot avançant amb sistemes i mecanismes que permetin la incentivació d'aquests serveis.

Potenciar l'atenció farmacèutica i el seguiment farmacoterapèutic dels tractaments amb medicaments hospitalaris de dispensació ambulatoria.

Desenvolupar un programa integral i integrat de formació en l'ús racional dels medicaments.

Fomentar les estructures de suport per a l'ús racional dels medicaments (serveis farmacèutics d'atenció primària) i introduir instruments interactius que permetin la millora de qualitat de la prescripció.

Promoure que els medicaments genèrics siguin prescrits amb el principi actiu que els compon.

Definir protocols terapèutics consensuats amb les societats científiques per fer un ús racional dels fàrmacs (sobretot en les noves incorporacions).

Dur a terme campanyes adreçades a les persones grans referents al bon ús dels medicaments a casals i centres cívics.

Implicar les farmàcies, com agents sanitaris en la dispensació de la medicació, perquè fomentin el compliment de les prescripcions.

Establir canals de comunicació entre les farmàcies i els centres d'atenció primària.

Fomentar l'educació sanitària entre els ciutadans i ciutadanes en relació amb els medicaments, optimitzant els recursos i fent-los coresponsables de l'ús dels serveis i de la seva salut.

Promoure i liderar la formació continuada i l'avaluació continua dels resultats de la pràctica clínica assistencial mitjançant l'establiment de sistemes propis d'informació objectiva sobre medicaments i terapèutica i el desenvolupament d'investigació clínica centrada en els problemes clínics.

Potenciar sistemes d'informació de medicaments adreçats als ciutadans que potenciïn el seu paper decisor i autònom, i fomentar hàbits saludables sobre la utilització de medicaments en la població.

Introducció del concepte "compte client" com un mecanisme d'informació de la utilització de recursos públics i el seu cost a l'usuari, dins el marc d'una política de transparència sobre l'ús dels recursos públics i visualitzar com els impostos es recuperen amb salut.

Fomentar l'adherència als tractaments i minimitzar els problemes relacionats amb l'ús dels medicaments (interaccions, reaccions adverses, sobredosificacions, etc.), així com evitar les conseqüències negatives de l'automedicació.

Promoure una visió integrada de l'assistència basada en el pacient i en la coordinació entre nivells assistencials, fomentant la participació de tots els professionals sanitaris en el seguiment de la farmacoteràpia.

6. ELS SERVEIS SOCIALS: UN DRET

Les transformacions que hem viscut durant els darrers anys, de caire social, demogràfic i econòmic, han convertit Catalunya en una societat enormement complexa. Una societat molt diferent a la que teníem fa vint anys. Fenòmens positius com la incorporació massiva de la dona al món del treball, la major longevitat de la població o la immigració, han coincidit amb transformacions dels models familiars i dels valors predominants a la societat. D'altra banda, factors com la globalització, la precarietat del mercat laboral, els increments del preu de l'habitatge, etc., han afegit nous factors de risc i ampliat els marges de vulnerabilitat de molts col·lectius.

Ens trobem doncs en una societat més oberta, més diversa, més flexible i més lliure, però també en una societat en què a molts els és difícil d'incorporar-se i gaudir plenament de la seva condició de ciutadans.

Els i les socialistes volem construir un país socialment més avançat. Una societat on tots els membres puguin gaudir del benestar i aprofitar les oportunitats que se'ls ofereixen. Els i les socialistes estem convençuts del paper fonamental que les polítiques públiques en l'àmbit social, i els serveis socials en particular, poden tenir per aconseguir una societat més justa, una societat menys vulnerable.

L'adveniment de la democràcia va representar un augment molt significatiu de la despesa social i una millora substantiva dels serveis públics d'educació, sanitat i seguretat social (els tres primers pilars de l'Estat del benestar). Però els serveis socials i l'atenció a la dependència (el quart pilar) han estat els grans oblidats.

Des del Partit dels Socialistes de Catalunya proposem com a una de les prioritats per a la propera legislatura el desenvolupament i la millora del quart pilar de l'Estat del benestar, a partir de la futura Llei de serveis socials de Catalunya, que garantirà l'accés universal als serveis socials a tots els ciutadans/es de Catalunya i portarà els serveis socials a l'àmbit de l'educació, de la salut i de les pensions.

Durant la passada legislatura, el Govern ha fet una clara aposta per uns serveis socials universals però especialment compromesos amb els col·lectius més vulnerables de la nostra societat. Des d'aquesta perspectiva ha estat prioritari el desenvolupament de polítiques d'intervenció i de serveis per a l'atenció de les persones dependents, la infància en situació de risc, la lluita contra l'exclusió i la integració de l'immigrant nouvingut.

Parlem, entre d'altres, d'actuacions de l'ampliació dels serveis d'atenció domiciliària per donar resposta a les necessitats de les persones dependents, la creació de nous protocols d'actuació per protegir els infants maltractats, les persones dependents incapacitades, l'aprovació de la nova Llei de prestacions socials de caràcter econòmic o l'ampliació dels programes de suport als ajuntaments per acollir els immigrants nouvinguts.

Unes línies d'actuació a les quals caldrà donar un caràcter primordial durant la propera legislatura. Unes línies d'actuació que, juntament amb les polítiques de suport

a les famílies, de gent gran activa, de promoció de la integració social i econòmica dels discapacitats, d'integració dels immigrants i d'ampliació de l'habitatge social, constituïran el centre de la política de benestar del nou Govern. Un Govern que vol ampliar significativament els recursos dedicats als serveis socials i al benestar de la seva ciutadania.

Un Govern que liderarà la transversalitat de totes les polítiques, sobretot en l'àmbit de l'educació, dels serveis socials, de la salut, del treball i de l'habitatge, perquè contribueixin de manera decisiva a aconseguir una societat més cohesionada i justa.

Cap a uns serveis socials universals

Tradicionalment el sistema de serveis socials a Catalunya ha estat un sistema feble per la seva manca de cobertura universal i de reconeixement específic del dret subjectiu al seu accés. A diferència del que passa amb l'educació, la salut o les pensions, que són drets de caràcter universal i garantits, el sistema de serveis socials a Catalunya ha estat caracteritzat pel seu caràcter assistencialista. L'accés als serveis ha estat sotmès a la disponibilitat pressupostària i vinculat al nivell d'ingressos de l'usuari. L'absència d'equipaments i de serveis suficients s'ha vist agreujada amb l'aparició de noves problemàtiques i amb el creixement de la demanda.

La participació activa dels ajuntaments i ens locals, que s'han responsabilitzat de l'atenció a escala primària, i de les entitats de la societat civil, que han estat impulsores dels serveis en molts sectors, han estat fonamentals per apropar els serveis socials a la ciutadania i dotar-los de més capacitat, però també ha implicat, per la manca d'un lideratge i d'una planificació clara per part del Govern de la Generalitat, una major desigualtat en el seu accés.

Durant la darrera legislatura, el Govern ha fet un esforç molt significatiu per transformar aquesta situació. S'ha assumit un lideratge actiu de la xarxa de serveis socials i s'ha treballat per passar d'un model assistencialista de serveis socials a un model garantista i universal.

S'han assentat les bases de la nova llei de serveis socials, projecte de llei que el Govern va aprovar el febrer del 2006, però que finalment no va poder ser aprovada al Parlament per manca de voluntat política dels dos partits de la dreta catalana, CiU i PP. Una llei que el nou Govern socialista es compromet a aprovar a l'inici de la propera legislatura i que suposa un canvi irreversible en la concepció dels serveis socials i en la seva garantia com a dret universal. Una llei que significa un salt qualitatiu importantíssim en el nostre Estat del benestar, consolidant-ne allò que es coneix com a quart pilar.

El Govern de la Generalitat ha treballat per modernitzar i ampliar la xarxa de serveis socials. Se n'ha potenciat la descentralització i la proximitat al ciutadà amb l'ampliació del suport econòmic als ajuntaments i ens locals i a les entitats de la societat civil. És una tasca que evidentment cal continuar liderant.

En aquest sentit, els i les socialistes considerem que el nou Govern haurà d'impulsar un nou sistema català de serveis socials en què s'integrin tots els serveis de

responsabilitat pública. Una xarxa on els ens locals, per la seva proximitat al ciutadà, tindran un paper molt significatiu.

Es reconeixerà i definirà un marc de relació clar i estable amb les entitats d'iniciativa social que participen en la prestació de serveis públics, potenciant la seva participació en la definició de les polítiques públiques. El Govern fomentará i donará suport a les entitats del Tercer Sector. Aprofitant que l'any 2007 està declarat Any Internacional de la Igualtat d'Oportunitats, plantegem que aquest principi ha d'estar present en totes les nostres polítiques transversals d'atenció a les persones. S'ha d'enfortir el sistema de serveis socials dotant-lo de més recursos de formació, de recerca i de capacitació, en definitiva de modernització, perquè els municipis puguin fer front als nous reptes socials: la immigració i la dependència.

Els serveis socials municipals seran la peça cabdal per liderar el nou escenari que comportaran les lleis d'atenció a la dependència i de serveis socials.

S'establiran mecanismes de finançament i de control que permetin garantir la qualitat i la igualtat dels serveis oferts a la ciutadania.

Objectiu:

1. Garantir el dret universal de tots els ciutadans a l'accés i l'ús als serveis socials.

Mesures:

- Aprovar, a l'inici de la nova legislatura, la Llei de serveis socials de Catalunya que CiU va impedir d'aprovar la darrera legislatura per motius electoralistes.

- Aprovar una cartera de serveis socials que reculli un catàleg de prestacions mínimes, els criteris d'accés i les seves característiques, d'acord amb un mapa de necessitats socials de la població de Catalunya.

- Ordenar i incrementar, si escau, els recursos disponibles i definir una xarxa de serveis socials, conjuntament amb els ens locals, que permeti garantir l'acompliment d'aquest catàleg amb criteris d'equitat a tot territori.

- Millorar la dotació pressupostària i d'ampliació de personal a l'atenció primària reforçant el suport econòmic als ajuntaments i ens locals per aproximar els serveis socials a la ciutadania.

- Proporcionar un marc de col·laboració estable a les entitats d'iniciativa social i empreses proveïdores que participin en la prestació de serveis públics, que en permeti garantir la qualitat i sostenibilitat.

- Amb dotació pressupostària revisable cada any, tenint en compte que el nombre d'usuaris augmenta cada any.

- Garantir la creació de la finestreta única per poder accedir als serveis socials i a les prestacions que s'hi incloguin. Aquesta finestreta única la situarem a l'Administració

més propera al ciutadà (municipi), ja que els socialistes volem una Administració més propera, àgil, amb capacitat d'actuar transversalment i que simplifiqui les gestions.

- Cal vetllar per l'aplicació del conveni col·lectiu del sector, ja que en aquests serveis el capital humà és el més important i la qualitat dels serveis prestats és directament proporcional al grau de satisfacció laboral dels i de les professionals que els subministren.

- Fomentar les recerques especialitzades en polítiques d'atenció social que permetin promoure programes adients a les necessitats actuals i portar a terme avaluacions sistemàtiques i objectivables dels diferents plans, campanyes i programes que s'estiguin portant a terme.

Polítiques per a una gent gran activa

Els canvis demogràfics experimentats durant les darreres dècades, amb un increment molt significatiu de la longevitat i una important disminució de la fecunditat, han transformat l'estructura demogràfica de la nostra societat. Una societat que ha envellit significativament durant els últims 25 anys, gairebé doblant el nombre de persones grans.

Catalunya té avui 400.000 persones majors de 65 anys més de les que tenia l'any 1986. Les persones grans signifiquen avui gairebé un 17% de la població, més de 4 punts per sobre del que representaven fa vint anys.

L'augment de la vida útil, juntament amb l'aparició de nous valors socials, ha suposat un canvi important en la presència i la percepció social del paper que la gent gran pot i ha de jugar en les nostres societats. Un canvi en el mateix concepte de gent gran. Un canvi que planteja un repte importantíssim que les administracions públiques han d'assumir.

Els i les socialistes considerem que és erroni enfocar l'envelliment de la població només com la necessitat d'augmentar la intensitat i la cobertura dels serveis socials i sanitaris per prevenir i cobrir situacions de dependència, tasca en què el Govern de la Generalitat està clarament implicat. L'aparició d'un col·lectiu de gent gran capaç, amb cultura i actiu obliga a replantejar-se la tipologia i característiques dels serveis oferts a les persones grans.

Unes persones que l'actual mercat laboral ha jubilat i en certa manera exclòs del sistema productiu, però que poden continuar oferint el seu potencial a la societat. Des d'aquesta perspectiva, el seu augment suposa una oportunitat que els governs han de saber aprofitar. Parlem de persones que disposen de tot el seu temps i de força creadora, i que poden aportar experiència, coneixements i ganes de treballar per la societat. Per tot això el col·lectiu de persones grans és cada vegada més "jove" i per tant les necessitats cada vegada més variables i diferents. El Govern farà polítiques imaginatives per donar respostes a les inquietuds del col·lectiu.

Una oportunitat que els governs de CiU van desaprovechar. Uns governs que van convertir les polítiques per a gent gran actives en polítiques adreçades gairebé exclusivament al suport a l'oci, mitjançant la creació d'una extensa xarxa de casals no

sempre de manera coordinada amb els ajuntaments i ens locals, i el finançament de festes diverses. Unes accions que, si bé són necessàries, cal que vagin acompanyades d'intervencions de caràcter més ampli. Cal abordar la realitat de les persones grans des d'una nova perspectiva emancipadora, més oberta, més respectuosa amb la pluralitat i menys proteccionista.

El Govern potenciarà la creació de la figura del defensor de les persones grans, adscrit al Síndic de Greuges de Catalunya.

Durant aquesta legislatura s'ha mantingut el suport als casals i a les entitats d'iniciativa social de persones grans. S'ha iniciat, juntament amb els municipis, una tasca d'identificació dels casals i centres d'oci per a persones grans per tal d'evitar duplicitats i establir una xarxa única d'aquests tipus d'equipaments. Així mateix, s'ha treballat per establir les bases d'un nou model de gestió dels casals. Un model en què els municipis i les persones grans que en formen part tinguin un paper més significatiu a l'hora d'organitzar activitats i la seva programació.

Des del Govern s'ha potenciat també la participació activa de les persones grans en aquelles lleis i temes que els afecten directament, impulsant el paper del Consell de la Gent Gran.

Per primera vegada s'ha dut a terme un procés participatiu ampli i global per establir les ponències que s'han debatut al V Congrés Nacional de la Gent Gran de Catalunya. Les reflexions i propostes sobre els temes que més preocupen les persones grans s'han recollit en un document final que el Partit dels Socialistes de Catalunya vol impulsar una vegada estudiada la seva viabilitat tècnica i econòmica.

Els i les socialistes creiem que cal continuar treballant per afavorir que les persones grans de Catalunya tinguin una vida plena i activa. Una feina que evidentment suposa la prèvia garantia d'uns ingressos econòmics dignes per a totes les persones grans i la protecció dels seus drets. En aquest sentit, la nova llei de prestacions socials de caràcter econòmic, aprovada durant la darrera legislatura, suposa un important pas endavant. Un pas que el nou Govern ha de completar amb l'impuls de la protecció de les persones grans que viuen soles i de les persones grans desprotegides, possibles víctimes de maltractaments, sense oblidar les persones grans que rebutgen qualsevol tipus d'ajut.

El nou Govern impulsarà la participació social i política de les persones grans mitjançant el suport de les seves institucions. Es prendran les mesures oportunes perquè les organitzacions que els representen tinguin un paper rellevant en aquells organismes i processos que els afecten.

Es treballarà per potenciar el voluntariat de les persones grans i consolidar el seu paper a les entitats de la societat civil. Es fomentarà la participació i organització de la gent gran als espais públics de participació política.

Impulsarem els mecanismes necessaris per garantir que les persones grans siguin tractades en els mitjans de comunicació amb la dignitat que els correspon com a ciutadans i ciutadanes de ple dret. Hem d'eradicar els estereotips i actituds tantes vegades denunciades.

Així mateix, es vetllarà pel desenvolupament d'una oferta de lleure àmplia i adequada i es continuarà treballant per disposar d'una xarxa activa de casals i centres cívics amb una elevada participació de la gent gran que els fa servir. Aquesta xarxa de casals i centres cívics, juntament amb les oficines de benestar i família (OBF), els traspasarem a l'Administració més propera al ciutadà (municipis), amb els recursos econòmics, materials i humans necessaris per al seu eficaç funcionament.

Finalment, s'impulsaran campanyes i programes per conscienciar la societat i les pròpies persones grans sobre el seu valor primordial i afavorir l'intercanvi intergeneracional. Per donar resposta al conjunt d'aspiracions de les persones grans de Catalunya, impulsarem la creació d'un òrgan de l'Administració de les Persones Grans, que es dedicarà a coordinar la participació, estudi i elaboració de propostes de totes les polítiques que els afectin directament.

A la propera legislatura crearem la figura del Defensor de les Persones Grans, adscrit al Síndic de Greuges de Catalunya, atenent la demanda reivindicada tant al IV com al V Congrés Nacional de la Gent Gran de Catalunya.

Objectius:

1. Garantir per llei uns ingressos econòmics dignes per a totes les persones grans de Catalunya.
2. Garantir el dret de tota persona gran a accedir de manera igualitària a uns serveis sanitaris i socials de qualitat en les seves necessitats i grau de dependència, mitjançant serveis de proximitat, com ara la finestreta única.
3. Desenvolupar els aspectes legals i materials necessaris per poder exercir el dret a una mort digna en plena llibertat. Impulsarem la creació d'un Registre d'Últimes Voluntats.
4. Protegir les persones grans de possibles maltractaments o abusos de qualsevol tipus.
5. Potenciar la integració social de les persones grans.
6. Impulsar la participació social i política de les persones grans i la transmissió dels seus coneixements.
7. Facilitar les possibilitats de lleure per a les persones grans.
8. Potenciar el voluntariat de les persones grans.
9. Potenciar el paper de la gent gran activa com a organitzadora i dinamitzadora de polítiques socials de la seva ciutat.

Mesures:

Mesures per facilitar la integració econòmica de les persones grans:

- Garantir per llei uns ingressos econòmics dignes a totes les persones grans de Catalunya mitjançant l'aplicació de la nova llei de prestacions socials de caràcter econòmic i el lideratge d'un procés per instar l'Estat, les Corts Generals i el Pacte de Toledo a avançar cap a unes pensions més dignes per a tothom. La prioritat serà la millora de les pensions mínimes i una especial sensibilitat amb les pensions de viduïtat, avançant cap a la progressiva equiparació d'aquestes amb els ingressos que percebia el cònjuge.

- Crear noves residències i pisos tutelats per a gent gran.

Mesures per garantir el dret de tota persona gran a accedir de manera igualitària a uns serveis sanitaris i socials de qualitat en funció del seu grau de dependència.

- Impulsar el reconeixement dels drets de totes les persones grans a accedir a serveis i prestacions mitjançant l'aprovació d'un nou marc legislatiu, la nova llei de serveis socials, que garantirà l'accés universal als serveis socials, i l'aplicació de la nova llei de la dependència, de caràcter estatal (ampliat a l'apartat de dependència).

Mesures per protegir les persones grans, especialment les que viuen soles, de possibles maltractaments o abusos de qualsevol tipus:

- Establir protocols d'actuació interdepartamentals que permetin detectar i prevenir les situacions de maltractament.

- Definir protocols de seguiment de les persones grans que viuen soles.

- Potenciar les entitats d'iniciativa social, institucions i administracions que donen suport a les persones grans.

- Crear una comissió de seguiment i d'inspecció dels centres residencials de gent gran en coordinació entre els ens locals i la Generalitat, per tal de garantir el benestar dels residents.

Mesures per evitar la pèrdua de la integració social de les persones grans:

- Proposar la modificació de la legislació actual, en el sentit que el maltractament a les persones grans sigui un fet agreujant.

- Liderar la transversalitat a les diferents polítiques tenint en compte la gent gran.

- Dur a terme programes d'intercanvi intergeneracional i campanyes que fomentin la valoració social de les persones grans en tots els seus aspectes: socials, de participació, cultural, etc.

- Potenciar l'accés de les persones grans a les noves tecnologies per trencar les barreres i afavorir l'aprenentatge durant tota la vida.

- Promoure la construcció d'habitatges de lloguer sense serveis per a gent gran activa, ja que en els darrers anys s'ha convertit en un element de convivència i benestar.

Mesures per impulsar la participació social i política de les persones grans:

- Fomentar la participació de les entitats representatives de la gent gran en el disseny de les polítiques socials, especialment de les que els afectin directament.
- Reforçar i fer representatiu el Consell de la Gent Gran de Catalunya.
- Promoure la presència de persones grans als espais de participació pública, amb la finalitat de fer efectiva la transmissió de coneixements per fer realitat l'intercanvi intergeneracional.
- Oferir suport a les entitats d'iniciativa social liderades per gent gran.

Mesures per facilitar el lleure a les persones grans:

- Potenciar una xarxa activa de casals de gent gran dependent del món local i el sector no lucratiu i incrementar els serveis (perruqueria, podologia, menjador, etc.) que es donen a les persones grans a les xarxes d'equipaments cívics.
- Establir programes de formació i beques per a persones grans, especialment en l'àmbit de les noves tecnologies. Ampliar l'oferta de places universitàries per a les persones grans a les poblacions que actualment tenen facultats de tot Catalunya.
- Potenciar l'activitat física per a persones grans.
- Potenciar una oferta cultural i de participació.

Mesures per potenciar el voluntariat de les persones grans:

- Difondre entre les persones grans el voluntariat com una opció de compromís actiu.
- Desenvolupar programes de formació de voluntariat específics per a les persones grans.
- Donar suport econòmic i logístic a les entitats de voluntariat, previ estudi dels seus projectes.

Polítiques de suport a les famílies

Durant molts anys les polítiques de família a Catalunya han estat enteses des de l'òptica conservadora de governs de centre-dreta, amb una visió tradicional i limitada de la família. Però des de fa temps la realitat demostra la no-adequació d'aquesta concepció política.

La constitució de noves famílies s'ha vist afectada, els darrers anys, per diferents fenòmens: la incorporació progressiva de la dona al mercat de treball o les dificultats en l'emancipació del jovent, entre d'altres. La manca de serveis públics d'atenció a les persones ha contribuït a l'augment de la dificultat a l'hora de tenir cura dels membres de la família, així com a l'increment de la distància entre els fills desitjats i els que les famílies poden tenir i mantenir. I ha estat la dona qui, fonamentalment, ha assumit aquestes dificultats, ja que continua existint una concepció sexista dels rols dels membres de la família.

Per últim, les famílies sovint es troben, al llarg del seu cicle vital, amb necessitats específiques que poden generar desigualtats. Les estructures familiars són cada vegada més diverses i per tant les seves necessitats també.

L'any 2003 la situació de partida es caracteritzava per una incipient i minsa introducció de les polítiques de suport a les famílies al nostre país singularitzada, essencialment, per ajuts econòmics directes i per la recent aprovació, a finals de l'anterior legislatura, d'una nova llei de suport a les famílies.

Durant aquesta legislatura, s'han fet avenços importants ja que s'han reconegut les necessitats especials que tenien determinades famílies: monoparentals, famílies amb persones dependents al seu càrrec, famílies en procés d'acolliment o d'adopció, etc. I s'han creat nous ajuts, a banda de consolidar i ampliar els ja existents. Així, a més de l'increment de l'import de les prestacions per a famílies amb infants a càrrec, s'ha millorat el seu tractament fiscal, que s'hauria d'aplicar també a les famílies que tinguin al seu càrrec persones amb algun tipus de dependència (persones grans, persones amb discapacitats, etc.).

S'han impulsat també els elements prioritaris de la llei de suport a les famílies.

D'altra banda, s'han desenvolupat programes i creat serveis i equipaments específics per atendre les famílies víctimes de violència o de ruptures familiars complexes.

Els i les socialistes volem continuar la tasca de suport a les famílies des d'una òptica progressista. Els ciutadans i ciutadanes de Catalunya tenen dret a decidir lliurement quin tipus de família volen i a rebre l'ajuda que necessiten per part de l'Administració per viure amb dignitat i qualitat de vida.

Una ajuda que es tradueix en suport econòmic però que implica moltes altres actuacions. Així, els i les socialistes volem continuar potenciant les mesures de formació i de suport endegades per a les famílies i impulsar mesures de conciliació de la vida familiar i laboral. Unes mesures que han de permetre a les famílies disposar de més quantitat, però sobretot de més qualitat de temps per tenir cura dels seus membres.

L'atenció a les famílies en risc social, en situacions de violència de gènere i de ruptures familiars traumàtiques serà també una de les línies d'actuació prioritària del futur Govern.

Objectius:

1. Millorar el coneixement, de manera continuada, de les condicions de vida de les famílies de Catalunya des del reconeixement de la seva diversitat i actuant de manera proactiva mitjançant instruments de recerca i avaluació.
2. Augmentar els recursos destinats a ajuts directes sense discriminació pel seu nivell econòmic amb ajuts per cada fill.
3. Millorar els serveis socials de suport a les famílies, especialment d'aquelles en situacions de vulnerabilitat (risc social, violència de gènere, ruptures traumàtiques).
4. Aplicar polítiques de conciliació de la vida laboral, familiar, personal i política, per tal de coresponsabilitzar homes i dones de manera igualitària en les tasques familiars. Fomentar des de les empreses aquesta conciliació.
5. Facilitar l'elecció lliure i responsable de tenir fills amb polítiques de suport, i estimular el rol educador dels pares com a màxims responsables de la primera socialització dels infants.

Mesures:

Mesures per millorar el coneixement, de manera continuada, de les condicions de vida de les famílies de Catalunya:

- Crear l'Observatori de Benestar i Famílies, amb la participació del Consell de la Gent Gran de Catalunya i de les organitzacions sindicals, com a instrument de recerca continuada de necessitats socials de les famílies en el seu conjunt i de les persones que en formen part (infants, joves, adults, persones grans, discapacitats, etc.), així com estudiar i analitzar l'evolució de les situacions de pobresa econòmica i social i les possibles solucions.

Mesures per augmentar els recursos destinats a ajuts directes i indirectes:

- Consolidar i estendre l'estratègia de suport econòmic i ajuts específics a les famílies amb fills a càrrec, incrementant-los anualment en funció de l'IPC i eliminant els tràmits de renovació, tenint en compte situacions socials específiques.

- Impulsar l'aplicació de desgravació fiscal (a la declaració de renda) a les famílies per les despeses de contractació de serveis de proximitat, d'atenció als infants o persones dependents, com ja s'aplica a altres països europeus.

Mesures per millorar els serveis socials de suport a les famílies, especialment d'aquelles famílies en situacions de vulnerabilitat (risc social, violència de gènere, ruptures traumàtiques):

Augmentar les pensions a les parts més afectades en una separació o divorci, en especial en un divorci amb fills. Ajudes per tal de trobar un nou habitatge quan s'hagi d'abandonar el domicili conjugal.

- Impulsar serveis educatius (escoles bressol –fins a un 75% de cobertura–, serveis d'educació en el lleure, etc.), socials (serveis d'atenció a la dependència, etc.) i d'altres tipus que permetin alliberar les famílies de les seves càrregues i facilitar la conciliació dels diferents rols. I tot plegat amb preus assequibles per a les famílies.

- Aconseguir que les ajudes que les famílies amb renda baixa o en situacions de vulnerabilitat ja reben (per menjador, per transport escolar, per colònies, etc.) no les perdin si la seva renda efectiva no augmenta, malgrat l'increment de famílies amb rendes més baixes.

- Fomentar els programes de formació i els espais de suport per a pares i mares. Es poden dur a terme a les escoles amb servei d'acollida per als infants.

- Crear un Programa d'Atenció a les Famílies amb criteris de proximitat i de diversitat en els serveis que contingui per tal de promoure les bones pràctiques de criança i d'educació d'infants i adolescents, de prevenir situacions de risc social i/o atendre-les quan es produeixin, i de tractar els conflictes familiars vinculats o no a la violència contra les dones, els infants o altres membres de la família.

- Impulsar la creació a tot Catalunya d'una xarxa de centres d'atenció i de suport a les famílies en situació de dificultat o de risc, com a model preventiu de situacions d'exclusió.

- Ampliar els centres d'intervenció especialitzada per a famílies afectades per situacions de violència de gènere.

- Fomentar els punts de trobada, serveis destinats al compliment del règim de visites en casos de separació o de divorci dels progenitors conflictius.

Mesures per potenciar la conciliació de la vida familiar i laboral:

- Tot i que aquest tema es tracta de manera específica a l'àmbit de conciliació i nous usos del temps en matèria d'igualtat d'oportunitats envers les dones, és important remarcar el paper de les mesures que en aquest sentit ha desenvolupat el Pacte per a l'Educació. Els nous models de família impliquen nous reptes, no només per a les dones sinó per a tot ciutadà que es trobi en situació de debilitat a l'hora de compaginar el temps de dedicació a la seva vida professional i personal. Així, apareixen a la societat noves situacions, fa uns anys impensables i sense protecció per part de l'Administració pública. La nova Llei d'educació que desenvoluparà el Govern de la Generalitat, a mercè del nou Estatut català, fa més que necessari aconseguir dues fites: instar el Govern central a la regulació de permisos laborals que afavoreixin la participació dels pares i tutors en l'educació dels menors als centres

educatius; i, en virtut de l'Art. 34.2 d) de l'Estatut dels Treballadors, informar positivament de les mesures ja previstes a la llei.

Mesures per facilitar l'elecció lliure i responsable de tenir fills amb polítiques de suport:

- Potenciar les condicions necessàries per a la creació de noves famílies, d'acord amb les polítiques de Joventut, de Treball i Habitatge, per tal de facilitar l'accés a l'estabilitat laboral i a l'habitatge.

Polítiques d'atenció a la infància i l'adolescència

A Catalunya les polítiques d'atenció a la infància i a l'adolescència han estat tradicionalment mancades d'una visió integral, a causa de la dificultat per concebre els infants com a subjectes en si mateixos, que requereixen actuacions pensades específicament i en correspondència amb els seus condicionants i limitacions.

El convenciment dels i de les socialistes que els principis d'integralitat i transversalitat han de guiar la definició i aplicació de les polítiques d'infància rau en el compromís de futur, però també de present, d'aquells que esdevindran part activa de la nostra societat. La defensa dels drets dels col·lectius més desfavorits constitueix l'orientació primera de la nostra acció política.

La situació de partida en aquest àmbit era la manca d'una legislació unificada sobre la matèria i la manca de qualitat dels serveis del sistema de protecció de la infància.

En aquest marc, el Govern ha impulsat durant la darrera legislatura la redacció del Projecte de Llei d'infància de Catalunya. Amb l'elaboració de la llei es pretén, per una banda, disposar d'una norma que abrasi tota la legislació catalana sobre infància, que reconegui alguns drets que fins ara no havien rebut les garanties necessàries i que reguli tant l'àmbit de la infància desprotegida o en risc, com el de la resta d'infants. Per altra banda, vol introduir innovacions legals que facilitin l'atenció als infants desprotegits, com per exemple la creació de la figura de l'acolliment permanent.

Els i les socialistes creiem que les actuacions del Govern de la Generalitat han de ser capaces d'incloure els principals àmbits sectorials que afecten la vida dels infants i que han evolucionat substancialment: hem de vetllar per la seva salut i educació, però també hem de tractar integralment els menors tutelats i els menors a càrrec de la justícia juvenil; hem de garantir el seu dret al lleure i a la participació.

Però sobretot, els poders públics han de garantir la protecció i prevenció de situacions de risc social: la pobresa, la mendicitat, els maltractaments, l'abandonament o la pertinença a famílies desestructurades han de ser objecte de l'actuació prioritària de l'Administració com a coresponsable, juntament amb les famílies i el conjunt de la societat, de vetllar per la integritat i el benestar dels infants.

La protecció dels infants en situacions de desemparament i l'atenció dels joves tutelats i extutelats han estat accions prioritàries durant aquesta legislatura.

Així, s'han posat en marxa noves mesures com la creació dels equips de valoració i maltractament infantil, la redefinició dels protocols d'actuació o l'ampliació dels equips d'atenció a la infància i a l'adolescència per detectar i abordar casos de maltractament infantil.

Pel que fa als joves tutelats i extutelats, la millora dels centres d'acolliment, l'impuls econòmic dels programes per a joves extutelats i el reconeixement, mitjançant la nova llei de prestacions socials de caràcter econòmic, del dret dels joves extutelats a rebre una prestació, ha estat un avenç significatiu. Cal destacar les mesures de caire divers que s'han dut a terme per impulsar l'acolliment familiar i afavorir que els infants tutelats per les administracions puguin viure en família. Som davant d'un dels temes clau que el nou Govern haurà de potenciar de manera decidida.

Objectius:

1. Garantir els drets dels infants, la seva promoció social i protecció, vetllant pels seus drets i imatge davant els mitjans de comunicació.
2. Millorar la prevenció de situacions de risc social que afecten negativament l'infant i el jovent i la detecció i l'abordatge dels casos de maltractament infantil.
3. Millorar l'atenció als infants discapacitats o amb necessitats especials.
4. Oferir una atenció integral als infants tutelats i potenciar la integració social i laboral als joves extutelats.
5. Promoure l'acolliment familiar com a mesura prioritària.
6. Facilitar els processos d'adopció nacional i internacional.

Mesures:

Mesures per garantir els drets dels infants, la seva promoció social i protecció:

- Aprovar i desplegar el projecte de Llei d'infància de Catalunya que garanteixi els drets dels infants i la seva promoció social i protecció, especialment en els mitjans de comunicació.
- Elaborar un Pla Integral d'Infància i Adolescència de Catalunya que impliqui els sectors educatiu, sanitari, social, laboral, de justícia, de joventut i de cultura, i que contingui un mapa de necessitats i recursos destinats a la infància a Catalunya. Tindrà dotació pressupostària garantida per llei.
- Millorar la prevenció de situacions de risc social que afecten negativament l'infant i la detecció i l'abordatge dels casos de maltractament infantil.
- Establir mecanismes de cooperació continuada i de coresponsabilitat entre els sistemes educatiu, de salut i social, per realitzar una veritable política preventiva davant de situacions de vulnerabilitat que afecten els infants.

- Modificar i potenciar els protocols de detecció i actuació de situacions de negligència i maltractament dels infants. Agilitar al màxim el temps entre la detecció i la mesura a portar a terme.
- Dissenyar un únic programa de prevenció que desplegui les seves activitats a l'entorn escolar, al centre de salut, als espais de lleure, a les famílies i als mitjans de comunicació amb la cooperació de les entitats socials i dels ajuntaments, amb un seguiment efectuat per equips multidisciplinars.
- Adaptar els recursos actuals del sistema de protecció (famílies d'acollida, centres residencials, centres oberts, etc.) a les necessitats de la població infantil i juvenil (ex. casos de malaltia mental, noves situacions que requereixen adaptació dels recursos, etc.).
- Revisar i potenciar el paper dels equips d'atenció a la infància i a l'adolescència com a elements centrals del sistema de protecció a la infància, amb aplicació de les plantilles de tècnics i administratius, i supervisió continuada i formació adient. Potenciar els serveis socials municipals com a element clau en l'atenció i tractament de la infància en situació vulnerable.
- Impulsar els equips de valoració de maltractaments infantils, equips interdisciplinars i operatius les 24 hores dels 365 dies de l'any. Tindran com a funció assessorar i valorar, conjuntament amb la xarxa de centres hospitalaris, les actuacions d'urgència a emprendre davant de casos de maltractaments o la sospita que s'hagin produït.
- Estendre l'ús del Registre Unificat de Maltractaments Infantils que ha de permetre centralitzar tota la informació i integrar totes les notificacions procedents dels diferents àmbits referents a un mateix infant, així com les consultes pertinents per conèixer l'existència d'antecedents a tots els actors implicats en el sistema de protecció.
- Crear noves taules territorials de coordinació i intervenció que impliquin als agents del mateix territori que interactuen amb els menors per fomentar-ne la protecció.
- Impulsar els serveis d'intervenció socioeducativa intensiva no residencial amb infants i adolescents.

Mesures per millorar l'atenció als infants discapacitats o amb risc de desenvolupament, ampliant el seu accés a les escoles bressol i facilitant la seva escolarització en el sistema educatiu:

- Incrementar les hores d'atenció des de la Xarxa de Centres d'Atenció Precoç.
- Potenciar els equips d'assessorament a les escoles bressol, les escoles de primària i les famílies per millorar la detecció i l'atenció dels infants amb discapacitats o risc de desenvolupament.
- Incrementar les places de transport adaptat per a infants amb pluridiscapacitat de 0 a 6 anys.

Mesures per oferir una atenció integral als infants tutelats i potenciar la integració social i laboral als joves extutelats:

- Renovar i ampliar les places dels centres d'acollida. Millorar i augmentar progressivament les instal·lacions i centres per a menors, i revisar i executar nous models educatius i de formació dels infants, per tal d'afavorir la seva reinserció social. Places residencials de qualitat que responguin a les necessitats de cada infant amb més recursos humans especialitzats.
- Potenciar l'acolliment familiar com a mesura prioritària i alternativa a la institucionalització dels infants tutelats amb ajuts econòmics als acollidors perquè puguin conciliar la vida familiar i laboral.
- Aplicar la nova llei de prestacions que contempla la creació d'una nova prestació per als joves extutelats d'entre 18 i 21 anys.
- Impulsar els programes de seguiment personalitzat dels joves extutelats.
- Dissenyar programes d'integració social i laboral individualitzats per a tots els joves tutelats des dels 16 anys fins als 20 (joves extutelats).
- Potenciar els habitatges tutelats per als joves extutelats.
- Potenciar la formació professionalitzadora i la integració laboral dels joves extutelats.
- Donar suport a les entitats col·laboradores en l'atenció de programes per a joves extutelats amb dotació pressupostària i seguiment professional especialitzat.

Mesures per promoure l'acolliment familiar com a mesura prioritària i alternativa a la institucionalització dels infants tutelats:

- Intensificar les campanyes de promoció de l'acolliment familiar per conscienciar la societat de la seva importància i el seu caràcter diferencial respecte a l'adopció.
- Impulsar els serveis d'informació sobre l'acolliment des dels ajuntaments i facilitant tant com sigui possible la informació i agilitant els tràmits per no demorar el temps entre la petició i la presència del menor al domicili dels acollidors.
- Impulsar el servei de suport tècnic i permanent a les famílies acollidores perquè es puguin sentir acompanyades en l'acolliment de l'infant.

Mesures per facilitar els processos d'adopció nacional i internacional:

- Impulsar el servei de suport tècnic i permanent a les famílies adoptants.
- Potenciar el seguiment i acompanyament de les famílies en els processos d'adopció, sobretot internacionals.
- Facilitar i agilitar els tràmits en els processos d'adopció.

- Garantir la seguretat jurídica dels processos d'adopció internacional.

Persones amb discapacitat o malaltia mental

Durant els primers anys de la transició democràtica, Catalunya va ésser pionera a tot l'Estat en l'atenció a les persones amb discapacitats. Va desenvolupar polítiques i serveis d'atenció als discapacitats i a les seves famílies, seguint l'empenta de les entitats del tercer sector, molt desenvolupades en aquest àmbit al nostre país.

Malauradament, l'impuls inicial va deixar pas a uns anys de continuisme i de manca de lideratge per part del Govern de la Generalitat. L'atenció a la discapacitat no va evolucionar d'acord amb els canvis socials i demogràfics. Durant aquest període van ser novament les entitats del tercer sector les que van assumir el protagonisme. Unes entitats que han comptat, en algunes zones, amb un important suport per part de les administracions públiques locals. Aquest fenomen ha provocat que el nivell de cobertura de serveis i de prestacions sigui molt heterogeni en funció del territori.

Aquesta desigualtat quant a nivell de cobertura és encara més evident quan parlem d'atenció a persones amb malalties mentals, un col·lectiu al qual durant molts anys es va oferir una atenció exclusivament sanitària, ignorant l'impacte social de la problemàtica. Una vegada més van ser les entitats d'iniciativa social, unes entitats que en aquest àmbit van tenir un desenvolupament posterior, les que van liderar el procés d'atenció a les persones amb malaltia mental. Un col·lectiu que, tot i els esforços fets els darrers anys, continua encara avui amb un nivell de serveis especialitzats inferior al necessari.

El Govern de Catalunya ha intentat resoldre aquesta situació durant la darrera legislatura, però cal continuar-hi treballant. S'ha fet un important esforç per garantir l'accés universal dels discapacitats i malalts mentals als serveis socials que els han de permetre dur a terme una vida com més normalitzada millor. En aquest sentit, l'aprovació de la nova Llei de serveis socials serà un pas molt significatiu però no l'únic.

S'ha impulsat l'ordenació dels recursos i ampliat els serveis d'atenció a les persones discapacitades i malaltes mentals, especialment les persones en situació de dependència. Una ampliació que està previst que sigui encara més significativa la propera legislatura (vegeu apartat dependència).

Des del Partit dels Socialistes de Catalunya pensem que és necessari garantir als discapacitats i als malalts mentals l'exercici dels seus drets, més enllà de l'accés universal i assegurat a uns serveis d'atenció a les situacions de dependència. S'han de desenvolupar polítiques que permetin garantir el dret de les persones discapacitades a dur a terme una vida independent. En aquest sentit, cal continuar impulsant polítiques inclusives a tots els àmbits de la vida ciutadana, però especialment en aquells que afecten de manera decisiva la qualitat de vida d'aquests col·lectius. Parlem principalment de polítiques en l'àmbit de la salut, de l'educació, de la integració laboral, el suport econòmic i els serveis socials. Polítiques que permetin reduir l'exclusió social del col·lectiu i el greuge econòmic que pateix.

En aquest sentit, cal destacar el suport que des del Govern de la Generalitat s'ha donat, en aquesta darrera legislatura, a la integració laboral i econòmica dels discapacitats i persones amb discapacitats o amb malalties mentals. Un suport que s'ha traduït en un creixement dels contractes públics a centres especials de treball, i en un increment molt significatiu, per sobre d'un 70%, del suport econòmic per a la creació de llocs de treball per a persones amb disminució. D'altra banda, l'aprovació de la Llei de prestacions socials de caràcter econòmic ha de permetre acabar amb la precarietat econòmica actual de moltes persones discapacitades o amb malalties mentals, que cobren pensions no contributives o pensions derivades de la LISMI (Llei d'integració social dels minusvàlids).

Els i les socialistes creiem que el nou Govern ha de continuar treballant en aquesta línia i alhora potenciar les polítiques que facilitin la integració laboral dels discapacitats o dels malalts mentals a l'empresa. Així, és important impulsar mesures de sensibilització i de suport, però també utilitzar la capacitat d'inspecció i de sanció que ens atorga el nou Estatut. Cal incrementar la inspecció de les empreses pel que fa a l'acompliment de la LISMI, i garantir que les administracions públiques compleixin la reserva del 5% de les places per a personal discapacitat. S'ha d'impulsar també, mitjançant l'ús de la clàusula social a les contractacions públiques, la contractació de centres especials de treball i empreses d'inserció.

Cal dissenyar un model educatiu que potenciï, sempre que sigui possible, la inclusió, sense obviar la necessitat de comptar amb una xarxa de centres especialitzats amb la finalitat que les persones discapacitades puguin desenvolupar al màxim nivell les seves capacitats.

El Govern també ha de treballar per facilitar la mobilitat i l'accés a les noves tecnologies de les persones amb discapacitats o que pateixen malaltia mental.

Un Govern que ha de liderar, amb la col·laboració de les entitats d'iniciativa social, la transversalitat de totes les polítiques perquè els discapacitats i malalts mentals hi siguin tinguts en compte.

Un Govern que desenvoluparà campanyes de sensibilització que permetin crear una cultura que trenqui els estereotips i que fomentin la valoració social dels discapacitats i dels malalts mentals.

Objectius:

1. Defensar la universalitat d'uns drets bàsics per a les persones amb discapacitats o que pateixen malalties mentals en igualtat de condicions respecte a d'altres col·lectius de la nostra societat.
2. Desenvolupar polítiques i programes específics d'atenció a la discapacitat o malaltia mental en l'àmbit educatiu, comunicatiu i de mobilitat.
3. Garantir el dret de tota persona discapacitada o que pateix una malaltia mental a accedir de manera igualitària a uns serveis sanitaris i socials de qualitat, entenedors i accessibles, en funció del seu nivell i tipologia de discapacitat.

4. Impulsar l'adequació social i econòmica de les persones discapacitades o que pateixen una malaltia mental, fent especial atenció a la seva integració al món laboral.

Mesures:

Mesures destinades a defensar la universalitat d'uns drets bàsics per a les persones amb discapacitats o que pateixen una malaltia mental en igualtat de condicions respecte a d'altres col·lectius de la nostra societat:

- Impulsar la transversalitat a totes les polítiques tenint en compte el seu efecte sobre les persones discapacitades o que pateixen una malaltia mental.
- Garantir el dret dels discapacitats i dels malalts mentals a aconseguir l'adaptació del lloc de treball a la seva discapacitat o malaltia.
- Impulsar la creació d'un Consell Català de Persones amb Discapacitats o que pateixen malaltia mental com a òrgan de trobada i de debat entre l'Administració i el sector.

Mesures per desenvolupar polítiques i programes específics d'atenció a la discapacitat i a la malaltia mental en l'àmbit educatiu, comunicatiu i de mobilitat:

- Potenciar polítiques educatives inclusives a tots els nivells educatius ampliant el suport a les escoles en aquest àmbit tot i donant suport al desenvolupament d'una xarxa d'escoles d'educació especial per aquells casos en què sigui necessari aquest recurs.
- Confeccionar el mapa d'educació especial de Catalunya, amb l'oferta de centres als territoris.
- Actualitzar la "Llei d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques i de la comunicació" i dissenyar un nou "Codi d'accessibilitat".
- Potenciar l'accessibilitat de tots els transports públics a Catalunya.
- Promoure els ajuts per millorar l'accessibilitat dels locals públics i dels habitatges de les persones amb discapacitats o que pateixen malalties mentals.
- Promoure la senyalètica i els serveis d'informació entenedors per a tothom.
- Cercar la integració dels discapacitats sensorials amb el reconeixement del llenguatge de signes, de la subtitulació i del braille com a drets de comunicació.
- Es facilitarà un intèrpret de signes per a les gestions amb l'Administració.
- Es defensarà el reconeixement de la llengua catalana de signes davant dels organismes estatals. S'impulsarà la subtitulació a totes les activitats i emissions audiovisuals en què sigui possible.

- S'impulsaran les modificacions legislatives necessàries per poder implementar el dret de vot en braille.

- Es garantirà el dret de totes les persones cegues i sordes a rebre el suport necessari per mantenir la comunicació i estar informats i accedir als últims avenços tècnics que els permetin dur una vida autònoma. S'impulsarà la introducció progressiva als mitjans de comunicació audiovisuals d'espais, programes i films específicament subtitulats.

- Modificar la llei de gossos pigall incorporant-hi els gossos d'assistència per a discapacitats físics i sensorials.

- Potenciar la recerca i l'ús de noves tecnologies més accessibles.

Mesures per garantir el dret de tota persona discapacitada o que pateix una malaltia mental a accedir de manera igualitària a uns serveis sanitaris i socials de qualitat en funció del seu nivell i tipologia de discapacitació o malaltia mental:

- Impulsar el reconeixement del dret de totes les persones discapacitades o que pateixen una malaltia mental a accedir a serveis i prestacions mitjançant l'aprovació d'un nou marc legislatiu, la nova llei de serveis socials, que garantirà l'accés universal als serveis socials i l'aplicació de la nova llei de la dependència, de caràcter estatal.

- Millorar la legislació laboral referent a les persones amb una malaltia mental de manera que atengui les seves peculiars característiques.

Mesures per impulsar la integració social i econòmica de les persones discapacitades o que pateixen una malaltia mental:

- Fomentar la participació activa de les persones discapacitades o que pateixen una malaltia mental i de les entitats que les representen en el disseny de les polítiques que els puguin afectar directament.

- Dur a terme campanyes de sensibilització per reconèixer el valor social i econòmic de les persones discapacitades o que pateixen una malaltia mental.

- Potenciar les activitats de lleure adaptades a les persones discapacitades o que pateixen una malaltia mental.

- Augmentar el nombre d'inspeccions de treball dirigides a supervisar l'acompliment de la LISMI.

- Acomplir, en el termini d'un any, el 5% de reserva de places per a persones amb discapacitat o que pateixen una malaltia mental, i tutelar des de l'Administració, comptant amb empreses i sindicats, la reserva d'aquest percentatge de llocs de treball per a persones amb una malaltia mental.

- Fomentar i promoure la comercialització de productes, de béns i de serveis procedents de centres especials de treball o de treballadors autònoms amb discapacitat o que pateixen una malaltia mental.

- Prioritzar la contractació de centres especials de treball i d'empreses d'inserció per part de les administracions públiques.

- L'espai municipal és l'espai de primer nivell on es desenvolupen els drets de la ciutadania. És l'espai natural on homes i dones exerceixen els seus drets i els seus deures. És, doncs, l'espai primordial d'integració de les persones.

A l'espai municipal és on, mitjançant les actuacions de les diferents administracions, es vertebreren els recursos que faciliten la integració de les persones independentment del seu origen, de la seva discapacitat o malaltia mental, i de la seva condició.

Un dels compromisos que s'han d'assumir per a unes polítiques actives d'ocupació és aconseguir un mercat de treball inclusiu en què estiguin representats com la resta de col·lectius de treballadors. La millora dels nivells de feina a la Comunitat Autònoma s'han d'idear de manera horitzontal, per tal de superar les circumstàncies personals que limiten l'accés al mercat laboral de moltes persones, entre elles les persones amb discapacitats o malalties mentals, les quals, per la seva especial situació, necessiten una actuació més específica i intensa que la resta de treballadors.

En aquesta concepció, l'estratègia que hem de seguir, en col·laboració amb el moviment associatiu (associacions, fundacions i d'altres), per aconseguir aquest objectiu, abraça diferents aspectes que formen l'itinerari dels treballadors que busquen feina: la formació, l'orientació, la intermediació i el foment de l'ocupació. Dins d'aquest últim eix, dirigit a afavorir la incorporació dels treballadors a un lloc de treball de manera directa, els centres especials de feina constitueixen una peça essencial per a l'apropament de les persones que pateixen discapacitats o malalties mentals al mercat laboral. L'objectiu d'aquests centres és desenvolupar una feina productiva, garantint una feina remunerada i la prestació de serveis que requereixin els seus treballadors amb discapacitat o malaltia mental. Però a més, els centres especials d'ocupació s'han de concebre com el mecanisme d'inserció que permeti als treballadors amb discapacitat o malaltia mental transitar davant del sistema ordinari d'ocupació, fent així possible la realització d'un mercat laboral més representatiu i harmònic. En la materialització d'aquest afany, l'Administració i les associacions hem d'adoptar una perspectiva realista, essent conscients en tot moment de les dificultats que aquest propòsit implica i, alhora, mirant cap endavant amb esperança.

Així, darrerament els programes de suport a la creació, ampliació o manteniment de centres especials de treball endegats van permetre que el nombre de treballadors d'aquests centres augmentés de manera considerable.

El balanç de períodes anteriors ens convida a ser optimistes i a entrellucar quotes més grans d'integració (de discapacitats o malalts mentals) a través dels centres especials de treball.

En referència als serveis necessaris per al desenvolupament de l'activitat social normalitzada que aquests col·lectius han de tenir (residències, pisos, centres especialitzats i d'altres), hem de fer un esforç especial perquè siguin suficients, adequats i correctament diversificats en característiques i ubicació, tenint present en tot moment que el teixit social (entitats, associacions i fundacions, entre d'altres), són,

amb la seva experiència, professionalització i coneixements, els que estan duent a terme aquestes tasques, i pensar que, d'acord amb allò que estableix la nova llei social, són les corporacions municipals les que han de dur a terme la creació, el desenvolupament i el control de les accions necessàries per a aquestes actuacions, comptant amb les entitats esmentades per al seu correcte funcionament.

Els municipis ofereixen un marc de possibilitats per a les persones afectades i per als seus familiars. Així doncs, cal consolidar-los mitjançant l'assignació pressupostària suficient per assumir les activitats competencials i les complementàries que s'estan oferint actualment.

Un país que lluita contra la pobresa i l'exclusió social

La transformació social que hem viscut en democràcia té una cara negativa: l'existència d'uns nivells de pobresa que no podem tolerar en una societat avançada com la nostra.

Si bé és cert que alguns estudis mostren que el nivell de pobresa relativa a Catalunya s'ha mantingut força estable durant la darrera dècada, també ho és que el nivell de vulnerabilitat i el risc d'exclusió social ha crescut. La xarxa social i familiar que tradicionalment donava cobertura a les situacions d'exclusió s'ha debilitat. D'altra banda, factors com la globalització, la precarietat del mercat laboral, els increments del preu de l'habitatge, etc. han afegit nous factors de risc i ampliat els marges de vulnerabilitat de molts col·lectius.

És en aquest context de canvis socials on cal emmarcar la reconfiguració de les desigualtats socials i apostar per unes polítiques públiques explícitament dirigides a afrontar els reptes socials emergents. Unes polítiques que incideixen d'una manera efectiva a reduir les desigualtats socials i a potenciar la inclusió social. La detecció dels fonaments de la inclusió social i dels factors que generen fractura i exclusió és, des d'aquesta perspectiva, fonamental per poder reorientar les polítiques públiques i ajustar-les a aquest nou context social.

El problema de la pobresa i de l'exclusió no afecta de la mateixa manera tots els col·lectius.

El grup d'edat amb un risc de pobresa més important és el de les persones grans, especialment el de les dones grans. En aquest col·lectiu la situació de pobresa arriba a uns nivells d'intensitat i de gravetat molt alts, un 80% per sobre de la mitjana, de manera que el percentatge de persones grans que són pobres a Catalunya (28,5%) pràcticament dobla el pes poblacional d'aquest grup (15,9%). Per això és molt important establir ajuts assistencials per a les persones amb pensions molt baixes, bona part de les quals són persones grans. També són col·lectius especialment vulnerables les persones que es troben en exclusió social en edat activa, en situació laboral molt precària o excloses del mercat laboral. Parlem de persones discapacitades, malalts mentals, persones immigrants novingudes, persones amb baixos nivells de formació, persones sense sostre, persones que surten de la presó, etc. Significatiu és també l'increment de la pobresa infantil derivada de l'augment d'infants desemparats.

En la darrera legislatura la prioritat política del Govern de la Generalitat ha estat reduir la pobresa i l'exclusió social, especialment en relació amb els col·lectius més vulnerables. Un exemple de les mesures desenvolupades ha estat la creació de l'Indicador de Renda de Suficiència de Catalunya (IRSC) i l'aprovació de la Llei de prestacions socials de caràcter econòmic, una llei que garanteix un ajut econòmic addicional a aquelles persones que reben pensions mínimes i que estableix noves prestacions per a col·lectius que fins ara no en rebien. La previsió és que, en un primer pas i progressivament fins al 2008, la Generalitat complementarà aquestes pensions fins arribar al 80% del valor de l'IRSC.

L'IRSC, que substitueix l'Indicador Públic de Rendes d'Efectes Múltiples (IPREM) com a valor de referència de renda, s'ha calculat tenint en compte el diferencial de preus de Catalunya respecte d'Espanya. Així, enguany l'indicador català és de 509,8 euros mensuals, un 6,4% més alt que l'IPREM.

Durant la legislatura s'ha aprovat també el nou Pla per a la Inclusió i la Cohesió Social a Catalunya. Un pla que recull les mesures prioritàries per fer front a la pobresa i l'exclusió i que suposa un compromís polític i econòmic significatiu.

La lluita contra la pobresa i l'exclusió ha estat un eix vertebrador de moltes de les polítiques endegades sobretot en l'àmbit de la salut, l'educació, l'habitatge, el treball i els serveis socials. La nova llei de serveis socials, la revisió del Programa de Renda Mínima d'Inserció, l'impuls de la formació professional i professionalitzadora, l'augment dels serveis de suport a les famílies, dels recursos contra el fracàs escolar, l'increment del nombre d'habitatges socials o l'increment dels recursos destinats als municipis que acullen nous immigrants, són alguns dels exemples d'intervencions destinades a prevenir i reduir la pobresa i l'exclusió social.

Els i les socialistes creiem que el millor instrument per lluitar contra la pobresa i l'exclusió és implementar polítiques transversals. Cal promoure propostes polítiques que s'orientin a garantir la cobertura de les necessitats bàsiques i a capacitar les persones que encara estan en edat de treballar per tal que, per elles mateixes, surtin de la pobresa i de la dependència institucional.

Els i les socialistes apostem per la formació encaminada al treball i per facilitar l'accés d'aquestes persones al mercat laboral mitjançant polítiques d'inserció, però alhora cal implementar polítiques transversals que incideixin de manera integral sobre aspectes de salut, d'educació, d'habitatge, etc.

Les entitats d'economia social tenen un important paper en el desenvolupament d'aquestes polítiques. Per això, cal promocionar i donar suport a les empreses d'inserció per tal que actuïn com a pont i facilitin la definitiva incorporació dels seus usuaris al mercat de treball ordinari.

D'altra banda, cal disposar també de mecanismes que evitin la pobresa i l'exclusió de la gent gran o de les persones joves i adultes que no poden accedir al mercat laboral. És important desenvolupar plans d'intervenció específics per afrontar la pobresa o l'exclusió de determinats col·lectius, com els sense sostre o les persones immigrants, així com potenciar la integració de les minories ètniques, especialment el col·lectiu

gitano. Aquesta tasca s'ha de fer de manera conjunta amb els ajuntaments i les entitats d'iniciativa social.

Objectius:

1. Eradicar la pobresa severa.
2. Impulsar una atenció integral de les persones en situació d'exclusió i de pobresa.
3. Desenvolupar polítiques integrals i actives d'ocupació adaptades a les necessitats dels destinataris, en especial als perfils d'exclusió social.
4. Modificar alguns aspectes dels plans d'ocupació que permetin treballar a persones amb dificultats d'integració estructurals i agudes per enllaçar diverses convocatòries. Afavorir amb millores fiscals els empresaris que contractin persones en aquesta situació.
5. Fomentar i promocionar les iniciatives en matèria d'economia social així com les entitats d'iniciativa social que prestin serveis per a persones excloses o en situació de pobresa.
6. Impulsar els programes i serveis específics per a determinats col·lectius de població exclosa com els sense sostre, els immigrants nouvinguts, minories ètniques i persones amb greus necessitats econòmiques.

Mesures per eradicar la pobresa severa:

- Aprofundir en les possibilitats de la renda bàsica de ciutadania, per tal de garantir que les persones o les famílies que es troben en situació de pobresa tinguin dret a accedir a una renda mínima garantida que els asseguri els mínims d'una vida digna, d'acord amb les condicions que preveu el nou Estatut.
- Desenvolupar la llei de prestacions socials de caràcter econòmic que garanteix ingressos econòmics dignes per als col·lectius que reben pensions sota l'índex de renda de suficiència de Catalunya.
- Instar l'Estat, les Corts Generals i el Pacte de Toledo a avançar cap a unes pensions dignes per a tothom.
- Aplicar el Pla per a la Inclusió i la Cohesió Social a Catalunya.
- Aplicar la reforma del Programa de Renda Mínima d'Inserció.
- Incrementar les prestacions econòmiques directes per a les famílies monoparentals i per a les famílies amb pocs recursos econòmics i amb infants al seu càrrec.

Mesures per impulsar una atenció integral de les persones en situació d'exclusió i de pobresa:

- Liderar una visió transversal de la pobresa i l'exclusió social i dels factors causants d'aquestes situacions perquè es tinguin en compte a l'hora d'elaborar lleis i polítiques d'intervenció en els diferents àmbits.
- Establir mecanismes efectius de coordinació entre els professionals dels serveis socials, educatius i els sanitaris per a la detecció de col·lectius en risc i garantir-ne una atenció integral.

Educació

- Donar suport, des dels serveis socials, a les polítiques de combat del fracàs escolar i l'abandonament escolar prematur mitjançant l'establiment de circuits permanents de coordinació entre els professionals dels serveis educatius i els dels serveis socials que operen a cada territori.
- Incrementar la dotació d'educadors/es socials de treball comunitari i de carrer, per tal que puguin fer seguiments personalitzats i específics dels casos especialment rellevants.

Salut

- Adaptar el model sanitari a les prioritats de promoció i de protecció de la salut, prevenció de la malaltia, assistència sanitària i malalties cròniques per als col·lectius més vulnerables, especialment per a les persones sense sostre.
- Prendre les mesures necessàries perquè s'atengui als mateixos centres el malalt mental i es potenciïn programes de prevenció de les drogodependències.

Treball

- Incrementar els mecanismes de col·laboració entre les oficines de treball i els serveis socials per a la configuració i la implementació d'itineraris personalitzats d'inserció laboral que potenciïn l'ocupabilitat de les persones i dels col·lectius més vulnerables. Continuar amb programes d'interlocució amb suport als ajuntaments.
- Impulsar mesures de formació laboral i de recerca d'ocupació personalitzades i adequades especialment a les necessitats i problemàtiques dels col·lectius més vulnerables i amb dificultats especials.

Habitatge

- Reforçar els programes d'intermediació en lloguers d'habitatges per a persones en situació o risc d'exclusió.

Mesures per fomentar i promocionar les iniciatives en matèria d'economia social així com les entitats d'iniciativa social que presten serveis a persones excloses o en situació de pobresa.

- Prioritzar les empreses d'inserció en les adjudicacions de contractes amb l'Administració.

- Desenvolupar mesures de suport econòmic a les empreses d'inserció.

- Oferir un marc de col·laboració clar i estable a les entitats d'iniciativa social que lluiten contra la pobresa i l'exclusió.

Mesures per impulsar els programes i serveis específics per a determinats col·lectius de població exclosa:

- Aplicar la reforma del Programa de Renda Mínima d'Inserció.

- Incrementar el suport als ajuntaments i a les entitats d'iniciativa social per a l'atenció dels col·lectius dels sense sostre i els immigrants nous.

- Desenvolupar al Pla d'Actuació Integral del Poble Gitano amb l'objectiu de potenciar la integració educativa, laboral i social d'aquest poble, tenint especial cura de la dona gitana.

- Fins al 2003, el Govern va optar per una política de no-intervenció en matèria d'habitatge, reduint pràcticament la seva acció a aplicar les ajudes que es programaven des dels plans d'habitatge estatals i esperant que fos el mercat lliure qui regulés els preus.

4. ATENCIÓ A LA DEPENDÈNCIA: UNA GARANTIA

L'atenció a les persones en situació de dependència constitueix un dels grans reptes de les societats avançades.

El disseny de serveis socials i sanitaris que permetin donar resposta a les necessitats de les persones que requereixen suport per dur a terme les activitats més essencials, accedir als béns socials i desenvolupar els seus drets, és una de les grans qüestions que cal afrontar des de les diferents administracions públiques.

Els canvis demogràfics i socials experimentats, sobretot els darrers 20 anys, han redibuixat l'estructura de les nostres societats. El gran èxit que ha suposat l'allargament de l'esperança de vida ha provocat, juntament amb la disminució de la natalitat, un envelliment poblacional molt significatiu.

Tot i que afortunadament, el deteriorament de les persones grans es produeix en fases cada vegada més avançades de l'envelliment, no podem obviar que una població envellida requereix una major intensitat de serveis sanitaris i socials.

Actualment a Catalunya s'estima que el 20,3% de les persones més grans de 65 anys, unes 210.000, són dependents. El percentatge de persones dependents evoluciona en relació amb l'edat. Així, un 18,9% de les persones entre els 65 i els 69 anys són dependents; percentatge que supera el 41% quan parlem de persones entre els 80 i els 84 anys, i que se situa en més d'un 56% entre els majors de 85 anys.

Però parlar de dependència no és només parlar de gent gran. També és parlar de persones amb alt nivell de discapacitat intel·lectual, psíquica o física, persones amb malalties mentals de llarga evolució, persones amb malalties cròniques invalidants o amb lesions cerebrals o medul·lars. No hem d'oblidar que un 37% de les persones dependents de Catalunya, més de 122.000, són menors de 65 anys. Així doncs, quan s'aborden les polítiques de dependència cal tenir molt presents les especificitats d'aquests col·lectius. En aquest sentit, és important desenvolupar polítiques i serveis específics que permetin a les persones joves o adultes dependents aconseguir una integració social i econòmica. Cal oferir suport integral (social, salut, laboral, habitatge, etc.) per tal que les persones joves i adultes dependents aconseguixin gaudir d'una vida independent amb la màxima autonomia possible.

Tot i la inversió realitzada i l'adequació de molts serveis feta durant els darrers anys, ara com ara continua essent la família qui assumeix majoritàriament l'atenció a la dependència. Es calcula que un 70% de les necessitats de les persones dependents són cobertes pel seu nucli familiar, principalment per les dones, amb l'impacte que això té sobre la taxa d'ocupació i la igualtat de la dona a la nostra societat. La cobertura oferta des dels poders públics és encara clarament insuficient.

Els i les socialistes som partidaris de desenvolupar infraestructures socials que permetin a les famílies, i sobretot a les dones, conciliar la vida laboral i familiar quan hagin de fer front a situacions de dependència, cosa que no significa que les famílies hagin d'abandonar el seu paper importantíssim i insubstituïble en relació amb l'atenció a les persones dependents.

A més a més, cal tenir en compte que el desenvolupament de polítiques de suport a la dependència suposa un important jaciment d'ocupació que permet l'accés al mercat laboral de professionals i persones que tenen dificultats per accedir-hi i, alhora, fa aflorar l'economia submergida que hi ha en aquest sector, convertint-la en ocupació estable i creixent.

El Govern de Catalunya ha treballat intensament durant els darrers dos anys i mig amb la finalitat de desenvolupar un model d'atenció a la dependència que pugui oferir una resposta adient a la situació de les persones dependents i les seves famílies.

Amb aquest objectiu s'ha iniciat l'adequació dels serveis socials i dels dispositius assistencials per adaptar-los a les necessitats específiques de les persones dependents, ampliar el nivell de cobertura pública, millorar la qualitat de l'assistència i facilitar-ne l'accés.

La posada en marxa del Programa d'Impuls per la Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les Persones en Situació de Dependència (PRODEP), liderat pels departaments de Benestar i Família i el Departament de Salut, i precursor de la futura Agència Catalana de la Dependència, ha permès dur a terme 14 experiències pilot a escala territorial i provar un nou model d'atenció a la dependència. Un model que suposa que els serveis socials i sanitaris de cada zona treballin de manera conjunta en equips interdisciplinaris per dissenyar una intervenció conjunta i definir plans individuals d'atenció especialitzada per a cada persona dependent. Un model que ha de permetre millorar l'atenció a la persona dependent, assegurant la coordinació sanitària i social i facilitant la seva relació amb les administracions.

Per tal de donar resposta a la creixent demanda, s'han ampliat significativament els serveis d'atenció domiciliària i el nombre de places a centres de dia i places residencials. Parlem d'un creixement que supera, en tots els casos, el 20%.

Així mateix, cal destacar l'esforç fet durant la darrera legislatura per part del Govern de Catalunya per establir les bases de la nova llei de serveis socials que ha de garantir el dret universal de les persones dependents a rebre l'atenció que requereixen. Una llei que el Partit dels Socialistes es compromet a aprovar a l'inici de la propera legislatura.

No hem d'oblidar que l'aprovació de la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, d'àmbit estatal, que s'ha d'implementar a partir del gener del 2007, alhora que reafirma el compromís del Govern de l'Estat amb l'atenció a la dependència permetrà disposar d'un important volum de recursos addicionals per fer front a aquesta problemàtica.

Som doncs en un moment decisiu pel que fa l'atenció a la dependència.

El futur Govern de Catalunya haurà d'aprovar el nou marc normatiu, consolidar les fites assolides i treballar per tal que el dret universal i garantit d'atenció a la dependència esdevingui una realitat ampliant els serveis oferts, creant-ne de nous i dotant l'atenció a la dependència dels recursos necessaris.

El futur Govern haurà d'impulsar la creació d'un organisme autònom, l'Agència Catalana d'Atenció a la Dependència, que ordeni i agrupi en una xarxa única tots els serveis d'atenció a la dependència, creant el sistema català d'atenció a la dependència i facilitant-ne l'accés a l'usuari a través d'una finestra única.

S'haurà de desplegar la planificació que contempla la millora en la qualitat dels serveis, la concertació amb altres agents socials i l'ampliació significativa de personal associat als serveis socials.

S'haurà d'establir un sistema homogeni de valoració de la dependència que garanteixi la igualtat en l'accés als serveis amb independència del lloc de residència.

El nou Govern haurà d'incrementar els serveis que permetin enfortir l'autonomia personal de les persones dependents, alliberar les seves famílies i evitar, quan sigui possible, la institucionalització. En aquest sentit, és necessària l'ampliació dels serveis d'atenció domiciliària dotant de més finançament els ens locals que són responsables de la seva gestió.

D'altra banda, caldrà continuar potenciant la xarxa de centres de dia i de nit, els habitatges assistits i les places residencials per a persones amb alt grau de dependència o persones amb discapacitat intel·lectual o malaltia mental que no poden continuar allotjades a la seva llar.

L'atenció envers les persones que tenen cura de les persones dependents i els professionals vinculats a l'atenció a la dependència serà també una prioritat. S'impulsarà la formació i el reconeixement professional i es promouran espais de suport.

S'ha de tenir especialment en compte el paper de les persones assistents "informals" de dins de l'àmbit familiar, no professionals, que normalment són dones, dignificar-ne la tasca i protegir l'opció de mantenir les persones dependents a la llar, pròpia de la nostra cultura mediterrània. S'impulsarà també que tinguin una formació bàsica, espais de suport i mesures de repòs que afavoreixin la seva participació en la vida social i cultural.

Objectius:

1. Fomentar l'autonomia personal, prevenir la dependència i alenir-ne el deteriorament.
2. Impulsar el nou Sistema Català d'Atenció a la Dependència.
3. Millorar la qualitat de vida de les persones dependents i la del seu entorn.
4. Donar suport a les famílies i ocupar-se de les persones que tenen cura dels dependents, i dels professionals.

Mesures:

Mesures per fomentar l'autonomia personal, prevenir la dependència i alenir-ne el deteriorament:

- Fomentar programes de sensibilització i de formació sobre estils de vida saludables que permetin millorar la qualitat de vida de les persones adultes i reduir-ne el deteriorament físic i psíquic.
- Desenvolupar sistemes de prevenció i detecció precoç de les síndromes geriàtriques per alenir-ne el deteriorament.
- Incrementar els programes de suport a la pròpia llar per prevenir el deteriorament de les situacions inicials de dependència i evitar o posposar la institucionalització.
- Establir sistemes de coordinació entre l'atenció primària sanitària i social en els models de suport a la discapacitat o malaltia mental i accelerar-ne la confirmació i no trigar un any o més per valorar el % de la discapacitat o malaltia mental per així poder rebaixar l'IRPF.

Mesures per impulsar el nou sistema català d'atenció a la dependència:

- Creació d'algun centre especialitzat per atendre persones grans amb trastorns mentals i de conducta de llarga estada (per a les persones que no poden ser ateses ni a hospitals ni a centres geriàtrics ni sociosanitaris).
- Crear l'Agència Catalana de la Dependència que ordenarà i impulsarà el sistema català d'atenció a la dependència.
- Definir una xarxa de serveis d'atenció a la dependència amb la participació activa dels municipis i la concertació amb altres agents socials, preferiblement entitats d'iniciativa social.
- Impulsar la coordinació entre els serveis socials i sanitaris en l'atenció a les persones dependents, dissenyant programes d'intervenció individualitzats que abordin els vessants socials i sanitaris de l'atenció a la dependència així com el suport a les seves famílies.
- Millorar la qualitat de vida de les persones dependents i la del seu entorn.
- Liderar el reconeixement dels drets de totes les persones amb dependència a accedir a serveis i a prestacions, mitjançant l'aprovació de la nova llei de serveis socials i l'aplicació de la nova Llei de la dependència, de caràcter estatal.
- Aprovar una cartera de serveis socials i sanitaris d'atenció a la dependència.
- Fixar criteris de copagament dels serveis socials d'atenció a la dependència en funció del nivell de renda del propi usuari i no del seu entorn familiar. Cap persona no quedarà fora dels serveis garantits per problemes econòmics.

- Garantir a la persona afectada i al seu entorn uns professionals de referència i atenció integral que evitin el pelegrinatge per diferents administracions cercant els recursos adients.
- Actualitzar i consolidar la xarxa de serveis socio-sanitaris de Catalunya.
- Augmentar en un 50% els equips socials de valoració de la dependència per reduir els temps d'espera i facilitar l'accés de les persones dependents als serveis que els corresponen.
- Augmentar la cobertura dels serveis socials d'atenció a la dependència fins arribar al 100% de les persones amb dependència severa l'any 2007, i amb dependència moderada i lleu l'any 2015.
- Impulsar els serveis socials que afavoreixen que les persones dependents continuïn al seu entorn habitual.
- Crear la figura de l'assistent personal per a totes les persones adultes amb gran discapacitat física que vulguin fer una vida autònoma fora de les institucions de serveis socials.
- Doblar els serveis d'ajuda a domicili.
- Garantir la cobertura del servei de teleassistència domiciliària per a tota persona dependent que ho necessiti.
- Crear centres de nit per atendre les persones amb Alzheimer, demència o malalties mentals que presenten trastorns durant les hores de son.
- Augmentar el nombre de places de centres de dia.
- Augmentar el serveis especialitzats per atendre les persones dependents que no poden viure a la seva llar.
- Augmentar el nombre de places públiques de residències per a gent gran donant prioritat a l'ajut a domicili. Augmentar els serveis d'inspecció de totes les residències perquè compleixin els requisits tant de personal com d'activitats.
- Augmentar el nombre de places per a persones amb discapacitat psíquica i malaltia mental.
- Promoure un sistema de transport adaptat per garantir l'accés als serveis i/o programes existents a tot Catalunya.
- Crear centres de diagnòstic i d'atenció integral ambulatoria de persones amb demència.
- Implantar programes d'estimulació cognitiva per a persones amb malaltia d'Alzheimer i altres demències, i desenvolupar la normativa dels hospitals de dia perquè s'adaptin a aquesta activitat com a unitats d'estimulació cognitiva.

Mesures per donar suport a les famílies i ocupar-nos de les persones i dels professionals que tenen cura dels dependents:

- Definir un programa de formació específic i uns requisits de formació mínims per als professionals del sector.

- Ampliar els programes de formació per a les persones que tenen cura "informalment" de les persones dependents.

- Desenvolupar programes de repòs que permetin donar descans a les persones que tenen cura "informalment" de les persones dependents, garantint que puguin disposar d'almenys 15 dies de vacances a l'any.

- Ampliar el nombre d'hores d'atenció domiciliària i els centres de dia i de nit per poder facilitar el descans i l'alliberament de les persones que tenen cura de les persones dependents.

5. UN PAÍS PLE D'OPCIONS PER AL JOVENT

Els darrers anys hem vist com la joventut del nostre país reivindica amb força el dret a tenir els mecanismes necessaris per construir per si mateixa el seu projecte de vida. Els i les joves han fet sentir la seva veu no només en la defensa dels seus interessos individuals, sinó també mostrant la seva solidaritat i activisme pels drets col·lectius i la justícia social. Els i les joves són compromesos i així ho han demostrat.

Però la lluita per aconseguir que la societat valori els i les joves com a subjectes de ple dret continua. Tot i que els joves cada cop estan més formats, les dificultats per accedir a una feina estable, vinculada a la formació escollida i justament remunerada, es mantenen, així com la discriminació per raó de gènere pel que fa a la contractació i les condicions laborals. L'accés a un habitatge es fa cada vegada més difícil; la cultura i el lleure no sempre responen a les seves demandes ni s'ajusten a les seves possibilitats econòmiques, ni prevalen la creació jove i l'accés a ofertes diverses; les limitacions en la mobilitat generen dificultats i dependències que poden afectar tant la formació com l'accés al treball, cosa que genera desigualtats en aquests àmbits.

Els i les socialistes entenem que les polítiques de joventut han de ser tractades de manera integral i transversal per part de l'Administració per poder donar resposta a les necessitats del jovent i, des d'aquest punt de vista, creiem que el desenvolupament de l'Agència Catalana de la Joventut i la Llei de polítiques de joventut són cabdals per articular les actuacions i els recursos de la Generalitat.

La situació de la joventut catalana el 2003 es caracteritzava per les seves dificultats per tal d'establir el seu projecte de vida, el seu procés d'emancipació, en especial pel que fa a l'accés a l'habitatge i a un lloc de treball estable.

Els darrers dos anys i mig els i les socialistes hem contribuït, des del Govern, a facilitar l'autonomia personal del jovent, el seu pas a la vida adulta i la millora de la seva qualitat de vida: el nou Estatut assigna la competència exclusiva en matèria de joventut a la Generalitat, i reconeix per primera vegada el dret a l'emancipació dels joves; a una formació i educació pública, laica i de qualitat; al treball estable i de qualitat, i a l'accés a un habitatge digne i protegit específicament destinat als joves.

Més enllà del nou Estatut, hem augmentat els recursos de la Generalitat destinats a l'emancipació en un 58% respecte al 2003, la qual cosa ha suposat un augment de la taxa de l'emancipació domiciliar del 22,2% al 29% el 2005; s'ha augmentat en un 10,79% el finançament de les universitats respecte al 2004; hem creat l'Oficina Jove de Treball, 24 noves borses d'habitatge amb una inversió de quasi 3 M€, la creació dels Programes de crèdits per a l'emancipació de recent aprovació, a més de donar suport a l'associacionisme juvenil amb un augment dels recursos dels 4,4 M€ als 5,3 M€ i el suport als ajuntaments i ens locals que han augmentat dels 3,8 M€ el 2004 a 6,8 M€ el 2006, i l'aprovació de la Llei sobre l'Agència Catalana de Joventut.

Ens queda, però, molta feina a fer: l'aprovació de la Llei de polítiques de joventut i de la Llei de reconeixement de l'associacionisme educatiu esdevenen essencials per articular de manera integral l'acció del Govern en la millora de les condicions de vida dels joves: per millorar la formació que reben i l'ajust d'aquesta al mercat laboral; per facilitar l'entrada al món del treball i la millora de les condicions laborals i per generar

habitatge protegit per a la seva emancipació. Però també per anar més enllà i donar resposta a les necessitats del jovent de Catalunya en matèria de cultura, de salut o de transports. En definitiva, els i les socialistes entenem que les necessitats i demandes dels joves han de ser tractades en la seva globalitat per donar una millor resposta a les seves especificitats, ja que estan interconnectades i s'afecten entre elles. La joventut ja no és una etapa de trànsit entre la infància i l'edat adulta, sinó una fase plena de la vida que requereix un tractament integral de les seves necessitats específiques.

Per això ens proposem els objectius següents:

Objectius:

1. Promoure l'emancipació dels i les joves.
2. Garantir que els i les joves de Catalunya tinguin i assoleixin els coneixements necessaris per poder desenvolupar el seu projecte de vida en igualtat de condicions.
3. Aplicar polítiques actives per a l'accés dels i les joves a un treball digne i estable que incorpori el seu valor afegit.
4. Garantir l'accés a un habitatge digne, ja sigui de compra o de lloguer.
5. Fomentar la mobilitat internacional dels i les joves de Catalunya.
6. Facilitar l'accés al transport públic.
7. Potenciar l'accés a la cultura i la creació jove.
8. Fomentar l'associacionisme juvenil i el compromís social del jovent amb l'espai públic, enfortint els mecanismes de participació individuals i col·lectius.

Mesures:

- Impulsar la Xarxa de Meses per a l'Emancipació juvenil com a serveis d'atenció integral.
- Revisar els ajuts vigents per l'adquisició de l'habitatge habitual per a joves, que han quedat desfasats a causa de la situació actual del mercat immobiliari. Potenciar els crèdits d'emancipació per a joves, centrats en l'autoocupació, la formació i l'accés a l'habitatge.
- Desenvolupar la Llei de polítiques de joventut com a marc general dels diferents programes adreçats als joves de Catalunya.
- Elaborar la Llei de l'associacionisme educatiu.
- Desplegar l'Agència Catalana de Joventut com a eina de proximitat als joves de tot el territori i de resposta integral a les necessitats i demandes dels joves en tots els àmbits que els afectin, com la salut, el treball, l'oci, la mobilitat, etc.

- Potenciar la formació contínua i facilitar l'accés a segones carreres universitàries, replantejant el recàrrec a la matrícula.
- Augmentar el nombre de beques compensatòries per a estudis no universitaris en el sistema propi de programes complementaris de beques i ajuts de la Generalitat.
- Crear un sistema de suport financer per a la compra de llibres que complementi i amplii les ajudes estatals i promoure mesures de reutilització dels llibres.
- Augmentar les beques destinades al desplaçament interurbà.
- Fomentar la mobilitat internacional entre cicles formatius similars a escala europea creant, entre d'altres mesures, un sistema de beques per fer-ho.
- Potenciar la creació d'associacions dins de la secundària, oferint suport, informació i recursos a tota la gent jove que vulgui constituir-se en una associació amb principis democràtics, cívics i que tinguin una finalitat per aconseguir un interès general i no lucratiu.

Col·laboració continuada de la Generalitat amb els sindicats majoritaris de joves estudiants i treballadors i la patronal per tal de definir i modificar, dins de les seves competències en l'àmbit de la definició curricular, el Cicles de Formació segons les necessitats laborals per tal de crear una autèntica sortida al mercat laboral.

- Combatre les discriminacions de gènere entre el jovent, especialment pel que fa a la prevenció de les relacions abusives i les vinculades al mercat de treball.
- Elaborar un Pla Integral de l'Ocupabilitat dels Joves per al disseny de les passarel·les entre el món educatiu - associatiu i el món laboral, per tal de possibilitar-los un itinerari professional coherent.
- Crear el Servei de Mobilitat Internacional per augmentar en un 20% el nombre de joves catalans que tinguin una experiència formativa o laboral internacional, amb la promoció de la realització d'estades a l'estranger per tal de millorar el coneixement d'idiomes, la formació laboral a empreses estrangeres i augmentar les capacitats de relació intercultural.
- Impulsar la Xarxa d'Habitatge Jove, assolint un mínim de 50 borses a Catalunya.
- Fomentar la compra d'habitatges per part de cooperatives de joves.
- Adaptar les característiques de l'habitatge a les diverses unitats familiars dels qui hi volen accedir.
- Reservar una part de les promocions de protecció oficial estrictament per a joves, essent la major part d'aquests habitatges de lloguer social.
- Facilitar crèdits tous als joves per tal que puguin accedir a un habitatge.

- Regular la informació donada per les entitats financeres respecte als interessos a l'hora de contractar una hipoteca.
- Legislar el contracte de lloguer compartit per a joves, amb garantia de l'Administració.
- Potenciar que els programes de garantia social (PGS) cerquin la reinserció al sistema educatiu i no només la sortida ocupacional.
- Vetllar perquè els sistemes de transport públic adaptin els seus horaris i recorreguts a les necessitats de mobilitat dels joves.
- Potenciar un model de mobilitat sostenible basat en la utilització del transport públic de qualitat, en la facilitació dels desplaçaments en bicicleta i a peu, i amb mesures de pacificació del trànsit, tot incrementant i millorant els serveis del metro, la RENFE, els FGC i els autobusos, així com la intermodalitat. Aconseguir la integració tarifària total.
- Ampliar l'edat dels beneficiaris del títol integrat T-Jove.
- Creació d'un títol integrat de durada anual. Una T-Jove anual, a preus bonificats per afavorir la fidelització dels joves a l'ús del transport públic.
- Servei nocturn continu de metro els festius i vigílies de festiu, en una primera fase la temporada de primavera i estiu, fins a les festes de la Mercè.
- Impulsar en el territori la Xarxa d'Espais Interculturals per a joves com a eina de trobada entre joves catalans i joves nouvinguts.
- Elaborar un Pla d'Equipaments de Joventut 2006-2010.
- Crear un carnet jove universal com a instrument d'accés a serveis.
- Impulsar un Pacte per a la Nit, en què administracions, joves, veïns/es i espais d'oci nocturn acordin les normes de convivència d'aquestes franges horàries a les ciutats i pobles. Fomentar l'oci alternatiu i facilitar l'ús d'equipaments públics en horari nocturn, donant suport a propostes vinculades a l'esport, el lleure i la cultura.
- Crear l'Oficina de Difusió de Joves Creadors com a centre de promoció de la creativitat juvenil als municipis de Catalunya, viver de projectes culturals i punt d'informació per tal que els joves creadors puguin conèixer, informar-se i/o accedir a ajuts, beques i concursos.
- Crear l'Escola de Participació de Catalunya com a espai de formació per a responsables d'associacions i de dinamització de processos de participació.
- Facilitar l'exposició pública de creacions artístiques juvenils en equipaments, espais públics i mitjans de comunicació.
- Fomentar que els espais d'oci privats facilitin la participació dels joves artistes

mitjançant la intercessió dels poders públics amb una quota juvenil obligatòria. De la mateixa manera que s'hauria d'ampliar i diversificar l'oferta dirigida a la gent jove d'activitats d'oci als equipaments públics. Facilitar instal·lacions gratuïtes i adequades per a la creació cultural.

- Elaborar una guia sobre entitats juvenils de cultura de Catalunya.
- Establir un diàleg entorn la distribució dels cossos de policia en zones d'oci nocturn.
- Promoure el Pla Local de Joventut com a eina participativa. Aquests plans esdevenen una eina important en la realització de polítiques municipals de joventut. La redacció de les bases dels plans ha d'atendre la realitat dels municipis i s'ha de trobar una estructura menys burocràtica que l'existent.

Suport a les actuacions de l'Administració local en l'àmbit de la participació dels joves. Potenciar les iniciatives formals i les no formals que permeten entrar en contacte amb el jovent de manera indirecta, en aproximar-se als espais que els són habituals o com les que fomenten les activitats de grups no formals. Millorar la coordinació interadministrativa per assegurar una distribució justa i equitativa dels recursos dirigits als diferents àmbit de la participació.

Foment de la participació política dels joves. Com a mesura per reactivar el funcionament dels partits polítics i els sindicats, de la mateixa manera que, indirectament, es potencien la resta d'entitats de participació pública.

Reconèixer i fomentar l'acció cultural juvenil mitjançant el suport econòmic a les associacions culturals. Ampliar aquest espai de formació en participació ciutadana i presa de decisions públiques als joves a escala individual. Adreçar-se als i les joves que no formen part del teixit associatiu amb l'objectiu que puguin aplicar aquests coneixements a un altre entorn.

Implementar tallers participatius temàtics com a nova metodologia de treball per consensuar diferents polítiques que garanteixin la codecisió mitjançant la participació de persones individuals i col·lectives. Aquests tallers tenen com a funció garantir polítiques racionades socialment amb els sectors socials juvenils que es vegin afectats.

Promoure programes de lectura dirigits a la gent jove mitjançant les xarxes de biblioteques. Augmentar i enfortir les xarxes de biblioteques de Catalunya, especialment a les zones del territori on són més escasses, amb ampliació de calendari d'obertura i horària, tot promocionant l'ampliació de sales d'estudi nocturn.

S'ha d'intensificar la informació i l'educació sanitària dirigida a la gent jove mitjançant un programa específic que incorpori totes les actuacions sanitàries adreçades a aquest col·lectiu i que fomenti el disseny conjunt per part de les administracions i les associacions. De la mateixa manera, cal posar a disposició de les associacions juvenils, del CNJC, així com dels pares i mares, mestres i principals agents educatius de la joventut, instruments específics de formació en la seva salut com ara cursos, documentació, assessorament especialitzat, etc. Han de ser campanyes que

garanteixin la transparència i la veracitat per educar en la salut els i les joves, i tractar-los com a agents responsables capaços de prendre decisions.

6. DRETS DE LES DONES I IGUALTAT D'OPORTUNITATS

La democràcia ha suposat un canvi fonamental en el rol social de la dona. Un canvi resultat de la modernització i desenvolupament que ha experimentat la nostra societat els darrers vint-i-cinc anys, tot i que ha hagut d'estar impulsat, en gran mesura, per l'acció reivindicativa de les dones i la seva tossuderia a no resignar-se a un paper de no-implicació fora de l'àmbit familiar i privat.

Aquests canvis es reflecteixen tant en les millores legislatives de què ens hem dotat com, sobretot, en el reconeixement social i en el canvi d'actitud de les dones i dels homes respecte al paper que la dona pot i ha de jugar. Però, com tota revolució cultural, són canvis lents, no tant extensius com voldríem i on encara hi ha camí a recórrer.

El Govern catalanista i d'esquerres de la Generalitat de Catalunya ha iniciat un gran avenç en el terreny legislatiu i social en aquesta darrera legislatura. L'Estatut ha suposat un pas fonamental en el reconeixement dels drets de les dones i un seguit de projectes legislatius estan canviant els models tradicionals de convivència entre les dones i els homes. La llei per la conciliació de la vida personal, familiar i laboral per al personal al servei de les administracions públiques, per exemple, reconeix per primer cop a la història de Catalunya el dret dels pares a tenir cura dels seus fills i filles.

Incorporar la perspectiva de gènere ha estat també un objectiu del Govern, i així ho demostren les comissions interdepartamentals creades en aquest sentit i la transversalitat aconseguida a diversos àmbits, com per exemple la Llei de barris, que inclou projectes específics per a les dones, les actuacions realitzades per fer més visible l'esport femení, la inclusió de la perspectiva de les dones en l'àmbit de la salut, les accions realitzades des del Departament de Treball per aconseguir la igualtat d'oportunitats de les dones en les relacions laborals a les empreses catalanes, i les accions incorporades a l'Acord Estratègic signat entre el Govern i els agents socials i econòmics.

Aquests canvis en la situació de les dones es concreten en algunes dades positives, com ara la disminució de la taxa d'atur femenina –que ha passat del 12,9% el 2004 al 8,9% el 2006– i en la reducció del diferencial entre la taxa d'atur femenina i la masculina –el gener del 2006 era del 3,3% i el gener del 2004 del 4,3%– o la creixent feminització d'alguns sectors com l'universitari.

Tot i això la situació encara és lluny de ser satisfactòria. El nivell d'atur entre les dones és molt superior al masculí (taxa d'atur femenina d'un 8,2 i masculina d'un 5,5), malgrat la seva formació superior. Les dones són també les que més pateixen la precarietat contractual (el 81,5% dels treballs a temps parcial són ocupats per dones) i són les que menys cobren subsidi d'atur, en totes les edats. Les dones treballadores continuen cobrant un sou inferior al dels homes (el guany mitjà de les dones de Catalunya representa el 66,6% del salari anual dels homes) i també s'enfronten amb dificultats a la seva promoció laboral, especialment si es tracta d'accedir a càrrecs de direcció. És el que s'anomena "sostre de vidre", un fenomen de segregació vertical que es produeix tant al món privat com en l'àmbit públic i polític. El 6,4% de les dones ocupades desenvolupen tasques directives, percentatge que s'eleva fins al 9,4% en el cas dels homes. A les empreses només el 31,2% dels càrrecs directius estan ocupats

per dones. Al Parlament de Catalunya les dones representen un 30,4% i el percentatge d'alcalduesses a Catalunya és d'un 10%.

Els problemes laborals s'accentuen en col·lectius que pateixen dificultats específiques, com ara les dones immigrades, que es troben massivament en l'economia submergida; les dones discapacitades, que encara troben obstacles importants per accedir a molts llocs de treball, o les dones que pateixen violència de gènere, ja que la seva situació dificulta sovint un desenvolupament normalitzat de la relació laboral.

També existeix un greu problema respecte a la lliure decisió de tenir fills. Hem passat de reivindicar el dret a la no-maternitat a una situació en què la reivindicació és poder tenir fills i tenir-ne tants com es desitgi. No podem permetre que tenir fills sigui una decisió excloent: s'ha de garantir la llibertat d'elecció entre les dones i la llibertat d'elecció entre les famílies.

La no-llibertat de les dones respecte del seu àmbit privat i familiar les obliga, en la majoria de casos, a realitzar dobles, i fins i tot triples jornades (quan fan treball voluntari o comunitari) que repercuteixen en la seva salut i en la qualitat de vida de tota la societat. En aquest sentit, no podem oblidar la necessitat d'una assistència sanitària pública universal amb visió de gènere. S'ha d'acceptar que encara sobreviuen, en tot l'entorn sanitari, diferències de gènere basades en imatges socials i prejudicis sobre certes malalties que, en ocasions, prioritzen l'atenció i el diagnòstic terapèutic en els homes respecte de les dones, donant també un valor diferent a les queixes i símptomes femenins respecte dels masculins. La ciència i la medicina són disciplines que no poden deixar de banda la meitat de la societat a què enriqueixen i proveeixen benestar.

Finalment, ens continuem negant a acceptar un problema tan greu com el de la violència de gènere. Una mort setmanal de mitjana és molt més del que una societat conscient pot i ha de suportar. La violència de gènere, com totes les formes de violència, no té excusa; però la irracionalitat i els principis retrògrads sobre els quals es basa la fan fins i tot més indigna de suportar com a fenomen social. Moltes persones encara no han entès que poden ser còmplices, si no se solidaritzen amb les víctimes, si no protegeixen les vides de les dones maltractades, si no treballem per la seguretat absoluta de cadascuna de les dones del nostre país. I tampoc si no entenem que la violència psicològica (que afecta més del 50% de les dones; l'any 2005 hi van haver 15.018 denúncies a Catalunya) és igual de condemnable que la violència física. Estem treballant per sensibilitzar la societat i aportar els recursos necessaris que impedeixen la violència de gènere. En aquest sentit, l'avantprojecte de llei per eradicar la violència de gènere, elaborat pel Govern de la Generalitat, serà una peça clau per a les polítiques del futur en matèria de violència.

La sensibilització de la societat, l'educació en els valors de la no-violència, les actuacions actives i la no-impunitat dels agressors ni de les agressions, continuen essent els eixos de la nostra política. Hem treballat i continuarem treballant en la promoció d'una societat laica i en pau on les dones siguin valorades com el que són: ciutadanes amb els mateixos drets i deures que els homes.

Per això hem d'aprofundir en la reformulació d'un nou contracte social entre homes i dones que arribi a tots els àmbits, tant públics com privats. Un nou contracte social basat en la igualtat d'oportunitats, l'eradicació de tota forma de discriminació per gènere i una distribució de responsabilitats que impliqui compartir: compartir les responsabilitats familiars, compartir el treball i compartir el poder.

Precisament en aquesta línia s'inscriu la Llei de mesures de conciliació de la vida laboral, personal i familiar de la Generalitat. Encara que en aquesta primera fase s'adreça al personal al servei de les administracions públiques catalanes, l'objectiu del Govern és la seva universalització. En aquesta llei per primer cop es reconeix el dret a la baixa per paternitat i es preveuen mesures per a les dones que pateixen maltractaments en relació amb el seu lloc de treball.

Els i les socialistes volem una societat on el saber de les dones i les seves aportacions estiguin reconeguts amb valor específic, i on la igualtat d'oportunitats sigui real i efectiva. Una societat on els homes i les dones puguin desenvolupar amb la màxima llibertat els seus projectes de vida en tots els seus àmbits: laboral, familiar i social.

Objectius:

Les línies estratègiques de govern que han de conduir a aquest nou pacte social entre dones i homes són les següents:

1. Avançar en l'assoliment de la transversalitat en el desenvolupament de les polítiques de govern i garantir la cooperació institucional.
2. Continuar avançant en les polítiques de lluita contra la violència de gènere.
4. Assolir la igualtat d'oportunitats en el mercat laboral.

Treballar pels nous usos del temps en el conjunt de tota la societat: conciliació de la vida laboral, familiar i personal.

6. Garantir l'accessibilitat per a tots i per a totes amb polítiques de mobilitat quotidiana, amb polítiques d'espai públic i de mobilitat ciutadana.
7. Incentivar la participació de les dones i les xarxes socials.
8. Oferir una atenció integral i de qualitat davant de les necessitats de les dones.
9. Promoure nous valors socials envers les dones.

Mesures:

Mesures per aconseguir la transversalitat i la coordinació institucional efectiva en el desenvolupament de totes les polítiques de govern:

- Aprovar un projecte de llei per la igualtat d'oportunitats, que abraci tots els sectors polítics i socials implicats.

- Incrementar la incorporació de les necessitats de les dones a tots els programes de govern que hauran de contenir un informe preceptiu d'impacte de gènere.
- Treballar en estreta col·laboració amb els municipis perquè les polítiques arribin a cadascuna de les ciutadanes de Catalunya.
- Creació d'una agència de seguiment i avaluació de les polítiques de gènere com a organisme independent del Govern per tal de garantir la seva correcta aplicació.
- Recollir l'experiència en el territori i concertar polítiques peculiars al món rural amb suficiència econòmica.

Mesures per lluitar per una Catalunya lliure de violència de gènere:

- Aprovar la llei per eradicar la violència de gènere.
- Desenvolupar el pla integral per eradicar la violència de gènere, consolidant, millorant i ampliant la xarxa de serveis i d'estratègies d'informació necessàries amb un pressupost adient. La xarxa de serveis específics en violència de gènere dependrà de l'Institut Català de les Dones.
- Estudiar l'impacte de la violència de gènere i elaborar el mapa de recursos per a les dones víctimes de maltractaments.
- Perfeccionar els sistemes de prevenció, detecció, atenció i recuperació amb l'objectiu de donar una millor resposta a les diferents necessitats de les dones que pateixen violència.
- Consolidar el Protocol d'actuació i un circuit d'atenció de la violència de gènere a Catalunya. Una comissió interdepartamental elaborarà els protocols d'actuació i coordinarà les actuacions de tots els agents implicats. Desplegar a tot el territori 100 punts d'informació i d'atenció a les dones per promoure la seva autonomia i eradicar la violència, conjuntament amb les entitats locals: un a cada municipi de més de 20.000 habitants i un, com a mínim, a cada comarca.
- Disposar, a finals del 2010, de 7 centres d'atenció integral a les dones víctimes de violència (un a cada futura vegueria) destinats a la recuperació personal i socioeconòmica de les dones amb plans d'emancipació (inserció laboral i accés a l'habitatge). Els plans d'emancipació dissenyaran un itinerari de recuperació personal adaptat a les necessitats de cada dona. S'encarregaran de la seva recuperació personal, amb atenció psicològica, i de la seva recuperació socioeconòmica. Establiran per a les dones sense feina i durant un any l'ajuda següent: 1 pis pont, una ajuda econòmica i formació ocupacional en col·laboració amb les empreses.
- Disposar, a finals del 2010, d'una xarxa d'equipaments d'acollida per a les dones a tot el territori: 7 centres d'urgència (en col·laboració amb els ajuntaments) –un a cada futura vegueria–, 5 cases d'acollida temporal, 1 casa de recuperació integral i 7 pisos pont.

- Elaboració d'un pla específic d'inserció laboral per a les dones víctimes de violència.
- Consolidar la creació de jutjats i de fiscalies especialitzats en violència de gènere, impulsar que siguin exclusius, dotats amb mitjans tècnics i econòmics i agilitar-ne el funcionament.
- Garantir, per part del cossos i forces de seguretat, una atenció especialitzada a les dones que pateixen violència, facilitant la formació, informació i mitjans necessaris per actuar en aquests serveis.
- Impulsar l'acord ciutadà contra la violència de gènere amb associacions i entitats socials i amb els mitjans de comunicació.
- Promoure accions formatives amb infants i joves per a la prevenció de la violència de gènere i de les relacions d'abús tant als espais d'educació formal com de lleure.
- Actuar contra l'assetjament sexual i per raó de sexe a la feina i a tots els àmbits.

Mesures per assolir la igualtat d'oportunitats en el mercat laboral:

- Crear l'Agència per la Igualtat de les Dones en el Mercat de Treball.
- Impulsar la creació d'una agenda local 21 de la igualtat d'oportunitats per a la seva aplicació a les empreses, institucions, organitzacions socials i sindicals i el conjunt d'actors que intervenen en el territori.
- Promoure plans d'igualtat d'oportunitats i agents per la igualtat a les empreses.
- Reduir la segregació de gènere a determinats sectors professionals en què les dones, tradicionalment, no hi estan presents o hi estan subrepresentades.
- Impulsar l'accés de les dones als llocs de decisió a les empreses i a les organitzacions socials, tot donant suport específic (suport legal, formació, assessorament) a aquestes institucions i empreses per poder aplicar aquestes mesures.
- Garantir la presència paritària de dones a totes les iniciatives de formació públiques.
- Posar en funcionament programes d'informació a treballadors/es i empresaris/àries, dels drets de les dones i la igualtat d'oportunitats.
- Fomentar l'ocupació de les dones en professions científiques i tècniques.
- Fomentar els projectes d'autoocupació i autoempresa donant suport especialment a les dones emprenedores i empresàries.
- Adreçar programes de formació, assessorament i foment de l'ocupació als col·lectius de dones amb més dificultats per a la inserció laboral.
- Continuar amb la presentació de l'Anuari Dona sobre la situació laboral de les dones.

- La Generalitat, a través dels seus òrgans de contractació, establirà condicions/accions positives en relació amb l'execució dels contractes que efectuï, amb la finalitat de promoure la igualtat d'oportunitats entre dones i homes al mercat de treball.
- Promoure accions formatives al personal de l'Administració i la inspecció de treball per la detecció de discriminacions directes i indirectes al mercat laboral.

Mesures per als nous usos del temps: conciliació de la vida laboral, familiar i personal:

- Promoure entre les empreses que els treballadors i les treballadores puguin flexibilitzar el temps de treball.
- Incrementar la vigilància, per part de la inspecció de treball, en el supòsit del perllongament de les jornades laborals, així com incrementar les sancions imposades a les empreses per la no-cotització.
- Promoure mesures de conciliació a les negociacions dels convenis col·lectius.
- Aplicar als treballadors/es funcionaris/àries i laborals de la Generalitat les mesures de foment dels nous usos del temps i conciliació familiar i laboral, per tal que esdevingui un model d'administració pionera a seguir.
- Compatibilitzar els horaris laborals amb l'obertura de serveis d'acollida matinal –i si escau de tarda– dels centres escolars; obertura d'aquests durant les vacances d'estiu, a càrrec d'educadors i/o monitors amb la formació corresponent, i establir un sistema de beques per garantir l'accés de tothom.
- Articular un servei públic d'atenció als infants per fer-se càrrec de situacions puntuals inesperades i d'emergència.
- Promocionar la planificació per objectius enfront la valoració de la presència en el lloc de treball impulsant productivitat i conciliació, objectius que han d'estar sempre consensuats entre els/les treballadors/es i l'empresa.
- Sensibilitzar la societat sobre nous usos del temps que permetin reorganitzar la vida quotidiana en funció de les necessitats de les persones i no tenint com a centre el temps de treball. Sensibilitzar els homes en la responsabilitat de compartir les tasques domèstiques.

Mesures per garantir l'accessibilitat per a tots i per a totes amb mesures de mobilitat quotidiana:

- Fer dels mitjans de transport instruments que garanteixin l'accessibilitat als llocs de treball, a l'assistència sanitària, a l'oci i als equipaments culturals, sense discriminació de gènere.

- Apostar pels transports col·lectius i públics ja que tenen un ús menys discriminatori i fer-los arribar als polígons industrials, fent coincidint els horaris de transport amb els horaris laborals.

- Introduir, en els plans de mobilitat urbans i territorials, la perspectiva de gènere, perquè els homes i les dones vivim de manera diferent la ciutat i cal tenir en compte aquestes diferències perquè no esdevinguin desigualtats d'accés.

Mesures per incentivar la participació de les dones en les xarxes socials:

- Fomentar l'ús d'Internet entre les dones com una eina de comunicació i de presència a la societat.

- Impulsar nous models de lideratge que incorporin els valors de direcció femenins com una manera d'enriquir les organitzacions i la vida social.

- Incorporar a la futura llei electoral catalana la composició paritària de les llistes electorals. Al conjunt de cada llista, els candidats/es de cada sexe seran un mínim del 40%. Aquesta proporció es mantindrà al llarg de tota la llista i per cada tram de cinc llocs.

- Formar un govern de la Generalitat que sigui paritari a tots els àmbits.

- Fomentar la participació paritària de totes les dones en tots els àmbits de la societat (organitzacions empresarials, culturals, organismes de representació agraris, socials, etc.) començant des dels barris.

- Fomentar la presència i la decisió de les dones als sindicats.

- Fomentar el Consell Nacional de les Dones de Catalunya com un òrgan de participació dels col·lectius de dones de Catalunya.

Mesures per oferir una atenció integral davant de les necessitats de les dones:

- Crear un Observatori Català de la Salut de les Dones.

- Incloure, a l'anàlisi i programes de salut laboral, els riscos psicosocials i els de la doble jornada sobre la salut de les dones, així com les repercussions de la salut física i mental de les dones contractades a temps parcial.

- Estudiar la viabilitat de la renda bàsica universal com a mesura per eradicar la feminització de la pobresa.

- Lluitar contra els trastorns alimentaris com l'anorèxia i la bulímia, amb l'eliminació dels estereotips i la promoció d'una imatge física saludable amb especial atenció als models que s'ofereixen als mitjans de comunicació.

- Oferir informació i formació específica a les dones de zones rurals segons les seves necessitats. Fomentar la titularitat femenina de les explotacions agràries.

Reconèixer les necessitats i demandes de les dones en la seva diversitat, posant un accent especial en les dones immigrades.

- Lluitar contra el tràfic i l'explotació de les dones i establir programes socials, sanitaris i alternatius d'inserció laboral per a les dones que es troben en situació de prostitució i facilitar-los que puguin accedir a altres oportunitats.

- Prioritzar la perspectiva de gènere i els drets de les dones a l'hora d'aplicar polítiques d'integració de la immigració.

Mesures per promoure nous valors socials envers les dones:

- Convertir la Generalitat en una institució exemplificadora respecte a la igualtat d'oportunitats i la conciliació de la vida laboral, familiar i personal.

- Adreçar campanyes als homes (infants, joves i adults) sobre actituds alternatives per al repartiment del treball domèstic i en contra de la violència de gènere.

- Incorporar els valors de les dones a la vida pública i les accions polítiques posant l'accent en la quotidianitat, la proximitat i tenint com a centre les polítiques envers les persones.

- Impulsar la coeducació i garantir programes per assolir la igualtat d'oportunitats, tant en la vida familiar, com a l'escola i a d'altres espais educatius i de lleure.

- Promoure accions per difondre valors d'igualtat d'oportunitats als centre educatius i que s'incloguin dins dels programes curriculars d'educació infantil, primària, secundària i universitària.

- Dissenyar i implementar activitats adreçades al personal dels centres educatius per tal de sensibilitzar en la perspectiva de gènere.

- Impulsar l'ús del llenguatge no sexista a tots els àmbits de l'Administració catalana.

- Impulsar amb els organismes pertinents (CAC i CCRTV) el control i els continguts no sexistes als mitjans de comunicació, evitant que la imatge de la dona hi sigui menyspreada.

- Crear l'Observatori Català dels Mitjans de Comunicació en clau de gènere, promoure als mitjans de comunicació el respecte a la dona i sancionar, si és necessari, l'ús d'imatges sexistes.

- Incorporar el valor afegit –tant econòmic com social– que les tasques d'atenció als infants i les persones amb dependència suposa per a l'economia familiar i l'economia nacional.

7. CONCILIACIÓ I NOUS USOS DEL TEMPS: EL TEMPS COM UN DRET DE LA CIUTADANIA

La nostra societat ha experimentat canvis estructurals en l'àmbit sociodemogràfic marcats per fenòmens de vegades ben positius, com la incorporació massiva de la dona al mercat laboral o l'increment de l'esperança de vida. Però aquests canvis no sempre es tradueixen en un augment del benestar de les persones. No ens podem permetre, des de l'esquerra, que això sigui així i hem de dissenyar polítiques adaptades a la nova estructura social. Així, un dels reptes més importants que tenim a davant és saber respondre a la incompatibilitat que viuen les dones treballadores –i no només aquestes– amb dependents a càrrec per poder dur a terme una vida plena en tots els seus àmbits: el laboral, el comunitari o voluntari i el privat.

Per aquest motiu els i les socialistes han fet del debat sobre la conciliació personal una prioritat: defensem una transformació cap a una societat on els àmbits privats (vida familiar i temps personal) siguin reconeguts i valorats. Creiem que la discussió sobre conciliació va més enllà. No és només una discussió sobre política laboral i social centrada en l'impuls de polítiques pal·liatives, sinó una discussió sobre una nova manera d'organització social que afecta tots els àmbits.

El món productiu ha esdevingut el centre de l'organització de les vides de les persones que giren al voltant de la feina reconeguda, però hem de tenir en compte que existeixen altres activitats i usos del temps tant o més necessaris per complementar el desenvolupament psicològic i social de la persona, de la ciutadania i de la comunitat. Aquestes activitats no són només espais de divertiment, són, a més a més, espais de cultura, d'intercanvi, de participació i de canvi envers una societat millor. Les mesures de conciliació no s'han de centrar en el treball productiu i a facilitar només la conciliació de les persones treballadores, sinó que cal contemplar el temps com un dret de ciutadania, entenent que la conciliació és possible sense perjudicar la qualitat de vida de qui concilia.

Tot i que considerem que el temps té el mateix valor per a tothom i que la conciliació és un problema de caràcter col·lectiu, un dret de les persones, és cert que l'organització social dels usos del temps perfila espais diferenciats per a les dones i per als homes. Per raons educatives, culturals i de rols socials, l'ús del temps està desigualment distribuït entre gèneres. Les dones a Catalunya dediquen 4 hores i 37 minuts al dia a la cura de la llar i de la família, mentre que els homes hi dediquen 2 hores i 14 minuts. Els homes dediquen gairebé una hora més al dia que les dones als esports, les activitats a l'aire lliure, les afeccions i els jocs, en concret 4 hores i 17 minuts, mentre que les dones ho fan 3 hores i 20 minuts.

És en aquest sentit que la manca d'igualtat d'oportunitats entre les dones i els homes i la divisió de rols i de tasques es troben moltes vegades a l'origen dels problemes per conciliar que pateix la societat.

Des del Partit dels Socialistes de Catalunya reivindicuem, en primer lloc, la igualtat de drets i deures entre les persones perquè a cap d'elles els penalitzi excessivament qualsevol decisió que prenguin (com tenir fills o tenir cura dels pares). A més, advoquem per una nova organització social en què el temps esdevingui un dret

reconegut per a tots els ciutadans i que aquests puguin gaudir de la llibertat de gestionar la seva pròpia trajectòria vital.

Objectius:

1. Incrementar i desenvolupar els serveis públics necessaris per garantir el suport en la cura de les persones dependents.
2. Treballar per una nova organització del temps que contempli el temps de vida i les necessitats de les persones en el seu eix central.
3. Implicar les empreses i els agents econòmics i socials en la conciliació de la vida personal, familiar i laboral.
4. Avançar cap a la coresponsabilitat d'homes i dones en totes les activitats de la vida quotidiana com a mitjà per eradicar les discriminacions de gènere i aconseguir la igualtat d'oportunitats efectiva entre dones i homes.

Mesures:

- Desenvolupar els serveis públics necessaris per garantir suport a l'hora de tenir cura de les persones dependents.
- Incrementar el nombre de places d'escoles bressol fins arribar a un 75% de cobertura, amb preus assequibles i que qualsevol família hi pugui accedir.
- Aprovar i implementar la llei de serveis socials.
- Desenvolupar la llei de conciliació de la vida personal, familiar i laboral que impliqui homes i dones.
- Aplicar i revisar les mesures de la llei de dependència.
- Servei públic d'atenció als infants quan es posen malalts. Es tracta d'un servei públic d'atenció de criatures a domicili en casos de malaltia d'infants escolaritzats. És una necessitat quotidiana de pares i mares treballadors/es. Aquest servei donarà garantia de qualitat en l'atenció i seguretat.
- Treballar per una nova organització del temps que contempli el temps de vida i les necessitats de les persones en el seu eix central.
- Compatibilitzar els horaris laborals i escolars: oferir el servei d'acollida matinal per part dels centres, obertura a principis de setembre i a finals de juny i, si és necessari, el mes de juliol, promovent els serveis de tarda.
- Implicar les empreses i els agents econòmics i socials en la conciliació de la vida personal, familiar i laboral.

- Facilitar l'organització del treball de manera flexible per als treballadors i per a les treballadores, incentivant les empreses que possibilitin opcions adients a les necessitats de les persones com ara els còmputos d'hores setmanals o mensuals.
- Promoure la introducció, a les negociacions de convenis col·lectius, de més oportunitats de conciliació de la vida laboral, familiar i personal mitjançant la incentivació dels còmputos anuals dels horaris de treball.
- Promocionar el teletreball sempre acompanyat de mesures que evitin l'aïllament social i assegurin la protecció social. Fugir de fórmules exclusives: o teletreball o treball a l'empresa, incentivant fórmules mixtes i promovent la participació de les dones en altres àmbits. Promoure la instal·lació de llars d'infants als centres de treball i polígons industrials com un complement, no com una alternativa, a la xarxa d'escoles bressol.
- Avançar cap a la coresponsabilitat d'homes i dones en totes les activitats de la vida quotidiana com a mitjà per eradicar les discriminacions de gènere i aconseguir la igualtat d'oportunitats efectiva entre dones i homes.
- Impulsar accions que fomentin la incorporació dels homes a les tasques domèstiques i familiars de tenir cura de les persones, en tots els àmbits socials (Administració pública, empreses, ciutadania, etc.).
- Implantar als centres d'educació assignatures de treball domèstic tant per a nois com per a noies i programes educatius que potenciïn nous models de comportament en el repartiment de les tasques domèstiques i en la vida quotidiana.
- Realitzar campanyes de sensibilització que facin visible de manera pública un model on els homes concilien les seves responsabilitats professionals amb la seva vida personal i familiar com a model positiu. Incentivar hàbits amb l'objectiu que els homes s'acullin a possibilitats de conciliació laboral per atendre els seus fills i filles.

8. LA CULTURA ÉS UN DRET

Després d'un quart de segle de manca de projecte, de manca de diàleg amb els agents i amb el territori, de manca de recursos, hem iniciat un programa valent que permet abordar els dèficits històrics acumulats en matèria d'infraestructures culturals del nostre país. Hem fet més en 3 anys que en 23 de governs de CiU.

Els i les socialistes tenim les idees, el programa, l'experiència, l'equip i, sobretot, l'ambició per desenvolupar el gran projecte de donar respostes a la gran densitat cultural del país; de donar noves oportunitats als creadors i emprenedors culturals; de concertar amb tots els sectors i els seus agents, amb els creadors, amb les empreses, amb el territori, amb les entitats i amb la ciutadania; de fer accessible als ciutadans el llegat de la nostra memòria; de posar al dia la xarxa d'equipaments culturals amb l'objectiu de dotar-los de continguts i de públics, i de projectar la cultura catalana arreu del món.

I ho volem fer en un nou marc absolutament favorable. Amb el mandat de desenvolupar el nou Estatut, que per primera vegada reconeix que la Cultura és un dret i que els catalans tenen dret a accedir a la cultura i a la creativitat, i que tenen el deure de preservar el patrimoni cultural. I també amb la convicció que la cultura ja no és un simple complement de qualitat de l'acció pública, sinó un nou pilar, el cinquè, de l'Estat del benestar, i per tant una peça indispensable de les polítiques públiques socials dels governs.

Balanç. El camí recorregut des de l'any 2003.

Tot i que ens ha mancat el quart any de la legislatura per culminar-ho, hem complert raonablement bé la gran majoria dels acords del pacte del Tinell, així com els tres grans compromisos de la legislatura del programa cultural dels socialistes del 2003.

El pressupost de cultura, que s'havia de doblar en quatre anys, està en el nivell de creixement previst per al tercer any (hem assolit el 60% d'increment). El Consell de la Cultura de les Arts està definit, després d'un intens diàleg amb els agents culturals, i presentat al Parlament per al seu debat i aprovació. El Pla d'Infraestructures Culturals ha tingut un impuls espectacular gràcies al Pla d'Equipaments Culturals 2005-07, que ha suposat la recent injecció de 49 M€ per a equipaments artístics i polivalents de 212 ajuntaments, a més dels plans sectorials d'inversions a ateneus, biblioteques, museus, monuments i arxius.

L'acció de Govern d'aquests tres anys ha permès iniciar un nou model de política cultural caracteritzat per la introducció de tres grans canvis respecte de la política cultural anterior:

- El nou espai de centralitat que ocupa la política cultural en el conjunt de les polítiques del Govern, la qual cosa ha suposat una vinculació explícita de la política cultural a la cohesió social, la introducció de la transversalitat com a principi i com a estratègia, i un augment significatiu dels recursos destinats a cultura.

- La cerca de nous instruments i la introducció de nous criteris d'intervenció basats en la concertació amb les administracions locals i amb els sectors culturals i en la voluntat de participació de la ciutadania.

- El canvi en la definició d'objectius i de prioritats que apareixen articulats en nous eixos o idees-força que estructuraven totes les estratègies, actuacions i organització de la política cultural.

En el primer punt volem destacar l'important increment dels recursos: estem doblant el pressupost de cultura. L'actual Govern es va comprometre a doblar, en aquesta legislatura, el pressupost destinat a cultura. L'any 2003 era de 173.038.515 €. El 2004 va incrementar-se fins a 194.865.000 € (un 13% més). El 2005 va assolir la xifra de 239.838.922 € (la qual cosa suposava el 40% d'increment). El 2006 hem arribat als 275.366.000 €, la qual cosa significa que el pressupost del Departament ha augmentat any rere any durant aquesta legislatura fins arribar a un 60% més de pressupost en relació amb l'any 2003. I la previsió acordada amb el Departament d'Economia i Finances ens situava, l'any 2007, amb el 100% d'increment del pressupost inicial. Amb el darrer pressupost assolit, el Departament de Cultura ha consolidat un creixement espectacular que allunya definitivament la històrica migradesa dels pressupostos de cultura dels anteriors governs de la Generalitat, amb 102,3 M€ més en relació amb el 2003. Això significa passar de 25,82 € per habitant el 2003 a 42,11 € per habitant el 2006. El 60% d'increment net del pressupost ordinari assolit en 3 anys (la qual cosa indica que el compromís de doblar en 4 anys va per bon camí), es converteix en més del 80% d'increment si hi afegim les inversions extraordinàries assolides en aquest període (procedents de l'1% cultural PTOP, dels convenis amb les caixes d'estalvi, del Pla Específic de Biblioteques (PEB) en el marc del PUOSC, del Ministeri de Cultura, etc.). Tot això sense comptar el finançament extraordinari aconseguit a través dels crèdits acordats amb l'Institut Català de Finances (ICF) per al Pla d'Equipaments Culturals.

En el segon punt volem destacar la concertació de les polítiques amb els sectors i agents culturals, sectorials i territorials. Pel que fa als agents culturals i artístics, hem diversificat i flexibilitzat les tipologies d'ajut; hem dissenyat polítiques que afavoreixen les potencialitats de creació, les necessitats de producció, les possibilitats de difusió i de projecció, la consolidació d'estructures, la captació de mercats i la creació de nous públics, i hem treballat conjuntament amb les empreses culturals amb el compromís de definir estratègies i cercar els instruments necessaris per incrementar el seu nivell de sostenibilitat. Una de les fites més importants d'aquesta legislatura ha estat el projecte de Llei del Consell de la Cultura i de les Arts, instrument que esdevé bàsic per al disseny de les polítiques culturals en el futur ja que permetrà assegurar la plena participació dels sectors en el disseny de les polítiques culturals la propera legislatura. Així doncs, hem complert el nostre objectiu: acordar amb els agents i aprovar, per part del Govern, la proposta del CCAC, malgrat que la seva tramitació parlamentària no ha estat possible a causa de l'avançament electoral.

En el tercer punt resumirem les principals actuacions del Departament per programes. A mitjans de l'any 2004 vam definir 6 idees-força que havien d'articular les principals línies d'actuació en aquesta legislatura, adaptant l'organigrama del Departament per fer-les possibles:

- Preservar el patrimoni i la memòria.
- Apostar per la creació.
- Consolidar les indústries culturals i incrementar-ne el nivell de sostenibilitat.
- Reequilibrar culturalment el territori, potenciant la cooperació amb els municipis i garantint la difusió i l'accés a la cultura a tots els ciutadans.
- Impulsar l'associacionisme cultural i la participació.
- Projectar la cultura catalana a escala internacional.

a). Preservar el patrimoni i la memòria.

El patrimoni cultural és signe d'identitat i una mostra de la història de la nostra societat. Els recursos destinats a protegir-lo, augmentar-lo i divulgar-lo s'han incrementat un 31% respecte de l'any 2003. Això s'ha notat en un increment de la inversió en el territori. Només l'any 2004 i l'any 2005 s'ha actuat a 96 museus, 224 monuments i 328 jaciments arqueològics, repartits arreu del territori, amb una inversió total que supera els 150 M€.

Catalunya disposa d'una gran riquesa en patrimoni cultural que, com que és tan inabastable, ens obliga a prioritzar i a seleccionar. En aquest sentit, s'han dut a terme un seguit d'actuacions, d'entre les quals destaquem el gran pacte patrimonial amb les 8 diòcesis de l'església catòlica existents a Catalunya, amb la finalitat de restaurar el patrimoni eclesial; el Pla de Turisme Cultural; i la inversió en grans equipaments (en aquest apartat remarcem la inauguració del MNAC el 2004; la finalització del Pla d'Arxius Comarcals, i el nou projecte d'ampliació de la Biblioteca de Catalunya).

Finalment, és important assenyalar que en aquesta legislatura s'han establert les bases per a la resolució de tres conflictes culturals que s'arrossegaven des de feia més de 25 anys:

- El retorn dels Papers de la Dignitat, els arxius catalans confiscats al final de la Guerra Civil i dipositats a Salamanca. Gràcies a una llei acordada pels governs de l'Estat i de la Generalitat de Catalunya i aprovada a les Corts, els documents de la Generalitat ja han estat retornats a l'Arxiu Nacional de Catalunya. La llei ha obert el procés d'identificació i de digitalització dels fons que pertanyen a partits polítics, sindicats, associacions i particulars, procés que estarà enllestit a finals d'any i que permetrà, el 2007, la devolució dels originals que ens manquen.

- La creació del Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó. S'ha arribat a un acord entre la ministra de Cultura i els consellers de Cultura de Catalunya, d'Aragó, del País Valencià i de les Illes Balears per a la constitució del Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó. L'acord reconeix que els fons documentals propis de Catalunya actualment dipositats a l'Arxiu es podran integrar al sistema d'arxius de Catalunya, tal com estableix el nou Estatut.

- Les obres d'art de la Franja. En relació al litigi que enfronta el bisbat de Lleida i de Barbastro-Montsó per la ubicació de determinades obres del Museu Diocesà de Lleida originàries de la Franja de Ponent, el Govern ha dictat una resolució condicionant la descatalogació i sortida de les obres a la creació d'un ens executiu conjunt entre el Museu de Lleida i el Bisbat de Barbastro (amb participació dels dos governs), que respecti la unitat i integritat de la col·lecció. Aquesta històrica resolució brinda una magnífica ocasió per negociar amb valentia la gestió conjunta d'un fet cultural d'interès públic, al marge de qui en són els propietaris formals, per part de dos territoris amics.

b). Apostar per la creació.

Fomentar la creació i el pensament contemporani, amb una dotació de 20,03 M€ per al 2006 i amb un increment del 232% respecte del 2003, ha constituït una de les nostres polítiques més estratègiques.

Hem refundat l'Entitat Autònoma de Difusió Cultural per orientar-la a impulsar i ajudar la cultura contemporània, i amb la missió d'incentivar el foment de la investigació i l'experimentació, crear mecanismes per relacionar la cultura amb altres àmbits de la ciència i el pensament, i crear una xarxa d'espais d'investigació i de producció artística, oberts a tots els artistes i a totes les disciplines. En definitiva, volem reforçar la idea de Catalunya com a laboratori de creació.

S'han obert noves línies d'ajut (en matèria de producció; d'exhibició, de difusió i de divulgació; de recerca i de creació; de dotació d'equipament i d'infraestructura), dotades amb 9 M€ l'any, que han permès donar suport a més de 1.000 projectes. En aquest marc cal destacar els nous programes de creadors a residències i ajuts a la mobilitat.

D'altra banda, s'ha donat un gran impuls, a través de la Institució de les Lletres Catalanes, a la creació literària en català i aranès. Destaquen els ajuts als creadors, els ajuts a les traduccions per afavorir el coneixement d'altres literatures en català i els ajuts a les edicions literàries.

En el camp de les arts escèniques, s'han començat a implementar els centres territorials de producció d'arts escèniques amb els respectius ajuntaments (Reus, Terrassa, Salt-Girona); s'han signat acords entre el Teatre Nacional de Catalunya (TNC) i els ajuntaments i les diputacions per itinerar les produccions del TNC; i s'ha signat un acord entre la Generalitat, el TNC, l'Ajuntament de Barcelona (Mercat de les Flors) i la Fundació Teatre Lliure, per crear un ens de teatre públic de Catalunya que integrarà en xarxa els teatres públics de Barcelona i, en una segona etapa, els centres territorials.

c). Consolidar les indústries culturals i incrementar-ne el nivell de sostenibilitat.

Hem ampliat les competències de l'Institut Català de les Indústries Culturals (ICIC) per tal d'enfortir les polítiques empresarials més enllà del camp de l'audiovisual, convençuts que avui les editorials, galeries d'art, discogràfiques i productores escèniques, entre d'altres, constitueixen l'entramat d'un teixit empresarial incipient i necessiten instruments adequats per enfortir la seva posició i projecció.

L'ICIC, amb l'objectiu de consolidar les empreses culturals, compta amb un pressupost per al 2006 de 51,78 M€, cosa que representa un increment del 331% respecte del 2003.

Alguns exemples de les noves mesures que hem obert per ajudar el sector empresarial cultural a incrementar la seva capacitat de risc i innovació són la creació de nous instruments financers per abaratir l'accés al finançament per part de les indústries culturals (com els Fons Reintegrables, que s'han incrementat un 65% respecte del 2004, o el nou Crèdit Cultura, acordat amb les entitats financeres, que han posat a disposició del sector un fons de 15 M€); la creació del Centre de Desenvolupament Audiovisual (CDA), adreçat a les empreses productores d'audiovisuals i creat amb l'objectiu d'oferir serveis destinats a millorar la viabilitat dels seus projectes, i la inauguració del Servei de Desenvolupament Empresarial (SDE), per tal de millorar la competitivitat de les empreses.

D'altra banda, per promoure la producció cultural i sobretot fomentar la distribució, l'exhibició i la difusió de les produccions culturals, millorant el seu accés a les xarxes de distribució, hem consolidat el mapa de fires culturals de Catalunya (Fira de Teatre al Carrer de Tàrraga, Mercat de Música Viva de Vic, Festival de Teatre Infantil d'Igualada, Mediterrània, Fira d'Espectacles d'Arrel Tradicional de Manresa, Loop –fira de les Arts Visuals–, Mercat de l'Audiovisual de Catalunya de Granollers), així com els festivals de cinema (destacant el de Sitges). En aquest sentit, hem endegat la modernització de la gestió d'aquestes fires mitjançant la creació de fundacions en què estan presents la Generalitat, l'ajuntament corresponent i les empreses i associacions de cada sector.

d). Reequilibrar culturalment el territori, potenciant la cooperació amb els municipis i garantint la difusió i l'accés a la cultura a tots els ciutadans.

El pressupost en cooperació amb el territori, que representa per a l'any 2006 un import de 28,01 M€, s'ha incrementat respecte del 2004 en un 32%.

Sens dubte, l'actuació més emblemàtica duta a terme en aquest àmbit ha estat el Pla d'Equipaments Culturals 2005-2007. El PEC 2005-07 constitueix la inversió més gran en equipaments culturals mai feta a Catalunya. Els ajuts contemplats estan permetent als municipis de Catalunya de disposar dels equipaments necessaris per garantir una programació cultural estable i de qualitat. Aquest pla garanteix la igualtat d'oportunitats en l'accés a la cultura i millora l'equilibri territorial en matèria cultural. El pla ha consistit en l'atorgament d'ajuts financers per valor de 49 M€ per a 232 equipaments municipals corresponents a 222 municipis amb una població total de 2.660.897 persones (159 sales polivalents, 60 teatres-auditoris i 13 espais d'arts visuals). Això significa més de 100 M€ d'inversió global, gairebé la meitat dels quals és aportada pel Govern de la Generalitat. El 90% de les obres es finalitzaran el 2007. Dels 232 equipaments, un terç són de nova construcció i la resta són obres de rehabilitació i millora. Aquest Pla ha estat la major contribució a la igualtat d'oportunitats en l'accés a la cultura que s'ha fet mai, ja que afavoreix la descentralització, construeix les xarxes i sistemes culturals territorials, dona suport a la creació i a la difusió de les arts, contribueix al desenvolupament dels sistemes productius locals i consolida una programació cultural estable al conjunt del país. Un

pla que per tant respon al lema “Cap municipi sense equipament cultural, cap equipament cultural sense activitat, cap activitat sense públic”.

Paral·lelament a la inversió en equipaments, s'ha incrementat el suport a la programació. S'han triplicat els ajuts a les programacions municipals estables d'arts escèniques i música, i s'han incrementat les d'arts visuals. A més, el 2006 s'han obert tres noves modalitats de subvencions per a activitats artístiques professionals dels municipis.

En matèria de lectura pública, hem desplegat, en el marc del PUOSC, el Pla Específic de Biblioteques (2004-2007), que preveu la construcció de 77 noves biblioteques públiques i la millora de 19 més que ja estan en funcionament, amb una inversió de 31,5 M€. També hem redactat el Pla de Bibliobusos 2006-2013, que preveu 34 bibliobusos (11 dels quals estan actualment en funcionament).

e) Impulsar l'associacionisme cultural i la participació.

Hem impulsat un nou concepte de cultura popular i de foment de l'associacionisme cultural i de la participació des del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, que ha posat l'èmfasi en el fet d'incentivar la participació ciutadana i el caràcter voluntari de les manifestacions ciutadanes, així com de les seves entitats; eixamplar els col·lectius que practiquen la cultura popular i tradicional com a conseqüència de la seva diversitat; afavorir la vitalitat de les associacions culturals, amb ajuts a les seves activitats i a la rehabilitació de les seves seus; fomentar la pràctica amateur de l'activitat artística; reformular els programes de formació dels agents tenint en compte la diversitat cultural que han de gestionar; promoure l'ocupació festiva de l'espai públic; renovar i fomentar totes les expressions de cultura popular que es produeixen a Catalunya; impulsar la difusió, la recerca i la protecció de la cultura tradicional i el patrimoni etnològic material i immaterial, com un factor cohesionador i divers de la identitat col·lectiva; etc. En aquest sentit, hem impulsat i impulsarem intercanvis culturals entre les entitats de cultura popular de Catalunya i d'altres comunitats autònomes espanyoles, de fora d'Espanya, així com mostres de cultura popular de Catalunya a fora del territori català.

El pressupost ordinari del Centre per al 2006 ha assolit la xifra de 7,79 M€, la qual cosa suposa un increment del 126% respecte de l'exercici 2003. Cal afegir-hi, a més, els ajuts vehiculats a través del conveni Caixes (amb un 49% d'increment entre el 2003 i el 2006).

L'actuació més destacada en aquest àmbit és la millora dels espais associatius a través del Pla d'Ateneus, el Pla d'Equipaments 2005-07 destinat a associacions culturals sense afany de lucre per a actuacions d'inversió (fonamentalment per a obres per millorar la seguretat i les instal·lacions dels edificis). A aquest pla, s'hi han destinat el 2006 un total de 5,5 M€ que han beneficiat un total de 115 seus d'associacions. D'altra banda, el Centre manté importants línies d'ajuts que s'han incrementat notablement a ajuntaments i a entitats per a activitats de cultura popular.

f) Projectar la cultura catalana a escala internacional.

En un món cada vegada més globalitzat, disposar d'indústries locals fortes, capaces de competir en un mercat internacional no és només un desig, és una necessitat. Un país amb una llengua minoritària com la nostra necessita per a la seva supervivència tenir indústries que puguin actuar a escala internacional. L'actuació de projecció exterior s'ha dut a terme des de diferents àmbits del Departament, però és des de l'Institut Ramon Llull on s'ha actuat de manera prioritària. L'Institut Ramon Llull s'ha modernitzat i s'ha dotat d'una estructura professional, ha renovat els seus òrgans de govern i ha doblat el pressupost respecte de l'any 2004, situant-se a 10 M€ el 2006. Entre els programes desenvolupats destaquen les fires editorials internacionals de Guadalajara, de Mèxic (on Catalunya fou la convidada d'honor l'any 2004) i de Frankfurt.

Estem aprofitant el gran aparador que ens brinda el fet que la cultura catalana hagi estat la convidada d'honor a la Fira Internacional del Llibre de Frankfurt 2007 per consolidar la indústria editorial catalana i per presentar la cultura catalana a tota Alemanya. I ho farem amb una dimensió globalitzadora, de gèneres, de llengües, de punts de vista. La nostra línia d'actuació i de preparació de Frankfurt 2007 ha estat continua i sistemàtica, en permanent diàleg amb els editors i escriptors i amb tots els agents del sector. Hem signat un conveni de 6 M€ amb el Ministeri d'Indústria. La Comissió de Continguts de Frankfurt 2007 i el comissariat del projecte han elaborat un bon programa. Lògicament, la presència prioritària de la literatura catalana serà un tret definidor de la proposta del Govern català, que no desaprofitarà un marc com Frankfurt per destacar la llengua catalana, sense excloure que les activitats i exposicions mostrin la realitat de la cultura catalana en tota la seva plenitud i diversitat, i respectant els continguts i propostes que els editors catalans portin a Frankfurt.

Davant d'aquesta important obra de govern i el projecte a mig/llarg termini que la inspira, els objectius que ens marquem per a la propera legislatura són els següents:

Objectius:

Establir els quatre grans acords amb els agents culturals.

El gran repte que els socialistes ens marquem per al nou mandat és el diàleg i la concertació, sota el principi de la subsidiarietat (territorial i social). Per això el primer compromís del nostre programa és establir els quatre grans acords amb els quatre principals agents culturals. En primer lloc, amb els tres grans segments d'operadors culturals socials (privats) de què disposa el país: els creadors, els emprenedors i empresaris, i els voluntaris. En segon lloc, l'interlocutor públic al territori, que és l'Administració local. Per tant, el compromís socialista és clar i precís: el Govern de la Generalitat de Catalunya construirà i executarà el nucli central de la seva política cultural a partir del diàleg permanent i estructurat amb els tres segments d'agents culturals socials i amb l'Administració local, aplicant el principi de subsidiarietat.

Consolidar i desplegar les tres grans mesures de la legislatura i culminar-les amb tres noves mesures emblemàtiques.

El programa cultural dels i de les socialistes del 2003 estava encapçalat per tres mesures emblemàtiques, que, un cop assolides en la seva major part, requereixen ara

noves propostes, més ambicioses, per culminar i dur molt més enllà aquells tres grans reptes.

- El 2003 ens vam comprometre a doblar el pressupost del Departament de Cultura. Com hem explicat, aquesta és una mesura que es materialitzarà ja el 2007, tal com estava previst. Però el nostre compromís va més enllà. No només millorarem i incrementarem el finançament públic de la cultura, sinó que ens proposem assolir nous reptes de finançament cercant noves fonts: volem la implicació de capital privat. Per això proposem una llei de mecenatge catalana.

- El 2003 ens vam comprometre a crear el Consell de la Cultura i de les Arts. El CCAC està pactat, definit i aprovat pel Govern. Pel nou mandat no només ens comprometem a posar-lo en marxa de manera immediata, d'acord amb els creadors, sinó que proposem també definir i aprovar l'Estatut de l'Artista.

- El 2003 ens vam comprometre a desplegar el Pla d'Infraestructures Culturals al Territori. Hem dut a terme el pla d'Equipaments Culturals, amb importants inversions als equipaments artístics del territori. En aquest programa per al nou mandat, no només ens comprometem a continuar el pla i les inversions per completar les infraestructures pendents, sinó a omplir de continguts i de públics els equipaments territorials i a bastir les xarxes d'equipaments, a promoure la gestió en xarxa i a possibilitar els circuits de productes culturals arreu del territori. Ara posarem l'accent en les polítiques de proximitat, en els continguts, en els programes, en els públics, per donar sentit als equipaments culturals de les ciutats, dels pobles i dels barris de Catalunya.

Posar l'accent en tres noves mesures de gran importància estratègica.

En aquesta nova legislatura ens fixem com a grans objectius tres grans fites:

- La projecció exterior de la cultura catalana mitjançant el desplegament de l'Institut Ramon Llull i la presència de la cultura catalana a fires, mercats i programes internacionals.

- L'extensió de l'ensenyament de les arts, creant amb Educació els instruments de gestió necessaris i concertant amb els ajuntaments la xarxa de centres, de manera que no només configurin un trajecte professionalitzador o d'excel·lència, sinó que afavoreixin també la pràctica artística amateur o de proximitat.

- La generalització de l'ús de les noves tecnologies de la imatge i la comunicació com a eines d'accés a tots els continguts culturals i a tots els formats, des de qualsevol punt del país.

Establir criteris transversals per desplegar polítiques de creació, de producció i de distribució de béns i de serveis culturals a tots els sectors.

Les propostes i mesures programàtiques del PSC sempre tenen en compte la perspectiva transversal corresponent i establiran els mecanismes de coordinació adients amb les altres polítiques del Govern.

D'altra banda, volem fer una inflexió que ha de ser present en la formulació de totes les polítiques culturals públiques: la dimensió comunitària. La cultura ha d'esdevenir una de les eines fonamentals que garanteixi la cohesió social de la Catalunya del futur. L'acció comunitària, la construcció de civilitat, ha de formar part de totes les accions i de tots els sectors culturals. La comunitat és també l'escenari on es construeixen les identitats del futur, respectant la diversitat cultural però sense renunciar a l'objectiu d'una societat integrada sense cap mena d'exclusió.

A Catalunya han arrelat altres cultures que, amb el pas del temps, han donat fruit a diferents expressions culturals i socials. Són cultures que molts catalans i catalanes fan seves i que han de ser reconegudes com a pròpies de Catalunya o, com a mínim, reconegudes com a cultures que es desenvolupen al nostre territori. Aquestes cultures, com per exemple la gitana, tenen els seus propis ritus, que s'han de poder desenvolupar amb total normalitat dins de l'ordenament jurídic existent.

La llengua –el català– ha de ser objecte especial de protecció i de foment, perquè és la llengua feble en front del castellà. Però no podem caure en l'error comès pel nacionalisme de creure que només és cultura catalana aquella que s'expressa en català, perquè la cultura va més enllà de la llengua. No ens cansarem d'insistir que tota manifestació cultural que es crea a Catalunya forma part de la realitat cultural catalana, al marge de l'idioma. Els socialistes hem insistit sempre que no s'ha de confondre i cal separar política lingüística i política cultural. La política lingüística no només ha d'afectar la cultura; ha d'impregnar totes les àrees del Govern. Les polítiques culturals també han d'assumir mesures de correcció positiva a favor del català, en l'àmbit del cinema, de la cançó o del llibre. I els socialistes ho farem, com ho hem estat fent fins ara. Però la política cultural no s'ha d'identificar amb política lingüística. Potenciarem el català i establim mesures per fomentar-ne i prioritzar-ne l'ús cultural, però sense desatendre altres productes culturals desenvolupats a Catalunya en castellà, anglès o altres llengües, desenvolupant el nostre principal objectiu cultural: el suport als creadors i emprenedors culturals catalans.

En definitiva, les mesures que proposa el nostre programa, tant a escala global i general (propostes que afecten diversos sectors) com sectorial (propostes que es troben detallades en un document més ampli), estan impregnades estratègicament per una sèrie de trets distintius que converteixen aquesta proposta en un programa realista alhora que ambiciós. Perquè en tenim l'experiència i els coneixements. Perquè tenim l'ambició. Perquè apostem per la qualitat, per la innovació, per la competitivitat, i per la sostenibilitat de la cultura catalana. Perquè sabem que s'ha de jugar la carta de la connectivitat, perquè la nostra cultura només es desenvoluparà si treballa en xarxa, si s'apunta a les noves tecnologies, si està connectada a la xarxa i al món. Perquè la Cultura Catalana només es desenvoluparà si es projecta internacionalment.

Mesures:

- Establir els quatre grans acords amb els agents culturals:

1. Ampliar i equilibrar els serveis culturals al territori. El Pacte amb els ajuntaments. La propera legislatura abordarà –amb tota seguretat– el desplegament de la nova organització territorial de Catalunya ja prevista al nou Estatut. És també una bona oportunitat per millorar l'ordenació institucional del sector cultural. Després de 23 anys d'una política cultural construïda, en la seva major part, a partir de la ignorància i la desconfiança envers el món local, la Conselleria ha hagut d'actuar els darrers tres anys amb caràcter d'urgència per tal de recompondre les relacions amb els municipis i diputacions a partir del respecte institucional, el diàleg i la concertació. Multitud de mesures i de gestos han evidenciat aquest canvi radical. El proper mandat ha de significar el del pacte cultural entre el Govern de la Generalitat i les administracions locals catalanes. És evident que els dos elements fonamentals de l'acord són les competències i el finançament. Cal delimitar amb la màxima precisió possible les funcions de cadascuna de les administracions. La peça cabdal de la nova definició serà l'encaix de la nova estructura regional a partir de la creació de les noves vegueries. El Govern de la Generalitat abordarà aquest procés de diàleg i concertació a partir dels criteris següents: la garantia d'implantació i de sosteniment dels serveis culturals bàsics a la totalitat del territori de Catalunya; l'aplicació de la subsidiarietat en la gestió dels serveis culturals respecte a municipis i regions, sense defugir la seva responsabilitat pel que fa la regulació de caràcter general i els mecanismes de finançament; l'articulació dels sistemes nacionals de cadascun dels sectors de serveis culturals públics amb les xarxes regionals i locals, concertant les funcions de suport que els corresponen; la inclusió als contractes-programa de les grans institucions culturals del país; la responsabilitat territorial que en cada cas correspongui, amb concreció de les accions i recursos que han d'emprendre al territori i amb els interlocutors adients; el compromís de la consulta preceptiva a les organitzacions representatives del món local davant de nous projectes de llei, plans de caràcter general o l'adopció de mesures o programes que incideixin directament en el territori.

2. Fer efectiva la independència de la creació: el Pacte amb els creadors. El Consell de la Cultura i de les Arts proposat pel PSC, la llei del qual serà debatuda i aprovada a l'inici de la propera legislatura, és l'instrument principal per tal que els recursos públics destinats a promoure la creació siguin gestionats pels representants dels propis sectors creatius. És evident que el concepte de creador cultural ha patit, les darreres dècades, una transformació que cal tenir en compte. A les professions creatives tradicionals cal sumar altres sectors o noves professions que treballen també en la ideació de continguts culturalment significatius. Cal incorporar els aspectes clarament creatius de sectors com l'arquitectura, el disseny, la moda, etc., que formen part de la fortalesa cultural catalana, així com els nous creadors de continguts digitals.

3. Més responsabilitat social per a l'associacionisme cultural. El pacte amb les entitats culturals. Tradicionalment hem considerat la vitalitat de l'associacionisme cultural català com un dels signes distintius i definitoris de la cultura catalana i, per extensió, del propi país. Amb el PSC, la Conselleria de Cultura ha procurat, amb caràcter d'urgència, resoldre els principals problemes, especialment pel que fa al finançament, però ara ha arribat el moment d'anar més enllà. En primer lloc, hem de reconsiderar de nou el paper de les associacions culturals com a proveïdores de serveis públics.

En aquest sentit, és especialment útil el desenvolupament –amb diverses fórmules jurídiques– de l'anomenat tercer sector cultural: organitzacions culturals professionalitzades però suportades per estructures no lucratives. En segon lloc, hem de fomentar també la pràctica no professional de l'activitat cultural i artística com un element de gaudi, de realització personal, de participació ciutadana. En tercer lloc, davant dels nous reptes socials de la cultura (la construcció de la convivència, les identitats, els nous perills d'exclusions diverses), el paper de les associacions i de les iniciatives socials i/o comunitàries és una eina bàsica de vertebració de la nostra societat. I finalment, cal reconèixer que les entitats culturals disposen de poca visibilitat fora del seu àmbit o territori d'adscripció. Per això proposem la creació d'un gran Consell de les Entitats Culturals Catalanes.

4. Enfortir, fer créixer i diversificar el teixit cultural productiu. El pacte amb les empreses. Al llarg del mandat 2003-2006, l'acció de la Conselleria de Cultura, mitjançant l'Institut Català d'Indústries Culturals (ICIC), ha redreçat i corregit significativament les polítiques erràtiques de l'etapa convergent en relació amb els sectors culturals productius i empresarials. En el nou mandat, aprofundirem aquestes polítiques de suport en diverses direccions. L'aposta pel desenvolupament de les empreses de creació de continguts és una aposta estratègica de país que afecta directament el sector cultural, però no només a ell. Molt probablement, la competitivitat de l'economia catalana en les properes dècades anirà lligada a la capacitat de desenvolupar empreses d'alt valor afegit. Per tant, creiem que és imprescindible elaborar plans estratègics operatius en cada sector (món editorial, arts escèniques, arts visuals, cinema i audiovisual, arts escèniques, música, etc.) a mig termini, concertadament amb els representants del diversos sectors, que permetin orientar globalment l'acció de tots els agents (i no només de l'Administració). Aquesta serà una de les prioritats en l'actuació de l'ICIC al llarg del proper mandat i l'executarà mitjançant la concertació amb els sectors implicats.

- Consolidar i desplegar les tres grans mesures de la legislatura i culminar-les amb tres noves mesures emblemàtiques.

- Incrementar el pressupost públic de Cultura d'acord amb les necessitats i les perspectives de finançament del nou Estatut. La mesura estel·lar del mandat passat, doblar el pressupost del Departament de Cultura (és a dir, passar dels 173 M€ del 2003 a 346 M€), serà culminada el nou mandat, ja que l'avançament de les eleccions ha impedit assolir-ho en aquest. Per tant, el nostre compromís per a la propera legislatura és, òbviament, no només arribar a aquesta xifra, sinó superar-la àmpliament. En l'actualitat, després de l'extraordinari increment dels darrers anys, hem passat dels 27 € per habitant de l'any 2003 als 42 € de l'any 2006. Ens comprometem, al llarg del proper mandat, a millorar el finançament del Departament de Cultura fins assolir, al final de la legislatura, una xifra digna i suficient que establim en, com a mínim, 60 € per habitant i any.

- Aprovar la llei del mecenatge de Catalunya. El nou Estatut del 2006 incorpora un feix de competències normatives i financeres que ens permeten formular una llei catalana de patrocini i mecenatge que fomenti el finançament privat –empresarial i particular– a institucions i projectes culturals i que faciliti aquest maridatge entre els sectors econòmics de la nostra societat i la cultura, tot construint les bases d'una relació estable entre economia i cultura.

- Estudiar la possibilitat que la referència a la nova Llei del mecenatge a Catalunya, ateses les seves implicacions de caràcter fiscal, es pugui situar també en algun apartat del punt 3412 Una política fiscal equitativa i estimuladora.
- Tramitar de manera immediata l'aprovació de la Llei del Consell de la Cultura i de les Arts i garantir el seu desplegament efectiu dotant-lo dels recursos econòmics i materials necessaris per al compliment de les seves funcions.
- Aprovar l'estatut de l'artista per tal de consolidar el seu paper com a creador de valor afegit a la nostra societat. El nou marc regulador, que acordarem amb els col·lectius i associacions d'artistes, revisarà les condicions laborals i fiscals dels artistes al nostre país, els dèficits de formació, les possibilitats de reciclatge formatiu i de reinserció al mercat laboral.
- Aprovar i executar el Pla d'Infraestructures Culturals de Catalunya com una eina integrada que orienti les inversions culturals del Govern i el sistema de concertació amb l'Administració local. Compromís de desplegar un Pla de Promoció Cultural al Territori que ha de definir, per segments de població, quins són els equipaments bàsics (biblioteques, teatres, centres culturals polivalents, etc.), quin és l'equip humà i tècnic necessari (amb una avaluació dels costos que suposen), quines poden ser les activitats de promoció als territoris, i que determini quins són els equipaments bàsics, els recursos tècnics i equips humans que necessiten i a quins segments de població s'adrecen. L'objectiu no és altre que Catalunya disposi de xarxes culturals equilibrades i amb serveis equiparables arreu del territori per tal de garantir la igualtat en l'accés als béns culturals de tots els ciutadans.
- Concloure la xarxa bàsica d'equipaments ampliant amb una segona fase del pla d'equipaments culturals iniciat l'any 2006, amb especial atenció als equipaments de patrimoni i els de nova generació. Ens comprometem a concloure la xarxa culminant la tasca iniciada pel que fa als de difusió artística (teatres-auditoris i espais d'art), continuant el Pla de Biblioteques i de bibliobusos, desenvolupant les previsions pel que fa a centres de producció artística (arts visuals, teatre), iniciant un nou pla destinat als equipaments de patrimoni cultural (museus, arxius), i iniciant, en definitiva, la xarxa dels equipaments culturals del segle XXI. Ampliar els circuits de difusió cultural de Catalunya, ampliant i diversificant els ajuts als centres culturals municipals, i impulsar les xarxes d'equipaments per tal de cooperar en la seva gestió, crear nous públics per a la cultura equilibradament a tot el territori i omplir de continguts els mateixos equipaments.
- Posar l'accent en tres noves mesures de gran importància estratègica.
- Assegurar la projecció exterior de la cultura catalana mitjançant el desplegament de l'Institut Ramon Llull i garantir la nostra presència a fires, mercats i programacions de referència internacional. Promoure acords internacionals de coproducció artística en els diferents sectors per tal d'afavorir la internacionalització de la producció cultural catalana. Crear oficines d'exportació per als principals sectors de la producció cultural i ampliar les funcions de les ja existents: música, teatre, literatura, cinema i audiovisual.

- Generalitzar l'ensenyament de les arts. Concertar amb els ajuntaments la xarxa de centres. En el nou mandat ens proposem transformar els centres d'educació artística perquè esdevinguin instruments de les polítiques culturals locals i oferir els seus serveis al conjunt de la població, de manera que no només configurin un trajecte professionalitzador, sinó que afavoreixin també la pràctica artística amateur. Per tant, promourem des del Govern el reconeixement del paper dels serveis municipals artístics com a agents dinamitzadors de les accions educatives en el si de l'educació obligatòria; la coresponsabilització en el finançament dels serveis revisant els convenis de finançament actuals sota paràmetres de qualitat; l'assumpció de la responsabilitat econòmica total del Govern de Catalunya dels serveis equiparables a l'educació obligatòria; i la creació d'una organització participada per les conselleries de Cultura, d'Educació i d'Universitats (Institut Català d'Ensenyaments Artístics) que desplegui les polítiques d'educació artística. D'altra banda, crearem el Centre Superior d'Ensenyaments Artístics (Campus de les Arts) per articular els diversos ensenyaments artístics d'àmbit superior en un campus conceptual (no pas físic) que coordini, doni coherència i estipuli estratègies comunes entre totes les escoles superiors existents (música –ESMUC–, Institut del Teatre, Cinema, etc.).

- Democratitzar l'ús de les noves tecnologies de la imatge i la comunicació. Elaborar un pla pilot de tecnificació dels centres culturals associat als principals productors i distribuïdors de continguts culturals de Catalunya i digitalitzar 150 punts culturals catalans per assegurar que les manifestacions culturals i artístiques puguin circular per tot el territori català. Crear portals digitals per a la distribució de la producció cultural catalana amb especial rellevància per a la música, la creació videogràfica i audiovisual.

- Desplegar polítiques de creació, de producció i de distribució de béns i de serveis culturals a tots els sectors.

- Diversificar els sistemes d'ajut als sectors culturals, amb especial rellevància dels que tenen un caràcter industrial, per tal d'afavorir la consolidació de la creativitat i de l'empresariat cultural català.

- Impulsar la creació d'espais de producció plàstica al territori català, per facilitar el treball especialitzat dels artistes catalans. Signarem acords amb els ajuntaments que vulguin destinar espais públics a tallers i espais de treball a artistes plàstics i visuals, tot establint-hi acords de col·laboració.

- Crear l'Agència de Difusió Artística com un instrument de gestió participat per la Generalitat i els futurs consells de Vegueria amb la finalitat de gestionar els fons destinats a la promoció dels circuits de distribució i difusió artística (música, arts escèniques, arts visuals), coordinar les diferents accions que s'hi destinin i establir els paràmetres de relació entre creadors, empreses i municipis necessaris per equilibrar l'oferta i la demanda d'activitat artística al llarg del territori. Cal dotar aquest instrument de suficiència financera per poder donar suport a les programacions culturals dels ajuntaments, ja que són aquests els principals promotors culturals del territori.

- Vertebrar la xarxa d'equipaments musicals i de circuits de difusió de la música en viu a partir dels teatres-auditoris municipals i concertar també amb les sales privades

nous equipaments especialitzats de producció musical, com les Cases de Música Popular.

- Crear l'ens de teatre públic de Catalunya amb la integració del TNC, el Teatre Lliure i el Mercat de les Flors, al qual s'afegiran progressivament els centres públics de producció d'arts escèniques territorials, amb la missió de coordinar els teatres públics i evitar possibles duplicitats funcionals, tot respectant l'autonomia artística de cadascun d'ells.

- Desenvoluparem el canal Arte a Catalunya, amb una clara voluntat de liderar la producció audiovisual de qualitat a l'Estat espanyol, gestionada en xarxa amb les televisions homologues que existeixen a Europa.

- Aprovar la llei de foment del cinema català, que té com a objectiu bàsic l'establiment d'un marc regulador propi dins del context estatal i europeu que faciliti l'eclosió d'una producció audiovisual identificable a partir de la utilització extensiva dels seus actius artístics, tècnics i empresarials. Aquesta llei ha de promoure també el màxim ús possible de la llengua catalana així com l'increment sistemàtic de la quota d'audiència de la nostra producció cinematogràfica. També ha de promoure la difusió dels films produïts a Catalunya a tot el territori del país a partir de circuits de distribució complementaris.

- Donar el màxim suport al programa de la Fira del Llibre Frankfurt 2007. Acordarem la presència catalana amb els agents implicats, incloses editorials i escriptors, i donarem a conèixer la potència de la literatura catalana així com la diversitat de la cultura catalana.

- Consolidar les fires i mercats en totes les arts com a plataformes de contractació d'espectacles i productes culturals per tal d'afavorir la inserció de les empreses culturals en el mercat i la seva internacionalització. Desenvoluparem les fundacions creades, que permeten la participació dels sectors professionals, com en el cas de Vic (música), Tàrrrega (teatre) o Igualada (teatre familiar), o el cas dels festivals de cinema (Sitges) o audiovisuals (Granollers). Posarem també en marxa la Fundació d'Espectacles d'Arrel Tradicional Mediterrània per modernitzar la gestió i la fira de música d'arrel tradicional de Manresa. D'altra banda, donarem suport als festivals que els ajuntaments promouen al territori, especialment els que, per la seva llarga trajectòria, interès cultural i rellevància artística, esdevinguin referents consolidats del sector.

- En aquesta mateixa línia, volem convertir el Saló del Llibre de Barcelona en la principal Fira del Llibre d'Espanya. Ens proposem, conjuntament amb el sector editorial, transformar-lo progressivament en una fira de caràcter internacional.

- Impulsar el sistema bibliotecari de Catalunya amb la creació de l'Agència de Serveis Bibliotecaris per a tot el sistema i amb l'accent en el desplegament dels continguts de la Biblioteca Digital de Catalunya. Caldrà també continuar amb l'articulació del sistema de lectura pública amb les xarxes territorials, en cooperació amb l'Administració supramunicipal.

- Ampliar la Biblioteca de Catalunya per convertir-la, en mitjans i espai, en l'autèntica biblioteca nacional. Diversificar les actuacions de foment de la lectura i continuar desplegant el mapa de lectura pública amb la construcció de noves biblioteques municipals i dotant de recursos la xarxa de biblioteques municipals per convertir-les també en centres integrals d'informació.

- Elaborar un mapa d'equipaments patrimonials a Catalunya per detectar les necessitats i establir les prioritats, i convocar un Pla d'Inversions adreçat als ajuntaments per dotar i modernitzar els museus i els arxius locals. Establirem també un Pla d'Inversions en monuments, concertadament amb els propietaris i els ajuntaments, prioritzant les actuacions per criteris territorials i d'aprofitament públic pel que fa als seus usos culturals, socials i turístics.

- Posar en marxa el Sistema de Museus de Catalunya a partir de les xarxes temàtiques encapçalades pels diversos museus nacionals com a capçaleres de cada xarxa (Art, Arqueologia, Història, Ciència i Tècnica, Història Natural i Etnologia), i que estarien formades principalment pels museus locals. Tot aquest marc sistèmic i organitzatiu hauria de tenir una normativa legal potent que comportaria la reforma del marc legislatiu. En paral·lel, posarem en marxa els centres territorials de suport de museus a cada regió o vegueria amb l'objectiu de fomentar la cooperació a escala territorial.

- Impulsar el Sistema d'Arxius de Catalunya, que té com a base la xarxa d'arxius locals, la qual haurà de rebre el suport dels arxius comarcals i les regions i dels serveis nacionals del Sistema.

- Completar la devolució dels arxius confiscats a Catalunya al final de la Guerra Civil i dipositats a Salamanca, i desenvolupar l'acord per constituir el Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó.

- Assumir des de les polítiques culturals el lideratge de la recuperació de la memòria històrica recent, a través del Museu d'Història de Catalunya, amb la participació dels departaments del Govern implicats, dels ajuntaments, de l'estament científic i del teixit associatiu, per tal d'abordar projectes d'estudis i de memòria oral; donar suport a l'obertura de fosses comunes de la Guerra Civil; museïtzar elements immobles i adequar els espais de memòria amb elements commemoratius, etc.

- Impulsar el Memorial Democràtic com un programa vinculat al Departament de Cultura i al Museu d'Història de Catalunya, dotat d'un centre estable, amb vocació territorial i amb una funció principalment commemorativa. El Memorial Democràtic ha de ser un centre estable, però no ha d'esdevenir un nou equipament dotat amb una exposició permanent, amb una gran biblioteca, amb un centre de documentació o amb un operatiu propi de recerca, que dupliqui les funcions i els esforços dels museus, arxius o centres de recerca ja existents. Creiem que cal accentuar el caràcter commemoratiu del Memorial. La seva principal funció ha de ser el record i la commemoració dels principals fets de la Guerra Civil i de la lluita antifranquista en els llocs històrics on es van produir.

Crear el Consell de les Entitats Culturals Catalanes com a òrgan consultiu del Departament de Cultura que permeti la representació i la projecció pública de les entitats culturals.

- Desenvolupar el programa Ateneu dins el Pla de Renovació dels Equipaments Culturals de Catalunya per modernitzar les seus de les associacions de cultura popular de Catalunya i continuar amb el suport a les entitats i ajuntaments pel que fa a activitats de cultura popular i tradicional.

9. GAIS, LESBIANES, BISEXUALS I TRANSSEXUALS: CAP A LA IGUALTAT PLENA

La darrera legislatura ha significat la fi de la discriminació legal del col·lectiu GLTB. El PSC ha complert els seus compromisos electorals amb els gais, les lesbianes, els bisexuals i els homes i dones transsexuals de Catalunya.

Des del Parlament s'ha reformat la Llei catalana d'adopció, que ha permès l'adopció conjunta a les parelles formades per dues persones del mateix sexe, i el Govern socialista de Rodríguez Zapatero ha aprovat l'ampliació del dret del matrimoni a les parelles formades per persones del mateix sexe i ha presentat a les Corts la Llei d'identitat de gènere.

Cal destacar especialment com, amb l'aprovació del nou Estatut, Catalunya es converteix en el país amb el text normatiu bàsic més avançat del món en la defensa dels drets i llibertats de gais, lesbianes i transsexuals, i en l'eliminació de l'homofòbia i la transfòbia.

Això no obstant, queda molt treball a fer els propers anys: haurem de garantir que la fi de la discriminació jurídica comporti progressivament la fi de la discriminació social. És a dir, haurem de continuar-nos esforçant per eradicar qualsevol forma d'homofòbia, lesbofòbia o transfòbia, impròpies d'una societat moderna i avançada com és la nostra.

Objectiu:

L'anterior legislatura va servir per eliminar qualsevol signe de discriminació envers els gais, les lesbianes i els transsexuals a les nostres lleis i textos jurídics. Un cop assolida la plena igualtat jurídica de tots els ciutadans i ciutadanes, independentment de la seva orientació sexual, el Partit dels Socialistes de Catalunya, en el decurs de la propera legislatura, impulsarà les accions legislatives i d'acció de govern per aconseguir la plena normalitat social i la igualtat material del fet homosexual i transsexual.

Mesures:

Portant a terme els compromisos següents:

- La creació d'un Institut per la Igualtat de Gais, Lesbianes, Bisexuals i Transsexuals a la Generalitat de Catalunya, que substitueixi i augmenti en recursos l'actual Programa per al Col·lectiu Gai, Lesbià i Transsexual.
- Des del futur Institut per la Igualtat LGBT i des de l'actual Programa per al Col·lectiu GLT de la Generalitat de Catalunya, s'implementarà amb l'Agència Catalana de Cooperació el suport a programes de drets civils i de lluita contra el VIH/sida del col·lectiu homosexual i transsexual a països en vies de desenvolupament.
- La creació d'un Consell per a la Igualtat de Gais, Lesbianes, Bisexuals i Transsexuals, òrgan consultiu que permeti la participació de les entitats GLT de tot el territori.

- El desenvolupament i compliment dels acords de Govern previstos al Pla per la No-discriminació de Persones Homosexuals i Transsexuals, aprovat pel Govern de la Generalitat el setembre del 2006, posant especial èmfasi en l'educació en valors i el respecte als drets humans de les persones homosexuals i transsexuals per part de la comunitat docent; en l'atenció a les persones grans gais, lesbianes i transsexuals; en la plena normalitat del fet lesbià, i en la fi de la discriminació que encara pateixen els homes i dones transsexuals.
- L'ampliació de convenis amb tercers països per afavorir l'adopció d'infants per part de parelles formades per persones del mateix sexe.
- La intensificació de campanyes de prevenció del VIH i ús del preservatiu, especialment entre la població més jove i el col·lectiu immigrant.
- La configuració d'un nou concepte de masculinitat, positiva i diversa, allunyada del clàssic estereotip competitiu i violent.
- La creació d'un centre de documentació i referència de l'homosexualitat i la transsexualitat, que inclogui un monument ciutadà i reti homenatge i reconeixement merescut a les víctimes represaliades durant el franquisme a causa de la seva orientació sexual.

10. EL COMPROMÍS SOCIALISTA AMB L'ESPORT CATALÀ

Durant molts anys l'esport ha estat considerat tan sols des de l'òptica competitiva. Nosaltres creiem que, en ple segle XXI, l'esport també és una eina per treballar la cohesió social, la igualtat i la millora de la qualitat de vida dels nostres ciutadans i les nostres ciutadanes dins del marc de les polítiques de l'Estat del benestar. Alhora, l'esport s'ha convertit també en un motor de creixement econòmic del país. El turisme, la indústria i altres sectors de l'economia troben en l'esport un element de creixement i de creació d'ocupació i de riquesa i s'han de considerar indestruïbles d'una bona política de l'esport.

Pels i les socialistes l'esport és un element educatiu de primera magnitud per formar en valors, un factor d'ocupació del temps de lleure i un element que transmet valors, que millora la salut i l'autoestima personal, que fomenta la participació, que genera cultura social i que fomenta la diversitat en la nostra societat plural. A més a més, l'esport és una eina per treballar la integració social i fomentar polítiques d'igualtat. Les polítiques d'esport han d'afavorir de manera igualitària l'accés a la pràctica esportiva.

Els i les socialistes creiem que cal treballar de manera consensuada amb els ajuntaments, els consells esportius i l'ens que els aplega, la Unió de Consells Esportius de Catalunya (UCEC), i els clubs i les federacions, sota la Unió de Federacions Esportives de Catalunya (UFEC). Els governs locals, juntament amb els consells i les federacions, són els puntals imprescindibles per desenvolupar eficaçment i eficientment les polítiques esportives que el país necessita.

Fins a l'any 2003, i després dels Jocs del 1992, la política esportiva del Govern de la Generalitat estava en estat vegetatiu. Havia estat incapaç de desenvolupar la Llei de l'esport de 1988 per la seva manca de diàleg i acord amb les administracions locals i les entitats esportives, i per tant incapaç de desenvolupar el PIEC. La política esportiva estava clarament infradotada en l'àmbit pressupostari i mancava de transparència a les convocatòries públiques de subvencions.

Els darrers anys l'esport ha patit una gran transformació, no només en els models esportius, sinó també en el creixent nombre de ciutadans que han vist en l'esport un model de vida més saludable, socialitzador i integrador. El Govern, coneixedor i conscient d'aquesta realitat, ha promogut un extraordinari increment pressupostari. Les dades ho reflecteixen: un increment del 51% del pressupost ordinari i una inversió de 145 M€. Aquestes xifres impliquen un contrast important amb la situació anterior, després d'una gran sequera de projectes i d'una manca d'il·lusions.

Les i els socialistes hem impulsat, des del Govern, nous programes, d'acord amb el compromís electoral de l'any 2003. Una de les primeres i més importants accions ha estat promoure i aprovar el nou pla director d'instal·lacions esportives, amb la participació dels agents esportius i la implicació del món municipalista, dotant-lo dels recursos econòmics adequats per cobrir els dèficits de la xarxa bàsica d'equipaments esportius.

Un altre pilar fonamental d'aquests anys de govern ha estat la potenciació del binomi esport-escola com a element dinamitzador de les activitats esportives dins dels centres escolars.

La vinculació esport i salut ha estat un altre dels eixos de les polítiques esportives dels socialistes, amb el disseny de programes d'esport i de salut destinats a la prevenció i la millora de problemes i discapacitats.

L'esport de rendiment i de competició ha estat un altre dels aspectes impulsats aquests darrers anys, amb la promoció d'instal·lacions de tecnificació per als futurs valors esportius distribuïdes arreu del territori i potenciant, alhora, els esports que s'identifiquen amb aquells territoris.

Finalment, hem continuat col·laborant i donant suport al teixit esportiu català, als consells i a les federacions.

L'esport ha de continuar sent titular de polítiques adreçades als joves, la gent gran, els discapacitats, els infants i els adults, des dels diferents vessants de la pràctica esportiva com són el lleure, l'educació, la salut, la competició i la integració.

Objectius:

Per això ens proposem els objectius següents:

- Fer que l'esport tingui nom propi en el futur Govern. Volem visualitzar el nostre compromís amb l'esport i aquesta ens sembla la millor manera de fer-ho.
- Implicar i col·laborar amb les entitats, associacions, clubs i federacions esportives etc., en el desenvolupament de les polítiques d'esport.
- Potenciar la transversalitat de l'esport i per això treballarem de manera conjunta amb educació, salut, serveis socials, joventut, turisme, gent gran, desenvolupament econòmic i medi ambient.
- Potenciar l'esport com a eina d'integració i de convivència, en especial dins dels centres escolars.

Mesures:

- Impulsar un pla estratègic de l'esport català amb clubs, federacions, consells esportius, entitats esportives, entitats municipalistes i altres entitats, per tal de desenvolupar un nou model esportiu des de tots els vessants amb la finalitat d'adaptar l'esport català a les noves realitats.
- Planificar les inversions necessàries, en col·laboració amb els municipis i el sector esportiu, en el marc del Pla d'Instal·lacions Esportives de Catalunya i continuar desenvolupant la xarxa bàsica i complementària d'equipaments esportius.
- Impulsar acords amb els municipis per tal de poder obrir els equipaments esportius de les escoles en horari extraescolar per a ús i gaudi general.

- Impulsar, conjuntament amb el Departament d'Educació, la inclusió de pavellons esportius a totes les noves construccions i remodelacions escolars, sempre que les característiques de l'emplaçament ho permetin, per tal de millorar la pràctica física i esportiva i poder dotar els municipis d'instal·lacions noves.
- Impulsar un acord entre la UCEC i la UFEC, els principals agents de l'esport de base i l'esport de competició, per afavorir les sinergies de l'esport escolar.
- Crear la Comissió Permanent del Consell Català de l'Esport amb les entitats municipalistes, la UFEC i la UCEC, per a la posada en marxa de nous projectes.
- Potenciar els consells esportius com a agents esportius dinamitzadors territorials, pel fet que la seva missió és fomentar la promoció de l'esport de base en edat escolar des de l'àmbit fonamentalment educatiu.
- Potenciar els consells esportius, ajuntaments i entitats com a dinamitzadors de programa de lleure per al conjunt de la població.
- Continuar donant suport als clubs i a les federacions esportives catalanes per potenciar l'esport federat, tant des de l'àmbit competitiu com educatiu.
- Potenciar que clubs, entitats esportives, consells esportius i federacions esdevinguin gestors de les instal·lacions esportives públiques.
- Establir amb les federacions i els consells, plans de formació –virtuals i presencials– per millorar la qualitat de l'aprenentatge dels diferents esports sobre les bases educativa, tècnica i pedagògica.
- Garantir una pòlissa d'assegurança gratuïta de tots els esportistes fins als 16 anys.
- Continuar impulsant la creació de les figures de dinamitzadors escolars com a agents vertebradors de l'esport dins dels centres escolars, tant de primària com de secundària, amb l'acord i la clara coordinació dels municipis i dels consells esportius.
- Impulsar un gran acord amb els agents esportius (clubs, federacions, consells esportius, escoles, associacions de mares i pares, etc.) per tal d'eradicar la violència i el racisme en la pràctica esportiva i transmetre els valors positius de l'esport.
- Desenvolupar un programa especial per dotar les entitats i les federacions i clubs esportius de discapacitats dels instruments necessaris per a la pràctica esportiva de qualitat, així com per a l'eliminació de barreres arquitectòniques i per a l'adaptació del material de les instal·lacions esportives públiques. Igualment, els donarem suport per a l'elaboració de programes de sensibilització per potenciar l'esport com un element d'integració i de cohesió social.
- Contribuir per tal que l'esport es converteixi en un mitjà per a la millora de la salut, tot associant les nostres polítiques esportives a un Pla de Salut Global per al conjunt de la població.

- Desenvolupar, en col·laboració amb el Departament de Salut i els municipis, un Pla de Salut i Esport específic per a la gent gran perquè, mitjançant la pràctica esportiva, es millori la qualitat de vida i el benestar d'aquest col·lectiu.
- Donar un nou impuls al CAR (Centre d'Alt Rendiment) de Sant Cugat perquè esdevingui un dels principals referents en l'àmbit català, espanyol i europeu. A més, potenciarem l'obertura d'altres centres de tecnificació per fer-los més pròxims al territori i ho farem en funció dels esports més autòctons o arrelats a aquests territoris.
- Impulsar projectes de turisme esportiu d'acord amb els esports més genuïns o propis de cada territori –sempre respectant el medi ambient i amb criteris de sostenibilitat–, de manera que esdevinguin font de creació de riquesa i d'ocupació.
- Potenciar l'Observatori de l'Esport Català com a eina d'informació, de diagnòstic i de divulgació.
- Treballar per consolidar i potenciar l'activitat de formació universitària i de recerca en l'àmbit de l'activitat física i l'esport, incrementant la implicació de les empreses i de les organitzacions relacionades, per tal que, en l'actual procés de convergència europeu, Catalunya sigui reconeguda com a model i referència d'excel·lència en aquest àmbit.
- Impulsar una llei de mecenatge per tal d'aconseguir recursos destinats al suport i al desenvolupament del teixit esportiu.
- Treballar pel reconeixement internacional de l'esport català mitjançant un suport decidit a les federacions catalanes, els únics organismes que tenen la possibilitat d'aconseguir aquest reconeixement en el si de les federacions espanyoles i internacionals.
- Potenciar un programa de projecció de l'esport català en què els gran clubs i els grans esportistes del país, participants habituals en les competicions internacionals, exerceixin d'ambaixadors de Catalunya.
- Potenciar la celebració d'esdeveniments i de competicions internacionals de primer nivell per mantenir Catalunya com un referent de l'esport mundial.
- Impulsar la creació d'una Comissió d'Esports, Medi Ambient i Desenvolupament com a òrgan d'assessorament al Govern amb l'objectiu d'implementar criteris de sostenibilitat en les diferents actuacions i polítiques esportives, d'acord amb allò que estableixen les directrius del Comitè Olímpic Internacional.
- Crear la Taula de l'Esport com a òrgan consultiu i d'assessorament amb personalitats que estan o han estat vinculades a l'esport per tal d'aprofitar-ne l'experiència i els coneixements des de tots els vessants.

11. LA POLÍTICA PENITENCIÀRIA I DE JUSTÍCIA JUVENIL COM A POLÍTICA SOCIAL

La política penitenciària i de justícia juvenil és una política social orientada a la reinserció dels sectors de la població amb més risc d'exclusió i de marginació social.

La manca de determinació dels darrers governs de CiU davant del creixement de la població penada, l'obsolescència de les infraestructures i una gestió inadequada dels recursos humans, havien portat el sistema penitenciari a una situació de crisi, de massificació dels centres, de desmotivació del personal i a la consegüent pèrdua d'oportunitats per a la resocialització de les persones sotmeses a mesures d'execució penal.

Durant la legislatura passada el Govern va aprovar el Pla Director de Política Penitenciària, on es definien els eixos estratègics i les principals actuacions que s'havien de dur a terme en aquest àmbit, a mig i llarg termini, i que han suposat un gir en la política penitenciària i de reinserció. La nova política ha potenciat les mesures alternatives a la presó, ha incrementat la reinserció laboral i s'han aplicat nous programes de formació i tractaments especialitzats adaptats a les necessitats de les persones internes. S'ha implementat també una nova política de recursos humans ajustada a les necessitats del servei penitenciari i de justícia juvenil. Així mateix, el Govern ha definit, aprovat i començat a executar el Pla d'Equipaments Penitenciaris i de Justícia Juvenil 2004–2010, que renovarà tota la infraestructura penitenciària de Catalunya, amb 8 nous centres d'internament i 4 equipaments de règim obert, i el tancament de 6 centres obsolets.

En aquest darrer mandat, la creació de la Taula Cívica Penitenciària, de la Taula de Participació Social i de la Comissió Interinstitucional per a la Reinserció social, han permès establir una relació directa entre l'Administració penitenciària i la societat catalana, fent que la política penitenciària i de justícia juvenil esdevingui política social i sigui assumida amb coresponsabilitat per tota la societat.

La legislatura passada es va aprovar el Pla Director de Justícia Juvenil amb l'objectiu d'abordar els canvis socials dels darrers anys i el canvi de perfil dels joves sotmesos a mesures de justícia juvenil. D'aquesta manera, s'ha hagut de resoldre la manca de previsió i de planificació dels anys anteriors.

El nou Govern continuarà impulsant una política penitenciària i de justícia juvenil d'acord amb l'objectiu de la reinserció social i en concertació amb la resta d'administracions i els diferents actors socials, tot destacant la seva important contribució en la defensa de les llibertats i dels drets de la ciutadania, de la seguretat pública i de la cohesió social.

Objectius:

Definir la política penitenciària i de justícia juvenil dins l'àmbit estratègic de les polítiques socials del Govern.

D'acord amb les conclusions del Congrés Penitenciari Internacional de Barcelona 2006, les penes de presó o d'internament no han de ser el centre del sistema

d'execució penal. Per això, es potenciaran els recursos per a una aplicació adequada de les mesures penals alternatives, que es consideren més efectives per a determinats delictes i situacions.

Ampliar el treball productiu de les persones internes com a instrument fonamental per a la seva rehabilitació i reinserció social i laboral.

Definir i implementar un sistema de justícia juvenil adaptat a les noves condicions socials i capaç de respondre a noves formes de delinqüència juvenil, fent especial èmfasi en els programes de prevenció en l'àmbit comunitari.

Mesures:

Nou impuls a les mesures penals alternatives, amb un sistema de gestió capaç de fer front amb diligència i efectivitat al creixement d'aquestes mesures com a instrument de reinserció social, juntament amb els programes de mediació i de reparació i l'atenció a les víctimes.

Ampliació dels programes de treball als centres penitenciaris i extensió als centres de justícia juvenil com a eina bàsica de rehabilitació. El Govern promourà el creixement del treball productiu i de la formació professional ocupacional dels interns com a instruments fonamentals de rehabilitació i de reinserció social i laboral. Durant la legislatura 2007-2010, l'objectiu del Govern és oferir oportunitat de treball a tots els interns i internes que així ho tinguin establert en el seu programa individualitzat de tractament, amb l'objectiu d'arribar al cent per cent dels casos.

Potenciar el CIRE –Centre d'Iniciatives per a la Reinserció– com a instrument principal d'aquesta tasca, que continuarà comptant amb el suport econòmic i polític del Govern en les seves tasques de formació, de provisió de treball i d'ocupació.

Aquestes tasques s'han de desplegar en col·laboració amb els agents socials i econòmics, les entitats del tercer sector i els governs locals, reforçant els convenis ja subscrits.

Prioritzar la política de personal: selecció, especialització, promoció. L'aplicació de la nova política de recursos humans –consignada a l'acord 2006-2009 entre el Departament de Justícia i la representació sindical, al nou Reglament d'organització i funcionament, a la redefinició de funcions directives– serà prioritat de la legislatura 2007-2010. Amb aquesta política es respondrà a les necessitats generades per la creació dels nous centres penitenciaris i l'augment de les mesures penals alternatives, que requereixen incorporar més professionals amb nous perfils, nous mètodes de selecció i formació permanent. D'aquesta manera, s'han d'obrir possibilitats de plans individuals de promoció i carrera i potenciar el reconeixement social del valor de l'activitat penitenciària.

Finalitzar el Pla d'Inversions 2004-2010. El sistema nacional penitenciari haurà de comptar, abans de finals de la legislatura, amb 8 nous centres penitenciaris, 4 centres de règim obert i 2 nous centres educatius de justícia juvenil i de diversos pisos assistits adaptats a les necessitats d'intervenció amb els diferents col·lectius, amb especial atenció a les especificitats dels joves, les dones i els interns preventius. De

manera particular, els establiments destinats a dones hauran d'observar les singularitats i adaptacions exigides per fer possible en les millors condicions les finalitats de l'execució penal.

Impuls organitzatiu i normatiu. El Govern desplegarà el Reglament d'organització i funcionament del sistema d'execució penal de Catalunya recentment aprovat; elaborarà un reglament específic per a la justícia juvenil, i continuarà el desenvolupament de mesures organitzatives que afavoreixin el treball en el medi obert i comunitari. Així mateix, promourà la reforma del Codi penal i de la Llei orgànica general penitenciària, i impulsarà una llei d'execució de penes no privatives de llibertat i una llei processal en l'àmbit de l'execució penal, per afavorir els processos de rehabilitació i de reinserció.

Reforçar els recursos sanitaris i els programes socioeducatius dels interns i continuar la intensificació dels programes de tractament i d'atenció individualitzada. El Govern culminarà el procés ja iniciat de traspàs de la gestió dels programes d'assistència sanitària i psiquiàtrica; així com dels programes de formació de persones adultes a les xarxes públiques dels departaments de Salut i Educació, respectivament, amb l'objectiu d'oferir una actuació integral en aquestes matèries.

Cal situar al centre de l'actuació penitenciària els programes individualitzats de tractament, orientant les modalitats de compliment de les penes cap a la reinserció, tot normalitzant la vida social a la presó mitjançant l'extensió del treball productiu i la formació ocupacional i el màxim desenvolupament de les accions d'intervenció educativa, cultural i esportiva. Igualment, prestarem especial atenció als processos d'execució penal de la població estrangera, que a hores d'ara constitueix un terç de la població reclusa de Catalunya.

Reforçar la col·laboració ciutadana en la funció penitenciària. Iniciatives com ara la Taula Cívica Penitenciària, la Taula de Participació Social o la Comissió Interinstitucional per a la Reinserció social, han esdevingut instruments de contacte permanent –per a consulta i debat–, que s'hauran de reforçar i de completar amb la participació ciutadana en els mateixos centres penitenciaris.

Adaptar la justícia juvenil a les noves condicions socials mitjançant la posada en marxa dels nous centres i dels pisos assistits, millorant els processos de selecció i formació del personal i de la posada en marxa del nou sistema de direcció aprovat pel Govern i la potenciació del medi obert i dels programes de mediació i d'intervenció.

CAPÍTOL 3. UN TERRITORI ENDREÇAT, BEN COMUNICAT I SOSTENIBLE

TERRITORI

1. PLANIFICACIÓ TERRITORIAL

Catalunya ha conegut, després de la recuperació de la democràcia i a partir de la constitució dels ajuntaments democràtics, un període de desenvolupament del planejament urbanístic local de gran intensitat.

Un dels problemes més importants de tot aquest període és el que ha generat la manca d'un planejament territorial adequat, capaç d'establir les normes i les orientacions generals per encabir, de forma harmònica i sostenible, el planejament local.

Malgrat la responsabilitat que li ha conferit la competència estatutària, els successius governs del nacionalisme conservador des del Govern de la Generalitat, fins el 2003, van establir un sistema d'intervenció, sense planejament territorial ni general ni parcial.

Sense aquesta ordenació global s'ha permès l'ocupació intensiva del sòl no urbanitzable, el desplegament de polígons urbanístics sense els necessaris serveis, la continuïtat de situacions d'ocupació del sòl amb finalitats residencial, hereves dels períodes de planejament pre-democràtics i, globalment, generant una sèrie important de conflictes al voltant del territori que han impedit i/o limiten l'eficàcia desenvolupament del planejament municipal.

D'aquesta manera els interessos especulatius en relació al territori i al sòl van ser preponderants i vinculats a certs interessos polítics en acció. No es va estimular, en canvi, la cultura del debat ciutadà ni del consens entre els diversos actors que actuen en un territori.

En els darrers anys, i seguint el compromís del Pacte del Tinell, el govern ha fet un esforç considerable -encara en marxa- per tal de posar a punt el planejament del territori. Ha impulsat el planejament territorial, els plans directores urbanístics a nivell de diversos indrets, etc. Aquesta obra, encara per finalitzar ha significat uns dels principals esforços del Govern catalanista i d'esquerres. Caldrà finalitzar aquesta obra, establir els acords necessaris, desplegar-la en benefici dels territoris, dels seus agents, dels ciutadans que hi viuen.

Així també, en aquest mandat s'han impulsat quatre polítiques destacades: la d'intervenció integral en barris i àrees urbanes que requereixen atenció especial; les intervencions en matèria de protecció urbanística del litoral; les de catalogació i protecció del paisatge; i les d'increment de les reserves de sòl per a atendre la construcció d'habitatge protegit.

Aquests quatre grans eixos d'acció territorial s'han complementat amb accions menors, però no menys importants amb la intenció de garantir una major seguretat davant de riscos naturals o la de millorar els sistemes d'informació sobre el coneixement geogràfic, cartogràfic i geològic del país. A cadascuna d'elles l'ha correspost una iniciativa legislativa que l'ha sustentat. Així s'han aprovat la llei de barris, la llei del paisatge, la modificació de la llei d'urbanisme, la llei de creació de l'Institut Geològic, la de reforma del l'Institut Cartogràfic.

2. PLANEJAMENT TERRITORIAL

Els anys de nacionalisme conservador han estat especialment perjudicials per al desenvolupament del planejament territorial. Aquest ha estat un dels acords bàsics del Pacte del Tinell en què el Govern ha treballat de forma intensa. Ens situem, hores d'ara, en un nivell de desenvolupament avançat dels plans territorials de les set vegueries, però que cal completar i finalitzar a fi de desplegar els instruments d'adaptació del planejament local als grans àmbits ordenats.

D'altra banda s'hauran de completar els plans directores urbanístics ja iniciats i que compten amb un alt grau de consens territorial que aplega a agents públics i privats.

Objectius

Completar i aprovar el planejament territorial iniciat i acordat

Mesures

- Compleció dels 7 Plans Territorials de les vegueries en els dos primers anys de legislatura.
- Aprovació del Pla Territorial Metropolità de Barcelona de comú acord amb els ajuntaments i els governs locals concernits.
- Desplegament de les previsions dels plans territorials per tal assegurar unes infraestructures que garanteixin l'accessibilitat exterior i la mobilitat interior, uns nuclis urbans enraonadament densos, ben equipats i socialment cohesionats i un entorn de qualitat i sostenible.

3. POLÍTICA DE SÒL

El desenvolupament del teixit industrial de Catalunya ha de fer front avui al dèficit que genera una oferta de sòl industrial de baixa qualitat dispersa i territorialment desequilibrada. Mentre l'oferta de sol industrial en els municipis de l'àrea metropolitana està pràcticament exhaurida, les deficiències de planejament dels anys anteriors al 2003 han produït un escampall de polígons industrials escassament dotats i amb un baix nivell de competitivitat.

Des de l'any 2004 s'està fent un esforç destinat a incrementar l'oferta de sòl industrial amb l'aprovació del Pla de sòl 2005-2008, establint com a criteri la seva concentració en continuïtat amb les zones ja urbanitzades amb aquest destí i que compten amb sistemes madurs de comunicació.

En matèria de sòl residencial, el mateix Pla posa l'esforç en una major oferta que actués de forma continua i compacta amb el desenvolupament urbanístic que s'està desplegant a fi d'atendre els creixements demogràfics ja produïts o previstos. L'orientació per al desenvolupament d'aquest sòl de caràcter residencial també segueix el principi de la màxima concentració i racionalitat tot evitant l'urbanisme difós.

Objectius

Racionalitzar i concentrar l'oferta de sòl industrial i residencial d'acord amb els objectius establerts en el planejament territorial, garantint al màxim la seva connectivitat amb el transport públic i amb els serveis necessaris.

Fomentar la creació i modernització de sòl per activitat econòmica tot partint, de criteris d'eficiència econòmica, accessibilitat, estalvi energètic, minimització de residus i integració paisatgística.

Mesures

— Producció de 1.800 Ha de sòl residencial en 40 operacions estratègiques per a promoure eixamples urbans a l'entorn de les principals ciutats de tot Catalunya, amb un potencial de 100.000 nous habitatges, la meitat dels quals seran de protecció oficial.

— Producció de 1.500 Ha. de sòl industrial i per a d'altres activitats econòmiques en 20 operacions estratègiques de caràcter supramunicipal arreu de Catalunya, amb un potencial d'ubicació de 120.000 llocs de treball.

4. URBANISME

Catalunya és un país amb un parc molt important d'habitatges que supera els 3 milions d'unitats. Malgrat aquesta xifra, l'accés a un habitatge digne és un dels principals problemes per a importants sectors de la població: famílies monoparentals, joves en procés d'emancipació, persones grans que requereixen un habitatge adaptat al seu nivell d'autonomia personal i nous treballadors que cerquen un habitatge per primera vegada.

Per garantir una producció d'Habitatge de Protecció Oficial (HPO) suficient és necessari dotar als agents públics i privats de l'oferta de sòl necessària. Per tal de possibilitar aquesta oferta de sòl ens cal desplegar les modificacions legislatives aprovades en matèria d'urbanisme per a la demanda social abans descrita.

Així també, Catalunya compta encara amb municipis que no tenen planejament aprovat o adaptat a la nova legislació, la qual cosa requereix una intervenció decidida de suport de l'administració de la generalitat per a la seva consecució.

Molts municipis de Catalunya, d'altra banda, compten amb urbanitzacions amb dèficits urbanístics i de serveis. Des de la Generalitat caldrà començar a intervenir per tal de donar suport tècnic, jurídic i financer als municipis afectats per a que puguin iniciar un procés de resolució d'aquest dèficit, donat la conversió d'aquestes àrees d'urbanitzacions de segona residència a urbanitzacions de primera residència, amb la instal·lació d'importants sectors de població en situació de vulnerabilitat social.

Objectius

1. Desplegar la Llei i el Reglament d'Urbanisme aprovats en la passada legislatura per tal d'aconseguir que la previsió que el 30% del nou sostre residencial es destini a les diverses categories d'habitatge protegit sigui una realitat.

2. Vetllar per tal de garantir a la totalitat de municipis de Catalunya la realització del seu planejament.

3. Garantir la participació de les administracions locals i dels ciutadans en general per tal que es pugui establir el màxim nivell de transparència i en la gestió de la informació urbanística d'acord amb la normativa que estableix la legislació catalana i la norma europea sobre el dret a l'accés a la informació territorial i ambiental pel ciutadà.

Mesures

— Impuls de la redacció de Plans Directors Urbanístics per tal d'orientar i coordinar el desenvolupament de 20 àrees urbanes d'arreu de Catalunya.

— Manteniment i ampliació, si s'escau, la línia d'ajuts als municipis de Catalunya per tal que puguin desenvolupar el seu planejament urbanístic.

— Crear una línia de suport jurídic, tècnic i financer als municipis que tenen urbanitzacions amb dèficits urbanístics per tal de garantir la seva integració i la garantia de serveis a tots els ciutadans.

— Elaborar una llei de suport a les administracions locals per a crear el Fons d'integració urbana i de serveis de les urbanitzacions amb dèficits urbanístics.

— Aprovació i desplegament de la Llei de l'Habitatge.

5. BARRIS

El desenvolupament urbanístic de les nostres ciutats, pobles i viles no ha estat uniforme. Mentre nous eixamples esdevenien nova ciutat, la vella ciutat i molts cascs antics de les ciutats que han conformat el país, han sofert processos importants de degradació, perdent sinergia cultural, capacitat de generació de riquesa, afeblint-se des del punt de vista social i demogràfic. Paral·lelament han sofert un procés similar d'altres àrees urbanes nascudes a l'ombra dels processos de creixement urbà dels anys de la postguerra i principis del anys 60.

Des de l'aprovació de la Llei de Barris, l'any 2004, s'han aprovat inversions per valor de més de 600 milions d'euros, cofinançats entre el Govern de la Generalitat i els ajuntaments i que serveixen per a desenvolupar 46 programes d'intervenció en barris amb projectes de reforma.

Les intervencions iniciades -una mostra minoritària del que es necessita intervenir- han de ser seguides de nous projectes que permetin donar resposta a noves realitats urbanes arreu del país.

Objectius

Consolidar la política d'intervenció en barris i àrees urbanes amb especials dificultats.

Mesures

— Incorporació de 60 nous projectes al programa de barris impulsat pel Govern fins a aconseguir que, que l'any 2010 hi hagi 100 barris de Catalunya amb projectes de rehabilitació integral, amb una nova inversió compromesa de 800 M€ la meitat dels quals seran aportats per la Generalitat.

— Impuls de programes complementaris per aplicar en cada un dels barris en procés de rehabilitació en els camps de la immigració, la salut, l'habitatge, el benestar, el treball la cultura, l'educació i la participació ciutadana impulsats pels respectius Departaments.

— Creació de la xarxa de municipis catalans amb programes de rehabilitació de barris, per a l'intercanvi d'experiències i avaluació del programa.

6. HABITATGE

La disponibilitat d'un habitatge digne és un dret fonamental de totes les persones. El context actual del mercat de l'habitatge, amb elevats preus i manca de sòl a algunes zones del país, està posant en qüestió l'accés a l'habitatge per un sector de la població cada cop més ampli, en especial aquells col·lectius amb menors rendes (joves, gent gran, famílies monoparentals o immigrants) i aquells que es troben en risc d'exclusió social.

L'any del 2005 la producció d'habitatges ha continuat la tendència alcista dels darrers anys, iniciant-se un total de 110.513 habitatges, el que representa un 14,5% més que l'any 2004. Aquest creixement ha estat més intensiu fora de la demarcació de Barcelona on el creixement ha estat d'un 8,1%, sent un 12,3% a Girona, un 26,4% a Lleida i un 27,8% a Tarragona.

Per altra banda, el preu dels habitatges nous a Catalunya, va créixer un 23,6% durant el 2005, situant el preu mitjà per metre quadrat en 3.280 Euros. Aquest increment, malgrat ser elevat, és inferior al del 2004 (26%), constatant-se una suau desacceleració. Pel que fa al règim de tinença, Catalunya i Espanya es diferencien clarament de la resta d'Europa per la escassa presència del sector públic i del lloguer, amb una preeminència absoluta de la propietat. Al 2001, a Catalunya el 79.1% dels habitatges eren de propietat i únicament un 16.6% es trobaven sota el règim de lloguer.

L'esforç econòmic necessari per accedir a un habitatge també s'ha incrementat. L'augment dels preus, malgrat l'allargament en els terminis d'amortització, ha provocat un increment en l'esforç necessari per accedir a un habitatge. Per exemple, a la ciutat de Barcelona, l'esforç econòmic per accedir a un habitatge nou de preu mitjà que ha de realitzar una llar amb renda disponible mitjana seria del 71%, del 51,8% a l'àmbit metropolità i del 37,6% a la resta de Catalunya.

Fins el 2003, el Govern va optar per una política de no intervenció en matèria d'habitatge, reduint pràcticament la seva acció a aplicar les ajudes que es programaven des dels plans d'habitatge estatals, i esperant que fos el mercat lliure qui regulés els preus.

Durant aquesta legislatura s'ha fet un salt qualitatiu i quantitatiu establint polítiques públiques destinades a la producció de més habitatge protegit, i a garantir l'accés a l'habitatge a través d'ajuts específics. S'han augmentat sensiblement els recursos destinats a les polítiques de barris i d'habitatge arribant a 394 MEUR per l'any

Pel que fa a la construcció d'habitatge protegit, el govern es va comprometre a construir en 4 anys 42.000 habitatges, dels quals la meitat serien de lloguer. En només dos anys i mig s'ha iniciat la construcció de 16.500 habitatges de protecció oficial, dels quals un 39% han estat de lloguer. A més l'INCASOL, gràcies als convenis signats amb els ajuntaments i a la disposició de sòl propi, té en fase de projecte 7.451 nous habitatges. També s'acordà la cessió de sòl propi a cooperatives i fundacions per a construir 4.600 habitatges durant la legislatura i s'ha preparat sòl per a la construcció de 3.000 habitatges més a partir del 2007. En suma, en 2 anys i mig, el govern ha construït i compromès un total de 31.551 habitatges dels 42.000 previstos per a tota

la legislatura. Cal dir que assolir aquesta fita ha estat possible també gràcies a l'important paper dels ajuntaments, que han posat a disposició el sòl necessari i han col·laborat directament per fer possible augmentar l'habitatge protegit disponible.

El Pla pel dret a l'habitatge 2004-2007 també ha establert diferents mesures per tal de facilitar l'accés a l'habitatge. Entre d'altres, hem creat la línia d'ajuts directes al pagament del lloguer per prevenir l'exclusió social residencial, destinats als col·lectius més vulnerables com joves, gent gran, immigrants, famílies monoparentals, persones en situació d'atur o dones que pateixen o han patit alguna situació de violència, entre d'altres.

L'any 2005 es van presentar gairebé 3.000 sol·licituds, i durant la convocatòria del 2006 s'han afegit 6.000 de noves. Aquests ajuts, aplicant el concepte de "lloguer just", han garantit que l'esforç familiar per fer front al lloguer no superés el 20% dels ingressos per a unitats de convivència amb ingressos inferiors a 1 vegada l'IPREM (5.742,20 Euros/any), i el 30% dels ingressos per a unitats de convivència amb ingressos entre 1 i 2,5 vegades l'IPREM. A falta de tancar les dades del 2006, al 2005 el total d'aquests ajuts ha suposat una aportació pressupostària de 3,35 MEUR, sent els joves els més beneficiats amb el 30,1% dels ajuts, seguits de les persones de més de 65 anys amb el 29%. Una figura clau per desplegar el Pla pel Dret a l'Habitatge són les Oficines Locals d'Habitatge. on se centralitzen totes les gestions en aquesta matèria a cada municipi. A més, s'ha posat en marxa la Xarxa de Mediació pel Lloguer Social, entitat de nova creació. És un sistema de mediació en el mercat immobiliari a fi d'incrementar l'oferta de lloguer a preus moderats per les persones amb especial dificultat per signar un contracte d'arrendament.

La rehabilitació del parc d'habitatges ha estat també una prioritat del govern, tenint com a objectiu final la millora de l'entorn urbanístic i la qualitat dels habitatges, cercant una millor conservació i en conseqüència una millora de la qualitat de vida dels ocupants. El govern ha augmentat sensiblement l'ajuda mitjana per habitatge, passant dels 200 Euros de mitjana l'any 2000, als 1.929 en la convocatòria del 2005. En total, durant el 2005 s'han aprovat actuacions que afecten a 11.438 habitatges.

Aquestes polítiques han anat acompanyades de canvis legislatius que han incrementat el sòl destinat a la construcció d'habitatge protegit, com per exemple la modificació de la llei d'urbanisme que ha augmentat la reserva mínima a aquest efecte per a les noves promocions residencials fins el 20%. A més, a les poblacions de més de 10.000 habitants i capitals de comarca, s'ha d'augmentar aquesta reserva en un 10% més per a la construcció d'habitatges objecte d'altres mesures d'estímul de l'habitatge assequible.

La problemàtica de l'habitatge s'acompanya, a més, de la difícil situació en la que es troben alguns barris de Catalunya, situats sobretot en les grans àrees urbanes. La degradació física d'un barri, la mala estructuració urbana o el dèficit d'equipaments i serveis, significa finalment una depreciació dels habitatges, i en conseqüència, la concentració de les famílies més desfavorides econòmicament, situació que normalment agreuja les condicions del barri.

Així, per exemple, segons dades del Pla Territorial Metropolità, elaborat pel Departament de Política Territorial i Obres Públiques, de les 39.110 ha destinades a usos residencials a la regió metropolitana de Barcelona, 21.669 estan afectades, en diversos graus, per dèficits de qualitat urbana (és a dir, problemes d'urbanització, d'ordenació, d'equipaments o d'accessibilitat). Es tracta d'un 55% del sòl residencial de l'àmbit metropolità, on habita prop de la meitat de la població de Catalunya. Aquests dèficits afecten amb particular intensitat els nuclis antics (amb un 89,3 de la superfície afectada), les àrees d'expansió urbana (89%) i els polígons d'habitatge (71,5%). En la major part dels casos, les carències urbanístiques es troben acompanyades, a més, per una acusada problemàtica social: envelliment, baix nivell de renda, baix nivell educatiu, pèrdua de població i concentració de grups amb

necessitats especials. Els i les socialistes ens vam comprometre a millorar els nostres barris mitjançant la posada en marxa del Pla d'Intervenció Integrada en Barris que requereixen atenció especial, adreçada a la rehabilitació de l'habitatge, la millora dels equipaments i l'impuls de l'activitat econòmica. Aquesta ha estat una de les prioritats del Govern, tant és així, que la primera llei aprovada a la darrera legislatura va ser la Llei 2/2004, de 4 de juny, de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen atenció especial. Amb aquesta llei el Govern de la Generalitat ha donat resposta a un objectiu principal: superar les intervencions sectorials i permetre emprendre accions d'intervenció integral, dirigides tant a la rehabilitació física com a la sostenibilitat ambiental, el benestar social i la dinamització econòmica.

El govern ha realitzat 3 convocatòries en el marc d'aquesta llei. Amb les aportacions dels respectius ajuntaments, les tres primeres convocatòries del Programa de barris ha generat una inversió global de 594 MEUR (aproximadament la meitat a càrrec dels pressupostos de la Generalitat) i beneficiarà prop de 45 projectes. Aquests han estat projectes integrals de rehabilitació, impulsant programes socials, d'equipaments i serveis, d'habitatge, i de millora urbanística. Alguns dels barris beneficiats per aquests projectes són per exemple Can n'Anglada a Terrassa, el barri del Carme de Reus, el Nucli històric d'Olot, el barri de St. Ildefons a Cornellà, San Cosme al Prat de Llobregat, el barri Vell de Ripoll o el Nucli antic de Lleida entre d'altres.

Així, les polítiques posades en marxa han significat un major grau de benestar i qualitat de vida per a molts pobles i ciutats del nostre país, oferint entorns dignes on desenvolupar la nostra vida quotidiana amb qualitat i seguretat. Tanmateix, des del govern, hem fet que el dret a un habitatge digne estigui cada cop a l'abast de més persones.

Ara, mirant al futur amb optimisme, i conscients de la nostra capacitat transformadora, els i les socialistes proposem una política d'habitatge i millora de barris basada en quatre objectius bàsics:

Objectius

1. Fomentar l'habitatge de lloguer, mitjançant un tractament fiscal favorable a la demanda i ampliar els ajuts a les famílies.
2. Impulsar l'habitatge protegit augmentant els recursos i les eines normatives destinats a l'obtenció de sòl per posar-ho a disposició dels promotors (prioritzant les cooperatives i els habitatges de caire social), i augmentant la promoció pròpia pública de nous habitatges.
3. Rehabilitar el parc construït mitjançant l'aplicació de polítiques de control, manteniment, adaptació, renovació i /o reconversió del parc construït, tant en el medi urbà com en el rural.
4. Fer una rehabilitació integral dels barris, mitjançant la convocatòria de nous ajuts a través de la Llei de Barris.

Mesures

Mesures d'actuació integral

— Promoure i aprovar la Llei del Dret a l'Habitatge, per tal de desenvolupar les polítiques necessàries que permetin atendre la demanda d'habitatge protegit, l'accés a aquests habitatges dels ciutadans que més ho necessiten, dotant les administracions

locals de les competències necessàries per preservar el parc d'habitatges protegits, així com la inspecció del conjunt del parc d'habitatges. Així també cal incidir en la transparència de les segones transmissions a través del registre públic.

— Promoure acords per tal de mancomunar les polítiques d'habitatge entre els diferents municipis de Catalunya en funció de la seva proximitat i la demanda existent.

Mesures en matèria de sòl i urbanisme.

— Augmentar la inversió per a l'obtenció de sòl destinat a la construcció d'habitatges de protecció oficial.

— Establir una línia financera de suport eficaç als ajuntaments per a l'adquisició de sòl i d'immobles per tal d'augmentar el patrimoni de sòl públic municipal i la construcció d'habitatge social.

Mesures en matèria de lloguer

— Promoure acords amb entitats financeres per tal que els jubilats i pensionistes tinguin l'accés a préstecs o crèdits bancaris tous que tinguin per finalitat el canvi de residència o l'adaptació del seu habitatge.

— Impulsar la construcció de 25.000 nous habitatges de protecció oficial de lloguer, en conveni amb ajuntaments, cooperatives i promotors privats, destinats a joves en procés d'emancipació, gent gran amb necessitats d'habitatges adaptats i nous residents, cercant en les noves promocions la diversitat socioeconòmica dels adjudicataris.

— Consolidar i millorar les línies d'ajuts al lloguer per a joves, famílies monoparentals, gent gran i altres demandants socials.

— Impulsar les polítiques de mediació en l'habitatge, consolidant i ampliant la xarxa d'oficines concertades per donar major cobertura a tot el territori.

— Lluitar contra l'assetjament immobiliari, mantenint i ampliant els mecanismes de suport als ciutadans afectats (oficines d'informació, suport jurídic, etc.) amb col·laboració amb els Ajuntaments.

— Millorar l'atenció i conservació del parc públic d'habitatges que gestiona ADIGSA, reorientant-lo cap a l'oferta de lloguer.

Mesures en matèria de rehabilitació urbana

— Fomentar la rehabilitació del parc actual d'habitatge construïts mitjançant l'ampliació del sistema d'ajuts a propietaris i comunitats de veïns per a la rehabilitació integral o parcial de 100.000 habitatges.

— Continuar impulsant els programes d'accessibilitat del parc d'habitatges, amb la creació d'una línia d'ajuts per a la instal·lació d'ascensors en els edificis que ho necessitin i ampliar el sistema d'ajuts als propietaris per a l'adaptació dels elements que millorin l'accessibilitat en general, (cuines, banys, etc.) tenint especial atenció al col·lectiu de persones amb discapacitat.

— Incrementar l'abast i l'eficàcia del pla d'instal·lació d'ascensors als edificis del Parc públic d'Habitatges que gestiona ADIGSA.

Mesures en matèria de gestió del parc construït

— Unificar les funcions de diagnosi, control, inspecció i avaluació de l'estat del parc de l'habitatge.

— Dur a terme diferents actuacions per incrementar en 4.000 habitatges (1.000 habitatges l'any) el parc públic construït, mitjançant mecanismes de rescat dels habitatges de protecció oficial, basats en el pacte de recompra i/o compra de pisos buits. Adoptar noves mesures de control de les condicions d'habitabilitat i seguretat de l'habitatge existent.

Mesures en matèria de l'habitatge protegit

— Completar el Pla de promoció de 42.000 habitatges, desenvolupant els convenis ja pactats amb les administracions locals i les que es troben en fase de projecte, licitació o execució.

— Impulsar la construcció de 25.000 habitatges de protecció oficial destinats a la compra, en conveni amb ajuntaments, cooperatives i promotors privats, atenent la demanda de les rendes més baixes i les noves situacions familiars.

Mesures en matèria d'intermediació no lucrativa i mediació social

— Impulsar la xarxa d'habitatge d'inclusió social, tot creant un parc d'habitatge públic de garantia d'allotjament, en conveni amb els ajuntaments, i destinat a resoldre les situacions d'urgència (desnonaments, persones sense sostre, separacions, etc.)

— Continuar donant suport a la tasca realitzada i al potencial d'acció futura en la promoció d'habitatge protegit per part de les cooperatives vinculades als sindicats UGT i CCOO.

— Fomentar les cooperatives d'habitatge, establint un percentatge de reserva per a la promoció d'habitatge de protecció oficial i donar-lo a gestionar per cooperatives.

— Reglamentar la figura del promotor d'habitatge social sense ànim de lucre.

— Potenciar la planificació necessària per l'intercanvi d'habitatges, de caràcter intergeneracional, de manera que les persones grans que viuen en vivendes no adaptades passin a viure en altres que hi siguin i famílies joves passin a viure a les de les persones grans.

— Impulsar l'estudi de l'impacte social de les hipoteques inverses i, si s'escau, proposar la seva regulació.

Mesures en matèria d'intervenció integral en barris

— Continuar impulsant el programa d'atenció a barris i àrees urbanes que requereixen especial atenció, abastant 60 nous projectes per a ciutats i viles.

— Impulsar l'acció de recuperació econòmica dels barris afectats, prioritzant les polítiques de gènere i aquelles orientades a la promoció econòmica i al desenvolupament de la societat de la informació i de la comunicació.

— Impulsar la creació d'un organisme públic de coordinació, impuls i gestió dels plans i programes de regeneració urbana.

7. SUPORT ALS AJUNTAMENTS I FORMACIÓ DELS CIUTADANS

El grau competencial de l'administració local en matèria urbanística així com el seu rol fonamental en la definició del planejament territorial necessita de l'atenció continuada del Govern de la Generalitat amb una doble finalitat: garantir el manteniment dels nivells de qualitat en els processos d'elaboració de propostes i en el planejament i, d'altra banda, continuar garantint els processos de participació ciutadana.

La creixent complexitat dels dos àmbits d'intervenció abans exposats aconsellen ampliar i consolidar els mecanismes de suport en matèria formativa als ajuntaments a la vegada que introduir continguts formatius a diversos nivells de formació per tal de sensibilitzar als futurs ciutadans en aquesta matèria.

Així mateix, la transposició de les directives europees sobre avaluació ambiental de plans i programes i el compliment del conveni d'Aarhus "sobre l'accés a la informació, la participació del públic i l'accés a la justícia en matèria de medi ambient" en vigor a Espanya des del 31 de març de 2005, obliguen a donar un impuls important a les tasques d'informació i als procediments de participació pública tant a l'Administració de la Generalitat com dels Ajuntaments

Objectius

Potenciar la capacitat dels ajuntaments com a ens de planejament urbanístic del territori i com a àmbit de consens ciutadà en matèria de desenvolupament del territori.

Potenciar les capacitats de l'administració de la Generalitat i dels Ajuntaments en la captació, elaboració i difusió d'informació territorial i ambiental rellevant per a la participació ciutadana en els processos de presa de decisions.

Mesures

— Creació dels Cursos de Formació Territorial per tal de donar als tècnics i electes municipals, així com a tots els ciutadans interessats els coneixements bàsics en matèria d'urbanisme i ordenació del territori.

— Creació, amb el consens dels experts i les universitats, de materials didàctics per a la sensibilització dels alumnes d'ESO en matèria d'educació territorial, ambiental i paisatgística.

8. PAISATGE

Catalunya compta amb un capital de primer ordre : el seu paisatge. La varietat, riquesa i originalitat del paisatge català requereixen d'un esforç de les administracions per a la seva conservació, protecció i/o reconstrucció que ha esdevingut un element prioritari en les polítiques públiques d'ordenació territorial.

La llei del paisatge , aprovada fa just un any, la creació de l'Observatori del paisatge, l'impuls de redacció de cartes i catàlegs del paisatge, etc. són peces claus per al compliment d'una política imprescindible per a la seva conservació. El Govern ha de dotar els instruments previstos per la llei dels recursos suficients per tal de fer una política eficaç i audaç en defensa del paisatge, de forma coordinada amb la resta de les administracions, coordinant a l'hora i

estimulant la participació de recursos privats i/o de caràcter social en la consecució del seus objectius.

Objectius

1. Consolidar les polítiques de paisatge, desplegant la llei.
2. Convertir l'Observatori del Paisatge en un dels instruments bàsics per a les polítiques que es desenvolupin.

Mesures

- Aprovació dels 7 catàlegs del paisatge, un per a cada una de les vegueries.
- Incorporació de les Directrius del paisatge en els Plans Territorials per d'assegurar la millora de la qualitat del paisatge arreu de Catalunya.
- Desplegament d'un mínim de 20 intervencions pilot de millora del paisatge arreu de Catalunya, amb especial atenció als paisatges litoral, fluvial, zones de secà de l'interior, de muntanya i urbà.
- Dotació i convocatòria del Fons per a la Gestió del Paisatge a disposició dels ajuntaments per a desenvolupar actuacions de millora paisatgística.
- Dotació als ajuntaments de guies pràctiques per a la gestió i de millora del paisatge.
- Promoció i suport, en els catàlegs del paisatge i les directrius que se'n derivin, a iniciatives empresarials d'àmbit local relacionades amb la conservació i explotació respectuosa amb el paisatge (agricultura ecològica, gestió dels boscos, ramaderia no intensiva, educació ambiental, turisme sostenible, etc).

9. INFORMACIÓ GEOGRÀFICA

El planejament urbanístic i el territorial, l'impuls de les polítiques de conservació del paisatge així com la investigació i la recerca sobre el territori de Catalunya necessiten d'instruments d'estudi moderns i complets a l'alçada del nivell de les regions europees més desenvolupades.

És per això que el Govern ja ha fixat les bases per a la modernització dels instruments d'informació geogràfica i cartogràfica, així com la millora del seu accés als ciutadans, la resta d'administració, les empreses, els investigadors, etc. Cal continuar invertint en aquesta línia, en compliment del que preveu la reforma legislativa de l'Institut Cartogràfic duta a terme durant aquesta legislatura.

Objectius

1. Universalitzar l'accés a la producció cartogràfica i a la informació dels serveis territorials a través d'Internet.
2. Millorar la interoperabilitat, la qualitat i la cobertura de la informació geogràfica produïda per l'administració i els particulars.
3. Impulsar l'ús de sistemes d'informació geogràfica compatibles i interoperatius en

tots els àmbits de l'administració catalana que siguin pertinents, i en especial a Medi Ambient i Habitatge, Agricultura, Política Territorial, Governació i Interior.

Mesures

— Establir el programa d'accés a la producció cartogràfica i a la informació dels serveis territorialitzats a través d'Internet, mercès a la Infraestructura de Dades Espacials de Catalunya.

— Continuar impulsant el Pla Cartogràfic de Catalunya i posar en funcionament la Comissió Coordinadora Cartogràfica de Catalunya per tal de permetre la millora i permanent revisió de la interoperabilitat, la qualitat i la cobertura de la informació geogràfica produïda per l'administració i els particulars.

— Potenciar, així mateix, la posada en marxa de sistemes d'informació geogràfica de caire divers en administracions locals de caire divers, amb la intenció d'organitzar i optimitzar els seus recursos.

10. PREVENCIÓ DE RISCOS GEOLÒGICS I PREVENCIÓ DE RISCOS NATURALS

El desenvolupament de l'obra pública a Catalunya ha estat motiu d'importants debats durant els darrers dos anys. L'esfondrament d'un túnel ferroviari al Barri del Carmel va generar un debat molt intens al si de la nostra societat i entre les forces polítiques i ciutadanes.

El resultat d'aquest debat ha convingut establir noves regulacions tècniques i constructives quan els treballs de l'obra pública es duen a terme en el subsòl, i especialment en el subsòl de la trama urbana, que puguin garantir la major seguretat de bens i persones així com un major nivell de qualitat en la seva execució i ús.

Cal comptar amb instruments d'alta qualificació i rigor tècnic per a la prevenció dels riscos geològics així com d'una regulació de control en la presa de decisions, el planejament i l'execució de l'obra pública, especialment per la que es realitzada en el subsòl.

Així mateix, cal disposar d'instruments i mecanismes per avaluar, conèixer i prevenir els riscos lligats a d'altres fenòmens naturals com les inundacions, els allaus, etc.

Objectius

Dotar a l'administració de l'assessorament i les garanties en matèria de riscos geològics i **naturals** en especial en la realització de l'obra pública, així com garantir la seva seguretat.

Mesures

— Desplegament de l'Institut Geològic de Catalunya.

— Delimitació completa i definitiva dels dominis fluvials i costaners inundables i del risc d'allaus en àrees de muntanya.

— Millora dels instrument de seguiment i prevenció dels processos de subsidiència, erosió i risc sísmic.

11. MÉS VERTEBRACIÓ TERRITORIAL PEL MÓN RURAL I MÉS COHESIÓ SOCIAL

Societat i Territori

Superar els dèficits històrics en infraestructures i serveis bàsics, corregir els desequilibris demogràfics, garantir l'accés del ciutadans i ciutadanes rurals a l'educació, la salut, el benestar, la cultura i les noves tecnologies, és el repte d'un govern convençut que només és possible un país més cohesionat i competitiu si hi ha equilibri entre els diferents territoris de Catalunya i igualtat d'oportunitats entre els seus ciutadans.

Per primer cop, després de 25 anys hi ha un govern que ha fet el diagnòstic real de la situació del món rural. El Congrés del Món Rural i els Pactes Territorials dibuixen amb claredat quines mesures, accions i en definitiva polítiques, cal aplicar en cada territori, comarca o vall.

Tot i això hi ha aspectes determinants que depenen de l'actuació conjunta de varis Departaments de la Generalitat i que són decisius alhora de fixar la població al món rural. La millora de l'atenció sanitària i del transport sanitari i de viatgers, la universalització de l'atenció domiciliària, l'augment de places d'escola bressol, de residències rurals, l'accés a la cultura, a la formació a les activitats lúdiques i les noves tecnologies, habitatges pels joves són peces clau que requereixen d'una correcta coordinació i planificació interdepartamental.

Fer visible el treball de les dones que viuen al món rural, fomentant la seva participació en la vida pública.

Tecnologies de la informació i la comunicació (TIC)

En aquest punt, cobren especial rellevància l'accés a les noves tecnologies de la informació i la comunicació en el món rural. Factor imprescindible avui dia per a la realització de les diverses activitats que incideixen en el desenvolupament rural.

Per tant, és imprescindible la formació de persones en aquest àmbit, així com, la investigació i el desenvolupament de noves tècniques i estudis referents a la possible implantació de nous conreus de la terra addients al nostre territori

L'aplicació del programa "Rural TIC" permetrà implementar les actuacions del Govern per tal que l'accés a la xarxa es pugui dur a terme en condicions òptimes en qualsevol indret de Catalunya. La formació, el teletreball, la comercialització dels productes i les aplicacions de gestió fetes a mida de les necessitats de cada explotació, cooperativa, agroindústria o indústria artesanal, són els objectius d'aquest pla.

Modernització i impuls als regadius i concentracions parcel·laries

Continuar amb el Pla de Modernització del Regadius Històrics i impulsar les mesures per l'ús eficient de l'aigua, (Canals d'Urgell, Pinyana, Aragó - Catalunya, canals del Ter, Muga, Llobregat i Ebre) és un altra de les nostres prioritats.

Així com acabar els regadius actualment en execució: Algerri-Balaguer, Segrià Sud, Garrigues Sud, Terra Alta, Rasquera, Xerta-Sènia i Aldea Camarles, iniciar l'execució dels regadius de la Conca de Tremp, Oliana, Peramola i tots els del Mig Segre, i impulsar decididament la concentració parcel·laria tant en les zones ja programades com allà on es consideri necessari.

Sense oblidar la nostra aposta decidida per donar continuïtat al sistema Segarra-Garrigues. Aquest tema per la seva magnitud requereix una menció específica ja que afecta 70.000 has de setanta cinc municipis de sis comarques de l'interior de Catalunya.

Pla de camins

Dins del conjunt de les infraestructures rurals, els accessos als nuclis de població i a les zones de conreu tenen una importància capital. La Unitat de Camins del DARP i el Pla de Camins han permès en els darrers tres anys dur a terme més de 250 actuacions, en 150 municipis rurals. L'objectiu és que tots els petits nuclis, masies i terres de conreu tinguin un accés adequat. En el proper període es pretén millorar més de 3.000 quilòmetres de camins rurals .

Pla d'Espais d'Interès Agrari

Els Plans Territorials Parcials, la Llei del Paisatge, els Plans d'Espais d'Interès Natural, posen de manifest que Catalunya compta amb un capital de primer ordre: el seu paisatge i la seva biodiversitat. Elements claus d'aquest paisatge i d'aquesta biodiversitat són els espais agraris, que hem de preservar i donar continuïtat. Per això impulsarem un Pla de protecció i gestió dels mateixos.

Fomentarem plans conjunts de custòdia del territori, mitjançant pactes entre agricultors, administracions i l'iniciativa privada.

TRANSPORT I MOBILITAT: INFRAESTRUCTURES

12. MOBILITAT: MÉS ACCESSIBILITAT AMB MENYS IMPACTES

La satisfacció de les necessitats de mobilitat de les persones i de transport de mercaderies és un element cabdal en la qualitat de vida de les persones i en la competitivitat de l'economia, per aquesta raó cal desenvolupar una política que atenent també a criteris de sostenibilitat ambiental ofereixi la màxima cobertura possible.

En els darrers tres anys s'han posat les bases d'una nova política de mobilitat a partir de l'elaboració de les directrius nacionals de mobilitat que tenen com a finalitat el desplegament dels criteris que comporten el compromís social, l'atenció de la demanda ciutadana i empresarial des de la perspectiva de l'aposta pel transport públic i per la reducció de l'impacte ambiental i els costos específics que genera la implantació de noves infraestructures.

Objectius

1. Optimitzar les oportunitats de comunicació en xarxa dels sistema de mobilitat a Catalunya, a partir d'una política que minimitzi els impactes negatius d'aquests moviments , prioritant preferentment la millora i/o ampliació dels corredors existents, tot donant coherència al nostre model de cohesió social i territorial que propugnem en favor de la qualitat de vida de la seva ciutadania.

2. Dotar a Catalunya de les infraestructures i serveis de transport superant el concepte radial heretat i potenciant el de malla, especialment en el ferrocarril que possibilitin l'acompliment dels objectius d'un país amb vocació turística i que facin possible als visitants potencials arribar i sortir de Catalunya amb la màxima qualitat de servei." sense perjudicar la qualitat de vida dels residents"

3. Convertir Catalunya en la "porta sud d'Europa" en matèria logística. i de rebuda de transport de mercaderies del pròxim i llunyà Orient i d'exportació als països de la zona mediterrània.

4. Continuar fent les inversions per tal que el país disposi de les infraestructures, les empreses i els serveis imprescindibles per a competir amb els països més dinàmics i amb les regions més dinàmiques d'Europa.

5. Prioritzar, per tal d'aconseguir aquests objectius estratègics:

· La planificació, construcció i gestió d'infraestructures de mobilitat.minimitzant els impactes negatius.

· La planificació, construcció i gestió d'intercanviadors i centrals logístiques.minimitzant el consum de sol i maximitzant les activitats d'alt valor afegit.

·La planificació i gestió de serveis de transport públic i/o col·lectiu.

· Vigilància i seguiment estrictes del compliment dels projectes mediambientals.

Mesures

- Completar el desplegament de la llei de mobilitat, a partir de:
 - La redacció dels plans directors de mobilitat de les 7 vegueries, amb l'establiment d'un model de mobilitat segur, saludable i sostenible.
 - La integració de la planificació territorial i urbanística, les infraestructures i la mobilitat.
 - El suport a la redacció de plans de mobilitat urbana.
 - Impulsar els plans de desplaçaments d'empresa.
 - Redactar una nova llei de transport públic.
 - Transformar els consorcis de transport públic en Autoritats Territorials de la Mobilitat.

13. ELS AEROPORTS, EL TERRITORI I L'ESTRATÈGIA ECONÒMICA

Els aeroports han esdevingut grans nodes de desenvolupament econòmic del territori. S'han anat transformant des de una simple infraestructura de transport, cap a grans ciutats aeronàutiques amb milers de treballadors, centres comercials, hotels, àrees logístiques i centres de manteniment, des dels quals s'irradia riquesa al conjunt del territori.

Catalunya ha anat creant una indústria aeronàutica incipient que s'haurà de promoure amb la creació d'un clúster aeronàutic a la zona del Baix Llobregat pròxima a l'aeroport.

L'aeroport de Barcelona, porta de l'Est i hub europeu.

L'aeroport de Barcelona es troba en un magnífic moment i té un futur ple d'oportunitats. Ja ocupa el novè lloc entre els aeroports europeus. A prop d'aconseguir el nombre de 30 milions de passatgers a l'any, suporta ja un creixement superior al 10% anual.

L'entrada en funcionament de la nova terminal, l'any 2008, podrà oferir la seva capacitat de 90 operacions per hora i un tràfic de 40 milions de passatgers a l'any.

L'actual Pla Director permetrà tenir capacitat de creixement fins l'any 2020. És necessari, però, impulsar la redacció d'un nou pla director que tingui en compte l'impacte ambiental en la població resident dels municipis afectats pel funcionament de l'aeroport i treballar en la determinació de la reserva urbanística que ha de fer possible la futura ampliació.

L'aeroport de Barcelona, gràcies a l'acció del Comitè de Desenvolupament de Rutes Aèries, està captant un nombre important de vols intercontinentals i internacionals. Els vols cap al continent americà s'han consolidat i, ara, és l'hora d'impulsar els avantatges competitiu que té l'aeroport per esdevenir un hub europeu pels vols amb els països de l'Est, Àsia i el Nord d'Àfrica.

Objectius

1. Desplegar les competències estatutàries en matèria d'aeroports i altres infraestructures de transport, d'acord amb el que estableix l'article 140 de l'Estatut de Catalunya per tal que la

Generalitat, segons els casos, assumeixi directament o participi decisivament en la gestió dels aeroports catalans, garantint la participació de l'administració local i impulsant la presència del sector privat.

En virtut del desenvolupament estatutari, la Generalitat actuarà com a administració aeronàutica a través d'una empresa pública de nova creació, AEROCAT.

2. Impulsar l'aprovació de la norma singular de l'Estat que encomani la gestió de l'aeroport de Barcelona-El Prat a un Consorci format per la Generalitat i l'Administració de l'Estat i l'Ajuntament de Barcelona.

— Aquest Consorci tindrà les següents funcions:

— Gestionar, administrar i controlar els serveis aeroportuaris prestats directament per l'aeroport així com els prestats en règim de gestió indirecta.

— Gestionar, administrar i controlar els serveis comercials.

— Gestionar, per delegació de l'Estat, el domini públic de l'aeroport (concessions, autoritzacions, tutela i preus).

— Projectar i executar les obres d'infraestructura i el seu manteniment.

— Vetllar perquè les futures ampliacions de l'aeroport i l'increment de vols no generin impactes negatius per a la ciutadania de tots els municipis afectats, tant de la perspectiva de seguretat, com de soroll i salut.

— Aquest Consorci prendrà les decisions per majories reforçades i designarà per consens el director/a de l'aeroport i la representació que s'escaigui a l'ens gestor dels aeroports espanyols. La norma que creï aquest Consorci podrà establir la presència de representants de les autoritats locals afectades així com les modalitats de participació del sector privat. La participació de la Generalitat s'articularà a través d'AEROCAT com a ens administrador de les infraestructures aeroportuàries de la Generalitat.

3. Obtenir la transferència dels aeroports de Girona, Reus i Sabadell.

— Es crearà una empresa específica per a la gestió de cada aeroport, amb participació de les administracions locals i dels sectors econòmics.

— Es desplegarà una gestió empresarial orientada als clients, amb l'objectiu d'incrementar l'activitat de cada aeroport, estimulant la competència entre aeroports sota les directrius d'AEROCAT, com a òrgan de coordinació dels aeroports catalans.

4. Impulsar les rutes internacionals dels aeroports catalans i donar suport a les empreses aèries amb seu a Catalunya, així com a les empreses que apostin per la creació de bases de manteniment als aeroports catalans.

Es continuarà la línia de suport als estudis universitaris i professionals lligats al món aeronàutic

5. Impulsar la interconnexió dels aeroports amb la xarxa de trens d'alta velocitat.

En aquest sentit, el Govern de Catalunya vetllarà per la construcció de les estacions del TAV als aeroports de Barcelona, Reus, Girona i la construcció d'una nova connexió ferroviària amb Alguaire.

D'altra banda, cal mantenir la connexió de qualitat amb la xarxa ferroviària de rodalies de Barcelona, així com amb la xarxa d'autobusos que permetin l'accés fàcil, còmode i a bon preu als aeroports comercials.

Mesures

- Aprovació del Pla d'infraestructures aeronàutiques -aeroports i heliports- amb una visió en xarxa de les infraestructures aèries de Catalunya.-
- Redacció dels plans directors dels aeroports de Barcelona, Girona, Reus i Sabadell.
- Construcció de l'aeroport d'Alguaire amb una pista de 2.000 metres que el l'habilitarà per tot tipus de vols comercials.
- Adquisició de l'aeroport de la Seu, redefinint la pista i s'impulsarà la dotació d'una zona logística adjunta a l'aeroport de la Seu-Andorra .
- Es promourà un aeroport regional a les Terres de l'Ebre.
- Es promourà la construcció d'un aeroport regional a la Catalunya Central.
- S'impulsarà una fórmula de gestió dels aeroports d'aviació, esportiva i general, d'Odena, Sant Pere Sallavinera i Cerdanya. Aquests seran gestionats mitjançant empreses concessionàries de la gestió dels aeroports. Es complementaran amb l'aeroport de Tremp.
- Es promourà l'adaptació de determinats camps de vol d'ultralleugers per a l'ús de les avionetes amb els pertinents estudis de seguretat i mediambientals.

14. ELS PORTS I L'ESTRATÈGIA ECONÒMICA.

Catalunya, porta del Sud d'Europa

Els ports de la Mediterrània com Barcelona, València, Gènova o Marsella tenen una dimensió i una capacitat de tràfic de contenidors al voltant de 2 milions de TEU's, que està molt allunyada de la dels ports atlàntics com Rotterdam (8,3 MTEU's), Hamburg (7 MTEU's), Anvers (6,06 MTEU's), Bremen (3,5 MTEU's). Els ports d'Algesires (3,3 MTEU's) i Gioia Tauro (2,9 MTEU's) són ports de transbordament.

Es preveu que la capacitat del port de Barcelona arribi a 7 milions de TEU's -1 milió d'UTI- l'any 2015 i a 10 milions de TEU's al final de l'ampliació. En aquests moments només un 24% del flux de mercaderies entre Europa i Àsia, a través del canal de Suez, es queda en ports del Sud d'Europa.

Els ports i la logística : motors de l'economia catalana

Catalunya, gràcies a la importància dels ports de Tarragona i Barcelona ha d'apostar per un nou model de creixement econòmic que es fonamenti en la logística, els ports i el seu entorn industrial, com Holanda i Bèlgica han fet amb els ports de Rotterdam i Anvers. La logística representa el 16% de l'economia catalana, el Port de Barcelona representa l'1,5% del PIB català i genera més de 16.000 llocs de treball i el 2016 suposarà el 6% del PIB Català.

Foment de l'activitat comercial, nàutica i pesquera.

El govern catalanista i d'esquerres ha tramitat un nou pla de ports de Catalunya del que només en falta la seva aprovació. El Pla es marca com objectiu la promoció de l'activitat econòmica dels ports -comercial, pesquera i nàutica- com a peça de l'estratègia econòmica de les ciutats i territoris que serveixen.

El Pla proposa una política de desenvolupament sostenible amb especial èmfasi a la protecció del litoral, i a la regeneració i estabilitat de les platges malmeses. Resultar, per altra banda, un element clau d'integració port-ciutat, amb l'aprovació de plans especials portuaris que lliguin el port amb la ciutat i el seu urbanisme., fent-ho d'una manera compatible amb els objectius de conservació del patrimoni natural (paisatge i àrees marines).

Objectius

1. Desplegar les competències estatutàries que fixa l'article 140 de l'Estatut en matèria de ports. I en virtut d'això:

Obtenir la transferència dels Ports de Barcelona i Tarragona a través d'una llei específica i l'atorgament d'un règim especial.

2. Convertir el port de Barcelona en la porta sud d'Europa i punt d'entrada de les mercaderies dels mercats emergents del pròxim i llunyà Orient, i punt de sortida de mercaderies cap els mercats de la mediterrània.

3. Establir els mecanismes per tal que els ports de Barcelona i Tarragona col·laborin amb aquesta estratègia d'entrada de les mercaderies dels mercats asiàtics: amb unes especialitzacions dels sectors per a cada port, i que junts formin una àrea capaç de competir amb la resta de ports de mercaderies:

— Convertint-se en grans centres de concentració distribució i transport de càrregues.

— Ampliant la seva àrea d'influència, el seu hinterland, al conjunt de la Península Ibèrica, a l'Euroregió i al Corredor central europeu.

4. Consolidar i articular el clúster logístic entre el port, l'aeroport, el Consorci de la Zona franca i la ZAL de Barcelona -de 3.300 ha.- que és un dels motors de creixement de l'economia catalana, aprofitant una localització privilegiada per a les relacions amb el mercat asiàtic, que entra a Europa per la Mediterrània.

5. Consolidar un segon clúster logístic al voltant del port de Tarragona, la seva ZAL -100 ha.- l'aeroport de Reus i la CIM (Central Integral de Mercaderies) el Camp.

6. Minimitzar l'impacte ambiental sobre la dinàmica del litoral i adoptar mesures de correcció i prevenció.

Mesures

— Ampliació de l'hinterland dels ports a través de la compra i de la promoció d'àrees logístiques i terminals marítimes en els territoris on es vulgui servir tant a la distribució com a la captació de mercaderies, tal com s'ha fet amb la Terminal marítima de Saragossa (tmZ).

— Ampliació de les ZAL's (Zones d'Activitats Logístiques) dels ports de Barcelona i Tarragona.

— Aprovació del nou Pla de Ports, proposant el reforçament de l'activitat dels grans ports comercials de Catalunya -Tarragona i Barcelona-, amb l'ampliació de la seva àrea d'influència,

el seu hinterland, al conjunt de la Península Ibèrica amb una especial atenció a la CCAA de Madrid, a l'Euroregió i al Corredor central europeu.

— Millora dels accessos viaris i ferroviaris als ports de Tarragona i Barcelona: acabament de les obres d'accés ferroviari en ample UIC al port de Barcelona, construcció de l'autovia preferent per a camions, construcció d'una via dedicada per a mercaderies entre el port i la frontera i connexió del port de Tarragona a la xarxa de mercaderies en ample internacional.

— Ampliació de la capacitat dels ports de Tarragona i Barcelona, tant en les terminals i altres espais de terra, com en la superfície d'atracament i de mirall d'aigua abrigada.

— Impuls de l'activitat comercial dels ports dels Alfacs -Sant Carles i Alcanar-, Vilanova i Palamós que han d'esdevenir el punt de sortida de la seva Regió i dels territoris veïns.

— Creació de 6000 places per a les embarcacions nàutico esportives. Unes 3000 places de nous amarradors i la resta en instal·lacions lleugeres com marines seques, etc.

— Impuls del reequilibri territorial en la distribució dels nous amarraments, potenciant la zona portuària sud, és a dir la costa tarragonina i la de les Terres de l'Ebre.

— Creació d'una base nàutica per a 900 embarcacions a Sant Carles de la Ràpita.

— Reestructuració del port de Comarruga.

— Acabament de les obres del port de Roda de Barà.

— Autorització de 2 nous ports esportius: un al Cap de Salou, i l'altre el Port Illa de Mar a Deltebre.

— Increment de la capacitat dels ports a través de reestructuracions internes i ampliacions.

— Acabament de les obres d'ampliació de Port Ginesta.

— Execució de les obres d'ampliació del Port d'Aro.

— Suport a l'activitat pesquera i modernització de les instal·lacions de comercialització.

— Reforma de les llotges de peix .

— Suport a la reestructuració de la flota pesquera dins la política pesquera de la Mediterrània.

— Aprovació dels plans especials portuaris.

— Suport al Saló Nàutic.

— Aplicació de les mesures de gestió ambiental establertes al Pla de Ports, amb prioritat per a la minimització – i eventual eliminació – de la contaminació marina per hidrocarburs i olis residuals.- Impulsar la recerca i desenvolupament de solucions a mig termini per evitar en la mesura del possible els dragatges o aportacions de sorres a les platges continuats i periòdics.

15. COMPETÈNCIES EN LA GESTIÓ DEL LITORAL

Els i les socialistes apostem per desenvolupar les competències plenes en matèria de gestió de ports, tant aquells que són de gestió exclusiva com aquells - que requeriran d'una llei especial i d'una estructura concertada de gestió amb el Govern de l'Estat -Ports de Tarragona i Barcelona-.

Objectius

Assolir la gestió de tots els ports per part de Ports de la Generalitat

Mesures

Impuls del desplegament legislatiu i normatiu que permeti l'assoliment de l'objectiu plantejat.

Incorporar els ajuntaments en els òrgans de gestió dels ports de la Generalitat.”

Tendir cap a una millor gestió de les platges.

16. LOGÍSTICA

La logística i l'estratègia econòmica de Catalunya

La logística és un factor cada cop més important per a la competitivitat econòmica. El transport de mercaderies i la seva distribució creixen a unes taxes superiors al 3,5%, sempre per sobre del creixement del PIB.de Catalunya.

La logística ha de ser un dels principals sectors productius de Catalunya. Catalunya té un volum molt elevat de trànsit de mercaderies, arribant a unes 350 milions de tones, de les quals més d'un 50% corresponen al trànsit intern, un 45% correspon a trànsits que tenen origen o destinació Catalunya, i només un 4% és de trànsit de pas.

Objectius

1. Desplegar les competències estatutàries

La Generalitat exercirà aquestes competències planificant els grans àmbits logístics i impulsant la seva realització, en virtut de l'Art. 169.4. del Estatut.

2. Impulsar el reequilibri de la logística en tot el territori de Catalunya.

Mesures

— Elaboració d'un Pla de centres logístics públics.

— Consideració dels centres logístics i de transport com a sistemes generals.

— Promoció de Catalunya com a plataforma logística sota una marca única Catalunya-Barcelona centre logístic.

— Suport al SIL, Saló internacional de la logística.

Pel que fa al reequilibri territorial de la Logística

L'activitat logística s'ha concentrat tradicionalment a la Regió Metropolitana de Barcelona i al corredor litoral.

Aquest àmbits comencen a donar símptomes d'esgotament i manca d'espai, cosa que obliga a cercar nous emplaçaments logístics a les grans planes de la depressió central de Catalunya, que veuran millorada la seva comunicació, amb el desdoblament de l'eix transversal viari, la construcció del nou eix transversal ferroviari i les seves connexions als ports de Barcelona i Tarragona.

A través d'aquestes noves plataformes logístiques els trajectes per l'eix viari i ferroviari, esdevindrien més curts i aquests podrien actuar com a centres de distribució i desconsolidació de mercaderies.

L'experiència de la creació de zones d'activitat logística, integrades i amb serveis, es valora de forma positiva. Genera beneficis al territori ja que ajuda a ordenar el trànsit de mercaderies i produeix beneficis en les empreses de distribució, transport i serveis logístics. Cal estendre aquest model, amb exemples d'implantació a l'àmbit metropolità, a la resta del territori, en el marc de l'elaboració dels respectius plans territorials i de forma complementària a la implantació de les grans infraestructures, aprofitant-se del seu valor i, a la vegada, aportant-n'hi.

Mesures

— Es promourà la creació de diferents centres logístics a l'entorn de l'Eix transversal i les seves connexions amb els ports i aeroports.

— S'apostarà per un gran corredor logístic a l'entorn de l'eix transversal.

— Promoció i consolidació de les següents plataformes logístiques.

· Plataforma logística del Penedès

Aprofitant el corredor mediterrani i les seves comunicacions viàries i ferroviàries, així com la bona comunicació amb l'Eix de l'Ebre, es promourà la plataforma logística del Penedès (Situada als municipis de l'Arboç i Banyeres del Penedès).

· Plataforma logística de l'Empordà

Construir una gran plataforma logística fronterera a la zona d'El Far d'Empordà. Aquest centre logístic hauria de tenir una estació de mercaderies amb connexió a la xarxa d'ample internacional i convencional.

· Plataforma logística de l'Ebre

A la zona del Polígon Catalunya Sud es construirà una connexió a la xarxa ferroviària que permetrà crear aquest gran centre logístic.

- Segona plataforma logística o CIM a la Regió Metropolitana de Barcelona.

La Regió Metropolitana Barcelona necessita una segona Central Integral de Mercaderies de promoció pública.

- Terminal ferroviària al Port de Barcelona

A la zona de l'antiga llera del riu Llobregat es construirà una gran terminal ferroviària preparada amb l'ample internacional i ibèric.

- Terminal Ferroviària a la Llagosta

El transport ferroviari de mercaderies necessita de grans terminals i estacions. Es proposa situar una terminal ferroviària a La Llagosta tot incorporant una àrea de serveis ferroviaris.

- ZAL dels ports de Barcelona i Tarragona

En l'àmbit portuari ja s'indica que cal mantenir l'ampliació d'aquestes zones d'activitats logístiques.

17. TRANSPORT DE MERCADERIES

Els informes de l'Agència Ambiental Europea indiquen que hi ha un creixement correlatiu entre l'increment del PIB i el creixement de la mobilitat de mercaderies. L'activitat econòmica i el creixement del transport de mercaderies van estretament lligats. És impossible mantenir un bon nivell de l'economia catalana sense incrementar el transport de mercaderies.

La distribució modal del transport de mercaderies a Catalunya és, avui, totalment insostenible i inacceptable. El transport per carretera creix a ritmes pròxims al 5% anual. El transport per ferrocarril, que no arriba ni al 4% de quota modal, està estancat sinó decreix.

El manteniment d'aquests ritmes de creixement del transport de mercaderies per sobre el PIB de Catalunya i l'acceleració del transport per carretera podrien comportar la congestió de la xarxa viària prevista en els actuals plans infraestructurals.

No és previsible que la xarxa de carreteres es pugui incrementar més del que es proposa en aquest programa i l'establert en el PITC pel govern de Catalunya , per això és fonamental fer una aposta clara pel transport de mercaderies per ferrocarril quan es tracti de llargues o mitjanes distàncies. El transport de mercaderies a curta i mitja distància i, per tant, en general el transport interior continuarà sent molt més eficient a través de camions.

Objectius

1. Obtenir un creixement d'un 8,5% anual en el transport ferroviari de mercaderies, fins assolir el 10% de la quota del transport de Catalunya
2. Implementar un paquet de mesures de suport i de reestructuració del sector del transport per carretera que acompanyi l'aposta pel ferrocarril.
3. Impulsar i desenvolupar la intermodalitat reforçant cadascun dels sectors del transport de mercaderies, buscant la seva complementarietat i evitant la penalització de cap d'ells.

4. Impulsar conjuntament amb l'Estat els protocols de millora per a la gestió dels serveis duaners, d'inspecció veterinària, fito sanitària i farmacèutica, assolint els terminis òptims que permetin la competitivitat dels ports i aeroports de Catalunya.

Mesures

— Creació d'una xarxa d'aparcaments per a vehicles pesats i construcció dels serveis corresponents per als conductors.

— Inversió d'uns 60M€ per a la construcció o ampliació de 41 aparcaments per cobrir una demanda d'unes 4000 places.

— Construcció d'aparcaments pel transport de mercaderies perilloses. Sis aparcaments amb 800 places -dos a Barcelona, dos a Tarragona, una a Girona i una a Lleida-.

— Construcció d'aparcaments en àrees urbanes: Vint-i-quatre aparcaments amb 2.700 places.

— Construcció o ampliació d'onze aparcaments a les principals vies utilitzades pels vehicles de transport de mercaderies, amb una capacitat total de 700 places, en rutes de llarg recorregut.

— Formació del personal , especialment per a la creació de nous conductors del transport de mercaderies.

— Dotació de simuladors a les principals associacions de transportistes.

— Foment, a través d'incentius econòmics, del redimensionament de les empreses del sector, i acabar amb l'atomització actual.

— Impuls de la Mesa del Transport de Catalunya.

— Foment dels tribunals d'arbitratge per a resoldre els conflictes del sector.

— Equiparació a la normativa d'altres països europeus de les regles de circulació com la càrrega per eixos etc.

18. TRANSPORT DE VIATGERS

La mobilitat dels viatgers

Els ciutadans s'han de desplaçar de manera obligada per a assistir al seu lloc de treball o d'estudi, per rebre atencions mèdiques, per lleure, per compres, etc. La tendència del que anomenem mobilitat per motiu de treball i estudi és que la gent és desplaçat més, més lluny i fora del seu municipi. Es per tant necessari desenvolupar la llei de mobilitat, per implementar el finançament del transport públic en zones industrials i promoure l'aplicació d'aquest model per tal de reduir el vehicle privat en el desplaçament per raons laborals.

L'anàlisi de la d'aquest tipus de mobilitat però, no és suficient ja que moltes vegades la mobilitat per motius d'oci, compra, qüestions personals, etc. ja arriba al 50% de la mobilitat.

Tots els estudis realitzats pels agents econòmics i també el que ha elaborat l'Agència ambiental europea per avaluar l'acompliment del llibre blanc del transport, asseguren que hi ha una correlació directe entre el creixement del PIB i la mobilitat de passatgers, el creixement d'aquesta sempre és superior al del PIB. És convenient moderar i canviar els hàbits de mobilitat dels ciutadans però no és possible impedir-ne un creixement raonable.

Objectius

1. Vincular urbanisme i mobilitat

— Reduir la tendència del creixement de la mobilitat

— S'impulsarà una política territorial que afavoreixi el creixement de les ciutats intermèdies, amb uns usos de sòl diversificats i no especialitzats que permetin la proximitat de les diferents activitats de les persones i dels usos del sòl -residencial, industrial, terciari, etc.- de manera que la gent no es vegi obligada a desplaçar-se per a qualsevol activitat.

2. Impulsar, ampliar i consolidar la xarxa del transport públic i la desacceleració de l'ús del vehicle privat.

3. Incrementar la taxa de creixement d'ús del transport públic amb la finalitat de que dupliqui l'ús del vehicle privat.

Mesures

— Creació i potenciació de línies estructurants de transport col·lectiu, dissenyades des de la demanda de transport en funció del destí de treball i que facilitin la interconnexió dels polígons industrials amb les estacions ferroviàries existents.

— Redacció i aprovació del nou Pla de viatgers de Catalunya.

— Integració tarifària a les àrees urbanes de Tarragona, Girona i Lleida.

— Integració tarifària al conjunt de Catalunya el 2012

— Creació de les Autoritats del Transport a la Catalunya Central, i a les Terres de l'Ebre.

— Establiment d'un servei d'horaris integrat entre els diversos sistemes de transports de viatgers(carretera i ferrocarril).

· Renovació de les flotes d'autobusos regulars i discrecionals.

· Adaptació a les persones amb mobilitat reduïda

— Incentius per als vehicles impulsats per biocombustibles.

— Impulsar els cultius agrícoles alternatius per la producció de plantes leguminoses i cereals amb la finalitat de produir olis i alcohol per la producció de biocombustible.

— Introducció de la competència en els operadors del transport públic de superfície

· Convocatòria de concursos públics per a les noves concessions de les línies d'autobús.

· Convocatòria de concurs per a la concessió de les línies que usin els corredors preferents de transport públic

- Introducció de corredors segregats i autobusos de guiatge òptic en les àrees urbanes de més de 150.000 habitants.
- Creació de línies exprés o directes -sense parades- en la xarxa d'autopistes i autovies i corredors preferents de transport públic -per fer-les competitives amb el vehicle privat-.
- Regulació de les fórmules de contribució econòmica de les promocions de sòl residencial, industrial, comercial, equipaments i en general dels nous habitatges i polígons industrials al finançament de les infraestructures del transport públic -carrils bussos, estacions, xarxa de trens de tramvia, de metro, etc.-
- Descomptes del peatge de les autopistes als transports públics.
- Potenciar i dotar de recursos el Pla d'accessibilitat a Polígons Industrials en transport públic i/o col·lectiu, per tal d'evitar l'exclusió social per motius de mobilitat i garantir l'accés sostenible als grans centres de treball.
- Treballar per la promoció del transport discrecional d'empresa, implicant a empresaris i treballadors.
- Introducció de la tecnologia del xip de contacte, interoperable, en els sistemes de cobrament dels transports públics de Catalunya.
- Redisseny de les parades del transport públic i establiment de mecanismes per a la seva conservació i manteniment.
- Creació d'una empresa pública, o mixta o concessió, per l'explotació dels sistemes d'informació als usuaris, pals de parades, parades, estacions d'autobusos etc.
- Creació d'un sistema d'aparcaments de bicicletes en les parades i estacions del transport públic de Catalunya.
- Redefinició del sistema de parades i estacions dels autobusos interurbans a l'àrea Metropolitana de Barcelona.
- Construcció de la xarxa d'intercanviadors bus- metro- ferrocarril dotant-los dels aparcaments de dissuasió dimensionats pel seu trànsit de viatgers.
- Construcció d'una estació d'autobusos a les capitals comarcals i a les ciutats de més de 15.000 habitants.
- Creació d'un sistema d'indicadors de qualitat del transport públic de viatgers -puntualitat, informació, atenció al client, emissió de contaminants etc.-
- Millorar del servei de transport de viatgers per carretera entre les comarques del Garraf i l'Alt Penedès, tant en la freqüència com en la qualitat del servei.
- Impulsar un sistema de tarifes del transport públic integrada i que afavoreixi els usuaris habituals i l'accessibilitat de les persones amb mobilitat reduïda i la inclusió de variables socials a l'hora de calcular-ne els preus, així com el foment del transport públic nocturn o l'establiment de descomptes per als joves.

— Identificar els paràmetres clau de la qualitat esperada pels clients. Un dels més importants és el temps de viatge per tant cal actuar en la millora de la velocitat comercial dels autobusos (carrils Bus-VAO als accessos a Barcelona i a les ciutats intermèdies)

— Millorar la informació al client amb eines que permetin la planificació completa del viatge - amb serveis interurbans i serveis urbans, autobusos i ferrocarrils, etc.-, que el client tingui informació en temps real de la situació del servei mitjançant el telèfon mòbil o mitjançant panells informatius en parades i intercanviadors.

— Millorar el finançament dels serveis de transport públic urbà per part de la Generalitat i s'impulsarà la millora del seu finançament per part de l'Estat.

— Descomptes a famílies amb fills en edat escolar i universitaris.

— Posar en marxa els carrils VAO a l'entrada de Barcelona per Diagonal i per Meridiana.

— Establir una freqüència mínima de pas als autobusos i trens metropolitans, sobretot els caps de setmana i estiu

— Assessorar als ajuntaments en matèria de transports urbans, en la millora de la gestió dels recorreguts, parades, trànsits i seguretat viària, a través dels Consorcis de Transport.

19. MÉS RECURSOS ECONÒMICS PER LES INFRAESTRUCTURES

Diverses organitzacions econòmiques i financeres catalanes han avaluat que el dèficit d'inversió en infraestructures acumulat durant els 10 últims anys a Catalunya es situa en uns 6000 M€ -inversió realitzada comparada amb la inversió que correspondria realitzar segons l'aportació catalana al PIB de l'Estat-. Aquest dèficit ha comportat una pèrdua de competitivitat de l'economia catalana.

Objectius

1. Incrementar, de forma substancial, l'esforç inversor en les infraestructures del transport per corregir els dèficits actuals.

2. Posar en marxa el Pla de Xoc d'acceleracions de les inversions en els propers 7 anys que preveuen els Plans d'Infraestructures .

3. Aplicar recursos dels pressupostos de la Generalitat, així com dels que provinquin del compromís d'inversió estatal per tal d'aconseguir l'objectiu de reducció del dèficit d'infraestructures.

Mesures

— Aconseguir que la inversió de l'Estat a Catalunya en infraestructures, exclòs el Fons de compensació territorial s'equipari a la participació relativa del producte interior brut de Catalunya amb relació al producte interior brut de l'Estat -avui d'un 18,8%- per un període de set anys. Aquestes inversions podran emprar-se també per a l'alliberament de peatges o la construcció d'autovies alternatives com s'ha aprovat als pressupostos de l'Estat.

— Aplicar els recursos pressupostats per l'Estat en aquesta matèria, però no executats, a la realització de projectes de la Generalitat, com el Pla Director d'Infraestructures, el

desdoblament de l'Eix Transversal, la construcció de noves infraestructures ferroviàries de rodalies i de trens tramvies.

20. DESPLEGAMENT DEL PLA D'INFRAESTRUCTURES DEL TRANSPORT DE CATALUNYA

El Govern ha aprovat el Pla d'Infraestructures del Transport de Catalunya que, per primera vegada, tracta de forma conjunta i integral la xarxa viària i la ferroviària. Serà una prioritat el desplegament i la realització de les Mesures previstes en aquest Pla. El PITC 2006-2016 preveu una inversió de 44.794 M€, dels quals 31.226M€ corresponen a la xarxa ferroviària.

Sistema Ferroviari de Catalunya.

El Govern de Catalunya programarà per primera vegada, el desenvolupament tant de les infraestructures com dels serveis que integren el Sistema Ferroviari de Catalunya, sens perjudici de la capacitat dels ens locals de planificar, ordenar i regular els serveis que tenen atribuïts

Objectius

1. Prioritzar la inversió en ferrocarril. La inversió en la xarxa ferroviària i de metro multiplicarà per dos la inversió prevista en la xarxa de carreteres.
2. Completar i posar en servei la xarxa ferroviària d'ample internacional i d'alta velocitat.
3. Millorar la qualitat del servei de rodalia amb Mesures de compra de nous trens i d'ampliació de la capacitat d'alguns trams.
4. Redacció dels projectes bàsics i constructius de l'Eix Transversal Ferroviari.
5. Redacció dels projectes bàsics i constructius de l'Eix Orbital Ferroviari i inici de les obres.
6. Desplegar per part del Govern de la Generalitat, i en compliment de la Llei Ferroviària, les funcions d'autoritat organitzadora dels serveis de rodalia i regionals.
7. Integrar les respectives xarxes de transport ferroviari amb la resta de xarxes de transport públic mitjançant la gestió dels instruments de programació promoguts per les diferents Autoritats Territorials de la Mobilitat.
8. Posar en marxa les noves xarxes de transport ferroviari a les àrees metropolitanes del Camp de Tarragona, Lleida i Girona.

Mesures

Mesures en la xarxa d'alta velocitat:

- Posada en funcionament de la línia Madrid-Saragossa-Lleida- Camp de Tarragona el 2006.
- Establiment del servei Madrid Barcelona en trens TGV.

- Posada en funcionament de la línia Madrid- Barcelona (Estació de Sants) a finals del 2007
- Posada en funcionament de la línia Barcelona Sants-Sagrera- frontera francesa el 2009
- Construcció d'una línia d'alta velocitat en el Corredor Mediterrani entre l'estació del Camp de Tarragona i l'estació de Castelló.
- Posada en funcionament de la connexió del Corredor Mediterrani i la línia d'alta velocitat Madrid-Barcelona, el 2009
- Aprovació del Pla director de reserva urbanística de l'Eix transversal ferroviari i de la seva connexió amb el port de Barcelona.
- Redacció dels projectes bàsics i constructius i executius de l'Eix Transversal Ferroviari.
- Aprovació del Pla Director de reserva urbanística de l'Eix Orbital Ferroviari entre Vilanova i la Geltrú , Vilafranca del Penedès, Martorell, Terrassa, Sabadell, Granollers i Mataró.
- Redacció dels projectes bàsics i constructius de l'Eix Ferroviari i inici de les obres.
- Connexió ferroviària amb alta velocitat dels aeroports de Reus, Barcelona i Girona.
- Construcció estacions intermodals a la xarxa ferroviària d'altas prestacions a les localitats de l'Aldea, Central del Camp de Tarragona, Vilafranca del Penedès, Aeroport de Barcelona, Aeroport de Girona i Figueres.
- Construcció de l'estació d'alta velocitat al Prat.
- Construcció del corredor d'alta velocitat del Vallès i de l'estació a la comarca. Garantint la seva connectivitat intermodal amb els FFGC i l'eix de la B-30 que serveixi pel conjunt del desenvolupament de la comarca.
- Connexió dels aeroports de Girona, Reus i Barcelona a xarxa d'alta velocitat.

Mesures en la xarxa de trens convencionals

- Desdoblament i millora de la integració urbana de la línia Barcelona –Vic- Ripoll, que considerem de caràcter prioritari.
- Millora de la línia Ripoll – Puigcerdà.
- Millora de la línia Lleida – Cervera – Manresa.
- Explotació en règim de tren tram de la línia La Pobla – Lleida – Cervera.
- Construcció de la tercera via entre Manresa i Barcelona.
- Construcció de les variants de Badalona i Montgat- Mataró. Planificant el seu soterrament i la desviació de la línia de costa a l'interior.
- Duplicació de la via entre Arenys i Blanes.
- Millora de la línia Reus – Mora – Casp.

- Millora de la línia Lleida – Les Borges – Tarragona.
- Inici de la transformació a amplada internacional de la xarxa ferroviària convencional.
- Crear una línia directa ferroviària Vilanova i la Geltrú-Sitges-Aeroport.
- Millorar les freqüències dels trens entre Barcelona i Tarragona en la línia C4.
- La Generalitat adoptarà les mesures necessàries per aconseguir que tots els trens siguin accessibles per a totes les persones.

Mesures en la xarxa de mercaderies

— Eix Transversal ferroviari. Redacció del projecte i reserva urbanística. Enllaç amb el port de Barcelona.

— Nova línia Sant Vicenç de Castellet – Castellbisbal.

Enllaç amb un ample UIC amb el Port de Tarragona

— Accessos al port de Barcelona.

— Tercer carril del tram Mollet – Papiol.

— Via dedicada a mercaderies del port de Barcelona fins a Portbou.

— Utilització de la línia d'alta velocitat de Barcelona fins a la Jonquera i Perpinyà per al transport de mercaderies.

— Utilització i adaptació de les línies convencionals Reus – Mora – Casp i Lleida – Montblanc – Reus per al trànsit de mercaderies.

La Generalitat impulsarà la realització de les actuacions d'integració urbana del ferrocarril que ja han estat acordades amb el Ministeri de Foment com, el soterrament de Sant Feliu de Llobregat, l'Hospitalet, Granollers, Vilafranca, de la línia Barcelona-Portbou a Montcada i Reixac i la integració del ferrocarril a Montmeló

La Generalitat acordarà noves actuacions d'integració urbana del ferrocarril a Sitges, Vilanova i la Geltrú, Tarragona, Reus, Girona, Figueres, Mollet i el conjunt de la línia Barcelona-Vic.

Xarxa de Rodalies

Objectius

1. Desplegar les competències estatutàries, assumint la gestió dels serveis de rodalies de Rodalies i Regionals.
2. Negociar la transferència del servei ferroviari regional i de rodalies amb la finalitat de que la Generalitat sigui el titular del servei de rodalies i regionals i que li sigui transferida tant la competència administrativa, com la capacitat reguladora, els recursos econòmics corresponents i el personal necessari per a gestionar aquest servei.

Mesures

— Elaboració d'un Pla de Rodalies

· L'objectiu del Pla de Rodalies de Catalunya que elaborarà el Govern de la Generalitat serà el de doblar el nombre de passatgers en 15 anys: per passar dels 161 milions actuals a 320 milions de passatgers

· Les realitzacions proposades en el Pla arribaran a una inversió total de més de 6.000 M€ (5.200 M€ en infraestructures i 800 M€ en material mòbil i gestió).

— Redacció d'un Pla de xoc per a la millora immediata del servei

· S'accelerarà la compra de trens, que la companyia RENFE ja ha començat, per tal de resoldre els problemes de congestió i augmentar la capacitat en hores puntes i les freqüències en les principals línies

· Compra de 51 trens CIVIA -adaptats a les persones de mobilitat reduïda- en tres anys, dels quals quinze s'adquiriran l'any 2007

— Inversió de 800 milions d'euros per l'increment de la capacitat operativa

· Reforç de subestacions.

· Millora de la senyalització, CTC i acantonaments.

· Adaptació a PMR's.

— Ampliació i millora de la xarxa (5.252 M€):

· C1 variant de Mataró i Badalona.

· C1 Bucle a l'aeroport.

· C1 Duplicació via Arenys-Blanes.

· C1 Nova línia Montgat- Mataró.

Desdoblament i integració de la via Montcada- Vic

· C3 Nova via Cornellà – Castelldefels.

· C4 Túnel de Montcada.

· C4 Tercera via Sabadell- Cerdanyola.

· Nova línia Orbital.

· Adaptació de la xarxa ferroviària convencional per posar en servei la nova línia circular de l'àrea de la Barcelona metropolitana.

· Construcció de noves estacions i intercanviadors, assegurant que tots els municipis i nuclis de població de més de 10.000 habitants, que tinguin xarxa ferroviària de rodalies al seu terme

municipal, disposaran d'una estació, prioritzant aquelles que, com en el cas de Vilafranca del Penedès ja ha iniciat la seva transformació.

- Ampliar la línia C7 (Martorell-Cerdanyola, Universitat-Sants Estació) fins a Vilafranca del Penedès.

El Tren Tramvia i sistemes de transport de les àrees urbanes

Hi ha corredors de comunicació entre poblacions en els que cal fer una aposta decidida pel transport públic. En molts de països europeus s'ha vist que cal fer possible la pervivència del ferrocarril amb el recorregut de les poblacions sense haver de fer grans operacions infraestructurals com la supressió de passos a nivell o soterraments), de manera que s'ha implantat la fórmula de l'anomenat tren tramvia.

El tramvia coexisteix amb els carrers, el cotxes i els vianants. El tren tramvia circula a velocitats de més de 100Km/hora en els recorreguts interurbans però redueix la velocitat entre 30 i 50 km/hora a les ciutats.

El tren tramvia farà possible destinar part dels recursos que s'haurien d'invertir en grans infraestructures en projectes d'adaptació a les trames urbanes.

Mesures

— Proposta d'exploració de la xarxa ferroviària en la fórmula de Trens tramvia en els següents àmbits territorials:

- Tramvia del Camp de Tarragona -TRAM-CAMP-. Implantació d'un sistema tramviare al Camp de Tarragona.

- Tren Tram de l'àrea de Ponent. Adaptació a tren tram de la línia Lleida - La Pobla, i Lleida – Manresa.

- Adaptació del corredor existent a un servei tren tramvia. Caldrà buscar fórmules de col·laboració entre FGC i Renfe.

- Tren-tram del Llobregat i Anoia. Adaptació a tren tram de la línia Martorell- Igualada.

- Tren-tram de l'àrea urbana de Manresa. Adaptació a passatgers i tren tramvia de la línia FGC Manresa - Súria i Manresa- Sallent i connexió amb la línia Manresa- Barcelona de rodalies Renfe.

- Nou tram Tramvia Aeroport de Girona- Girona- Flaçà.

Altres Mesures en corredors de transport públic: Nous corredors ferroviaris

Estudiar o continuar explorant la idoneïtat de prolongar el trambaix més al centre de la ciutat de Sant Joan Despí.

Els nous corredors ferroviaris que assenyallem a continuació hauran de ser estudiats des de la perspectiva del reequilibri territorial, priorització del mode ferroviari, costos energètics i ambientals i viabilitat econòmica.

- Perllongament de la línia Lleida- La Pobla.

- . Perllongament de la línia de Renfe de Puigcerdà a La Seu.
- . Nou corredor ferroviari entre La Seu d'Urgell i Andorra.
- . Connexió Vic- Olot- Figueres de l'eix transversal ferroviari.
- . Perllongament del ramal Manresa- Sallent fins a Berga.

Corredors de transport públic i sistemes tramviaries

- . Corredor del Vallès Occidental
- . Corredor Olot i Girona
- . Corredor entre Girona i Sant Feliu.
- . Corredor entre Flaçà i Palamós
- . Anella del Delta.

Aquests corredors són itineraris susceptibles de tenir un sistema tren- tramvia, però que l'actual demanda recomana que es dissenyi un procés gradual de reforçament del transport públic, començant per una important millora de les freqüències dels autobusos, més endavant, construir carrils- bussos i carrils reservats a vehicles d'alta ocupació, analitzar la possibilitat de sistemes de bussos de guiatge òptic i finalment el tren tramvia.

El govern impulsarà les actuacions de transport públic contemplades al PDI 2001-2010 que es revisarà incorporant entre d'altres la perllongació de la línia 3 fins a Sant Feliu de Llobregat i la connexió entre la L-2 i la L-9.

Xarxa viària

En matèria de xarxa viària la nostra prioritat serà el desplegament i la realització de les Mesures previstes en el Pla d'Infraestructures del Transport de Catalunya. El nostre objectiu serà la millora de la xarxa bàsica i comarcal per tal de facilitar l'accessibilitat intermunicipal i reduir la congestió.

Per tal de fer una acció eficaç en matèria de xarxa viària, s'ha de considerar el conjunt de la xarxa de manera integral, des de les carreteres que formen part de les xarxes transeuropees del transport (TEN-T) passant per la xarxa dissenyada en el PEIT com la xarxa que vertebrava l'Euroregió.

La xarxa de carreteres de la Generalitat es complementarà amb la xarxa capil·lar de competència de les administracions locals.

Objectius

1. Desplegar les competències estatutàries que estableix l'article 140.5 de l'Estatut.
2. Desenvolupar el Pla d'Infraestructures del Transport de Catalunya.

3. Reordenar i millorar la xarxa de carreteres de Catalunya.

Mesures

En el marc de les competències exclusives i les de participació en la planificació de la xarxa estatal, el govern desplegarà el Pla d'Infraestructures del transport en l'àmbit de la xarxa viària amb les Mesures que es relacionen en el següent apartat.

- Pla d'autovies:

S'apostarà per que, un cop acabí les concessions de les autopistes catalanes, la gestió integral d'aquestes retorni a la Generalitat de Catalunya i es pugui així acabar amb el sistema de peatges vigent actualment.

S'ampliarà la xarxa d'autopistes, d'autovies i desdoblaments en 1.500 Km. Aquests 1.500 Km configuraran el Pla d'autovies.

— Modificació de la llei de carreteres:

Es modificarà la llei de carreteres de Catalunya per tal d'atribuir la titularitat de la xarxa bàsica i comarcal a la Generalitat i transferir la titularitat i/o la gestió de la xarxa local i els camins a l'administració local.

— Aprovació del Pla Estratègic de la Bicicleta

Construcció de 1200 Km de xarxa bàsica de camins ciclables de Catalunya a raó de 100 Km per any amb una total interconnexió."Justificació:L'esmena, pretén accelerar de 16 a 12 anys l'execució del Pla Estratègic de la Bicicleta, així com remarcar la necessària interconnexió d'aquesta xarxa bàsica de camins ciclables.

Mesures en la xarxa de carreteres d'acord amb el Pla d'infraestructures del Transport de Catalunya:

A la xarxa transeuropea:

— Corredor mediterrani

· Eix: AP-7. Ampliació tercer carril entre Cambrils i el Vendrell i entre Maçanet de la Selva i la Jonquera.

· Eix 2: A-7/N-340: Reconversió a autovia entre el límit amb Castelló i Vilafranca. Nova autovia A7: entre Vilafranca i Sant Celoni. , incorporant al seu traçat per l'Alt Penedès els criteris establerts pel Pla Director de l'Alt Penedès. C-35: reconversió en autovia entre Sant Celoni i Maçanet de la Selva. A-2/N-II: reconversió en autovia entre Maçanet de la Selva i la Jonquera.

— Corredor Barcelona – Península (centre nord)

· Eix 2: A-2/N-II: nou accés al port de Barcelona (Sant Feliu – Port de Barcelona).

— Corredor Tarragona –Península (centre nord)

· N-240: reconversió en autovia Tarragona Montblanc – Lleida.

— Corredor Transversal: Península (centre – nord) – la Jonquera

- C-25: reconversió (desdoblament) entre les Oluges – Riudellots de la Selva. (A-2).
 - Eix Occidental de Catalunya (Amposta – Lleida – Pont de Rei)
- N-340: desdoblament entre Sant Carles de la Ràpita i Amposta. C-12: reconversió en autovia (desdoblament) entre Amposta i Lleida. A-14: desdoblament Lleida – Pont de Suert i N-230 reconversió en via per automòbils Pont de Suert – Pont de Rei.
 - Eix Barcelona - Puigcerdà – límit amb França (pel Cadí)
- S/C: autovia entre Martorell i Vacarisses. C-16: reconversió en autovia per a automòbils des del túnel del Cadí fins al límit amb França (ramal Est) i variant de Puigcerdà (N-152). Acabament de l'autovia entre Manresa i Bagà.

A la Xarxa Bàsica Primària:

 - Eixos de llarg recorregut
 - Eix Tarragona – Terol
- N-420: Variant de Riudecols, Falset, Corbera d'Ebre i Gandesa.
 - Eix Tarragona/Reus – Tàrraga – Andorra
- C-14: desdoblament Reus – Alcover. Variants de Solivella, Tàrraga, Agramunt, Artesa de Segre, Ponts, Coll de Nargó, Organyà, Congost de Trespunts i Pla de Sant Tirs. N-260: Variant d'Adrall i la Seu d'Urgell. N-145: condicionament la Seu d'Urgell – límit amb Andorra.
 - Lleida – Osca
- A-22: nova autovia entre Lleida (enllaç A-29 i el límit amb Aragó).
 - Eix Lleida – Pallars (Lleida – la Pobla de Segur)
- C-13: desdoblament Lleida – Balaguer i condicionament Balaguer – la passarel·la (intersecció amb la C-12), inclou la variant de Camarasa. Variants de Tremp i la Pobla de Segur.
 - Eix Lleida – Andorra
- C-26: condicionament del tram Balaguer – Artesa de Segre. Inclou variant de Cubells i Artesa de Segre.
 - Eix Conca de Barberà – Anoia – Bages (Montblanc – Manresa)
- C-241c: condicionament entre Montblanc i Igualada, inclou les variants de Pira, Sarral, Rocafort de Queralt i Santa Coloma de Queralt. C-37: nova carretera entre Igualada i Manresa. Inclou ronda sud d'Igualada.
 - Eix Bages – Solsonès (Manresa – Solsona – Bassella)
- C-55: variant de Solsona. Condicionament Solsona – Bassella.
 - Eix Garraf – Penedès – Anoia (Vilanova – Vilafranca – Igualada)

- C-15: desdoblament Vilanova i la Geltrú (enllaç amb la C-32) – Vilafranca del Penedès – Puigdàlber (inclou la variant de Vilafranca).

— Eix Barcelonès – Cerdanya per Toses

- B-500: condicionament a doble calçada del tram C-31/B-20. Desdoblament entre Badalona (B-20) i Mollet (C-33), inclou el túnel de la Conreria.

- C-59: Desdoblament entre Mollet-Caldes de Montbui. Estudi d'una nova via de connexió entre el Vallès Oriental i Osona. C-17: desdoblament Vic-Ripoll.

- N-152: condicionament Ripoll – Puigcerdà. Inclou els túnels de Toses i Ribes de Freser.

— Eix Pirinenc (N-260/N-452: Pont de Suert – Figueres)

- N-260: condicionament entre Pont de Suert i Puigcerdà. Inclou túnel de Perves i Viu i les variants de Pont de Suert, la Pobla de Segur, Gerri de la Sal, Port i la Seu d'Urgell i condicionament del tram Canturri – Adrall.

- N-152: comú amb l'eix Barcelonès Cerdanya per Toses. C-26: condicionament entre Ripoll i Olot. Inclou la variant nord de Ripoll, la de Sant Joan de les Abadesses i la Canya. N-260: desdoblament Besalú – Figueres- Llançà.

Als eixos a l'entorn metropolità de Barcelona:

— Eix del Garraf I (autopista C-32)

- C-32: ampliació de la secció entre Vilanova (enllaç C-15) i Barcelona (enllaç amb la B-20).

- Enllaços complets de autopista C-32 amb la carretera de l'Arboç Condicionament de la C15 b entre Canyelles i Sitges.

— Eix del Garraf II (carretera C-31)

- C-31: condicionament i desdoblament entre Calafell, Sitges i Castelldefels (carretera de les costes).

— Eix del Maresme I (C-32, Montgat – Lloret – Tossa de Mar)

- C-32: autopista entre Palafolls i Blanes i via per automòbils entre Blanes i Tossa de Mar.

— Eix del Maresme I (C-32, Sant Adrià del Besòs-Badalona) C-32: integració urbana d'aquest tram d'autopista al seu pas pel casc urbà.

— Eix del Maresme II (A-2)

- N-II: desplaçament cap al corredor de la C-32. El tram entre Montgat i Arenys amb doble calçada.

— Estudiarem la viabilitat i la necessitat del vial del marge esquerre del riu Besòs.

- Tram Granollers – Sant Fost de Campsentelles, autovia. Tram Sant Fost de Campsentelles – Sant Adrià de Besòs, carretera de doble calçada.

— Eix Alt Penedès – Baix Llobregat (N-340/B-24; Vilafranca – Pallejà) N-340/B-24; desdoblament del tram entre Vilafranca del Penedès i Vallirana, incorporant al seu traçat per l'Alt Penedès els criteris establerts pel Pla Director de l'Alt Penedès.

· N-340/B-24: desdoblament del tram entre Vilafranca del Penedès i Vallirana.

— Eix Anoia – Baix Llobregat (B-224: Capellades – Martorell)

· B-224: reconversió a via per automòbils entre Capellades i Martorell. Inclou les variants de Vallbona d'Anoia i Piera.

— Eix Congost – Vallès Oriental (C-17: Centelles- Parets)

· Nova autovia entre la Garriga i Parets (autovia de la riera del Tenes).

— Eix Vallès Oriental – Maresme (C-60: les Franqueses – Mataró)

· C-60: perllongament des de la Roca del Vallès a les Franqueses.

Als eixos d'accés a la Costa Brava i Pla de l'Estany:

— Anella de les Gavarres.

· C-65: desdoblament entre Girona i Llagostera.

· C-31: desdoblament entre Platja d'Aro i Torrent.

· C-66: desdoblament entre Torrent i Medinyà.

— Autovia Maçanet – Llagostera

· C-35: desdoblament entre Maçanet de la Selva i Llagostera.

— Eix Gironès – Pla de l'Estany – La Garrotxa

· C-66: desdoblament entre Banyoles – Besalú.

— Trams de tancament de la Xarxa Bàsica Primària

· Ronda oest de Sabadell. Acabament.

· Ronda est de Manresa. Acabament.

· Ronda nord de Vic. Desdoblament tram Gurb- Sant Julià de la Vilatorrada.

A la resta de la Xarxa Bàsica:

Desdoblament Reus-Cambrils

— Condicionament dels següents trams de carretera. Inclou les variants de les poblacions situades al llarg del seu recorregut.

· C-12 B Les Camposines – Ascó.

· C-13 Sort – Esterrí d'Àneu.

- C-17 La Garriga – Barcelona.
- C-26 límit Aragó (Alfarràs) – Ripoll
- C-28 Vielha – Esterrí d'Àneu. Inclou el túnel de la Bonaigua.
- C-31 Torrent – Figueres.
- C-35 Molins de Rei- Sant Celoni. Carretera desdoblada que en el seu pas pel Vallès Oriental aprofita les infraestructures existents
- C-37 Valls – Alcover. Carretera convencional desdoblada.
- C-38 Sant Joan de les Abadesses – límit amb França (Coll d'Ares).
- C-43 Benifallet – Gandesa.
- C-44 Hospitalet – Móra la Nova.
- C-45 Maials – límit Aragó (Fraga).
- C-51 Valls – Calafell.
- C-53 Vilagrassa – Vallfogona de Balaguer.
- C-55 Abrera – Manresa.
- C-58 Terrassa – Monistrol de Montserrat (carretera de la Bauma).
- C-61 Arenys de Mar (AP-2) – Sant Celoni (AP-7).
- C-63 Lloret de Mar – Olot.
- C-68 Figueres – Roses. Acabament desdoblament Vila-sacra – Santa Margarida.
- N-340 Amposta – l'Aldea. Nova carretera desdoblada.
- N-II variant est de Figueres.
- N-260 Figueres –Port Bou. Desdoblament Figueres – Llança.
- SC (TV-3454) Amposta – Deltebre.
- SC (C-233/L-200/LP-3322) les Borges Blanques – Bellcaire d'Urgell.
- SC (L-512/C-1412) Artesa – Tremp per Comiols.
- SC (L-311/L313/C1412) Cervera – Pons.
- SC (L-310/LV-3113/C-451) Tàrraga –Guissona – Solsona.
- SC (GIV-5128) Navata –Borrassà – Vilamalla.

- SC Pallegà –Montcada i Reixac. Via de connexió dels eixos del Llobregat i el Besòs.

- SC (C-154) Vic – Gironella.

Política de peatges

Per a garantir una mobilitat segura i de qualitat, el plantejament d'una xarxa d'autopistes i autovies, el seu finançament i manteniment és una de les qüestions a resoldre en el nostre país.

Sembla indiscutible que la situació existent actualment a la xarxa viària de l'Estat espanyol, en què conviuen dos models de vies ràpides, un de gratuït i un de peatge, majoritàriament aplicats en territoris clarament diferenciats, és motiu de tensió social i esdevé en una dialèctica reivindicativa que pot prendre fàcilment una deriva demagògica, especialment a Catalunya, on es concentren, en molt bona part les vies de peatge. Es tracta, certament, d'una situació insostenible pel fet d'ésser discriminatòria i els socialistes volem aportar la voluntat suficient de consens i l'aportació d'un model que solucioni la discriminació existent i plantegi un model d'aplicació i un escenari no només de resoldre greuges sinó que serveixi de plantejament de futur per a la xarxa de vies ràpides d'alta capacitat.

Les concessions de les autopistes de peatge constitueixen una relació juridico-mercantil que es regula per les seves pròpies condicions d'atorgament i al arbitri dels tribunals de justícia. La relació concessionari-administració es troba blindada per la qual cosa hi ha un equilibri contractual que s'ha de mantenir.

Per tant, insistir en el canvi de condicions contractuals administració-concessionàries sempre aboca a l'Administració a fixar compensacions equilibrades a les rebaxes de peatges i assumir unes condicions més insostenibles per a les finances públiques que amb aquestes càrregues de despesa sobrevingudes condicionen l'aplicació del pla d'infraestructures de futur, tan necessari pel país.

El rescat global d'aquestes concessions de les autopistes de peatge seria doncs perjudicar el país i l'única cosa que en resultaria és que les empreses concessionàries serien més riques i el país seria més pobre.

El peatge no pot ésser considerat un simple instrument de recaptació, sinó una eina de regulació de la demanda i una opció de qualitat i seguretat en la mobilitat de vehicles, això sí amb un preu just i equilibrat vers l'usuari en front del cost total de la seva mobilitat i la possibilitat o no de repercussió.

Els socialistes ens plantegem un canvi fonamental i estratègic en aquest àmbit, volem fer un "contracte social" amb els usuaris i ciutadans i no insistir amb revisions aïllades amb les concessionàries.

Aquest "contracte social" amb els usuaris i ciutadans comportarà consensuar un preu per kilòmetre de peatge (tarifa d'ús) igual a totes les vies de Catalunya de similars característiques, prenent en consideració elements com l'existència o no de vies alternatives, i s'aplicarà a les vies d'alta capacitat (autopistes i autovies). La tarifa d'ús serà sensiblement inferior als peatges que percebran els concessionaris i ha de finançar com a mínim el cost de manteniment de la via i no com actualment que hi suma el cost d'amortització, el benefici de concessió i la financiació.

Les diferències entre el que pagaran els usuaris en funció del peatge real concessional i del peatge social de manteniment seran rescabables a través de les desgravacions fiscals en l'IRPF.

Aquesta nova política s'aplicarà forçosament al finalitzar les actuals concessions, i es procurarà avançar-ne la seva aplicació a través d'un gran acord social.

Objectius:

- Abaratir substancialment el peatge de les autopistes per als ciutadans usuaris.
- Aconseguir un equilibri territorial just respecte els costos de mobilitat en tot el territori.
- Redistribuir justament mitjançant el peatge el fet d'ésser ciutadà usuari front el de ser ciutadà no usuari.
- Promoure la corresponsabilitat fiscal amb el sistema de desgravacions fiscals dels costos diferencials entre el peatge derivat del regim concessional i del que s'acordi en el contracte social.
- Permetre el nivell d'inversió que necessita el país per assegurar la seva competitivitat.
- Fomentar i promoure la corresponsabilitat dels propis ciutadans en la financiació de les vies d'alta capacitat.
- Aconseguir un escenari d'actuació sostenible.

Mesures:

- Promoure i instar a les concessionàries d'autopistes a fer una política comercial de descomptes per major ús.
- Articular per Llei: Els mecanismes de funcionament de modalitat de pagaments, mecanismes d'informació a facilitar per les concessionàries de kilòmetres i cost realitzat per usuari mitjançant consultes en xarxa i mecanismes de desgravació fiscal de quota de l'impost d'IRPF de les diferències entre el peatge social i el peatge de concessió.
- Consolidar un ens o entitat administrativa que unifiqui la direcció dels estudis i propostes necessàries, l'aprovació de mesures, l'aplicació de polítiques, la comunicació fluida amb les concessionàries, l'avaluació del fons de compensació i el seu equilibri i la gestió del planejament amb tot el que respecte la gestió de les vies d'alta capacitat a Catalunya.

21. IMPULS DEL SECTOR ECONÒMIC D'INFRAESTRUCTURES CATALÀ

Catalunya necessita de la presència operativa d'empreses i grups empresarials dedicats a la construcció i la gestió de les infraestructures. Per això, caldrà que aquest sigui un objectiu prioritari dels socialistes al capdavant del Govern.

D'altra banda el sector aeri català ha estat tradicionalment molt feble. Reforçarem les iniciatives empresarials que ajudin a la creació d'empreses aèries amb seu a Catalunya.

La Generalitat a través de CIMALSA i L'INCASOL participarà junt amb el Port de Barcelona, el Port de Tarragona, i la iniciativa privada en la creació d'un gran operador logístic català, el consorci de Plataformes logístiques. Les polítiques de control del dèficit del sector públic, obliguen a reforçar la col·laboració del sector públic i el privat a través de sistemes concessionals. Per tant, des de Catalunya, reforçarem el sector de les empreses gestores d'infraestructures i operadors en règim de concessió.

MEDI AMBIENT

22. AIGUA

L'aigua: planificar, invertir, estalviar i administrar amb justícia

Els socialistes farem una gestió sostenible de l'aigua que garanteixi l'abastament i la qualitat amb el consens de tots. L'aigua és un recurs vital, del tot necessari per cobrir les necessitats bàsiques de les persones però també dels ecosistemes naturals.

L'aigua és un recurs escàs, sotmès a una pressió creixent que ha portat a la seva sobreexplotació en alguns casos, i calen mesures concretes per canviar aquesta situació. Encara es donen casos d'un ús de l'aigua ineficient i a vegades incompatible amb els objectius de creixement sostenible.

Existeix la consciència de que no es poden superar els límits. Existeix un límit natural a l'ús dels recursos d'aigua, més enllà del qual hi ha una pèrdua clara de qualitat i disponibilitat.

La recuperació integral dels costos, que marca la Directiva Marc 2000/60/CE, no significa deixar només en mans del mercat la distribució del aigua. Cal tractar l'aigua no com una mercaderia, sinó com un bé social i ambiental a protegir el que es compatible amb l'establiment de "bancs d' aigua". El reconeixement de la multiplicitat d'usos, amb diferents valors, que pot tenir per diferents territoris, obliga a una política diversificada de preus. Per afavorir un ús sostenible de l'aigua.

L'objectiu clau és assegurar la bona situació de les aigües l'any Això suposa:

- Donar importància de l'estat ecològic i químic de les aigües superficials.
- Donar importància de l'estat quantitatiu i químic de les aigües subterrànies.
- La inclusió de les aigües costaneres i els estuaris en els Plans Hidrològics de conca.
- Donar importància als ecosistemes associats a les aigües.
- Assegurar la participació de la societat civil en la elaboració i aprovació dels Plans Hidrològics de conca.

Seguint la Directiva Marc 2000/60/CE, transposada a l'Estat Espanyol a finals del 2003, i en procés de revisió podríem assumir que el problema de l'aigua pot ser més l'escassetat de qualitat que l'escassetat en quantitat.

La solució s'ha de centrar en restaurar el bon estat dels ecosistemes hídrics, a curt i mig termini, pel que cal dotar els mitjans que garanteixin l'accés a l'aigua potable de qualitat per tothom i, en general, a l'aigua com a recurs econòmic. La situació de sequera que patim cíclicament ha fet més transparents mancances estructurals en el proveïment d'aigua a petites poblacions, però també a les regions metropolitanes.

Per tant la nostra política de l'aigua conciliarà un exquisit respecte al medi, amb una alta qualitat del servei associat al cicle de l'aigua, una bona planificació i una bona gestió, basades en una concepció integral i sostenible de l'ús de l'aigua, ens ha de permetre obtenir els recursos suficients per donar resposta a les necessitats actuals i futures, i assolir-ho amb un esforç econòmic que la població i els agents socials del país puguin assumir.

Ara una nova política de gestió de l'aigua que fa efectius els criteris de la nova cultura de l'aigua, impulsada per la Unió Europea, és possible gràcies al treball del Govern en els darrers tres anys, ha passat del pla de les idees al moment de la seva materialització amb realitzacions concretes. En aquest sentit, és fonamental treballar per a una major conscienciació ciutadana. És el moment de executar les obres i de gestionar eficientment el Cicle de l'Aigua.

Objectius i mesures

1. Assolir la garantia de l'abastament amb quantitat i qualitat a tot Catalunya, amb un aprofitament integral dels recursos i millorant l'eficiència de la gestió:

—L'acabament en el termini previst la construcció de la nova dessaladora de la Regió metropolitana de Barcelona (60 Hm³/any), les instal·lacions d'osmosi a la planta de St. Joan Despí, les basses de recàrrega de l'aqüífer del Baix Llobregat i l'ampliació de la dessaladora de la Tordera a Girona. (20 Hm³).

2. Garantir el subministrament en alta a tot Catalunya.

3. Realitzar una programació de la utilització dels recursos hidrològics basada en la conciliació amb els futurs creixements urbanístics, prioritzant l'aplicació de les mesures d'estalvi i ús eficient de l'aigua.

4. Incrementar les mesures d'estalvi i eficiència, l'ús d'aqüífers i la posta en marxa de les reutilitzacions d'aigua residual regenerada a les noves instal·lacions de depuració ja acabades, com la del Prat de Llobregat, o en construcció o en projecte a Reus, Solsona, St. Feliu de Llobregat, Granollers o a Gavà-Viladecans.

Incentivar l'ús d'aigua regenerada (aigua depurada a EDAR públiques) al sector industrial.

Establir juntament amb el Departament de Salut els criteris necessaris per a l'ús de les aigües regenerades, de manera que no suposin un hàndicap insalvable.

5. Impulsar, els Bancs Públics d'Aigua que permeten un sistema de transferència d'usos, sobretot amb el sector agrícola, per millorar l'eficiència, i establir un mercat d'intercanvi de concessions regulat per el govern amb la participació ciutadana.

6. Assolir la depuració del 100% de les aigües residuals urbanes de tot Catalunya, com a salvaguarda de la qualitat dels nostres rius i del mar.

—Es continuarà la implantació d'acord amb el que s'ha acordat en el PSARU 2006 dels sistemes de sanejament i depuració en nuclis de menys de 2.000 habitants a tot el territori on s'han revelat dèficits importants.

Amb la participació de tots els usuaris.

La participació dels usuaris, no per ser un principi històric, ha de ser oblidat. De fet no cal reinventar: són les comunitats d'usuaris. Cal fer participar a tots els agents, no només els grups ecologistes, "punta de llança" del compromís ambiental, sinó també els Ajuntaments i els veïns, el sector industrial, agrícola i ramader, així com al propi sector empresarial del medi ambient, el món universitari i científic. Les organitzacions sindicals, juntament amb els consumidors han esdevingut imprescindibles per a la formulació de una fiscalitat mediambiental de caire social.

Participació que ha de portar també a la solidaritat. El consens ampli en les actuacions, a més de la transparència, portarà a compartir els problemes, element necessari per l'increment de la fiscalitat que serà necessari per afrontar els reptes de la demanda i del propi servei essencial.

Tanmateix, respecte de la participació com a principi rector d'una nova política hidràulica, cal anar més enllà, sobretot pel que fa al paper dels usuaris de l'aigua. Una política hidràulica realista ha de comptar amb el punt de vista de la demanda. Cal integrar els representants dels diferents usos i implicar-los en els processos de presa de decisions com a forma de fer-los corresponsables de les mesures a adoptar ja que, si no es compta amb ells, les decisions poden acabar no sent aplicables.

Impulsar i reforçar el paper com a òrgan deliberant i consultiu del Consell per l'ús Sostenible de l'Aigua.

També amb la participació del sector agrícola.

L'agricultura, en la seva funció de manteniment del territori, està afavorint el potencial de disponibilitat de l'aigua a Catalunya, ja que manté terrenys amb capacitat d'infiltració, ja que la seva acció millora el flux d'escolament a favor de la regulació necessària en zones mediterrànies.

El sòl agrari és un sistema territorial, inclòs en el cicle de l'aigua, que actua com un dels elements reguladors d'aigua més important de Catalunya. Ja dotat per la naturalesa i pel capital territorial acumulat per totes les generacions de pagesos de Catalunya. Que es manifesta en tota la seva dimensió en les crisis d'inundacions que es viuen en les zones més densament urbanitzades com a conseqüència del fenomen d'impermeabilització del sòl que s'hi viu.

Cal tenir en compte, finalment, que des de la perspectiva dels usuaris es compta amb uns drets històrics per a la seva utilització que han influït en la configuració del nostre model d'emplaçaments urbans i en la seva fesomia, per la qual cosa les intervencions s'han de promoure sobre la base de pacte i del contracte social. L'exemple del Pacte Territorial i del contracte global d'explotació, instruments que ha posat en marxa el Govern de la Generalitat en aquest mandat són les vies per a establir els compromisos als que avui aspira el conjunt de la nostra societat.

L'aigua té un valor cultural, social, territorial i ambiental, a protegir. Però també un factor productiu, que com tal ha de tenir un preu. Però ha de tenir un altre preu quan té un valor afegit, en la cohesió territorial, social o ambiental. L'agricultura ecològica, que arrela gent al territori, seria un cas clar.

En aquest sentit, s'ha de continuar treballant en l'ús eficient i l'estalvi de l'aigua.

Es seguirà treballant en l'optimització de l'ús d'adobs i de fitosanitaris tendint a la major harmonització dels interessos agraris i mediambientals.- S'impulsarà l'adopció de mesures tendint a la protecció eficaç de les captacions d'aigua destinades a proveïment públic.- En tant que l'aigua és susceptible de rebre pressions i impactes de costosa i problemàtica solució, s'impulsarà la consideració transversal de la protecció de l'aigua per tal d'integrar-la en polítiques d'agricultura, urbanisme, energia, transport i turisme.

Subvencionar la instal·lació de sistemes eficients amb l'ús de l'aigua (estalvi d'aigua).

Amb la col·laboració dels ajuntaments.

Aconseguirem la necessària sintonia amb els Ajuntaments. Les mesures que tensionen l'administració local, que són els representants dels usos més sensibles de l'aigua com és principalment el consum domèstic, són negatives per a la eficient gestió del recurs i la bona administració de l'aigua.

Les Administracions Locals actuant en el Cicle de l'Aigua podran coresponsabilitzar-se , a més de la gestió que ja realitzen, de la policia del domini públic hidràulic i el control de qualitat de rius i aigües litorals, i de la planificació a nivell local del sanejament i drenatge pluvial.

Corresponsabilitzant-se amb la recaptació i administració de tot o un tram del Cànon de l'Aigua, amb l'habilitació de les mesures de solidaritat financera entre territoris i la determinació de la contribució econòmica a l'ens regulador central.

Millorant la gestió.

Un dels desllorigadors de la crisi del finançament que ha patit l'Agència Catalana de l'Aigua rau en el model d'administració hidràulica que requereix Catalunya. Una ACA que bàsicament es dediqui al seu paper d'autoritat, fortament descentralitzada en els ens locals i que deixés el paper de gestió als ens als quals naturalment els correspon, tindria un pes econòmic molt més baix.

Més enllà de les mesures típiques de gestió empresarial, aquesta línia d'actuació té amplies possibilitats a partir de les mesures de "descentralització" en les Administracions Actuants i els Ajuntaments i una més correcte utilització de competències, no duplicant intervencions o aplicant subsidiarietat per evitar sobredimensionar els controls sobre els ens locals per part de l'Agència.

En la situació actual és clau no perdre de vista el que la societat està disposada a pagar, per no sobrecarregar la factura de l'aigua.

També es prioritzaran les inversions. En un nou encaix del Programa d'inversions, prioritzant l'acompliment dels objectius en el temps, un cop establerta la contribució dels Pressupostos de la Generalitat mitjançant el Contracte Programa, caldrà no oblidar prioritzar les infraestructures que suposin una aportació de nous recursos, com la dessaladora metropolitana o la connexió amb la de la Tordera, i totes les associades a les de substitució de l'extint Pla Hidrològic Nacional.

2. La protecció dels recursos hídrics i dels espais fluvials

La divisió administrativa que marca la Constitució ha portat sovint a que l'administració hidràulica de la Generalitat es centri en la part de conques internes i no incorpori prou l'altra meitat de Catalunya; (es pot afirmar que la única política comuna ha estat fins ara la de sanejament d'aigües urbanes i la de control de qualitat del litoral).

Aquesta divisió administrativa fa oblidar que ambdós àmbits, Conques Internes i la part Catalana de l'Ebre, tot i ser diferents tenen problemes similars d'abastament, contaminació d'origen puntual o difós, regadius eficients, etc., encara que en proporcions diferents.

L'Estatut reforça les competències de la Generalitat en temes tant decisius per a la política de l'aigua com la ordenació del territori, la protecció de la natura i la biodiversitat, la política de costes, que afecten tot el territori català. Alhora, la concepció integral de la gestió de l'aigua a les conques hidrogràfiques que fa la Directiva marc de la UE, tendeix a reforçar implícitament les competències del Govern Central en les conques compartides. Així el Govern de Catalunya participarà i impulsarà:

· El procés de reforma de les Confederacions Hidrogràfiques (CC.HH.), per assegurar la intervenció real – no només formal – en el funcionament futur de la CH de l'Ebre. En qualsevol cas, la posició de Catalunya en el tram final de l'Ebre la ha de fer estar molt atenta a la gestió del conjunt de la conca, tant en quantitat com en qualitat.

· La revisió de la transposició de la Directiva Marc, que es concretarà en la modificació de la Llei d'aigües – que en part ja es va portar a terme amb la Llei del 2005 que modifica la Llei del PHN del 2001-.

· La revisió i posta en marxa de les mesures del Pla Hidrològic de la Conca de l'Ebre. (Dins d'aquest marc reforçarem la planificació per subconques, incidint en la subconca del Segre).

Impulsarem la implicació necessària en la política de l'aigua de Catalunya dels tres Departaments de l'àrea del Territori: Política Territorial, (ordenació del territori i costes) Medi Ambient i Agricultura, Ramaderia i Pesca (regadius i nova PAC més orientada al desenvolupament rural) i el Departament de Medi Ambient.

23. RESIDUS

Avui ja no és objecte de discussió, que evitar la generació de residus, en totes les activitats, incloses les economies domèstiques reduir la seva toxicitat i augmentar la seva reciclabilitat, són objectius ambientals de primer ordre.

La gestió dels residus s'ha convertit en un dels problemes ambientals més urgents, tanmateix malgrat tot, el fet és, que la quantitat de residus que generem en termes generals augmenta, a diferència del que passa a la UE. Les raons són diverses, cost econòmic alt per aplicar mesures de prevenció, inèrcies en els canals comercials i en els hàbits de consum, necessitat d'introduir nous elements jurídics i econòmics que afavoreixin que el mercat actuï a favor de la prevenció.

No evitar els residus és un error. La solució és a les nostres mans:

- Es consumeixen recursos innecessàriament, moltes vegades no renovables.
- Es genera un problema ambiental de gestió final del residu, que podria haver-se evitat.
- S'encareix la producció de bens i serveis.

La situació de fragilitat i inconsistència en el camp de la gestió de residus heretada dels governs de CIU tot just comença a ser corregida per la gestió del govern de Catalunya. Si bé s'ha desenvolupat la Llei del Cànon que intentava reduir l'abocament en abocadors mitjançant una penalització de 10 euros per tona abocada, malgrat s'ha incidit amb subvencions i campanyes de comunicació per afavorir la recollida selectiva d'orgànica, i tot i que s'ha redactat un Pla Sectorial d'infraestructures, amb concreció real de noves instal·lacions per tractament de matèria orgànica i la resta per l'Àrea Metropolitana, els Vallès, el Maresme i el Baix Camp, el resultat ha estat tímid respecte el progrés de les recollides selectives. S'ha de tractar, per altra banda, de manera global, en forma clara i pedagògica per als ciutadans, i sense efectes greus sobre els pressupostos municipals, el finançament dels nous models de recollida i tractament dels residus.

Objectius i mesures

1. Aprofitar el marc de revisió del Programa de Gestió de Residus Municipals de Catalunya (PROGEMIC) posat en marxa pel Govern de Catalunya, que formula les bases per un nou Programa 2007- Aquesta proposta ha de ser la guia per a l'actuació futura, sobretot perquè contempla els principis ambientals que defensem i perquè s'emmarca en el compliment de les Directives Europees vigents.

— Desenvolupada en dos grans línies estratègiques suposa:

· Enfortir i estendre les recollides selectives de residus al conjunt del territori.efectuant la vigilància i el seguiment del seu acompliment.

· Tractar el 100% de les fraccions de residus, inclosa la fracció resta, prioritzant la valoració material i reduint i estabilitzant el rebuig a disposició final.

2. Fer possible el seu compliment, amb mesures i actuacions realistes i eficients, amb la implicació dels ens locals i els diversos agents socials, cosa que no s'ha aconseguit fins a la data. En aquest sentit, caldrà:

— Concentrar els objectius a curt termini de la recollida de la matèria orgànica segregada en els grans productors, mercats, restaurants, hospitals, escoles, etc. La recollida domiciliaria a les cases necessitarà d'un recorregut més llarg i una atenció pedagògica més intensa. L'excessiva pressió o sistemes de recollida que generin masses incomoditats desanimen el comportament, en general molt predisposat, dels ciutadans.

— Abordar la producció a escala industrial de nous combustibles renovables derivats de residus per a la indústria energètica i cimentera, davant de l'increment previsible del cost del petroli; tot proposant mesures de regulació que impedeixin pràctiques incorrectes.

No es pot abordar la valorització dels residus industrials com a combustibles de cimenteres sense disposar d'estudis epidemiològics que demostrin la seva inocuïtat ni sense exigir a aquestes activitats totes les condicions de plantes incineradores o pirolítiques.

— Mentre no s'assoleixin els objectius de reducció en la generació de residus i la reducció de tractament finalista, marcats en el PROGEMIC, el residu tractat, és a dir el rebuig de plantes de tractament, pot ser utilitzat també com a fracció a valorar energèticament, en les diferents modalitats d'aquesta valoració, sempre i quan el seu poder calorífic ho faci viable i s'hagin separat tots aquells contaminants dels residus que puguin ocasionar emissions tòxiques (de gasos àcids, metalls pesants i compostos orgànics persistents) no depurables.

— Aquest camí s'haurà de recórrer amb l'acompanyament tècnic i científic necessari, i haurà de servir també, per millorar i si s'escau incrementar la capacitat instal·lada de valorització energètica.

— Disposar de les instal·lacions necessàries per la gestió de residus decidides i ubicades amb l'acord de les Administracions locals, i des d'un punt de vista tècnic i ambiental, sense receptes ni limitacions que no estiguin basades en plantejaments ambientals i econòmics solvents.

— Pel que fa al emplaçament de les instal·lacions necessàries, el criteri de sostenibilitat vol dir que els equipaments ambientals han de ser tecnològicament sostenibles, però també que ha de ser sostenible la seva ubicació en el territori. No és sostenible que les distàncies entre els llocs on es produeixen els residus i els llocs on es tracten siguin excessivament altes. El criteri

de solidaritat obliga a que els residus siguin tractats a la mínima distància del lloc on es produeixen, sempre que això sigui possible i en aquest sentit caldrà acompanyar i compensar als territoris on s'implantin aquests equipaments ambientals.

— Establir una Legislació Catalana més complerta amb procediment d' aplicació pel Reial Decret Estatal de Sòls Potencialment Contaminats amb un sistema obligatori d' inscripció als Registres de la Propietat

Es tracta en definitiva de proposar el conjunt de mesures que són necessàries per complir amb les directives considerant, també, la seva repercussió econòmica sobre els Ajuntaments i els ciutadans.

Treballarem per l'assoliment dels objectius prioritaris de reducció en la producció dels residus, la reutilització dels mateixos i el reciclatge, per aconseguir un conjunt de mesures que donin estabilitat i solidesa al sistema de gestió integral dels residus. Els residus s'hauran de classificar o seleccionar en el lloc de la seva generació, en plantes de tractament, el més a prop en aquest punt, sempre amb l'objectiu de fer més eficients les fraccions valoritzables, destinant a abocador el rebuig de les operacions intermèdies. Com a principi general, només s'haurien de portar a abocador, aquells residus que no havent-se pogut preveure en la seva generació, no són reutilitzables, reciclables ni valoritzables energèticament. Considerem d' acord amb les directives europees, que l'abocament hauria d'ésser la darrera opció de les alternatives de tractament, la opció menys desitjable de totes les possibles.

Donar suport a les mesures normatives que reforcin la el principi "qui contamina paga" per tal que els productes incorporin en el seu preu el cost del seu tractament com a residu, especialment en les fraccions diferenciades (vehicles fora d'us, neumàtics,...etc)

Promoure un pacte nacional per a la gestió sostenible de residus, que eviti la confrontació en les polítiques de residus i de les polítiques de fiscalitat ambiental.

24. ESPAIS NATURALS

Catalunya es un país petit, amb pocs recursos naturals, molt variat i humanitzat des de molt de temps, que és justament el que li ha conferit la seva gran varietat i diversitat. Alhora, l'augment de població i els canvis iniciats amb la industrialització l'han fet vulnerable des de fa més de 150 anys; el paradigma de la sostenibilitat – assegurar la continuïtat de les condicions de vida adequades a les generacions futures- a més de ser coherent amb els valors d'equitat i justícia social dels socialistes, és un paradigma útil com a principi organitzatiu per a la societat catalana. La sostenibilitat no pressuposa immobilitat, sinó adaptació i transformació intel·ligent del territori i les formes de vida; la sostenibilitat suposa preveure a mig i llarg termini les conseqüències de les decisions actuals, i ser conscients dels límits naturals en una perspectiva tant local com global, i de la necessitat d'adaptar-se als canvis que necessàriament han de venir.

Consolidar el sistema d'espais naturals protegits de Catalunya

Diagnòstic

En les darrers anys, el govern de Catalunya ha començat a afrontar els importants reptes plantejats en el camp de la conservació del patrimoni natural, i específicament en el de

l'establiment d'un sistema d'espais protegits que pugui donar resposta a les problemàtiques actuals. Després de més de vint anys de gravíssims endarreriments en l'establiment de polítiques de conservació, i en general de planificació i gestió dels espais lliures, durant la darrera legislatura s'ha iniciat un canvi de rumb, que cal enfortir i consolidar si es volen assolir els compromisos de primer ordre que s'han d'acarar. En aquest sentit ha estat un encert l'encaix del PEIN amb la Xarxa Natura 2000, decisió que cal posar en valor

La conservació de la diversitat biològica, dels processos ecològics, i en general del nostre extraordinari patrimoni natural i cultural, precisa d'actuacions immediates i transversals. Més enllà de l'establiment definitiu d'un veritable sistema d'espais naturals protegits, que representi la columna vertebral de la política de conservació, i de la posada en marxa de plans específics de conservació de les espècies i els hàbitats més amenaçats, cal amarrar el conjunt de polítiques sectorials i territorials d'aquesta sensibilitat ambiental. Avui ja és indiscutible que la conservació del patrimoni natural no és viable si es basa només en la protecció d'uns quants espais aïllats. L'aproximació ha de ser ecosistèmica i territorial, conservant les espècies i els hàbitats, però també els fluxos i els processos, la qual cosa només és factible mitjançant una política global de protecció, que doni lloc a un territori prou permeable en el seu conjunt per permetre la connectivitat i la pervivència de les espècies.

Per això, el planejament territorial i urbanístic han de tenir com a un dels seus objectius bàsics la protecció i la posada en valor del sistema d'espais lliures, i les polítiques agrícoles i forestals han de ser elements de gestió activa per a la millora dels sistemes naturals i culturals. Així mateix, els espais naturals protegits, en el marc dels objectius prioritaris de conservació, han d'incorporar els processos socioeconòmics compatibles, la millora de la qualitat de vida dels ciutadans, i la implicació activa de les comunitats locals en la seva planificació i gestió, i convertint-se així en veritables exemples de bones pràctiques exportables al conjunt del territori.

L'establiment operatiu de la Xarxa Natura 2000, amb els elements de planificació i gestió, i els recursos que això precisa; el fre a la pèrdua de diversitat biològica per a l'any 2010, acordat en el marc del Conveni sobre la Diversitat Biològica de les Nacions Unides; i moltes altres directives i estratègies internacionals (Conveni de Barcelona sobre àrees marines; Acords del Congrés Mundial de Parcs de la UICN; Convenció Europea del Paisatge; Avaluació Ambiental Estratègica de Plans i Programes de la Unió Europea), són un bon exemple del grau de sensibilització i de compromís que existeix, i al qual cal donar l'impuls polític i administratiu necessari.

Objectius i mesures

Consolidar la planificació i gestió dels espais naturals protegits

1. Establir la Xarxa Catalana d'Espais Naturals Protegits.

— Aprovació de les figures de protecció especial necessàries per consolidar la Xarxa Catalana d'Espais Naturals Protegits.

2. Disposar dels instruments de planificació necessaris per a l'establiment d'un sistema d'espais protegits, sòlid i representatiu de la diversitat biològica, cultural i paisatgística de Catalunya.

— Desenvolupament i enfortiment dels sistema actual d'espais protegits amb la incorporació dels ecosistemes poc representats, amenaçats o d'especial interès.

— Establiment d' un sistema d'àrees protegides marines, que asseguri la conservació a llarg termini dels recursos vinculats als ecosistemes marins.

3. Establir els mecanismes i instruments de gestió necessaris per al desenvolupament de la Xarxa Natura

— Tancament definitiu de la proposta de Xarxa Natura 2000 a Catalunya, i redacció i aprovació dels plans de gestió i de les mesures reglamentàries, administratives i contractuals necessàries.

4. Propiciar la definició d'un estratègia mediterrània d'espais naturals protegits, incorporant el sistema d'espais naturals de Catalunya a les xarxes internacionals, i potenciant específicament les àrees protegides transfrontereres.

5. Propiciar la definició d'un estratègia mediterrània d'espais naturals protegits, incorporant el sistema d'espais naturals de Catalunya a les xarxes internacionals, i potenciant específicament les àrees protegides transfrontereres.

— Impuls de polítiques de cooperació en l'àmbit mediterrani i europeu.

6. Establir les accions necessàries per donar resposta als compromisos de conservació per a l'any 2010 en el marc del Conveni sobre la Diversitat Biològica.

— Aprovació de la Llei Catalana de Conservació de la Biodiversitat, i elaboració dels Plans i Estratègies de conservació necessaris per a la protecció de les espècies i grups en situació d'amenaça i vulnerabilitat més gran.

— Regeneració i restauració dels hàbitats i ecosistemes degradats, i establir mecanismes de control i eradicació de les espècies invasores més perjudicials.

7. Desenvolupar les estratègies de desenvolupament socioeconòmic del sistema d'espais protegits, compatibles amb els objectius de conservació.

— Redacció de Plans de desenvolupament socioeconòmic per a les àrees protegides, com a instruments per a millorar el desenvolupament rural i la qualitat de vida de les comunitats locals.

8. Establir les estratègies de potenciació de la connectivitat ecològica i de conservació de les espècies i grups més vulnerables.

— Elaboració de l'Estratègia catalana de potenciació de la connectivitat territorial, amb la definició dels principals connectors ecològics i l'establiment de mesures per a la permeabilització del conjunt del territori, referents tant als usos en sòl no urbanitzable com als assentaments i les infraestructures.

9. Definir una estratègia de protecció d'espais naturals d'interès local, de caràcter municipal o supramunicipal.

— Protecció i millora específica dels espais litorals no transformats, i del conjunt dels espais fluvials.

10. Protegir i dotar de projecte viable els espais periurbans per tal que puguin mantenir el seu valuós paper territorial.

— Establiment de projectes viables de planificació i gestió per als espais d'interès local i periurbans, que mantenen un sistema d'espais lliures enmig d'àrees fortament transformades, i que pateixen una important pressió urbanitzadora.

11. Prevenir i mitigar els impactes negatius sobre el sistema d'àrees protegides.

— Aplicació de les avaluacions d'impacte ambiental (principalment de l'Avaluació estratègica de plans i programes), per tal d'evitar les actuacions negatives sobre el sistema d'espais protegits.

En aquest context, creació de una Comissió Executiva d' Avaluació d' Impactes Ambientals, per verificar la correcta aplicació, informació i participació dels ciutadans de la legislació en relació a les avaluacions de plans, programes i projectes (segons la legislació de la CE, Espanyola i Catalana), en tots els plans, programes i projectes d' infraestructures i altres, per elevar el rang dels temes ambientals a nivell de la necessària col·laboració entre tots els Departaments de la Generalitat.

- Desenvolupament de la Llei 9/2006 de 28 d'abril sobre avaluació ambiental de Plans i Programes en la mateixa línia que la prevista en aquesta llei respecte les relacions entre l'òrgan ambiental i l'òrgan promotor.

Potenciar els espais naturals com a elements de dinamització social i econòmica

1, Promoure l'equitat i la participació de les comunitats locals, i del conjunt de la ciutadania, en els beneficis socials i econòmics que generen les àrees naturals.

— Establiment de processos altament participatius en la designació, planificació i gestió dels espais naturals protegits.

2. Incorporar plenament les comunitats locals en la planificació i gestió dels espais protegits, així com dels diversos agents interessats, assajant fórmules de governabilitat específiques de cada situació.

— Millora dels mecanismes de governabilitat mitjançant els instruments jurídics, polítics i financers necessaris, incorporant les diverses administracions públiques i la societat civil interessada.

— Impuls i estructuració d'una xarxa catalana de gestió dels espais naturals, a la qual es puguin incorporar les diferents administracions competents, les associacions de propietaris i usuaris, les entitats privades que tinguin aquesta vocació i les organitzacions de la societat civil que treballin amb aquest objectiu.

3. Impulsar les formes tradicionals de gestió del territori, així com el patrimoni cultural i etnogràfic, mitjançant la designació, si cal, d'espais declarats a tal efecte.

— Valoració dels costos, beneficis i impacte socioeconòmic de les àrees protegides, posant en marxa els mecanismes de reequilibri territorial necessaris.

4. Protegir i promoure els productes agraris, artesans i culturals com a béns patrimonials generadors d'activitat econòmica i de qualitat paisatgística, com també ho són les nombroses àrees arqueològiques del territori català.

— Desenvolupament de mecanismes socioeconòmics per al foment dels mercats per als béns i serveis produïts pels espais protegits.

5. Enfortir la comunicació, educació i sensibilització pública.

— Identificar els aspectes bàsics per als programes d'educació, sensibilització i comunicació, i dissenyar els mecanismes d'informació dirigits als grups específics, incloent la potenciació del pes dels espais protegits en les programes regulars d'estudis escolars.

Millorar els instruments i recursos per als espais naturals

1. Proporcionar un entorn legal, polític, institucional i socioeconòmic favorable per a l'enfortiment del sistema d'espais naturals.

— Identificació de les llacunes i barreres legals que puguin obstaculitzar o retardar els objectius i les accions plantejades per a la consolidació del sistema d'espais naturals.

— Modificació de la vigent Llei d'Espais Naturals (12/85), per tal d'adaptar-la a l'actual marc conceptual, legal i socioeconòmic.

2. Disposar de l'estructura organitzativa més adequada per a l'administració dels espais naturals, d'acord amb els objectius plantejats i el nou marc resultant.

— Modificació de l'estructura actual i els circuits del Departament de Medi Ambient i Habitatge, per tal de corregir les disfuncions existents i donar resposta als reptes plantejats.

— Establir la Xarxa Catalana de gestors d'Espais Naturals protegits.

— Adequació de la gestió de les àrees protegides, en el marc dels mecanismes de governabilitat establerts a la nova Xarxa.

— Donar coherència i millorar les sinèrgies de les actuacions en el sistema d'espais naturals, mitjançant l'impuls a directrius i pràctiques comunes de gestió, en la línia dels treballs ja realitzats sobre aquest tema en el si de la secció espanyola de EUROPARC.

3. Avançar cap a una gestió efectiva del sistema d'espais naturals mitjançant l'avaluació continuada del grau de consecució dels objectius plantejats.

— Establiment d'un conjunt d'indicadors global per avaluar l'eficàcia, l'eficiència i la qualitat de la gestió, que permeti la millora continuada del sistema.

4. Garantir la disponibilitat financera necessària a llarg termini per al sistema d'espais naturals.

— Avaluació de les necessitats financeres dels espais protegits i identificació de les fonts de recursos necessaris (nacionals, internacionals, públics i privats) per a la seva adequada planificació i gestió.

— Foment de les oportunitats que ofereix la custòdia del territori per a la gestió dels espais naturals protegits.

— Col·laboració amb el conjunt d'administracions i amb la societat civil en l'elaboració i execució dels programes de finançament.

5. Disposar dels coneixements científics necessaris per a l'eficàcia en la planificació i gestió del sistema d'espais naturals.

— Impuls de la investigació aplicada interdisciplinària en els espais protegits, per tal de millorar el coneixement de la situació actual i de les tendències ecològiques i socioeconòmiques, i fomentar la divulgació de la informació.

6. Desenvolupar, aplicar i transferir tecnologies per a les àrees protegides.

— Promoció de l'establiment i transferència de tecnologies al voltant dels espais protegits, tant per a les pròpies necessitats com per a la cooperació internacional.

7. Millorar la formació i capacitat professional.

— Desenvolupament dels programes de formació i capacitat necessaris per als col·lectius professionals vinculats a la planificació i gestió de les àrees protegides.

Promoure la coordinació i cooperació amb les polítiques territorials i sectorials

1. Integar el sistema d'espais protegits en el marc del planejament territorial, com a punt de partida d'una estratègia global ambiental i territorial de Catalunya.

— Incorporació dels espais naturals protegits com a elements vertebradors del sistema d'espais oberts en els corresponents Plans territorials parcials, que hauran de ser aprovats pel Departament de Política Territorial i Obres Públiques.

2. Incorporar els objectius de protecció i gestió del patrimoni natural en el conjunt de polítiques sectorials amb incidència sobre el territori.

— Harmonització de les polítiques i lleis sectorials que tenen incidència sobre el sistema d'espais naturals.

3. Coordinar específicament les polítiques agrícoles i forestals amb les de conservació, per tal que les activitats agràries mantinguin el paper cabdal en la protecció del patrimoni natural de Catalunya.

— Aplicació de les mesures agroambientals, i en general dels criteris de protecció de sòls, diversitat biològica i paisatge, d'acord amb les estratègies ambientals transversals.

- Considerar el sol forestal arbrat com un recurs natural que cal gestionar adequadament, ateses les seves funcions naturals bàsiques en tant que "captadors de CO₂, i de prevenció de l'erosió.- Buscar la col·laboració i corresponsabilització dels propietaris forestals en la gestió dels boscos de ribera.

4. Potenciar la planificació, gestió i la indústria forestal.

- Desenvolupament del Pla de Política Forestal, amb els seus elements de planificació, producció i conservació, d'acord amb els objectius transversals de protecció del patrimoni, i mitjançant el disseny d'instruments adequats a la realitat social i econòmica dels boscos de Catalunya i de la seva indústria forestal.

5. Millorar la planificació i la coordinació en la prevenció d'incendis forestals.

- Enfortiment d'un marc estable de col·laboració amb el món local i les Agrupacions de Defensa Forestal en els àmbits de la planificació, millora de les infraestructures i formació per a la prevenció dels incendis forestals.

El medi costaner i el litoral

El litoral, amb la confluència del medi marí i el medi costaner (aigua/terra) conforma un ecosistema preuat i valorat, que cal mantenir i conservar. La gestió del litoral passa per reconèixer el paper fonamental que juga a Catalunya, tant econòmic com social i ambiental i per reconèixer també que es una zona vulnerable i complexa on conflueixen gran nombre d'efectes de tot tipus – es podria dir que tot el que passa en terra acaba repercutint en el mar i especialment en la franja litoral – .D'altra banda, l'ús creixent del litoral, com a lloc d'habitatge permanent o temporal, la utilització dels recursos de lleure i econòmics, l'aprofitament dels seus recursos pesquers i paisatgístics, el seu rol específic en la xarxa de transport i mobilitat de mercaderies i persones, i l'augment del nivell d'exigència respecte la qualitat – no només sanitària – de les aigües marines i del propi medi marí costaner, fa que cada vegada sigui més necessària la visió integrada i de conjunt, per tal que es puguin entendre i valorar les interrelacions i influències mútues dels diferents impactes a que està sotmés. Per últim cal tenir en compte que a Catalunya hi ha en aquests moments a les Universitats i centres de recerca un coneixement científic important i pioner sobre el comportament del litoral com ecosistema que serveix de referència a tota la mediterrània. Objectius i mesures-

- Disposar d'un òrgan de tutela, orientació i definició de polítiques comunes de protecció integrada dels ecosistemes marins i costaners i de la franja del litoral en conjunt, on les administracions locals puguin jugar-hi un paper primordial - Exercir les noves competències que sobre gestió del litoral hi ha al nou estatut per tal que les decisions que es prenguin responguin a directrius comunes i harmòniques en tot el territori-
- Desenvolupament de la Directiva marc de l'Aigua en relació a la qualitat i al bon estat de les aigües costaneres i les masses d'aigua interiors - Col·laboració i participació activa en la finalització a Catalunya de la delimitació de la zona de domini Públic Marítim-Terrestre-
- Col·laboració i participació activa en la plena disponibilitat i accés al litoral al llarg de tota la costa catalana, possibilitant l'existència d'un "cami de ronda de Catalunya" sense interrupcions-
- Impuls a un desenvolupament de la cartografia marina i la delimitació dels seus hàbitats principals-
- Revisió de les polítiques de recollida d'aigües pluvials-
- Reforç de les bones pràctiques ambientals pesqueres i d'acuicultura, tant en port com en el mar, respecte els residus orgànics, d'olis i hidrocarburs principalment-
- Reforçar i completar el pla d'emergències-
- Fomentar l'intercanvi de coneixements interdisciplinar i la seva aplicació a la gestió, en l'àmbit de tota la mediterrània.

ENERGIA I TELECOMUNICACIONS

25. UNA ECONOMIA ENERGÈTICAMENT SOSTENIBLE

L'accés a l'energia és també un dret de ciutadania. La possibilitat de desenvolupament econòmic de qualsevol societat, hores d'ara, està lligada a l'accés a fonts d'energia estables i sostenibles. De la mateixa manera, la construcció de les igualtats que configuren les societats democràtiques socialment més avançats han d'assegurar també l'accés dels ciutadans a una energia en quantitat, qualitat i preu assequibles.

Però les perspectives energètiques per l'any 2030 preveuen una situació d'elevats preus del petroli i gran volatilitat, necessitat de substituir els combustibles fòssils (petroli, gas i carbó) per altres fonts d'energia, i impactes ambientals creixents del model energètic actual. De tot això es conclou que no es podrà cobrir indefinidament el increment de la demanda energètica en base al model energètic actual.

Catalunya, amb el 1 per mil de la població mundial i el 2 per mil del consum energètic, la seva dependència dels combustibles fòssils, i sense jaciments, no té capacitat d'actuar de forma substancial sobre l'oferta. Així doncs, la nostra estratègia com a país passa per actuar de forma proactiva sobre el màxim desenvolupament possible del seu potencial d'energies renovables; i des del vessant de la demanda, apostant per l'estalvi i l'eficiència energètica.

Aquesta actuació requereix de l'esforç conjunt de tota la societat catalana; la seva Administració, empreses, institucions i ciutadania, sense més dilació i de forma permanent, que s'ha de sumar i coordinar amb totes les iniciatives d'àmbit estatal i europeu que es desenvolupin en aquestes mateixes direcció.

La qüestió energètica en el proper període 2007-2011 implicarà als poders públics, fonamentalment als Estats, (i als governs autonòmics que siguin conscients de la realitat imminent) per tal d'assegurar el subministrament energètic a un cost raonable i amb un impacte ambiental assumible. El posicionament d'Espanya i Catalunya ha de girar cap a la millora de les garanties de subministrament a llarg termini, i cap a un augment molt important pel que fa a emmagatzematge energètic a Espanya i Catalunya.

En la perspectiva de la garantia de proveïment energètic i de limitació d'emissions de CO₂, el Govern de la Generalitat, a l'octubre de 2005 va aprovar per primera vegada un Pla de l'Energia 2006-2015, que emmarca els objectius del Govern en el seu conjunt i els instruments per a resoldre alguns dels aspectes més urgents de la propera legislatura, orientant-se al mateix temps vers unes perspectives més llunyanes.

El Pla de l'Energia és el referent que ha d'orientar l'Acció de Govern. El mateix Pla preveu revisions periòdiques per adaptar tant el grau de compliment com les experiències adquirides i el canvi de circumstàncies energètiques.

La missió general de la política energètica catalana que es deriva d'aquest Pla cerca garantir el subministrament energètic adequat amb qualitat, cost raonable i respecte al medi ambient.

Objectius i mesures

1. Augmentar la conscienciació social i el coneixement vers la problemàtica energètica amb l'objectiu d'aprofundir en la eficiència energètica
2. Fomentar l'estalvi i l'eficiència energètica.

— Desenvolupar les accions de l'Estratègia per l'Estalvi i Eficiència Energètica a fi d'assolir en 10 anys l'objectiu d'estalvi d'energia final del 10,6% respecte al consum de l'escenari tendencial. L'objectiu d'estalvi és superior al que proposa la Unió Europea (1%) ja que representarà l'1,74% anual de reducció de la intensitat energètica (consum d'energia final / PIB).

— Fomentar l'acceleració de canvis tecnològics i l'assessorament energètic integral en el sector industrial, fent més incidència en els sectors més intensius en consum energètic.

— Incloure i avaluar en el sector del transport els criteris d'eficiència energètica en els plans de mobilitat, i promocionar l'ús de carburants alternatius, l'ús eficient dels vehicles, i el desenvolupament i l'ús del transport públic.

— Propiciar en el sistema elèctric, junt al reforç de la generació centralitzada, la generació distribuïda i una xarxa suficientment mallada com a mecanisme d'una gestió més eficient del sector des del punt de vista energètic. D'aquí que, per exemple, es previngui no només la consolidació del parc actual de cogeneració, proper als 1.2 GW, sinó a més el seu increment fins a 1.6 GW.

— Adequar i modernitzar la normativa aplicable en l'àmbit del consum energètic pel sector terciari, en línia de les directives europees. Prioritzant les propostes que volen incidir sobre una nova manera d'organitzar els serveis energètics.

— Incidir sobre la millora de l'eficiència de l'equipament domèstic, la reducció de sobreconsums innecessaris i la millora de l'ús i manteniment d'aquestes instal·lacions.

Mitjançant els programes de gestió de la demanda o altres

— Donar suport a la comercialització de productes d'alta eficiència energètica i baix consum energètic, mitjançant els programes de gestió de la demanda o altres.

— Difondre els avantatges de l'eficiència energètica en tots els sectors de consum, de manera que la ciutadania assumeixi la cultura del baix consum i l'estalvi energètic.

— Estudiar l'establiment d'un nou sistema tarifari que fomenti l'estalvi d'energia elèctrica i que no es gravi a l'usuari.

— Impulsar l'organització del territori en general, i en concret, el nostre model urbanístic, tenint en compte la seva afectació en aspectes tan sensibles per al consum energètic com per exemple els edificis i el transport privat. Integrar l'avaluació de la planificació territorial i l'urbanisme sobre el consum d'energia i la seva contribució a un model energètic més eficient i sostenible.

3. Impulsar les fonts energètiques renovables

— Garantir el compliment dels objectius de fabricació de biodiesel, amb la màxima cobertura de matèria prima de producció pròpia, i en connexió amb la política agrícola del Govern.

- Seguir atentament les possibilitats de desenvolupament del bioetanol de segona generació que permeti aprofitar el ventall de materials residuals lignocel·lulòsics a Catalunya

— Modificar la normativa catalana sobre la planificació de la implantació de l'energia de base eòlica, partint de les autoritzacions existents, per potenciar la fins els 3500

MW instal·lats en el Tenint en compte per a la ubicació de noves instal·lacions eòliques, el potencial eòlic, el impacte ambiental i paisatgístic i la possibilitat d'evacuació de l'energia produïda. Adaptant el parc eòlic català per suportar els sots de tensió per minimitzar les limitacions tècniques, en el sistema elèctric espanyol.

— Incorporar plaques solars tèrmiques i fotovoltaïques domèstiques en els edificis de nova construcció i afavorir la instal·lació en els existents.

— Aplicar de manera immediata als edificis de la Generalitat criteris d'eficiència, amb la instal·lació de captadors d'energia solar en els de nova construcció i la construcció d'edificis energèticament eficients així com la seva extensió als existents.

— Establir un Pla d'implantació de l'energia fotovoltaïca amb l'objectiu de tenir una potencia instal·lada de 100 MW en el 2015.

- Instar i incentivar els ajuntaments al desplegament de normatives i ordenances que obliguin al seu municipi i a les seves pròpies instal·lacions a utilitzar criteris d'eficiència.

— Contribuir a la viabilitat de les instal·lacions de generació de biogàs (que ha de facilitar la generalització de l'aprofitament de residus agrícoles), amb un tractament fiscal adient.

- Estimular l'aprofitament energètic dels residus de tot tipus (agrícoles, forestals, industrials, urbans) que permetin augmentar la participació d'aquest segment en el cistell d'energies renovables de Catalunya així com fomentar els cultius de productes bioenergètics.

— Utilitzar al màxim possible les possibilitats restants de generació elèctrica de base hidràulica, cercant la harmonització amb la protecció del medi ambient.

— En la mesura que assegurem el subministrament amb les mesures d'estalvi i eficiència, les energies renovables i les instal·lacions de cycle combinat previstes, podrem assolir les previsions del Pla de l'Energia pel que fa a la limitació de l'energia nuclear, que preveu començar el tancament de les centrals nuclears de Catalunya l'any

4. Desenvolupar les infraestructures energètiques necessàries

— Fer un seguiment anual de l'evolució del consum elèctric a Catalunya i la qualitat del subministrament informar-ne al Parlament durant el primer trimestre de cada any.

— Dotar de l'estructura i la dimensió adequades les xarxes energètiques de transport, transformació i distribució, en relació amb la situació i el volum de la producció i el consum.

— Assegurar la construcció i posada en marxa dels grups de cycle de gas combinat necessaris per garantir el subministrament elèctric futur, d'acord amb l'evolució de la demanda, tot respectant pel seu emplaçament el criteri del seu acostament a les zones de consum, amb l'objectiu de minimitzar les pèrdues i els impactes derivats del transport elèctric.

— Finalitzar el pla de soterrament i de desplaçament de les línies elèctriques de tensió superior a 66 KV que transcorrin per nuclis urbans. Impulsar les modificacions legislatives a nivell estatal que permetin una distribució més justa de les càrregues econòmiques d'aquestes operacions.

- Proposar i estudiar, juntament amb els municipis afectats, les compensacions de les empreses elèctriques en benefici de les persones que viuen en els territoris pels quals passaran les noves línies.
- Reforçar la interconnexió de la xarxa elèctrica catalana amb la de la resta d'Espanya i amb França, per millorar el marge de seguretat del subministrament elèctric i per facilitar la connexió amb altres generadors de les xarxes europees.
- Preparar simultàniament amb la mesura anterior un pla de reordenació de línies per reduir el impacte ambiental del conjunt de línies d'alta tensió.
- Vigilar i millorar el nivell de qualitat del subministrament elèctric, tot exercint les competències com autoritat energètica en matèria de distribució i comercialització energètica.
- Vetllar per la qualitat de consum i atenció de servei. Potenciació de l'Observatori de la Qualitat dels proveïments energètics.
- Afavorir l'accés als subministraments elèctrics a les zones o habitatge rurals aïllats, mitjançant la connexió a la xarxa elèctrica o instal·lacions energètiques autònomes de base renovable.
- Preparar un pla d'extensió de la xarxa de distribució elèctrica que assegurï que, en un termini de cinc anys, tots els municipis de Catalunya de més de 2.000 habitants no tindran alimentació en antena sinó que formaran part d'una xarxa mallada o tindran doble alimentació.
- Donar suport a la construcció i pas per Catalunya del Gasoducte MedGaz, en la mesura que assegura el subministrament de gas natural per tub i pot col·laborar en la diversificació de les fonts d'aprovisionament d'aquest producte energètic.
- Crear un pla de suport financer al desplegament de la xarxa secundària de transport de gas natural i de la dotació de serveis de distribució de gas natural o gas líquat (GPL) a nous municipis de Catalunya, per afavorir la diversificació d'accés a formes de subministrament energètic d'empreses i particulars. Aquest pla de suport s'adaptarà a les prioritats de reequilibri industrial i/o territorial, amb especial atenció als municipis petits.
- Verificar l'execució de l'acord de connexió Vall d'Aran a la xarxa de gas natural francesa.

5. Donar suport a R+D i la innovació tecnològica en l'àmbit energètic

— Desenvolupar un Programa de foment a la Recerca i el Desenvolupament tecnològic en l'àmbit energètic. El Pla contemplarà tant la recerca bàsica, en coordinació amb el Pla de Recerca i Innovació (PRI), com la recerca aplicada, per fer realitat aquelles tecnologies i equips energètics encara no disponibles, però que es troben a prop de fase comercial.

Creació d'un Institut de Recerca Energètica descentralitzat, concertat amb Institucions Estatals, Universitats de Catalunya, empreses i altres organismes d'interès, que centri els esforços d'innovació tecnològica en aspectes estratègics definits al Pla de l'Energia a Catalunya, com ara l'estalvi i l'eficiència energètica, l'aprofitament dels recursos energètics propis, el desenvolupament de tecnologies d'aprofitament d'energies renovables (eòlica, offshore, solar, i biocombustibles) o d'aprofitament energètic de fraccions residuals urbanes, industrials i agrícoles.

—Promoure la creació del Centre d'Interpretació de l'Energia atenent la realitat territorial per facilitar la divulgació de les característiques i limitacions que la generació, transport, distribució i utilització de l'energia té per tots nosaltres.

— Promocionar la participació activa dels diferents agents del sistema de recerca i innovació del sector energètic de Catalunya en les Plataformes Tecnològiques energètiques que es desenvolupin en els Programes marc europeus i estatals.

— Desenvolupament d'un Pla Industrial d'implantació i creixement d'empreses fabricants d'equips de tecnologia energètica i promoció de la exportació de tecnologia.

— Estimulació de l'esperit emprenedor mitjançant programes específics i suport a la creació de noves empreses innovadores en el sector de l'energia.

— Creació de grups interdisciplinaris de recerca per a assolir la màxima qualitat i massa crítica i la seva cooperació amb el sector empresarial.

— Promoure la creació d'un "cluster" en l'àmbit de l'energia que aplegui, integri i coordini activitats de formació, recerca i innovació empresarial en el sector energètic, que es produeixi a Catalunya, cercant també la contribució de les millors experiències internacionals amb presència activa dels tres agents implicats en aquest tema: la Universitat i els Centres de recerca, les empreses i l'administració.

26. TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ

Hi ha força elements preocupants que apareixen a l'hora de fer un resum de l'estat actual de Catalunya en el seu trànsit cap a la Societat del Coneixement. Els avenços produïts en la legislatura que acaba, tot i ser sovint molt interessants, no han estat prou catalitzadors i no s'han produït canvis de prou magnitud.

Tres han estat els fets amb més ressò mediàtic en aquests mil dies de govern catalanista i d'esquerres, i probablement amb tot fonament. Per un cantó l'aprovació del domini .CAT és una de les millors notícies per la cultura catalana. . Finalment, l'arribada de la CMT (Comissió del Mercat de les Telecomunicacions) situa Barcelona en el mapa institucional de les telecomunicacions i crea precedent com a exemple de nou model d'Estat.

Per un altre cantó el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç s'ha donat per fi l'impuls necessari al desplegament de la TDT a escala espanyola, un procés complementat a escala nacional i local des de la Generalitat.

Tanmateix, les taxes de penetració de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) més comunament mesurades segueixen en creixement al nostre país, però és un creixement gairebé vegetatiu. En aquests darrers anys no s'han observat acceleracions importants ni del nombre de llars amb ordinador ni del nombre de llars amb connexió a Internet. Sí que és cert que alguns paràmetres secundaris com el nombre de connexions de banda ampla són més esperançadors, però en definitiva semblaria que a la societat catalana hi ha dos grups, els connectats i els desconnectats. Que els primers cada vegada estiguin més ben connectats (per ADSL o altres sistemes de gran capacitat) i tinguin accés a més serveis, no té impacte sobre els desconnectats, que tenen una dinàmica pròpia. Sigui com sigui, els estudis indiquen que ja s'estan produint problemes d'e-exclusió o de fractura digital a la societat catalana. Per primera vegada, cal afrontar aquest problema amb la mateixa

voluntat política que s'afronten altres problemàtiques de desigualtats socials clàssiques. Els i les socialistes volem afirmar rotundament que a la societat del segle XXI no es pot parlar de llibertat o d'igualtat, valors fonamentals del pensament socialista, sense ampliar aquests conceptes als àmbits propis de la societat de la informació. Cal fer de la política tecnològica una política d'igualtat, doncs no afrontar-la així conduirà, i de fet ja ho està fent, el neixament d'una nova línia de separació entre grups de ciutadans en l'accés a la informació i a la cultura. Cal afrontar doncs la e-igualtat de la mateixa forma que des del socialisme s'afronten les altres desigualtats socials, i treballar per assolir la igualtat d'oportunitats en l'accés en tots els sectors poblacionals i socials.

A banda d'aquest fet principal, podem aportar altres elements de reflexió sobre la situació actual, que segurament són de fet algunes de les causes d'aquest naixent desequilibri en la nostra societat.

En matèria d'infraestructures, serveis, competència:

— En el entorn rural segueixen havent-hi importants dèficits de cobertura en els serveis bàsics de telecomunicació com ara la telefonia fixa i mòbil, i de la connexió a Internet així com també els trobem en cobertura de televisió analògica (i tot recentment en televisió digital terrestre – TDT).

— A més a més no s'ha progressat convenientment en matèria d'accessibilitat a xarxes d'alta capacitat en el conjunt del territori i les poques inversions s'han seguit situant en àrea metropolitana i de forma insuficient.

— El mercat no ha evolucionat significativament cap a una situació de major competència real i la tendència a la concentració de companyies i operadors no fa previsible un futur millor.

— Els preus de la telefonia mòbil i de la connexió ADSL no han baixat més que lleugerament.

— El desplegament de la 3G es fa lentament. Hi ha molts dubtes que arribi al conjunt del territori amb la mateixa velocitat que ho va fer la 2G.

S'ha produït la compra i el desmantellament parcial d'importants actors del sector amb seu a Barcelona

Altres empreses comencen a aconseguir resultats operatius positius, però segueixen arrossegant importants deutes difícils d'eixugar amb les penetracions actuals de mercat.

Existeixen problemàtiques enquistades com els telèfons rurals -TRACS- o la cobertura ADSL en zones de poca densitat de població.

En matèria de desenvolupament TIC de les empreses, i de sector empresarial TIC pròpiament dit:

— Molts sectors industrials no integren encara les TIC en els seus processos d'organització, producció o venda.

— Aquesta realitat és encara més gran en les petites i les micro-empreses, precisament on hi ha més potencial de guanys de productivitat.

— Existeix un sector TIC a Catalunya format per PIMES que presenten un gran potencial però que cal dinamitzar per fer-lo créixer. Hi ha diferents iniciatives en aquest sentit però presenten un cert grau de dispersió que cal anar corregint per no duplicar esforços.

En matèria de formació TIC i TIC a l'escola:

— La inversió en compra d'ordinadors, cablejat d'escoles i formació de professorat és notable. Malauradament aquest esforç es malbarata sovint en manca de capacitat de manteniment del parc i en poca estructuració dels programes pedagògics basats en les TIC.

— No hi ha programes generals de formació d'adults en TIC. No hi ha uns coneixements mínims/avançats consensuats i per tant cada curs té un esperit voluntarista.

En matèria de serveis públics basats en TIC:

— e-Salut, teleassistència, història clínica, recepta electrònica, ... són projectes que els departaments competents arrossegueu en fase de conceptualització o en fase de proves pilot i no acaben de fer-se un lloc en el dia a dia de tots els ciutadans.

— Tampoc en matèria de justícia o de seguretat es desenvolupen serveis avançats, si bé mica en mica, per exemple en matèria de trànsit, s'aporten algunes novetats interessants.

En matèria de patrimoni cultural digital:

— Els patrimonis literari, periodístic, fotogràfic, d'arts plàstiques i cinematogràfic de Catalunya no són encara accessibles de manera sistematitzada i gratuïta a través de la Xarxa.

— Manca encara completar les escales més petites del patrimoni geogràfic.

— Existeix una incipient indústria audiovisual que pot aprofitar la seva experiència i potencial per explotar la digitalització del patrimoni i a la que encara es pot estimular més.

Aquesta radiografia, necessàriament breu té el seu contrapunt en algunes coses que han millorat objectivament en els darrers anys.

— Els Plans Directors que ha desenvolupat el Govern marquen una ruta cap una situació òptima, i si bé els Plans no identifiquen prioritats ni assignen responsabilitats, i estan poc consorciats amb el territori, sí que recullen de manera exhaustiva els àmbits en els que cal treballar i molts projectes concrets d'alt valor.

— L'Administració Oberta de Catalunya ha trobat una via raonable en el compromís comú amb els municipis en la definició i execució de projectes concrets de gran valor pels ciutadans.

Aquesta ha de potenciar a les petites administracions locals en el desenvolupament continu de nous projectes que siguin veritablement utilitzables i compartits per aquestes, així com, en la formació de les mateixes per portar a terme els objectius marcats per l'Administració Oberta de Catalunya.

— La constitució del consorci ITCat i el desenvolupament del projecte de Banda Ampla Rural són fites a partir de les quals es poden enfocar de debò polítiques d'intervenció pública en el territori en matèria d'infraestructures de telecomunicacions. ITCAT és i serà l'espai de consens per a seguir impulsant un autèntic acord entre les administracions i la societat catalana, per tal d'accelerar el desplegament de noves infraestructures de telecomunicacions a tot el territori.

— La Generalitat ha definit una política de compres de serveis informàtics i de telecomunicacions més oberta a la competència i al desenvolupament del conjunt del sector.

— S'han consolidat els telecentres com un nou equipament habitual i comú.

El portal gencat s'ha renovat per esdevenir la referència dels webs en català (així ho demostren les distincions internacionals obtingudes) i és un model de transparència i apropament de l'administració al ciutadà. Cal aprofundir la tasca impulsada per racionalitzar les bases de dades corporatives, així com la integració de serveis (amb l'objectiu de eliminar burocràcia).

— La Generalitat ha aprofundit la seva coordinació amb el món local en matèria de TIC gràcies a la col·laboració amb el Consorci Localret.

Les condicions tan breument descrites no són exclusives de Catalunya. Molts territoris i molts països es troben amb dificultat per fer polítiques TIC coordinades i homogènies, amb garanties d'èxit. Actualment a nivell d'Europa, d'Espanya i de Catalunya ja s'ha produït però molta literatura acadèmica, i molts plans estratègics i directors sobre les polítiques que cal dur a terme. A aquests nivells, les claus de l'èxit ja han estat identificades: s'accepta generalment com a cert que un cop una certa roda positiva s'ha iniciat en matèria TIC, es produeix un fenomen de cercle virtuós i de creixement exponencial (Finlàndia, Korea). S'accepta també que la clau és invertir recursos de debò, així com assumir col·lectivament (tots els nivells de l'administració i de la societat) les mateixes línies de treball. També, però, l'experiència d'aquests últims deu anys ha comportat assumir que la clau del desenvolupament TIC està més en gestionar bé projectes tan complexes com els projectes tecnològics que en invertir massivament recursos o voler inventar coses diferents. En tecnologia es treballa a escala global. Catalunya no pot inventar o avançar sola. Les novetats, els avenços, són sovint l'obra col·lectiva de comunitats de recerca i de desenvolupament mundials. Catalunya no ha de destacar per ser diferent. Catalunya ha d'inserir-se en aquestes comunitats empresarials, acadèmiques i fins i tot formades per les aportacions d'individus. Doncs Catalunya té prou potencial per esdevenir líder en determinats àmbits del sector TIC si sap incorporar-se als grups i a les dinàmiques adequades.

Objectius

Ateses doncs aquestes consideracions, els eixos bàsics de treball seran:

1. Vertebrar una xarxa de solucions contra la fractura digital, especialment en les seves components generacional, social i territorial.
2. Accés universal: assegurar la cobertura de tots els serveis de telecomunicacions per a tots els ciutadans telefonia mòbil i fixa, banda ampla (entesa com a velocitat de dades suficient per poder fer ple ús de totes les funcionalitats i serveis a Internet, en tot moment) i televisió en les millors condicions de qualitat i preu possibles.
3. Adoptar òrgans de poder i traspàs de competències per Catalunya en l'entorn de les TIC.

Mesures

Integrar, en el marc d'un nou programa d'actuació per la legislatura, que es podria anomenar xarxa.cat, l'accés universal a les tecnologies de la informació, amb el seguit de mesures que a continuació es desglossen.

— Connectar amb banda ampla tots aquells nuclis de població de Catalunya que tinguin més de 50 habitants (els plans actuals només garanteixen la cobertura fins a 100 habitants).

- Aconseguir la substitució de tots els telèfons rurals d'accés cel.lular –TRAC- de Catalunya per altres tecnologies més robustes com la telefonia analògica, LMDS, GSM, UMTS, WiFi o Wi-Max.
- Promoure les infraestructures de fibra fins a la llar (FTTH), assolint una quota mínima en 4 anys de 50.000 persones.
- Connectar amb banda ampla a tots aquells polígons industrials de Catalunya que agrupin a més de 25 empreses.,preferentment, fent possible que hi arribin connexions i serveis a través de fibra òptica.
- Promoure la connexió de l'Anella Científica a la xarxa europea Geant., així com impulsar projectes singulars com l'anella industrial i l'anella cultural.
- Crear i executar normatives que aplicaran tan a nivell local com autonòmic a Catalunya, per tal de potenciar que totes les noves infraestructures de caràcter general que es planifiquin i construïxin impliquin la implantació obligatòria d'infraestructures de telecomunicacions amb uns estàndards comuns.
- Impulsar plans d'ordenació ambiental d'infraestructures de radiocomunicació per totes i cadascuna de les comarques de Catalunya.
- Ser líders a Espanya i a Europa de l'apagada analògica i l'encesa digital TDT per poder aprofitar quan abans els seus avantatges i exportar després el nostre coneixement en aquesta tecnologia, la seva implantació i els seus continguts.
- Aprofitant el reconeixement explícit que fa el nou Estatut d'Autonomia de les competències de la Generalitat en matèria d'Infraestructures Comunes de Telecomunicació als edificis, impulsar una renovació de la normativa catalana corresponent per afavorir la implantació d'aquesta mena d'instal·lacions, tan importants per assegurar un accés universal als serveis de telecomunicació
- Aprofitar les iniciatives i recursos del CIDEM arreu del territori per, juntament amb les associacions empresarials locals i les universitats, impulsar i promoure l'ús de les TIC en els processos productius de les PIMES.
- Crear una xarxa d'observatoris de les TIC localitzats en cada una de les vegueries, amb la participació de les associacions empresarials locals i la universitat, amb la finalitat d'impulsar i promoure l'ús de les TIC en els processos productius de les PYMES.
- Fomentar l'obertura de nous telecentres en aquelles zones rurals on no existeixi possibilitat de contractar ADSL o banda ampla rural.
- Promoure que la futura Agència de l'Espai Radioelèctric formi part, en tant que nova competència atribuïda, de la Comissió del Mercat de les Telecomunicacions.
- Recolzar activament els governs municipals, a través del Consorci Localret, en el seu treball d'impuls de l'administració electrònica i sobretot en l'accés dels ciutadans a les TIC (mitjançant les xarxes d'infraestructures, d'equipaments i serveis locals)

Nota: Es troben més mesures corresponents a aquest àmbit en el Capítol del programa dedicat a l'Economia.

CAPÍTOL 4. UNA ECONOMIA COMPETITIVA I SOCIALMENT COHESIONADA

INTRODUCCIÓ: Una Catalunya competitiva i cohesionada, en primera línia de l'economia europea

1. La Catalunya que somiem i que farem possible

Internacionalització, competitivitat, societat del coneixement, immigració i cohesió social són els principals reptes immediats i futurs que emmarquen la nostra actuació política. La seva importància, i la profunditat dels canvis als quals aquests reptes ens obliguen, està fora de dubte. De fet, defineixen l'aparició d'una nova societat, molt més complexa en les seves interrelacions internes i externes, i on la competitivitat internacional té i, sobretot, tindrà un paper molt més determinant que en el passat. Al mateix temps, suposen unes profundes implicacions sobre el nostre potencial de creixement futur i, per tant, sobre la indispensable cohesió social que un país com el nostre exigeix i necessita.

Catalunya pot afrontar aquest futur amb confiança en ella mateixa, sabent que tenim al davant reptes complexos, però també sabent que, si fem les coses ben fetes, podrem assolir totes les ambicions que ens proposem. Tenim una molt bona posició de partida: estem creixent més del que havíem crescut els darrers anys. La nostra situació és estratègicament envejable, a Espanya i a Europa. Sabem que hem de fer front al canvi, que ja s'està produint, del nostre model de competitivitat. I el que és més important: sabem on volem anar, el model de país que somiem i al qual aspirem.

Hem pensat la Catalunya que volem per als propers vint anys, la que volem deixar als nostres fills i als nostres néts, la Catalunya somiada, que només podrem fer, naturalment, a partir de la Catalunya real. Aquesta Catalunya només serà possible a partir de la realitat i de l'ambició. És la Catalunya que sap que la nostra tradició industrial és un actiu de primer ordre per esdevenir un dels territoris europeus més avançats tecnològicament; la Catalunya que mira Europa i aspira a esdevenir una de les regions europees de referència; la Catalunya que vol tenir les millors universitats, perquè només les regions amb centres universitaris de primer nivell competeixen a primer nivell; la Catalunya orgullosa del seu Estat del benestar, que reconeix en la cohesió social no solament un valor en si mateix, sinó la millor inversió productiva; la Catalunya, en fi, oberta al món, tolerant, capaç d'oferir el clima institucional i social més favorable a l'activitat empresarial.

Aquesta Catalunya la defineixen cinc trets, tots ells fonamentals i que són expressions diferents del model de Catalunya que volem continuar construint: competitivitat elevada; societat del coneixement; lideratge europeu; justícia social, igualtat d'oportunitats i cohesió social i, finalment, un país de diàleg i concertació, atractiu per a l'activitat productiva.

En primer lloc, la Catalunya que volem, la que ja estem forjant, és una Catalunya altament competitiva en un món globalitzat, que té en la seva sòlida base industrial un dels seus millors actius. Una Catalunya que fomenta i impulsa els sectors tecnològicament més avançats i els serveis d'alt valor afegit. Una Catalunya que no renuncia a cap de les capacitats que ens han convertit en una economia avançada però que, al mateix temps, transforma la seva base productiva tradicional progressant cap amunt en la cadena de valor.

En segon terme, tots els territoris capdavanters del món tenen centres universitaris i de recerca potents. Així ha de ser també a Catalunya. Tenim una base molt bona i cada cop disposem de

més centres d'excel·lència. Si parlem de la societat del coneixement, aquest és un aspecte crucial. Hem de tenir l'ambició de formar i d'atreure els millors professors, els millors investigadors i els millors estudiants, que vol dir els millors professionals de demà. Avui, el clima de relació, d'interpenetració entre universitats i empresa és una condició indispensable per avançar en la línia que ens proposem.

En tercer lloc, Catalunya ha de figurar entre les regions més dinàmiques i competitives d'Europa. La nostra realitat és Europa, i Europa ha de ser el nostre llistó, el nostre punt de referència. El nostre objectiu ha de ser vertebrar una gran regió europea, l'euroregió, des de la qual hem de projectar-nos al món. Tenim totes les possibilitats per aconseguir-ho. Es donen les condicions i hi ha la necessitat. Amb els altres territoris de l'euroregió tenim interessos estratègics compartits i, a la vegada, existeixen complementaritats que fan que ens necessitem mútuament. Ens cal, però, impulsar les infraestructures que ens vertebrin entre nosaltres i que ens connectin cap enfora, unes infraestructures que seran més potents com més sòlid sigui aquest territori de l'euroregió. I, per suposat, ens cal anar avançant en el diàleg i en establir complicitats i projectes conjunts, que han de ser la base de l'impuls de polítiques comunes.

En quart lloc, la Catalunya que volem és la Catalunya de la justícia social, de la cohesió i de la igualtat de drets i deures entre les persones, la Catalunya que està orgullosa del seu Estat del benestar, que sap que l'Estat del benestar és el factor més potent d'integració i construcció nacional i que sap que competitivitat i Estat del benestar han d'anar de la mà, perquè les polítiques socials, alhora que contribueixen a la igualtat de drets entre les persones i a la seva dignitat, són la millor inversió productiva. Volem, doncs, el millor Estat del benestar. Un Estat del benestar que no ha de ser pesant i burocràtic, fent coses que no li pertocuen o que, tal vegada, altres poden fer millor. I sabent, per suposat, que no hi ha Estat del benestar sense responsabilitat individual i que la cultura de la subvenció i de la dependència és una malaltia que anul·la els incentius perquè els individus donin el millor de si mateixos. Però també volem un Estat del benestar compromès decididament en la igualtat d'oportunitats i en l'impuls i la potenciació d'un sistema de serveis públics de primera qualitat per a tots els ciutadans.

I en cinquè lloc, finalment, volem una Catalunya que es caracteritzi per ser un país obert i acollidor, amb un marc institucional favorable a l'activitat econòmica. Un país amic de les empreses i de l'esperit emprenedor, que considera indispensable atreure centres de decisió empresarial a Catalunya i que sap que això només és possible a partir del diàleg, la concertació social i la col·laboració institucional. Una Catalunya que confia en la llibertat i no en l'intervencionisme, que creu en la creativitat i la innovació i que sap, la història ens ho diu, fins a quin punt el paper de la societat civil és decisiu en la nostra realització com a país.

2. Una bona base de partida: creixement de la renda i de l'ocupació i inici de la correcció dels principals desequilibris

Avui ningú no discuteix que Catalunya es troba en una bona situació econòmica; per suposat, millor que la que ens vam trobar fa tres anys. El creixement del PIB (3,6% el primer trimestre del 2006) és el més elevat dels darrers sis anys i el triple, pràcticament, que el dels països de la zona euro de la qual formem part. Hem tancat el diferencial negatiu de creixement amb el conjunt de l'economia espanyola, un diferencial que s'havia anat mantenint al llarg dels darrers anys. El PIB per càpita de Catalunya, en termes reals, assoleix pràcticament el 110% de la Unió Europea dels quinze, aquesta Europa que durant tants i tants anys ha constituït el punt de referència de progrés i benestar al qual ens volíem apropar.

La forta empena de la producció s'ha traduït en un increment de l'ocupació molt important: en el transcurs de tres anys (entre el segon trimestre del 2003 i el 2006) ha crescut a un ritme molt elevat, 14,8%, cosa que ha implicat un augment de prop de 440.000 nous treballadors. En

aquest context, la taxa d'atur s'ha reduït de forma radical i ha passat del 10,3% al 6,5% entre el segon trimestre del 2003 i el 2006.

El balanç que podem fer és àmpliament satisfactori, a més, en relació amb les recomanacions de l'Estratègia Europea d'Ocupació. La taxa d'ocupació de la població entre 16 i 64 anys se situa ja en el 71,5%, per damunt de l'establerta en l'Agenda de Lisboa per a l'any 2010 i clarament per sobre tant de la taxa mitjana espanyola, com la de la zona euro. I la millora és especialment important en l'ocupació femenina, que ha passat del 55,0% al 61,4% entre el 2003 i el 2006. L'augment de l'ocupació i de la producció ha permès un important increment dels ingressos de les llars. El PIB ha augmentat, en termes reals, en el 10% entre el 2003 i el 2006. I, tot i el fort augment demogràfic (un increment de la població del 7%), l'augment de l'ingrés ha permès un avanç notable de la renda per habitant, proper al punt percentual per any.

D'altra banda, i amb tota la prudència necessària, perquè els corrents de fons només es poden verificar quan disposem d'una certa perspectiva, podem afirmar que aquesta etapa de progrés econòmic té lloc a la vegada que s'estan produint uns canvis en el patró de creixement en la bona direcció. Ho demostra el fet que els dos components més dinàmics de l'economia són la inversió i, sobretot, la inversió en béns d'equipament i les exportacions. En canvi, la construcció, tot i que continua augmentant per damunt del conjunt, està moderant el seu creixement. Continua sent un motor de la nostra economia i és bo que sigui així, però no l'únic motor. No solament ens trobem, doncs, davant d'una bona situació econòmica i en l'etapa d'augment del PIB més intensa dels darrers sis anys, sinó que, a més, l'augment s'està produint sobre unes bases més sòlides i competitives.

Aquesta nova empenta de la inversió i de les exportacions és molt important, perquè ambdues són variables clau, a mitjà i llarg termini, per tal d'assegurar un creixement sòlid i sostingut de la nostra economia. La millora és fa especialment evident en l'àmbit de la inversió productiva, una variable bàsica per fer front als desafiaments de futur. Davant els febles registres dels anys 2000-2003 (amb un increment de només el 2,6%), a partir del 2004, el 2005 i, d'acord amb les previsions, també el 2006, la inversió en béns d'equipament mostra una progressió molt substancial, amb un augment de fins al 10,4% el primer trimestre del 2006.

L'altre aspecte positiu és l'avenç de les exportacions, afectades negativament els darrers anys per l'augment de la competència internacional, l'increment de la inversió directa en altres països i el baix creixement de l'economia a l'àrea de l'euro. Davant l'escadusser augment de l'1% del 2003, lentament primer i de forma més accelerada el 2006, les nostres vendes de mercaderies a l'exterior han anat prenent embranzida, amb un increment del 15% el primer semestre del 2006.

La millora de la situació econòmica ha permès reduir, i fins i tot fer desaparèixer, les pèrdues de posició de Catalunya davant la resta d'Espanya, que s'havien produït al llarg del període 1996-2003, tant en termes de creixement del PIB com d'ocupació. D'aquesta manera, Catalunya torna a recuperar la seva posició tradicional de principal motor de l'economia espanyola. No ens conformem, per suposat, d'haver tancat el diferencial amb la mitjana de l'economia espanyola. Catalunya ha d'aspirar, i aquest és el nostre objectiu, a liderar l'economia espanyola. Però és important destacar que, després d'un llarg període (1996-2003) d'haver crescut per sota, finalment, en els anys 2004-2006, Catalunya ha tancat aquest diferencial negatiu.

Podem, doncs, estar satisfets. De la situació econòmica i de la feina feta. Perquè, tot i que està clar que la millora actual és mèrit, sobretot, dels que són els protagonistes més directes de l'activitat econòmica (empresaris, treballadors, professionals), també ho és que el govern ha impulsat les polítiques apropiades i, sobretot, que la gestió d'un govern en el camp de l'economia es mesura, per damunt de tot, per l'estat de l'economia i la situació econòmica. I en

aquest punt el balanç és clarament positiu i satisfactori. Només cal veure on érem i on som, quina era la situació econòmica l'any 2003, quan el govern va assumir les seves responsabilitats, i quina és avui.

Ara bé, la bona situació actual i la millora assolida no ens han de conduir a l'autocomplaença, perquè els desafiaments que tenim al davant no ens ho permeten. I només afrontant aquests reptes amb determinació i amb una gran exigència podrem resoldre'ls satisfactòriament. Tenim una bona base, una bona posició de partida per dur a terme les reformes necessàries: una situació econòmica favorable i l'acció de govern dels darrers tres anys, que ha assentat els fonaments d'aquestes reformes.

Sens dubte, tenim al davant el repte més que notable de la internacionalització. Però això no ens ha de fer perdre de vista dues coses. En primer lloc, l'economia catalana és ja avui una economia fortament internacionalitzada. La ràtio d'obertura a l'exterior se situa en percentatges propers al 100%, similar a la dels països europeus que la tenen més elevada. I, en segon lloc, la internacionalització ens ha anat bé i ens convé. Entre el 1986, quan vam entrar a la Unió Europea, i el 2005 hem crescut i, alhora, ens hem obert a l'exterior. A l'economia catalana, sempre li ha anat bé l'obertura de portes i finestres, l'entrada d'aire fresc. Les nostres empreses han demostrat que saben navegar en mar obert. Tenim motius per confiar en les nostres capacitats per competir.

3. L'Acord Estratègic, punt de partida de les transformacions necessàries

L'Acord Estratègic del febrer del 2005 constitueix el full de ruta de les transformacions que Catalunya necessitava i continua necessitant. Amb la seva signatura, el govern de la Generalitat i els agents sindicals i empresarials volien assenyalar clarament els objectius que ens hem de plantejar: una millor inserció en el context internacional, l'increment de la productivitat, l'augment de les competències educatives i professionals, l'articulació d'unes relacions laborals al voltant de la millora de la flexibilitat i de la qualitat de l'ocupació, i el reforçament de la cohesió social. L'Acord és l'expressió més precisa del fet que no és possible millorar substancialment la productivitat del treball sense reforçar, al mateix temps, la cohesió social o la internacionalització.

3.1) Els primers fruits de l'Acord

Els avenços aconseguits en la correcció de dèficits estructurals de la nostra economia han estat molt significatius, tot i l'escassetat del temps transcorregut des de la signatura de l'Acord Estratègic. Sense l'Acord, no s'haguessin començat a manifestar ja aquells corrents de fons als quals abans ens referíem en la transformació del nostre patró de creixement. Per exemple, en l'àmbit de la formació, la lluita contra el fracàs escolar i per l'elevació del rendiment escolar s'ha plasmat en la introducció de la sisena hora a l'escola pública, una inversió del tot necessària per aquest futur més competitiu i més complex que ens espera. Igualment, destaca la potenciació de la formació professional (FP), amb un fort augment de l'oferta de formació continua i ocupacional, i l'impuls al nou model de centres integrats d'FP.

En el camp fonamental de les polítiques de recerca i innovació, el govern ha augmentat de forma substancial els recursos que s'hi destinen i ha fet realitat l'aposta per l'ampliació de la xarxa de centres tecnològics, així com pel desenvolupament de clústers de recerca i innovació en sectors clau per a la nostra economia i en activitats d'alt valor afegit, com la biotecnologia o l'aeronàutica, o en projectes tan estratègics com el del sincrotró o el del supercomputador Mare Nostrum.

L'Acord Estratègic ha donat lloc també a un impuls decisiu cap a una nova política de recolzament i modernització de l'empresa catalana. D'una banda, ha facilitat el finançament de

projectes empresarials, mitjançant un ICF reforçat i l'ampliació de l'oferta de capital risc i altres instruments financers. I, de l'altra, ha impulsat la internacionalització de l'empresa catalana, a través tant dels nous centres de promoció de negocis i plataformes empresarials a l'estranger, com de l'atracció d'inversions estratègiques d'arreu, una tasca de l'Agència Catalana d'Inversions que ja ha donat fruits significatius.

3.2) L'Acord: full de ruta per al futur

La transformació del nostre model de competitivitat ha estat el gran repte de la legislatura actual, i serà el de la propera. És un model de competitivitat que ja no es pot basar en avantatges de costos i s'ha de fonamentar cada cop més en les millores de productivitat, la incorporació de coneixement a la producció i en produccions d'alt valor afegit. És per això que, tot i les millores aconseguides, la profunditat dels canvis que la nostra economia exigeix no ha estat esgotada en aquesta primera legislatura. L'Acord Estratègic és un exponent, que exhibim amb orgull, de la feina feta. Però, ahora, ens marca el camí que hem de seguir en el futur.

Per tal de tenir una economia realment competitiva, hem de fer front a dos grans objectius, i ho hem de fer a la vegada. D'una banda, cal un esforç inversor molt important encara per a la millora de les nostres infraestructures físiques, de transports i de comunicacions (ports, aeroports, xarxa ferroviària de mercaderies d'ample europeu, tren d'alta velocitat, rodalies ferroviàries, eixos viaris), ahora que avancem cap a formes més flexibles i autònomes en la gestió d'aquestes infraestructures, per tal d'assolir els nivells de serveis que necessitem. De l'altra, cal impulsar les polítiques de formació, recerca i innovació tecnològica, imprescindibles per assegurar la incorporació del coneixement a la producció, d'acord amb el que vol l'Agenda de Lisboa de la Unió Europea.

Pel que fa a les infraestructures, Catalunya necessita uns sistemes portuari i aeroportuari a l'altura de la seva ambició econòmica. Volem que el complex format pels ports de Barcelona i Tarragona sigui la gran porta d'entrada a Europa del tràfic de mercaderies, cada vegada més important, procedent dels països asiàtics. Podem aconseguir-ho. Però per això necessitem continuar la tasca ja iniciada en la gestió i potenciació d'aquests ports. A la vegada, però, per tal que aquest sistema portuari desenvolupi tot el seu potencial, cal assegurar la seva connexió amb Espanya i Europa i, per això, calen una sèrie d'infraestructures imprescindibles: una xarxa ferroviària de mercaderies d'ample europeu, que connecti aquests ports amb la resta d'Europa, i millorar molt decididament els accessos viaris, especialment al port de Barcelona.

Igualment, en l'àmbit de la mobilitat de les persones i les mercaderies cal continuar aprofundint en les transformacions en curs, i això tant pels creixents problemes de sostenibilitat energètica i mediambiental, com per la congestió que comença a aparèixer com un fre al creixement. La nova situació energètica ha d'obligar a donar un impuls renovat al transport públic i, en particular, al transport de mercaderies per ferrocarril i al de rodalies, ahora que ha de servir per confirmar, amb més força si cal, la nostra decidida aposta pel model de 'ciutat compacta', més eficient tant des del punt de vista de la mobilitat com dels seus costos mediambientals.

En aquest context, la gestió del sistema aeroportuari català, i especialment de l'aeroport del Prat, ha esdevingut avui una prioritat política indiscutible. Catalunya necessita, i Espanya també, que l'aeroport del Prat pugui competir en primera divisió, que sigui un aeroport que pugui atendre les demandes creixents de la nostra economia i que pugui connectar-nos amb la resta del món amb els vols transoceànics que ens fan falta. I això requereix autonomia per poder gestionar-lo d'acord amb aquestes necessitats. Per això, haurem d'assolir un model de gestió descentralitzada, autònoma i consorciada entre l'administració central, les administracions catalanes i amb presència d'interessos privats, on la Generalitat tingui un paper preeminent. Aquesta és una qüestió prioritària, per suposat, per a la societat i l'economia catalana, però també ho és per al conjunt de l'economia espanyola.

Pel que fa a la formació de les persones, tenim al davant reptes de primera importància per a la competitivitat de la nostra economia: continuar lluitant contra el fracàs escolar, incrementar les competències dels nostres estudiants mitjançant l'augment de l'escolarització postobligatòria, especialment a l'FP, i fixar-se com a objectiu prioritari l'aprenentatge de la llengua anglesa. I, en l'àmbit de les nostres universitats, també continuen sent reptes essencials de futur una adequació més ràpida de les titulacions als canvis que la situació actual exigeix, així com aprofundir en el foment de la seva internacionalització (tant en estudiants com en professorat).

L'esforç en recerca i innovació és fonamental. En aquests tres anys, el treball dut a terme ha estat notable, com ho demostra el fet que la inversió en R+D haurà passat de poc més de l'1% del PIB fa pocs anys a situar-se en un percentatge proper a l'1,5% l'any 2006. Però ens falta un camí, i un camí important, per recórrer. No es pot oblidar el baix nivell de partida i la seva significació estratègica. Hem d'insistir, per tant, en polítiques que fomentin augments en la dimensió i en la disponibilitat de recursos financers de les nostres empreses, totes dues variables claus per a l'increment de l'R+D+i. Finalment, un dels eixos cardinals de la política de recerca i desenvolupament continua sent avançar més en la imbricació del teixit productiu amb el nostre sistema universitari i en la transferència de tecnologia a les empreses.

Les infraestructures i la formació i la recerca són premisses bàsiques per competir amb garanties en un món creixentment globalitzat. Ara bé, la nostra posició en el context internacional requereix també una decidida política d'atracció d'inversions. Avui, és una realitat inqüestionable que els territoris competeixen entre ells per atreure activitat productiva. Si volem una Catalunya en primera línia de l'economia mundial, no podem quedar al marge d'aquesta realitat. Per això, si aquesta línia d'actuació era necessària en el passat, l'acceleració que el procés de globalització ha adquirit els darrers anys i la intensitat dels canvis que s'estan produint en la localització de l'activitat productiva a escala internacional, obliguen a insistir encara més en aquesta direcció.

4. L'emergència de nous reptes interns i externs

En els darrers anys, hi ha hagut alguns elements que han adquirit una rellevància especial. Entre tots aquests aspectes, el de la immigració sobresurt de forma destacada. Les necessitats del nostre mercat de treball expliquen, en una bona part, la intensitat d'aquest fenomen. Més del 80% del creixement demogràfic entre el 2000 i el 2006 ha estat generat per la immigració, al mateix temps que les llars d'immigrants han aportat vora el 55% de totes les noves famílies. En l'àmbit de l'ocupació, el paper de la immigració també és determinant: ha absorbit al voltant del 55-60% de tots els llocs de treball generats per l'economia catalana els darrers anys. Mentre que, ara fa deu anys (1995), la immigració representava l'1,7% del total de població i l'1,1% dels ocupats, deu anys després, aquestes xifres s'han incrementat espectacularment i el 2005 se situen respectivament en el 8,9% i el 12,9%. El seu impacte demogràfic és, a més, especialment rellevant: mentre que, ara fa deu anys (1995), representava l'1,7% del total de població, el 2005 ja en representa ja el 8,9%.

Aquesta nova onada immigratòria genera nous reptes i ofereix noves oportunitats. Entre aquestes darreres, hi figura, sens dubte, en un lloc destacat la seva contribució a la creació d'ocupació i al creixement econòmic. Tanmateix, és inqüestionable que la immigració planteja també reptes importants i que la seva integració correcta constitueix un dels desafiaments més considerables als quals ha de fer front la societat catalana. Tot i que la nostra sempre ha estat una societat extraordinàriament oberta, ara el repte és rellevant quantitativament i, el que és més important, qualitativament, per les diferències de tot tipus que hi ha respecte als nous nadius. Les polítiques d'escolarització, d'accés a l'habitatge, de comprensió de l'idioma i, en general, la política d'integració esdevenen claus per assegurar el futur del nostre país. Perquè, a la vegada que hem de poder atendre les noves demandes, hem d'estar en

condicions de continuar prestant els serveis, amb el mateix nivell de qualitat, a aquells que els rebien fins ara.

El molt fort augment dels preus de l'habitatge i les dificultats d'accés dels col·lectius especialment necessitats (joves i immigrants, particularment) constitueix una segona, i important, modificació que ha tingut lloc els darrers anys. El notable increment de l'endeutament de les llars apareix, a més, com un element addicional de preocupació. Tot i que el procés estava certament en marxa a l'altura del 2003, les transformacions dels darrers tres anys han sorprès per la seva intensitat i obliguen a emfasitzar les polítiques engegades aquesta legislatura. Entre elles, cal insistir en l'augment necessari de l'oferta pública d'habitatge.

La creixent globalització dels mercats i l'augment de la competència internacional han incidit de forma important en la transformació de l'estructura productiva. Hem assistit a la importància creixent de l'ocupació en activitats terciàries i, a la vegada, a la pèrdua de posicions de l'ocupació industrial, que era evident ja fa un temps i s'ha accelerat en els darrers anys. L'ocupació industrial ha passat de representar prop del 40% del total de la mà d'obra ara fa trenta anys, a l'actual 25% i escaig. Aquesta tendència, que ha tingut lloc amb la mateixa o amb més intensitat en les altres regions europees de llarga tradició industrial, forma part d'un llarg procés de canvi estructural, que s'ha vist accentuat per la importància del procés de globalització i internacionalització de l'economia.

Precisament perquè aquesta és una tendència general que no podem ignorar, resulta imprescindible subratllar-ne algunes característiques especialment significatives. En primer lloc, en els darrers tres anys, i malgrat l'existència de determinats episodis de deslocalització, les 'localitzacions' a Catalunya han estat molt més importants i significatives que les deslocalitzacions. El nombre d'empreses que han decidit invertir-hi, el volum d'ocupació creada i la inversió realitzada per les empreses que han apostat per Catalunya és clarament superior al de les empreses que han marxat. Això demostra fins a quin punt el nostre país està especialment ben situat en la indubtable competència que hi ha entre territoris, i no solament amb els països emergents, sinó també amb els del nostre entorn geogràfic i econòmic.

En segon terme, hem d'assumir amb tota normalitat el fet que les empreses localitzin la seva activitat en els indrets on aquesta activitat sigui més productiva. No solament això, hem d'ajudar per tal que també ho facin les nostres empreses, perquè és l'única manera, en moltes ocasions, de continuar competint amb avantatges en un món on la competència té lloc a escala global. Davant d'aquest fet, el que hem de fer és continuar en la línia, clarament iniciada els darrers anys, de fer més i més atractiu el nostre país i afavorir la seva capacitat per atreure empreses i activitat, potenciant els factors en què som més competitiu.

En tercer lloc, i probablement el més important, està clar que el govern de Catalunya no pot contemplar de manera passiva cap episodi de deslocalització empresarial. Perquè, en tots i cada un d'aquests episodis, el que passa a primer pla són les implicacions personals i socials. Així, la política del govern de Catalunya s'ha d'adreçar a actuar preventivament en aquells casos en què aquests episodis es puguin arribar a produir, i ha d'adoptar les mesures pal·liatives oportunes, si finalment la deslocalització esdevé inevitable, per tal de minimitzar-ne els costos socials i personals i, per suposat, per protegir, si cal, els interessos generals.

A Catalunya, com ja s'ha subratllat en un punt anterior, la internacionalització i el creixement han anat de la mà. Avui, el grau d'obertura de la nostra economia és molt elevat i el pes de les exportacions de béns i serveis sobre el PIB s'ha doblat pràcticament al llarg dels darrers vint anys. Exportem i exportem bé. També en aquest aspecte som, encara més, el motor econòmic d'Espanya. Ara bé, és innegable que l'agudització creixent de la competència està comportant dificultats en el sector exterior, derivades del feble creixement de la productivitat i del diferencial d'inflació entre Espanya i els altres països de la Unió Europea, uns factors als quals

cal afegir la revalorització experimentada per l'euro. La pèrdua de competitivitat, doncs, no és un problema exclusivament català. Els principals països i el conjunt de l'àrea de l'euro han anat perdent quota en el mercat mundial: mentre que el 2003 les exportacions conjuntes assolien el 41,4% del total mundial, el 2005 aquesta xifra havia retrocedit fins al 39,4%.

Aquest no és, però, un problema que afecti únicament Catalunya. Es tracta d'un fenomen general que incideix en el gruix dels països avançats, que veuen com les mercaderies dels països emergents estan entrant amb una gran força en mercats que controlaven tradicionalment. En aquest context, no ha de sorprendre que l'augment de la productivitat i de la competitivitat que hi va associada constituïssin la paret mestra al voltant de la qual l'Acord Estratègic va dibuixar les mesures més urgents. I, si aquests objectius eren necessaris aleshores, encara ho són més avui en el context de l'acceleració creixent dels processos de canvi de l'economia internacional.

La millora de la competitivitat exterior és també una de les raons que explica la iniciativa del govern d'engegar un pla de mesures per reduir el diferencial de creixement dels preus amb Espanya i, sobretot, amb l'àrea de l'euro. Les 39 mesures que conté el pla s'orienten a la millora de la productivitat, la racionalització i l'eficiència de l'administració, la millora del funcionament dels mercats, la defensa dels consumidors, així com a actuacions en sectors com ara distribució, transport, alimentació fresca, formació o energia.

Finalment, la disponibilitat i el preu de l'energia és un altre dels aspectes bàsics per aconseguir la millora de la productivitat. L'economia catalana fa un consum significatiu d'energia, però no disposa de les infraestructures de transport necessàries per assegurar-ne un subministrament regular i de qualitat. Això afecta tant la xarxa nacional com la internacional i el resultat és un servei deficient i un sector generador aïllat de la competència internacional. La resolució d'aquest problema requerirà decisions molt fermes, que són estrictament necessàries per no ofegar el creixement potencial de Catalunya.

5. Un lideratge fort i decidit, estabilitat i concertació per aprofundir en els canvis necessaris

Sabem on volem anar per continuar el camí i anar més enllà, coneixem també els reptes que tenim al davant i disposem d'una immillorable posició de partida. Ara ens cal posar els mitjans necessaris per arribar-hi: els financers, per suposat, perquè per assolir els objectius que ambicionem fan falta recursos; els polítics, és a dir, un govern conscient de la seva tasca, capaç de donar l'estabilitat que el país necessita i de generar les complicitats que fan falta; i els socials, perquè només si hi ha una autèntica implicació del conjunt de la societat en els objectius del país, aconseguirem realment el que ens proposem.

Per aconseguir aquests objectius ens fan falta recursos i competències. Per això, necessitem actuar en una doble direcció: per una banda, fer el millor ús dels mitjans de què disposem i, per l'altra, desplegar el nou Estatut amb totes les seves potencialitats. En el terreny estrictament financer i pressupostari, això exigeix administrar amb rigor i eficàcia el nostre pressupost i millorar significativament el nostre finançament. Totes dues coses. Ens cal, sens dubte, ara que tenim aprovat l'Estatut, desenvolupar el nou marc de finançament que s'hi conté. Això ens ha de conduir a un nou model de finançament, que ens proporcionarà més recursos i més capacitat de decisió sobre els nostres impostos i suposarà un canvi qualitatiu respecte a la situació actual. Nosaltres volem aplicar ara, en tota la seva potencialitat, allò que hem pactat. Som lleials al pacte que hem signat. I, per aquesta raó, perquè som lleials al pacte, també serem fermes en l'exigència del seu compliment.

Necessitem un millor finançament, sens dubte. Però aquesta demanda en cap cas no ha de servir de pretext per no fer bé, amb el màxim rigor i la màxima exigència, allò que depèn de

nosaltres, és a dir, per administrar de forma eficient i rigorosa el nostre pressupost. És el que ha fet el govern actual, reduint el dèficit i la despesa aplaçada, controlant i racionalitzant l'endeutament i potenciant la inversió. I és el que es proposa fer el proper govern socialista, si els ciutadans ens concedeixen la seva confiança. Ho hem de fer perquè ens devem als nostres ciutadans, als que demanem la seva confiança per administrar uns recursos que, en definitiva, provenen dels seus impostos. Però també perquè només sent exigents amb nosaltres mateixos i demostrant que gestionem bé els nostres recursos, tindrem l'autoritat necessària per reclamar als altres que compleixin amb la seva part i per negociar, en les millors condicions, els canvis que s'han de dur a terme en el nostre model de finançament.

Un millor finançament i una gestió rigorosa dels nostres recursos: són dues condicions indispensables per millorar el nostre autogovern. I ens cal, sens dubte, més i millor autogovern per abordar els objectius que ens proposem. Però també ens cal una implicació més gran de l'Estat. Perquè una bona part dels reptes que hem d'afrontar tenen també dimensió d'Estat. Catalunya és el primer motor econòmic d'Espanya i que aquest motor funcioni no solament és bo per Catalunya, sinó que també és especialment important per al conjunt d'Espanya. Per això cal assegurar la col·laboració de l'Estat i la seva implicació a Catalunya. I per això és tan important el compliment de la disposició estatutària que preveu que la inversió en infraestructures de l'Estat a Catalunya s'equipari al pes que tenim en termes de PIB.

El clima polític i el marc institucional incideixen de forma decisiva en l'economia. Per això ens cal ara, també per raons estrictament econòmiques, un govern que sigui capaç d'atresorar tres qualitats: generar confiança, donar estabilitat i exercir una acció de lideratge. No hem d'oblidar mai que la primera obligació del govern és proporcionar estabilitat a les institucions i al país i donar confiança als ciutadans, que tenen el dret d'estar segurs que, més enllà de la concreció precisa de les polítiques, els afers públics estan en bones mans, i de saber que el dipòsit de confiança que ens fan quan ens encomanen la conducció dels afers públics és correspost amb escreix. Ara necessitem una llarga etapa d'estabilitat, després del període de tensió i convulsió que ha acompanyat el debat estatutari. Per això, necessitem un govern que doni confiança, garanteixi l'estabilitat i exerceixi el lideratge que Catalunya demana, assenyalant els grans objectius i donant les grans orientacions de país.

En darrer lloc, però probablement el més important, cap dels objectius que hem assenyalat no seran possibles sense una vertadera ambició de país. Aquesta ambició no depèn només del govern, sinó del conjunt de la societat i de totes les forces polítiques. El govern ha d'exercir, sens dubte, aquella acció de lideratge a què ens referíem en el punt anterior. Ha de donar orientacions i marcar el camí. Ha de construir complicitats entre tots els agents socials, impulsar la concertació, per tal d'anar junts en aquells objectius que tots compartim, fent cadascú el seu paper, per suposat, sense intervencionismes. També ha de construir el consens entre les forces polítiques, perquè hi ha objectius que ens han d'unir i no dividir, i només anant junts serem prou forts per aconseguir-los.

Però el govern, per important que sigui, no ho pot ni ho ha de fer tot. Aquest país l'ha fet gran, l'ha fet en realitat, la seva societat, suplint, moltes vegades al llarg de la història, allò que els poders públics no feien. L'han fet els empresaris, els treballadors, els professionals, els intel·lectuals i els universitaris, exercint una acció de lideratge social indispensable, quan no teníem poders públics que representessin els ciutadans i vetlessin pels interessos col·lectius (fora del paper, sens dubte meritori, però molt limitat, dels ajuntaments), i el poder públic central era incapaç d'atendre les demandes de la societat i l'economia catalanes, quan no actuava obertament en contra d'elles. Ara tenim autogovern, és cert. El seu paper és crucial. Però el paper de la societat continua sent indispensable si volem assolir de veritat totes les ambicions que ens proposem.

1. UNA ECONOMIA BASADA EN EL CONEIXEMENT: INNOVACIÓ, CREATIVITAT I CAPACITAT EMPRENEDORA

1. Ciutadans professionalment qualificats.

La formació professional: prestigi, un sistema eficient i integrat. Ocupabilitat al llarg de la vida laboral. Un Pacte Nacional per la Formació Professional.

Els i les socialistes defensem un model productiu basat en una ciutadania professionalment qualificada i, des d'aquest punt de vista, la millora de la formació professional (FP) és cabdal per a la competitivitat de la nostra economia. Fins al govern catalanista i d'esquerres, l'FP no era aliena a la situació de dèficit general que presidia el món de l'educació: l'estat d'ineficiència i desprestigi que patia era del tot evident. Amb una oferta erràtica i pocs mitjans tècnics, depenia excessivament de l'oferta privada i es trobava poc connectada amb les necessitats de les empreses. En definitiva, l'FP no va ser mai un dels eixos prioritaris de l'actuació dels governs de CiU.

L'any 2003, els socialistes plantegem la reforma de l'FP a partir d'uns grans eixos: la necessitat d'integració dels tres sistemes de formació professional (l'ocupacional, la reglada i la contínua), potenciar en el marc del sistema integrat la formació permanent al llarg de la vida, millorar el vincle i la col·laboració amb el món empresarial, millorar l'ocupabilitat de l'FP, assegurar la transició entre l'escola i el treball, millorar l'impuls de l'esperit emprenedor i innovador, i millorar la integració amb el territori.

El nou Govern ha situat l'FP entre les seves prioritats i ha actuat urgentment per millorar-la, flexibilitzar-la i facilitar-ne la relació amb l'estructura productiva, coordinant la formació reglada, ocupacional i contínua. Així, el Govern va incloure, juntament amb els agents socials, un important paquet de mesures sobre la qualitat i l'efectivitat de l'FP en l'Acord Estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana.

És en aquest marc que, d'una banda, es creen quatre nous centres integrats de formació professional (Manresa, Olot, Tarragona i Sant Feliu de Llobregat). I, de l'altra, amb l'objectiu de prestigiar-la, incrementar-ne la demanda, facilitar-hi l'assistència i el seguiment dels ensenyaments i fer-los compatibles amb el treball, s'elabora el Decret de mesures de flexibilització de l'accés a l'FP (matrícula per crèdits, horaris i entorns adaptats, etc.) i s'ofereix, experimentalment, estudiar determinats cicles formatius a distància (de les 328 places que es van implantar al gener del 2006, es passarà, aquest curs, a una oferta de 3.600 places).

El conjunt d'aquestes mesures, l'increment de l'oferta de cicles formatius i la millora de la correspondència entre els cicles formatius de grau superior i les diplomatures universitàries, ha permès que la formació professional hagi augmentat en més de 6.000 alumnes en els dos últims exercicis.

Mesures:

Per culminar el procés d'integració ja iniciat de tots els subsistemes:

— Potenciar el Consell Català de Formació Professional per tal que dirigeixi i gestioni la integració dels tres subsistemes, dissenyi el Pla Català de Formació Professional, impulsi la imatge de l'FP, garanteixi la coordinació institucional i la participació dels agents socials i redacti un mapa de l'FP que reculli flexibilitat en l'oferta en funció de les necessitats de cada moment.

Per donar prestigi a la formació professional i dotar-la de la màxima capacitat per a generar ocupabilitat i per enfortir el vincle amb les necessitats de les empreses:

— Garantir l'ensenyament en anglès a tots els cicles de l'FP, a més d'una formació sobre les Tecnologies de la Informació i Comunicació (TIC) adient al cycle formatiu.

— Posicionar l'FP com una alternativa formativa de qualitat amb una ampla acollida en el mercat laboral.

— Fomentar l'esperit emprenedor en la formació professional i incentivar la innovació i la cooperació en projectes tecnològics.

— Incorporar les organitzacions sindicals i empresarials en els òrgans de planificació de l'FP.

Per construir un sistema de formació professional més eficient amb la complicitat dels agents socials i el territori, fent que esdevingui un puntal del sistema educatiu a Catalunya:

— Impulsar el Pacte Nacional per la Formació Professional, amb el consens i la participació dels agents, empresaris, treballadors i amb el territori, on cada centre d'FP té impacte en la seva competitivitat.

— Potenciar i incentivar els convenis de col·laboració amb les empreses del territori per facilitar les pràctiques i l'ús dels seus propis instruments i maquinària.

— Augmentar la inversió en maquinària i instruments de suport a la docència, i en actualització d'instal·lacions i equipaments, integrant totalment les noves tecnologies.

— Adequar la formació impartida a la realitat local.

Per aconseguir que la formació ocupacional i la formació permanent siguin, de veritat, eines al servei de la competitivitat en el món laboral, garantint la màxima capacitat de reciclatge professional, de reinserció en el món laboral i de preparació dels treballadors per a les necessitats de qualificació professional de les nostres empreses:

— Continuar aplicant, tal com detalla l'Acord Estratègic, mesures de flexibilitat que permetin la creació d'itineraris personalitzats, la formació a distància, la compaginació de la jornada laboral i la formativa, la formació als centres de treball, per tal de facilitar el màxim d'accés a la formació i, a la vegada, el vincle entre l'empresa i la formació professional.

— Articular la posada en funcionament d'un nou model-pilot d'adaptació de la formació professional a les necessitats empresarials que: reculli i desenvolupi les línies d'actuació que es marquin en el si del Pacte Nacional per la Formació Professional; coordini, de forma permanent, els departaments del govern competents en la matèria; compti amb la col·laboració dels agents del territori, les administracions locals competents i els agents econòmics i socials; i desenvolupi la connectivitat necessària entre els sistemes educatiu i empresarial, tenint presents les necessitats de cada territori.

Una societat trilingüe.

Des del punt de vista econòmic, la societat catalana presenta un dèficit important en el domini de llengües estrangeres, en particular l'anglès, molt per darrere del nivell de coneixement d'altres societats avançades, un aspecte que dificulta la capacitat de la nostra economia per internacionalitzar-se i ser més competitiva.

El 2003 ens vam trobar amb el repte d'incorporar al sistema educatiu l'aprenentatge de l'anglès com una prioritat. En aquest sentit, no podem deixar d'esmentar els esforços iniciats

per incrementar les places de les escoles oficials d'idiomes, per fomentar l'anglès a l'escola o per incrementar els recursos per estades a l'estranger tant d'alumnes com de professors.

Però amb això no n'hi ha prou. Cal fer més d'allò que ja s'ha començat i cal implementar noves propostes. No ens podem permetre un sistema educatiu on s'ensenyi l'anglès, però on no s'acaba d'aprendre mai. Ja som una societat bilingüe, ja estem avesats a utilitzar més d'una llengua, i aquest fet en facilita l'aprenentatge d'una tercera. Per tant, cal prendre consciència de la importància d'esdevenir una societat trilingüe (català, castellà i anglès), així com d'aconseguir la complicitat de tots els actors implicats i implementar les mesures necessàries per fer un salt en aquest camp.

L'objectiu és que, en finalitzar l'educació obligatòria, tots els alumnes assoleixin un domini de l'anglès similar al que es dona en altres països on aquesta llengua ja està plenament incorporada a la vida laboral i quotidiana.

És necessari aprofitar aquest avantatge des de l'escola, destinant-hi més recursos i generalitzant les primeres experiències iniciades amb el Pla experimental de llengües estrangeres, que ha permès introduir l'aprenentatge de l'anglès a partir dels 4 anys i ampliar el seu ús al llarg de l'educació obligatòria, impartint altres assignatures en anglès.

Aquests objectius només seran possibles si comptem amb un professorat amb les competències lingüístiques adients. Així doncs, calen més mestres d'anglès i més mestres que estiguin capacitats per impartir la seva assignatura en anglès.

Mesures:

— Revisar i reforçar el domini de les llengües estrangeres, en particular de l'anglès, en els estudis de Magisteri.

— Impulsar el procés per impartir en una llengua estrangera, en particular l'anglès, una assignatura troncal en els ensenyaments primari i secundari.

— Valorar el coneixement d'una llengua estrangera, en particular l'anglès, en les convocatòries públiques d'ocupació per als mestres.

— Incentivar la participació dels mestres en projectes europeus i en estades a l'estranger i incrementar aquests programes, així com els de reciclatge en una, i d'una, llengua estrangera, en particular l'anglès, per a mestres.

— Incrementar la presència de la programació en versió original en els mitjans de comunicació, especialment cinema i televisió, amb una atenció especial a la programació destinada al públic infantil. Impulsar la docència en llengua anglesa en l'àmbit universitari tot aprofitant la implementació de l'Espai Europeu d'Educació Superior, que facilitarà l'arribada de professors estrangers.

Fomentar la cultura emprenedora i la capacitat innovadora des de l'escola i la universitat.

En un context de forta competència internacional, Catalunya ha de ser capaç d'atraure inversió productiva d'alt valor afegit, però també ha de ser conscient de la gran importància de crear i desenvolupar empreses nascudes al país.

Si bé un dels trets característics de la societat catalana és la seva capacitat d'emprendre i crear riquesa, veiem amb preocupació la baixa taxa de creació d'empreses al nostre país entre

els joves de 18 a 34 anys. Les raons d'aquesta realitat passen per una insuficient valoració social de l'empresari, per la por al fracàs.

Tradicionalment, el foment de l'emprenedoria ha centrat les seves actuacions en mesures d'acompanyament a la persona emprenedora mitjançant assessorament, facilitant els tràmits administratius que calen per crear una empresa, donant suport als trampolins tecnològics de les universitats i als viviers d'empreses d'arreu del territori o facilitant l'accés a un finançament adequat.

A partir d'ara, cal complementar aquestes línies d'actuació amb polítiques adreçades a promoure l'esperit emprenedor dins el mateix sistema educatiu, tant en l'ensenyament obligatori (primària i secundària) com en la formació professional i la universitat.

Promoure l'esperit emprenedor no vol dir només fer més propera la figura de l'empresa i de l'empresari, o adquirir coneixements per crear una empresa. Promoure l'esperit emprenedor també vol dir fomentar la creativitat, la innovació, la iniciativa personal, la capacitat d'assumir riscos i l'habilitat de planificar i gestionar. Per fer tot això, cal implicar-hi el sistema educatiu, tal com ja s'està fent en altres països com Bèlgica, Irlanda, Alemanya o el Regne Unit.

Mesures:

— Introduir al llarg de tot el procés educatiu, començant des de l'educació primària, l'esperit d'iniciativa, la creativitat i la capacitat d'innovació, atès que les actituds i aptituds i les referències culturals es formen en edats primerenques.

— Introduir en l'ensenyament secundari i en la formació professional inicial coneixements més específics sobre com crear una empresa i aspectes fonamentals de la seva gestió. Els estudiants d'educació secundària i d'FP, ja pròxims a la seva vida laboral, han de veure el treball per compte propi com una opció per al seu futur.

— Integrar, en els plans d'estudis de les universitats, matèries i mètodes d'ensenyament que fomentin l'emprenedoria i les habilitats per emprendre.

— Proporcionar el suport necessari a les escoles i al professorat en la seva tasca de promoció de la cultura emprenedora comptant amb la participació dels agents socials i econòmics, els centres de serveis de creació d'empresa del món local i la comunitat local empresarial.

— Promoure conferències i xerrades d'empresaris i emprenedors a escoles i universitats, per tal d'apropar experiències emprenedores reeixides als estudiants. Vincular l'experiència dels viviers d'empreses als centres de formació professional.

Potenciar la capacitat dels nostres graduats universitaris per inserir-se en un mercat laboral global.

Avui, la universitat té un rol fonamental en el desenvolupament de les societats basades en el coneixement: per la qualificació dels tècnics i directius que s'integren a les empreses i organitzacions, per la seva capacitat de transferir coneixement i, també, pel seu paper motor d'activitats emprenedores d'alta qualificació. Una societat avançada requereix un sistema universitari capdavanter.

Els i les socialistes defensem un model de competitivitat basat en el coneixement, en el qual el rol dels titulats universitaris és fonamental per a la creació de riquesa i el progrés de la nostra societat. Però és a partir d'aquest benentès que, tot i l'avenç inqüestionable del nostre sistema universitari i de l'extensió de la formació superior a una part cada cop més important de la població, constatem que persisteixen alguns problemes:

- Desajust entre l'oferta de titulacions i les demandes de la societat i el món econòmic, i el tipus de qualificacions i aptituds requerides.
- Dificultats en la inserció laboral dels titulats i en la realització d'aquesta funció per part de les universitats.
- Escassa demanda de doctors per part de les empreses, el que contradiu la necessitat d'incorporar coneixement i desenvolupar les funcions d'R+D+i.
- En un moment en què s'està endegant el procés d'adaptació de les titulacions al nou espai europeu, no hi ha dubte que la inserció laboral dels titulats és un element important en l'anàlisi dels ensenyaments. La universitat ha de formar professionals capaços de respondre les demandes –cada cop més canviants– de la societat i del sistema productiu.

Mesures:

— Desenvolupar un nou Pla d'Inversions Universitàries (2007-2011). El nou Pla disposarà de més recursos alhora que negociarem i aprovarem els nous contractes-programa amb les universitats catalanes per al període 2006-2009.

— Incrementar l'esforç pressupostari destinat a les universitats catalanes en matèria de disponibilitat de nous recursos docents i administratius, d'inversions en infraestructures i equipaments, i en el suport a l'activitat de recerca.

— Desplegar i implementar l'Espai Europeu d'Educació Superior que obrirà les nostres universitats a estudiants i professors d'altres territoris i països. Facilitar, amb un sistema de beques adequat i ben finançat, que els nostres estudiants, titulats, investigadors i professors puguin realitzar estades d'estudi, recerca i/o docència en altres universitats de fora del país.

— Enfortir l'Agència Catalana de Qualitat Universitària a fi que la qualitat passi a ser un element cabdal de la planificació dels nous ensenyaments des dels seus inicis, siguin de grau o de postgrau.

— Reforçar la relació entre la universitat i l'empresa i millorar les condicions d'ocupabilitat dels titulats:

- intensificant la informació i l'orientació a les empreses, per tal de sensibilitzar-les sobre les diferents ofertes formatives vinculades a la seva activitat, tant pel que fa a postgraus com pregraus.

- augmentant el nombre de projectes formatius conjunts universitat-empresa, i potenciant la presència de l'empresa a l'aula, per assolir com a principal objectiu la necessària formació pràctica de l'estudiant per poder inserir-se adequadament al món laboral.

- realitzant estudis sobre les necessitats de les empreses de portar a terme adequacions dels títols, adaptacions curriculars o reenforçar la metodologia per procurar anticipar-se a allò que el mercat laboral necessita actualment.

- consolidant les pràctiques a les empreses, augmentant el seu pes dins les carreres i realitzant un major seguiment i avaluació tant per part del professorat com de la mateixa empresa.

- ampliant la formació en competències transversals i habilitats personals en els estudiants de doctorat, i incidint en la formació d'aspectes com la gestió i la valorització de la recerca i la

innovació en els crèdits de docència. D'aquesta manera, aconseguirem no només un augment de la qualitat del doctor com a professional de la recerca, sinó que augmentarem l'atractiu de la figura del doctor davant el món empresarial.

- augmentant els programes de mobilitat educativa adreçats a estudiants, projectes formatius conjunts amb altres universitats i empreses estrangeres, així com els ajuts econòmics en forma de subvencions, beques, préstecs tous o avals tant per a institucions i empreses com per als estudiants que desitgin realitzar una formació fora de Catalunya.

- augmentant la presència i el paper de les unitats d'inserció laboral de les universitats del conjunt de territoris del nostre país, col·laborant amb els agents d'ocupació de les diferents demarcacions.

- promovent la docència en anglès de matèries a cada curs de la carrera universitària per tal d'afavorir la comunicació i la interacció entre els estudiants, a escala internacional.

- promovent que l'experiència professional en empreses i altres organitzacions sigui també valorada com a mèrit a l'hora d'accedir a places de professor universitari.

2. Una economia que valora la recerca i la innovació.

La innovació és una peça clau en la transformació del nostre model de competitivitat. Tal com s'explicita a l'Acord Estratègic, la recerca i la seva valorització esdevenen elements fonamentals en el procés de transformació i modernització de la nostra economia.

Perquè hi hagi innovació, però, cal que el coneixement traspassi les parets dels centres de recerca i arribi a les empreses i a la societat, a través de canals i programes específics dissenyats per a aquesta funció.

El govern catalanista i d'esquerres va heretar una situació en la qual els poders públics no consideraven la recerca i la innovació com a prioritaris. S'havia dissenyat un Primer Pla d'Innovació 2001-2004, però no es va complir, perquè, d'una banda, els recursos dedicats eren insuficients i, de l'altra, no s'abordava la innovació –que és una responsabilitat compartida tant pels integrants del sistema formatiu com pels integrants del sistema productiu– d'una manera global. Així doncs, no hi havia col·laboració entre els sectors públic i privat per tal d'avançar en aquest àmbit.

Per un altre cantó, les iniciatives impulsades des del sector públic no estaven organitzades de forma ordenada. No hi havia un enfocament cap a la innovació, de manera que no es generava la massa crítica necessària perquè les empreses se'n beneficiessin.

Fruit de l'Acord Estratègic i de la necessitat de seguir avançant de forma decidida i coordinada en matèria d'innovació i recerca, el nou Govern va dissenyar el Pla de Recerca i Innovació 2005-2008, que dóna un vertader impuls a l'R+D+i empresarial.

Cal continuar incrementant la despesa pública i privada en R+D+i amb l'objectiu de superar la mitjana de la UE en els propers quatre anys, i fer-ho convençuts de l'impacte d'aquesta despesa sobre la competitivitat de les nostres empreses.

La recerca universitària i la seva transferència a la societat. Universitats emprenedores. La transferència de tecnologia i coneixement.

Pel desenvolupament del nostre país és important comptar amb la capacitat del nostre territori de generar coneixement, mitjançant les activitats d'R+D. Però perquè aquest coneixement

esdevingui un creixement econòmic cal que el teixit productiu pugui absorbir els resultats de la recerca i la tecnologia generada, transformar-los i convertir-los en valor. Aquesta capacitat depèn en bona part de les relacions i interaccions entre els diferents actors del territori: la universitat, l'Administració i l'empresa, és a dir, el que s'anomena "triple hèlix".

A la vegada, el sistema productiu de Catalunya s'ha de transformar progressivament en un sistema intensiu en coneixement, on el pes de la indústria i els serveis de mitjana i alta tecnologia vagin guanyant pes relatiu com a via imprescindible per retenir en el territori activitats d'alt valor afegit i aconseguir la creació d'una ocupació de qualitat de forma sostinguda.

Una de les maneres de fer-ho possible és que Catalunya formi part del grup de països capdavanters en el camp de l'R+D. Però, a la vegada, cal que l'activitat de recerca que es porta a terme a les universitats i els centres de recerca sigui propera a les necessitats de l'entorn socioeconòmic i a les necessitats de les empreses. Només la capacitat del país per promoure la innovació, tant la basada en R+D i tecnologia com la d'altres tipus, en particular la innovació organitzativa, contribuirà a augmentar el nivell de competitivitat del sistema productiu i, en conseqüència, la qualitat de vida del conjunt dels ciutadans.

Així doncs, l'activitat de transferència de tecnologia i coneixement ha de permetre posar en valor la recerca que es realitza a casa nostra, donant compliment al que s'anomena "tercera funció" de la universitat, o "funció de transferència"; és a dir, que la universitat, a més de formar titulats ben preparats i de portar a terme una recerca d'alt nivell, també contribueixi al desenvolupament econòmic i a la millora de la competitivitat del teixit productiu del seu entorn.

Tot i que l'anterior Estatut atorgava competències a la Generalitat de Catalunya en matèria de recerca, els governs conservadors destinaven a R+D –entre recursos públics i privats– al voltant de l'1% del PIB (aproximadament, la meitat dels recursos que hi destina la mitjana europea). Era una demostració inequívoca que la recerca i la innovació no s'entien com a motors del creixement econòmic del país, sinó que s'entien com una política aïllada, com una política d'afegit.

Durant els darrers anys s'han realitzat actuacions –tant a Europa com a Catalunya i a Espanya– per millorar aquesta situació. En destaquem, entre altres, les següents:

— Han augmentat els fons destinats a la implementació del conjunt de programes del Pla de Recerca i Innovació de Catalunya; s'ha potenciat la creació de centres de recerca d'alt nivell (en el marc del Programa CERCA); s'ha potenciat l'atracció d'investigadors d'alt nivell (Programa ICREA, Júnior i Sènior) i el desenvolupament de programes destinats a incrementar el nombre de doctors i tecnòlegs a les empreses (Programa Beatriu de Pinós i ICREA Empresa), així com la realització de tesis a empreses.

— S'han consolidat les unitats per crear spin-offs de les universitats catalanes (els trampolins tecnològics) i s'han generat línies d'ajuts econòmics per al finançament de noves empreses de base tecnològica (Capital Gènesi i Capital Concepte, del CIDEM).

— També l'Estat i la Unió Europea han prioritzat l'esforç inversor en programes d'R+D+i, dels quals s'han pogut beneficiar importants iniciatives institucionals i empresarials catalanes. Així ha succeït en els programes de parcs científics i tecnològics, en els CENIT i aquells que es consoliden en l'àmbit biomèdic, o el programa CIBER. Tant el VII Programa Marc de la UE com els fons estructurals i el nou Fons Tecnològic incidiran en la prioritització dels programes d'R+D+i.

Amb tot, cal seguir treballant per tal de desenvolupar actuacions que promoguin un augment del valor de la nostra recerca i la seva posterior comercialització, i cal potenciar les estructures

de transferència de tecnologia i coneixement, tant en dimensió com en efectivitat, a partir de les següents línies bàsiques:

- Oferint incentius directes i indirectes per a l'impuls d'investigacions aplicables al nostre teixit productiu.
- Procurant un entorn particularment favorable per a la creació i detecció precoç d'oportunitats tecnològiques, així com per estimular la presa de risc en la comercialització dels resultats de la recerca.
- Augmentant la inversió en patents i la seva comercialització i creant d'spin-offs (palanques de llançament).
- Potenciant un canvi cultural dins dels grups de recerca a les universitats per tal de desenvolupar noves competències que els capacitin per detectar necessitats i oportunitats del mercat i gestionar la seva investigació, valoritzant-la.
- I fomentant les inversions de la indústria en investigació, ajudant a pal·liar el risc percebut per l'empresa sobre la inversió en investigació.

Mesures:

- Crear estructures de prospectiva tecnològica en estreta relació universitat-empresa, creant un sistema de retroalimentació recíproca entre el sistema productiu i la universitat.
- Potenciar la valoració de la tecnologia a les universitats i facilitar models de participació en el benefici de la comercialització per part de les universitats i el seu professorat.
- Crear unitats i xarxes de valorització de la recerca especialitzades per tecnologies, camps del coneixement i àmbit de generació de la recerca.
- Crear mapes tecnològics per tal de conèixer l'evolució de les tecnologies en el diferents sectors.
- Comprometre les universitats i els centres de recerca públics, mitjançant els contractes-programa, amb la transferència de tecnologia i coneixement, a fi que incorporin la "funció transferència" d'una forma rellevant.
- Disposar de fons de capital risc que ajudin a madurar projectes de recerca amb un valor potencial elevat però que encara es troben en una fase massa primerenca (la primera etapa de la "cadena de valor" del procés de transferència) com per despertar l'interès de les empreses i/o donar lloc a un *spin-off*.
- Promoure la creació d'una oficina de TT (transferència de tecnologia) al servei del conjunt del sistema català d'R+D que, malgrat que compti amb una estructura central, s'organitzi com una xarxa que tingui presència (a través dels actuals CTT i/o els trampolins tecnològics) a totes les universitats i els principals centres de recerca.
- Crear una unitat de transferència internacional amb una especialització sectorial i per països, amb la funció d'establir convenis de relació bilateral i multilateral amb països, regions o entitats per a la transferència de tecnologia amb Catalunya.
- Dotar el sistema de les estructures necessàries per a una promoció efectiva de la TT, com ara els serveis científicotècnics, les plataformes tecnològiques i les incubadores. En aquest punt, el paper dels parcs científics és clau en tant que són "plataformes globals" que

potencialment incorporen, en el seu si, una bona part de la “cadena de valor” global de la TT: recerca “bàsica”, en els centres de recerca; desenvolupament tecnològic, en els serveis científicotècnics o en centres tecnològics; i innovació, en els spin-offs que en sorgeixen o s’hi ubiquen.

– Establir un “patró d’incentius” per a professors i investigadors que contempli i reconegui les tasques de transferència de manera adequada, d’acord amb aquesta “tercera funció” i amb el que la societat demana al món de la recerca en aquests moments i de forma creixent.

– Endegar iniciatives, a totes les universitats catalanes, de promoció de l’esperit emprenedor dirigides als diferents nivells de la comunitat acadèmica: estudiants, doctorands-postdocs i professors/investigadors. A més de ser emprenedores, les universitats han d’esdevenir un dels motors de l’emprenedoria en el seu entorn socioeconòmic.

– Posar en marxa l’agència de comercialització de patents prevista a l’Acord Estratègic, un organisme semipúblic independent de les universitats i amb participació d’empreses, centres tecnològics i organismes de transferència internacional. L’agència s’encarregarà de l’avaluació dels resultats de la ciència universitària, l’avaluació de les possibles llicències, el prototipatge, si s’escau, i la creació de relacions estables amb el teixit industrial.

– Foment de la figura dels brokers tecnològics especialitzats per sectors, que comparteixen recursos i que actuen com a dinamitzadors tecnològics i de coneixement del teixit industrial.

Les grans infraestructures de recerca. Parcs científics i tecnològics.

Un sistema de ciència i tecnologia avançat necessita comptar amb un conjunt d’infraestructures de suport a la recerca i el desenvolupament tecnològic. El Pla d’Innovació 2001-2004, preparat durant el mandat anterior, definia la creació d’una Xarxa de Centres de Suport a la Innovació Tecnològica (Xarxa IT) i una xarxa de trampolins tecnològics del tot insuficient per a la transferència efectiva de coneixement necessària entre els sectors formatiu i productiu. La posada en marxa dels parcs científics ha contribuït a les relacions entre la universitat i les empreses.

Tanmateix, malgrat aquestes iniciatives, l’articulació entre els diferents agents que treballen en el terreny de la innovació, tal com reconeix el mateix Pla de Recerca i Innovació 2005-2008, va ser insuficient; especialment, a causa de debilitats en els processos de transferència de coneixement, pel que fa a la manca d’alineament i de lligams entre la recerca universitària i la innovació empresarial.

El Pla de Recerca i Innovació 2005-2008 és l’eina que el Govern va renovar per poder ordenar, vertebrar, racionalitzar i articular les activitats en matèria d’innovació al nostre país. Fruit d’aquest Pla, s’ha elaborat la Llei de foment de la ciència i la innovació empresarial i d’ordenació de la recerca, que té com a objectiu estructurar el sistema de ciència i innovació tecnològica a Catalunya, definir una carrera investigadora pròpia i establir les mesures de foment i estímul de la ciència, la recerca i la transferència de tecnologia per arribar als objectius fixats a l’Agenda de Lisboa.

A més, el Govern ha treballat en:

– L’impuls de sis centres tecnològics, en el marc de la Xarxa de Centres Tecnològics. Aquests centres tenen com a finalitat permetre superar el dèficit d’infraestructures tecnològiques i avançar en l’articulació del Sistema Català d’Innovació pel foment de la transferència de tecnologia.

– La creació d'un centre de difusió tecnològica, amb cobertura a tot el territori del nostre país, que té com a objectiu acostar a les empreses les tecnologies aplicables al seu sector, actuant d'una manera complementària entre els diferents centres i xarxes de transferència tecnològica.

– La creació del Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona.

– La signatura del conveni per a la construcció de les instal·lacions del Laboratori de Llum Sincrotró. A Europa hi ha quinze fonts de llum de sincrotró, però només tres són d'última generació, similars a la que s'instal·larà al Vallès. És previst que el Sincrotró comenci a funcionar l'any 2009 i contribueixi a millorar la competitivitat científica i industrial de Catalunya.

– I s'ha creat la Bioregió de Catalunya, un clúster al voltant d'institucions de recerca biomèdica del nostre país, un sector dins el qual Catalunya vol situar-se al capdavant en matèria de recerca i desenvolupament. L'Institut de Recerca Biomèdica és una de les infraestructures d'aquest projecte.

També ha tingut un protagonisme especial el superordinador Mare Nostrum, al qual es destinaran 16 milions d'euros en el període 2005-2011. Aquesta instal·lació puntera, ubicada a la UPC, és un centre multidisciplinar obert a la comunitat científica i dedicat al foment de la col·laboració internacional.

A més, durant l'any 2005, es van finançar 31 centres de recerca per un total de 32,6 milions d'euros, entre els quals hi ha el Centre Tecnològic de Telecomunicacions de Catalunya, l'Institut Català d'Investigació Química, l'Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer i l'Institut de Ciències Fotòniques.

Igualment, s'ha desenvolupat la nova Anella de l'Agroindústria que suposa una aliança dels tres centres tecnològics especialitzats en l'aplicació de la biotecnologia en el sector agroalimentari: el Centre Tecnològic de Noves Tecnologies i Processos d'Alimentació, a Monells-Girona; el Centre Tecnològic Agroalimentari, a Lleida; i el Centre Tecnològic de la Nutrició i la Salut, a Reus. L'Anella constituirà una eina de projecció, màrqueting i comercialització internacional dels centres esmentats i també convertirà Catalunya en un dels pols biotecnològics d'Europa.

S'ha invertit en un nou Centre d'Investigació en Nanociència i Nanotecnologia, amb una aportació de 16 milions d'euros, que contribuirà al desenvolupament d'aplicacions dins el camp de la microelectrònica i la biomedicina.

En darrer lloc, s'ha consolidat la Xarxa de Parcs Científics i Tecnològics com a ens capil·lar del sistema de recerca i innovació de Catalunya.

Mesures:

– Desenvolupar la segona fase del Pla especial d'infraestructures científiques i tecnològiques de Catalunya, potenciant els centres tecnològics que s'han creat en els darrers tres anys i reforçant els centres tecnològics preexistents en virtut de criteris de finançament i gestió de tipus objectiu i basats en l'eficàcia de l'actuació envers les empreses.

– Continuar avançant en iniciatives capdavanteres com la Bioregió, que permetin optimitzar el coneixement i el capital humà i, alhora, generar activitat econòmica amb valor afegit.

– Impulsar els parcs científic tecnològics a Catalunya a través d'un disseny compartit que tingui present la política sectorial definida i permeti crear nuclis d'oferta potents en sectors/segments/competències estratègics que creïn les economies de clúster necessàries,

amb l'objectiu d'atraure inversió i fomentar l'emprenedoria de base tecnològica, de manera que es contribueixi a la transformació del teixit productiu de l'economia catalana.

– Establir una línia d'ajuts per a la captació de teixit industrial en els parcs científics tecnològics catalans, especialment de departaments d'R+D de les empreses. Establir una actuació especialment activa per a la captació d'empreses tractoras en els sectors/segments/competències de cada parc.

– Impulsar i recolzar de la Xarxa de Parcs Científic i Tecnològics catalans perquè doti el sistema de coherència i aconseguixi sinergies entre els diferents parcs.

– Amb la voluntat d'ordenar el sistema a partir de diferents tipologies de centres de recerca i tecnologia, crear un Registre de Centres Tecnològics que permeti un coneixement real i una ordenació del sistema català d'innovació, identificant les entitats que componen l'oferta científica i tecnològica al nostre país, les seves funcions i els objectius que pretén aconseguir cadascuna.

– Realitzar a escala europea una promoció intensiva de l'oferta d'equipaments i serveis dels centres tecnològics i dels centres de difusió tecnològica membres de les diferents xarxes de centres ja existents a Catalunya, amb la finalitat d'aconseguir percentatges significatius de nous projectes encarregats per empreses d'arreu d'Europa que garanteixin la seva viabilitat com a fundacions privades i que permetin l'autofinançament de noves inversions necessàries per assolir la competitivitat a escala europea.

Fomentar la recerca i la innovació a l'empresa.

Per mantenir la nostra competitivitat, el gran repte passa per la capacitat d'innovar de les nostres empreses. L'economia catalana i les seves empreses han de desplaçar moltes de les seves activitats al llarg de la cadena de valor cap a activitats que incorporin més coneixement. La indústria manufacturera ja no pot competir oferint costos laborals més baixos. En un mercat global, ha de tornar a orientar la seva activitat i incorporar més coneixement. La innovació pren moltes formes: es pot innovar en producte, en procés, en model de negoci o, senzillament, es poden tenir persones innovadores a l'organització. La innovació pot ser producte d'una recerca sistemàtica a través de la inversió en recerca i desenvolupament o pot provenir de processos d'imitació i aprenentatge. La innovació pot suposar la incorporació de tecnologia, però també es pot innovar en organització, en procés o en màrqueting.

Durant aquests tres anys de legislatura, el nou Govern ha dissenyat el Pla de Recerca i Innovació 2005-08, que dóna un veritable impuls a l'R+D+i empresarial en dues línies clares:

Foment de processos d'innovació a l'empresa, dissenyant i impulsant instruments i incentius que engresquin els empresaris a emprendre dinàmiques d'innovació, en especial a les pimes.

Creació d'un entorn afavoridor de la innovació aprofitant la transferència tecnològica des de les universitats i centres tecnològics cap a les empreses.

I s'ha realitzat una despesa de més de 100 milions d'euros en ajuts a l'R+D+i empresarial i s'ha començat el desplegament de la xarxa de centres tecnològics i centres de difusió tecnològica. A partir d'ara, cal seguir aquesta bona línia.

Mesures:

– Incrementar la línia d'ajuts a l'R+D+i empresarial el 25% anualment, donant prioritat a les pimes innovadores (menys de 50 treballadors i més del 15% de despesa en R+D+i) i projectes

de col·laboració entre pimes, universitats i centres tecnològics. Seguir les recomanacions europees i incrementar els imports per empresa (1 milió d'euros en tres anys) concentrant els esforços en un nombre menor de projectes.

– Fer les línies d'ajuts més àgils i transparents per a les empreses incorporant els principis de l'administració electrònica, i sense perdre el control sobre la qualitat dels projectes.

– Compatibilitzar els ajuts autonòmics amb els estatals i els europeus per aconseguir la màxima eficàcia i eficiència. Els projectes conjunts catalans, per exemple, han de ser l'embrió de futurs CENIT, i els CENIT espanyols han de ser els futurs projectes agrupats europeus.

Donar el suport necessari a les empreses, universitats i/o centres tecnològics que es vulguin presentar a programes i ajuts estatals i europeus d'R+D+i, mitjançant una unitat específica, amb l'objectiu d'aconseguir el màxim de projectes per a Catalunya així com un disseny dels programes estatals i europeus més d'acord amb les necessitats del nostre teixit. Es cercarà la col·laboració institucional i la simplificació administrativa fent que actuï com a finestreta única per tota la tramitació i consulta dels projectes estatals i europeus. A més de la coordinació dels departaments responsables (Economia, Indústria i Universitats i Recerca), comptarà amb la participació dels agents econòmics i de les administracions locals.

– Posada en marxa del pla PUNTIC.CAT per a la implantació de les TIC en el teixit productiu català. Entre d'altres temes, incorporarà els elements següents:

- sensibilització de bones pràctiques a través de les associacions sectorials.
- implantacions bonificades de solucions TIC innovadores en empreses tractoras, i posterior difusió al sector.
- línia d'ajuts per a projectes d'implantació de relacions digitals amb clients i proveïdors, de la factura electrònica i/o projectes especialment innovadors en tecnologies de la informació.

– Posar en marxa el centre de productivitat de les TIC que, amb el suport d'empreses punteres, té com a objectiu principal dissenyar i difondre bones pràctiques de TIC que millorin la productivitat empresarial.

– Desenvolupar i perfeccionar les xarxes de transferència tecnològica que s'estableixen en el Pla de Recerca i Innovació:

- impulsant la Xarxa d'Innovació Tecnològica, la de Trampolins Tecnològics i la d'Assessors Tecnològics, tenint presents les altres iniciatives que es desenvolupin en aquest àmbit a cada territori.
- desplegant la Xarxa de Centres Tecnològics i la Xarxa de Centres de Difusió Tecnològica sectorials d'acord amb els compromisos establerts a l'Acord Estratègic, i incorporant-hi tres elements necessaris:
- els projectes han de sortir de la demanda i han de ser impulsats per les associacions i/o empreses del sector. El CIDEM acompanyarà i donarà suport a la inversió i/o al manteniment de la xarxa. Un criteri de valoració serà el seu grau d'implantació i cooperació amb els agents que actuen de manera global al territori (ajuntaments, agències de desenvolupament, centres d'empresa).
- els projectes han d'encaixar en l'ecosistema o clúster del sector i ser un element de sinergia amb la resta del sistema.

- els projectes han de ser autosostenibles a mitjà termini i han de poder sobreviure exclusivament a través d'ingressos propis i de les línies de concurrència competitiva.

Ajudar les empreses en la seva recerca de tecnologia ajustada a les seves necessitats, mitjançant un servei integral d'assessorament sobre la perspectiva tecnològica a escala mundial en el sector i segment productiu de referència, que actuï com a interlocutor especialitzat.

– Programa de captació d'altres agències, empreses i unitats a escala internacional, que actuï en l'àmbit de la transferència tecnològica.

– Seguint les recomanacions de la UE, establir una línia de 10 milions d'euros d'incentius a les empreses en forma de cupons tecnològics, de 250.000 euros cada cupó, que es poden gastar en els tres anys següents en agents del sistema de recerca i innovació.

3. Impuls de l'activitat empresarial i emprenedora.

Un entorn competitiu i favorable per a l'activitat empresarial.

Un entorn competitiu amb mercats transparents i eficients és una condició necessària per garantir el dinamisme de l'economia, com ho són també: l'agilitat de tràmits per a la creació d'empreses, la simplificació de la relació d'aquests amb les administracions i la garantia de subministraments de qualitat i preus adequats dels serveis bàsics per a l'activitat empresarial.

En aquest sentit, el Govern ha impulsat polítiques de coordinació d'instruments i accions destinades a l'agilitat dels processos de creació d'empreses, així com instruments nous com el portal Finempresa, que agrupa tota l'oferta de finançament empresarial i de suport als emprenedors.

L'Administració ha de garantir regulacions eficaces que no generin costos innecessaris, i un entorn de col·laboració entre el sector públic i el privat.

L'activitat empresarial es beneficiarà de l'efecte conjunt de la capacitat d'impuls del sector públic, de la complicitat amb el sector privat en la construcció d'un marc institucional estable i afavoridor de l'activitat empresarial, i del diàleg i la participació amb els agents econòmics i socials.

El Govern de la Generalitat de Catalunya ha de ser un aliat permanent de l'activitat empresarial a Catalunya, a Espanya i als mercats internacionals. El Govern ha de seguir estant al costat de les empreses que apostin per la innovació, el diàleg social, la creació d'ocupació, l'estabilitat i la seguretat laboral, la inversió i el creixement socialment responsable i mediambientalment sostenible. El Govern, en conseqüència, s'ha de comprometre a posar en marxa instruments de suport al servei de l'activitat i el creixement econòmic orientat a la creació de riquesa i benestar per a tots els ciutadans.

Els i les socialistes hem impulsat un nou estil de governar basat en el compromís, en l'assumpció de tots els temes de fons de la nostra economia, de forma valenta i immediata i amb visió a llarg termini, al costat dels agents socials, els sindicats i els empresaris. Amb l'Acord Estratègic, el Govern ha dut a terme el procés de concertació, participació i diàleg permanent més important que mai s'havia fet a Catalunya. L'Acord Estratègic ha iniciat processos de transformació imprescindibles que, només des del consens social, es podien haver dut a terme amb tota la potència que requereixen.

El Govern ha impulsat els òrgans catalans de defensa de la competència que s'havien creat poc menys d'un any abans de les eleccions del 2003, dotant-los de més capacitat operativa, d'anàlisi i de proposta per a la millora de l'entorn competitiu dels mercats i en l'activitat reguladora de la mateixa Administració.

En aquest sentit, el Govern també ha elaborat un avantprojecte de llei de reforma dels òrgans catalans de promoció i defensa de la competència.

En el Pla de mesures contra la inflació aprovat pel Govern destaquen també algunes de les seves mesures, que ja s'han començat a implementar, en el sentit que revisen la legislació sectorial per detectar eventuais prescripcions anticompetitives o, en la línia de l'Agenda de Lisboa 2000, càrregues innecessàries per a les empreses en forma de tràmits, costos o obligacions, així com l'elaboració d'un codi de bones pràctiques en la utilització, per part de les administracions públiques, de la figura de la concessió administrativa.

Mesures:

Per un entorn afavoridor de l'activitat econòmica:

- Ratificar el nostre compromís amb l'Acord Estratègic per la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana, i garantir la seva continuïtat i actualització permanent. L'Acord Estratègic és el nostre full de ruta per la competitivitat i la concertació social.
- Fer més competitiu els entorns en què treballen les empreses a Catalunya, tant des del punt de vista de les millores legislatives que afavoreixen la productivitat i la competitivitat empresarial com dels serveis a les empreses, principalment relacionats amb l'R+D+i i amb els serveis que la mateixa Administració pública ofereix a les empreses.
- Suport a la creació d'un Consell de la Competitivitat de Catalunya compost per experts independents de renom internacional que analitzin la competitivitat catalana i hi facin recomanacions.

Major eficiència i eficàcia de l'Administració

- Apostar per una Administració eficaç, al servei del ciutadà i de l'activitat econòmica, que ofereixi espais únics d'accés per a polítiques i coordinació d'instruments entre departaments. Aquests espais han de disposar de punts d'accés locals, en els quals serà bàsica la participació dels ajuntaments, sobretot pel que fa a la interlocució i la intermediació amb els usuaris i els agents econòmics.
- El "portal únic empresarial" de la Generalitat de Catalunya optimitzarà la relació entre empresa i Administració i permetrà la presentació telemàtica o física, i una sola vegada, de la documentació administrativa independentment del departament o tipus de tràmit que la requereixi. Això es farà a partir de la potenciació de la xarxa d'oficines de gestió empresarial ja existent i emmarcat en els models d'e-government i d'"Administració en xarxa" més avançats d'Europa, i actuarà també com un primer nivell d'assessorament de l'Administració per a les consultes d'emprenedors, autònoms i tot tipus d'empreses, comptant amb els serveis locals que tinguin disposició per participar en aquests processos (ajuntaments, viviers, centres d'empresa, cambres, associacions empresarials, agències de desenvolupament, etc.).
- Reduir el temps per a la constitució formal d'una empresa a 48 hores, mitjançant la generalització, a qualsevol tipus d'empresa, del sistema reservat a la denominada "nova empresa".

– A més de reduir les càrregues burocràtiques, cal culminar la reforma dels sistemes de contractació pública fent-los més àgils i transparents, seguint en la línia ja endegada en aquesta legislatura dins el marc de l'Acord Estratègic.

– Dotar de més transparència l'actuació de l'Administració de la Generalitat en matèria d'ajuts públics, contractació i concessions relacionades amb les empreses, garantint els principis de confidencialitat i protecció de dades en la transmissió de la informació que vinculi les empreses.

Mesures contra la inflació

– Desplegar el Pla de mesures contra la inflació portant a terme les reformes estructurals necessàries i comptant amb la participació dels agents econòmics i socials.

– Impulsar un programa de bon govern en el sector públic, en línia amb les mesures incloses sobre bon govern en el Pla de mesures contra la inflació aprovat pel Govern en aquesta legislatura: mesures tendents a la realització d'auditories d'avaluació de circuits, tràmits i procediments per a una millor eficiència; la tramitació dels projectes de llei ja elaborats de la Sindicatura de Comptes i del Sector Públic; l'establiment d'un registre públic de subvencions; la introducció de criteris d'eficiència i d'incentius en els sistemes de provisió de serveis públics; i l'obligació d'incloure, en les memòries de projectes normatius, avaluacions de l'impacte sobre costos o altres efectes econòmics rellevants.

Promoció i defensa de la competència:

– Reforma dels òrgans catalans de promoció i defensa de la competència de manera que s'adaptin al nou marc competencial derivat de l'Estatut, s'adeqüin a les línies de reforma tant del sistema espanyol de competència com a les reformes provinents de la UE conegudes com el "paquet de modernització"; i dotar l'estructura reformada de més capacitat per optimitzar els recursos humans i materials disponibles, agilitar i simplificar les tramitacions, reforçar la seva independència i transparència en l'exercici de les seves funcions i fer preceptiu l'informe previ de competència per a la normativa amb contingut econòmic.

Empreses socialment responsables.

La responsabilitat social empresarial (RSE) és necessària perquè facilita l'assoliment dels nous reptes de governança que tenim plantejats per donar resposta, des del sector empresarial, a una societat que ha evolucionat cap a un major nivell d'opinió, decisió i exigència en relació amb tot el que l'envolta i en tots els aspectes que implica –econòmics, mediambientals, socials, ètics, d'igualtat d'oportunitats, etc.

La protagonista d'aquest procés és i ha de ser l'empresa. És l'empresa qui ha de creure-hi i veure l'RSE com una oportunitat. Necessàriament, l'RSE ha de ser un punt de trobada per a les empreses amb els agents socials (patronals i sindicats), consumidors, la comunitat local respectiva, l'Administració i també el món acadèmic i les ONG. L'RSE també pot ajudar a fer que les empreses, les ONG i l'Administració col·laborin en la millora dels objectius compartits.

En aquest punt de trobada de les empreses amb els agents socials, l'Administració ha de fomentar la creació de coneixement en aquesta matèria, tot prioritant la competitivitat responsable i sostenible, en lloc d'altres visions sectorials que limiten l'RSE als àmbits laboral i mediambiental.

Evidentment, tant l'àmbit laboral com l'ambiental formen part de l'RSE, i seria rebutjable utilitzar l'RSE per amagar males pràctiques en aquests àmbits, de la mateixa manera que no s'ha de confondre l'RSE amb l'estricta compliment de la llei.

El paper de l'Administració vers l'RSE ha de ser facilitador de diàleg, promotor de creació de coneixement en aquesta matèria i de construcció d'un llenguatge proper a l'empresa. És en aquesta línia que, des del Departament d'Economia i Finances, s'ha col·laborat amb el món acadèmic i els agents socials amb l'objectiu de donar suport a projectes de recerca i a la difusió d'aquest coneixement.

L'Acord Estratègic ha esdevingut un pas en el sentit de consolidar una visió de creixement i de competitivitat compatible amb l'esperit del que implica l'RSE: una resposta de l'empresa, en clau empresarial, a reptes col·lectius.

En definitiva, parlem d'una empresa com a part integrant de la societat i amb una visió a llarg termini de la seva contribució. Per tant, quan parlem d'RSE i de competitivitat responsable i sostenible, parlem de la necessitat de tenir empreses més competitives que, alhora, mitjançant la seva activitat empresarial, contribueixin a fer un país més pròsper econòmicament, més just socialment i amb més qualitat ambiental.

Cal, doncs, continuar treballant per tal de configurar un marc català pel desenvolupament de l'RSE, donar presència internacional a Catalunya en aquest àmbit, promoure la incorporació de criteris d'RSE en la gestió de les empreses catalanes i potenciar la formació i la recerca en l'àmbit de l'RSE.

Mesures:

- Vincular el compromís de l'RSE amb l'excel·lència empresarial, la competitivitat, la qualitat, la innovació i el desenvolupament econòmic i social.
- Crear un fòrum consultiu sobre RSE com a espai de deliberació entre les empreses, els agents socials, l'Administració i el tercer sector en l'àmbit de l'RSE que culmini en l'elaboració d'un codi de responsabilitat social de l'empresa a Catalunya.
- Incorporar l'RSE a l'agenda del diàleg social per involucrar els agents socials en el seu desenvolupament a Catalunya.
- Promoure el compromís de les empreses catalanes amb el Global Compact i amb les resolucions i iniciatives de la Unió Europea que fomenten la incorporació de l'RSE en totes les actuacions i àmbits de la vida de l'empresa.
- Continuar aprofundint en la introducció de clàusules socials en la normativa catalana en matèria de contractació pública.
- Fer de l'impuls de l'RSE a les pimes un dels trets diferencials d'aquesta política i situar Catalunya com a referent europeu en aquesta matèria.
- Impulsar, en el context europeu, el reconeixement d'un paper específic dels governs regionals en el desenvolupament i la implementació de polítiques públiques d'RSE.
- Impulsar debats públics, fòrums d'aprenentatge i programes de formació sobre temes d'RSE tenint en compte criteris sectorials, territorials i tipologies d'empreses. Difondre bones pràctiques en l'àmbit de l'RSE.
- Promoure el desenvolupament de l'RSE en l'àmbit dels mitjans de comunicació per tal que les pràctiques de responsabilitat social o les d'irresponsabilitat tinguin el tractament adient, així com en l'àmbit de la mateixa Administració de la Generalitat de Catalunya i la local, incorporant

en la seva gestió pràctiques de responsabilitat social i actuant com a exemple i motor de l'aplicació en totes les empreses i organitzacions amb les quals té vinculació.

– Donar suport a les empreses catalanes en els seus processos d'internacionalització a fi que incorporin criteris d'RSE (i que, en aquest sentit, actuïn com a “ambaixadores de Catalunya”).

– Crear espais per promoure el partenariat i les xarxes entre el sector privat, el públic i el no lucratiu, com un dels eixos de l'RSE a Catalunya.

Promoure la creació d'empreses. Donar suport a les persones emprenedores

Catalunya és un país de persones i empreses emprenedores. Volem mobilitzar les seves energies, promovent el talent, la capacitat i els processos innovadors, apostant per la gent que s'esforça i assumeix el risc empenedor, generant-los noves i millors oportunitats de treball i generant ocupació, creant noves empreses i aportant una millora al teixit productiu existent i noves iniciatives per a la societat.

Catalunya ha viscut, en els darrers anys, un creixement molt important de la iniciativa empenedora. Cada vegada hi ha més ciutadans i ciutadanes que identifiquen oportunitats i decideixen crear la seva pròpia empresa. Així doncs, el nombre d'empenedors que tenim a Catalunya és un factor de competitivitat que cal reforçar. Les pimes i els empenedors són la principal font d'ocupació del nostre país, ho han estat històricament i han de continuar sent-ho.

El suport a les noves iniciatives empresarials, basades en el coneixement, competitives, dinàmiques i amb capacitat de créixer de manera sostinguda i sostenible, permet la retenció del talent, dota el sistema productiu de més flexibilitat, facilita noves formes d'organització del treball, potencia la igualtat d'oportunitats i afavoreix la mobilitat social i, per tant, una major cohesió econòmica i social.

A Catalunya, a principis del 2006, hi havia un total de 578.000 empreses amb un creixement net respecte al 2003 de 53.000 empreses. Catalunya és la comunitat autònoma amb el nombre més elevat d'empreses, el 18,5% del total, per davant de Madrid i Andalusia. El 99% són microempreses i petites empreses.

En les darreres dècades, molts governs locals i agents socials i de la societat civil han entès la necessitat d'implementar polítiques locals de caràcter públic per tal de donar suport a la capacitat de crear i generar noves iniciatives en el teixit empresarial, tot seguint les recomanacions europees en matèria de foment de l'esperit empenedor i de generació d'ocupació. Aquesta experiència continua sent l'actiu principal del país en matèria de suport als empenedors i a la creació d'empresa, i ha estat present com a referent en el desenvolupament de les polítiques actives de l'actual Govern de la Generalitat.

En els darrers anys, l'acció de govern de la Generalitat ha sabut reconèixer i recollir el coneixement de les experiències municipals i s'ha compromès en un lideratge compartit, amb un procés d'intensa coordinació dels recursos del Departament de Treball i Indústria, a través del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC), el CIDEM i la Direcció General d'Economia Cooperativa, Social i d'Autoocupació, amb la col·laboració del Departament d'Economia i Finances en el disseny de polítiques i instruments de suport a les persones emprenedores (ICF Crèdit, reforç del paper d'Avalis, Finempresa, etc.).

Per una altra banda, des del 2003, els índexs d'activitat empenedora i els indicadors de qualitat de les empreses creades i de l'activitat empenedora femenina han progressat de manera favorable.

La nostra proposta pretén continuar i aprofundir en aquesta línia. Per tant, impulsarem el ritme de creació d'empreses a Catalunya afavorint la seva viabilitat i creixement a mitjà i llarg termini a través del suport actiu, tant públic com privat, a les noves iniciatives d'emprenedoria, creació d'empreses des de les universitats i centres de formació professional (spin-offs) i creació d'empreses a través de la diversificació i recerca de nous nínxols de mercat per part de les pròpies empreses (*spin-outs*).

Mesures:

– Reforçar els mecanismes de suport i seguiment en el processos de llançament, creixement i consolidació per garantir la màxima taxa de supervivència de les noves iniciatives empresarials i estimular espais de suport logístic i tecnològic per a la creació d'empreses –vivers, incubadores–, i integrar-los en les estratègies europees per a l'ocupació.

– Reforçar la xarxa territorial de suport a la creació d'empreses garantint la dotació al territori dels recursos i estructures necessàries, en coordinació amb el sistema local, per tal que puguin oferir un servei de qualitat i ajustat a les necessitats de les persones emprenedores i desenvolupar el concepte de xarxa integrada i, per tant, els mecanismes d'interrelació entre els diferents agents amb la participació de les administracions locals.

– Incorporar, a les formacions professional i universitària, la capacitació orientada a la creació d'empreses, així com la creació de programes específics de formació ocupacional adreçats als aturats que es vulguin establir com a emprenedores i emprenedores, amb especial atenció als col·lectius de dones, persones joves i aturats de llarga durada.

– Potenciar la creació d'empreses en els sectors emergents, molt en particular els que fan referència als serveis a la persona, les indústries culturals i de comunicació, les iniciatives de lleure i les iniciatives mediambientals, així com els projectes de base innovadora en matèria de TIC, recerca i tecnologia avançada.

– Desenvolupar programes de suport a dones emprenedores amb mesures genèriques de formació i assessorament, però també amb polítiques d'afirmació positiva que posin una atenció especial a les dificultats d'incorporació de les dones al treball per compte propi i per circumstàncies familiars, culturals, socials i geogràfiques.

– Promoure la transformació de les iniciatives actuals d'emprenedoria (vivers, incubadores, centres de suport) en centres integrats de suport a l'emprenedor, la creació d'empresa i el creixement i la innovació empresarial, orientats a la millora i l'emergència de noves empreses locals amb capacitat de posicionament competitiu en un entorn globalitzat.

– Promoure la creació d'una xarxa d'experts i professionals vinculats a la gestió dels vivers i centres d'empresa que puguin ser un suport efectiu a la viabilitat i el creixement de les noves empreses.

– Prestar una atenció i un acompanyament especials a les iniciatives endegades per persones joves, persones sortides de processos de reestructuració empresarial i perfils emergents, com els nouvinguts.

– Continuar desenvolupant i millorant el treball transversal, a escala interdepartamental i territorial, per a la coordinació, promoció i activació d'actuacions emprenedores, sectorials i territorials.

Les pimes i el repte del creixement.

Catalunya ha estat històricament una economia basada en les pimes i, de manera especial, en les pimes d'estructura familiar. L'empresa familiar ha estat, en la història de l'empresa catalana, l'eix central de l'activitat empresarial tant per aquelles empreses que es mantenen en mides petites com per les que adquirien una dimensió més gran.

El suport a les pimes i a la seva capacitat d'innovar i crear ocupació era un dels eixos del programa dels socialistes l'any 2003. El principal repte que el Govern va afrontar va ser el de dotar les pimes de mecanismes que les ajudessin a afrontar els reptes de la competència global. En aquests darrers anys, s'han dut a terme polítiques de xoc i polítiques de fons en el camp del suport a les pimes: al CIDEM, s'ha desplegat una nova política de major suport a les pimes i a l'adaptació d'activitats a l'economia del coneixement, s'ha impulsat i donat suport a l'R+D+i, s'ha creat la xarxa de centres tecnològics, s'ha impulsat la internacionalització i s'han creat nous, més i millors instruments de finançament empresarial a través de l'ICF (ICF Crèdit, línies per a la internacionalització, capital risc, préstecs participatius i reforç de la societat de capital risc Avalis).

A Catalunya hi ha un bon nombre d'empreses mitjanes, moltes d'elles familiars, que necessiten prendre determinades iniciatives per assolir una dimensió adequada i poder ser competitives en mercats globals: accés a fons de capital, al mercat de valors, acords empresarials, concentracions o fusions, *joint ventures*.

Posarem en marxa diverses iniciatives per afavorir el creixement empresarial, superant el factor limitador que pot suposar una dimensió inadequada en alguns mercats globals.

Mesures:

Augmentar els recursos destinats al suport a la transformació d'activitats empresarials, a l'R+D+i i a la internacionalització de les pimes, fent-los alhora més fàcil l'accés a aquests programes de suport.

– Continuar impulsant noves línies de finançament i instruments financers de suport a les pimes en col·laboració amb el sistema financer català.

– Crear un programa català pel creixement empresarial que coordini els agents que donen suport a les pimes, en especial els serveis locals i els centres d'empresa que actuen des del territori, i l'oferta d'instruments i programes ja existents al servei del creixement de les nostres empreses; que doni a conèixer el repte del dimensionament; que doni assessorament i acompanyi les empreses catalanes en els processos; que propiciï, amb recursos nous i propis, les eines de nova creació al servei de l'objectiu d'un major dimensionament global de l'empresa catalana.

– Crear una unitat de suport, mediació i estímul, en el marc del programa anterior, a processos d'aliances estratègiques, fusions, sortides a borsa i adquisicions, a l'entorn de les empreses catalanes més internacionalitzades o amb més possibilitats de creixement.

– Suport a les empreses de sectors seleccionats amb altes possibilitats de creixement, dissenyant plans adaptats per impulsar oportunitats a tots els mercats, posar a l'abast

processos de planificació estratègica i facilitar l'accés als instruments existents de finançament, internacionalització i transferència tecnològica.

– Impulsar que el sector públic i les grans companyies actuïn com a tractores del creixement de les pimes en la mesura en què els marcs legals ho permetin.

– Crear un mercat secundari alternatiu d'empreses d'alt potencial de creixement, com les biotecnològiques.

– Impulsar l'extensió dels instruments de capital risc entre les pimes.

– Utilitzar la figura dels préstecs participatius per a projectes de creixement empresarial, i de l'Institut Català de Finances (ICF) com a estructurador d'operacions financeres de creixement, adquisicions o fusions empresarials complexes.

– Generar espais per a pimes no només d'innovació tecnològica, sinó també en processos, disseny, màrqueting i organització.

– Posar en marxa un programa que permeti incrementar el volum de negoci de les empreses catalanes de serveis a la indústria, així com atreure cap a Catalunya noves empreses que cobreixin necessitats no cobertes en aquest segment: enginyeries especialitzades en cadenes de valor de sectors industrials, centres de serveis compartits financers i de gestió de recursos humans, empreses de suport tècnic, empreses de disseny aplicat a la indústria i empreses de prestació de serveis tecnològics avançats, entre d'altres.

– Afavorir la implicació de l'administració local amb empreses pròpies del territori.

El finançament de l'activitat empresarial i de la creació d'empreses.

El suport de la Generalitat de Catalunya a les petites i mitjanes empreses ha tingut present, entre d'altres iniciatives, la promoció d'instruments financers. En el camp de la creació d'empreses, comptem amb mecanismes d'acompanyament i suport a l'emprenedor que volen facilitar l'accés al mercat financer amb condicions força avantatjoses tant en termes de preus com de termini. El 2005 el Servei de Creació d'Empreses del Departament de Treball i Indústria ha assessorat al voltant de 20.000 persones emprenedores i ha ajudat a crear prop de 2.500 empreses. El pla d'empresa resultant facilita gaudir de condicions preferents de mercat mitjançant convenis d'aquest Departament amb les entitats financeres.

Els reptes pendents passen per estimular l'índex de creació d'empreses així com assegurar la consolidació i estimular el creixement de les empreses de nova creació.

En el cas concret de les empreses de base tecnològica o amb un clar component innovador, també s'ha vetllat per les seves necessitats de finançament en el moment de crear l'empresa, destacant accions com el Capital Gènesi, que subvenciona les despeses externes d'anàlisi de viabilitat d'un projecte de creació d'empresa; el Capital Concepte, que, mitjançant la figura dels préstecs participatius, al llarg del 2005 i el 2006 ha donat suport a 21 projectes dels trampolins tecnològics de les universitats catalanes per un import de 2,1 milions d'euros; i la nova línia de Tecnoavals, fruit de la col·laboració entre el CIDEM, la Secretaria d'Indústria i Avalis, per la qual les petites i

mitjanes empreses que demanen subvencions per a projectes d'R+D+i poden tenir accés a préstecs a llarg termini sense necessitat de garanties reals ni addicionals.

L'ICF, a través dels fons de capital risc que participa, ha contribuït al finançament de les fases de consolidació i projecció de les empreses de nova creació.

Pel que fa als inversors privats, Catalunya va per darrere d'altres països. L'empresari català encara és reticent a la figura de l'inversor financer i al fet de compartir la propietat i la presa de decisions. En el cas de les empreses de nova creació cal, sobretot, valoritzar la figura de l'inversor privat atès que la seva aportació, a més d'econòmica, també implica coneixements i experiència en gestió i mercats. Cal destacar la tasca realitzada amb les Xarxes d'Inversors Privats, formades per 12 xarxes, que durant l'any 2005 han canalitzat 7,5 milions d'euros d'inversió. Cal continuar consolidant les seves estructures i fomentar el seu creixement.

Amb la voluntat d'arribar a un gran nombre de pimes i, de manera especial, per tal d'acompanyar-les en les seves inversions materials, immaterials o financeres, és destacable l'activitat de l'Institut Català de Finances, sobretot la seva nova línia de mediació ICF Crèdit, mitjançant la qual es realitzen anualment prop de 3.000 operacions amb tipus d'interès bonificat i a llarg termini, amb un volum total de 200 milions d'euros anuals.

Per tal de millorar l'accés al crèdit de les pimes i els autònoms, el Govern va impulsar la creació de la societat de garantia recíproca Avalis. Mitjançant l'atorgament d'avalis, aquesta societat possibilita l'obtenció de préstecs en unes condicions avantatjoses en termes de preu i termini amb la majoria d'entitats financeres que operen a Catalunya. Cal destacar la tasca realitzada en els darrers anys pel Departament d'Economia i Finances per reforçar i apropar Avalis a les pimes i els autònoms mitjançant ajuts a col·lectius concrets com els joves o les empreses amb projectes innovadors, mitjançant el segon refinançament o la reducció de l'Impost sobre Actes Jurídics Documentats. Cal continuar fomentant l'ús d'Avalis entre les pimes i les entitats financeres per tal de fer realitat projectes empresarials que, altrament, no es podrien dur a terme.

Mesures:

- Augmentar els recursos destinats a programes i instruments com el capital concepte o els tecnoavals, que donen suport als processos de creació d'empreses i d'R+D+i.
- Reforçar la coordinació amb els instruments de finançament del Govern central i de la UE per tal de completar l'oferta catalana de finançament a les pimes.
- Augmentar la difusió dels préstecs participatius com a instrument innovador de suport a les pimes.
- Continuar reforçant els fons existents per poder acompanyar les empreses en les seves fases de creixement i actuar, sobretot, en aquells àmbits que el sector privat desatén (empreses de nova creació o en les seves fases inicials) i en aquells sectors més relacionats amb la innovació o amb un major component tecnològic, atès el seu potencial de creixement, de creació de treball qualificat i de difusió de la innovació a la resta de l'economia.

- Continuar fomentant l'ús d'Avalis entre les pimes i les entitats financeres per tal de facilitar l'accés al finançament i fer realitat projectes empresarials, i d'utilitzar també les possibilitats que ofereix per donar suport a col·lectius concrets.
- Establir una estratègia a llarg termini per als fons de capital risc públic, que es complementi amb la realitat del mercat i cobreixi aquells punts on el mercat no entra (pimes, projectes a llarg termini).
- Dotar de més massa crítica de capital i concentrar els fons de capital risc dels quals forma part actualment la Generalitat de Catalunya. L'objectiu passa per promoure un impacte rellevant sobre el desenvolupament i el creixement del teixit empresarial català.
- Creació de nous mercats financers i d'incentius per a la participació de projectes empresarials en els mercats secundaris.
- Impulsar la xarxa d'inversors privats i business angels existent a Catalunya fins triplicar el volum de recursos disponibles, superant els 20 milions d'euros anuals destinats a finançar projectes empresarials per part d'inversors privats al nostre país, i acompanyant els programes de recerca de nous inversors amb programes proactius de detecció i construcció de nous projectes susceptibles de ser finançats per mitjà d'aquestes xarxes.
- Impulsar programes de microcrèdits amb les entitats financeres catalanes. En aquest context, impulsar especialment mesures de suport per a nous emprenedors, autònoms i projectes d'autoocupació.
- Consolidar les línies de finançament per a petites i mitjanes empreses, de tramitació fàcil i en condicions favorables, com ara l'ICF crèdit, i establir línies específiques de l'ICF per tal de donar suport a les polítiques econòmiques del Govern pensades per a les pimes: internacionalització, innovació i riscos laborals.

Autònoms.

El treball autònom, o per compte propi, constitueix a Catalunya una font de riquesa gens menyspreable. Al nostre país, més de mig milió de persones el desenvolupen i, gràcies a la seva activitat, generen una riquesa de l'entorn del 12% del PIB. Tot i així, de sempre, els treballadors autònoms assumeixen uns riscos excessius. Als dèficits de formació i de finançament, cal afegir-hi un ordenament jurídic (que es desenvolupa a tot l'Estat) que no s'ha adequat a la velocitat dels canvis en curs. Bàsicament, els treballadors autònoms no gaudeixen de les mateixes prestacions socials que els treballadors assalariats.

Tanmateix, darrerament la situació ha començat a canviar. D'una banda, perquè el Govern central ha tirat endavant un seguit d'accions, com la promulgació de l'Estatut Jurídic del Treballador Autònom. De l'altra, perquè el Govern de la Generalitat ha impulsat una bateria de mesures, transversal i coordinada, que abasta des d'aspectes relatius a la promoció i millora de la gestió i el foment de l'ocupació fins a programes d'innovació i recerca aplicables al sector. L'objectiu que perseguim és doble: millorar les condicions laborals i, alhora, guanyar en competitivitat.

Mesures:

- Fomentar xarxes, plataformes tecnològiques i espais d'intercanvi que afavoreixin l'accés a prestacions de qualitat a preus assequibles (centrals de compra, cooperatives de serveis).
- Crear el Consell Català del Treball Autònom com a àmbit d'interlocució amb el govern sobre temes que els afecten.
- Estimular espais de suport logístic i tecnològic per a la creació d'empreses autònomes (vivers, incubadores) i el foment de l'ús de les noves tecnologies integrant-los en les estratègies europees per a l'ocupació.
- Promocionar espais (els centres poligonals autònoms) que facilitin la concertació, la cooperació i l'associacionisme entre els autònoms mateixos a fi d'afavorir el desenvolupament empresarial al mateix temps que s'incrementa la seva presència i el seu reconeixement social i cultural. Dins d'aquesta iniciativa, impulsar el programa Emprenedenou, com a iniciativa per integrar els nouvinguts en el món laboral dins de projectes d'autocupació i afavorir un major reconeixement com a col·lectiu.
- Potenciar i promoure la concertació pública-privada (administracions locals, agències de desenvolupament, cambres de comerç, associacions empresarials, agents socials) per a l'impuls i el desenvolupament de serveis per a autònoms i microempreses, i per facilitar el reconeixement i la defensa dels seus interessos en els diferents territoris.
- Impulsar iniciatives que puguin ser recollides pel Govern central dins del futur Estatut del treballador autònom, que clarifiquin i donin suport específic a la realitat i les necessitats dels TRADE (Treballadors Autònoms Dependents).
- Incorporar, a les formacions professional i universitària, la capacitació orientada a la creació d'empreses de treball autònom, així com la creació de programes específics de formació ocupacional adreçats als aturats que es vulguin establir com a autònoms, amb una atenció especial als col·lectius de dones, persones joves i aturats de llarga durada.
- Adaptar els programes públics de suport a la millora de la competitivitat i la qualitat de l'activitat empresarial perquè els autònoms i les microempreses se'n puguin beneficiar.
- Promoure que les empreses que presentin expedients de regulació o de supressió de l'ocupació informin sobre l'afectació de les mesures proposades al conjunt dels treballadors autònoms que en depenguin.
- Donar suport als punts d'atenció per a treballadors autònoms que es proposin a les xarxes impulsades des dels ajuntaments o des dels agents econòmics i socials.

Economia cooperativa i social.

L'economia cooperativa i social també té una importància considerable al nostre país. Les cooperatives i societats laborals suposen gairebé l'1,75% de l'ocupació amb prop de 55.000 treballadors. Un altre fet destacable és que al voltant del 50% de les empreses d'economia cooperativa han realitzat inversions al llarg del 2004. Amb tot, la seva rellevància no rau exclusivament en els factors quantitius; al contrari, els i les socialistes també en destaquem els aspectes qualitius.

Es tracta d'unes figures empresarials que, per la seva configuració particular, fruit de la capacitat emprenedora de col·lectius de persones, i per la seva finalitat i el funcionament intern democràtic, s'adapten d'allò més bé a la proposta d'empreses socialment responsables que promou la Comissió Europea. Al mateix temps, la seva aportació a la cohesió social i al creixement sostenible els hi atorga un paper determinant en la manera de fer empresa. A més, en molts casos, són aquests tipus d'empreses les que donen resposta a les necessitats de col·lectius d'inserció difícil, així com també a l'aplicació i el desenvolupament de la Llei de Dependència.

Mesures:

Per la potenciació empresarial del sector de l'economia cooperativa i social a escala nacional i/o local:

- Promoure la creació de xarxes, grups d'empreses i altres formules de cooperació empresarial, amb l'objectiu de dotar les entitats i empreses de l'economia cooperativa i social d'una dimensió econòmica i empresarial adequada.
- Adaptar els programes públics de suport al desenvolupament empresarial, la millora de la competitivitat i la qualitat de l'activitat empresarial perquè s'hi puguin acollir les empreses que configuren l'economia cooperativa i social.
- Reforçar els mecanismes de treball del Govern per posar eines a l'abast dels tècnics locals, que permetin integrar els instruments ja existents i coordinar polítiques integrals adreçades al sector.
- Potenciar programes específics de suport a la gestió societària i empresarial, i apostar per la formació contínua i el reciclatge com a instruments bàsics de la gestió empresarial de les cooperatives, societats laborals i empreses d'inserció.
- Incidir en la millora de la qualificació dels recursos humans del sector i en la implementació d'eines de gestió empresarial, que permetin l'emprenedoria de més i millors projectes d'economia cooperativa.
- Incrementar el fons d'avalat destinat a societats cooperatives, societats laborals i empreses d'inserció, així com tots aquells instruments que facilitin i millorin el finançament públic i privat del sector.
- Promocionar la creació de cooperatives, societats laborals i empreses d'inserció, i millorar, en col·laboració amb els programes de desenvolupament local, el suport necessari en els primers anys d'activitat d'aquestes empreses.

- Incorporar, dins el paquet de programes formatius ocupacionals, continuats, reglats, mòduls formatius i mòduls universitaris, el coneixement dels avantatges socials i econòmics de l'economia cooperativa i social.

- Afavorir, en l'àmbit universitari, l'economia cooperativa i social com a objecte de recerca.

- Promoure la difusió de la Banca Ètica, dels instruments de finançament ètics, de les activitats d'inversió socialment responsable i d'aquelles iniciatives que prioritzen la rendibilitat social per sobre de la rendibilitat econòmica.

Pel foment i promoció del sector:

- Millorar els recursos destinats a l'enfortiment de les estructures representatives del sector perquè puguin desenvolupar les finalitats i els objectius propis.

- Impulsar un Pla de promoció i difusió de l'economia social i cooperativa que permeti fer-la visible a la societat, tot valoritzant el seu paper.

- Promoure l'emprenedoria social a Catalunya. Amb aquest objectiu, i d'acord amb les entitats representatives del sector, s'elaborarà un programa de foment que inclourà mesures de sensibilització, així com de creació de noves experiències, la consolidació de les ja existents i la potenciació de grups empresarials.

- Treballar conjuntament amb les federacions del sector per promoure el reconeixement i la presència de la representació de l'economia cooperativa i social en aquells òrgans de participació institucional o de consulta en els quals l'Administració tracti aspectes relatius als interessos del sector.

Pel foment de la inserció laboral i els serveis a la dependència:

- Afavorir el desenvolupament, el creixement i la solidesa empresarial de les empreses d'inserció sociolaboral. I, en el marc de les mesures de foment previstes a la Llei 27/2002, revisar i millorar els ajuts a la contractació de persones provinents del PIRMI, així com desplegar els ajuts a la contractació d'aquells altres col·lectius amb causes d'exclusió derivades de situacions addictives o penals, per tal de completar el sistema d'ajuts a les empreses d'inserció ja en vigor.

- Consensuar amb totes les plataformes representatives del sector, els principals eixos estratègics i de futur que garanteixin la consolidació empresarial de les empreses d'inserció, a fi d'impulsar i planificar el seu creixement, i que prevegin aspectes com la dimensió global del sector i de les seves empreses, els sector d'activitat empresarial, el paper de les administracions locals, etc.

- En el marc de les mesures de foment previstes a la Llei 27/2002, desplegar els ajuts a la contractació d'aquells col·lectius no beneficiaris del PIRMI amb causes d'exclusió derivades de situacions sanitàries addictives o penals, per tal de completar el sistema d'ajuts a les empreses d'inserció ja en vigor.

- Impulsar la presència de les cooperatives d'usuaris i consumidors com a instruments de gestió empresarial per la dependència, mitjançant un Pla pilot d'intervenció sociosanitària per a persones amb dependència i discapacitats.

D'organització administrativa:

- Transformar l'Institut per a la Promoció i la Formació Cooperatives en un organisme especialitzat en la recerca i el desenvolupament aplicat, la innovació, l'estudi i la investigació, i vincular-lo activament al món educatiu i universitari i al servei de les empreses d'economia cooperativa i social.
- Potenciar la transparència empresarial del sector millorant-ne la gestió dels registres públics de les entitats i empreses relacionades amb l'economia cooperativa i social.

En matèria legislativa:

- Vetllar pel compliment íntegre de la Llei de cooperatives, evitant que mitjançant legislacions de caire sectorial es modifiquin substancialment els seus continguts per allò que, d'acord amb l'Estatut, és competència de la Generalitat.
- Adaptar la Llei de cooperatives i la Llei d'empreses d'inserció a l'evolució i l'experiència acumulada en els darrers anys, així com al nou Estatut i a les legislacions estatal i europea.
- Revisar les condicions en matèria de clàusules socials i reserves socials de contractes en la contractació pública, per aconseguir una aplicació efectiva, i prioritzar les empreses d'economia cooperativa i les empreses d'inserció sociolaboral.
- Revisar les bases dels concursos públics per a l'adjudicació de serveis d'atenció domiciliària, per tal que els preus estiguin en consonància amb la realitat del mercat i tinguin en compte l'aplicació del conveni col·lectiu del sector, per evitar que l'aplicació d'uns preus per sota del mercat actuï en detriment de la qualitat dels serveis.

2. UNA ECONOMIA FORTAMENT INTERNACIONALITZADA.

La internacionalització de les nostres empreses: exportar i invertir a l'exterior.

L'economia catalana està fent front, amb èxit, al gran repte de la internacionalització. La nostra ja és una economia fortament internacionalitzada. La ràtio d'obertura (la suma de les exportacions i les importacions de béns i serveis en relació al PIB) assoleix uns percentatges propers al 100% i el pes de les exportacions sobre el PIB s'ha més que doblat entre l'any 1986, quan vam entrar a la Unió Europea, i l'any 2005.

A Catalunya, la internacionalització i el creixement han anat de la mà. El PIB per càpita del nostre país ha passat d'estar situat en el 84% de la mitjana comunitària l'any 1986, al 110% de la Unió Europea (la dels quinze) l'any 2005.

L'Acord Estratègic va posar en marxa un seguit de mesures molt importants per potenciar, consolidar i promoure la internacionalització de l'economia catalana. Des d'una doble perspectiva, aborda el foment de les exportacions, la projecció internacional i l'atracció d'inversions.

El primer trimestre de l'any 2005 es va presentar el Pla d'Internacionalització de l'Empresa Catalana 2005-2008. El seu contingut respon a la necessitat de fer un pas endavant en la internacionalització del país i aconseguir un augment considerable de la competitivitat de Catalunya en tots els seus sectors i tipus d'empresa, cercant com a objectius que el flux d'inversió directa a l'estranger creixi fins a 25.000 milions d'euros, les exportacions s'incrementin el 35%, augmentin el nombre d'empreses exportadores fins a 15.000, s'estructurin sectorialment els processos d'internacionalització i s'incrementi el pes de les exportacions dels serveis fins al 15%. Per tal de dur a terme el Pla, el COPCA ha incrementat el seu pressupost el 20% l'any 2005, i el 28% l'any 2006.

També s'ha creat l'Observatori de Mercats Exteriors com a eina de seguiment de tendències sectorials, de mercat i tecnològiques, que permetrà conèixer millor la realitat econòmica i l'evolució de l'entorn per a una presa de decisions correcta en el marc de la internacionalització.

EL COPCA ha impulsat l'Anella Internacional, una plataforma de gestió i fòrum de debat que permet fer arribar la informació sobre els seus serveis al teixit empresarial català.

També s'han incrementat notablement els ajuts a la internacionalització tant a les empreses que inicien les seves activitats exportadores, com als productes específics.

Cal destacar, en darrer lloc, que, des de l'entrada en vigor de l'Acord Estratègic, s'ha creat un centre de promoció de negocis a Xangai, s'ha iniciat un programa de contractació pública internacional i s'han creat noves plataformes empresarials a París, Varsòvia, Budapest i Praga.

Des del Govern, cal donar, sobretot, suport a les petites i mitjanes empreses, ja que el fet d'accedir als mercats exteriors els pot requerir uns recursos i unes habilitats de les quals inicialment no disposen. I, especialment, cal recolzar aquelles empreses que

afronten el repte de la internacionalització com a part important del seu propi procés de transformació. És en aquests casos que és necessari comptar amb una acció integral i coordinada des de diversos àmbits de l'Administració pública.

Si bé, en termes generals, l'empresa de caràcter productiu ja fa temps que ha iniciat el seu particular procés d'internacionalització, el nou repte al qual cal fer front és, a hores d'ara, la internacionalització dels serveis.

D'altra banda, també cal tenir presents els nous processos d'internacionalització d'aquelles empreses que ja neixen globals o d'aquelles que es predefineixen com a globals. Aquestes darreres necessiten uns nous models d'actuació atès que els seus processos d'internacionalització no segueixen els esquemes tradicionals coneguts fins als nostres dies.

Així mateix, cal treballar coordinadament amb el CIDEM, ja que aquestes noves empreses ja nascudes amb vocació internacional es troben de la mà de la innovació, i treballar també amb els fons de capital risc amb participació pública per tal de desenvolupar tot el seu potencial de creixement i disposar de recursos de gestió i relacionals.

Entre aquests recursos, i en l'àmbit de la internacionalització, cal destacar la creació del Fons Europeu per la Mediterrània des del Departament d'Economia i Finances, durant aquesta legislatura. És un fons de capital risc que compta amb la participació de l'ICO, el BEI i d'empreses privades per tal d'invertir en projectes al Magrib, amb una dotació inicial de 67 milions d'euros.

Les fires

La importància de les fires en l'activitat econòmica del nostre país és un fet que els i les socialistes tenim present, entre altre raons, perquè els models firals ens permeten fomentar l'economia del nostre país, tant en l'àmbit municipal i comarcal com en el nacional i, d'altra banda, representen un bon exemple de col·laboració entre el sector públic i la iniciativa privada que enforteix la nostra base econòmica.

A Catalunya comptem amb un calendari anual de més de 400 fires repartides al llarg del territori, així com amb un entramat d'espais firals (Fira de Barcelona, Fira Girona, Fira Lleida, Fira Reus, Fira Manresa, Fira Tortosa) que és el que volem consolidar com a referent multisectorial del nostre país. En els darrers anys s'ha produït un procés de dinamització creixent d'altres ciutats de Catalunya i del seu àmbit d'influència mitjançant la creació i/o el desenvolupament d'entorns firals prou reeixits. La clau per a la consolidació d'aquest procés requereix un impuls coordinat de les diferents estratègies en aquest àmbit. Impulsarem la definició d'una estratègia conjunta dels diferents entorns firals que incorpori la recerca de les seves complementaritats i potencialitats.

Fira de Barcelona

Cal destacar el paper de Fira de Barcelona, tant per la seva funció dinamitzadora de l'activitat econòmica com pel fet d'esdevenir una finestra i una gran plataforma al món a l'abast de les empreses del país.

Un estudi recent determina l'impacte econòmic de Fira de Barcelona al voltant del 2,4% del PIB català, amb una generació de 41.000 llocs de treball.

També volem destacar l'aposta que ha fet el Govern per Fira de Barcelona en aquesta legislatura.

El seu futur immediat passa per consolidar-se en el mercat global de salons, amb unes instal·lacions modernes i uns serveis de primer nivell. Per això, caldrà finalitzar les obres l'any 2009, tal com està previst, i accelerar la connexió entre les instal·lacions de Montjuïc i les noves de la Gran Via.

Mesures:

– Impulsar els processos d'internacionalització en tots els programes de suport a la creació d'empreses, especialment els d'empreses de base tecnològica.

– Augmentar els recursos destinats a programes de suport a la internacionalització, tant dels programes d'acompanyament a les pimes com a les empreses en transformació de la seva activitat, així com al disseny d'instruments financers de suport al procés d'internacionalització, per tal que encara siguin més àgils i eficients, donant continuïtat i ampliant les noves línies ICF-COPCA i Avalis.

– Reforçar la xarxa de serveis de suport a la internacionalització de les empreses que té la Generalitat a l'exterior, tot potenciant la col·laboració amb els òrgans estatals que desenvolupen actuacions coincidents. En aquest sentit, s'incrementaran el nombre de plataformes empresarials i d'aterratge en països o àrees econòmiques prèviament seleccionades.

– Impulsar programes incentivadors de la cooperació internacional entre empreses en el marc del programa per al creixement empresarial.

– Impulsar l'accés d'empreses catalanes a concursos internacionals d'adjudicació de projectes de serveis, d'enginyeria i altres.

– Fomentar la cooperació entre empreses amb el mateix objectiu.

– Continuar amb l'estímul a la internacionalització de les empreses catalanes de serveis.

– Detectar els sectors amb un major potencial o necessitat d'internacionalització i establir programes sectorials com ja es fa en sectors com el tèxtil, l'electrònica, la informàtica i les telecomunicacions.

– Consolidar la tasca de l'Observatori de Mercats Exteriors, que té com a objectiu esdevenir un òrgan de coneixement al servei de les pimes.

– Desenvolupar el Programa de Diversificació Exterior.

– Recolzar les empreses catalanes innovadores consolidant el Programa de Defensa de la Propietat Industrial.

– Fomentar la implantació d'inversions productives d'empreses catalanes a l'exterior. Amb aquesta intenció, es desenvoluparà un programa d'assessorament integral especialitzat i professional, que unifiqui o coordini els recursos i els organismes de la Generalitat i que doni informació i assessorament a les empreses en la seva recerca d'ubicació per a inversions productives fora de Catalunya, i de la viabilitat operativa i financera dels seus projectes (recerca proactiva de terrenys i naus industrials, negociació de paquets d'incentius a mida oferts per les administracions del país de destinació, recerca de subministradors adequats, solucions a problemes operatius eventuais).

– Continuar desenvolupant el procés iniciat amb el Fons Europeu de la Mediterrània per intensificar, d'una banda, la inversió productiva al Magrib i, de l'altra, el procés per a la creació del Banc Euromediterrani de Desenvolupament, de la mà de les institucions europees i amb seu a Barcelona.

– Culminar el procés d'ampliació de Fira de Barcelona i dotar-la de més fires i salons a través de la captació de grans fires internacionals, com el 3GSM o el Bread & Butter, de l'impuls de noves fires de nivell internacional (Fira de la Innovació i el Coneixement), i de la potenciació de les que ja estan consolidades (Alimentària, Construmat, Saló Nàutic).

L'atracció d'activitats d'alt valor afegit.

La transformació del model econòmic fa que esdevingui determinant la captació d'activitats d'alt valor afegit així com la internacionalització de les empreses. En aquest sentit, cal recordar que, fins al 2003, l'atracció d'activitats d'alt valor afegit, i la internacionalització de les empreses del nostre país, no van ser una prioritat del Govern de la Generalitat.

A partir d'aquest any, però, el Govern va posar en marxa un seguit d'iniciatives per captar aquest tipus d'activitats. La creació de l'Agència Catalana d'Inversions és, de ben segur, el millor exemple i ha estat un dels grans èxits d'aquesta legislatura. En aquest sentit, cal destacar que l'Agència ha afavorit, només en el decurs de l'any 2005, que es facin realitat un total de 32 projectes d'inversió que han optat per instal·lar-se a Catalunya. Val la pena recordar que aquests 32 projectes suposen un volum d'inversió que puja a 158 milions d'euros i la generació de 1.509 nous llocs de treball.

La coordinació interdepartamental i la col·laboració amb altres administracions ha esdevingut determinant per a la captació de projectes amb un significat estratègic especial.

S'ha creat l'Observatori de Prospectiva Industrial que té per objectiu conèixer la problemàtica dels diferents sectors i empreses catalanes, preveure'n l'evolució i suggerir futures línies d'actuació.

L'any 2005, a Catalunya, les inversions estrangeres es van situar en 2.567 milions d'euros, amb un creixement del 33% respecte a l'exercici anterior. Catalunya atrau prop del 17% del total de les inversions estrangeres a l'Estat, en clara recuperació.

Amb vista al futur, els i les socialistes potenciarem encara més l'Agència amb nous talents i l'especialitzarem tant geogràficament com sectorialment. És fonamental crear

punts amb empreses d'altres països que es dediquen a la mateixa funció. Per una altra banda, els sectors seleccionats han de ser generadors d'un alt valor afegit, amb un gran potencial de creixement i una certa transversalitat envers altres sectors.

Així, els dos objectius més importants per a l'Agència són: doblar el volum de projectes d'inversió empresarial que anualment s'ubiquen a Catalunya, i afavorir i potenciar les inversions en gammes de valor afegit de productes industrials, amb actius en valor tecnològic i en serveis avançats de suport a les empreses.

Mesures:

– Potenciar i donar més flexibilitat a l'Agència Catalana d'Inversions i als seus serveis, tant a Catalunya com a fora, per tal que pugui continuar captant projectes empresarials, aportant solucions a mida, amb una especialització geogràfica i sectorial més gran, coherent amb les necessitats i prioritats definides.

– Reforçar la captació d'inversions o la realització de projectes empresarials, ja sigui de noves empreses com de processos d'ampliació d'empreses existents, considerats estratègics o especials, mitjançant la coordinació permanent, àgil i efectiva de tots els departaments i organismes necessaris, oferint així una interlocució única de l'Administració.

– Redactar el Pla especial per a la captació de projectes industrials estratègics, tenint en compte el seu efecte multiplicador en zones d'un impacte territorial especial.

– Incrementar la recerca de socis industrials i/o tecnològics de fora de Catalunya, adequats a les necessitats de creixement i d'adquisició de capital tecnològic de les empreses catalanes. En aquest sentit, es potenciarà i es donarà suport i assessorament en la negociació de joint ventures, acords productius, aliances de caràcter internacional, fusions i acords tecnològics entre empreses catalanes i empreses foranes capdavanteres.

– Dotar l'Agència Catalana d'Inversions d'una àrea d'assessorament a empreses del nostre país amb una necessitat o un projecte de trasllat de les seves instal·lacions productives a una nova ubicació, amb l'objectiu d'assessorar-les en la seva permanència en el territori de Catalunya i en la viabilitat de la nova implantació.

Competitivitat, globalització i localització de l'activitat econòmica.

Catalunya ha de ser un centre d'atracció d'activitats d'alt valor afegit. D'altra banda, les nostres empreses han de cercar aquelles localitzacions que les facin més competitives i capaces de créixer, tot i mantenir els centres de decisió i les activitats estratègiques al nostre país. La política econòmica del Govern, i la que proposem, pretén reforçar aquestes línies i atreure activitats d'alt valor afegit i donar suport a la implantació internacional de les empreses catalanes. No obstant això, cal tenir també resposta per a aquells processos de localització amb un fort impacte territorial que poden generar els canvis en les condicions de competència.

Fins a l'any 2003, el Govern de la Generalitat practicava en excés una política d'intervenció directa mitjançant la injecció de capital a través d'EPLICSA, i de concessió de préstecs a través de l'ICF a empreses de dubtosa viabilitat.

En l'etapa 2004-2006, el Govern, en primer lloc, ha actuat de manera pal·liativa reconduint les conseqüències originades pel trasllat i, en segon lloc, de manera preventiva ajudant a la reorientació de les activitats productives d'aquelles empreses amb possibilitats de salvar-se.

Així, al llarg del període 2004-2006, s'han multiplicat per cinc els ajuts en matèria d'R+D respecte al període 2000-2003 i s'han destinat més de 105 milions d'euros a la millora tecnològica i a la incorporació de coneixement al teixit industrial mitjançant ajuts a projectes d'R+d+i.

Amb vista a la nova legislatura 2006-2010, els i les socialistes proposem continuar potenciant aquest tipus d'actuacions a fi de recolzar el conjunt dels processos. Per tant, l'objectiu passa per anticipar-nos als problemes i actuar mitjançant polítiques de xoc específiques davant processos eventuais de desinversió empresarial, a través del reforç del posicionament i la competitivitat de les operacions amb què compten les empreses a Catalunya, tenint sempre en compte que l'objectiu final no és cap altre que el de salvaguardar els llocs de treball.

Mesures:

- Desenvolupar un programa de millora de la competitivitat per a les empreses en situació d'alt risc, que articuli les actuacions, els organismes públics i els recursos per fer-hi front amb la màxima anticipació possible. Les actuacions seran preventives, de xoc o de regeneració del teixit empresarial, en funció de la gravetat i irreversibilitat de la situació econòmica, productiva, sectorial o empresarial que tingui l'empresa o el sector.
- Dotar l'Observatori de Prospectiva Industrial dels mitjans per analitzar i detectar quines són les empreses o sectors amb més potencial de desinversió a mitjà termini a Catalunya, amb l'objectiu d'incorporar-les al programa de millora de la competitivitat amb temps suficient per aconseguir consolidar-ne la viabilitat i l'estabilitat en el temps.
- Definir de bell nou les funcions de l'Empresa de Promoció i Localització Industrial de Catalunya, SA (EPLICSA), perquè actuï com a instrument públic al servei del procés de regeneració i viabilitat de la màxima quantitat de teixit industrial productiu i competitiu possible, especialment en les zones o àrees afectades de forma substancial per la transformació de la indústria existent. EPLICSA aprofitarà tots els recursos del sistema (ICF, ACI, línies d'ajuts, ajuts estatals i europeus) per desenvolupar les seves funcions.
- Establir un protocol d'actuacions en cas de deslocalització i/o tancament, que contempli des de l'exigència del pla social a l'empresa cap als treballadors i el territori, fins a les actuacions, si s'escau, de regeneració dels teixits econòmic productiu impulsades des del sector públic i el privat per donar noves oportunitats d'ocupació a les persones i zones afectades.
- Dotar d'una línia de reorientació d'activitats productives del Departament de Desenvolupament Empresarial del CIDEM, que ajudi a la reorientació estratègica de les empreses mitjançant l'assessorament i els mitjans econòmics.
- Promoure una reforma de la Llei concursal, en el sentit de facilitar la continuïtat de les activitats productives i el manteniment efectiu de l'ocupació de les empreses que presenten expedients concursals.

Atraure i recuperar talent.

Catalunya és un país amb una gran capacitat per atraure i captar talent, així com per retenir un talent propi que se sumi als processos i entitats d'R+D+i, a les empreses i als seus projectes d'innovació, i que generi sinergies i rendiments per al sistema econòmic. A més, Catalunya compta amb una ubicació geoestratègica privilegiada, una xarxa d'universitats d'alt nivell, unes infraestructures de recerca força potents, un teixit empresarial gens menyspreable i un nivell de vida per damunt de la mitjana europea. El que cal és acabar de posar-hi els ingredients menys costosos: els plans d'atracció individualitzats, les ofertes concretes.

Així doncs, la política d'atracció de talent s'ha de complementar amb un pla estratègic per al talent propi estès pel món, o que vol i ha d'estendre's pel món. En qualsevol cas, hem de saber aprofitar l'existència de catalans en grans centres de decisió i recerca internacionals. Hem de poder oferir al talent que marxa opcions d'interès perquè torni quan vulgui. Hem d'aprofitar el talent dispers en molts sectors per tal de millorar la influència catalana en els fòrums internacionals en benefici de la nostra economia i potenciar, al mateix temps, l'existència de talent en àmbits de decisió que són rellevants i on encara no disposem d'una presència adequada.

L'objectiu no és un altre que fer de Catalunya un centre de talent, creativitat i innovació de referència internacional, caracteritzat per l'existència de programes integrals afavoridors de la captació de talents internacionals i del manteniment i la repatriació de talents catalans dispersos arreu del món en aquells sectors en els quals estiguin fixades les prioritats estratègiques.

Aquesta legislatura s'han dut a terme projectes interessants que han estat dirigits específicament a atraure i recuperar talent. En aquesta línia, destaquem el projecte ICREA o experiències com el 22@, a Barcelona.

Els i les socialistes defensem que cal crear un programa integral de captació de talent que impliqui agents socials, administracions territorials i el món universitari, i que ordeni i coordini, amb criteris de selecció estratègica, els punts anteriors així com el vincle amb altres actuacions i prioritats: una major presència en institucions internacionals, un programa de relació, col·laboració i repatriació per a investigadors i directius catalans a l'estranger, un programa per a la tramesa de talent català a l'estranger.

Mesures:

- Potenciar programes d'atracció de talents investigadors. En concret, reforçar el programa ICREA i d'altres en aquesta línia vigents avui.
- Potenciar programes de captació de talents investigadors i directius en empreses de Catalunya.
- Potenciar la incorporació de doctors universitaris a les empreses.
- Garantir entorns afavoridors de la creativitat i la innovació empresarial que facilitin recursos i, a la vegada, dotin els investigadors i directius aptes d'entorns i equipaments amb qualitat de vida.
- Lligar l'atracció de talent i de centres directores a la política de captació d'inversions, entenent que la captació de talent amb fitxatges individuals o d'empreses consultores, centres de disseny i activitats d'alt valor afegit però amb poc volum econòmic, no representa un volum

inversor elevat, però és un objectiu prioritari per les sinergies i els efectes multiplicadors, i que els processos són similars i poden beneficiar-se mútuament.

– Engegar un programa de col·laboració amb empreses catalanes per a la captació de talent. Crear programes dotats econòmicament i vinculats a clústers i entorns tractors de talent i d'innovació per tal de captar centres, empreses i talents de l'exterior.

– Tirar endavant un programa de captació de becaris i estudiants amb bon currículum.

– Potenciar Catalunya com a seu de referència internacional de formació de postgrau, i establir programes de retenció dels talents que realitzen els seus estudis a Catalunya.

– Promocionar com a entorns receptors de talent projectes com ara el 22@, la Bioregió i els diversos parcs científics i tecnològics de Catalunya.

3. LA TRANSFORMACIÓ DELS SECTORS ECONÒMICS.

Una política industrial per a una indústria moderna i competitiva: sectors tradicionals i sectors emergents.

En un món en plena transformació del model econòmic, l'objectiu de la política industrial passa per impulsar la competitivitat de les empreses així com la creació de llocs de treball estables i de qualitat. En conseqüència, i d'acord amb les necessitats del país, el Govern ha de tenir uns principis d'actuació i de col·laboració amb les empreses adreçats a guanyar eficiència econòmica.

La indústria catalana ja ha iniciat un procés de transformació imprescindible per adaptar-se a les noves condicions de competència a escala internacional. Així, després d'haver passat per un període d'estancament durant una bona part dels darrers cinc anys, a partir de l'any 2005 el creixement industrial es recupera i torna a taxes superiors a l'1%, que, segons les previsions, encara seran més positives al llarg dels propers anys.

Durant aquesta legislatura, el Govern ha posat els fonaments d'una política sectorial clara, que aposta pels sectors emergents i els sectors exposats, i que es preocupa per la totalitat de les empreses i dels sectors productius del nostre país. Les taules sectorials, els ajuts a l'R+D+i empresarial, la Bioregió, la iniciativa del clúster d'automoció i els centres tecnològics són exemples de polítiques sectorials que s'han dut a terme. En els darrers tres anys, hem comptat amb un Govern i una Administració proactius pel que fa al desenvolupament empresarial. Hem arribat a acords i hem signat pactes estables amb els principals actors i agents socials i econòmics.

Per tant, l'aprofundiment d'aquest model de col·laboració en relació amb uns objectius comuns continuarà sent una peça bàsica de la nostra actuació com a Govern de Catalunya.

Els i les socialistes ens comprometem a aprofundir en la proximitat a les empreses, així com a continuar treballant pel desenvolupament d'entorns legals, tecnològics i d'infraestructures amb els principals agents econòmics i socials, que volem que siguin un referent a escala europea, alhora que ens han de permetre mantenir uns nivells alts d'ocupació de qualitat.

Així doncs, ens comprometem a tirar endavant una estratègia capaç d'assolir massa crítica i de posicionar, en el context europeu, sectors emergents com ara el de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació, l'audiovisual i el multimèdia, o el de la biotecnologia aplicada a usos farmacèutics i alimentaris.

De manera transversal, cal que coordinem la política industrial amb altres àmbits. Per exemple: forma part d'una política industrial encertada aconseguir una disponibilitat adequada i uns nivells de qualificació en línia amb les necessitats d'especialització i els perfils personals que s'han de cobrir, així com potenciar el desenvolupament dels sistemes productius locals que caracteritzen el nostre país, detectant les seves necessitats i articulant les mesures específiques de reforç i suport que calgui.

Mesures:

– En el marc de l'Acord Estratègic, definir i revisar de manera periòdica els sectors estratègics del nostre país.

– Definir un pla transversal que impliqui tots els departaments i agències (Economia, COPCA, ICF, Obres Públiques, INCASOL, Salut, CIDEM, etc.), per incorporar mesures i actuacions que tinguin presents els sectors estratègics escollits.

- Treballar per enfortir el teixit productiu al voltant d'infraestructures científiques i tecnològiques.
- Estimular els sectors que ja han demostrat un potencial de creixement, com ara les indústries relacionades amb els serveis avançats: les indústries creatives, les tecnològiques, les financeres i les de la informació i la comunicació.
- Continuar amb el desenvolupament efectiu del programa de diagnosi i reforç dels 42 sistemes productius locals presents a Catalunya iniciat l'any 2005 en cooperació amb els principals actors municipals, empresarials i sindicals de les àrees geogràfiques de referència.
- Elaborar, argumentar i defensar informes i propostes de millores normatives en els diferents nivells de l'Administració i en diferents àmbits que afecten la competitivitat de l'empresa a Catalunya, Espanya i Europa.
- Definir i executar, des del CIDEM, un pla específic de consolidació i reforç d'empreses subcontractistes de multinacionals que operen a Catalunya.
- Fomentar la creació de plataformes de competitivitat en sectors empresarials estratègics per a l'economia de Catalunya.
- Liberalitzar de manera progressiva el sector de les inspeccions tècniques de vehicles (ITV) permetent l'entrada en el mercat d'un major nombre d'empreses autoritzades i evitant concentracions geogràfiques de serveis d'inspecció gestionats per una única empresa.

Societat de la Informació i el sector TIC.

Les polítiques de foment de les TIC són una bona eina per a la millora de la competitivitat empresarial. Cal dir que, des de fa uns anys, i en molts nivells, s'han dut a terme també a Catalunya polítiques en aquesta línia. Aquesta tasca ha contribuït a introduir, en una primera fase, la tecnologia en una bona part dels processos productius i, sobretot, en els processos de gestió econòmica i administrativa. Manca, però, molt de camí per recórrer per tal de completar la presència de les TIC al nostre teixit productiu.

A fi de millorar les nostres posicions, una primera línia de treball passa per contribuir a incrementar la mida de les nostres empreses (per assolir múscul financer, per tenir més capacitat d'exportar) i fer créixer els sectors de més valor afegit (per patir menys competència dels països emergents i consolidar un nou teixit industrial). Així, invertir en TIC és una estratègia plenament alineada amb les necessitats futures de l'economia catalana.

En conseqüència, els i les socialistes creiem que la inversió pública en el foment de les TIC és una inversió d'alt rendiment a mitjà i llarg termini. Cal insistir-hi: les polítiques tecnològiques han de ser polítiques en primer lloc per a les persones, però també per als sectors productius. Ambdues línies de treball, a més, s'enforteixen l'una a l'altra.

Cal dir que fins ara s'havia invertit, si és que s'havia fet, a potenciar les TIC en el conjunt de les empreses. Però no hi havia hagut polítiques específiques per al sector TIC com a tal. No s'havia plantejat mai una estratègia. I això que el sector TIC, cal recordar-ho, suposa al voltant del 10% del PIB català.

Aquesta legislatura, la iniciativa TecnoRegió, sota els auspicis de la Generalitat i emmarcada en el Pla de Recerca i Innovació 2005-2008, ha estat la primera orientada a concentrar un potencial d'aquest sector a Catalunya. Principalment, s'ha centrat en desenvolupar l'R+D específica d'aquest sector per tal de fer-la créixer –transferint correctament la tecnologia

desenvolupada a les empreses TIC. Aquesta iniciativa ha completat una primera fase i s'ha de continuar desenvolupant en la propera legislatura.

La important decisió d'instal·lar el superordinador Mare Nostrum al nostre país s'ha de veure acompanyada de projectes que vulguin aprofitar les possibilitats d'infraestructures TIC com aquesta, o d'altres que puguin venir.

És imprescindible, d'altra banda, lligar el sector TIC als principals sectors productius de Catalunya, exercint els uns cap als altres de catalitzador creuat. Logística, turisme, automoció, farmacèutica, distribució; cada un d'aquests sectors ha de tenir un sector TIC especialitzat en ell mateix i que serveixi per esperonar-lo. I aquests sectors, per la seva exigència de competitivitat, alhora han d'obligar els seus socis TIC a créixer en qualitat. Aquesta és una estratègia d'èxit que coneixen prou bé les grans empreses.

Per tant, la política de creació de la Xarxa de Centres Tecnològics és un primer pas per integrar les empreses TIC en el cor de les estratègies i de la innovació de la resta de sectors principals. Molt sovint, entre les empreses creadores d'un centre tecnològic hi han volgut participar empreses TIC.

Convé també treballar per una distribució homogènia del sector TIC en el territori. La xarxa de ciutats mitjanes de Catalunya és, com en tantes altres matèries, un excel·lent punt de partida per a l'estructuració d'un sector TIC territorialment equilibrat.

En darrer lloc, un apunt sobre els operadors de telecomunicacions, que són el motor clàssic d'una bona part del sector. Cal fer de la presència dels operadors de telecomunicacions una presència estratègica, generadora de valor en el teixit productiu i base de l'excel·lència en la prestació dels serveis als ciutadà.

En tot aquest camp, encara manca molt de camí per avançar, tot i que en els darrers anys el sector ha crescut, passa per una bona època i gaudeix de bones perspectives. S'han posat unes primeres pedres del que ha de ser una política pública en aquesta matèria, però desenvolupar-la ha de ser el pas següent.

En aquest sentit, els nostres objectius passen per:

- Treballar, conjuntament amb les institucions del teixit econòmic i professional, per consolidar una indústria TIC pròpia a Catalunya, fins a comptar amb empreses de matriu catalana o seus rellevants d'empreses multinacionals, que siguin empreses de referència en tots els àmbits: producció industrial i creació d'alta tecnologia, operadores, portals d'Internet, integradors, empreses de serveis, etc. Caldrà comptar en primer lloc amb aquelles empreses catalanes que ja hagin assolit aquest status.

- Incrementar els espais de formació TIC millorant la formació de treballadors i ciutadans.
- Fer de la xarxa l'espai habitual de relació entre les empreses i l'Administració.
- Desenvolupar projectes TIC de país, amb voluntat d'integrar tots els ciutadans. Desenvolupar les TIC com a vector de prestació de serveis socials bàsics a escala general.

Mesures:

– Impulsar un programa integral de foment de la SI (reformant, si escau, l'actual Pla Director de Serveis i Continguts) amb pressupostos proporcionalment semblants als del Plan Avanza desenvolupat pel Govern de l'Estat (incloent-hi els recursos que puguin provenir-ne).

- Definir i desenvolupar una cartera específica de projectes TIC dins de cada un dels centres de la Xarxa de Centres Tecnològics.

- Estendre la xarxa de Punts d'Innovació del CIDEM a totes les comarques de Catalunya.

- Promoure la creació d'una anella industrial que interconnecti els principals clústers estratègics de la indústria catalana. Desenvolupar un pla integral de potenciació de l'ús de les TIC a les empreses.

- Afavorir el teletreball. Avaluar les possibilitats d'oferir programes d'ajuts i incentius a les empreses que desenvolupin programes ambiciosos de teletreball en virtut del benefici que indueixen sobre la gestió de la mobilitat.

- Cercar com a objectiu passar del 50% al 65% de llars amb ordinador i connexió a Internet en el termini de la legislatura, incentivant ajudes a la compra i com a complement de les polítiques de formació.

- Contribuir a fer sòlides les posicions dels operadors establerts a Catalunya, com a motors del conjunt del sector.

- Promoure la implantació de la seu social a Catalunya, com a mínim, d'un operador mòbil virtual.

- Generar, conjuntament amb alguna de les escoles de negocis amb seu a Catalunya, un programa líder en gestió d'empreses TIC.

- Enfortir la presència a Catalunya del 3GSM World Congress com a plataforma de desenvolupament de la nostra indústria local, del sector de les tecnologies mòbils i els continguts. De manera general, promoure Catalunya, i especialment l'àrea metropolitana de Barcelona, com a pol d'atracció per a la realització de fires, esdeveniments i formacions de grans multinacionals, dintre del sector de les TIC.

Promoure que les principals multinacionals del sector, i sobretot les espanyoles, tinguin el nivell de presència estratègica i inversió que Catalunya mereix en termes de capacitat de compra i de generació de valor afegit.

- Crear infraestructures de suport per a les start-ups, en entorn universitari o no. Aplicar aquesta política al conjunt del territori.

- Incrementar la participació en projectes europeus, tant públics (Comissió Europea, ESA, etc.) com privats.

- Facilitar l'accés públic a Internet, mitjançant diferents opcions tecnològiques en aquells espais públics, culturals, educatius, sanitaris o de mobilitat obligada com estacions de metro, tren, bus, etc.

- Promocionar Catalunya com un territori idoni per localitzar-hi factories de programari, amb una atenció especial a les iniciatives relacionades amb el programari lliure.

- Crear infraestructures de suport per a les start-ups, ja sigui dintre de l'entorn universitari o fora. Aplicar aquesta política al conjunt del territori.

- Promoure els centres de recerca en TIC d'empreses estrangeres.

- Potenciar la política d'incentius fiscals en R+D+i de les empreses.
- Fomentar l'ampliació dels fons de capital risc en l'entorn TIC.
- Fomentar i potenciar les indústries TIC relatives a multilingüisme, audiovisuals, sanitat i tecnologia de xarxes, on Catalunya té les bases per esdevenir un referent mundial.
- Dur a terme un estudi anual en profunditat dels hàbits de consum TIC a les llars, empreses, centres d'estudi, etc. per tal de poder disposar regularment de dades que orientin les polítiques de la Generalitat i els governs locals.
- Crear i executar un pla nacional de seguretat en les TIC per augmentar la confiança dels ciutadans i les empreses.
- Fomentar l'interoperabilitat i l'ús d'estàndards en el sector privat.
- Digitalitzar els continguts públics i posar-los a disposició de la ciutadania, les empreses i altres administracions.
- Fomentar l'adopció del “.cat” per aconseguir la seva normalització en l'entorn web.
- Fer possible que tot ciutadà que ho desitgi pugui obtenir una formació en TIC a un cost raonable, a través de convocatòries públiques de subvenció de cursos, tot creant uns estàndards de continguts i una certificació de coneixements que garanteixin el profit personal i laboral dels ensenyaments rebuts.
- Fer ús dels centres escolars i de les seves infraestructures TIC per a cursos de formació d'adults, tal com ja es fa en alguns municipis.
- L'ús del programari lliure avui és una oportunitat a Catalunya per implantar un model d'innovació obert i un gran repte per crear xarxes potents amb models organitzatius alternatius en el desenvolupament de noves solucions.
- Crear un pla de millora informàtica per al sector empresarial i augmentar les ajudes per a inversions.

Nous horitzons per al món rural i l'alimentació.

En els darrers 25 anys, coincidint amb la nostra integració en la Unió Europea, el sector primari català s'ha vist immers en una ràpida i profunda transformació. Tant l'entorn econòmic, com el social i tecnològic i, de manera molt especial, les tendències del mercat, han suposat canvis molt significatius per a la nostra agricultura, ramaderia i pesca.

En aquests anys, mentre que el sector agroalimentari ha esdevingut un dels sectors claus de l'economia de Catalunya, s'ha trobat a faltar l'aplicació de polítiques

estratègiques encaminades a fer més competitives les nostres explotacions i amb més capacitat d'adaptar-se a les noves realitats.

Cal tenir present l'important pes econòmic de la indústria agroalimentària a Catalunya, tant en relació a la resta de sectors econòmics, com en relació a la resta de l'agroindústria de l'Estat Espanyol, i, a més, és el principal motor econòmic del món rural i el dinamitzador i potenciador del sector primari.

Tanmateix, mil dies de govern han estat suficients per albirar el que poden ser uns grans canvis d'estratègia, de cultura, d'ambició i, sobretot, d'autoestima. Mil dies de govern catalanista i d'esquerres han obert uns camins que ara hem de consolidar. Volem estar amb el sector en el marc d'una opció de progrés dins d'un món globalitzat al qual no hem de girar l'esquena.

Els i les socialistes defensem una concepció integrada i integradora del món rural, la cultura de pacte i coresponsabilitat vers la modernització, la tecnologia com a font d'oportunitats, la comercialització atrevida a mercats oberts, amb l'origen i la qualitat com a bandera. En resum, una opció ambiciosa amb riscos, que correrem tots junts, però amb finestres obertes a les noves generacions i al futur. Cal treballar junts, el sector i l'Administració, vers un objectiu comú de progrés. La coresponsabilitat és la paraula que ha de substituir les relacions paternalistes i dependents en el si d'una estratègia de pacte.

En el món rural es viuen moments de molts canvis i, per tant, d'incerteses: la Unió Europea ampliada, el nou marc financer, la nova Política Agrícola Comú i l'horitzó 2013; les directrius de l'Organització Mundial del Comerç que apunten cap a la liberalització de mercats i la reducció del proteccionisme; les noves concepcions ambientals en l'ús de l'aigua, en la producció del CO₂, en l'ús de noves fonts energètiques. Aquests nous escenaris, però, també poden suposar noves oportunitats per al sector.

Disposem d'un sector productor i transformador de primer ordre, en el qual les exportacions són un element essencial com a via de creixement. L'Euroregió, el conjunt de la Unió Europea, els països emergents d'Àsia i l'Amèrica del Nord són un mercat potencial per als nostres productes. Alhora, hi ha un reconeixement cada vegada més clar del paper multifuncional que exerceix l'activitat agrària, que desenvolupa més funcions que la producció d'aliments: gestió del territori, preservació del medi, vertebració territorial, qualitat de vida, turisme i lleure.

Aquestes circumstàncies fan inajornable abordar una proposta política i estratègica per al sector agrari i el món rural català. Catalunya ha de saber convertir la seva diversitat agrícola, ramadera i pesquera en una eina de futur.

Un nou projecte que superi l'antic dualisme entre el món rural i el món urbà, capaç d'impulsar polítiques de gestió i de sostenibilitat, de resoldre problemes estructurals del món rural i, alhora, afrontar els dèficits crònics de les àrees metropolitanes (aigua per regar, però també per beure; fixació de CO₂ per compensar les emissions industrials; producció de biocarburants).

Una aposta decidida per la consolidació d'un model productiu, generador de riquesa individual i col·lectiva; basat en la qualitat i l'excel·lència, en el reequilibri territorial, en la igualtat d'oportunitats i en un conjunt de mesures que assegurin la diversificació i la competitivitat de l'economia rural. Tal com apunten les conclusions del Congrés del Món Rural, es tracta de reconèixer i aprofitar les oportunitats de futur del nostre sector agroalimentari en l'entorn actual.

Cal també dignificar la professió i aportar la contraprestació efectiva pels costos derivats de les exigències d'una societat avançada com la nostra. La societat ha de compensar l'aportació de l'explotació agrària a la preservació del medi i del patrimoni cultural i paisatgístic.

Hem de superar les polítiques genèriques i apostar per polítiques adaptades a cadascun dels nostres territoris, a cadascuna de les nostres explotacions. Dins del Programa de Desenvolupament Rural 2007-2013, els pactes territorials, els grups d'acció local i el Contracte Global d'Explotació seran les eines per fer aflorar totes les possibilitats de progrés en tots i cadascun dels territoris.

És en aquest context que els i les socialistes catalans plantegem un conjunt de propostes al voltant del món rural i el sector agroalimentari català per al proper període legislatiu, que sorgeixen de les propostes dels pactes territorials i de les conclusions del Congrés del Món Rural, que permeten configurar una iniciativa política adaptada a aquesta nova realitat, beneficiosa per al sector agrari i el món rural i, sobretot, útil per al conjunt de la societat catalana.

Desitgem donar continuïtat, i aquest és el nostre compromís, al canvi en la manera d'abordar les polítiques de l'agricultura i el món rural.

Mesures:

Per recuperar la merescuda autoestima del sector, amb la mirada cap al benestar de les persones i la continuïtat de les explotacions:

- Establir un pla d'acció per valorar la imatge de l'agricultura i el paper que realitzen els homes i les dones del món rural a favor de la sostenibilitat i l'equilibri territorial.
- Incorporar la realitat del món rural als continguts pedagògics impartits als nostres centres escolars.
- Emmarcar, en el Contracte Global d'Explotació, instruments específics de foment de la innovació i de fer empresa, amb discriminació positiva per a les dones i els joves pagesos.
- Incentivar la incorporació dels joves a l'agricultura, en explotacions rendibles i amb possibilitat real de negoci, adaptades a les necessitats actuals del sector.
- Impulsar mesures de reconeixement del treball desenvolupat per les dones a les explotacions agràries i ramaderes, a fi de garantir-ne la conciliació de la vida familiar i laboral així com l'accés als subsidis que els corresponguin.
- Incorporar la realitat del món rural als programes pedagògics.

- Obrir una nova línia d'ajuts com a instrument específic de foment de la innovació i de fer empresa, amb discriminació positiva per a les dones i els joves pagesos.
- Nou i ambiciós programa de foment d'incorporació dels joves, adaptat a les necessitats actuals del sector.
- Suport a la figura del jove emprenedor amb iniciatives d'imatge, de finançament i de serveis específics.
- Establir un pla complementari de pensions.

Per millorar la competitivitat de les explotacions familiars, de les cooperatives i les agroindústries:

- El Contracte Global d'Explotació ha de ser l'instrument bàsic per garantir l'ajut públic perquè les explotacions agràries puguin situar-se en un nivell competitiu en la producció d'aliments i de béns col·lectius.
- Incrementar la dotació pressupostària destinada a les assegurances agràries, així com promocionar la subscripció de l'assegurança agrària com a estratègia prioritària per fer front a les adversitats climàtiques.
- Fomentar que les explotacions agràries i les cooperatives adoptin formes empresarials de gestió i suport financer, mitjançant la modernització de l'ICCA, per a iniciatives empresarials que tinguin com a objectiu guanyar dimensió i/o incorporar tecnologia pionera. Alhora, considerem imprescindible l'elaboració d'un pla estratègic específic per a l'agroindústria i la creació d'una taula de la indústria agroalimentària amb la participació dels agents econòmics implicats, amb la finalitat d'establir unes línies d'actuació per al conjunt d'aquest sector.
- Ajuts a les inversions per a la millora de les explotacions d'acord amb un pla d'empresa que garanteixi la incorporació d'innovació i la millora de la competitivitat.
- Plans de millora adreçats a la innovació i a la competitivitat de les explotacions.
- Aportació de capital llavor per a nous projectes a partir d'explotacions agràries, i de capital risc per a projectes de base estratègica.
- Suport financer al Pla de Modernització i Concentració de Cooperatives com a eina per a la integració empresarial i la millora de la comercialització.
- Promoure un fòrum cooperatiu en el si de la Fundació del Món Rural per tal d'establir les bases per a un nou impuls al cooperativisme del nostre país.
- Generar noves oportunitats productives en regadiu.
- Continuar fomentant l'ús i el coneixement de productes ecològics.

Per incrementar el valor afegit dels nostres productes: qualitat en la producció, excel·lència en la transformació, suport a la imaginació i risc en la comercialització:

- Augmentar i millorar la cadena de valor en tots els seus nivells, afavorint la complicitat entre l'agroindústria i els productors per augmentar la participació d'aquests últims en el valor afegit generat. Si bé entenem que l'Administració no pot ni ha d'actuar sobre el mercat o en la fixació de preus entre les parts implicades, sí que ha de fomentar la transparència del mercat i un control estricte dels productes procedents de tercers països perquè compleixin tots els requisits en matèria de qualitat i seguretat alimentària.

- Elaborar un programa específic d'ajudes a les cooperatives per tal que puguin crear o participar en empreses específicament destinades a la comercialització dels productes agroalimentaris.
- Incentivar els acords entre producció, indústria agroalimentària, distribució i consum, per tal d'adequar la producció a la demanda i millorar la comunicació entre tots els actors de la cadena agroalimentària (“del camp a la taula”).
- Potenciar la demanda de productes amb certificació de producció integrada, a través de campanyes de promoció i publicitat.
- Aprovar la nova llei d'artesania alimentària.
- Reforçar el paper de l'INCAVI com a institució vertebradora i impulsora dels potencials del nostre sector vitivinícola.
- Impulsar la xarxa d'agrobotigues per tot el territori com a instrument de canalització del comerç de proximitat.
- Crear nodes de xarxa que possibilitin l'actuació d'iniciatives logístiques que connectin els productors agraris amb els consumidors i els restauradors.
- Potenciar la transformació dels conreus de les explotacions tradicionals en conreus ecològics i/o de producció integrada. Creació d'un pla pilot per afavorir la relació directa entre productors agrícoles i ramaders ecològics i/o de producció integrada amb els consumidors finals, mitjançant l'ús de noves tecnologies i Internet, afavorint la creació de valor entre els productors, l'increment de la qualitat dels productes consumits i la recuperació d'espècies autòctones i de qualitat, és a dir, diferenciant la nostra agricultura i ramaderia de la dels països emergents.
- Potenciar la demanda de productes amb la certificació i el control de producció de qualitat integrada. Pla d'actuació en agricultura ecològica a partir de les aportacions del Llibre blanc d'agricultura ecològica.
- Garantir la traçabilitat i les condicions de seguretat i qualitat dels aliments.
- Articular tots els esforços de comercialització agroalimentària a través de PRODECA, amb un increment de la participació i la implicació del sector privat.
- Foment de plataformes empresarials per a la comercialització de la producció catalana a l'exterior.
- Adopció d'una imatge paraigua per a la producció pròpia i difondre-la en els mercats prioritaris, de manera que s'identifiqui l'origen català amb qualitat.
- Obrir un observatori de recerca d'oportunitats per a la indústria alimentària a l'exterior.
- Finançar, amb fons de cooperació, accions de foment empresarial a països en desenvolupament.

Per potenciar la innovació tecnològica:

- Impulsar i reforçar les accions de l'IRTA a través de la concreció del Tercer Contracte-Programa amb el Govern de la Generalitat com a eina per a la recerca i el desenvolupament

tecnològic que el nostre sector agroalimentari necessita i com a base per a l'exportació de serveis i productes propis i tecnològicament avançats.

– Modificar la Llei de l'IRTA que actualitza les funcions d'aquest Institut així com la seva representativitat.

– Potenciar la col·laboració i la cooperació en recerca i tecnologia agroalimentàries vinculades a l'IRTA. Un exemple n'és el nou conveni per impulsar l'R+D a Lleida entre l'IRTA, la Universitat de Lleida i l'Ajuntament de Lleida, així com altres actuacions a l'Ebre, Tarragona i Girona.

– Crear el Consell Català d'Innovació Agrària i Rural (CCIAR), que integrarà, en un sol organisme, la Comissió Coordinadora de Transferència Tecnològica, la Comissió d'Assessorament i la Comissió d'Estudi de Necessitats Futures, amb la participació del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, l'IRTA, les universitats i les organitzacions professionals agràries. El seu marc d'actuació serà la transferència de tecnologia, la formació i l'assessorament tecnològic.

– Reforçar el paper de RuralCat com a portal d'innovació gestionat per la Comissió d'Innovació Rural.

– Disposar d'una planificació integral de l'R+D, la transferència tecnològica i la formació mitjançant un Pla d'Innovació Agrària i Rural de Catalunya (PIARC).

– Crear el Centre Integral de Formació del Sector Agroalimentari amb seu virtual a Lleida, que aplegui la xarxa de les escoles de Capacitació Agrària. Aquesta serà una iniciativa conjunta del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, el Departament d'Ensenyament, el Departament de Treball i Indústria i les organitzacions més representatives del sector.

– Establir un nou sistema d'assessorament agrari de Catalunya dirigit a les explotacions agràries i que es basarà en les entitats d'assessorament agrari, les quals integraran de manera progressiva, i sobretot quan es detecti duplicitat, altres fórmules d'assessorament vigents avui (AGE, ADV, ADS).

Per a la racionalització dels sectors i de les explotacions:

– Generalitzar el Contracte Global d'Explotació en el marc dels pactes territorials.

– Tirar endavant el pla de formació dels professionals del sector pilotat des del Centre Integral de Formació.

– Potenciar els sectors estratègics generals i locals, tot afrontant la regulació dels sectors productius en funció de les necessitats del mercat (el sector carni català, el Pla Sectorial de la Vinya i el Vi, un pla de suport als cítrics, un pla de reestructuració de la fruita dolça).

– Aprovar la Llei d'espais agraris per protegir els sòls agrícoles dins la planificació territorial (una llei que ha d'incloure un pla d'espais d'interès agrari).

– Posar en valor l'agricultura periurbana.

– Foment de les assegurances agràries com la millor eina per fer front als danys ocasionats per les inclemències meteorològiques.

– Impulsar la concentració parcel·laria tant en les zones programades com allà on es consideri necessària.

– Regular el mercat de les terres amb valor agrícola: fons de terres i drets i Llei de contractes de conreu.

Per fer de l'activitat agrícola un exemple de sostenibilitat integral:

- Impuls decidit a la construcció i la modernització de 50.000 ha de regadius.
- Apostar per l'aprofitament integral de l'aigua en el marc d'un gran pacte entre el món rural i el món urbà: "aigua per beure i per regar".
- Impulsar l'acció de les empreses REGSA i REGSEGA per tal de materialitzar la construcció i la modernització de 250.000 ha.
- Continuar amb el pla de modernització dels regadius històrics i impulsar les mesures per a l'ús eficient de l'aigua (canals d'Urgell, Pinyana, Aragó-Catalunya, Ter, Muga, Llobregat i Ebre).
- Acabar els regadius actualment en execució: Algerri-Balaguer, Segrià Sud, Garrigues Sud, Terra Alta, Rasquera i Xerta-Sènia; i iniciar l'execució dels regadius de la Conca de Tremp, Oliana, Peramola i tots els del Mig Segre.
- Continuar el sistema Segarra-Garrigues.
- Fer una política diferenciada del foment dels conreus adaptats a la disponibilitat efectiva d'aigua, i de modernització dels conreus existents mitjançant l'ús de les noves tecnologies aplicades a la gestió de l'aigua.
- Impulsar mecanismes de participació conjunta de diferents usuaris de la mateixa conca: regants, entitats locals, aprofitaments industrials i aprofitaments turístics en un procés de coordinació i potenciació mútua de diferents estratègies.
- Elaborar un pla de sostenibilitat agrícola i ramadera (o agrària) de caràcter interdepartamental per avançar-se als problemes ambientals del sector (dejeccions ramaderes, contaminació, emissions, cadàvers, residus i energia).
- Potenciar GESFER, establint un contracte-programa amb els diferents implicats, traspasant-li el conjunt de l'activitat relacionada amb la gestió de dejeccions, aportant-li recursos per participar amb fons de capital a les iniciatives emergents a l'entorn de la problemàtica de les dejeccions ramaderes, generar una xarxa d'entitats territorials de gestió i promoure instal·lacions de tractament.
- Millorar la gestió de la recollida de cadàvers amb la participació de GESFER.
- Afavorir el recanvi dels equipaments energèticament obsolets en aquells sectors on sigui més crítica la intensificació. Es potenciarà i s'afavoriran les instal·lacions que permetin un millor aprofitament de les energies renovables, tant en les pròpies instal·lacions agràries com en els sistemes industrials o en conjunts urbans en els quals siguin fàcilment aprofitables els subproductes amb valor energètic de l'activitat agroramadera.
- Continuar afavorint i impulsant les bones pràctiques agràries, especialment en les zones d'alt valor natural i paisatgístic (Xarxa Natura, Espais d'Interès Natural).
- Impulsar polítiques eficaces de gestió agroforestal.

Per millorar la cohesió social i la vertebració dels territoris rurals:

- Garantir els serveis bàsics a la població rural: programa transversal entre els departaments de Governació, Política Territorial, Agricultura, Salut, Educació, Benestar i Treball.
- Potenciar les infraestructures que facilitin l'accés en els àmbits de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Aprovar un pla de camins rurals amb l'objectiu que totes les masies i els nuclis de poblament tinguin un accés adequat. Això significa executar i millorar en el proper període més de 3.000 km de camins.
- Potenciar el paper de l'empresa REGSA tant en la construcció com en el manteniment d'aquests camins.
- Nou PDR 2007-2013 amb la voluntat de destinar-hi el 20% més de recursos (1.100 milions d'euros), prioritzant les accions destinades a millorar la competitivitat de les explotacions agràries i les indústries de primera transformació i impulsar noves oportunitats per al món rural.

Per una pesca sostenible i més competitiva, amb un salt endavant per a l'aqüicultura:

- Presentar durant el primer trimestre de l'any 2007 la Llei de pesca de Catalunya.
- Aplicar la normativa que reglamenta l'ús de la marca "Peix de la Costa" amb la posada en marxa de bones pràctiques als vaixells, a les llotges i a les peixateries.
- Elaborar un pla d'adaptació de les llotges a les noves exigències de prestació de serveis per a una millora de la qualitat del producte.
- Ajustar el finançament de les parades temporals a la resta de comunitats autònomes de la Mediterrània.
- Iniciar l'activitat de pesca-turisme a tot el país.
- Posar en funcionament el Consell de Pesca de Catalunya.
- Celebrar el Segon Congrés de la Pesca Marítima de Catalunya.
- Promoure, en el si del Grup de Pesca del Mediterrani, els treballs de la segona part del Pla de Pesca del Mediterrani.
- Continuar col·laborant amb el món científic per la sostenibilitat de l'activitat i per la millora del nostre producte amb l'objectiu de fer realitat el binomi sostenibilitat-rendibilitat.
- Prioritzar la modernització, dins el marc del nou FEP, de les embarcacions d'arts menors i el desballestament de vaixells amb l'objectiu de fer una flota més competitiva des del punt de vista de la qualitat i menys dependent del petroli.
- Elaborar un pla estratègic de l'aqüicultura de Catalunya.
- Promoure la consolidació de l'aqüicultura amb el suport de noves instal·lacions i l'ampliació de les existents.

- Promoure la diversificació de les espècies de cultius i dels productes elaborats, donant suport a la recerca mitjançant la participació en plans nacionals de cultius marins i les col·laboracions amb el Centre d'Aqüicultura de l'IRTA i el Centre de Referència en Aqüicultura.
- Millorar les condicions de producció dels musclaires i dels cultivadors de mol·luscs bivalves, en general, mitjançant la creació de serveis comuns, la regulació de la producció a les zones del Delta de l'Ebre i el suport a la creació de marques de qualitat; i facilitar l'existència d'assegurances de producció en el sector.
- Promoure arreu d'Europa els productes de la nostra aqüicultura amb la col·laboració de PRODECA.
- Potenciar l'Escola de Formació Nauticopesquera de Catalunya per intensificar la formació i el desenvolupament d'estratègies i tècniques relacionades amb l'estalvi energètic.
- Actualitzar les normatives reguladores del busseig i de la pesca recreativa.
- Posar PRODECA a disposició de les indústries de transformació per a la seva expansió comercialitzadora.

Per establir un pacte de competitivitat i progrés que impliqui tots els agents de la cadena alimentària i harmonitzi els diversos interessos d'ús territorial:

- El nou programa de desenvolupament rural ha de ser l'instrument perquè el sector agrari i el món rural puguin afrontar els nous reptes de competitivitat davant una economia cada cop més globalitzada i que ha d'adaptar-se al mercat i als nous reptes que li demana una societat avançada en la gestió del territori.
- Donar continuïtat i fer el seguiment efectiu dels pactes territorials.
- Potenciar la Fundació del Món Rural per tal que esdevingui un centre obert de debat i de reflexió sobre les necessitats del món rural i el sector agroalimentari, i que sigui una eina de pacte entre els diferents agents de la cadena alimentària i d'apropament entre el món rural i el món urbà.
- Crear l'Agència Catalana de Desenvolupament Rural amb dos objectius estratègics: d'una banda, diversificar l'economia i buscar el reequilibri entre els sectors productius i, de l'altra, potenciar el pacte entre els diferents elements de la cadena alimentària a partir de reforçar les sinergies d'actuació conjunta i les oportunitats d'incrementar el valor afegit.
- Potenciar les organitzacions interprofessionals dels diferents subsectors i les que hi tenen un paper equivalent.
- Aportar les infraestructures agràries necessàries per al desenvolupament empresarial de l'agricultura: pla de camins rurals, millora de l'eficàcia en l'ús de l'aigua en els regadius tradicionals.
- Consolidar i ordenar l'agroturisme com a activitat d'oci integral, i també la producció alimentària artesanal, per complementar les rendes de l'agricultor i aproximar la realitat rural a la societat en general.

- Potenciar la creació de nous negocis en l'àmbit rural a través de fórmules participatives com són els grups d'acció local, a fi que sigui la gent del territori qui manifesti les seves apostes de desenvolupament econòmic: creació de microempreses, serveis col·lectius, aprofitament de les TIC.
- Facilitar la gestió dels recursos públics destinats al desenvolupament rural i a l'agricultura.
- Dotar de serveis bàsics els municipis rurals per poder oferir als seus habitants la mateixa qualitat de vida que els municipis més grans.
- Establir un nou pla de modernització de cooperatives agràries i rurals com una de les fórmules eficaces per fer participar els pagesos en l'increment del valor afegit en la fase industrial i de comercialització, sense oblidar que les cooperatives agràries en el món rural han d'assumir nous reptes en la prestació de serveis a la societat rural en general.
- Adequar el potencial de la indústria agroalimentària a l'economia global: fomentar el redimensionament de la indústria per aconseguir economies d'escala, facilitar els lligams contractuals entre la indústria i les explotacions agràries, fomentar la innovació tant en els aspectes tecnològics com en la gestió.
- Valorar la creació de riquesa col·lectiva que representa l'agricultura per a la gestió del territori i el manteniment dels valors ambientals, a través del Contracte Global d'Explotació, perquè el pagès assumeixi un compromís amb la societat i això li sigui especialment valorat.

Per una Administració renovada, propera i eficaç:

- Impulsar una profunda reorientació de la nostra Administració. Proximitat, agilitat i eficàcia són del tot necessàries per poder evolucionar des d'una perspectiva de gestió de subvencions –en la qual estàvem i encara estem– a una perspectiva de la prestació àgil de serveis, impuls a la recerca, la innovació i la capacitat emprenedora.
- Adequar la legislació vigent a les necessitats reals del sector, cercant la màxima eficiència i complicitat.
- Implementar un pla d'acció per a la simplificació legislativa orientada a revisar la legislació agroindustrial i pesquera actual amb la finalitat de descobrir les oportunitats de simplificació i integració sense pèrdua de les finalitats vigents i desitjables del fet legislat. Revisar, alhora, amb el suport de les noves tecnologies, les possibilitats de reduir les exigències de control, sense pèrdua de l'eficàcia d'aquests controls.
- Tirar endavant un pla d'acció per a la simplificació administrativa, a través de la integració dels sistemes d'informació i dels processos administratius vers l'objectiu de l'oficina única i l'Administració electrònica amb l'ús de vies telemàtiques i de la signatura electrònica.
- Posar en marxa el Portal Agrorural des d'on, via Internet, qualsevol persona del sector pugui utilitzar la informació pública a l'abast del DARP, gestionar les seves dades i fer els tràmits exigits per l'Administració a través de la comunicació telemàtica i la signatura electrònica.
- Fomentar l'ús de les vies de retorn de la satisfacció de l'usuari sobre la qualitat i l'eficiència dels serveis públics prestats.
- Estimular les vies de participació i d'opinió del personal sobre l'eficiència dels procediments del DARP.

- Potenciar la transversalitat entre administracions i entre departaments de la Generalitat, reforçant els instruments de col·laboració i coordinació.
- Configurar, aprofitant el nou Estatut, un espai d'impuls de polítiques adaptades a la nostra realitat territorial i social, un espai per assolir l'èxit sectorial que la nostra societat es mereix. Cap a aquesta tasca orientem el nostre compromís.

Un turisme de qualitat i equilibrat.

Catalunya rep avui 25 milions de turistes i ha esdevingut una potència de primer ordre en l'àmbit espanyol i europeu. El pes del turisme internacional sobrepasa els 14 milions de turistes, i la seva importància en l'economia el converteix en un sector clau per al desenvolupament futur de la nostra activitat econòmica.

El sector turístic viu un procés de canvi: canvis en la demanda (més flexible, més volàtil), canvis en el mapa internacional per l'increment de les destinacions competidores, canvis en els processos de promoció i sobretot de comercialització, canvis en les operacions i els processos de producció turística, canvis derivats per la incorporació de les tecnologies de la informació i la comunicació. És per tot això que cal que canviï el turisme català, que tots els elements del sector (agents privats, empreses, productes, administracions) aprofundeixin en un nou discurs per a un escenari nou i canviant.

En els processos de transformació dels models turístics, l'escala local hi té un paper central. Les innovacions més efectives del turisme català en els darrers vint anys han tingut lloc en escenaris locals, que han identificat els principals objectius estratègics i els han assolit normalment amb un pacte (explícit o implícit) entre Administració i sector privat.

Hi ha un model turístic català integral, com recorda el pla estratègic, però format per una pluralitat de productes i de destinacions organitzada en grups d'empreses i institucions operatives. Per això, l'Administració pública del turisme hauria de ser capaç de gestionar la diversitat.

La viabilitat del sector turístic català es basarà en la capacitat de transformar la competència en preus (aquí, les noves destinacions hi tenen un clar avantatge) per la competència en producte. La capacitat d'incorporar valor afegit a l'oferta és la clau de volta de la pervivència del turisme català.

La millora dels productes turístics s'ha de centrar en quatre grans estratègies: la incorporació dels elements propis del país (el paisatge, la cultura, el patrimoni) en l'impuls de l'estructura turística del país; la millora de l'eficiència en els serveis públics (espai urbà, tractament d'aigües); l'increment dels processos de qualitat en la prestació dels serveis turístics; i una incorporació massiva de l'R+D+i en el sector.

Partint de la feina feta aquests darrers anys, les propostes següents volen donar resposta a les grans prioritats de les quatre estratègies bàsiques del turisme per al període 2006-2010:

Mesures:

- Impulsar la implementació del Pla Estratègic del Turisme a Catalunya 2005-2010 amb les actualitzacions necessàries per fer-lo encara més eficient davant el repte de modernitzar el turisme de Catalunya i fer-lo més fort.
- Crear un pla territorial sectorial de turisme que avaluï les necessitats que té el territori, i potenciar la creació de consorcis territorials de turisme i la seva coordinació.

- Crear un programa de xoc per invertir, en infraestructures del sector turístic, 1.000 milions d'euros públics i privats en quatre anys, mitjançant un programa d'inversions i de crèdits especials associats a l'ICF (Institut Català de Finances) i al sistema financer, que ens permeti fer un salt decisiu cap a les millores de la pluralitat i de la qualitat de l'oferta turística del país.
- Proposem la redacció de manuals de disseny del paisatge en tres àmbits: els paisatges del litoral, els paisatges rurals i els paisatges de muntanya.
- Promourem una acció política en el model consolidat de sol i platja que es concreta en cinc actuacions: un programa d'ajuts a la renovació de la planta d'allotjament i la millora de l'espai públic, a partir dels pactes territorials turístics; una política de creació i foment de nous productes, amb accions operatives realitzades conjuntament amb l'Oficina de Productes Turístics de la futura Agència Catalunya Turisme; una anàlisi de les necessitats objectives de la demanda i un estudi de la seva viabilitat econòmica i ambiental: oferta recreativa d'alt impacte ecològic (ports, camps de golf), equipaments recreatius de mida mitjana, complexos temàtics; una estructura de producte més oberta, que obri i integri el patrimoni natural i cultural del país a l'oferta turística del litoral; i una política de promoció més efectiva, basada en la captació de segments i mercats clau (turisme familiar, mercat espanyol).
- És en aquest context que impulsarem un procés d'adequació i millora de les platges catalanes, en cinc àmbits: la millora de les condicions ambientals de les platges (sorra i aigua) i la correcció dels punts negres del litoral; la millora dels equipaments de platja (infantils, esportius, nàutics) i la racionalització dels plans d'ordenació dels usos públics; la prestació de serveis d'oci i recreatius de qualitat; la millora de l'accessibilitat a les platges i la reducció de la pressió dels vehicles a primera línia de mar; i l'especialització de les platges per a mercats i productes amb polítiques de segmentació (familiars, esportives, naturistes, de relaxament) i amb una promoció integral del mapa de platges de Catalunya basada en aquests criteris.
- Crearem el Pla del Turisme Cultural de Catalunya (PTCC), que contempli, entre d'altres, l'adequació dels monuments i dels conjunts arqueològics del país, amb l'1% cultural; la potenciació dels museus bàsics de Catalunya; i un pla d'inversions basat en el PTCC i orientat, sobretot, a la valorització turística dels recursos culturals, tant d'elements patrimonials materials com d'elements patrimonials immaterials.
- Apostem per un increment de l'ús turístic de la natura (seguint les pautes del Plan de Impulso del Turismo de Naturaleza en España) amb criteris sostenibles.
- Proposem una política turística que accepti la diversitat dels escenaris rurals d'acord amb el decret aprovat pel Govern.
- Recolzem les iniciatives que recull el Pla Muntanya, com l'oferta complementària.
- Proposem la potenciació de subsectors competitiu, amb el recolzament de l'Oficina de Productes Turístics de la futura Agència Catalunya Turisme. Els subsectors estratègics són: el turisme de congressos, seminaris i convencions, el turisme de salut, el turisme de creuers, el turisme gastronòmic i enològic, el turisme esportiu i el de *shopping*.
- Proposem un programa de millora del Portal de Catalunya, amb una forta inversió tecnològica i de continguts que garanteixin una posició prevalent en les noves formes d'accés al turisme.
- Recolzem l'aposta per l'Observatori de Turisme de Catalunya (OTC) com una eina bàsica per al coneixement de la realitat turística de Catalunya i la seva evolució futura.
- Catalunya necessita també dos instituts de transferència tecnològica, dos pols de recerca i investigació avançada en turisme.

- Promourem decididament l'expansió de les indústries creatives associades al turisme com un mitjà d'amplificar la creació d'un espai de recerca, desenvolupament i innovació que afavoreixi la renovació de l'oferta turística i el desenvolupament de nous productes i escenaris que reforcin els nostres actius en aquest sector.
- Farem que Catalunya esdevingui una referència mundial per al coneixement i la recerca turística.
- Impulsarem la tasca dels diplomats en turisme i la seva millora permanent.
- Fomentarem la creació de postgraus en turisme (segon cicle universitari), vinculats amb centres de referència en recerca, promourem la creació de doctorats en turisme i de tesis doctorals en aquest àmbit, i crearem un mapa de formació professional en turisme especialitzat, vinculat amb els sectors del territori, d'elevada qualitat i de preu públic. A més de la formació reglada convencional, el sector necessita una formació contínua, un nivell de formació adreçat als professionals de diversos nivells.
- L'Agència Catalunya Turisme haurà de ser l'instrument bàsic de l'estratègia de promoció del país. En definitiva, apostem per la modernització del sistema de promoció de Catalunya. La promoció ha de cercar nous sistemes adaptats als canvis en el model turístic.
- Potenciarem les xarxes d'empreses i grups d'empreses i institucions turístiques que enforteixin les condicions de col·laboració entre les diferents empreses i facilitin el seu creixement competitiu; i seguirem donant un impuls a la xarxa d'hotels, que són l'eix central de l'oferta turística d'allotjament, així com suport a la xarxa de càmpings, que també tenen un paper important en la nostra oferta turística, per a la seva renovació i modernització, igual que a altres formats emergents del turisme urbà i rural.
- Així mateix, a través del COPCA i de Catalunya Turisme, donarem suport a la internacionalització de les empreses turístiques catalanes per tal de consolidar, en el nostre territori, actors competitius.
- Donarem a conèixer els beneficis del turisme per al conjunt de la població i farem un programa que permeti complementar i equilibrar les activitats turístiques amb les necessitats del conjunt de la població resident.

Un comerç eficient i al servei dels ciutadans.

El comerç interior a la UE constitueix el segon sector econòmic més important i és un element fonamental per mesurar el nivell i la fortalesa de qualsevol economia. A Catalunya, el comerç és un sector econòmic estratègic. Representa a l'entorn del 17,5% del PIB i dóna feina a gairebé el 15% de la població ocupada a Catalunya.

El comerç és, alhora, un element estratègic en la vida dels ciutadans. Com a consumidors, les persones han de tenir capacitat d'elecció i gaudir d'un comerç que les beneficiï.

Els i les socialistes entenem que cal preservar la ciutat compacta, complexa i socialment cohesionada, en la qual el comerç exerceix una funció determinant. Una ciutat compacta que facilita la mobilitat i evita desplaçaments innecessaris. Ciutats, viles i pobles complexos on l'ús residencial s'ha de combinar en perfecta harmonia amb les activitats comercials i de serveis. Una ciutat socialment cohesionada que garanteix a tots els ciutadans, tinguin o no possibilitat de desplaçar-se, el proveïment per satisfer les seves necessitats. Aquest model de ciutat es caracteritza per l'existència de determinats eixos comercials i de serveis que cal potenciar, per

la qual cosa és recomanable estudiar la implantació de models de gestió amb èxit a d'altres països, com ara els Business Improvement Districts (BID) o similars.

Aquest model urbà, característic dels països del nostre entorn, és propi de la nostra forma de vida i constitueix un factor que ens identifica. Catalunya respon a una realitat territorial configurada per una xarxa de ciutats amb una dinàmica i unes funcions comercials pròpies, que responen també a una certa jerarquització. L'evolució constant del comerç requereix adaptar els instruments que ordenen la seva distribució en el territori.

Des del Govern, hem de fomentar un sistema de distribució eficient que asseguri el proveïment dels consumidors amb el millor nivell de serveis possible i el mínim cost de distribució i que permeti la millora continuada en els preus, en la qualitat i en les condicions d'oferta i de servei; un sistema de distribució en el qual les petites, mitjanes i grans empreses comercials puguin concórrer de manera equilibrada.

És necessari continuar treballant per l'articulació de les estructures comercials que conformen un comerç urbà com a eix vertebrador de l'equilibri territorial de Catalunya en l'àmbit comercial. Per això, cal aprofundir en la col·laboració entre el Govern de la Generalitat i els ajuntaments, per tal que aquests darrers ampliïn la intervenció en la programació comercial de llurs municipis.

Les accions que es facin en el sector han de passar, sobretot, pel respecte i la potenciació del comerç de proximitat. Des d'aquest punt de vista és essencial reconèixer el paper de cohesió social que té el món del comerç i, per tant, cal treballar pel prestigi professional. Per les mateixes raons, també és convenient afavorir que els joves vegin el comerç com una opció empresarial i professional atractiva.

Com a instruments bàsics per a treballar en el món del comerç, des del Govern disposem de:

– La Llei d'equipaments comercials, que es va aprovar al desembre del 2005, així com la resta de legislació. Han de ser els eixos bàsics sobre els quals articular les polítiques dirigides al món de la distribució.

– El PTSEC (Pla Territorial Sectorial d'Equipaments Comercials), que deriva d'aquesta mateixa Llei i que ha estat aprovat recentment. Ens ha de donar les claus per posar a disposició dels consumidors una oferta equilibrada de formats. El respecte a la lliure competència, així com la llibertat d'elecció dels consumidors han de ser els eixos vertebradors de la planificació de l'ordenació comercial.

– El PDCU (Pla de Dinamització del Comerç Urbà), que ens ha permetre fomentar i consolidar els formats comercials, així com la dinamització i el foment del comerç en el nostre territori.

– Els POEC (Programa d'Orientació per als Equipaments Comercials). En el marc de les competències municipals han de continuar sent l'eina de consolidació dels equipaments comercials a escala local.

Mesures:

– Treballarem per la dignificació del comerç i dels seus professionals ja que entenem el comerç com una activitat empresarial eficient i pròspera. Caldrà garantir un tractament especial de tots els temes socials, fiscals, de continuïtat en els negocis, etc., derivats del caràcter majoritàriament autònom dels empresaris del comerç i dels serveis.

– Promourem la formació dels comerciants i proposem la creació d'una carrera universitària de comerç.

- Fomentarem el pacte entre comerciants i consumidors, per tal de no perdre de vista que el ciutadà és el consumidor i, alhora, el destinatari final de les nostres polítiques.
- Donarem suport a la modernització dels mercats municipals, perquè s'ha de fugir d'un discurs proteccionista i defensar amb claredat una política de modernització, acompanyada per la coresponsabilització dels mateixos comerciants. Els mercats municipals són eixos de centralitat i, si bé són de competència municipal, cal un pla de col·laboració entre administracions i operadors per adaptar-los a les necessitats dels consumidors.
- Enfortirem els mercats a l'aire lliure. Cal potenciar els mercats no sedentaris de Catalunya. Avui en dia els mercats a l'aire lliure compleixen tot un seguit de funcions, com ara accessibilitat, proximitat i competitivitat en preus, i donen servei a un sector molt considerable de la població. Per això, cal una col·laboració estreta entre les administracions i els interessats per donar resposta a tot un conjunt de problemes que aquest segment de la distribució comercial té plantejats. A la vegada, s'han de fer propostes per aconseguir millorar l'oferta del producte tant pel que fa a la presentació com a la qualitat del servei.
- Articularem mecanismes d'inclusió dels nouvinguts regularitzats, en igualtat de drets i deures que la resta de ciutadans.
- Treballarem per a la modernització de les pimes comercials. Farem polítiques de suport al creixement de les empreses catalanes de comerç dins i fora de Catalunya, en el marc del COPCA i en col·laboració amb entitats corporatives, com les cambres de comerç de Catalunya.
- Crearem programes d'ajuts específics per al comerç detallista mitjançant la diagnosi de posicionament de mercat, assessoraments estratègic i financer, prospecció de mercats potencials i acompanyament a l'expansió de l'empresa de comerç.
- Donarem ple suport a la gestió dels eixos comercials urbans. Per tal de fer més efectiu aquest suport, impulsarem un procés de canvis legislatius a l'Estat que permetin l'adopció d'un model de gestió dels centres comercials urbans similar als Business Improvement Districts (BID), la qual cosa comportarà una participació activa del sector comercial mitjançant la implicació de tots els seus agents en les zones delimitades, no fonamentada únicament en l'associacionisme voluntari.
- Crearem un observatori de l'activitat comercial a Catalunya, amb una visió territorialitzada.
- Potenciarem l'acord entre els agents socials i les administracions per tal de buscar fórmules que permetin una distribució més adaptada a la realitat, en referència als horaris comercials i als dies festius.
- Prestarem una atenció especial a tots els temes derivats del lloguer de locals en el marc de l'aplicació de la Llei d'arrendaments urbans. Farem una política de defensa dels interessos dels petits comerciants integrats en centres comercials i de la legalitat dels contractes de lloguer als quals estan sotmesos.

Polítiques de consum.

La protecció dels drets i interessos dels consumidors és una peça clau en un estat de dret. Des d'un punt de vista progressista, hem de considerar les polítiques de consum com un dels eixos de les nostres polítiques no només econòmiques sinó també socials. Les polítiques de consum han de servir per millorar la qualitat de vida de les persones i, per tant, inclouen la protecció del consumidor i la informació al consumidor, així com també el dret a la seva salut i seguretat.

La qualitat i seguretat dels serveis i dels productes, així com la protecció dels interessos econòmics legítims i la garantia del lliure exercici dels seus drets, han de ser els eixos bàsics de qualsevol política dirigida als consumidors i als usuaris.

Cal tenir molt en compte l'aspecte transversal de les polítiques de consum. Per aquesta raó, s'haurien d'integrar i fer polítiques comunes en matèries tan sensibles com ara les econòmiques, ramaderes, mediambientals, transports, energia i sanitat.

Es fa necessària una major presència i participació de les associacions de consumidors i usuaris en la presa de decisions polítiques i en els organismes de control. Aquestes organitzacions de consumidors han de tenir un paper destacat en el plantejament dels seus interessos dins les altres polítiques.

Les institucions i les organitzacions de consumidors i usuaris han de fomentar la necessitat que els consumidors hi participin i hi estiguin representats, d'una manera més àmplia i efectiva.

La reforma de l'Institut Català de Consum ja s'ha acomplert amb la creació per llei de l'Agència Catalana de Consum. També s'ha potenciat el sistema de mediació i arbitratge. S'ha ampliat l'acció de les polítiques de defensa del consumidor i l'usuari al camp dels serveis, especialment en el camp de les telecomunicacions.

A partir d'ara, l'Agència haurà de desenvolupar totes les seves potencialitats fins a convertir-se en òrgan de defensa dels interessos dels consumidors, dels usuaris de serveis públics i privats i dels petits estalviadors i inversors, tal com requereix una política de consum moderna i activa.

El rol de les polítiques de consum té també molt a veure amb la inflació i, per això, el Pla de mesures contra la inflació preveu, entre d'altres aspectes, l'establiment de convenis amb les organitzacions de consumidors per publicar periòdicament plafons dinàmics d'informació sobre els preus de béns i serveis.

Mesures:

– Per tal de garantir un nivell de protecció elevat per als consumidors, amb un èmfasi especial en la seguretat de l'alimentació, i tenint en compte tota la cadena de protecció alimentària cal: dotar els consells comarcals i municipis dels coneixements i mitjans necessaris perquè puguin dur a terme les seves responsabilitats de manera més efectiva en matèria de consum; des de la Generalitat, dedicar més esforços a aquells àmbits emergents que queden fora de l'abast dels municipis, com són el comerç electrònic, els contractes en massa, les clàusules abusives; i potenciar les polítiques de consum i el paper de l'Agència Catalana de Consum.

– Impulsar l'educació del consumidor en l'ensenyament primari i secundari, posant una atenció especial en els seus drets i responsabilitats. Cal posar a l'abast del personal docent la formació i el material pedagògic necessari per fer possible aquesta educació.

– Promoure l'amplificació de la veu dels consumidors en tots els nivells i reforçar-la en tots els estadis, afavorint, si cal, la creació d'organismes públics independents encarregats de la defensa col·lectiva dels interessos dels consumidors.

– Reforçament del sistema d'alertes de consum, creant una xarxa àgil i eficaç. Aquesta xarxa permetrà una comunicació immediata de tots els organismes de consum i els consumidors.

– Crear un programa d'informació sobre riscos i prevenció en l'àmbit de la salut pública. En concret: implantar programes d'educació sanitària que proporcionin als joves informació sobre conductes sanes i coordinar les actuacions en matèria de consum per reforçar la protecció dels ciutadans a tot el territori del nostre país.

- Establir un sistema de detecció ràpida d'informació per fer front a productes que puguin posar en perill la salut. En concret: harmonitzar aquestes mesures amb una legislació que imposa a productors, comerciants i importadors produir productes segurs, i afavorir l'agilitat i eficàcia dels municipis en la formació als consumidors, les inspeccions del mercat, la retirada de productes defectuosos i la mediació de conflictes.
- Promoure lleis que protegeixin el consumidor de les condicions abusives dels crèdits, per tal que hi puguin accedir amb els menors riscos possibles. L'Agència Catalana de Consum refundrà la legislació existent en defensa del consumidor, com ara l'Estatut del consumidor, la Llei de disciplina de mercat o la Llei de defensa de consumidor i altres, per fer el Codi del Consum.
- Desenvolupar i potenciar el sistema de mediació i arbitratge mitjançant un desplegament territorial en col·laboració amb les administracions locals, a fi que, amb els recursos humans i materials necessaris, aquest servei sigui útil, ràpid, eficient i estigui a l'abast de tots els consumidors de Catalunya.
- Establir una política d'estímul al consum de productes ecològics.

Una economia que tingui cobertes les necessitats energètiques.

Els i les socialistes entenem l'energia com un input productiu. Per tant, defensem que garantir el subministrament energètic és un factor vital per al desenvolupament econòmic de la nostra societat. Pel seu especial impacte sobre el territori i el medi natural, els compromisos en matèria energètica s'inclouen en el capítol corresponent a la política territorial.

El sector financer català, al servei d'una economia i una societat avançades.

Entitats de crèdit

Catalunya disposa avui d'un sector financer potent i altament competitiu, fonamentat, sobretot, en el model de les caixes d'estalvi. Però també compta amb una entitat bancària privada situada en els primers llocs del rànquing espanyol.

Aquest sector financer proporciona solidesa a la nostra economia i li permet assolir projectes industrials i de serveis de primer ordre internacional.

Per a nosaltres és un objectiu bàsic preservar i reforçar un model financer que s'ha mostrat altament satisfactori per al progrés econòmic del nostre país.

Així, la Generalitat de Catalunya, en el marc de les seves competències, ha d'assumir un paper actiu en l'orientació general de l'activitat dels agents econòmics conforme a criteris de responsabilitat social.

En la consecució d'aquest objectiu, la col·laboració del sector financer català hi pot jugar un paper molt important mitjançant la seva aposta pel finançament de projectes d'inversió que afavoreixin la cohesió social i la creació de xarxes d'economia local als països del Sud

Les polítiques desenvolupades, en un marc de relacions de respecte i consens, han estat adreçades a clarificar i fer estables les relacions entre les caixes i l'òrgan tutelar, i a reforçar, mitjançant la normativa, el model organitzatiu de les caixes i els àmbits de col·laboració mútua, així com la seva aportació a la societat.

S'ha volgut superar una etapa, la del Govern anterior, que havia practicat un excessiu intervencionisme i una certa inestabilitat reguladora. Aquest canvi s'ha traduït en un conjunt d'accions:

– A través de la reforma i posada en marxa de la Comissió Mixta Govern - Caixes d'Estalvi s'ha establert un marc de col·laboració i entesa que ha treballat en temes d'infraestructures i en projectes de finançament i gestió; s'ha col·laborat en els projectes de l'obra social, per tal d'impulsar i coordinar actuacions a fi d'assolir la màxima eficàcia en els objectius socials comuns; i, en darrer lloc, s'ha abordat el reforçament dels òrgans de govern per tal d'enfortir i preservar el model català de caixes d'estalvi.

– Pel que fa als convenis de col·laboració entre el Govern i les caixes catalanes en matèria d'obra social, s'han incrementat les dotacions de les caixes destinades a aquesta finalitat (el 2006 la dotació prevista ha estat el doble de la que es va consignar el 2003). La quantitat pactada es destina a projectes presentats pels diferents departaments i es dediquen al finançament d'actuacions vinculades a polítiques culturals, presons, medi ambient, joventut, esports, benestar social i dependència.

– El Govern i les caixes han constituït la Comissió Tècnica de la Dependència, formada pels directors generals de les obres socials de les deu caixes catalanes i per representants dels departaments de Salut, Benestar i Família, i Economia i Finances, amb l'objectiu de compartir actuacions i projectes en el marc de les polítiques de lluita contra l'exclusió social que ambdós estaments porten a terme.

– El reforçament dels òrgans de govern de les caixes d'estalvi s'ha desenvolupat en el decurs d'aquesta legislatura amb l'objectiu de millorar la capacitat d'actuació dels òrgans de govern col·legiats de les caixes d'estalvis catalanes. Aquesta llei, que ha comptat amb l'acord del sector, ha estat aprovada per unanimitat pels diputats del Parlament de Catalunya i permetrà a les caixes catalanes disposar de mecanismes que possibilitin un millor govern, mantenint en tot moment l'eficàcia i l'eficiència que les caracteritza.

Mesures:

– Aprofundir l'orientació social de les Caixes d'Estalvis, fomentant la incorporació a la seva oferta de productes, d'instruments financers ètics i socialment responsables.

– Incorporar en la publicitat dels productes financers de les Caixes informació suficient que permeti conèixer a l'usuari sobre si aquells segueixen criteris d'inversió ètics i de responsabilitat social.

– Establir convenis i acords de col·laboració entre la Generalitat a través de l'ICF, el sector financer català i els instruments de finançament ètic i socialment responsable a Catalunya perquè actuïn com entitats col·laboradores de l'Administració en la creació d'instruments financers especialitzats en el finançament de projectes que afavoreixin la integració laboral de col·lectius socials més amenaçats d'exclusió.

– Contribuir a consolidar i reforçar el model català de caixes d'estalvi establint un marc regulador clar, estable i desenvolupat de comú acord amb les entitats. D'aquesta manera es garantirà la permanència i el creixement d'un sector arrelat a la nostra societat i de gran utilitat per a l'economia de Catalunya.

– Consolidar un model de relació Govern - caixes d'estalvi pel que fa a l'obra social, on la col·laboració en projectes d'interès comú sigui la clau del sistema de relacions, defugint l'intervencionisme i les accions de substitució.

– Crear espais de col·laboració en els quals, des del respecte mutu a la sobirania de cadascuna de les parts, es pugui concretar la participació de les entitats financeres en projectes de caràcter estratègic per al futur de Catalunya, tant des de la perspectiva del finançament com de la gestió.

Entitats asseguradores

En la legislatura actual, s'ha treballat conjuntament amb el sector en el procés de concentració de les mutualitats de previsió social (MPS) catalanes amb l'objectiu de disposar d'un sector més fort i competitiu que sigui capaç de fer front als reptes de futur que marcaran la incorporació de normatives d'abast europeu, com les regles que s'acullen sota la denominació del Programa Solvència II. De les 140 MPS que constaven en el registre de la Generalitat al desembre del 2003, en aquest moment en resten operatives 63. També s'han desenvolupat processos que han permès determinades entitats sortir de situacions que requerien la intervenció del supervisor per la manca de solvència que reflectien els seus comptes.

D'aquests processos cal destacar, per la seva dimensió i presència pública, el procés de desintervenció i retorn als mutualistes de l'MPS L'Aliança que culminarà al setembre del 2006.

En aquest marc de treball, i amb l'interès de preservar un model d'entitat asseguradora adaptant-lo als requeriments del segle XXI, però mantenint l'essència de participació social que l'ha caracteritzat històricament, per a la propera legislatura caldria assolir els objectius següents.

Mesures:

– Consolidar un nombre raonable de mutualitats de previsió social que permeti mantenir una presència altament competitiva en el sector assegurador respecte als altres models.

– Adaptar i posicionar les mutualitats catalanes com a operadors eficients i eficaços davant dels nous programes de dependència que es generaran amb l'aprovació de la llei de l'Estat que regula aquesta matèria i la llei de serveis socials que està previst que el Parlament de Catalunya tracti en la propera legislatura.

– Disposar d'un sector assegurador amb seu a Catalunya que, amb qualsevol de les formes contemplades a la legislació vigent, sigui competitiu en el mercat espanyol i que mantingui i incrementi la quota de mercat de què disposa avui.

Mercat de valors

La globalització dels mercats financers qüestiona les places financeres tradicionals, i Barcelona no n'és una excepció. Per aquest motiu, la Generalitat ha endegat en aquesta legislatura, conjuntament amb el sector, un conjunt d'actuacions amb la finalitat de mantenir la plaça amb una oferta de serveis i competitivitat que la facin atractiva als operadors i inversors.

D'aquestes actuacions cal destacar la unificació en una sola oferta dels dos salons de mercat de valors que es celebraven a Barcelona, que consolida la marca Borsadiner; la creació del web finances.cat, on s'ofereixen tots els productes i serveis financers que es poden trobar a Catalunya; i la creació d'un sistema organitzat de negociació, amb seu a Barcelona, per a les transaccions dels drets de CO2.

La propera legislatura serà decisiva en aquest camp, ja que la sortida a borsa del holding Bolsas y Mercados Españoles, on està integrada la Borsa de Barcelona, pot marcar el punt d'inflexió del model tradicional de plaça financera cap a un nou model. És per aquest motiu que caldrà portar a terme les actuacions que es detallen a continuació.

Mesures:

- Impulsar accions de foment de la plaça financera, conjuntament amb el sector, que facin atractiva la ubicació d'agents i operadors a Barcelona, independentment del mercat on operin les seves transaccions.
- Desenvolupar programes formatius dins del camp financer, conjuntament amb les escoles de negocis ubicades a Catalunya, que siguin un reclam per a estudiants autòctons i estrangers i que facin de la plaça un centre de formació altament competitiu, com ja ho és en gestió empresarial.
- Concertar la ubicació a Barcelona del mercat de valors alternatius als sistemes convencionals, com s'ha fet amb el de negociació dels drets de CO², i convertir la plaça en un lloc atractiu per a aquests mercats cada cop més emergents.

Banca ètica

Els canvis que han experimentat les societats com a resultat del procés de globalització econòmica provoquen l'aparició de noves formes d'exclusió social i l'afebliment de la cohesió social i de les desigualtats i la pobresa en els països del Sud.

Davant d'aquest escenari, s'han d'aprofundir les polítiques socials i el reforçament del consens social a l'entorn del manteniment de l'Estat del benestar i impulsar estratègies de solidaritat global.

Per assolir aquest objectiu, és fonamental impulsar i promoure iniciatives com la banca ètica, una formulació innovadora i socialment responsable de l'activitat bancària i financera, que fa que la consecució del benefici econòmic i la del benefici social siguin necessàriament complementàries. Aquest enfocament social i solidari de les finances, que va sorgir a principis dels anys setanta i que es va consolidar durant els anys vuitanta i noranta, enfonsa les seves arrels en els valors i els principis que històricament han defensat el socialisme, el cooperativisme i les diverses línies de pensament progressista.

La banca ètica es diferencia de la banca convencional tant per la banda dels estalviadors com la dels receptors del finançament. D'una banda, intenta atraure els estalviadors sensibles a determinats valors, com ara la cohesió i la justícia social, la sostenibilitat mediambiental o la igualtat de gènere. De l'altra, finança els projectes empresarials que, sent sostenibles des del punt de vista financer, compleixin una sèrie de requisits vinculats als valors esmentats abans.

El foment de la banca ètica ha d'anar de la mà de l'impuls de la responsabilitat social de les empreses i dels instruments que serveixen per mesurar-la, com són els balanços socials i les auditories socials. La banca ètica, doncs, serveix també per promoure una determinada cultura empresarial, de la qual l'economia social n'és l'exemple més destacat.

Mesures:

Afavorir els projectes de banca ètica i de finançament ètic i socialment responsable a Catalunya.

Donar suport a les propostes de reforma de la legislació financera per tal que els crèdits per crear projectes d'inversió per al foment de l'autoocupació sense garanties reals deixin de ser considerats com a productes de risc als efectes del càlcul dels coeficients de solvència.

Afavorir les propostes de reforma de la legislació tributària per aconseguir l'equiparació fiscal entre els productes financers ètics i socialment responsables i la resta de productes financers.

Sensibilitzar la societat catalana en el coneixement de l'estalvi i les inversions ètiques i socialment responsables.

Elaborar, prèvia consulta amb els agents econòmics i socials i les entitats del sector, un marc regulador per al funcionament dels instruments de finançament ètic i social a Catalunya.

Incorporar les organitzacions i entitats representatives del sector de les finances ètiques en els òrgans d'assessorament i consulta en els quals la Generalitat tingui prevista la participació dels agents econòmics i socials, per a l'elaboració de polítiques per al sector de l'economia social, el foment de l'ocupació, la lluita contra l'exclusió social i les polítiques de cooperació internacional.

4. EL FINANÇAMENT QUE CATALUNYA NECESSITA.

La gestió del pressupost: rigor i eficiència al servei dels objectius d'interès general.

La situació de dèficit trobada l'any 2003 va fer necessària l'elaboració d'un pla de sanejament d'abast plurianual (2005-2008) amb l'objectiu de restablir progressivament l'equilibri de les finances de la Generalitat de forma que poguéssim arribar a l'absorció total del dèficit en l'últim pressupost de la legislatura, el de l'any 2008.

El Govern ha generat una cultura de rigor i de transparència pressupostària que ha trencat amb la situació precedent. Aquest canvi s'ha produït malgrat que la seva actuació s'ha vist fortament condicionada per la situació heretada, sobretot en l'elaboració dels primers pressupostos.

Els resultats obtinguts, amb l'execució dels dos primers pressupostos elaborats pel Govern actual, han millorat significativament les previsions aprovades al Pla de Sanejament. De manera que, en només dos exercicis:

- S'ha reduït en 1.000 milions d'euros el dèficit trobat l'any 2003 i s'han absorbit prop de 700 milions d'euros de despesa desplaçada.
- S'ha racionalitzat l'ús de l'endeutament. El nou endeutament és cada vegada menor i el pes del conjunt del deute ha passat de l'11,82% a l'11,78% del PIB. Igualment s'ha reduït de forma dràstica l'ús de formes no financeres d'endeutament (més de 1.200 milions d'euros entre els anys 2003 i 2005).
- El volum d'inversions ha augmentat de forma notòria. Mentre que l'any 2003 la Generalitat invertia 365 euros per habitant, la previsió del pressupost per a l'any 2006 és de 691 euros per habitant (pràcticament s'ha doblat el volum d'inversió pública) i s'ha assolit una xifra propera a 6.000 milions d'euros.
- Hem millorat el finançament de les inversions i incrementat l'estalvi corrent. L'any 2003 l'estalvi va ser de 285 milions d'euros, davant d'una previsió per a l'any 2006 propera a 1.700 milions. Aquesta evolució indica un recurs a l'endeutament cada cop menor.
- Aquest conjunt d'actuacions s'ha efectuat sense incrementar la pressió fiscal.

El pressupost consolidat de l'any 2006 assoleix el 16% del PIB català amb 29.689 milions d'euros. El Govern, des del principi, ha tingut molt clara la necessitat de superar les hipoteques heretades del govern conservador. A pesar de les dificultats financeres trobades, les polítiques socials, la millora de les condicions de competitivitat i l'equilibri territorial i mediambiental han estat els eixos més rellevants de la política pressupostària desenvolupada.

A més de reconduir la situació heretada, la Generalitat ha fet un gran esforç per tal de millorar els instruments de gestió al seu abast.

La introducció d'una nova cultura pressupostària s'ha iniciat amb l'elaboració del primer pressupost per programes. Amb aquesta metodologia, s'està efectuant un dels canvis més importants en la gestió econòmica de la Generalitat. Es tracta de considerar el pressupost com una eina de gestió enfocada als resultats, amb indicadors que permetin controlar, de forma objectiva, si s'assoleixen els objectius fixats.

Altres instruments que han permès millores en la transparència i l'agilitat en la gestió han estat: l'aprofundiment en la política d'establiment de contractes-programa entre la Generalitat

de Catalunya i els ens dependents, la implementació del Registre Electrònic d'Empreses Licitadores (RELI) i del Servei d'Informació de Licitacions (SIL), o la introducció del sistema de gestió centralitzada de tresoreria. Totes aquestes innovacions han aconseguit millorar els instruments de control i l'eficiència, que s'han de traduir en una millora dels serveis als ciutadans.

Un altre dels fils conductors de l'actuació del Govern també ha estat la definició d'una nova política patrimonial, que aposta per la racionalització de les ubicacions dels departaments, excessivament disperses fins ara, cercant concentracions que permetin un ús més eficient de l'espai, amb les consegüents economies d'escala i de reducció de costos.

En darrer lloc, s'ha treballat per introduir en la legislació sobre estabilitat pressupostària les reformes adients per fer-ne un instrument útil per a les finances de les administracions, superant l'absurditat de l'inflexible plantejament de l'anterior Administració central.

Mesures:

— D'acord amb les propostes d'aquest programa, les polítiques socials, el foment de la competitivitat i els equilibris territorial i mediambiental segueixen sent les nostres prioritats pressupostàries.

— Introduir mecanismes d'avaluació dels resultats en la definició dels recursos pressupostaris, i permetre un major control sobre la definició i avaluació dels objectius polítics del pressupost.

— Continuar amb la cultura de rigor i amb l'eficiència en la gestió dels recursos públics, limitant el creixement de les despeses administratives i de gestió per continuar alliberant recursos i evitar al màxim les desviacions.

— Incrementar els recursos destinats a les inversions. Catalunya continua patint un dèficit d'inversió, sobretot pel que fa a les infraestructures. La Generalitat també té, i amb el nou Estatut encara més, responsabilitat pròpia sobre la despesa en inversions, que hem de seguir fomentant pel bé del nostre creixement econòmic i de la cohesió social i territorial del nostre país.

— Optimitzar la gestió de l'endeutament i del seu cost financer.

— Augmentar la transparència assolint la implantació total del pressupost per programes, que podria generar transformacions en els procediments de debat parlamentari.

— Millorar el funcionament del sector públic formulant una nova llei de finances públiques que fixarà, de forma més rigorosa, els procediments d'actuació financera que afectin el sector públic.

— Impulsar una nova regulació del sector públic que emfasitzi la definició dels rols i relacions entre Govern i ens públics empresarials.

— Ampliar la formulació de contractes-programa entre la Generalitat i els seus ens dependents com a eina fonamental per millorar l'eficiència i el control dels objectius del sector públic.

— Promulgar una nova llei de la Sindicatura de Comptes, que fixarà, en el context actual, la seva responsabilitat com a supervisora màxima de les finances de la Generalitat.

— Presentar una nova llei de subvencions de la Generalitat, que fomenti una nova cultura d'incentius dins la societat, que reactivi les possibilitats de creixement personal i col·lectiu dels ciutadans i que ens allunyi del model clientelista de governs anteriors.

- Continuar amb la racionalització en la política patrimonial de la Generalitat.
- Tenir en compte les característiques de les empreses d'economia cooperativa i social en el moment de formular la licitació pública.

Més recursos i un major autogovern amb el nou finançament.

Els i les socialistes apostàvem per un model alternatiu a aquell que CiU i el govern del Partit Popular havien pactat l'any 2001. El sistema que ens vam trobar en arribar al govern ni era el nostre model ni era l'acord que Catalunya necessitava. Els resultats d'aquest pacte entre Mas i Aznar, contràriament als pronòstics fets pel govern convergent, van resultar decebedors.

Els recursos van esdevenir insuficients. Només cal veure els resultats de les primeres liquidacions del nou model que donaven uns guanys, per a l'exercici 2002, de 251 milions d'euros, inferiors als 469 milions publicitats per CiU.

La Generalitat actual, doncs, no disposava de la clau dels ingressos i, per tant, no podia adaptar els recursos a les seves necessitats de despesa. Contràriament, gestionava els serveis bàsics de l'Estat de benestar, com l'educació, la sanitat i els serveis socials, la despesa dels quals té una dinàmica de creixement molt expansiva.

Aquesta crisi de finançament s'ha fet patent, sobretot, en la sanitat, amb un creixement de la despesa sanitària entre el 1999 i el 2004, dos punts superior al creixement del PIB, deixant al descobert un dels desequilibris més importants del finançament de la Generalitat.

D'una altra banda, l'acord del 2001 va obviar completament un dels elements fonamentals del sistema, amb implicacions significatives per a la solvència de recursos de les comunitats autònomes, com són els mecanismes de solidaritat, que van restar inalterats malgrat la seva arbitrarietat i poca transparència.

El govern catalanista i d'esquerres va començar la seva tasca convençut de la necessitat de promoure i encetar canvis en profunditat en aquest model de finançament, un debat que havia d'aprofitar la reforma de l'Estatut, prevista en els acords de govern, per culminar en la transformació d'un sistema que havia de fer la transició cap a una concepció més federal, si volia resoldre els problemes més greus que se li plantejaven.

Aquest govern ha liderat en tot moment el debat sobre les propostes de finançament que havien d'aparèixer dins la reforma de l'Estatut. Des del consens amb les forces que donaven suport al Govern i sense imposicions sobre la resta, en tot moment ha pogut mantenir els conceptes i criteris bàsics que havien de condicionar el nou sistema dins les propostes aprovades per les diferents cambres legislatives. Finalment, hem aconseguit un nou Estatut, amb nous principis bàsics que han de condicionar la futura reforma del model de finançament de les comunitats autònomes.

Aquests principis es poden resumir en els següents:

Primer, el nou Estatut corregeix la situació d'insuficiència financera esmentada abans i garanteix que els ingressos de la Generalitat procedeixin totalment del rendiment dels impostos pagats pels ciutadans de Catalunya a través de l'augment dels percentatges de participació de la Generalitat en els grans impostos estatals: l'IRPF, del 33% al 50%; l'IVA, del 35% al 50%; els impostos especials, del 40% al 58%.

Segon, el nou Estatut atribueix a la Generalitat una capacitat normativa sobre els tributs, que és significativament més elevada. L'ús d'aquesta capacitat en els tributs propis i participats permetrà adaptar els ingressos a les necessitats de despesa.

Tercer, el nou Estatut atorga a la Generalitat un paper actiu en la gestió i l'administració dels impostos i millora la seva autonomia tributària a través de la creació de l'Agència Tributària de Catalunya i d'un consorci paritari entre l'agència catalana i l'estatal per gestionar la totalitat dels impostos estatals recaptats a Catalunya.

Quart, el model de finançament del nou Estatut defineix un criteri explícit de solidaritat similar al que s'aplica als països federals. Es garanteix que els serveis prestats pels diferents governs autonòmics puguin assolir un nivell similar si fan un esforç fiscal similar. L'aplicació d'aquest principi comportarà que una part dels impostos que paguen els catalans reverteixi en més recursos per a la Generalitat.

Cinquè, el finançament de la Generalitat deixa d'estar supeditat a altres normes de caràcter general, si aquestes normes contradiuen el que s'estableix a l'Estatut. La creació de la Comissió Mixta d'Afers Econòmics i Fiscals Estat-Generalitat suposa un pas important en la relació bilateral entre la Generalitat i l'Estat.

En darrer lloc, cal destacar l'establiment de garanties de no discriminació en relació amb el finançament d'altres comunitats autònomes, el compromís d'inversió de l'Administració central a Catalunya, d'acord amb la participació del PIB català sobre l'estatal durant els propers set anys, la concreció de mecanismes d'actualització periòdics de les variables que conté el model, que havien desaparegut amb el model de l'any 2001, o la renovació del pacte de lleialtat institucional que no s'havia acomplert amb l'anterior model.

En paral·lel al treball realitzat en la reforma estatutària, ha estat necessari cercar, de forma immediata, nous recursos per resoldre aquells problemes que no podien esperar el recorregut propi d'una reforma del model de finançament. El cas de la sanitat i la necessitat d'eixugar el seu dèficit ha estat l'exemple més significatiu i ha obligat a posar en marxa diferents mesures.

En un primer moment, amb l'esforç propi, a partir de l'increment de l'impost sobre hidrocarburs (excloent els seus efectes en els mitjans de transport), que va permetre obtenir uns primers recursos addicionals, al mateix temps que s'introduïen un conjunt de mesures tendents a racionalitzar la despesa sanitària. Tot i les dificultats, aquesta mesura va reforçar la solvència institucional de la Generalitat, va posar de manifest que s'utilitzaven tots els recursos que es tenien a l'abast, i va permetre promoure, encara amb més intensitat, la necessitat d'obrir un debat estatal sobre el finançament de la sanitat pública.

Aquest debat es va celebrar en el marc de la Conferència de Presidents –setembre del 2005-, on es va obtenir un acord amb l'Administració central que va aportar més recursos extraordinaris per al finançament sanitari. El resultat d'aquest acord ha representat 420 milions d'euros addicionals l'any 2005, i 630 el 2006 i següents, fins que es defineixi el nou model de finançament de la sanitat.

Mesures:

— Potenciar la Comissió Mixta d'Afers Econòmics i Fiscals Estat-Generalitat i la Comissió d'Infraestructures com a elements actius.

— Prioritzar la presentació i aprovació en el Parlament de la Llei de creació de l'Agència Tributària de Catalunya que ha d'atorgar a la Generalitat un paper preeminent en la gestió dels impostos.

— Impulsar el procés de canvis legislatius de l'Estat que ha de portar a una millora de la suficiència financera i de l'autonomia tributària de la Generalitat, mitjançant l'aplicació dels nous percentatges de participació en els grans impostos estatals (IRPF, IVA, impostos especials) i la utilització d'una major capacitat normativa sobre aquests impostos.

— Dissenyar els nous mecanismes d'anivellament que assegurin la solidaritat cap a la resta de comunitats autònomes i modifiquin l'efecte penalitzador i desincentivador que tenen els actuals mecanismes d'anivellament sobre les comunitats que, com és el cas de Catalunya, realitzen un esforç fiscal per sobre de la mitjana estatal.

— Establir les negociacions i les converses necessàries amb l'Estat per tal de crear el consorci entre l'Agència Tributària Catalana i l'estatal per a la gestió dels tributs cedits parcialment.

— Garantir que el finançament de la Generalitat es relacioni amb la seva capacitat fiscal, el seu esforç fiscal i els costos diferencials respecte a la resta de l'Estat en base a ítems com la població immigrant, la densitat de població, la dimensió dels nuclis urbans o la població en situació d'exclusió social.

— Vetllar pel compliment del principi estatutari de no discriminació del finançament de la Generalitat respecte d'altres comunitats.

— Aconseguir que es respecti la renovació del compromís de lleialtat institucional, de manera que qualsevol nova obligació de despesa derivada de la legislació estatal o europea s'acompanyi d'un programa de compensació a les comunitats autònomes.

— Crear un consorci entre l'Estat, la Generalitat i els municipis per a la gestió del cadastre.

— Negociar el traspàs dels òrgans econòmics-administratius per a la revisió dels tributs cedits en la seva totalitat.

— Crear els mecanismes de col·laboració que permetin: el funcionament de les dues agències com a "finestreta única"; compartir la informació tributària sobre els impostos que gestionen les dues agències, i coordinar els esforços en la lluita contra el frau fiscal.

— Iniciar el procés que porti al reforçament competencial i financer dels governs locals en la línia d'arribar a una distribució del pes de la despesa pública del 40% per a l'Estat, 30% per a la comunitat autònoma i 30% per als ens locals.

— Assegurar la suficiència financera dels governs locals mitjançant la creació del fons de cooperació local i distribuint-lo equitativament d'acord amb la seva capacitat fiscal i les seves necessitats de despesa, i incidir en el repartiment de la participació local en els tributs estatals.

D'acord amb allò que diu l'Estatut, incidir en el repartiment de la participació local en els tributs estatals i assegurar la suficiència financera dels governs locals mitjançant la creació del fons de cooperació local a partir dels ingressos de la Generalitat (aquest fons ha de tenir caràcter incondicionat) i distribuint-lo equitativament d'acord amb la seva capacitat fiscal i les seves necessitats de despesa. El seu import ha de continuar creixent, igual que els últims anys, per damunt de la mitjana de creixement dels pressupostos de la Generalitat.

Els i les socialistes denunciàvem el seguidisme dels governs de CiU a la política fiscal que havia fet el Partit Popular en el Govern de l'Estat, desaprofitant les poques possibilitats que el model de finançament del 2001 havia habilitat per intentar fer una política fiscal pròpia i més propera a les necessitats concretes del país.

La política fiscal anterior havia apostat per afavorir les rendes altes, desatentant la gran majoria dels contribuents, amb una política fiscal cada vegada més regressiva, i apostant per l'augment dels impostos indirectes i per la pèrdua de participació en la recaptació dels tributs amb una càrrega de progressivitat més forta.

Pel que feia a la recaptació, el model de finançament del 2001 no havia resolt cap mecanisme de col·laboració entre Estat i Generalitat que possibilités una major eficiència i evités la duplicació de circuits, i augmentava els riscos de descoordinació i frau fiscal.

Les actuacions del Govern en el camp de la fiscalitat s'han guiat per uns principis generals:

— No incrementar la càrrega fiscal. El Govern no ha apostat per l'augment d'impostos. Tampoc per la seva reducció, en benefici del manteniment d'uns serveis públics que volem garantir pel bé d'una societat cada vegada més justa. El recàrrec sobre l'impost de vendes minoristes d'hidrocarburs ha estat l'única excepció sobre aquest criteri, i no ha tingut efectes significatius sobre la pressió fiscal.

— Introducció de modificacions tendents a reduir els diferents tributs i taxes o, en qualsevol cas, a actualitzar-los en funció de la inflació. S'han efectuat algunes noves exempcions en l'IRPF per a col·lectius específics, com és el cas de les persones vídues, els disminuïts o les societats de garantia recíproca.

— Distribució més justa de la càrrega fiscal. S'ha encetat la modificació de l'impost de successions i donacions amb l'ànim de reformar els aspectes més problemàtics per a la competitivitat de la nostra economia, reduir la pressió fiscal sobre els contribuents amb menys capacitat i lluitar contra el frau i l'exclusió fiscal dels col·lectius amb més possibilitats. Aquesta reforma, a diferència de la de CiU i el PP, no aposta per l'eliminació a la pràctica de l'impost, ja que considerem que aquest tribut és un element fonamental en termes d'igualtat d'oportunitats, sinó per la seva adaptació a la realitat actual.

El nou Estatut ens donarà la possibilitat d'introduir els elements que permetran ampliar l'espai de gestió, recaptació, liquidació i inspecció tributària de la Generalitat sobre tots els impostos recaptats a Catalunya, i impulsar la creació dels mecanismes de col·laboració amb l'Estat necessaris per fer més efectiva la lluita contra el frau i l'elusió fiscal.

Mesures:

— Creació de l'Agència Tributària de Catalunya, definint les seves especificitats tant organitzatives com de personal.

— Mantenir el principi de no increment de la pressió fiscal. En aquest sentit, cal recordar el criteri general establert en les polítiques de lluita contra la inflació de no superar el 2% en els increments de taxes de la Generalitat.

— Incloure els principis de justícia, equitat i progressivitat en totes les revisions de normativa que es produeixin.

— Lluitar contra el frau i l'evasió fiscal a través de les reformes fiscals i dels nous instruments d'autonomia tributària previstos amb l'Agència Tributària de Catalunya i el consorci amb l'Agència Estatal.

— Considerar com a eixos bàsics de les propostes fiscals: el suport a les famílies, tant pel que fa a la política fiscal com pel que fa a la definició dels subsidis; les polítiques d'accés a l'habitatge i de foment de la formació continuada, especialment entre els col·lectius de joves i dones; la incentivació de l'activitat productiva en tots els aspectes en què els tributs de la

Generalitat ho permetin; i la defensa del medi ambient com un valor col·lectiu que cal preservar. Estudiar i posar en marxa un model de fiscalitat que tingui en compte criteris d'estalvi ecològic en temes com: tipus de consum d'energia, residus i reciclatge.

— En l'impost sobre successions i donacions: • Incrementar el mínim exempt per tal de reduir de forma important el nombre de persones obligades a declarar per aquest tribut. • Donar una consideració especial, en el sentit de reduir la seva tributació, als familiars directes. • Incrementar la deducció derivada de l'habitatge habitual. • Donar una consideració especial a l'activitat empresarial, entenent que el traspàs d'una empresa familiar no ha de ser objecte d'una càrrega fiscal especial. La competitivitat fiscal en aquest camp exigirà la fixació d'uns mínims bàsics per al conjunt de les comunitats autònomes. Si és així, caldrà formular una reforma ajustada al comportament general.

5. OCUPACIÓ I TREBALL

A Catalunya, avui hi treballa més gent que mai: gairebé 3,4 milions de persones. Això suposa que cinc anys abans del 2010 –l'horitzó establert per la Unió Europea– hem assolit l'objectiu d'una taxa global d'ocupació del 70%, una taxa d'ocupació femenina del 60% i que el 50% de les persones de més de 55 anys es mantinguin ocupades.

Durant els tres anys de govern catalanista i d'esquerres, a Catalunya s'han creat més de 300.000 llocs de treball: un creixement de l'ocupació superior al 10%. El primer trimestre de l'any 2006, la taxa d'ocupació era del 70,8% i la taxa d'ocupació femenina del 60,5%. Per contra, l'atur es va situar en el 7% de la població activa. Aquest avenç es pot atribuir, en una bona part, a la incorporació de 100.000 dones al món del treball retribuït.

Ara hem d'anar més enllà. Assolir la plena ocupació i una ocupació de qualitat és el doble objectiu de la nostra proposta. Les propostes d'ocupació que presentem estan orientades a millorar aquests aspectes.

El mercat laboral català té un repte de qualitat, un repte que es manifesta en un dèficit de formació, una alta sinistralitat, un excés de temporalitat i una elevada precarietat laboral. Tot plegat dificulta la transformació del nostre model econòmic cap a un altre model amb més valor afegit, en relació amb el que fem (productes i serveis) i també en com ho fem (logística, organització, qualitat) i amb qui ho fem (formació i capacitat professional).

Així, els i les socialistes catalans continuarem defensant l'ampliació i la millora de l'oferta de treball per tal que s'adeqüi a les demandes de les empreses, i continuarem facilitant la incorporació de la dona al mercat laboral.

Amb les competències del nou Estatut, el Govern tramitarà els permisos de treball a les persones immigrades.

Els i les socialistes catalans defensem que la flexibilitat i la seguretat dels treballadors i treballadores són dues qualitats que van de bracet, necessàries tant per a la gestió del canvi del model productiu com per a la millora permanent de les condicions contractuals. Així doncs, defensem que empresaris i treballadors, mitjançant la negociació col·lectiva, intensifiquin la construcció del marc de relacions laborals que ho faci possible. El Govern de Catalunya acompanyarà activament aquest procés.

D'altra banda, hem tenir en compte que Europa és el nostre espai de referència. En aquest sentit, Catalunya ha d'identificar-se amb les directrius europees i fer tots els esforços necessaris per aplicar-les en estreta col·laboració amb el Govern de l'Estat. Hem de treballar intensament per aconseguir que Catalunya assoleixi els nivells de desenvolupament de les regions europees més avançades en cadascun dels àmbits de l'ocupació; no hem de tenir por de tenir referents, de copiar aquelles polítiques que tenen èxit arreu.

De fet, ja disposem d'una eina totalment adaptada als criteris establerts per la política europea. Aquesta eina és l'Acord Estratègic, que defineix el marc de referència dels objectius que ens plantejem per a la propera legislatura.

Aquests objectius s'organitzen al voltant de dues idees centrals. Per un cantó, cal incrementar el conjunt dels actius presents en el mercat de treball, tant per raons estrictament econòmiques (millora del nivell de vida) com socials (manteniment dels sistemes de benestar i plena projecció de les potencialitats individuals). Per l'altre, aquest increment de la quantitat d'ocupació ha d'anar acompanyat d'una millora qualitativa del treball mateix. En síntesi: més persones al mercat de treball i uns llocs de treball de major qualitat.

Tendències de l'ocupació i el mercat de treball.

L'evolució de l'activitat econòmica tendirà cap a una tecnificació més elevada de les activitats, siguin industrials o de serveis, i cap a la plena incorporació de les noves tecnologies de la informació i la comunicació en tots els àmbits de l'empresa i l'Administració pública. En conseqüència, la productivitat del treball augmentarà.

El desenvolupament de l'estratègia de transformació del model econòmic iniciat a l'Acord Estratègic influirà també tant en la dinàmica dels diferents sectors com en el nivell de qualificació de les persones ocupades.

Es desenvoluparan els sectors de serveis avançats per a les persones i les empreses, els relacionats amb les activitats de lleure i tots els relacionats amb l'atenció de les necessitats de les famílies. Per millorar l'eficiència en la cadena de valor, la indústria mantindrà el seu pes en el conjunt de l'economia, de manera directa o indirecta, mitjançant les activitats externalitzades de la producció a causa d'una major especialització productiva.

Aquest escenari també comportarà, des del punt de vista laboral, canvis significatius. La millora general dels nivells de formació de la població, juntament amb la millora tecnològica i el desenvolupament de noves activitats, representarà un augment de la proporció de llocs de treball de qualificació mitjana i mitjana-alta.

L'evolució prevista pot portar, en conseqüència, a una estructura on el conjunt del sistema sigui més dinàmic i, per tant, més inestable, però en la qual les transicions poden ser molt més nombroses, amb els avantatges i els inconvenients que això comporta. Les transicions verticals (de millora professional) i les horitzontals successives (de l'activitat a la inactivitat i viceversa) hauran de ser relativament més senzilles, però es tendeix cap a un mercat de treball que, com a contrapartida a les majors oportunitats que oferirà, serà també molt més exigent amb els treballadors i les treballadores, a qui es demanarà actualitzar contínuament les seves qualificacions, ampliar les seves capacitats i la seva polivalència i, en general, una major proactivitat.

És per tot això que, per als propers anys, ens plantegem uns objectius molt clars:

— Incorporar més persones al mercat de treball i impulsar l'ocupació en la franja dels 50 als 64 anys i augmentar la taxa d'ocupació total fins al 74% de la població entre 16 i 64 anys, i la taxa d'ocupació femenina fins al 65%. Per mantenir els ritmes actuals de creació d'ocupació és necessari incorporar al mercat de treball el màxim nombre de persones que desitgin treballar i, per això, necessàriament ha d'augmentar la taxa de participació de les dones, dels joves i de les persones més grans, i s'hi ha d'anar incorporant la immigració de manera progressiva.

— Facilitar i donar seguretat a les transicions en el mercat de treball consolidant un sistema ocupacional basat en l'atenció personalitzada de qualitat. Les transicions al mercat de treball esdevenen aspectes d'una importància creixent, atès que els canvis en l'estructura productiva i el mercat de treball tenen lloc d'una manera cada vegada més ràpida. Les transicions horitzontals (de l'activitat a la inactivitat, de l'ocupació a l'atur i viceversa) i verticals (de llocs de treball de menys qualificació a d'altres de més qualificació) tenen una gran importància, i cada cop en tindran més, en les condicions de treball i en la qualitat de l'ocupació.

— Reduir el nombre de persones aturades fins situar la taxa d'atur al voltant del 6% de la població activa. L'atur continua situant-se entre les preocupacions més destacades dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya, tot i que la seva incidència ha anat disminuint fins assolir els nivells més baixos des de finals dels anys setanta. Per això cal continuar impulsant polítiques orientades a fer que les persones aturades trobin un lloc de treball adequat a les seves capacitats i aspiracions.

— Situar Catalunya en els nivells de sinistralitat laboral dels països més avançats de la Unió Europea. Durant els darrers dos anys, s'ha aconseguit reduir els nivells de sinistralitat per sota de la mitjana espanyola, i aquesta reducció de la incidència ha estat especialment significativa en el cas dels accidents greus i mortals. Per tant, és el moment més indicat per no baixar la guàrdia i continuar amb el desenvolupament de la cultura de la seguretat en el treball. La negociació col·lectiva és la via més adient per desplegar la normativa legal sobre els plans de prevenció de riscos laborals.

— Crear un sistema per a la formació professional al llarg de tota la vida, útil a les persones i a les empreses. L'activitat econòmica genera constantment noves necessitats, pel que fa a perfils professionals, que cal preveure, planificar i acompanyar. Si això constitueix un principi general, en les circumstàncies actuals d'una economia cada vegada més globalitzada, encara pren molt més sentit.

— Augmentar fins al 25% la proporció de treballadors i treballadores majors de 30 anys que cursen formació per mantenir i millorar la seva qualificació. El que aprenem a l'escola no ens servirà per tota la nostra vida professional. Per això, cal millorar l'accés de les empreses als sistemes de formació contínua i facilitar o promoure que els treballadors i les treballadores utilitzin els permisos individuals de formació.

— Reduir en 100.000 persones el nombre d'assalariats amb contracte temporal per tal de situar la taxa de temporalitat per sota del 18% dels treballadors assalariats. La reducció en la utilització dels contractes temporals i un major impuls en la contractació indefinida constitueixen elements necessaris de l'actuació. Per això, cal promoure una anàlisi exhaustiva de la incidència de la temporalitat en diferents sectors i impulsar mesures concretes per a la reducció, i reforçar, al mateix temps, el paper de l'Administració laboral per garantir el compliment de la normativa. S'ha de potenciar l'actuació de la Inspecció de Treball i la Seguretat Social, sobretot en el marc del desenvolupament del nou Estatut i les noves competències en aquest camp.

— Aconseguir que Catalunya faci avenços objectius i efectius en matèria de conciliació de la vida professional i la vida personal. La flexibilització del temps de treball i l'avenç en la conciliació de la vida laboral i personal constitueixen un eix necessari per a la millora de la qualitat de vida. Però més enllà d'aquesta necessitat, reconeguda per pràcticament tots els agents, ha arribat el moment d'implantar mesures efectives amb un impacte real sobre aquest àmbit, com ara, afavorir l'accés als serveis de proximitat per a les persones o famílies amb menors al seu càrrec, o persones amb discapacitat, dependència o autonomia limitada.

— Aprofundir el marc de relacions laborals a Catalunya, promovent que s'adeqüin a la necessitat d'un teixit productiu amb capacitat d'adaptar-se als canvis i que doni seguretat als treballadors.

— Aconseguir que l'ocupació autònoma tingui els mateixos drets i deures que l'ocupació assalariada i les empreses, i que augmenti el seu reconeixement social i laboral.

Un veritable suport per a una millor integració i desenvolupament professional

Propostes per a la integració professional de les persones aturades i per a la millora de l'ocupabilitat i la qualificació de tots els actius:

Augmentar l'atenció personalitzada de les persones en atur i dels empresaris, l'eficàcia en la intermediació laboral i la promoció i el control de les polítiques actives d'ocupació, mitjançant l'aprofundiment en la modernització, millora i descentralització del Servei d'Ocupació de

Catalunya i dotant la xarxa d'oficines de treball dels recursos humans, tecnològics i materials necessaris.

— Desenvolupar totes les potencialitats existents en el territori per crear ocupació i millorar l'ocupabilitat mitjançant els consorcis territorials per a l'ocupació, que integraran tots els recursos i els orientaran en aquesta direcció. Així, l'àmbit local serà particip de les competències efectives de la política d'ocupació i s'intensificarà la col·laboració amb els agents econòmics i socials existents en el territori.

— Aplicar un pla de recerca d'ocupació personalitzat per a totes les persones desocupades, i juntament amb elles, abans del quart mes d'atur.

— Oferir una experiència laboral o una formació a totes les persones desocupades, abans del dotzè mes d'atur, i abans del sisè mes a les persones joves o persones que pertanyin a col·lectius de difícil inserció laboral.

— Oferir una experiència laboral o formació a les persones aturades de llarga durada i establir ajudes per tal que les empreses les contractin.

En aquest sentit, l'acabament del procés, desenvolupat fins ara amb èxit, de transferència de les competències en matèria de formació per a les persones ocupades, reconegudes pel Tribunal Constitucional, és una peça irrenunciable.

— Afavorir la rebaixa dels costos socials en les activitats molt intenses en treball i de poc valor afegit, en la contractació de persones majors de 55 anys i/o sense qualificació professional.

Incentivar les accions que s'adrecin a la permanència en el treball de les persones més grans, afavorint l'aprofitament i actualització de les seves capacitats i experiència laboral, el pas progressiu de la vida activa a la jubilació i la seva participació en activitats de l'economia solidària.

— Facilitar l'accés al treball de les persones amb dificultats especials d'inserció laboral: mitjançant la seva incorporació automàtica als programes ocupacionals per a persones en atur de llarga durada; potenciant l'actuació de les empreses d'inserció sociolaboral, els centres ocupacionals, els centres especials de treball i les empreses del sector de l'economia social; establint clàusules socials en els contractes públics de les administracions públiques catalanes adreçades a afavorir aquest objectiu, i creant ajudes per a la seva contractació per part de les empreses.

— Promoure la contractació a temps parcial, estable i amb igualtat de drets, amb l'objectiu que se situï al voltant del 15% abans del 2010.

— Gestionar de forma eficaç i ràpida els permisos de treball de les persones immigrades que volen ocupar llocs de treball en base a les competències del nou Estatut i al catàleg de professions de més demanda.

— Afavorir la selecció en origen de les persones immigrades per evitar arribades sense lloc de treball o una capacitació professional que els permeti ocupar legalment una feina a Catalunya.

— Reforçar els mòduls formatius de l'ensenyament reglat, en especial els més vinculats als oficis, i afavorir la integració dels mecanismes actuals de formació ocupacional i de formació continuada en una mateixa estructura educativa.

— Establir un sistema per al reconeixement de la millora de la qualificació professional adquirida en el desenvolupament de l'exercici de l'activitat professional i formativa de caràcter no reglat (ocupacional i contínua).

— Adoptar el compromís d'impartir formació professional a 250.000 persones en atur, com a mínim, durant els propers cinc anys, i fomentar la capacitació professional de 250.000 persones més en aquest mateix període, mitjançant la formació continuada, amb una atenció especial a les empreses amb menys de deu treballadors (recursos controlats de manera pública, concertada i transparent).

— Reconèixer el dret individual a la formació per iniciativa del treballador i en condicions pactades.

Més qualitat de l'ocupació, millors condicions de treball i millors relacions laborals.

Mesures per a la millora de les condicions de treball i les relacions laborals:

— Responsabilitzar cadascun dels agents que participen en la prevenció dels riscos laborals en la seva funció: les direccions de les empreses, en la provisió de mitjans i l'adopció de les mesures; els treballadors, en el compliment de les normes i l'exigència de les mesures; l'Administració, en la formació i informació i en el control del compliment de la llei.

— Executar el Pla de Prevenció de Riscos 2005-2008 vigent, avaluar-lo i elaborar un nou document per al període 2009-2011, amb la participació dels agents socials i econòmics, que incorpori els aprenentatges obtinguts de l'execució de l'anterior.

— Reforçar el pla d'inspecció i control de la sinistralitat laboral i les malalties professionals amb la incorporació dels 50 tècnics habilitats i la participació de tots els sectors implicats (empresa, treballadors i treballadores) en el disseny i la execució.

— Intensificar els controls sobre les condicions de salut i seguretat en l'externalització i subcontractació d'operacions i en aquells sectors i empreses que sobrepassin els índexs de sinistralitat mitjans de Catalunya o del seu sector.

— Intensificar els controls sobre la contractació laboral de caràcter temporal en aquells sectors i empreses que sobrepassin els índexs de temporalitat mitjans de Catalunya o del seu sector, per evitar una mala utilització de la contractació temporal, possibles frauds o el prestamisme laboral.

— Crear el Servei d'Inspecció de Treball de Catalunya basat en les competències conferides en el nou Estatut, amb la finalitat d'exercir les funcions d'inspecció i control de la legalitat en l'àmbit laboral i de seguretat laboral que té la Generalitat, mantenint la coordinació i cooperació necessària dins el Sistema de la Inspecció de Trabajo y Seguridad Social, per tal de respectar aspectes com la unitat d'actuació o la d'accés al cos, que signifiquen una garantia jurídica i d'agilitat de funcionament que afavorirà totes les parts que actuen en el món del treball.

— Exigir un pla social a les empreses amb beneficis que optin per deslocalitzar-se. Aquest pla social que haurà de ser negociat amb els representants dels treballadors, contemplarà, com a mínim, el retorn dels ajuts rebuts, les accions de recol·locació de les persones que pretenen acomiadar així com el suport a la regeneració del teixit econòmic i productiu de la zona que pretenen abandonar.

— Promoure l'aflorament de l'activitat laboral no declarada o irregular i el reconeixement dels drets de les persones que la desenvolupen.

- Vetllar per evitar les discriminacions laborals, en especial per motius de gènere, i per evitar l'assetjament moral i el sexual a la feina.
- Impulsar i donar suport a les accions que promoguin la conciliació de la vida personal i professional, tant en l'adequació i l'adaptació del temps de treball, com en l'organització i la forma de treball.
- Potenciar la negociació de convenis col·lectius a Catalunya com el millor instrument per gestionar la flexibilitat i la seguretat que han de presidir les relacions laborals.
- Fomentar el coneixement de les bones pràctiques i les experiències laborals que s'hagin inclòs en convenis col·lectius i pactes laborals, mitjançant el portal de "convenis col·lectius en línia", així com facilitar-ne l'extensió.
- Potenciar i descentralitzar en el territori el Tribunal Laboral de Catalunya, i fomentar la promoció i constitució dels comitès d'empresa europeus a les empreses internacionals per tal d'harmonitzar les condicions de treball i evitar el dúmping social.
- Reconèixer el paper i la funció de les organitzacions empresarials i sindicals així com la seva relació amb el Govern de la Generalitat. Amb aquesta intenció, tancarem el marc legal i normatiu iniciat amb la remodelació del Consell de Treball Econòmic i Social, amb la Llei del Consell de Relacions Laborals i la Llei de participació institucional, que configuraran i dotaran de transparència les activitats de participació institucional i els atorgaran suport.

Més empreses i més i millor ocupació

Mesures:

- Potenciar l'activitat en sectors econòmics emergents amb capacitat per atendre necessitats no cobertes, o insuficientment cobertes, d'empreses i de persones. Els serveis de proximitat (escoles bressol, serveis d'atenció domiciliària, atenció a les persones amb dependència), els relacionats amb l'educació, el lleure i el temps lliure, el medi ambient i la cultura, la solidaritat i la cooperació, o el suport als centres d'investigació, en són alguns. I vetllar perquè aquestes noves ocupacions obtinguin el reconeixement social, l'estabilitat laboral i la dignificació professional que necessiten i mereixen.
- Col·laborar en el desenvolupament dels sectors d'una activitat econòmica generadora d'ocupació en què les tecnologies de la informació i la comunicació tinguin un paper fonamental, i dels sectors industrials en què es disposa de recursos humans competents i de capacitat per ser econòmicament competitius amb l'activitat d'altres països.
- Donar suport al processos de sensibilització i motivació per aconseguir que cada vegada més ciutadans i ciutadanes es plantegin el treball per compte propi com una alternativa al treball assalariat, posant en marxa instruments per millorar les actituds de la societat cap a la figura de la persona emprenedora i la creació d'empreses, l'esperit emprenedor i la percepció respecte a la decisió de crear activitat.
- Proposar la inclusió normalitzada en els programes d'estudis universitaris, tècnics, de formació professional i ocupacional de mòduls especialitzats de creació d'empreses i de promoció de noves iniciatives emprenedores.
- Definir programes integrats d'aprenentatge per a persones emprenedores i aportar coneixements teòrics i pràctics respecte a com endegar i gestionar una nova iniciativa empresarial.

- Acompanyar, en el procés de creació, les persones que tenen una idea d'empresa i volen avaluar-ne la viabilitat, i reforçar i desenvolupar els mecanismes de suport integral, oferint informació, orientació, assessorament i formació a les persones emprenedores per tal de millorar les seves possibilitats d'èxit.
- Desenvolupar instruments de seguiment i tutorització de noves empreses perquè puguin disposar de suport en els primers anys de vida i reduir l'índex de sinistralitat.
- Reforçar la xarxa territorial de suport a la creació d'empreses garantint la dotació per al territori dels recursos les estructures necessàries, en coresponsabilitat amb el sistema local, per tal que s'ofereixi un servei de qualitat i ajustat a les necessitats de les persones emprenedores, i desenvolupant el concepte de xarxa integrada i, per tant, els mecanismes d'interrelació entre els diferents agents amb la participació de les administracions locals.
- Desenvolupar programes de suport a dones emprenedores amb mesures genèriques de formació i assessorament, però també amb polítiques d'afirmació positiva que posin una atenció especial en les dificultats d'incorporació de les dones al treball per compte propi per circumstàncies familiars, culturals, socials i geogràfiques.
- Impulsar la consolidació de les noves tecnologies com a canal d'informació i servei des de l'Administració en matèria de suport a l'emprenedoria, a les microempreses i a les petites empreses.
- Establir un sistema de seguiment de demografia i d'estructura empresarial a Catalunya, i d'anàlisi d'actituds i aptituds emprenedores.